JULIUS JOHANSEN
BOKBINDER
— OSLO —

NORSK LOVTIDEND

2NEN AVDELING

Samling av lover, forordninger m. m.

Utgitt etter offentlig tiltak.

1940

Utgiver:
Byråsjef C. Lampe

GRØNDAHL & SØNS BOKTRYKKERI
OSLO

NORSK LOVTIDEND

2DEN AVDELING

Samling av lover, forordninger m. m.

Utgit etter offentlig tillatelse

1940

Utgiver:
Bjarne J. C. Lampe

GRØNDAHL & SØNS BOKTRYKKERI

5046

REGISTRE

TIL

NORSK LOVTIDEND, 2NEN AVDELING

FOR

1940

OVERSIKT

OVER

DET SYSTEMATISKE REGISTERS INNHOLD.

A. Statsforfatningsrett.

		Side
1.	Forfatningsbestemmelser	R 9
2.	Landets grenser	R 9
3.	Statsborgerrett	R 9
4.	Symboler	R 9
5.	Kongen og Kongehuset	R 9
6.	Stortinget	R 9
7.	Ordener og hederstegn	R 9

B. Forvaltningsrett.

I. Forvaltningens alminnelige organisasjon.

1.	Sentraladministrasjonen	R 9
2.	Øvrigheten	R 10
3.	Lensmenn	R 10
4.	Kommunalinndelingen. Jurisdiksjons- og navnforandringer for distrikter	R 10
5.	Kommunal stemmerett og valgbarhet	R 10
6.	Kommunestyret. Fylkesstyret	R 10
7.	Kommunale forhold i alminnelighet	R 11
8.	Statstjenernes rettsstilling i alminnelighet	R 11
9.	Embetsgårder	R 11
10.	Skyss- og kostgodtgjørelses beregning	R 11
11.	Pensjonsvesen	R 11

II. Spesielle forvaltningsgrener.

1.	Utenriksvesen:	
	a. Diplomati og konsulatvesen	R 12
	b. Utenlandske anliggender	R 12
2.	Religionsvesen:	
	a. Religion. Gudstjeneste m. v.	R 13
	b. Kirker. Kirkegårder	R 13
	c. Geistlighet	R 13
	d. Dissentere	R 13
3.	Undervisningsvesen:	
	a. Folkeskolen	R 13
	b. Abnorme og forsømte barn	R 13
	c. Fagskoler, fylkesskoler, folkehøgskoler m. v.	R 13
	d. Høgre almenskoler	R 13
	e. Universitetet, høgskoler m. v.	R 13
4.	Biblioteker, museer, vitenskap og kunst. Naturfredning. Kringkasting	R 13
		R 13
5.	Arkivvesen	R 14
6.	Folkemengdens bevegelse. Passvesen. Statistikk	R 14

Side

7. Retts- og politivesen:
   a. Kunngjøringer ... R 14
   b. Rettsvesenets administrasjon ... R 14
   c. Politivesen i alminnelighet ... R 14
   d. Politivedtekter ... R 15
   e. Lotteri ... R 15
   f. Sivilt luftvern ... R 15
8. Fattigvesen ... R 15
9. Sunnhetsvesen:
   a. Medisinalvesen i alminnelighet ... R 15
   b. Helseforskrifter m. v. ... R 16
   c. Leger. Tannleger ... R 16
   d. Jordmødre ... R 16
   e. Apotekvesen ... R 16
10. Veterinærvesen ... R 16
11. Bygnings- og brannvesen ... R 17
12. Ildsfarlige innretninger og gjenstander ... R 19
13. Kart- og oppmålingsvesen ... R 19
14. Næringsvesen:
   a. Jordbruk ... R 19
   b. Husdyr. Reinsdyrdrift ... R 20
   c. Skogvesen. Almenninger ... R 21
   d. Utskifting ... R 21
   e. Jakt og fangst ... R 21
   f. Fiskeri ... R 21
   g. Bergverk. Fabrikker ... R 23
   h. Håndverk ... R 24
   i. Handel ... R 24
   j. Brennevin, vin, øl m. v., bevertninger, herberger m. v. ... R 27
   k. Krisetiltak. Offentlig næringsdrift ... R 27
15. Sjøfartsforhold:
   a. Sjøfart ... R 30
   b. Skipsregistrering, se under C. nr. 19 ... R 30
   c. Skipsmåling ... R 30
   d. Skipsfører. Skipsmannskap m. v. ... R 31
   e. Losvesen ... R 31
   f. Havne- og fyrvesen. Redningsvesen ... R 31
16. Kommunikasjonsvesen:
   a. Veivesen. Motorvognkjøring ... R 31
   b. Skyssvesen ... R 32
   c. Jernbaner ... R 32
   d. Vassdrags- og elektrisitetsvesen ... R 32
   e. Postvesen ... R 32
   f. Telegraf og telefon ... R 32
   g. Luftfart ... R 32
17. Omsetnings- og kredittvesen:
   a. Bank- og pengevesen ... R 32
   b. Mål, vekt, vrakning ... R 32
18. Forsikringsvesen ... R 32
19. Konsesjon ... R 32
20. Sosiale anliggender. Jfr. nr. 18 Forsikringsvesen ... R 33
21. Svalbard, Jan Mayen og norske biland ... R 33
22. Forsvarsvesen:
   a. Militærvesen i alminnelighet ... R 33
   b. Hæren ... R 33
   c. Flåten ... R 33
23. Finansvesen:
   a. Statens eiendommer og rettigheter. Statsgjelden ... R 33
   b. Stiftelser. Legater m. v. ... R 33

Side

c. Offentlige fond ... R 35
d. Sportelvesen ... R 35
e. Skattevesen ... R 35
f. Matrikuleringsvesen ... R 36
g. Stempelavgift ... R 36
h. Arveavgift ... R 36
i. Brennevins-, etyleter- og ølavgift, se under nr. 14 j. ... R 36
j. Avgifter av utskjenking og salg av brennevin, vin, øl m. v., se under nr. 14 j. ... R 36
k. Konsulatavgift, se under B II nr. 1 a. ... R 36
l. Særlige avgifter ... R 36
m. Tollvesen ... R 36
n. Regnskaps- og oppebørselsvesen ... R 36
o. Statsregnskapet og Riksrevisjonen ... R 36

24. Idrett ... R 36

C. Privatrett.

1. Eiendomsrett og bruksrett ... R 36
2. Hittegods og vrakgods ... R 37
3. Pant ... R 37
4. Grunnbyrder ... R 37
5. Kontraktsforhold ... R 37
6. Jordleie. Husleie ... R 37
7. Gjeldsforpliktelser ... R 37
8. Forløfte ... R 37
9. Tjenesteforhold ... R 37
10. Skadeserstatning ... R 38
11. Sjørett, se under B II nr. 15 a ... R 38
12. Personnavn ... R 38
13. Ektefeller ... R 38
14. Foreldre og barn ... R 38
15. Umyndige og verger ... R 38
16. Arv ... R 39
17. Odelsrett og åsetesrett ... R 39
18. Forsvunne og fraværende personer ... R 39
19. Tinglysing. Registrering ... R 39
20. Industriell rettsbeskyttelse ... R 39
21. Forfatterrett, kunstnerrett og fotografiers beskyttelse ... R 39

D. Strafferett og straffullbyrdelse.

1. Strafferett ... R 39
2. Fengselsvesen og straffullbyrdelse ... R 39

E. Prosess.

1. Forliksvesen ... R 39
2. Sivilprosess ... R 39
3. Straffeprosess ... R 39
4. Tvangsfullbyrdelse ... R 39
5. Skifte- og arvebehandling, konkurs og akkordforhandling. Administrasjon ... R 40
6. Sakførere og advokater ... R 40
7. Translatører ... R 40
8. Ting ... R 40

Rettelse ... R 40

ALFABETISK REGISTER.

(Med henvisninger til det systematiske.)

	Side
Abnorme barn	R 13
Advokater	R 40
Akkordforhandling	R 40
Almenninger	R 21
Almenskoler, se Høgre almenskoler.	
Apotekvesen	R 16
Arkivvesen	R 14
Arv	R 39
Arveavgift	R 36
Arvebehandling	R 40
Avgifter for utskjenking og salg av brennevin, vin, øl m. v.	R 36
Avgifter, særlige	R 36
Bankvesen	R 32
Barn, se Foreldre og barn.	
Bergverk	R 23
Bevertninger	R 27
Biblioteker	R 13
Biland, norske	R 33
Bilkjøring, se Motorvognkjøring.	
Blending, se Sivilt luftvern.	
Brannvesen	R 17
Brennevin	R 27
Brennevinsavgift	R 36
Bruksrett	R 36
Bygningsvesen	R 17
Diplomati	R 12
Dissentere	R 13
Dyrleger, se Veterinærvesen.	
Eiendommer, statens	R 33
Eiendomsrett	R 36
Ektefeller	R 38
Elektrisitetsvesen	R 32
Embetsgårder	R 11
Etylleteravgift	R 36
Fabrikker	R 23
Fagskoler	R 13
Fangst	R 21
Fattigvesen	R 15
Fengselsvesen	R 39
Finansvesen	R 33
Film, se Politivedtekter.	
Fiskeri	R 21
Flagg, se Symboler.	
Flåten	R 33
Folkehøgskoler	R 13
Folkemengdens bevegelse	R 14
Folkeskolen	R 13
Fond, offentlige	R 35
Foreldre og barn	R 38
Forfatningsbestemmelser	R 9
Forfatterrett	R 39
Forliksvesen	R 39
Forløfte	R 37
Forsikringsvesen	R 32
Forsorgsvesen, se Fattigvesen.	
Forsvarsvesen	R 33
Forsvunne personer	R 39
Forsømte barn	R 13
Forvaltningsrett	R 9
Fotografiers beskyttelse	R 39
Fraværende personer	R 39
Fylkesskoler	R 13
Fylkesstyret	R 10
Fyrvesen	R 31
Geistlighet	R 13
Gjeldsforpliktelser	R 37
Grenser, landets	R 9
Grunnbyrder	R 37
Grunnloven, se Forfatningsbestemmelser.	
Gudstjeneste	R 13
Handel	R 24
Havnevesen	R 31
Hederstegn	R 9
Helseforskrifter	R 16
Helsevesen, se Sunnhetsvesen.	
Herberger	R 27
Hittegods	R 37
Hoteller, se Bevertninger.	
Husdyr	R 20
Husleie	R 37

	Side
Hæren	R 33
Høgre almenskoler	R 13
Høgskoler	R 13
Håndverk	R 24
Idrett	R 36
Ildsfarlige innretninger og gjenstander	R 19
Industri, se Fabrikker.	
Industriell rettsbeskyttelse	R 39
Jakt	R 21
Jan Mayen	R 33
Jernbaner	R 32
Jordbruk	R 19
Jordleie	R 37
Jordmødre	R 16
Jurisdiksjonsforandringer	R 10
Kartvesen	R 19
Kinematografer, se Politivedtekter.	
Kirkegårder	R 13
Kirker	R 13
Kommunale forhold	R 11
Kommunalinndelingen	R 10
Kommunal stemmerett og valgbarhet	R 10
Kommunestyret	R 10
Kommunikasjonsvesen	R 31
Kongen, kongehuset	R 9
Konkurs	R 40
Konsesjon	R 32
Konsulatavgift	R 36
Konsulatvesen	R 12
Kontraktsforhold	R 37
Kostgodtgjørelse	R 11
Kredittvesen	R 32
Kringkasting	R 13
Krisetiltak	R 27
Kunngjøringer	R 14
Kunst	R 13
Kunstnerrett	R 39
Legater	R 33
Leger	R 16
Lensmenn	R 10
Losvesen	R 31
Lotteri	R 15
Luftfart	R 32
Luftvern, sivilt	R 15
Marinen, se Flåten.	
Matrikuleringsvesen	R 36
Medisinalvesen	R 15
Militærvesen	R 33
Motorvognkjøring	R 31
Museer	R 13
Mål og vekt	R 32
Naturfredning	R 13
Navnforandringer for distrikter	R 10
Næringsdrift, offentlig	R 27
Næringsvesen	R 19
Odelsrett	R 39
Offentlig næringsdrift	R 27
Omsetningsvesen	R 32
Oppebørselsvesen	R 36
Oppmålingsvesen	R 19
Ordener	R 9
Pant	R 37
Passvesen	R 14
Pengevesen	R 32
Pensjonsvesen	R 11
Personnavn	R 38
Politivedtekter	R 15
Politivesen	R 14
Postvesen	R 32
Prisregulering, se Krisetiltak.	
Privatrett	R 36
Prosess	R 39
Rasjonering, se Krisetiltak.	
Redningsvesen	R 31
Registrering	R 39
Regnskapsvesen	R 36
Reinsdyrdrift	R 20
Religionsvesen	R 13
Rettsvesenets administrasjon	R 14
Riksrevisjonen	R 36
Sakførere	R 40
Samferdsel, se Kommunikasjonsvesen.	
Sentraladministrasjonen	R 9
Sivilprosess	R 39
Sivilt luftvern	R 15
Sjøfartsforhold	R 30
Skadeserstatning	R 38
Skattevesen	R 35
Skiftebehandling	R 40
Skipsfører	R 31
Skipsmannskap	R 31
Skipsregistrering	R 30
Skipsmåling	R 30
Skogvesen	R 21

	Side
Skolevesen, se Undervisningsvesen.	
Skylldeling, se Matrikuleringsvesen.	
Skyss- og kostgodtgjørelse	R 11
Skyssvesen	R 32
Sosiale anliggender	R 33
Sport, se Idrett.	
Sportelvesen	R 35
Statens eiendommer og rettigheter	R 33
Statistikk	R 14
Statsborgerrett	R 9
Statsforfatningsrett	R 9
Statsgjelden	R 33
Statsregnskapet	R 36
Statstjenernes rettsstilling	R 11
Stemmerett, kommunal	R 10
Stempelavgift	R 36
Stiftelser	R 33
Stortinget	R 9
Strafferett	R 39
Straffeprosess	R 39
Straffullbyrdelse	R 39
Sunnhetsvesen	R 15
Svalbard	R 33
Symboler	R 9
Tannleger	R 16
Telefon	R 32
Telegraf	R 32
Ting	R 40
Tinglysing	R 39
Tjenesteforhold	R 37
Tollvesen	R 36
Translatører	R 40
Tvangsfullbyrdelse	R 39
Umyndige	R 38
Undervisningsvesen	R 13
Uniformsvesen, se Symboler.	
Universitetet	R 13
Utenriksvesen	R 12
Utenlandske anliggender	R 12
Utskifting	R 21
Valgbarhet, kommunal	R 10
Vassdragsvesen	R 32
Veivesen	R 31
Vekt	R 32
Verger	R 38
Veterinærvesen	R 16
Vin	R 27
Vitenskap	R 13
Vrakgods	R 37
Vraking	R 32
Øl	R 27
Ølavgift	R 36
Øvrigheten	R 10
Åsetesrett	R 39

SYSTEMATISK REGISTER.

A. STATSFORFATNINGSRETT.

1. Forfatningsbestemmelser.

2. Landets grenser.

3. Statsborgerrett.

4. Symboler.

1940 Side
Novbr. 8. Forordn. om opphevelse av lov om forbud mot å bære uniform m. v. 399

5. Kongen og Kongehuset.

6. Stortinget.

Febr. 9. Res. om føringen av manntallet for statsborgelige valg i Narvik 128
Mars 15. Res. om stortingsvalget og kommunevalgene 1940 254

7. Ordener og hederstegn.

B. FORVALTNINGSRETT.

I. Forvaltningens alminnelige organisasjon.

1. Sentraladministrasjonen.

Janr. 5. Res. om fullmakt for Forsyningsdepartementet til å gi forskrifter om regenerering og rensing av automobilsmøreoljer 8
» 13. Res. om fullmakt for Sosialdepartementet til å treffe de nødvendige tiltak vedrørende den frivillige registrering av kvinnelig arbeidshjelp 21
» 13. Res. om fullmakt for Forsyningsdepartementet til å sette ut av kraft forbudet mot å omsette fiskeredskap m. v. .. 21
» 26. Res. om fullmakt for Forsyningsdepartementet til å sette ut av kraft påbudet om rasjonering av bensin 34
» 27. St.vedtak om postverkets og telegrafverkets administrasjon 35
Febr. 16. Res. om fullmakt for Kirkedepartementet til å innskrenke bruken av kirkene av omsyn til brenselsnøden 142
Mars 1. Res. om forandring av § 4 i reglementet om arbeidstiden m. v. i sentraladministrasjonen 171
» 15. Res. om myndighet for Forsyningsdepartementet til å treffe bestemmelse vedrørende lisens for import av smøreolje og smørefett 285
Oktbr. 10. Forordn. om adgang for tjenestemenn i Kultur- og folkeopplysningsdepartementet til offentlige forestillinger og tilstelninger 344

1940 Side
Oktbr. 16. Skr. om at Medisinalvesenet er ført over fra Sosialdepartementet til Innenriksdepartementet 358
Desbr. 19. Forordn. om adgang for Direktoratet for industriforsyning til å gi bestemmelser om opprettelse og utvidelse av bedrifter m. v. 489

2. Øvrigheten.

3. Lensmenn.

Oktbr. 30. Rundskr. om melding av dødsfall 384

4. Kommunalinndelingen. Jurisdiksjons- og navneforandringer for distrikter.

Janr. 9. Skr. om at gårdene Østre og Vestre Helland overføres fra Indre Tysfjord til Ytre Tysfjord jordmordistrikt 19
» 12. Skr. om at Trysil og Rendal fjelldistrikts jordmordistrikt skal hete Engerdal jordmordistrikt 20
Mars 1. Res. om at Hølonda herred legges fra Støren til Melhus legedistrikt 170
» 15. Lov nr. 4 om tillegg til lov om å utvide grensene for kjøpstaden Hønefoss 245
Oktbr. 16. Forordn. om den kommunale inndelingsgrense mellom Spydeberg og Askim 358
» 23. Forordn. om den kommunale inndelingsgrense mellom Stonglandet og Bjarkøy 366
» 24. Forordn. om inndelingsgrensen mellom Svene og Gransherad — Jondalen 369
Novbr. 5. Forordn. om den kommunale inndelingsgrensa mellom Rogne, Vollbu og Hegge i Øystre Slidre, og Røn, Slidre og Lomen i Vestre Slidre 390
» 9. Forordn. om grensen mellom Oslo og Aker 402
» 13. Forordn. om at det kommunale og geistlige inndelingsnavnet og lensmannsdistriktsnavnet Vik, Nordland fylke, endres til Sømna 402
» 30. Forordn. om den kommunale inndelingsgrense mellom Uvdal og Nore 441
Desbr. 2. Forordn. om inndelingsgrensa mellom Vikøy og Øystese sokn i Kvam, Hordaland fylke 447
» 2. Forordn. om inndelingsgrensa mellom Vestnes og Tresfjord.. 448
» 13. Forordn. om utskillelse fra Kistrand jordmordistrikt av Børselv jordmordistrikt 485

5. Kommunal stemmerett og valgbarhet.

6. Kommunestyret. Fylkesstyret.

Mars 15. Res. om stortingsvalget og kommunevalget 1940 254
April 5. Res. om særskilte valgdager for kommunevalget 1940 i forskjellige kommuner 324
Oktbr. 8. Forordn. om rådmenn 332
» 9. Forordn. om den kommunale revisjon 339
» 12. Forordn. om ansettelse og oppsigelse av kommunale tjenestemenn 352
» 22. Forordn. om den kommunale forvaltning 362
Desbr. 21. Forordn. om endringer i kommunelovene 496

7. Kommunale forhold i alminnelighet.

Febr. 13. St.vedtak om Skattefordelingsfondet 138
April 1. Rundskr. om utbetalinger av statskassen til fylkes-, by-, herreds- eller sognekommuner 321
Oktbr. 9. Forordn. om den kommunale revisjon 339

8. Statstjenernes rettsstilling i alminnelighet.

Janr. 13. Res. om at Losoldermennenes landsforening anerkjennes etter forhandlingslovens § 2 21
» 13. Res. om at Hærens våpentekniske korps' funksjonærer anerkjennes etter forhandlingslovens § 2 21
» 27. Skr. om at den nye instruks for regjeringsadvokaten skal tre i kraft 35
» 30. St.vedtak om lønnsregulativ for offentlige bistillinger, særlige tillegg m. v. 36
Febr. 2. Res. om reglement for sekretærer m. v. ved fylkesskattestyrenes og skatteinspektørenes kontorer 112
» 6. St.vedtak om ekstraregulering for de offentlige tjenestemenn og dyrtidstillegg til pensjonister i Statens pensjonskasse m. v. 118
» 9. Res. om aldersgrensen for samtlige stillinger for pensjonerte officerer i Utskrivningsvesenet i landvernet m. v. 128
» 23. Res. om forhøyelse av fyrmestrenes godtgjørelse for oppvarming av vaktværelse på fyrstasjon 147
Mars 15. Lov om endring i lov om aldersgrenser for fastlønt militært befal 247
Novbr. 4. Forordn. om aldersgrense for visse av den offentlige påtalemyndighets tjenestemenn 388
Desbr. 5. Forordn. om tillegg til lovgivningen om aldersgrenser 453

9. Embetsgårder.

10. Skyss- og kostgodtgjørelses beregning.

Janr. 11. Skr. om at fast tjenestemann i hovedstilling ved trygdekasse henføres til kostregulativets 2 klasse 20
Febr. 5. Skr. om at inspektør i sivil luftvernkrets henføres til kostregulativets 1 klasse 117
Mars 5. Skr. om at praktisk arbeidsleder ved Riksantikvariatet henføres til kostregulativets 1 klasse 172
Novbr. 25. Rundskr. om legers skyssgodtgjørelse m. v. 426
» 25. Rundskr. om fordeling av skyssgodtgjørelse mellom staten og trygdekassen 429

11. Pensjonsvesen.

Febr. 6. St.vedtak om dyrtidstillegg til pensjonister i Statens pensjonskasse 118
Mars 7. Lov nr. 2 om forlenget gyldighet av midlertidig lov av 23 april 1937 om Statens pensjonskasse og Statsbanenes pensjonskasser 173
Desbr. 5. Forordn. om tillegg til lovgivningen om aldersgrenser 453

II. Spesielle forvaltningsgrener.

I. Utenriksvesen.

a. Diplomati og konsulatvesen.

Febr. 16. Res. om forandring av reglementet for utdeling av aspirantstipendier til utenrikstjenesten og for aspirantprøven 141

b. Utenlandske anliggender.

1938
Juni 1. Overenskomst mellom Norge og Det tyske rike om tollbehandlingen av norske kippered herrings (kippers) med tilhørende note 527
1939
Aug. 19. Avtale om tollfrihet for turistreklamemateriell mellom Norge og Frankrike 527
» 24. Avtale om tollfrihet for turistreklamemateriell mellom Norge og Tyskland 527
» 21./29. Avtale om tollfrihet for turistreklamemateriell mellom Norge og Danmark 527
Novbr. 23./Desbr. 27. Avtale om tollfrihet for turistreklamemateriell mellom Norge og Sveits 527
1940
Janr. 2. Skr. om at Austral-Sambandet har underskrevet protokoll om anvendelsen av en rekke artikler i internasjonal overenskomst til lettelse av utbredelsen av film av oppdragende karakter 1
» 5. Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å fastsette visse av de takster som omhandles i Verdenspostkonvensjonen og til å avgjøre det norske postverks stilling til forskjellige bestemmelser i denne konvensjon m. v. 8
» 6. Skr. om at gjensidighet etter sjøfartslovens §§ 122 og 171 vil være til stede i forholdet til Finnland 16
Febr. 2. Skr. om Sør-Afrika-Sambandets og Hellas' ratifikasjon av avtale om endringer i internasjonal overenskomst om et internasjonalt fryseriinstitutt i Paris 114
» 6. Skr. om at Storbritannia og Nord-Irland har underskrevet protokoll om anvendelsen av en rekke artikler i internasjonal overenskomst til lettelse av utbredelsen av film av oppdragende karakter 120
» 15. Skr. om Frankrikes ratifikasjon av internasjonal overenskomst om undertrykkelse av forsendelse og salg av utuktige publikasjoner 140
» 27. Avtale om tollfrihet for turistreklamemateriell mellom Norge og Belgia 527
Mars 4. Skr. om Nederlands ratifikasjon av endringer i den internasjonale overenskomst om et internasjonalt fryseriinstitutt i Paris 172
» 13. Skr. om Chiles ratifikasjon av internasjonal overenskomst om bruken av kringkastingen i fredens tjeneste 178
» 13. Skr. om Hellas' ratifikasjon av erklæring om fornyet anerkjennelse av domsmyndigheten for Den faste domstol for mellomfolkelig rettspleie 178
» 20. Skr. om at den internasjonale opiumsoverenskomst er gjort gjeldende for Burma 287
Desbr. 30. Rundskr. om varebytte- og betalingsordninger mellom Norge og Belgia og mellom Norge og Nederland 530

2. Religionsvesen.

a. Religion. Gudstjeneste m. v.

Oktbr. 25. Forordn. om opphevelse av adgang til kirkelig dåp ved E. C. Dahls stiftelse i Trondheim 369
» 25. Skr. om prestetjenesten m. v. ved E. C. Dahls stiftelse i Trondheim 369

b. Kirker. Kirkegårder.

Febr. 16. Res. om fullmakt for Kirkedepartementet til å innskrenke bruken av kirkene av omsyn til brenselsnøden 142

c. Geistlighet.

d. Dissentere.

Febr. 20. Skr. om forandring av vigselritualet for dissentermenigheter som er tilsluttet Den Evangelisk-Lutherske Frikirke .. 145
Mars 8. Skr. om vigselritual for «Pinsemenigheten ved Flisa» 176
» 11. Skr. om vigselformular for «Det Mosaiske trossamfund», Oslo 177
April 1. Skr. om vigselritual for dissentermenigheten «Evangeliehuset», Nannestad 323
Novbr. 13. Skr. om vigselformular for menigheten Saron, Oslo 403

3. Undervisningsvesen.

a. Folkeskolen.

Desbr. 14. Forordn. om den kommunale skoleforvaltning 486

b. Abnorme og forsømte barn.

Janr. 13. Res. om stadfesting på lover for barneheimen «Vårsol», Vadsø 21

c. Fagskoler, fylkesskoler, folkehøgskoler m. v.

Mars 1. Lov nr. 1 om yrkesskoler for håndverk og industri 155

d. Høgre almenskoler.

e. Universitetet, høgskoler m. v.

Febr. 23. Res. om forandringer i reglementet for teologisk embetseksamen 146
Mars 1. Res. om endring av reglementet for matematisk-naturvitenskapelig embetseksamen 168
Oktbr. 9. Forordn. om lærereksamen i engelsk og tysk ved Universitetet i Oslo 339
» 9. Reglement for eksamen i engelsk og tysk ved Universitetet for studerende med lærerprøve 343
» 15. Forordn. om endring i lov om Det kongelige Frederiks universitet 355
Desbr. 11. Forordn. om handelsrett for Universitetets studentkontor .. 476
» 20. Forordn. om adgang for medisinske studenter til å studere ved utenlandske universiteter 491

4. Biblioteker, museer, vitenskap og kunst. Naturfredning. Kringkasting.

Janr. 13. Res. om fredning av dyre- og planteliv på øya Vassholmen, Nøtterøy 20
Febr. 2. Res. om fredning av et eiketre ved Trondheimsveien på gnr. 88 bnr. 5, Aker 112

1940 Side
Febr. 9. Res. om fredning av dyre- og planteliv på øya Froungen, Tjøme ... 128
Oktbr. 10. Forordn. om adgang for tjenestemenn i Kultur- og folkeopplysningsdepartementet til offentlige forestillinger og tilstelninger ... 344

5. Arkivvesen.

6. Folkemengdens bevegelse. Passvesen. Statistikk.

Febr. 15. Bestemmelser om Rjukan m. v. som forbudt område for utlendinger ... 139
» 19. Skr. om betingelser for at finske flyktninger kan innpassere til Norge uten vanlig reisekort ... 144
» 27. Rundskr. om utstedelse av norske pass (reisekort) ... 151
Mars 7. Lov nr. 1 om adgangen til visse områder ... 173
Oktbr. 7. Forordn. om utvidelse av Grensesone Vest ... 331
» 17. Forordn. om kontroll med passasjerer og mannskap på skip i kystfart fra og til Oslo ... 358
Novbr. 22. Forordn. om dispensasjon fra bestemmelsene om tilveiebringelse av oppgaver til den offisielle statistikk ... 424

7. Retts- og politivesen.

a. Kunngjøringer.

Sept. 27. Forordn. om Norsk Telegrambyrå ... 326
» 30. Forordn. om Norsk lovtidend ... 327

b. Rettsvesenets administrasjon.

Janr. 17. Skr. om når husleieretten i Trondheim trer i virksomhet .. 27
Mars 8. Rundskr. om regnskapsordningen ved herreds- og byrettene 175
» 29. Res. om særskilt husleierett for Kristiansund ... 288
Sept. 28. Forordn. om forandring av påtaleinstruksen ... 326
Novbr. 8. Forordn. om Folkedomstolen ... 397
» 15. Forordn. om utsettelse av valgene av forliksmenn, lagrettemenn, domsmenn, rettsvitner og skjønnsmenn ... 403
» 19. Skr. om betegnelsen av et domssogn som omfatter en by og et landdistrikt ... 419
Desbr. 12. Forordn. om håndhevelse av prislovgivningen ... 478
» 16. Rundskr. om tiltale i saker som hører under Folkedomstolen 487
» 21. Forordn. om utbygging av Folkedomstolen ... 495
» 24. Rundskr. om prisdomstolene ... 517

c. Politivesen i alminnelighet.

Febr. 15. Bestemmelser om Rjukan m. v. som forbudt område for utlendinger ... 139
» 16. Skr. om at reglene om politiets etterforskning ved likfunn og ulykker utvides til å gjelde forlis og havari av skip og luftfartøyer som følge av torpedering m. v. ... 141
» 16. Res. om at politimesteren i Helgeland skal utferdige håndverksbrever m. v. i Mo og Brønnøysund ... 142
Novbr. 8. Forordn. om opphevelse av lov om forbud mot å bære uniform m. v. ... 399
Desbr. 12. Forordn. om håndhevelse av prislovgivningen ... 478
» 13. Forordn. om utenrettslig etterforskning ... 483

d. Politivedtekter (herunder bl. a. vedtekter om kinematografer, om salg av tobakk til barn m. v.).

Janr. 2. Skr. om endring i politivedtekten for Oslo 1
» 17. Skr. om endringer i politivedtekten for Notodden 27
» 23. Skr. om tobakksvedtekt for Rauland 30
» 31. Skr. om ny politivedtekt for Stange 110
Febr. 17. Skr. om endringer i politivedtekten for Drammen 144
Mars 2. Skr. om ny politivedtekt for Bø, Nordland fylke 171
» 13. Skr. om ny politivedtekt for Fjaler 178
April 3. Skr. om politivedtekt for Hordabø 324
» 8. Skr. om nye politivedtekter for Kongsberg 325
Oktbr. 18. Forordn. om endring av kinematografvedtekten for Aker .. 359
Novbr. 16. Forordn. om kinematograf- og filmforskriftene 417
» 27. Forordn. om endring i bestemmelsene om apparater til framsyning av kinematografbilder 432
Desbr. 23. Forordn. om endring av politivedtektene for Drammen 513

e. Lotteri.

f. Sivilt luftvern.

Janr. 5. Rundskr. om tilvirking, innførsel og salg av gassvernmateriell 14
Febr. 5. Skr. om at inspektør i sivil luftvernkrets henføres til kostregulativets 1 klasse 117
Mars 5. St.vedtak om tilsetting av sjef for det sivile luftvernet 172
Sept. 28. Rundskr. om utgiftene til det sivile luftvern 529
Novbr. 5. Rundskr. om bruk av lysende farger under blendingstilstand 391
» 13. Forordn. om blendingstid 402
Desbr. 4. Forordn. om plikt for ansvarshavende til å delta i instruksjonsmøter 452

8. Fattigvesen.

Oktbr. 16. Forordn. om trekk i lønn for fattigvesenets erstatningskrav 357
» 31. Forordn. om hjelp til midlertidig utflyttede fra de krigherjede strøk 385

9. Sunnhetsvesen.

a. Medisinalvesen i alminnelighet.

Janr. 26. Midlertidig lov nr. 1 om vaksinasjon 32
» 26. Res. om plikt for huseigarane i Os til å la reinhaldsverket tøme privet og søppelkassane 34
Febr. 29. Skr. om at loven om vaksinasjon også skal gjelde vaksinasjon mot tyfus og paratyfus B 153
Mars 1. Res. om at Hølonda herred legges fra Støren til Melhus legedistrikt 170
» 7. Res. om tillatelse for Akershus fylkes sinnssykeasyl til å motta sinnslidende som selv ønsker å bli innlagt der .. 174
April 5. Res. om helserådets godkjenning for å kunne virke som sykegymnast eller massør i Tinn 324
Oktbr. 16. Skr. om at medisinalvesenet er ført over fra Sosialdepartementet til Innenriksdepartementet 358
» 26. Rundskr. om forskjellige forhold vedrørende vannforeforsorgen 371
» 30. Rundskr. om melding av dødsfall 385
Desbr. 5. Forordn. om forskrifter for utgassing av skip med blåsyregass til utryddelse av rotter, veggedyr m. v. 454

Side

Desbr. 5. Forordn. om forskrifter for utgassing av drivhus m. v. med blåsyregass med kalsiumcyanidholdige pulver til bekjempelse av utøy 468

b. Helseforskrifter m. v.

Janr. 26. Res. om forandring om reglene for melding av dødsfall i helseforskriftene for Hamar, Drammen, Horten, Kristiansand, Farsund, Haugesund, Kristiansund, Levanger og Svolvær 34
Febr. 16. Res. om nye helseforskrifter for Sandnes 142
Mars 1. Res. om nye helseforskrifter for Åmot 170
» 15. Res. om nye helseforskrifter for Toten 255
» 29. Res. om tilføyelse til helseforskriftene for Narvik 289
April 5. Res. om nye helseforskrifter for Mysen 324
» 5. Res. om nye helseforskrifter for Frogn 324
Oktbr. 3. Forordn. om nye helseforskrifter m. v. for Ålesund 328
Desbr. 12. Forordn. om nye helseforskrifter m. v. for Hammerfest 483
» 24. Forordn. om endring av forskriftene om opprettholdelse av orden og sunnhet m. v. og til forebyggelse av misbruk i hoteller og herberger m. v. 516

c. Leger. Tannleger.

Novbr. 25. Rundskr. om legers skyssgodtgjørelse 426
» 25. Rundskr. om fordeling av skyssgodtgjørelse mellom staten og trygdekassen 429

d. Jordmødre.

Janr. 9. Skr. om at gårdene Østre og Vestre Helland overføres fra Indre Tysfjord til Ytre Tysfjord jordmordistrikt 19
» 12. Skr. om at Trysil og Rendal fjelldistrikts jordmordistrikt skal hete Engerdal jordmordistrikt 20
Febr. 15. Skr. om nedleggelse av distriktsjordmorstillingen i Larvik m. v. 140
Desbr. 13. Forordn. om utskillelse fra Kistrand jordmordistrikt av Børselv jordmordistrikt 485

e. Apotekvesen.

Oktbr. 12. Forordn. om forandring av loven om drift av apotek 352

10. Veterinærvesen.

Janr. 15. Rundskr. om innberetning av mildere smittsom husdyrsjukdom 21
» 15. Skr. om lungesjuke, influensa, kverke og luftveiskatarr (strengel) hos hester 25
» 27. Skr. om fullmakt for Veterinærdirektøren til forsåvidt fjørfebesetninger angår å dispensere fra § 14 i bestemmelsene om husdyrtuberkulosens bekjempelse 35
Febr. 9. Lov nr. 1 om offentlig godkjente slaktehus, offentlig kjøttkontroll m. v. 121
» 19. Skr. om godtgjørelser for veterinærers besiktigelse av tørrede og gjennomsaltede huder og skinn som innføres .. 145
Mars 4. Skr. om forbud mot at det fra skip fra utenlandsk havn føres i land pattedyr, fugler og smitteførende gjenstander .. 172
April 1. Forskrifter og instrukser for kampen mot munn- og klauvsjuken 293

1940 Side
April 1. Rundskr. i forbindelse med foranstående forskrifter og instrukser ... 322
Novbr. 9. Forordn. om Haugesund kommunale slaktehus ... 402
» 28. Forordn. om tilleggsbestemmelser til forskriftene om trikinose 438

II. Bygnings- og brannvesen.

1940
Janr. 6. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 47 for Porsgrunn ... 16
» 10. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 93 for Fredrikstad .. 19
» 10. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 93 for Saprsborg ... 19
» 10. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 93 for Skedsmo ... 19
» 10. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 93 for Vardal ... 19
» 11. Skr. om brannvernet i Stranda ... 20
» 11. Skr. om at bygnings- og brannloven skal gjelde for en del av Leknes, Buksnes ... 20
» 12. Skr. om vedtekt til bygningslovas § 93 for ymse strok i Klepp ... 20
» 12. Skr. om at brannloven skal gjelde for gnr. 50 bnr. 19, gnr. 51, 52 og 53 i Hol, Nordland fylke ... 20
» 16. Skr. om regulering av og bygningsvedtekt for 3 kvartaler mellom Welhavensgt. og Skolegata, Fredrikstad ... 27
» 16. Skr. om vedtekter til bygningslovens § 57 og 144 for Hvitsten, Vestby, Son og Hølen ... 27
» 17. Skr. om nyregulering av og bygningsvedtekt for Nygårdsgata over eiendommen Nygårdsgata 7, Fredrikstad .. 27
» 17. Skr. om nyregulering av og bygningsvedtekter for en del av Fornebo, Bærum ... 27
» 17. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 81 for Stavanger 27
» 18. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 106 for Asker ... 28
» 19. Skr. om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Vardø 28
» 20. Skr. om regulering av et areal mellom Helleveien og sjøen, Bergen ... 29
» 24. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 93 for Gjøvik ... 31
» 24. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 93 for Mjøndalen 31
» 29. Skr. om at bygnings- og brannloven skal gjelde for Bleik, Andenes ... 36
» 29. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 93 for Vadsø ... 36
Febr. 1. Skr. om regulering av og bygningsvedtekter for Hvalstad gårds skog, Asker ... 111
» 1. Skr. om endring av vedtekt til bygningslovens § 57 for Laksevåg ... 111
» 2. Skr. om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Vadsø 114
» 3. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 93 for Bærum ... 117
» 7. Skr. om nye grenser for Tolnes og Gråtenmoen bygningsdistrikter, Solum ... 120
» 15. Skr. om regulering av parseller av Velosipedbanetomta, Aker 140
» 15. Skr. om regulering av Nordre Bondi, Asker ... 140
» 15. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 93 for et strøk ved Asker jernbanestasjon ... 140
» 15. Skr. om regulering av og bygningsvedtekter for Rælingen .. 140
» 15. Skr. om betaling av feiing og pipebesiktelse i Bergen 140
» 19. Skr. om regulering av og bygningsvedtekter for en del av Nordre Tåsen, Aker ... 145
» 20. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 93 for Nanset ... 146
» 20. Skr. om betaling for byggetilsyn i Øyestad ... 146
» 22. Skr. om regulering av og bygningsvedtekter for Hansenjordet, Bærum ... 146
» 23. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 93 for Geithus ... 149
» 23. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 93 for Vardø ... 149

				Side
Febr.	24.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 93 for Horten	149
»	24.	Skr.	om lempning i brannlovens § 15 for Sandar	149
»	26.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 93 for Hommelvik	149
»	28.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 93 for Skien	153
»	29.	Skr.	om tillegg til føresegnene for brannvernet m. v. i Vaksdal	154
»	29.	Skr.	om at § 1 i bygningslova og § 65 i brannlova skal gjelda for eit strok av gardane Sjøholt, Sjøholtstrand og Lid, Ørskog	154
Mars	2.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 93 for Laksevåg	171
»	5.	Skr.	om regulering av indre byggelinjer og byggehøyder for kvartalet Nygata—Dr. Eyes gate, Stavanger	172
»	6.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 93 for Hareid	173
»	8.	Skr.	om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Sarpsborg	176
»	8.	Skr.	om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Bergen	176
»	9.	Skr.	om regulering av Torget 2 og tillegg til særbestemmelse 2 i bygningsvedtekt for Indre bydel III, Oslo	176
»	9.	Skr.	om regulering av og bygningsvedtekt for søre gatelinje av Bredgata mellom Bakkegata og Kirkegata m. v., Stavanger	176
»	15.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 93 for Halden	286
»	15.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 93 for Elverum leir	286
»	16.	Skr.	om endring i hovedreglene for feievesenet i Trondheim	287
»	16.	Skr.	om lemping i brannlovas § 15 (om feiing) for Stranda	287
»	18.	Skr.	om utviding av Ytre Arna brannkommune	287
»	19.	Skr.	om tillegg til betalingsregulativet for oppmålingsforretninger i Sarpsborg	287
»	19.	Skr.	om at brannloven med visse unnatak skal gjelde i Idd	287
»	27.	Skr.	om lemping i brannlovens § 15 (om feiing) for Borgestad—Menstad	287
»	29.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 93 for Askim	292
»	29.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 93 for Moss	292
»	29.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 93 for Harstad	292
April	1	Skr.	om reguleringsplan m. v. for en del av Østre Sogn, Aker	323
»	5.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 93 for Ski	324
»	6.	Skr.	om endring i bygningsforskriftene	325
»	6.	Skr.	om nye vedtekter til bygningsloven for Tofte og Filtvet	325
»	8.	Skr.	om brannvernets ordning i Torp	325
»	8.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 93 for Lillehammers omegn	325
»	8.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 93 for Flekkefjord	325
Oktbr.	2.	Forordn.	om endring av § 43 i lov om bygningsvesenet	327
»	9.	Forordn.	om vedtekt til bygningslovens § 93 for Kirkenes	342
»	16.	Forordn.	om vedtekt til bygningslovens § 93 for Bryne	357
»	17.	Forordn.	om regulering av og bygningsvedtekter for området mellom bygrensen—Solheimsgatas forlengelse—Halvdan Svartes gate—Frognerveien—Nils Juels gate—Bygdø allé — Observatoriegata — Parkveien — Munkedamsveien — Filipstadveien — fjorden — bygrensen, med unntak av kvartalet mellom Drammensveien—Observatoriegata—Solligata og Thomles gate i Oslo	359
»	17.	Forordn.	om at loven om brannvesenet skal gjelde for Oppegård	359
»	22.	Forordn.	om Kristiansund gjenreisingsinstitutts virkekrets for Kirkelandet	363
»	25.	Forordn.	om regulering av og bygningsvedtekter for Stokmarknes	369

1940		Side
Oktbr. 30.	Forordn. om betalingsregulativ for Jondalsøyra bygningskommune	384
Novbr. 4.	Forordn. om regler for brannvernets ordning m. v. i Liknes	390
» 4.	Forordn. om nye grensor for Høyanger bygningsdistrikt	390
» 11.	Forordn. om vedtekt til bygningslovens § 93 for Drøbak	402
» 11.	Forordn. om regulering av området ved det nye veikryss på Nesbakken, Jevnaker	402
» 15.	Forordn. om regulering av og bygningsvedtekter for brannstrøket i Rena	416
» 15.	Forordn. om endringer i feieregulativet for Strinda	416
» 23.	Forordn. om at det område av Ogndal som aktes innlemmet i Steinkjer ladested skal være undergitt lov om bygningsvesenet, og være underlagt Steinkjer bygningsmyndigheter m. v.	425
» 25.	Forordn. om regulering av og bygningsvedtekter for eiendommen Nøsted, Skoger	426
Desbr. 9.	Forordn. om regulering av gesimshøyder m. v. i et område Bispealmenningen—Nygata, Stavanger	472
» 9.	Forordn. om regulering av og bygningsvedtekter for strøket Strømvig—Ramsvig mellom Østre Ring og sjøen, Stavanger	472
» 10.	Forordn. om regulering av og bygningsvedtekter for kvartalet mellom Nytorget—Kongsteinsgata—Brødregata og Bergjelandsgata, Stavanger	476
» 12.	Forordn. om bygningsvedtekter for Skjeberg	483
» 18.	Forordn. om vedtekt til bygningslovens § 26 for Dokka	488

12. Ildsfarlige innretninger og gjenstander.

13. Kart- og oppmålingsvesen.

14. Næringsvesen.

a. Jordbruk.

Janr. 8.	Skr.	om bruk av piggtråd til gjerde i Sør-Fron	16
Febr. 23.	Res.	om avgift på omsetnaden av mjølk	147
» 23.	Skr.	om avgifta på omsetnaden av mjølk	149
» 29.	Skr.	om forandring for Trøndelag og Nord-Norges mjølkesentraler av utjamningsavgiften på mjølk	153
Mars 5.	Skr.	om bruk av piggtråd til gjerde i Røyken	172
» 15.	Res.	om ikrafttreden av lov 16 juni 1939 om regulering av tilvirking og omsetning av potetmjøl, samt om føresegner i medfør av loven	283
» 15.		Regler om regulering av tilvirking og omsetning av poteter	285
» 28.	Skr.	om bruk av piggtråd til gjerde i Røldal	287
Oktbr. 4.		Forordn. om vedtekter for bruk av jordlovens § 55 overfor innabygdsboende eiere av jordbruk i Nøtterøy	328
» 8.		Forordn. om forbud mot å omsette frø av kålrot m. v.	337
» 9.		Forordn. angående innførselsforbudet for rotvekst- og grønnsaksfrø	339
» 9.		Forordn. om omsetningen av matpoteter og settepoteter	340
» 9.		Forordn. angående omsetning av høy fra Trøndelagsbygdene til andre distrikter	342
» 10.		Forordn. om forbud mot å produsere fôrblandinger for omsetning	344
» 10.		Forordn. om rasjonering og omsetning av fosforsyregjødsel	344
» 10.		Forordn. om forbud mot bruk av gulerøtter til vinnlegging	346

Side

Oktbr. 10. Instruks for forsyningsnemndene (vedkommende rasjonering m. v. av fosforsyregjødsel) ... 347
» 21. Forordn. om endring i bestemmelsene om utmalingsgraden for hvete og rug ved bygdemøllene ... 362
» 22. Forordn. om tillegg til forskrifter for omsetning av høy ... 362
» 29. Forordn. om endring i forordn. om omsetningen av matpoteter 372
» 30. Forordn. om forbud mot å tilvirke høymjøl og halmmjøl .. 384
Desbr. 17. Forordn. om forandring i reglementet for Driftskredittkassen for mindre jordbrukere ... 487
» 18. Forordn. om vedtekter for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygds eiere av jordbruk i Modum ... 488
» 20. Forordn. om minstepriser for rotvekst- og hagefrø ... 495
» 21. Forordn. om omsetning av rotvekstfrø m. v. ... 501
» 24. Forordn. om omsetning av ost av norsk produksjon ... 514

b. Husdyr. Reinsdyrdrift.

Janr. 6. Skr. om bandtvang for hund når bufe vert halde på beite i Røra ... 16
» 8. Skr. om bandtvang for hund når bufe beiter i Botne ... 17
» 15. Rundskr. om innberetning av mildere smittsom husdyrsjukdom ... 21
» 15. Skr. om lungesjuke, influensa, kverke og luftveiskatarr (strengel) hos hester ... 25
» 27. Skr. om fullmakt for Veterinærdirektøren til forsåvidt angår fjørfebesetninger å dispensere fra § 14 i bestemmelsene om husdyrtuberkulosens bekjempelse ... 35
Febr. 1. Skr. om forbud mot havning i skogmark om våren i Sande 111
» 1. Skr. om forbud mot havning i skogmark om våren i Strømm 111
» 1. Skr. om forbod mot hamning med geit i skogmark på Bergsøy, Herøy ... 111
» 6. Skr. om adgangen til å slippe hingster, graokser, geitebukker og graværer på beite i Ullsfjord ... 120
» 9. Lov nr. 1 om offentlig godkjente slaktehus, offentlig kjøttkontroll m. v. ... 121
» 23. Res. om avgift på omsetnaden av mjølk ... 147
» 23. Skr. om avgifta på omsetnaden av mjølk ... 149
» 29. Skr. om forandring for Trøndelag og Nord-Norges mjølkesentraler av maksimumssatsene av utjamningsavgiften på mjølk ... 153
Mars 8. Skr. om bandtvang for hund når bufe beiter i Sørli ... 176
» 14. Skr. om bandtvang for hund når bufe beiter i Buvik ... 178
» 30. Skr. om forbud mot hamning med geit i skogmark i Lånke 292
April 1. Forskrifter og instrukser for kampen mot munn- og klauvsjuken ... 293
» 1. Rundskr. i forbindelse med foranstående forskrifter og instrukser ... 322
Oktbr. 24. Forordn. om framstilling av fôrblandinger ... 368
Novbr. 2. Forordn. om opphevelse av vedtak om forbud mot oppføring av poteter skikket til mat ... 387
» 4. Forordn. om omsetning av griser og griseslakt, og kvalitetsklassifisering av gris, storfe og sau ... 388
» 9. Forordn. om Haugesund kommunale slaktehus ... 402
» 21. Forordn. om omsetningen av pelsdyrskinn ... 422
» 27. Forordn. om ikraftsettelse av lov om innskrenking i adgangen til å slippe hingster, graokser m. v. på beite ... 438
» 28. Forordn. om tilleggsbestemmelser til forskriftene om trikinose 438
Desbr. 6. Forordn. om bandtvang for hund når bufe beiter i Sør-Frøn.. 472

c. Skogvesen. Almenninger.

Febr. 8. Bruksregler for Toten almenningslodder nr. 1—5 120
» 9. Bruksregler for Reset bygdealmenning 129
Mars 1. Res. om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensa i Norderhov.. 171
» 4. Bruksregler for Nordherred bygdealmenning 172
» 29. Bruksregler for Lunner bygdealmennning 292
April 5. Skriv om vernskog i Heidal 324
Oktbr. 31. Forordn. om innmeldelse av hogstkvantum og pålegg om bestemte hogstkvanta m. v. 387
Desbr. 13. Forordn. om forbud mot utførsel av ved fra Romsdal fylke .. 484

d. Utskifting.

e. Jakt og fangst.

Janr. 18. Res. om forbud mot å fange, jage, anskyte eller drepe sel og klappmyss på Newfoundlandfeltet 27
Mars 1. Res. om forbud mot i en viss tid av 1940 å fange, jage, anskyte eller drepe sel eller klappmyss 170
April 6. Skr. om bruk av gift til fangst av rovdyr i Vang og Nord-Odal, Hedmark fylke 325
Sept. 27. Forordn. om felling av elg i 1940 326
Oktbr. 12. Forordn. om bruk av fotsaks 353
Novbr. 7. Forordn. om bruk av gift til fangst av rovdyr i Folldal 397
» 7. Forordn. om bruk av gift til fangst av rovdyr i Årdal, Sogn og Fjordane fylke 397
» 23. Forordn. om bruk av gift til fangst av rovdyr i Gildeskål 425
Desbr. 11. Forordn. om bruk av gift til fangst av rovdyr i en del av Sørfold 477
» 13. Forordn. om forbud mot bruk av fangstinnretninger for tiur, røy, orrfugl, jerpe, ryper og hare i en del herreder i Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder og Nord-Trøndelag, samt i hele Nordland, Troms og Finnmark fylker vinteren 1940—41 485
» 13. Forordn. om bruk av gift til fangst av rovdyr i ymse herad i Hordaland fylke 485

f. Fiskeri.

Janr. 13. Res. om årsfredingen for laks og sjøaure i Berbyelva og den innerste helt norske del av Iddefjorden 21
» 13. Res. om fullmakt for Forsyningsdepartementet til å sette ut av kraft forbudet mot å omsette fiskeredskap m. v. 21
» 17. Skr. om ikraftsettelse av Lofotoppsynet 27
» 18. Res. om bruk av kastenøter og settegarn til fangst av sjøaure på ymse omkverv av Sunn- og Nordfjord og Sogn fiskeridistrikter 27
» 19. Skr. om fiskeregler for Østfold 28
» 23. Skr. om fiskeregler for Kongsberg 30
» 23. Skr. om fiskereglar for Jostedal 30
» 23. Skr. om fiskereglar for Sætrevatnet, Syvde 30
» 23. Skr. om fiskereglar for Hareid 30
» 23. Skr. om fiskereglar for Andestadvatnet, Sykkylven 30
» 24. Skr. om oppheving av fiskereglar for Østre Moland 31
» 24. Skr. om fiskeregler for Skogn 31
» 24. Skr. om endring av fiskereglene for Beitstad 31
» 25. Skr. om fiskeregler for Haustsjøen m. v., Alvdal 32
» 25. Skr. om fiskeregler for Sørli 32
» 25. Skr. om fiskeregler for Bø, Nordland fylke 32
» 25. Skr. om fiskereglar for Vefsn med den del av Fustvassdraget som ligg i Drevja 32

Janr. 26. Res. om stongfiske etter laks og sjøaure i Mæleelva, Forsand 34
» 26. Res. om at høgste resolusjon frå 7 september 1896 om stongfiske etter laks og sjøaure i Førdeelva (Jølstra) vert sett ut or kraft 34
» 26. Res. om forbud mot fiske på nærmere angitt område i Hovefossen, Naustdal 34
» 26. Res. om at kongeleg resolusjon frå 17 juni 1909 om fisketida for laks og sjøaure i Strynsvatnet vert sett ut or kraft 34
» 26. Res. om forbud mot i Lofoten og Vesterålen fiskeridistrikt å bruke fiskeredskaper nærmere kilenot, lakseverp og lignende enn 200 meter 34
» 26. Skr. om fiskereglar for Rennebu 35
» 26. Skr. om fiskeregler for Vinje, Sør-Trøndelag fylke 35
» 26. Skr. om fiskeregler for en del av Saltdal 35
Febr. 3. Skr. om fiskeregler for Langmorkje statsalmenning, Vågå.. 117
» 9. Res. om bruk av bunngarn i sjøen innen Larvik fiskeridistrikt 128
» 10. Skr. om merking av bundne laks- og sjøaureredskaper i Troms fiskeridistrikt 138
» 16. Res. om bruk av bunngarn i den del av Buskerud fiskeridistrikt som ligger i Vestfold fylke 144
» 16. Res. om forbod mot å bruka kastenot m. v. under viss maskevidd i Hardanger fiskeridistrikt 144
» 20. Skr. om fiskereglar for Øystre Slidre 145
» 20. Skr. om fiskeregler for Grong 146
» 20. Skr. om fiskeregler for Overhalla 146
» 20. Skr. om fiskeregler for Bjarkøy, Tranøy, Torsken, Berg og Lenvik 146
» 23. Res. om kontroll med kvaliteten av fersk, iset eller frossen fisk, fiskefilet og rogn 146
» 23. Res. om fiskeføresegner for Årdalsvatnet 148
Mars 13. Skr. om maksimalpris på agnskjell i Lofotens oppsynsdistrikt 178
» 15. St.vedtak om forhøyelse av statsgarantien for lån til torskefiskeriene i 1940 254
» 15. Res. om tillatelse til å trekke fiskeredskaper på søn- og helligdager innen Sogn og Fjordane fylke 283
Oktbr. 1. Forordn. om endring i forskrifter om tildeling av mineraloljer til ferskfisktransport 327
» 4. Forordn. om fiskeregler for Tolga 328
» 5. Forordn. om fiskeregler for Ål 331
» 7. Forordn. om opphevelse av resolusjon om forbud mot bruk av settegarn m. v. ved utløpene av Hofselva og Frognerelva i Aker 331
» 7. Forordn. om fiskeregler for Brekken 332
Novbr. 7. Forordn. om føresegner om fisket i Årdalsvatnet i Årdal .. 397
» 19. Forordn. om forandring av reglementet for merking av hermetisk nedlagte fiskevarer 419
Desbr. 6. Forordn. om forandring av lov om tønner for saltet sild, brisling og annen fisk samt rogn og agnskjell 471
» 9. Forordn. om forbud mot å bruke kastenot og drivgarn til fangst av laks og sjøaure i Namsen og Sandøla 472
» 23. Forordn. om forandring i midlertidig lov om utførsel av vintersild 502
» 23. Forordn. om dispensasjon fra forbudet mot å fiske med snurpenot om natten under vintersildfiskeriene 503
» 23. Forordn. om forbud mot snurpenotfiske på særlig viktige kastevåger og i trange fjorder og sund hvor det er sildeinnsig under vintersildfisket 504

1940 Side
Desbr. 23. Forordn. om midlertidig opphevelse av forbudet mot å fiske på søn- og helligdager under vintersildfiskeriene 507
» 23. Forordn. om omsetning av fiskeredskaper og tauverk til fiskefartøyer og fiskebåter 512
» 23. Forordn. om at forskriftene for omsetning av agnskjell under torskefiskeriene også skal gjelde omsetning av akker .. 514
» 28. Forordn. om omsetning av råfisk 523

g. Bergverk. Fabrikker.

Janr. 5. Res. om fullmakt for Forsyningsdepartementet til å gi forskrifter om regenerering og rensing av automobilsmøreoljer 8
» 5. Rundskr. om tilvirking, innførsel og salg av gassvernmateriell 14
Febr. 9. Lov nr. 4 om opphevelse av lov om forandring av midlertidig lov om kvalitetskontroll av medisintran 128
Mars 15. Lov nr. 1 om endringer i lov om bergverksdriften 178
» 15. Res. om ikrafttreden av lov 16 juni 1939 om regulering av tilvirking og omsetning av potetmjøl, samt om føresegner i medfør av loven 283
» 15. Regler om regulering av tilvirking og omsetning av potetmjøl 285
» 29. Res. om søkning og utvinning av alluvialt gull på statens grunn i Nordland, Troms og Finnmark fylker 289
Oktbr. 10. Forordn. om forbud mot å produsere fôrblandinger for omsetning 344
» 10. Forordn. om rasjonering og omsetning av fosforsyregjødsel.. 344
» 10. Forordn. om forbud mot bruk av gulerøtter til vinlegging .. 346
» 10. Instruks for forsyningsnemndene (vedkommende rasjoneringen m. v. av fosforsyregjødsel) 347
» 11. Forordn. om tillegg til forskrifter om rasjonering av tekstil- og lærvarer 349
» 14. Forordn. om forbud mot omsetning og bruk av kork 354
» 21. Forodn. om endring av bestemmelsene om utmalingsgraden for hvete og rug ved bygdemøllene 362
» 23. Forordn. om plikt til å opplyse beholdninger av visse varer.. 366
» 24. Forordn. om framstilling av fôrblandinger 368
» 29. Forordn. om endring i lov om margarin og margarinost m. v. 372
Novbr. 8. Forordn. om tillegg til forskrifter om bruk og fabrikasjon av blikk til emballasje eller til andre varer 400
» 9. Forordn. om tilsetning av smør i margarin og om avgift på margarin 400
» 19. Forordn. om forandring av reglementet for merking av hermetisk nedlagte fiskevarer 419
» 20. Forordn. om bruk av dun, halvdun, fjær og kapok 420
» 20. Forordn. om forandring i forskriftene om omsetning av norsk ull og om fremstilling av produkter av ull, bomull og cellull 421
» 27. Forordn. om omsetning og produksjon av kaffetilsetninger og kaffeerstatninger 431
Desbr. 6. Forordn. om forandring av lov om tønner for saltet sild, brisling og annen fisk samt rogn og agnskjell 471
» 23. Forordn. om gassgeneratoranlegg for drift av motorvogn .. 507
» 24. Forordn. om omsetning av ost av norsk produksjon 514
» 30. Forordn. om lagerbokføring for beholdninger av jern-halvfabrikata, valseverks- og støperiprodukter 525

h. Håndverk.

Janr. 5. Res. om kjøp eller tilbytning av brukte platina-, gull- og sølvsaker m. v. ... 3
» 19. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for barber- og friserforretninger i Sandnes ... 28
Febr. 2. Res. om bevillingstvang for rørleggere i Ski ... 112
» 16. Res. om at politimesteren i Helgeland skal utferdige håndverksbrever m. v. i Mo og Brønnøysund ... 142
Oktbr. 2. Forordn. om forandring av lukningsvedtekten for barber- og friserforretninger i Ringsaker ... 328
» 4. Forordn. om garving av lær ... 328
» 5. Forordn. om midlertidig tillegg til lukningsvedtekten for barber- og friserforretninger i Oslo ... 331
» 16. Skr. om at håndverkerenke som fortsetter avdød ektefelles håndverksvirksomhet, ikke antas pliktig til å betale håndverksavgift ... 358
Novbr. 20. Forordn. om bruk av dun, halvdun, fjær og kapok ... 420
Desbr. 2. Forordn. om forandring av bestemmelsene om bevilling for å utføre kommunale rørleggerarbeider i Kongsberg ... 447
» 30. Forordn. om forandring i forskriftene om rasjonering og omsetning av mel, brød m. v. ... 524

i. Handel.

Janr. 2. Skr. om vedtekt for handel med brukte og kasserte ting i Røros bergstad ... 1
» 4. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Vardal ... 1
» 5. Res. om kjøp eller tilbytning av brukte platina-, gull- og sølvsaker m. v. ... 3
» 5. Forskrifter om kontrollnemnder ... 9
» 5. Rundskr. om tilvirking, innførsel og salg av gassvernmateriell ... 14
» 11. Skr. om lukningstider for utsalgssteder i Grue ... 19
» 11. Skr. om stengingstid for utsalsstader i Hafslo ... 19
» 13. Res. om fullmakt for Forsyningsdepartementet til å sette ut av kraft forbudet mot å omsette fiskeredskap m. v. 21
» 13. Skr. om lukningstid for utsalgssteder i Øksnes ... 21
» 13. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Sør-Varanger ... 21
» 15. Rundskr. om overtredelse av inn- og utførselsesforbud ... 24
» 16. Skr. om tillegg til vedtekten for torg- og porthandel i Tune 26
» 19. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Sandnes ... 28
» 26. Res. om fullmakt for Forsyningsdepartementet til å sette ut av kraft påbudet om rasjonering av bensin ... 34
Febr. 3. Forskrifter om kjøp og salg av matmel ... 116
» 9. Lov nr. 4 om opphevelse av lov om forandring av midlertidig lov om kvalitetskontroll av medisintran ... 128
» 9. Skr. om salg og levering av importert fast brensel til husbruk 129
» 10. Forskrifter om priser m. v. ... 131
» 17. Skr. om ny stengingstid for utsalsstader i Rovde ... 144
» 17. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Ibestad ... 144
» 19. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Gimsøy ... 145
» 23. Res. om kvalitetskontroll av fersk, iset eller frossen fisk, fiskefilet og rogn ... 146
» 23. Res. om avgift på omsetnaden av mjølk ... 147
» 23. Res. om omsetning og forbruk av importert fast brensel ... 148
» 23. Res. om forbud mot innførsel av erter ... 148
» 23. Res. om forbud mot innførsel av ris ... 149

1940			Side
Febr.	26.	Skr. om tillegg til forskriftene for salg og levering av importert fast brensel til husbruk	150
Mars	1.	Kunngj. om forhøyelse av midlertidig omsetningsavgift for 1939—40	168
»	1.	Skr. om ikrafttreden av innførselsreguleringen for erter	171
»	7.	Skr. om forandring av lukningsvedtekten for utsalgssteder i Nes, Akershus fylke	175
»	7.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Strinda	175
»	12.	Skr. om brigde i stengingsvedtekta for utsalsstader i Askøy	177
»	13.	Skr. om maksimalpris på agnskjell i Lofotens oppsynsdistrikt	178
»	15.	Res. om midlertidig forbud mot innførsel av kopra, jordnøtter, smøreoljer m. v.	285
»	15.	Res. om myndighet for Forsyningsdepartementet til å treffe bestemmelse vedrørende lisens for import av smøreolje og smørefett	285
»	15.	Skr. om at lisens for import av smøreolje og smørefett bare vil bli gitt til Importutvalget for smøreolje	286
»	29.	Skr. om endring av vedtektene for handel med brukte og kasserte ting i Harstad	292
April	1.	Skr. om brigde i stengingsvedtekta for utsalsstader i Varaldsøy	323
»	5.	Skr. om brigde i stengingsvedtekta for utsalsstader i Nesset	324
»	5.	Skr. om ikrafttreden av res. av 23 februar 1940 om forbud mot innførsel av ris	324
»	6.	Skr. om vedtekt for salg fra portrom i Borge, Østfold fylke	325
Sept.	26.	Forordn. om forandring av lukningsvedtekten for utsalgssteder i Nord-Aurdal	325
»	26.	Forordn. om forandring av lukningsvedtekten for utsalgssteder i Notodden	326
Oktbr.	4.	Forordn. om salg fra offentlige steder og fra portrom m. v. i Bergen	328
»	5.	Forordn. om midlertidig tillegg til lukningsvedtekten for utsalgssteder i Oslo	331
»	8.	Forordn. om forbud mot å omsette frø av kålrot m. v.	337
»	8.	Forordn. om brigde i stengingsvedtekta for utsalsstader i Orkdal	338
»	9.	Forordn. angående innførselsforbudet for rotvekst- og grønnsaksfrø	339
»	9.	Forordn. om omsetningen av matpoteter og settepoteter	340
»	9.	Forordn. angående omsetning av høy fra Trøndelagsfylkene til andre distrikter	342
»	9.	Forordn. om handel med brukte eller kasserte ting i Åsnes	342
»	10.	Forordn. om forbud mot å produsere fôrblandinger for omsetning	344
»	10.	Forordn. om rasjonering og omsetning av fosforsyregjødsel	344
»	10.	Instruks for forsyningsnemndene (vedkommende rasjoneringen m. v. av fosforsyregjødsel)	347
»	11.	Forordn. om tillegg til forskrifter om rasjonering av tekstil- og lærvarer m. v.	349
»	14.	Forordn. om forbud mot omsetning og bruk av kork	354
»	15.	Forordn. om forandring i lov om betalingsutjevning	355
»	16.	Skr. om at kjøpmannsenke som fortsetter avdød ektefelles kjøpmannsforretning, ikke antas å plikte avgift etter handelslovens § 21	358
»	21.	Forordn. om rasjonering av glykose	361
»	22.	Forordn. om tillegg til forskrifter for omsetning av høy	362
»	23.	Forordn. om plikt til å opplyse beholdninger av visse varer	366
»	29.	Forordn. om endring i forordningen om omsetningen av matpoteter	372

Side
Oktbr. 29. Forordn. om endring i lov om margarin og margarinost 372
Novbr. 4. Forordn. om omsetning av griser og griseslakt, og kvalitetsklassifisering av gris, storfe og sau 388
» 5. Forordn. om vedtekt for handel med brukte eller kasserte ting i Egersund 391
» 6. Forordn. om opprettelse av Norges clearinginstitutt 395
» 7. Forordn. om varebyttet m. m. mellom Norge og utlandet 396
» 8. Forordn. om forbud mot overdragelse og omregistrering av lastebiler 399
» 9. Forordn. om tillegg til forskrifter om rasjonering av tekstil- og lærvarer m. v. 401
» 12. Forordn. om brigde i stengingsvedtekta for utsalsstader i Øystre Slidre 402
» 13. Forordn. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Sør-Frøya.. 403
» 14. Forordn. om forbud mot omsetning av saltet sauekjøtt 403
» 19. Forordn. om tildeling av rasjonerte matvarer m. v. til syke, barn m. v. 419
» 20. Forordn. om omsetning og produksjon av kakao, kokesjokolade og spisesjokolade 420
» 20. Forordn. om forandring i forskriftene om omsetning av norsk ull og om fremstilling av produkter av ull, bomull og cellull 421
» 21. Forordn. om omsetningen av pelsdyrskinn 422
» 22. Forordn. om stengingsvedtekt for utsalsstader i Leirfjord.. 424
» 23. Forordn. om rasjonering av White Spirit 425
» 23. Forordn. om rasjonering og omsetning av mel, brød m. v. .. 426
» 26. Forordn. om endringer i bestemmelsene om rasjonering av såpe 431
» 27. Forordn. om omsetning og produksjon av kaffetilsetninger og kaffeerstatninger 431
» 29. Forordn. om vedtekter for Norges clearinginstitutt 440
Desbr. 2. Forordn. om autorisasjon av forhandlere av generatorved og generatortrekull og om godkjenning av utsalgssteder for sånt generatorbrensel 446
» 5. Forordn. om brigde i stengingsvedtekta for utsalsstader i Bruvik 453
» 10. Forordn. om rasjonering av mineraloljer 472
» 11. Forordn. om handelsrett for Universitetets studentkontor .. 476
» 11. Forordn. om tillegg til forskrifter om rasjonering av tekstil- og lærvarer m. v. 477
» 20. Forordn. om rasjonering av såpe 493
» 21. Forordn. om omsetning av rotvekstfrø m. v. 501
» 23. Forordn. om forandring i midlertidig lov om utførsel av vintersild 502
» 23. Forordn. om rasjonering av tekstil- og lærvarer m. v. 510
» 23. Forordn. om lukningspåbud og vareopptelling i samband med tekstilrasjoneringen 512
» 23. Forordn. om omsetning av fiskeredskaper og tauverk til fiskefartøyer og fiskebåter 512
» 23. Forordn. om forbud mot salg og forsendelse av halm fra Trøndelagsfylkene til andre distrikter 513
» 23. Forordn. om endring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Oslo 513
» 23. Forordn. om at forskriftene for omsetning av agnskjell under torskefiskeriene også skal gjelde omsetning av akker 514
» 24. Forordn. om forandring i selskapslovgivningen 514
» 24. Forordn. om omsetning av ost av norsk produksjon 514
» 28. Forordn. om omsetning av råfisk 523

1940 Side

Desbr. 28. Forordn. om salgstider for handel fra offentlige steder, portrom m. v. i Stokke ... 524
» 30. Forordn. om forandring i forskriftene om rasjonering og omsetning av mel, brød m. v. ... 524
» 30. Forordn. om lagerbokføring for beholdninger av jern-halvfabrikata, valseverks- og støperiprodukter ... 525

j. Brennevin, vin, øl m. v., bevertninger, herberger m. v.

Janr. 10. Skr. om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Idd 19
» 11. Skr. om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Skoger ... 19
» 12. Skr. om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Engerdal ... 20
» 15. Skr. om opphevelse av bestemmelsene om åpnings- og lukningstid for bevertningssteder i Stavern ... 25
» 16. Skr. om tillegg til lukningsvedtekten for bevertningssteder i Tromsø ... 26
Febr. 2. Kunngj. om forhøyelse av avgiften til statskassen av øltilvirkningen for terminen 1939—40 ... 111
» 5. Skr. om opphevelse av bestemmelsene om åpnings- og lukningstid for bevertningssteder i Ålesund ... 117
» 27. Skr. om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Velfjord ... 153
Mars 11. Bestemmelser om prisregulering for bevertningssteder ... 176
Oktbr. 4. Forordn. om bevillingstvang for herberge- og beverternæring i Leinstrand ... 328
» 5. Forordn. om bevillingstvang for herberge- og beverternæring i Eigersund ... 331
» 8. Forordn. om tillegg til rusdrikkloven ... 337
» 10. Forordn. om forbud mot bruk av gulerøtter til vinlegging .. 346
» 26. Forordn. om bevillingstvang for beverternæringa i Alvdal.... 371
Novbr. 2. Forordn. om bevillingstvang for beverternæringa i Sørum.. 388
» 13. Forordn. om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Kongsberg ... 402
Desbr. 14. Forordn. om bevillingstvang for herberge- og beverternæring i Drøbak ... 486
» 19. Forordn. om midlertidig tillegg til lov om innførsel og omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl ... 488
» 24. Forordn. om endring av forskriftene om opprettholdelse av orden og sunnhet m. v. og til forebyggelse av misbruk i hoteller og herberger m. v. ... 516

k. Krisetiltak. Offentlig næringsdrift.

Janr. 5. Res. om fullmakt for Forsyningsdepartementet til å gi forskrifter om regenerering og rensing av automobilsmøreolje ... 8
» 5. Forskrifter om kontrollnemnder ... 9
» 9. Forskrifter om oppsamling og bearbeiding av brukt automobilsmøreolje ... 17
» 13. Res. om fullmakt for Sosialdepartementet til å treffe de nødvendige tiltak vedrørende den frivillige registrering av kvinnelig arbeidshjelp ... 21
» 13. Res. om fullmakt for Forsyningsdepartementet til å sette ut av kraft forbudet mot å omsette fiskeredskaper m. v. 21
» 19. Skr. om gjennomføring av provisorisk anordning av 5 september 1939 om regulering av befraktningsforhold i krigstid ... 29

Side

Janr. 24. Skr. om tillegg til maksimalfraktsatsene for kull, koks og sinders fra Storbritannia 31
» 25. Skr. om maksimalfrakt for linfrø og rapsfrø i sekker 32
» 26. Res. om fullmakt til Forsyningsdepartementet til å sette ut av kraft påbudet om rasjonering av bensin 34
Febr. 2. Skr. om maksimalfrakter for kullaster opptil 800 tonn 114
» 3. Forskrifter for kjøp og salg av matmel 116
» 6. St.vedtak om dyrtidstillegg til pensjonister i Statens pensjonskasse 118
» 9. Res. om beslaglegging av og avståing til staten av eiendomsrett til brensel i fast form 129
» 9. Skr. om salg og levering av importert fast brensel til husbruk 129
» 9. Skr. om innskrenking i bruken av importert fast brensel .. 130
» 10. Forskrifter om priser m. v. 131
» 16. Res. om fullmakt for Kirkedepartementet til å innskrenke bruken av kirkene av omsyn til brenselsnøden 142
» 23. Res. om omsetning og forbruk av importert fast brensel .. 148
» 23. Res. om forbud mot innførsel av erter 148
» 23. Res. om forbud mot innførsel av ris 149
» 26. Skr. om tillegg til forskriftene for salg og levering av importert fast brensel til husbruk 150
» 29. Skr. om tillegg til og endringer i maksimalfraktbestemmelsene 154
Mars 1. Skr. om ikrafttreden av innførselsreguleringen for erter .. 171
» 11. Bestemmelser om prisregulering for bevertningssteder 176
» 15. Res. om midlertidig forbud mot innførsel av kopra, jordnøtter, smøreoljer m. v. 285
» 15. Res. om myndighet for Forsyningsdepartementet til å treffe bestemmelse vedrørende lisens for import av smøreolje og smørefett 285
» 15. Skr. om at lisens for import av smøreolje og smørefett bare vil bli gitt til Importutvalget for smøreolje 286
April 5. Skr. om ikrafttreden av res. av 23 februar 1940 om forbud mot innførsel av ris 324
Sept. 27. Forordn. om Norsk Telegrambyrå 326
Oktbr. 1. Forordn. om endring i forskrifter om tildeling av mineraloljer til ferskfisktransport 327
» 8. Forordn. om forbud mot å omsette frø av kålrot m. v. 337
» 8. Forordn. om framstilling og omsetning av vulkaniserings- og banepålegningsmateriell 337
» 9. Forordn. angående innførselsforbudet for rotvekst- og grønnsaksfrø 339
» 9. Forordn. om omsetningen av matpoteter og settepoteter 340
» 9. Forordn. angående omsetning av høy fra Trøndelagsfylkene til andre distrikter 342
» 10. Forordn. om forbud mot å produsere fôrblandinger for omsetning 344
» 10. Forordn. om rasjonering og omsetning av fosforsyregjødsel.. 344
» 10. Forordn. om forbud mot bruk av gulerøtter til vinlegging.. 346
» 10. Instruks for forsyningsnemndene (vedkommende rasjoneringen m. v. av fosforsyregjødsel) 347
» 11. Forordn. om tillegg til forskrifter om rasjonering av tekstil- og lærvarer m. v. 349
» 14. Forordn. om forbud mot omsetning og bruk av kork..... 354
» 19. Forordn. om plikt til å gi oppgave over mineraloljebeholdninger 359
» 21. Forordn. om rasjonering av glykose 361
» 21. Forordn. om endring i Administrasjonsrådets bestemmelser om utmalingsgraden for hvete og rug ved bygdemøllene 362
» 22. Forordn. om tillegg til forskrifter for omsetning av høy 362

1940 Side
Oktbr. 22. Forordn. om Kristiansund gjenreisingsinstitutts virkekrets for Kirkelandet ... 363
» 23. Forordn. om plikt til å gi opplysninger om beholdninger m. v. av visse varer ... 366
» 24. Forordn. om framstilling av fôrblandinger ... 368
» 26. Forordn. om midlertidig avhjelp av husmangel i Namsos ... 370
» 26. Forordn. om midlertidig avhjelp av husmangel i Lofoten og Vesterålen samt Senja og Tromsø politidistrikter ... 370
» 30. Forordn. om forbud mot å tilvirke høymjøl og halmmjøl ... 384
» 30. Forordn. om rekvisisjon av husrom i Telemark ... 384
» 31. Forordn. om hjelp til midlertidig utflyttede fra de krigherjede strøk ... 385
» 31. Forordn. om innmeldelse av hogstkvantum og pålegg om bestemte hogstkvanta m. v. ... 387
Novbr. 2. Forordn. om opphevelse av vedtak om forbud mot oppføring av poteter skikket til mat ... 387
» 4. Forordn. om omsetning av griser og griseslakt, og kvalitetsklassifisering av gris, storfe og sau ... 388
» 5. Rundskr. om bruk av lysende farger under blendingstilstand 391
» 8. Forordn. om forbud mot overdragelse og omregistrering av lastebiler ... 399
» 8. Forordn. om tillegg til forskrifter om bruk og fabrikasjon av blikk til emballasje eller til andre varer ... 400
» 9. Forordn. om tillegg til forskrifter om rasjonering av tekstil- og lærvarer m. v. ... 401
» 13. Forordn. om blendingstid ... 402
» 14. Forordn. om forbud mot omsetning av saltet sauekjøtt ... 403
» 14. Forordn. om midlertidig avhjelp av husmangel i Kristiansand, Oddernes og Lista ... 403
» 20. Forordn. om tildeling av rasjonerte matvarer og andre særlige varesorter til syke, barn og folk med særlig krevende arbeid ... 419
» 20. Forordn. om bruk av dun, halvdun, fjær og kapok ... 420
» 20. Forordn. om omsetning og produksjon av kakao, kokesjokolade og spisesjokolade ... 420
» 20. Forordn. om forandring i forskriftene om omsetning av norsk ull og om fremstilling av produkter av ull, bomull og cellull ... 421
» 23. Forordn. om rasjonering av White Spirit ... 425
» 23. Forordn. om forandring i forskriftene om rasjonering og omsetning av mel, brød m. v. ... 426
» 26. Forordn. om endringer i bestemmelsene om rasjonering av såpe ... 431
» 27. Forordn. om omsetning og produksjon av kaffetilsetninger og kaffeerstatninger ... 431
Desbr. 2. Forordn. om autorisasjon av forhandlere av generatorved og generatortrekull og om godkjenning av utsalgssteder for sånt generatorbrensel ... 446
» 3. Forordn. om behandling av gummi til motorvogner ... 449
» 3. Forordn. om tilleggsbestemmelser til forskriftene om rasjonering av gummiringer til bruk for motorkjøretøyer, dekk og slanger ... 450
» 6. Forordn. om plikt til å avstå varer eller andre gjenstander ... 471
» 9. Forordn. om midlertidig avhjelp av husmangel i Steinkjer, Sparbu, Egge og Ogndal ... 472
» 10. Forordn. om rasjonering av mineralojer ... 472
» 11. Forordn. om tillegg til forskrifter om rasjonering av tekstil- og lærvarer m. v. ... 477

Desbr. 13. Forordning om forbud mot utførsel av ved fra Møre og Romsdal fylke 484
» 19. Forordn. om adgang for Direktoratet for industriforsyning til å gi bestemmelser om opprettelse og utvidelse av bedrifter m. v. 489
» 20. Forordn. om rasjonering av såpe 493
» 20. Forordn. om minstepriser for rotvekst- og hagefrø 495
» 23. Forordn. om rasjonering av tekstil- og lærvarer 510
» 23. Forordn. om lukningspåbud og vareopptelling i sambånd med tekstilrasjoneringen 512
» 23. Forordn. om forbud mot salg og forsendelse av halm fra Trøndelagsfylkene til andre distrikter 513
» 24. Forordn. om forandring av forskriftene om rasjonering og omsetning av mel, brød m. v. 524
» 30. Forordn. om lagerbokføring for beholdninger av jern-halvfabrikata, valseverks- og støperiprodukter 525

15. Sjøfartsforhold.

a. Sjøfart.

Janr. 6. Skr. om at gjensidighet etter sjøfartslovens §§ 122 og 171 vil være til stede i forholdet til Finnland 16
» 19. Skr. om gjennomføring av provisorisk anordning av 5 september 1939 om regulering av befraktningsforhold i krigstid 29
» 24. Skr. om tillegg til maksimalfraktsatsene for kull, koks og sinders fra Storbritannia 31
» 25. Skr. om tillegg til forskriftene for anordninger på og under skipsdekk 31
» 25. Skr. om maksimalfrakt for linfrø og rapsfrø i sekker 32
» 30. Skr. om endring i forskriftene om redningsredskaper 110
Febr. 2. Skr. om maksimalfrakter for kullaster opptil 800 tonn 114
» 29. Skr. om tillegg til og endringer i maksimalfraktbestemmelsene 154
Mars 1. Lov nr. 2 om forbud mot å kjøpe utenlandske skip 168
» 1. Res. om at American Bureau of Shipping godkjennes som kontrollorgan for norske skips sjødyktighet 171
» 15. Res. om bygging av livbåter 255
» 29. Res. om plikt for norske skip til i krigsfarvann å være utstyrt med redningsvester eller redningsdrakter for besetningen 291
Oktbr. 15. Forordn. om endringer i forskriftene for kontroll med norske lektere som slepes utaskjærs 356
» 17. Forordn. om kontroll med passasjerer og mannskap på skip i kystfart fra og til Oslo 358
Novbr. 16. Forordn. om forbud mot å disponere over skipskontrakt 416
Desbr. 5. Forordn. om forskrifter for utgassing av skip med blåsyregass til utryddelse av rotter, veggedyr m. v. 454
» 19. Forordn. om krigsrisikoansvar for skip i opplag og om utvidelse av det fartsområdet der Statens krigskaskoforsikring bærer krigsrisikoansvaret 488

b. Skipsregistrering.

Se under C nr. 19.

c. Skipsmåling.

d. Skipsfører. Skipsmannskap m. v.

Janr. 5. Res. om legeundersøkelse av sjømenns fargesans, syn, hørsel og sunnhetstilstand ... 4
Febr. 16. Res. om formular for hyrekontrakt ... 142

e. Losvesen.

f. Havne- og fyrvesen. Redningsvesen.

Febr. 23. Res. om forhøyelse av fyrmestrenes godtgjørelse for oppvarming av vaktværelse på fyrstasjon ... 147

16. Kommunikasjonsvesen.

a. Veivesen. Motorvognkjøring.

Janr. 30. Skr. om køyring i mørke med hestekøyrety i Åsane, Fana, Laksevåg, Os og en del av Haus ... 110
» 31. Skr. om ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Fjell ... 110
Febr. 1. Skr. om ervervsmessig person- og godsbefordring med motorvogn i Leiranger ... 111
» 7. Skr. om ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Fåberg ... 120
» 7. Skr. om ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Nordre Land ... 120
» 7. Skr. om ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Sel ... 120
» 9. Mellombels lov nr. 3 om avgifter av bensin og gummiringar for motorvognar til delvis å greie statens utgifter til vegstellet ... 127
» 23. Skr. om personkøyring for fortenest i Heddal og Lisleherad 149
» 23. Skr. om ervervsmessig godsbefordring med motorvogn i Holla 149
Mars 2. Skr. om ervervsmessig person- og godsbefordring med motorvogn i Saltdal ... 171
» 2. Skr. om ervervsmessig person- og godsbefordring med motorvogn i Skjerstad ... 172
» 6. Skr. om ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Nannestad ... 173
» 27. Skr. om ervervsmessig godsbefordring med motorvogn i Røyken ... 287
April 3. Skr. om ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Orkdal ... 324
Oktbr. 2. Forordn. om tillegg til veiloven ... 327
» 8. Forordn. om framstilling og omsetning av vulkaniserings- og banepålegningsmateriell ... 337
» 9. Forordn. om opphevelse av resolusjonen angående sikkerhetsforanstaltninger vedkommende ferdselen på de Valdresbanen nærmest liggende veier m. v. ... 342
Novbr. 8. Forordn. om forbud mot overdragelse og omregistrering av lastebiler ... 399
» 15. Forordn. om ervervsmessig person- og godsbefordring uten rute med motorvogn i Valberg ... 416
» 22. Forordn. om innskrenkende bestemmelser for ervervsmessig personbefordring med motorvogn innen Åsnes hovedsogn og Gjesåsen i Åsnes ... 424
» 26. Forordn. om transport med lastebiler ... 430
Desbr. 3. Forordn. om behandling av gummi til motorvogner ... 449
» 3. Forordn. om tilleggsbestemmelser til forskriftene om rasjonering av gummiringer til bruk for motorkjøretøyer, dekk og slanger ... 450

Desbr. 13. Forordn. om endringer i de innskrenkende bestemmelser for ervervsmessig godstransport med motorvogn 485
» 20. Forordn. om endring av og tillegg til trafikkreglene 490
» 23. Forordn. om gassgeneratoranlegg for drift av motorvogn .. 507

b. Skyssvesen.

c. Jernbaner.

Oktbr. 5. Forordn. om ervervelse av grunn m. m. til statens jernbaner 330

d. Vassdrags- og elektrisitetsvesen.

Febr. 2. Res. om nedsettelse av kanalavgiftene for Bandak—Norsjø og Norsjø—Skienskanalen 112
Mars 15. Lov nr. 3 om vassdragene 180

e. Postvesen.

Janr. 5. Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å fastsette visse av de takster, som omhandles i Verdenspostkonvensjonen og til å avgjøre det norske postverks stilling til forskjellige bestemmelser i denne konvensjon m. v. 8
» 27. St.vedtak om postverkets og telegrafverkets administrasjon 35
Mars 12. Skr. om postverkets ansvar for tap eller skade som skyldes vis major i forbindelsen mellom de nordiske land 177

f. Telegraf og telefon.

Janr. 27. St.vedtak om postverkets og telegrafverkets administrasjon 35

g. Luftfart.

17. Omsetnings- og kredittvesen.

a. Bank- og pengevesen.

Oktbr. 15. Forordn. om forandring i lov om betalingsutjevning 355
Novbr. 6. Forordn. om opprettelse av Norges clearinginstitutt 395
» 7. Forordn. om varebyttet m. m. mellom Norge og utlandet .. 396
» 29. Forordn. om vedtekter for Norges clearinginstitutt 440
Desbr. 17. Forordn. om forandring i reglementet for Driftskredittkassen for mindre jordbrukere 487

b. Mål, vekt, vraking.

18. Forsikringsvesen.

Febr. 23. Res. om at § 17 i lov om forsikringsselskaper ikke kommer til anvendelse på forsikring av fly som anvendes til militær ambulanseflyvning 146
Novbr. 15. Forordn. om trygd mot arbeidsløshet 404
» 27. Forordn. om fastsettelse av forskrifter nr. 1 om trygd mot arbeidsløshet 433
Desbr. 19. Forordn. om krigsrisikoansvar for skip i opplag og om utvidelse av det fartsområdet der Statens krigskaskoforsikring bærer krigsrisikoansvaret 488

19. Konsesjon.

Oktbr. 23. Forordn. om tillegg til konsesjonslovgivningen 364
» 29. Rundskr. om prisnemnder og pris-ankenemnder for faste eiendommer 373
» 29. Instruks for prisnemnder og pris-ankenemnder for faste eiendommer 375

20. Sosiale anliggender.

Mars 29. Lov om forbud mot at arbeidere blir berøvet sin stilling på grunn av innkalling til militærtjeneste m. v. 288
Oktbr. 8. Forordn. om arbeidsformidling 332
» 8. Forordn. (nr. 1) om forskrifter om arbeidsformidling 335
» 16. Forordn. om trekk i lønn m. v. for fattigvesenets erstatningskrav 357
» 26. Forordn. (nr. 2) om forskrifter om arbeidsformidling 369
» 26. Rundskr. om forskjellige forhold vedrørende vanføreforsorgen 371
Novbr. 15. Forordn. om trygd mot arbeidsløshet 404
» 27. Forordn. om fastsettelse av forskrifter nr. 1 om trygd mot arbeidsløshet 433
Desbr. 2. Forordn. om gjennomføring av arbeidstiltak i kampen mot arbeidsløsheten 442
» 27. Forordn. om forlengelse av fristen etter § 5 i forordning om arbeidsformidling 523

21. Svalbard, Jan Mayen og norske biland.

22. Forsvarsvesen.

a. Militærvesen i alminnelighet.

Mars 15. Lov nr. 5 om endring i lov om utskriving av hester og kjøretøyer ved mobolisering 246
» 15. Lov nr. 6 om endring i lov om aldersgrenser for fastlønt militært befal 247
» 29. Lov om forbud mot at arbeidere blir berøvet sin stilling på grunn av innkalling til militærtjeneste m. v. 288
Sept. 23. Bestemmelser om det fastlønte befal i land- og sjøforsvaret (arbeidsfri lønn) 508

b. Hæren.

Janr. 27. St.vedtak om gjeninnføring av distriktsbefal i hæren m. v... 35

c. Flåten.

23. Finansvesen.

a. Statens eiendommer og rettigheter. Statsgjelden.

b. Stiftelser. Legater m. v.

Janr. 3. Stadf. på «Gårdbruker Christian Thomassen Vogters legat for Kvæfjord bygd» til verdige trengende m. v. 1
» 3. Stadf. på «Grosserer Fred. T. Møller og hustru fru Jenny Møllers legat til hjelp for kreft- og tuberkulosepatienter» i Østre Bærum 1
» 17. Stadf. på «Ingmar og Theodora Øvergaards legat» til Øvre Rendal menighet 27
» 23. Stadf. på «Konsul V. B. Jentofts legat for Bodø til ubemidlede skolebarns opphold på landet» 30
» 23. Stadf. på «Konsul V. B. Jentofts legat for Bodø for tuberkuløse sykes opphold på tuberkulosesanatorier eller pleiehjem» 30
» 30. Stadf. på «Chr. Sæthrens fond til bekjempelse av tuberkulosen i Elverum» 110
Febr. 9. Stadf. på «Thøger Saeves og hustrus legat» til trengende i Rakkestad og Os 129

			Side
Febr.	10.	Stadf. på «Halvor Knudsen Bjørntvedt og hustru Pernille Knudsen Bjørntvedts legat til fordel for verdig trengende teologisk studerende»	138
»	13.	Stadf. på «Haldor og Mary Henrichsens legat» til fordel for Hjerleids husflidsskole, Dovre	139
»	28.	Stadf. på «Anders Teigens gavefond for tuberkuløse i Øye»	153
Mars	4.	Stadf. på «Skurdalen kyrkjefond» skipa av Tollef Gautesen	172
»	27.	Stadf. på «Lærer A. Zahls legat» til fattige i Vadsø	287
»	27.	Stadf. på «Rikard Svalastogas legat til Mo sokn» til opplæring i skomakar- og snikkarfag	287
»	30.	Stadf. på «Sigrid Larsdotter Lussands legat» til trengande og til framhjelp av jordbruket og småndringar i Kinsarvik	292
»	30.	Stadf. på «Anna Tønjums legat til utdaning for ungdom i Lærdal»	292
»	30.	Stadf. på «Anna Rydjord Barlops minne» til velgjerdsame og humanitære føremål i Veøy	292
April	1.	Stadf. på «Fru Seselie Norland f. Nærlands fond til ekstraforpleining av beboerne av Finnøy gamlehjem»	323
»	5.	Stadf. på «Maren og J. O. Rømmesmos legat til Orkdal sanitetsforenings sykehjem»	324
Juli	10.	Stadf. på «Fru Marthine Josefine Warlos legat til Østlandske blindeforbund»	528
»	18.	Stadf. på «Andreas og Severine Lindtners legat for gamle sjømenn» i Stavanger	528
Sept.	7.	Stadf. på «Legatet etter Ole Stensplass» til klær til fattige skolebarn i Plassen krets, Alvdal	528
»	11.	Stadf. på «Frøken Ingrid Erichsens legat for trengende blinde»	528
»	11.	Stadf. på «Brandbu helsefond» til forebyggelse og bekjempelse av sykdommer	528
»	11.	Stadf. på «Christine Leighs rekonvalescenthjem», Sogndal i Sogn	528
»	11.	Stadf. på «Legat til Henrik Homans minne» til reisestipendier for studenter immatrikulert ved Norges tekniske høgskole	528
»	12.	Stadf. på «Lensmann Chr. Finbaks legat» til hjelp for verdige trengende i Korgen herred	528
»	12.	Stadf. på «Kurvmaker F. Møller og hustru Janiche Henriette Møllers legat» til mindre godt økonomisk stillede handlende eller håndverkere i Bergen eller enker etter sånne	528
»	19.	Stadf. på «Bankkaserer Jul. Pedersens legat for blinde»	528
»	24.	Stadf. på «Ole Johan og Gesine K. Olsen Løvolds legat» til eldre trengende sjømenn og sjømenns enker i Barbu, Arendal	529
Oktbr.	8.	Stadf. på «Ludvig Fields siste legat til fordel for verdige trengende i Rakkestad og Os sogn»	338
»	9.	Stadf. på «M. M. Reimes legat til minne om Mikkel O. Reime og Astrid Olesdatter Reime»	343
»	9.	Stadf. på «Stud. med. Jens Lyster Frølichs legat»	343
»	9.	Stadf. på «Lensmann Chr. Finbak og hustru Anna f. Borgens legat»	343
»	9.	Stadf. på «Drammens og Oplands Nye Privatbanks gavefond»	343
»	9.	Stadf. på «Ingeborg Vullums legat for presteenker i trange kår»	343
»	11.	Stadf. på «Ordfører Olaf Kolsum og hustru Pauline Kolsums fond til Tromsø gravlunds forskjønnelse»	352
»	15.	Stadf. på «Tollkasserer N. Wambergs legat»	356
»	17.	Stadf. på «Lauritz Waldemar Larsens legat»	359

Side

Oktbr. 17. Stadf. på «Overlærer Jacob Bruuns studielegat» 359
» 28. Stadf. på «Ole Halvorsen og hustru Severine Halvorsens legat til beste for blinde» 372
» 28. Stadf. på «Fabrikant David Jensens legat» 372
» 29. Stadf. på «Familien Krohns stigende fond» 373
» 29. Stadf. på «Halvor Kaasen og Oline Kaasen f. Sætres legat» .. 373
Novbr. 6. Stadf. på «Nils Olsen Bakkes legat til trengende i Bergsgård skolekrets i Ål herred» 529
» 6. Stadf. på «Fondet til barns bekledning» 529
» 19. Stadf. på «Pauline og Even Halvorsens legat for trengende ungdom som ønsker å gå på enten Fjell-Haug bibelskole eller Indremisjonsselskapets bibelskole i Oslo» 529
» 30. Stadf. på «Skomakermester Petter Johannesens legat av Spydeberg» til hjelp for verdige trengende i Spydeberg 529
Desbr. 10. Stadf. på «Det Erichsenske legat, opprettet av frøken Paula Erichsen til minne om hennes besteforeldre kaptein Paul Erichsen og hustru» til understøttelse av gamle sjømenn av alle grader 476
» 10. Stadf. på «Frøknene Elise og Christiane Christiansens legat» til stipendier for Horten folkeskoles lærerpersonale .. 529

c. Offentlige fond.

d. Sportelvesen.

Febr. 29. Skr. om at gebyr ikke skal betales etter sportellovens § 13 nr. 2 for oppnevning av medlemmer av mønstrings- og vurderingskommisjoner eller mønstringsnemnder etter loven om utskrivning av hester og kjøretøyer ved mobilisering 153

e. Skattevesen.

Janr. 22. Skr. om arbeidsgivers trekk på skatterestanser for eldre år, når skattyteren står til rest også med årets skatt .. 30
» 26. Lov nr. 2 om utskrivning av verneskatt til staten på formue og inntekt for budsjett-terminen 1939—40 33
» 26. Skr. om ektefelles heftelse for den annens skatt når hustruen har sendt inn særskilt selvangivelse og skatten er fordelt mellom mann og hustru 35
Febr. 13. St.vedtak om Skattefordelingsfondet 138
» 23. Res. om forandring av § 5 i reglene om skattetrekk 148
» 27. Skr. om at bankinnskudd og rederiselskapenes formue og inntekt ikke tas med ved utregningen av den del av fylkesskatten som skal fordeles etter formue og inntekt.... 153
Mars 15. Lov nr. 2 om adgang for kommunene til å ligne ut en tilleggsskatt på større inntekter for budsjettåret 1940—41.... 179
» 15. Lov nr. 8 om forandring i lov om utskrivning av verneskatt til staten på formue og inntekt 249
» 15. Kunngj. om skatt på bankinnskudd for 1940—41 250
» 15. Kunngj. om verneskatt til staten på formue og inntekt for 1939—40 250
April 8. Skr. om adgangen til å velge personlige varamenn for ligningsrådsmedlemmer 527
Oktbr. 19. Forordn. om regler om adgang til ved større ekstraordinære anleggsarbeider m. v. å anta særskilt oppkrever vedrørende skattetrekk 360
Desbr. 30. Forordn. om forandring av reglene om gjennomførelse av skattetrekk 526

f. Matrikuleringsvesen.

g. Stempelavgift.

Mars 7. Kunngj. om stempelavgift på sigaretter og røyketobakk 174

h. Arveavgift.

i. Brennevins-, etyleter- og ølavgift.

Se under 14 j.

j. Avgifter av utskjenking og salg av brennevin, vin, øl m. v.

Se under 14 j.

k. Konsulatavgift.

Se under nr. 1 a.

l. Særlige avgifter.

Febr. 2. Kunngj. om omfram avgift av bensin i terminen 1939—40 .. 111
» 9. Mellombels lov nr. 3 om avgifter av bensin og gummiringar for motorvogner til delvis å greie statens utgifter til vegstellet 127
» 23. Res. om avgift på omsetnaden av mjølk 147
» 23. Skr. om innkrevjing av avgifta på omsetnaden av mjølk .. 149
» 29. Skr. om forandring for Trøndelag og Nord-Norges mjølkesentraler av utjamningsavgiften på mjølk 153
Mars 1. Kunngj. om forhøyelse av midlertidig omsetningsavgift for 1939—40 168
Novbr. 9. Forordn. om tilsetning av smør i margarin og om avgift på margarin 400
Desbr. 20. Forordn. vedkommende midlertidig omsetningsavgift til statskassen 492

m. Tollvesen.

Janr. 15. Rundskr. om overtredelser av inn- og utføreselsforbud 24
Mars 15. Kunngj. om forhøyelse av det ekstraordinære tillegg til den gjeldende innførselstoll 253
Desbr. 4. Forordn. om endringer i bestemmelsene om tollavgifter 451

n. Regnskaps- og oppebørselsvesen.

o. Statsregnskapet og Riksrevisjonen.

24. Idrett.

Novbr. 21. Forordn. om norsk idretts organisasjon 423

C. PRIVATRETT.

I. Eiendomsrett og bruksrett.

Febr. 9. Res. om beslaglegging av og avståing til staten av eiendomsrett til brensel i fast form 129
Oktbr. 23. Forordn. om tillegg til konsesjonslovgivningen 364
» 29. Rundskr. om prisnemnder og pris-ankenemnder for faste eiendommer 373
» 29. Instruks for prisnemnder og pris-ankenemnder for faste eiendommer 375

1940 Side
Novbr. 29. Forordn. om skjønn i forbindelse med visse tiltak som berører fast eiendom ... 439
Desbr. 6. Forordn. om plikt til å avstå varer eller andre gjenstander .. 471

2. Hittegods og vrakgods.

3. Pant.

4. Grunnbyrder.

5. Kontraktsforhold.

Mars 1. Lov nr. 2 om forbud mot å kjøpe utenlandske skip 168
Novbr. 16. Forordn. om forbud mot å disponere over skipskontrakt 416
Desbr. 24. Forordn. om forandring i selskapslovgivningen 514

6. Jordleie. Husleie.

Janr. 5. Res. om gjennomføring av husleieloven i Holmestrand 3
» 5. Res. om gjennomføring av husleieloven i Egersund 3
» 17. Skr. om når husleieretten i Trondheim trer i virksomhet .. 27
» 18. Res. om gjennomføring av husleieloven i Odda 27
» 18. Res. om gjennomføring av husleieloven i Kristiansund 27
» 26. Res. om gjennomføring av husleieloven i Åsnes 34
Febr. 9. Res. om gjennomføring av husleieloven i Ballangen 128
» 23. Res. om gjennomføring av husleieloven i Hol, Nordland fylke 146
Mars 1. Res. om gjennomføring av husleieloven i Aker 170
» 15. Res. om gjennomføring av husleigelova i Hareid 255
» 29. Res. om særskilt husleierett for Kristiansund 288
Oktbr. 26. Forordn. om midlertidig avhjelp av husmangel i Namsos 370
» 26. Forordn. om midlertidig avhjelp av husmangel i Lofoten og Vesterålen samt i Senja og Tromsø politidistrikter .. 370
» 30. Forordn. om rekvisisjon av husrom i Telemark 384
Novbr. 7. Forordn. om gjennomføring av husleieloven i Strinda 396
» 14. Forordn. om midlertidig avhjelp av husmangel i Kristiansand samt i Oddernes og Lista 403
Desbr. 9. Forordn. om midlertidig avhjelp av husmangel i Steinkjer, Sparbu, Egge og Ogndal 472

7. Gjeldsforpliktelser.

Mars 15. St.vedtak om forhøyelse av statsgarantien for lån til torskefiskeriene i 1940 254

8. Forløfte.

9. Tjenesteforhold.

Janr. 4. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Vardal 1
» 10. Skr. om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Idd 19
» 11. Skr. om lukningstider for utsalgssteder i Grue 19
» 11. Skr. om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Skoger 19
» 12. Skr. om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Engerdal 20
» 13. Skr. om lukningstid for utsalgssteder i Øksnes 21
» 13. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Sør-Varanger 21
» 15. Skr. om opphevelse av bestemmelsene om åpnings- og lukningstid for bevertningssteder i Stavern 25

Side

Janr. 16. Skr. om tillegg til lukningsvedtekten for bevertningssteder i Tromsø ... 26
» 19. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Sandnes ... 28
» 19. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for barber- og frisørforretninger i Sandnes ... 28
Febr. 5. Skr. om opphevelse av bestemmelsene om åpnings- og lukningstid for bevertningssteder i Ålesund ... 117
» 27. Skr. om åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Velfjord ... 153
Mars 7. Skr. om forandring av lukningsvedtekten for utsalgssteder i Nes, Akershus fylke ... 175
» 7. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Strinda ... 175
» 12. Skr. om brigde i stengingsvedtekta for utsalsstader i Askøy 177
April 1. Skr. om brigde i stengingsvedtekta for utsalsstader i Varaldsøy ... 323
» 5. Skr. om brigde i stengingsvedtekta for utsalsstader i Nesset 324
Sept. 26. Forordn. om forandring av lukningsvedtekten for utsalgssteder i Nord-Aurdal ... 325
» 26. Forordn. om forandring av lukningsvedtekten for utsalgssteder i Notodden ... 326
Oktbr. 2. Forordn. om forandring av lukningsvedtekten for barber- og friserforretninger i Ringsaker ... 328
» 5. Forordn. om tillegg til lukningsvedtekten for utsalgssteder i Oslo ... 331
» 5. Forordn. om midlertidig tillegg til lukningsvedtekten for barber- og friserforretninger i Oslo ... 331
» 8. Forordn. om brigde i stengingsvedtekta for utsalsstader i Orkdal ... 338
» 12. Forordn. om brigde i stengingsvedtekta for utsalsstader i Øystre Slidre ... 402
» 13. Forordn. om særlige åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Kongsberg ... 402
Novbr. 13. Forordn. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Sør-Frøya 403
» 23. Forordn. om stengingsvedtekt for utsalsstader i Leirfjord .. 424
Desbr. 4. Forordn. om brigde i stengingsvedtekta for utsalsstader i Bruvik ... 453
» 14. Forordn. om full lønnsbetaling til timelønte arbeidere i jule- og nyårshelga 1940—41 ... 486
» 23. Forordn. om endring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Oslo ... 513

10. Skadeserstatning.

11. Sjørett.

Se under B II 15 a.

12. Personnavn.

13. Ektefeller.

Janr. 5. Res. om ny form for borgerlig vigsel ... 1
Oktbr. 12. Rundskr. om midlertidig tillegg til ekteskapslovgivningen .. 353
Novbr. 6. Forordn. om forandring i ekteskapslovens § 43 ... 395

14. Foreldre og barn.

15. Umyndige og verger.

16. Arv.

17. Odelsrett og åsetesrett.

18. Forsvunne og fraværende personer.

19. Tinglysing. Registrering.

20. Industriell rettsbeskyttelse.

Mars 15. Lov nr. 7 om midlertidige tillegg til lov om patenter 247
Oktbr. 24. Forordn. om midlertidige endringer i og tillegg til lov om patenter 367
» 24. Forordn. om midlertidige endringer i og tillegg til lovene om varemerker og mønstre 367

21. Forfatterrett, kunstnerrett og fotografiers beskyttelse.

D. STRAFFERETT OG STRAFFULLBYRDELSE.

1. Strafferett.

Febr. 9. Lov nr. 2 om forandring i straffeloven 127

2. Fengselsvesen og straffullbyrdelse.

E. PROSESS.

1. Forliksvesen.

Novbr. 15. Forordn. om utsettelse av valgene av forliksmenn m. v. 403

2. Sivilprosess.

Janr. 17. Skr. om når husleieretten i Trondheim trer i virksomhet .. 27
» 27. Skr. om at den nye instruks for regjeringsadvokaten skal tre i kraft 35
Novbr. 15. Forordn. om utsettelse av valgene av forliksmenn, lagrettemenn, domsmenn, rettsvitner og skjønnsmenn 403
» 29. Forordn. om skjønn i forbindelse med visse tiltak som berører fast eiendom 439

3. Straffeprosess.

Sept. 28. Forordn. om forandring av påtaleinstruksen 326
Oktbr. 16. Midlertidig forordning om domsmenn i visse straffesaker .. 356
Novbr. 8. Forordn. om Folkedomstolen 397
» 15. Forordn. om utsettelse av valgene av forliksmenn, lagrettemenn, domsmenn, rettsvitner og skjønnsmenn 403
Desbr. 12. Forordn. om håndhevelse av prislovgivningen 478
» 16. Rundskr. om tiltale i saker som hører under Folkedomstolen 487
» 18. Rundskr. om godtgjørelse til offentlig forsvarer 488
» 21. Forordn. om utbygging av Folkedomstolen 495
» 24. Rundskr. om prisdomstolene 517

4. Tvangsfullbyrdelse.

5. Skifte- og arvebehandling, konkurs- og akkordforhandling. Administrasjon.

6. Sakførere og advokater.

Desbr. 18. Rundskr. om godtgjørelse til offentlig forsvarer 488

7. Translatører.

8. Ting.

Rettelse.

Side 447. Forordningen om inndelingsgrensa mellom Vikøy og Øystese er ved en trykkfeil datert 3 istedenfor rettelig: 2 desember.

NORSK LOVTIDEND

2nen avdeling

1940

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 2 janr.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har Australasambandet, deri innbefattet Papua og Nordfolkøya og mandatområdene New Guinea og Nauru, 14 desember 1939 underskrevet protokoll *) om anvendelsen av artikkel IV, V, VI, VII, IX, XII og XIII i overenskomsten av 11 oktober 1933 til lettelse av den internasjonale utbredelse av film av oppdragende karakter, Genève 12 september 1938.

Skrivelse **) fra Justisdepartementet om et nytt ledd i § 20 i politivedtekten for Oslo. 2 janr.

Skrivelse **) fra Handelsdepartementet om vedtekt for handel med brukte eller kasserte ting i Røros bergstads herred, Sør-Trøndelag fylke. 2 janr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på det ved lærer Christian Wiiks gavebrev av 4 juli 1939 opprettede «Gårdbruker Christian Thomassen Vogters legat for Kvæfjord bygd» til verdige trengende m. v. 3 janr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på det ved grosserer Fred. T. Møllers gavebrev av 2 desember 1938 opprettede «Grosserer Fred. T. Møller og hustru fru Jenny Møllers legat til hjelp for kreft- og tuberkulosepatienter» i Østre Bærum. 3 janr.

Skrivelse **) fra Sosialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Vardal herred, Opland fylke. 4 janr.

Kongelig resolusjon. 5 janr.

Etter lov om inngåelse og oppløsning av ekteskap av 31 mai 1918 § 27 fastsettes ny form for borgerlig vigsel (på bokmål og på nynorsk) sålydende:

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1939 s. 103.
**) Kunngj. 11 januar i Lovtid. 1 nr. 1.

5 janr. *Bokmål.*

Form for borgerlig vigsel.

De som vil gifte seg borgerlig, skal tre fram for vigselmannen, og han skal tale således til dem:

«De har kommet hit med ønske om å bli vigd til ektefolk.

Jeg skal da minne dere om hvor stor og viktig en sak det er når to mennesker vil binde seg til hinannen på denne måten. Det legger ansvar på dem både for dem selv og for samfunnet. De som gifter seg, lover hinannen kjærlighet og troskap for hele livet; de lover hinannen hjelp og samhold i alle omskiftninger, i både medgang og motgang. Det er til vinning for hele samfunnet at dette løftet blir holdt, og det er vilkåret for glede og lykke i hjemmene.

Det er rett og plikt for meg etter loven å legge dere alvorlig på hjertet at De lever etter det løftet De nå gir hinannen.»

Vigselmannen sier så til mannen: «Så spør jeg Dem N. N.» (det fulle navnet på brudgommen): «Vil De ha N. N. (det fulle navnet på bruden) til ektefelle?» Når mannen har svart ja, sier vigselmannen til kvinnen: «Likeledes spør jeg Dem N. N.» (det fulle navnet på bruden): Vil De ha N. N. (det fulle navnet på brudgommen) til ektefelle?» Når kvinnen har svart ja, sier vigselmannen: «Siden De nå har lovet hinannen å leve sammen i ekteskap, erklærer jeg dere for rette ektefolk å være.»

Nynorsk.

Form for borgarleg vigsel.

Dei som vil gifte seg borgarleg, skal koma fram for vigselmannen, og han skal tala til dei såleis:

«De har komi hit med ynske om å bli vigde til ektefolk.

Eg skal då minne Dykk om kor stor og viktig ei sak det er når to menneske vil binde seg i hop på denne måten. Det legg ansvar på dei både for dei sjølve og for samfunnet. Dei som gifter seg, lovar einannan kjærleik og truskap for heile livet; dei lovar einannan hjelp og samhald i alle omskiftingar, i både medgang og motgang. Det er til vinning for heile samfunnet at denne lovnaden blir halden, og det er vilkåret for hugnad og lukke i heimane.

Det er rett og skyldnad for meg etter lova å leggje Dykk alvorleg på hjarta at De lever etter den lovnaden De no gjev einannan.»

Vigselmannen seier så til mannen: «Så spør eg Dykk N. N.» (det fulle namnet til brudgomen): «Vil De ha N. N.

det fulle namnet til brura) til ektemake?» Når mannen har svara ja, seier vigselmannen til kvinna: «Like eins spør eg Dykk N. N.» (det fulle namnet til brura): «Vil De ha N. N. (det fulle namnet til brudgomen) til ektemake?» Når kvinna har svara ja, seier vigselmannen: «Sidan De no har lova einannan å leva saman i ekteskap, så forkynner eg Dykk rette ektefolk å vera.» 5 janr.

Kongelig resolusjon *) om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Holmestrand. 5 janr.

Kongelig resolusjon *) om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Egersund. 5 janr.

Kongelig resolusjon *). 5 janr.

1. Med hjemmel av § 103 i lov om handelsnæring av 8 mars 1935 blir utferdiget forskrifter om kjøp eller tilbytning av brukte platina-, gull- og sølvsaker m. v.

2. Forskriftene trer i kraft 1 februar 1940.

Forskriftene lyder så:

Den som til bruk i egen bedrift kjøper eller bytter til seg brukte platina-, gull- og sølvsaker, edle steiner, perler og smykker skal:

a) sørge for at selgeren eller den som bytter bort oppgir navn, stilling og adresse og legitimerer seg på betryggende måte,
b) straks etter at tingen er mottatt forsyne den med tydelig nummermerke,
c) i særskilt bok — som må godkjennes av politiet — straks føre inn år og datum for hvert enkelt kjøp eller bytte, navn, stilling og adresse til selgeren eller den som bytter bort, tydelig angivelse av tingen og mulige særegenheter ved den, det nummer den er gitt i henhold til punkt b) samt den pris eller verdi som er satt på den,
d) innen 24 timer etter hvert kjøp eller bytte gi skriftlig melding med nærmere opplysninger om det til politiet,
e) oppbevare tingen uforandret i sitt bedrifts- eller forretningslokale i 14 dager etter at tingen er mottatt,
f) legge fram for politiet, når det blir krevd, innføringsboka og de ting som er eller skulle ha vært ført inn i den.

Politiet kan helt eller delvis dispensere fra bestemmelsene i punkt d) og e).

Ingen må til bruk i egen bedrift kjøpe eller bytte til seg slike ting som er nevnt ovenfor av personer som er under 18 år eller av berusede personer.

*) Kunngj. 11 januar i Lovtid. 1 nr. 1.

5 janr. **Kongelig resolusjon** *).

Med hjemmel i § 93 i sjødyktighetsloven av 9 juni 1903, jfr. tilleggslov av 24 juni 1927, utferdiges forskrifter om legeundersøkelse av sjømenns fargesans, syn, hørsel og sunnhetstilstand.

Forskriftene lyder så:

§ 1. Om legeundersøkelse av sjømenns fargesans, syn og hørsel inneholder sjødyktighetslovens § 84 følgende bestemmelser, fastsatt i tilleggslov av 24 juni 1927:

«Enhver som etter denne lovs ikrafttreden første gang fremstiller seg til dekkstjeneste på skip på 50 registertonn brutto og derover, skal godtgjøre ved vitnesbyrd fra en dertil av medisinalstyret bemyndiget lege, at han har evne til å skjelne de ved lov eller reglement påbudte farger for signal-lanterner. Likeledes skal han godtgjøre ved vitnesbyrd fra eksaminert lege, at han ikke lider av noen betydeligere feil ved synsevnen for øvrig eller ved hørselen. Vitnesbyrdene blir å påføre sjømannens sjøfartsbok.

Bestemmelsene i denne paragraf kan etter Kongens nærmere avgjørelse i den utstrekning som måtte anses påkrevd også gis anvendelse på dem som fremstiller seg til annen tjeneste ombord enn dekkstjeneste».

§ 2. De vitnesbyrd som er nevnt i forrige paragraf skal utferdiges etter en nøyaktig undersøkelse av vedkommende sjømann. Under denne skal legen iaktta følgende regler:

1. Fargesansen prøves etter følgende metoder:

I. I hvert tilfelle brukes enten Stillings eller Ishiharas prøvetavler.

II. Ved siden derav benyttes minst en, helst flere av følgende prøver: Cohns, Podestas eller fargelyktprøven. Den siste anbefales under særlig ugunstige lysforhold.

2. Synsprøven omfatter undersøkelse av synsfelt og synsstyrke.

a. Synsfeltet undersøkes særskilt for hvert enkelt øye etter den Donderske metode (håndprøven). Det må her ikke finnes noen avvikelse fra det normale.

b. Synsstyrken prøves ved Snellens tavler, innrettet for en avstand av 5 eller 6 meter[1]). Ved prøven, som fore-

[1]) Ved synsprøve, anstillet ved Snellens tavler, angis synsstyrken S ved en brøk, hvis teller er 5 eller 6, ettersom prøven er foretatt på 5 eller 6 m avstand, og hvis nevner er det på tavlen oppførte nummer for de minste bokstaver, som aspiranten kan lese på den benyttede avstand.

Således betegner ved 5 m tavlen S = 5/5 normal syns-

*) Kunngj. 11 januar i Lovtid. 1 nr. 1.

tas i fullt dagslys med samtidig bruk av begge øyne og uten anvendelse av glass, kreves som minimum tre fjerdedeler av normal synsstyrke. 5 janr.

3. Hørselen prøves ved å undersøke på hvilken avstand i meter hvisken kan oppfattes tydelig. Forat prøven skal anses for bestått, må hvisken kunne oppfattes tydelig på 3 meters avstand.

§ 3. Vitnesbyrd om fargesans godtas bare fra leger, som har fått bemyndigelse av medisinalstyret til å utstede slike vitnesbyrd.

Bemyndigelse gis på grunnlag av attest fra universitetslæreren i øyensykdommer eller fra en appell-lege for sikkerhetstjenesten om at legen har normal fargesans samt kyndighet i bruken av de metoder som til enhver tid er fastsatt for fargesansundersøkelse.

§ 4. Vitnesbyrd for alminnelig synsevne (synsfelt og synsstyrke) samt hørsel kan godtas fra enhver lege med licentia practicandi her i landet.

§ 5. Når de i § 2 foreskrevne prøver er foretatt har legen å tildele sjømannen følgende vitnesbyrd:

..... år gammel er av undertegnede undersøkt i overensstemmelse med gjeldende regler. Den foretatte undersøkelse har gitt følgende resultater:

Synsfelt: Bestått prøven / Ikke bestått prøven *)

Synsstyrke: Bestått prøven / Ikke bestått prøven *) S =

Fargesans:**) Bestått prøven / Ikke bestått prøven *)

Hørsel: Bestått prøven / Ikke bestått prøven *) Hørevidde:

..... den ..... 19 .....

..... eksaminert lege.

..... sjømannens underskrift. **) autorisert lege.

*) Det alternativ, som ikke kommer til anvendelse, overstrykes.

---

styrke, S = 5/6.6 (egentlig 5/6 2/3) tre fjerdedeler av normal synsstyrke og S = 5/10 halvdelen av normal synsstyrke.

Ved 6 m tavlen betegner S = 6/6 normal synsstyrke, S = 6/8 tre fjerdedeler av normal synsstyrke og S = 6/12 halvdelen av normal synsstyrke.

5 janr. Sjømannen skal skrive sitt navn på vitnesbyrdet i legens nærvær.

Er sjømannen i besittelse av sjøfartsbok, skal vitnesbyrdet klebes fast på innsiden av sjøfartsbokens bind, mens bokens første side gis følgende påtegning: «Om fargesans, syn og hørsel, se vedheftede vitnesbyrd». Denne påtegning dateres og underskrives av legen.

§ 6. I tilfelle at noen av prøvene ikke bestås, skal legen gi sjømannen en erklæring om dette med opplysning om de feil som måtte være funnet ved hans fargesans, syn eller hørsel.

Er det fargesansprøven som sjømannen ikke har bestått, skal legen også gjøre sjømannen bekjent med at bedømmelsen av fargesansen kan innankes for en spesialkyndig appellege, som med endelig virkning avgjør spørsmålet etter personlig undersøkelse.

Appell-legen berammer tiden når undersøkelsen skal foregå. For å overvære undersøkelsen tilkaller appell-legen 2 vitner, et som representant for skipskontrollen og et for vedkommende sjømannsorganisasjon som sjømannen tilhører.

Vitnene plikter å møte på aftenvarsel.

For øvrig har vitnene de samme funksjoner og plikter som rettsvitner.

Vitne som uten å ha lovlig forfall unnlater å møte straffes med bøter i henhold til den alminnelige borgerlige straffelov av 22 mai 1902 § 339.

§ 7. Appell-leger med varamenn oppnevnes av medisinalstyret.

Vitner med varamenn oppnevnes av Handelsdepartementet.

Appell-legens honorar betales av vedkommende som har rekvirert undersøkelsen. Denne betaler også kr. 3 til hver av vitnene.

§ 8. Om legeundersøkelse for utferdigelse av helbredsattest inneholder sjødyktighetslovens § 85 følgende bestemmelser, fastsatt i tilleggslov av 9 juni 1939:

«Enhver som antas til tjeneste på skip i havner i Europa, Amerikas forente stater eller Canada for en lengre tid enn fjorten dager skal godtgjøre ved attest fra eksaminert lege at han ikke lider av noen ondartet smittsom sykdom, derunder innbefattet tuberkulose i en form som medfører sykdommens overføring til andre. Denne legeattest må være utferdiget i løpet av de siste tre måneder før tjenesten tiltres.

Er den som antas til tjeneste under 18 år gammel, skal han dessuten godtgjøre, likeledes ved attest fra eksaminert lege, at han er skikket for det arbeid han er antatt til. Denne legeattest må være utferdiget i løpet av de siste tre måneder før han

første gang ansettes til tjeneste ombord og må fornyes med ikke 5 janr.
over tolv måneders mellomrom inntil han har fylt 18 år.

Dersom en unntakelsesvis må tiltre tjenesten uten å ha legeattest, skal skipsføreren besørge ham legeundersøkt første gang det kan bli gjort.

De i denne paragraf nevnte legeattester skal oppbevares av skipsføreren så lenge tjenesteforholdet består.

Enhver som antas til tjeneste på skip i havner utenfor Europa, Amerikas forente stater eller Canada skal avgi en erklæring om at han, så vidt det er ham bekjent, ikke lider av noen ondartet smittsom sykdom, derunder innbefattet tuberkulose i en form som medfører fare for sykdommens overføring til andre.

Foranstående bestemmelser gjelder ikke dem som antas til tjeneste på fiskefartøyer når de brukes som slike. Bestemmelsen kan dog av Kongen gjøres gjeldende også for alle eller enkelte av disse.»

§ 9. Den attest som er foreskrevet i foregående paragraf blir å utferdige etter en av legen personlig foretatt gransking. Foruten vanlig klinisk gransking kreves som grunnlag for attesten at det enten 1) er påvist negativ tuberkulinreaksjon (om nødvendig kan det kreves at metodikken for tuberkulinundersøkelsen skal være godkjent av Medisinaldirektøren), eller 2) at røntgentgransking av lungene ikke viser tegn på tuberkuløs sykdom som antas å være smitteførende.

Legen har for øvrig å foreta de granskinger han i hvert tilfelle finner nødvendig for å forvisse seg om hvorvidt den undersøkte lider av noen ondartet smittsom sykdom, herunder tuberkulose i en form som medfører fare for sykdommens overføring til andre. Av andre smittsomme sykdommer enn tuberkulose bør særlig has for øye tyfoidfeber, dysenteri, kopper, skarlagensfeber, difteri samt veneriske sykdommer i deres smittende stadier.

§ 10. Finner legen at den undersøkte ikke lider av noen sånn sykdom som er nevnt i forrige paragraf, skal han utferdige en attest sålydende:

«Undertegnede har i dag undersøkt N. N. i overensstemmelse med de herom gjeldende regler. Jeg kan deretter bevitne, at han ikke frembyr symptomer på noen ondartet smittsom sykdom, deri innbefattet tuberkulose i smittsom form.»

..... den 19

.....
eksaminert lege.

.....
Den undersøktes underskrift.

5 janr. Den som er undersøkt skal skrive sitt navn på attesten i legens nærvær.

§ 11. Er den undersøkte under 18 år gammel, skal hans fødselsår og datum angis på attesten og denne skal dessuten gis tilføyelse om hva slags arbeid legen har funnet at hans fysiske konstitusjon gjør ham skikket til.

Er han funnet skikket for all slags arbeid skal tilføyelsen gis følgende form: «Jeg finner at hans konstitusjon er slik at han må anses skikket for alt slags arbeid til sjøs.»

Er han ikke funnet skikket for alt slags arbeid, må det angis uttrykkelig hva slags arbeid han er funnet skikket til (f. eks. for arbeid i maskinen, i bysse, i messer og kahytter).

§ 12. Finner legen at den undersøkte lider av noen sånn sykdom som er nevnt i § 9, skal han gi ham en skriftlig erklæring om dette. For øvrig skal han treffe de forføyninger, som etter den gjeldende sunnhetslovgivning og sykdomstilfellets natur måtte påhvile ham som lege.

Finner legen at den undersøkte har en slik konstitusjon at han må anses for uskikket til å gå til sjøs, blir attest i henhold til §§ 10 og 11 ikke å utstede.

§ 13. Disse forskrifter trer i kraft straks. Fra samme tid oppheves forskriftene om legeundersøkelse av sjømens fargesans, syn, hørsel og sunnhetstilstand av 26 august 1927.

5 janr. **Kongelig resolusjon.**

Handelsdepartementet bemyndiges til å fastsette de takster og avgifter m. v. — med unntak av portoen for brevpostsendinger til utlandet — som omhandles i den Verdenspostkonvensjon og de postoverenskomster og reglementer som ble underskrevet på Verdenspostkongressen i Buenos Aires 23 mai 1939, og til å treffe avgjørelse om det norske postverks stilling til forskjellige fakultative bestemmelser i de nevnte postavtaler.

5 janr. **Kongelig resolusjon.**

I medfør av § 1 i lov om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer av 14 mai 1917 blir det fastsatt:

1. Forsyningsdepartementet eller den som det gir fullmakt til det, kan gi forskrifter om regenerering og rensing (bearbeiding) av automobilsmøreolje, og om fremgangsmåten ved regenereringen og rensingen, og kan pålegge fabrikk som vil regenerere slik olje, å gjøre de endringer i fabrikkens utstyr m. v. som er nødvendige for å tilfredsstille de krav som blir satt.

2. Forsyningsdepartementet kan gi regenereringsfabrikker pålegg om å ta imot og regenerere visse kvanta brukt automobilsmøreolje i et visst tidsrom, og om å ha et visst kvantum regenerert olje på lager. 5 janr.

Forskrifter om kontrollnemnder. 5 janr.

(Fastsatt av Justisdepartementet i medhold av provisorisk anordning om prisregulering m. v. av 22 september 1939.)

I. Kontrollnemndenes oppnevnelse og organisasjon.

§ 1. *Nemndas sammensetning.*

I hver kommune skal det være en kontrollnemnd. Nemnda skal bestå av formann og minst 2 andre medlemmer med personlige varamenn. I nemnda skal både forbrukere og ervervsdrivende være representert. Den som er styremedlem eller funksjonær i en konkurranseregulerende sammenslutning som er meldepliktig etter trustlovens § 6, post 1, eller som er tillitsmann for en gruppe som er meldepliktig etter trustlovens § 6, post 2, eller som har ledende stilling eller betydelig økonomisk interesse i en bedrift om er meldepliktig etter trustlovens § 6, post 3 eller 4, kan ikke velges. Kommer formannen eller noen av de øvrige medlemmer i en slik stilling eller fratrer han av andre grunner, rykker varamannen opp og ny varamann velges. De som er valt til medlemmer av en forsyningsnemnd etter lov av 9 juni 1939 kan velges også til medlemmer av kontrollnemnda, dersom de ellers er valgbare etter disse forskriftene.

§ 2. *Valg av medlemmer med varamenn.*

Medlemmer og varamenn til kontrollnemnda velges av kommunestyret. Formannen og nestformannen velges særskilt. For valget gjelder reglene i § 17, tredje ledd, i lov av 10 juni 1938 om kommunestyre på landet, og § 16, tredje ledd, i lov om kommunestyre i byene av samme dag.

Valget skal finne sted innen utgangen av desember måned og gjelder for det neste kalenderår. Reglene om valgbarhet i kommunevalgloven av 10 juni 1925 § 10 gjelder tilsvarende. Dog plikter tidligere medlemmer av herreds- eller bystyre å ta imot valg uten hensyn til bestemmelsene i § 10, litra b, i nevnte lov. Medlemmer som skal fratre, plikter å gjøre tjeneste til nye medlemmer er lovlig valt og har overtatt vervet.

Ordføreren skal straks sende Kontrollkontoret underretning om valget og sørge for at nemndas adresse til enhver tid er oppgitt for kontoret.

5 janr.

§ 3. *Eldre kontrollnemnder.*

Disse forskrifter får også anvendelse på kontrollnemnd som er opprettet i medhold av trustlovens § 24. I de kommuner hvor det er slik eldre nemnd, opprettes det ikke ny nemnd etter disse forskrifter.

§ 4. *Nemndas utgifter.*

Kontrollnemndas utgifter utres av kommunen etter bevilgning av kommunestyret. Der vervet som medlem av nemnda er særlig byrdefullt, kan det av kommunestyret fastsettes en rimelig godtgjørelse.

II. Kontrollnemndenes virksomhet.

§ 5. *Oversikt over nemndas gjøremål.*

Det påhviler kontrollnemnda:

a) å føre kontroll med overholdelsen av de ekstraordinære prisreguleringsbestemmelser og av de bestemmelser som er gitt i eller i medhold av trustloven,
b) å medvirke til lokal prisregulering gjennom oppnevnelse av kontrollrepresentanter i prisutvalg eller ved å fastsette regulerende bestemmelser i den utstrekning nemnda får myndighet til det,
c) å foreta undersøkelser og utføre andre oppdrag etter særskilt anmodning av Kontrollkontoret.

§ 6. *Kontrollen med overholdelsen av prisnoteringer m. v.*

For varer eller ytelser som er gjenstand for prisnotering eller annen prisregulering av et lokalt prisutvalg opprettet av kontrollmyndighetene skal nemnda føre tilsyn med at det ikke blir krevd eller tatt høyere priser enn fastsatt, og at det ikke ellers handles i strid med de bestemmelser som er truffet. Nemnda bør søke samarbeid med vedkommende prisutvalg for at kontrollen kan bli så effektiv som mulig.

Nemnda skal også føre tilsyn med at prisreguleringsbestemmelser som er truffet av landsprisutvalg blir etterlevet i nemndas distrikt. Dette gjelder særlig for detaljpriser på viktige forbruksvarer. Tilsyn med andre prisreguleringsbestemmelser fra landsprisutvalgene føres i den utstrekning nemnda kan overkomme det og forholdene på stedet gjør det påkrevd.

§ 7. *Kontrollen med overholdelsen av de alminnelige prisforskrifter og andre prisreguleringsbestemmelser utferdiget av kontrollmyndighetene.*

Når det gjelder varer eller ytelser som ikke er gjenstand for prisnotering eller annen regulering av prisutvalg skal

nemnda føre tilsyn med at prisene hos de ervervsdrivende i kommunen settes i samsvar med de til enhver tid gjeldende alminnelige prisforskrifter eller med de særlige prisbestemmelser som måtte være gitt av kontrollmyndighetene. Finner nemnda at en prisberegning er utilbørlig kan saken fremmes også etter trustlovens § 13. 5 janr.

Foruten kontroll med prisene skal nemnda også føre tilsyn med at de reguleringsbestemmelser som ellers inneholdes i prisforskriftene og bestemmelsene om prisoppslag i trustlovens § 15 blir etterlevet.

§ 8. *Ettersyn hos de ervervsdrivende.*

Til gjennomføring av kontrollen skal nemndas medlemmer eller kontrollører fra tid til annen foreta ettersyn hos de ervervsdrivende i kommunen for å undersøke om de fastsatte bestemmelser blir holdt. Den som foretar ettersyn skal straks si hvem han er, hvorfor han kommer og gi vedkommende ervervsdrivende høve til å gjøre seg kjent med den legitimasjon han har, jfr. § 15. Finner han at det foreligger overtredelse skal han straks sende melding til formannen eller til nemndas kontor. Meldinger skal behandles på samme måte som klager fra utenforstående, jfr. § 9.

§ 9. *Behandling av klager.*

Klager over overtredelser av prisbestemmelser skal nemnda ta opp til omhyggelig undersøkelse. Den som klagen er rettet mot skal så vidt mulig gis høve til å uttale seg.

Kommer nemnda til det resultat at klagen er berettiget og at det er grunn til å sette i verk strafferettslig forfølgning, skal saken sendes til politiet med utgreiing av saken og redegjøring for hvilke bestemmelser nemnda mener er overtrått. Finner nemnda at klagen er uberettiget eller at det foreligger særlige forhold som tilsier å unnlate forfølgning, kan nemnda la være å fremme saken. Klageren skal i så fall gis beskjed om det og gjøres oppmerksom på at han selv kan sende melding til politiet. Nemnda skal i alle tilfelle når bestemmelsene er overtrått gi vedkommende pålegg om for framtia nøye å rette seg etter de regler som gjelder.

Gjelder klagen overtredelse av en prisnotering eller annen bestemmelse fra et prisutvalg som nemnda ikke har fått underretning om, skal den søke nærmere opplysninger hos prisutvalget. Er saken særlig innviklet og nemnda mangler sakkyndighet til å behandle den, kan nemnda sende klagen til politiet uten slik utredning som nevnt i foregående ledd, eller overlate det til klageren i tilfelle selv å fremme saken, jfr. 2 ledd, nest siste punktum. Dette gjelder særlig dersom

5 janr. klagen gjelder priser eller omsetningsforhold ved salg fra en ervervsdrivende til en annen ervervsdrivende.

Klager over prisnoteringer eller andre regulerende bestemmelser som er satt av prisutvalg som er opprettet av kontrollmyndighetene eller av konkurranseregulerende sammenslutninger, grupper eller storbedrifter blir alltid å sende til Kontrollkontoret. Det samme gjelder klager over overtredelse av andre bestemmelser i trustloven enn forbudet mot utilbørlig prisberegning i trustlovens § 13 og bestemmelsene om prisoppslag i trustlovens § 15.

§ 10. *Lokal prisregulering.*

Kontrollnemnda skal oppnevne representanter til lokale prisutvalg etter de regler som til enhver tid gjelder. Nemnda skal gjøre sine representanter kjent med de forskrifter som utvalget arbeider etter og pålegge representantene å gi melding til nemnda om sin virksomhet. Nemnda kan når som helst tilbakekalle en oppnevnelse og oppnevne ny representant. Er vervet som representant i et prisutvalg særlig byrdefullt kan nemnda med kommunestyrets samtykke fastsette en rimelig godtgjørelse.

Kontrollnemnda kan ikke selv uten myndighet fra departementet eller kontrollmyndighetene fastsette regulerende bestemmelser. Finner en kontrollnemnd at det er påkrevd at den får myndighet til å fastsette slike bestemmelser, kan den fremsende forslag om det til Kontrollkontoret. Det samme gjelder dersom nemnda finner at det bør opprettes nye lokale prisutvalg. Før nemnda setter fram forslag skal den så vidt mulig gi representanter for de ervervsdrivende i bransjen høve til å uttale seg.

§ 11. *Samarbeid med forsyningsnemnda.*

I saker som har interesse både for kontrollnemnd og forsyningsnemnd etter lov av 9 juni 1939 skal kontrollnemnda søke samarbeid med forsyningsnemnda.

§ 12. *Kontrollnemndas rett til å kreve opplysninger.*

Kontrollnemnda har rett til å kreve slike opplysninger som er nødvendige til utføringen av dens gjøremål etter de nærmere regler som til enhver tid er fastsatt i lov eller provisorisk anordning, jfr. for tiden § 8 i den provisoriske anordning av 22 september 1939 og trustlovens §§ 10, 11 og 12.

For saker som bare gjelder trustloven kan nemndene alene innhente opplysninger såfremt Trustkontrollkontoret bestemmer det eller gir pålegg om det, jfr. trustlovens § 25, annet ledd.

§ 13. *Fordeling av kontrollnemndas arbeid.* 5 janr.

Kontrollnemnda kan fordele det arbeid som påhviler den mellom de enkelte medlemmer. Nemnda kan også overdra til formannen myndighet til å treffe avgjørelse på dens vegne i mindre viktige saker.

§ 14. *Nemndas møter.*

Nemnda skal holde møte så ofte det finnes påkrevd. Møte skal holdes minst en gang hver annen måned. For at nemnda skal fatte gyldig vedtak må minst halvparten av medlemmene være til stede. Vedtak fattes med alminnelig stemmeflerhet; ved stemmelikhet gjør formannens stemme utslaget.

Et medlem må ikke være med på behandlingen av en sak som han har personlig eller økonomisk særinteresse i. Nemnda avgjør om vedkommende medlem skal fratre. Under denne avgjørelse deltar han ikke.

§ 15. *Nemndsmedlemmers og kontrollørers legitimasjon og opptreden.*

Til bruk for sin virksomhet skal hver av nemndas medlemmer og kontrollører ha en skriftlig legitimasjon. Legitimasjonen skal for medlemmer av nemnda underskrives av ordføreren og for kontrollører av nemndas formann.

Nemndsmedlemmer og kontrollører skal opptre med hensynsfullhet og utøve kontrollen på en slik måte at den volder minst mulig ulempe for de ervervsdrivende.

§ 16. *Nemndas bøker.*

Nemnda skal føre møtebok. I boken skal gis opplysninger om hvem som deltar i møtene, hvilke saker som er behandlet og hvilke vedtak som er gjort. I boken skal også gis opplysninger om de avgjørelser som nemndas formann har truffet i henhold til disse forskrifters § 13.

Nemnda skal også føre fortegnelse over alle de meldinger og klager over overtredelser som kommer inn etter §§ 8 og 9. I fortegnelsen skal oppgis:

a) hvem meldingen eller klagen er kommet fra,
b) når meldingen eller klagen er kommet inn til nemnda,
c) navn og adresse på den som klagen er rettet mot,
d) hva klagen går ut på,
e) resultatet av nemndas behandling.

Fortegnelsen skal gjennomgås av nemnda i hvert møte.

Kontrollkontoret og dets inspektører og vedkommende politimyndighet kan når som helst kreve å gå gjennom de bøker som nemnda fører.

5 janr. § 17. *Beretning om nemndas virksomhet.*

Innen utgangen av januar måned skal nemnda gi beretning til formannskapet og til Kontrollkontoret om sin virksomhet i det forutgående år. I beretningen skal oppgis antall av meldinger og klager etter §§ 8 og 9 i disse forskrifter med oversikt over resultatet av behandlingen. Videre skal gjøres rede for det arbeid som nemnda ellers har utført.

III. Forskjellige bestemmelser.

§ 18. *Taushetsplikt.*

Medlemmer og tjenestemenn i kontrollnemnder har taushetsplikt for de opplysninger som de får i stillings medfør etter de nærmere regler som er fastsatt i de til enhver tid gjeldende lover eller provisoriske anordninger, jfr. for tiden trustlovens § 26 og den provisoriske anordning av 22 september 1939 § 8, siste ledd.

§ 19. *Dispensasjoner.*

Kontrollkontoret kan med departementets samtykke i særlige tilfelle frita en kommune for å opprette eller opprettholde kontrollnemnd. Kontoret kan også ellers med departementets samtykke gjøre unntak fra disse forskrifter eller fastsette særlige forskrifter for enkelte kontrolnemnder.

§ 20. *Ikrafttredelse.*

Disse forskrifter trer i kraft fra og med 15 januar 1940. Fra samme tidspunkt oppheves Justisdepartementets forskrifter om kommunale kontrollnemnder av 2 september 1939.

5 janr. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet.

I medhold av § 2, annet ledd, i lov nr. 1 av 8 april 1938 om tilvirking, innførel og salg av gassvernmateriell, som er satt i kraft ved kongelig resolusjon av 17 november 1939, har departementet s. d. gitt forskrifter for teknisk kontroll med gassvernmateriell.*)

I samsvar med lovens § 3 har departementet oppnevnt Hærens våpentekniske korps, Generalfelttøymesteren, som kontrollmyndighet, og bestemt at det tilligger dette å godkjenne gassvernmateriell.

Etter lovens § 2 er det forbudt uten Justisdepartementets tillatelse:

1 å foreta tilvirking av gassvernmateriell i hensikt å utbre dette blant almenheten,

---

*) Kunngj. 11 januar i Lovtid. 1 for 1940 s. 1.

2. å innføre fra utlandet sånt materiell, som er bestemt til å brukes her i landet, 5 janr.
3. å selge eller avhende gassvernmateriell i ervervsøyemed eller til stadighet.

Tillatelse til å tilvirke eller innføre gassvernmateriell omfatter også tillatelse for vedkommende firma til å selge dette.

For så vidt angår mellommenns salg av gassmasker bestemmer departementet at myndigheten til å gi tillatelse legges til politiet.

Alt gassvernmateriell som tilvirkes, innføres eller selges skal være godkjent av Hæren våpentekniske korps, Generalfelttøymesteren. Om dette viser en til de alminnelige bestemmelser i departementets forskrifter.

Ansøkning om tillatelse til mellommenns salg av gassmasker sendes til politimesteren i det distrikt hvor vedkommende mellommann har sitt utsalgssted. Med ansøkningen skal følge en bevitnelse for at masketypen er godkjent av Generalfelttøymesteren.

Tillatelsen gis inntil videre og på følgende vilkår:

a) at gassmaskene blir forsvarlig lagret. De må oppbevares tørt, mørkt og kjølig (temperatur ikke under 0° og ikke over + 15° C), og slik at de ikke kommer i berøring med bensin, olje, petroleum eller liknende.
b) at selgerens reklamevirksomhet innskrenkes til nøkternt å angi at masken er godkjent og til salgs med angivelse av type og pris, og eventuelt med illustrasjon av masken.

En tillatelse som er gitt, kan politiet når som helst ta tilbake, hvis det finner at vilkårene ikke overholdes.

Ansøkning om tillatelse til mellommenns salg av annet gassvernmateriell enn gassmasker, og ansøkning om tillatelse til tilvirking og innførsel av gassvernmateriell (herunder også gassmasker) sendes inn til Justisdepartementet gjennom vedkommende politimester, som skal uttale seg om ansøkningen og ansøkeren. Med ansøkningen skal følge en bevitnelse for at materiellet er godkjent av Generalfelttøymesteren.

Tillatelse kan av departementet begrenses med hensyn til tid og kvantum og vil bli gitt på liknende vilkår som de som er nevnt for salg av gassmasker.

Politiet skal føre kontroll med at bare godkjent gassvernmateriell blir solgt og utbudt til salg, og gjennom forhandlere som har fått tillatelse til det. Angående kontrollen henvises til forskriftenes avsnitt A. I, punkt 10, B. I, punkt

5 janr. 8 og 9 og C. I, punkt 8 og 9. Den forutsettes utført i samarbeid med Hærens våpentekniske korps. I lovens forarbeider er det om kontrollen anført:

Kontrollen antas å burde omfatte både innførsel til landet samt tilvirking og salg i landet. Ved innførsel og tilvirking synes det nærmest å måtte bli spørsmål om typekontroll, for gjennom inngående prøver å få fastslått en passende type, stikkprøver for å undersøke hvorledes kvaliteten opprettholdes samt individuell kontroll hvor det innføres eller tilvirkes et enkelt anlegg f. eks. ventilasjonsanlegg eller fåtallige eksemplarer av slike. Kontroll over salget antas å kunne foregå ved lagerkontroll, hvorved man undersøker om det selges andre enn godkjente varer, og at for øvrig de bestemmelser som måtte være fastsatt for salg, følges.

Omkostningene ved kontrollvirksomheten, bortsett fra lagerkontrollen, antas å kunne dekkes ved avgifter av importøren og fabrikanter. Lagerkontrollen antas å kunne utføres av politiet i samarbeid med Hærens våpentekniske korps. I den utstrekning varer må sendes inn til kontroll, synes de hermed forbundne utgifter å burde dekkes av selgeren hvis det viser seg at denne har gjort seg skyldig i overtredelse av de gjeldende bestemmelser, men ellers av staten.

Utgifter som etter dette skal bæres av staten, posteres på bevilgningen til sivilt luftvern. De vil bli anvist av departementet.

En gjør oppmerksom på bestemmelsene i lovens § 6 om straff og inndragning.

6 janr. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet.

Ved noteveksling med Finnland av 28 desember 1939 er det tilsikret at den gjensidighet som er forutsatt i sjøfartsloven §§ 122 og 171, begges siste ledd, jfr. kongelig resolusjon av 15 desember 1939, vil være til stede i forholdet til Finnland fra 1 januar 1940.

6 janr. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om at alle som er eigar eller innehavar av hund, skal halda hunden i band eller forsvarleg innestengd eller inngjerd i den tid bufe vert halde på beite i Røra herad, Nord-Trøndelag fylke.

6 janr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 47 for Porsgrunn.

8 janr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om regler for bruk av piggtråd til gjerde i Sør-Fron herred, Opland fylke.

---

*) Kunngj. 17 januar i Lovtid. 1 nr. 2.
**) Kunngj. 22 januar i Lovtid. 1 nr. 3.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at enhver eier eller besitter av hund skal holde hunden i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter i Botne herred, Vestfold fylke. 8 janr.

Forskrifter *) om oppsamling og bearbeiding av brukt automobilsmøreolje. 9 janr.

(Fastsatt av Forsyningsdepartementet i medfør av lov om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer § 1, jfr. kongelige resolusjoner av 1 september og 8 desember 1939 og 5 januar 1940).

§ 1. Det er forbudt å brenne eller kaste bort brukte automobilsmøreoljer. De skal samles og bare nyttes til smøring.

§ 2. Forbrukere kan nytte sine automobilsmøreoljer sjøl ved å bruke dem om igjen til smøring, eventuelt etter at de har rensa oljene i eine renseanlegg eller latt dem regenerere ved regenereringsfabrikk.

Forbrukere som ikke ønsker å nytte disse framgangsmåtene, kan bare avgi sine brukte oljer til regenereringsfabrikker eller til oppsamlere (f. eks. bensinstasjoner, bilverksteder m. v.) for seinere nyttiggjøring.

Bensinstasjoner, bilverksteder og andre som hjelper forbrukere med avtapping av brukt olje, har plikt til å ta imot og samle oljen, hvis ikke forbrukeren sjøl vil bruke den, jfr. første ledd.

§ 3. Oppsamlerne skal samle oljene på 1/1 eller 1/2 ledige smøreoljejernfat, (andre fat må ikke brukes), følgende sorter olje hver for seg:

1. Sommeroljer.
2. Vinteroljer.
3. Gearoljer.
4. Diverse oljer (renseolje m. v.).

En må passe på at andre oljer eller forurensinger, (vatn, sand, smørefett, pussegarn eller liknende) ikke kommer på fata. Fata skal merkes tydelig med maling etter ovafor nevnte sortering henholdsvis 1—2—3—4—. Når de er fylt med olje skal spunsene skrues forsvarlig til og fata reingjøres utvendig. Fata skal forsynes med merkelapp med tydelig navn og adresse på avsender og mottaker, og derpå snarest mulig sendes til regenereringsfabrikk, mot betaling eller mot seinere retur av regenerert olje av tilsvarende verdi etter avsenderens valg. Mindre partier enn 1 helfat eller 2 halvfat må ikke sendes. Fata skal leveres på nærmeste jern-

*) Kunngj. 17 januar i Lovtid. 1 nr. 2.

9 janr. banestasjon, damskipsbrygge eller rutebilstasjon, for så vidt de ikke blir henta av fabrikken.

Hvert kvartal skal oppsamlerne sende rapport på fastsatt skjema til Direktoratet for industriforsyning over hvor mye brukt olje de har levert og til hvem.

§ 4. Regenerering av olje skal bestå i å fjerne mekaniske og kjemiske bestanddeler som oljen er blitt forurensa med under bruken. Dette skjer ved å behandle oljen både med mekaniske midler (filtrering, centrifugering, blekejordbehandling og destillasjon) og med kjemiske midler.

Rensing består bare i å fjerne mekaniske forurensinger ved mekaniske midler.

§ 5. Regenerert motorolje skal tilfredsstille følgende fordringer:

Flampunkt etter Marcusson (DINDVM)	3661 minst 170° C.
Nøytralisasjonstall	høgst 0,3 mg KOH/g.
Herav fri mineralsyre og fritt alkali	0.
Vatn	høgst 0,1 g/100 g.
Aske	» 0,1 g/100 g.
Hårdasfalt	0.
Normert Slightal (oksydasjonsbestandighet)	
A.S.T.M.-metoden	høgst 0,2 mg/10 g.

Viskositetstala ved 50° C. skal ligge innen følgende grenser:

a. sommerolje mellom SAE 30 og SAE ca. 60.
b. vinterolje mellom SAE 10 og SAE 40.

Motoroljen skal klassifiseres som «regenerert automobilolje» og emballasjen skal dessuten merkes med det S. A. E. nummer som tilsvarer oljens viskositet.

Gearoljen skal renses på trygg måte og skal ikke oppvarmes over 70° C. Den skal betegnes som «renset gearolje», og skal merkes med S. A. E. nummeret.

«Diverse oljer» skal renses med tanke på å skaffe mest mulig maskinsmøreolje.

§ 6. Bedrift som vil regenerere olje mot betaling eller for salg, skal sende melding til Direktoratet for industriforsyning på fastsatt skjema.

Videre skal bedriften sende rapport til Direktoratet for industriforsyning hver måned på fastsatt skjema over hvor mye olje som er behandlet og solt av hver sort.

§ 7. Direktoratet for industriforsyning nevner opp ei kontrollnemnd på 3 medlemmer, derav én oljeekspert og én representant for Besinhandlernes Landsforbund.

Nemnda skal — etter de nærmere retningslinjer som Direktoratet for industriforsyning fastsetter — kontrollere

at oppsamling, regenerering og rensing skjer på trygg måte. 9 janr.
Hvis en bedrift ikke regenererer eller renser oljen på trygg måte, og ikke etterkommer en henstilling fra nemnda om å rette manglene, gir nemnda grunngitt framlegg til pålegg fra departementet om endringer i bearbeidingsmetoder og/eller utstyr m. v.

§ 8. Det fører med seg straffansvar å overtre disse forskriftene.

§ 9. Forskriftene trer i kraft straks.

Skrivelse fra Sosialdepartementet til fylkesmannen i 9 janr.
Nordland.

Med hjemmel i § 7 i jordmorloven av 19 desember 1898 bestemmer departementet herved:

Fra Indre Tysfjord jordmordistrikt utskilles gårdene Østre og Vestre Helland (gnr. 58 og 59) og legges til Ytre Tysfjord jordmordistrikt.

Utskillelsen gjøres gjeldende fra 1 februar 1940 å regne.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om særlige åp- 10 janr.
nings- og lukningstider for bevertningssteder i Idd herred, Østfold fylke.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til 10 janr.
bygningslovens § 93 for Fredrikstad.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til 10 janr.
bygningslovens § 93 for Sarpsborg.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til 10 janr.
bygningslovens § 93 for Skedsmo herred, Akershus fylke.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til 10 janr.
bygningslovens § 93 for Vardal herred, Opland fylke.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt an- 11 janr.
gående lukningstid for utsalgssteder i Grue herred, Hedmark fylke.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om særlige åpnings- 11 janr.
og lukningstider for bevertningssteder i Skoger herred, Vestfold fylke.

Skriv *) frå Sosialdepartementet om ny vedtekt om 11 janr.
stengingstid for utsalsstader i Hafslo herad, Sogn og Fjordane fylke.

---

*) Kunngj. 17 januar i Lovtid. 1 nr. 2.

11 janr. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet til Sosialdepartementet.

I henhold til den bemyndigelse Handelsdepartementet har fått ved kongelig resolusjon av 30 mars 1928 bestemmes at fast tjenestemann i hovedstilling ved trygdekasse henføres til regulativets 2 klasse med hensyn til kostgodtgjørelse for tjenestereiser innen riket.

11 janr. **Skriv** *) frå Arbeidsdepartementet om føresegner for brannvernet og brannsjefen i Stranda herad, Møre og Romsdal fylke.

11 janr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om at bygningsloven og brannloven skal gjelde for den del av Leknes i Buksnes herred, Nordland fylke, som ligger innenfor en avstand av 250 m på begge sider av hovedveien mellom grensen mot Dønvold i vest og Leknesaksla i øst.

Samtidig fastsetter departementet at nevnte strøk overgår til egen kommune i bygnings- og brannvesenets anliggender.

12 janr. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om særlige åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Engerdal herred, Hedmark fylke.

12 janr. **Skrivelse** fra Sosialdepartementet til fylkesmannen i Hedmark.

I henhold til § 7 i jordmorloven av 19 desember 1898 bestemmer departementet herved:

Trysil og Rendal Fjelldistrikts jordmordistrikt skal heretter hete: Engerdal jordmordistrikt.

12 janr. **Skriv** *) frå Arbeidsdepartementet om vedtekt til § 93 i bygningslova for dei strok i Klep herad, Rogaland fylke, der bygningslova gjeld.

12 janr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om at brannloven skal gjelde for gnr. 50 bnr. 19, gnr. 51, 52 og 53 i Hol herred, Nordland fylke.

13 janr. **Kongelig resolusjon** *).

I. I samhøve med lov om naturfredning av 25 juli 1910 nr. 3 § 1, jfr. lov av 14 juli 1916 nr. 1, skal alt dyre- og planteliv på øya Vassholmen, gnr. 46 bnr. 26 i Nøtterøy herred, Vestfold fylke, være fredet mot forstyrrelse og ødelegging av enhver art.

II. Fredingsvedtaket blir å kunngjøre ved oppslag.

*) Kunngj. 17 januar i Lovtid. 1 nr. 2.

Kongelig resolusjon om stadfesting på lover for barne- 13 janr.
heimen «Vårsol», Vadsø, i samhøve med § 1 i lov om behandling av forsømte barn av 6 juni 1896.

Kongelig resolusjon om fullmakt for Sosialdepartementet, 13 janr.
eller den dette bemyndiger, til å treffe de nødvendige tiltak for iverksetting av og kontroll med den frivillige registrering av kvinnelig arbeidshjelp.

Kongelig resolusjon *) om at årsfredingen for fiske av 13 janr.
laks og sjøaure i Berbyelva og den innerste helt norske del av Iddefjorden i Idd og Marker fiskeridistrikt, Østfold fylke, skal være fra og med 1 august til og med 31 mars.

Kongelig resolusjon *). 13 janr.
I medfør av lov nr. 5 av 14 mai 1917 § 1 får Forsyningsdepartementet, eller den det gir myndighet til det, fullmakt til å sette ut av kraft det forbudet mot å omsette fiskeredskap m. v. som er gitt i kongelig resolusjon av 7 september 1939.

Kongelig resolusjon. 13 janr.
Hærens våpentekniske korps' funksjonærforening anerkjennes etter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 2, jfr. § 3.

Kongelig resolusjon. 13 janr.
Losoldermennenes landsforening anerkjennes etter lov av 6 juli nr. 12 § 2, jfr. § 3.

Skrivelse **) fra Sosialdepartementet om vedtekt an- 13 janr.
gående lukningstid for utsalgssteder i Øksnes herred, Nordland fylke.

Skrivelse **) fra Sosialdepartementet om forandring i 13 janr.
§ 1 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Sør-Varanger herred, Finnmark fylke.

Rundskrivelse fra Landbruksdepartementet. 15 janr.

Månedlig innberetning fra distriktsdyrlegene om besetninger angrepne av mildere smittsom husdyrsjukdom.

I medhold av § 15 i loven av 14 juli 1894 med tilleggslover om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsjukdommer pålegges distriktsdyrlegene (de statsansatte politidyrleger) herved innen den 5 i hver måned å sende inn gjennom fylkes-

*) Kunngj. 17 januar i Lovtid. 1 nr. 2.
**) Kunngj. 22 januar i Lovtid. 1 nr. 3.

15 janr. mannen til veterinærdirektøren på dertil bestemt skjema — skjema nr. 3 *) — en innberetning om de innen vedkommende dyrlegedistrikt — herredsvis — påtrufne antall husdyrbesetninger som i den sist forløpne måned er blitt angrepne av mildere smittsomme husdyrsjukdommer. Hvor det innen et dyrlegedistrikt praktiserer andre veterinærer, plikter distriktsdyrlegene ved henvendelse til disse å få de nødvendige opplysninger. De privatpraktiserende veterinærer pålegges i medhold av den nevnte lovbestemmelse å gi distriktsdyrlegene disse opplysninger. Hvis distriktsdyrlegene ikke tidsnok får oppgaven kan de telefonisk be om opplysningene. Eventuelle avgifter til rikstelefonsamtaler i den anledning kan oppføres på reiseregningene. Selv om intet nytt tilfelle av de i skjemaet nevnte mildere smittsomme husdyrsjukdommer er konstatert innen dyrlegedistriktet sendes likevel beretning herom.

Innberetningen utferdiges i to eksemplarer hvorav det ene, som nevnt, sendes inn gjennom fylkesmannen til veterinærdirektøren og det annet oppbevares i distriktsdyrlegens arkiv i minst 2 år.

En skal anmode hr. fylkesmannen om å gi distriktsdyrlegene (de statsansatte politidyrleger) samt andre praktiserende veterinærer innen embetsdistriktet nødvendig underretning herom.

Videre skal en anmode hr. fylkesmannen om å påse at innberetningene kommer inn i tide og at de samles for hele embetsdistriktet sendes veterinærdirektøren innen den 10 i hver måned.

Innberetningene blir å avgi fra og med januar 1940.

Veterinærene skal ikke ha betaling for disse offentlige innberetninger, se § 23, siste ledd, i den foran nevnte lov.

---

*) Inntatt side 23.

Skjema nr. 3.

Innberetninger om nyangrepne besetninger

av nedenstående mildere smittsomme husdyrsjukdommer

i ..... dyrlegedistrikt i ..... fylke i ..... måned 19 .....

(Utfylles for hver måned av distriktsdyrlegene i 2 eksemplarer, hvorav det ene sendes gjennom fylkesmannen inn til veterinærdirektøren innen den 5 i hver påfølgende måned.)

Herred	Hest						Storfe			Svin			Hund			Fjørfe			Pelsdyr		Andre sjukdommer (Anm.)							
	Lungesjuke	Influensa	Kverke	Luftveiskatarr	Ringorm	Beskjelersjuke	Ond. katarrfeber	Ringorm		Rausjuke	Svine-paratyfus		Hvalpesjuke	Hårsekk-midder		Hønsetyfus	Hønselammelse		Hvalpesjuke								

..... fylke

..... den ..... 19 .....

..... (Underskrift)

15 januar. 23 1940 15 janr.

15 janr. **Rundskrivelse** fra Riksadvokaten til statsadvokatene.

Overtredelser av inn- og utførselsforbud.

Finans- og tolldepartementet har bedt meg henlede påtalemyndighetens oppmerksomhet på forholdet mellom de mange inn- og utførselsforbud og tollovens bestemmelser for inn- og utførsel av varer.

De inn- og utførselsforbud og restriksjoner som det her er tale om, er dels gitt i spesiallover, f. eks. lov av 3 juni 1938 med endringslov av 10 februar 1939 om utførsel av levende rev, skogmår m. v., dels i kongelige resolusjoner (eller departementsbeslutninger) i henhold til lovbemyndigelse, f. eks. lov av 18 august 1914 nr. 1 om salg og utførsel av fødevarer m. v. med senere endringslover, lov av 14 mai 1917 nr. 5 om landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer og lov av 22 juni 1934 nr. 5 om midlertidig innførselsforbud m. v. Men uttømmende oppregning av de bestemmelser som her kommer i betraktning, kan en ikke innlate seg på. Særlig under de nåværende kriseforhold endres og suppleres de stadig.

Felles for alle disse bestemmelser er at de fastsetter forbud mot eller bestemte regler for inn- og utførsel av varer, og de til bestemmelsene knyttede straffetrusler rammer inn- og utførsler som skjer i strid med de fastsatte regler. Men slik inn- eller utførsel kan som regel ikke skje uten at vedkommende også overtrer de regler som etter tolloven gjelder for inn- og utførsel av varer, jfr. f. eks. tollovens §§ 101, 103 og 116, og hvis overtredelse rammes av tollovens straffe- og inndragningsbestemmelser, se særlig §§ 163, 164, 171, 190, 204.

Finans- og tolldepartementet uttaler, at politiet ikke alltid synes å være oppmerksom på den side av saken som angår tollovens bestemmelser, med den følge at utfallet blir et annet enn om også tolloven var brakt i anvendelse.

Jeg anmoder påtalemyndighetens tjenestemenn om å ha sin oppmerksomhet henvendt også på tolloven i slike saker og i tilfelle oversende saken til Finans- og tolldepartementet gjennom vedkommende tollkammer, før forelegg utferdiges eller tiltale reises.

Tolloven kan i et foreliggende tilfelle ha en større slagkraft og slagvidde enn vedkommende spesiallov.

Det bemerkes tilslutt at straffe- og inndragningsbestemmelsene i de forskjellige kriselover m. v. og i tolloven gir anledning til mange tvilsspørsmål som det her ikke kan gås inn på.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om opphevelse av bestemmelsen i § 3 om åpnings- og lukningstid for bevertningssteder i vedtekten om hoteller og bevertninger i Stavern herred, Vestfold fylke. 15 janr.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet. 15 janr.

I medhold av § 15 i lov av 14 juli 1894 med tilleggslover om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsjukdommer fastsettes følgende alminnelige bestemmelser om lungesjuke, influensa, kverke og luftveiskatarr (strengel) hos hester:

§ 1. Når det måtte vise seg at en hest har fått en av ovennevnte sjukdommer ***), plikter eieren eller den som på hans vegne fører tilsyn med dyra å melde fra om dette til veterinær eller politimesteren eller lensmannen (se lovens § 14).

§ 2. Når en av disse sjukdommer er konstatert hos hest, anses alle hester på vedkommende stall som smittet uansett om de andre hester ikke bevislig er angrepet. Hestene og stallen anses som smittet inntil disse av vedkommende veterinær erklæres smittefri, jfr. §§ 7 og 8.

§ 3. Hestestall hvor en av de nevnte sjukdommer er konstatert må utenfor arbeidstiden holdes låst, og på døren skal det anbringes en plakat hvorpå med tydelig skrift er anført: «Smittsom sjukdom, uvedkommende forbys adgang.» På slik stall må ikke innsettes fremmede hester.

§ 4. Fra stall hvor en av omhandlede fire sjukdommer er konstatert kan kun symptomfrie hester benyttes utenfor eiendommen; disse symptomfrie hester må imidlertid ikke innsettes på fremmed stall, vannes ved offentlig vanningssted, føres på markeder, til dyrskuer eller utstillinger, delta i løp (travløp, galoppløp) eller slippes på fremmed- eller fellesbeite, liksom eieren eller den som på hans vegne fører tilsyn med dyra, så vel under bruken som på havnegang, skal påse at slike hester heller ikke kommer i umiddelbar berøring med andre hester (spesielt må en være oppmerksom på smittefaren ved meieri, mølle, kjøpmannsgård o. likn.).

Sjuk hest med akutte symptomer må ikke slippes løs på havn, men tillates i tilfelle satt i tjor på en slik måte at frem-

*) Kunngj. 22 januar i Lovtid. 1 nr. 3.
**) Kunngj. 30 januar i Lovtid. 1 nr. 4.
***) Det første en gjerne merker er at hesten hoster, eter lite og sommetider slett ikke, eller at den blir fort trett, er slapp på spilltauget, skjelver og får feber. Etter noen dagers forløp begynner det å flyte av nesen en veske som til å begynne med er vandig, men senere kan forandre seg.

15 janr. mede hester under ingen omstendighet kan komme i berøring med det sjuke dyr.

Vedkommende veterinær avgjør i hvert enkelt tilfelle hvorvidt hester fra smittet stall kan benyttes ved bedekning av hest fra usmittet stall og fastsetter i så fall de åtgjerder som i tilfelle kan komme i anvendelse for å unngå overføring av smitte.

§ 5. Når dyr som på grunn av en av disse sjukdommer dør eller avlives, avgjør vedkommende veterinær hvordan det i hvert enkelt tilfelle skal forholdes med skrotten og huden så ingen smitteoverføring finner sted.

§ 6. Gjødsel fra smittet stall må henlegges på en slik måte at andre hester ikke kommer bort til den.

§ 7. Stall (og hester) hvor influensa, kverke eller luftveiskatarr er forekommet (se § 2) anses smittefarlig i 14 dager etter at siste symptom på akutt sjukdom har vist seg. For lungesjukens vedkommende settes denne tid til 6 uker. Oppstår følgesjukdommer, så som angrep av indre organer, luftposebetennelse, brannfeber, pleuritis o. likn., avgjør vedkommende veterinær hvordan slike hester i tilfelle kan isoleres m. v.

§ 8. Før hester og stall, hvor disse sjukdommer har forekommet, kan erklæres smittefri (se § 2) må stallen renses og desinfiseres på den måte og i den utstrekning som veterinæren i hvert enkelt tilfelle bestemmer.

§ 9. Hvis det ikke blir handlet i samsvar med disse bestemmelser, kan veterinærdirektøren, fylkesmannen, politimesteren, distriktsdyrlegen eller den veterinær som har behandlet dyra påby at ingen hest på vedkommende stall skal benyttes utenfor vedkommende eiendom og ikke komme på offentlig gate eller vei.

§ 10. Veterinærdirektøren kan dispensere fra disse bestemmelser.

§ 11. Overtredelse av disse bestemmelser eller av påbud som er gitt i medhold av dem er straffbar, jfr. § 27 i den nevnte lov av 14 juli 1894 med tilleggslover.

§ 12. Disse bestemmelser trer i kraft straks.

16 janr. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om tillegg til lukningsvedtekten for bevertningssteder i Tromsø.

16 janr. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet om et tillegg til § 10 (nytt punkt C) i vedtekten for torg- og porthandel i Tune herred, Østfold fylke.

*) Kunngj. 22 januar i Lovtid. 1 nr. 3.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekt for 3 kvartaler mellom Welhavens gate og Skolegata i Fredrikstad. 16 janr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekter til bygningslovens §§ 57 og 144 for 1) Hvitsten og omliggende bygningsdistrikt, 2) Vestby bygningsdistrikt, 3) Soon byggebelte og 4) Hølen byggebelte i Vestby herred, Akershus fylke. 16 janr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Ingmar og Theodora Øvergaards legat» til Øvre Rendal menighet. 17 janr.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om endringer i §§ 21 og 48 i politivedtekten for Notodden. 17 janr.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om at husleieretten i Trondheim trer i virksomhet fra og med 15 januar 1940. 17 janr.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet om at Lofotoppsynet settes i kraft mandag 29 januar 1940. 17 janr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om nyregulering av og bygningsvedtekt for Nygårdsgata til Tordenskjolds gate over eiendommen Nygårdsgata 7 i Fredrikstad. 17 janr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om nyregulering av og bygningsvedtekter for en del av Fornebo i Bærum herred, Akershus fylke. 17 janr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Stavanger. 17 janr.

Kongelig resolusjon *) om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Odda herred, Hordaland fylke. 18 janr.

Kongelig resolusjon *) om gjennomføring av husleieloven i Kristiansund. 18 janr.

Kongelig resolusjon *) om at i året 1940 skal det være forbudt å fange, jage, anskyte eller drepe sel og klappmyss eller medvirke dertil i tiden før 10 mars på Newfoundlandfeltet, så langt nord som til 53° nordlig bredde. 18 janr.

Overtredelse av dette forbud straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder.

Kongeleg resolusjon *). 18 janr.

I. I medhald av lov frå 27 februar 1930 om laks- og sjøørretfiskeriene m. v. § 30 e, jfr. § 39 siste leden, vert fast-

*) Kunngj. 22 januar i Lovtid. 1 nr. 3.

18 janr. sett at dei reglar som gjeld for laksefiske i sjøen, og skal gjelda for bruk av kastenøter og settegarn som vert nytta til fangst av sjøaure på dei omkverva av Sunn- og Nordfjord fiskeridistrikt og Sogn fiskeridistrikt, Sogn og Fjordane fylke, som er avgrensa såleis:

a. I den delen av Nordfjord m. v. som ligg aust for (innanfor) ei line trekt frå Vimmelsvik til Lågeid (Langeid) og ei line trekt frå fyrlykt på Hornelen (Hælen) til Henøy gard.

b. I den delen av Vefringfjord, Førdefjord m. v. som ligg aust for (innanfor) ei line trekt frå Fløholmen til Flokenes fyr.

c. I desse omkverva av Sognefjorden:

1. Fjærlandsfjord innanfor ei line trekt frå Hellen over Veganeset til dampskipsbryggja i Balholm.
2. Sogndalsfjord innanfor ei line trekt frå Slinde til Meisen.
3. Nærøfjord og Aurlandsfjord innanfor ei line trekt frå Saltkjelnes til Selsnes.
4. Lærdalsfjord, Lusterfjord og Årdalsfjord innanfor ei line trekt frå Luklaholnes (Nøkkelhulnes) over Fodnes til Vindedal.

II. Brot på desse føresegnene vert straffa.

III. Denne resolusjonen tek til å gjelda 1 februar 1940 og gjeld til vidare.

18 janr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 106 for Asker bygningsdistrikt, Akershus fylke.

19 janr. **Skrivelse** **) fra Sosialdepartementet om forandring i § 1 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Sandnes.

19 janr. **Skrivelse** **) fra Sosialdepartementet om forandring i § 1 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for barber- og frisørforretninger i Sandnes.

19 janr. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om fiskeregler for Østfold fylke med unntak av Øyeren.

19 janr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Vardø.

---

*) Kunngj. 22 januar i Lovtid. 1 nr. 3.
**) Kunngj. 30 januar i Lovtid. 1 nr. 4.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet. 19 janr.

I medfør av §§ 1, 3 og 11 i provisorisk anordning av 5 september 1939 om regulering av befraktningsforhold i krigstid, jfr. kongelig resolusjon av 22 september s. å., fastsetter departementet følgende forskrifter til gjennomføring av provisorisk anordning av 5 september 1939 om regulering av befraktningsforhold i krigstid:

1. Den bestyrende reder for registreringspliktig norsk skip plikter uten opphold å gi melding til Norges Rederforbund om
   a) skip som skal gå fra havn her i riket til havn i utlandet,
   b) skip som skal gå i opplag eller reparere,
   c) skip som ligger i opplag eller reparerer.

   Meldingene skal gis telegrafisk eller på Rederforbundets kontor. Rederforbundet fastsetter i samråd med Direktoratet for skipsfart hvilke nærmere opplysninger meldingene skal inneholde. Med melding om reparasjon etter punkt b) og c) skal følge erklæring fra Det norske Veritas eller Lloyds Register eller annen klassifikasjonsinnretning om hvor lang tid reparasjonen ventelig vil ta.
2. Registreringspliktig norsk skip må ikke gå fra havn her i riket til havn i utlandet uten tillatelse av Norges Rederforbund.

   Det må heller ikke gå i opplag uten slik tillatelse.
3. Norges Rederforbund skal gi rederen beskjed om det gir tillatelse som nevnt under punkt 2, innen en frist på 72 timer, regnet fra det klokkeslett da meldingen fra rederen ble gitt på Rederforbundets kontor eller telegrafisk melding ble gitt inn til det norske telegrafvesen til ekspedisjon. Har rederen ikke fått beskjed innen utløpet av denne fristen, anses tillatelse for gitt.
4. Norges Rederforbund kan, om det finner det påkrevd, forby registreringspliktig norsk skip å forbli i opplag. Dette gjelder uansett om det tidligere er gitt tillatelse til opplag.
5. Overtredelse av disse forskriftene medfører straffansvar etter provisorisk anordning av 5 september 1939 § 12.
6. Forskriftene trer i kraft fra torsdag 25 januar 1940.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for et areal mellom Helleveien og sjøen i Bergen. 20 janr.

*) Kunngj. 30 januar i Lovtid. 1 nr. 4.

22 janr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en skattefoged, hvori uttales at en arbeidsgiver etter departementets mening ikke kan nekte å trekke på restanser for eldre år, så lenge pålegg om trekk av årets skatt ikke er innløpet, selv om arbeidsgiveren vet at vedkommende skattyter står til rest også med årets skatt.

Forutsetningen for den gjeldende lovbestemmelse har imidlertid vært at hvert års skatt i den utstrekning det er mulig bør trekkes i løpet av skatteåret. Departementet har derfor for de tilfelle hvor det også foreligger krav på skatt for tidligere år, gitt anvisning på den fremgangsmåte at trekkordre for årets skatt alltid sendes ut så snart det er høve til det. For skattytere som har restanser for eldre år bør trekkprosenten settes så høyt som det er adgang til etter trekkreglenes § 5, slik at det kan bli trukket mest mulig på restansene når årets skatt er trukket i sin helhet.

23 janr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Konsul V. B. Jentofts legat for Bodø til ubemidlede skolebarns opphold på landet», opprettet ved testament av 24 januar 1915.

23 janr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Konsul V. B. Jentofts legat for Bodø for tuberkuløse sykes opphold på tuberkulosesanatorier eller pleiehjem», opprettet ved testament av 24 januar 1915.

23 janr. **Skriv** *) frå Justisdepartementet om tobakksvedtekt for Rauland herad, Telemark fylke.

23 janr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om fiskeregler for Kongsberg.

23 janr. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om fiskereglar for Jostedal herad, Sogn og Fjordane fylke.

23 janr. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om fiskereglar for Sætrevatnet i Syvde herad, Møre og Romsdal fylke.

23 janr. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om fiskereglar for Hareid herad, Møre og Romsdal fylke.

23 janr. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om fiskereglar for Andestadvatnet i Sykkylven og Ørskog herad, Møre og Romsdal fylke.

---

*) Kunngj. 30 januar i Lovtid. 1 nr. 4.

Skriv *) frå Landbruksdepartementet om at fiskereglar fastsett ved Landbruksdepartementets vedtak frå 6 mai 1930 for Østre Moland herad, Aust-Agder fylke, vert oppheva frå 1 mars 1940. 24 janr.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om fiskeregler for Skogn herred, Nord-Trøndelag fylke. 24 janr.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om endring av fiskereglene for Beitstad herred, Nord-Trøndelag fylke. 24 janr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Gjøvik. 24 janr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Mjøndalen bygningskommune, Buskerud fylke. 24 janr.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet. 24 janr.

I medfør av § 5 i provisorisk anordning av 5 september 1939, jfr. kongelig resolusjon av 22 september s. å., har departementet i samsvar med framlegg fra Maksimalfraktkommisjonen fastsatt disse tillegg til maksimalfraktene for kull, koks og sinders av 24 desember 1939 fra Storbritannia:

Kull kr. 10 pr. tonn.

Tung koks og sinders kr. 6 pr. tonn over gjeldende kullfrakter (Maksimalfrakt for kull av 24 desember 1939 tillagt kr. 10 pr. tonn).

Lett koks kr. 11 pr. tonn over gjeldende kullfrakter.

De tidligere kokstillegg settes ut av kraft, dog med unntak av tilleggsbestemmelse b.

For kull fra Hampton Roads er det fastsatt et tillegg av kr. 10 pr. tonn.

Disse frakttillegg er midlertidige og trer i kraft fra 24 januar 1940 kl. 16.

Det er satt straff for overtredelse av bestemmelsene, jfr. § 12 i provisorisk anordning av 5 september 1939.

Skrivelse **) fra Handelsdepartementet. 25 janr.

I medhold av § 21, 2 ledd, i forskrifter for anordninger på og under dekk av 22 mai 1906 har departementet bestemt at det som ny § 11 a gis følgende tillegg til nevnte forskrifter:

§ 11 a. Det skal være styrehus på skip over 100 registertonn brutto som etter 1 mars 1940 bygges (kjølen strekkes)

*) Kunngj. 30 januar i Lovtid. 1 nr. 4.
**) Kunngj. 7 februar i Lovtid. 1 nr. 5.

25 janr. eller kjøpes inn fra utlandet. Styrehuset skal føres helt fram til bruskjermen med dør på begge sider. Arrangementet skal godkjennes av Sjøfartskontoret.

25 janr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om fiskeregler for Haustsjøen med tilstøtende vassdrag inntil Hauståens utløp i Folla i Alvdal herred, Hedmark fylke.

25 janr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om fiskeregler for Sørli herred, Nord-Trøndelag fylke.

25 janr. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om fiskeregler for Bø herred, Nordland fylke.

25 janr. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om fiskereglar for Vefsn herad med den del av Fustvassdraget om ligg i Drevja herad, Nordland fylke.

25 janr. **Skrivelse** *) fra Forsyningsdepartementet.

I medfør av § 5 i provisorisk anordning av 5 september 1939, jfr. kongelig resolusjon av 22 september s. å., har Forsyningsdepartementet i samsvar med framlegg fra Maksimalfraktkommisjonen fastsatt følgende om maksimalfrakt for linfrø og rapsfrø i sekker:

For befraktninger som sluttes etter 25 januar 1940 kl. 16 er det fastsatt en maksimalfrakt for linfrø og rapsfrø i sekker med norske skip fra Uruguay og Argentina av kr. 71 pr. 1 000 kg. For øvrig gjelder de betingelser som er knyttet til maksimalfrakten for korn, mel, fôrstoffer, sukker og soyabønner etter departementets bestemmelse av 22 desember 1939.

Det er satt straff for å overtre bestemmelsene, jfr. § 12 i provisorisk anordning av 5 september 1939.

26 janr. **Midlertidig lov** *) [1]) om vaksinasjon.

Nr. 1. § 1. Medisinaldirektøren kan gi påbud om at alle som oppholder seg i eller reiser til visse strøk eller landsdeler, skal vaksineres mot kopper.

Slikt påbud kan også gis for alle som har militær tjenesteplikt, og for personer som på grunn av sitt yrke eller av andre grunner regnes for å være særlig utsatt for smitte.

§ 2. Alle som det gjelder påbud for etter § 1, plikter å møte fram til den tid og på det sted som blir fastsatt, for å la seg vaksinere eller for ettersyn av anslaget.

§ 3. Medisinaldirektøren gir nærmere regler om fritak fra påbudt vaksinasjon for personer som har gått gjennom syk-

*) Kunngj. 30 januar i Lovtid. 1 nr. 4.
**) Kunngj. 7 februar i Lovtid. 1 nr. 5.
[1]) St.vedtak 25 januar. Se Ot. prp. nr. 4. Innst. O. nr. 1. St.tid., forh. i Ot. s. 9—19; i Lt. s. 2—3.

dommen eller er vaksinert før, eller om fritak av andre grunner. 26 janr. Nr. 1.

§ 4. Alle leger og autoriserte hjelpevaksinatører plikter å foreta vaksinasjon mot den godtgjørelse som departementet fastsetter.

§ 5. Staten bærer alle nødvendige utgifter ved å gjennomføre denne lov.

§ 6. Medisinaldirektøren gir de nærmere bestemmelser som er nødvendige for å gjennomføre denne lov.

§ 7. Medisinaldirektøren kan avgjøre hvilke forføyninger som av helsemessige grunner skal treffes overfor den som unndrar seg påbudt vaksinasjon. Hans avgjørelse kan ankes inn for departementet, men blir i kraft til dette har truffet annen bestemmelse.

Det samme gjelder forføyninger overfor personer som blir fritatt etter § 3.

§ 8. Departementet kan bestemme at denne lov også skal gjelde vaksinasjon og innpodninger eller innsprøytninger mot andre farsotter enn kopper, og avlusning eller annen rensning av personer for utøy, samt granskning ved blodprøve eller andre fremgangsmåter.

§ 9. Denne lov trer i kraft straks.

Lov *) [1]) om utskriving av verneskatt til staten på formue og inntekt for budsjettterminen 1939—1940. 26 janr. Nr. 2.

§ 1. Den gjeldende skattelovgivning skal ikke være til hinder for at det for budsjetterminen 1939—1940 utskrives som verneskatt til staten et tillegg til den ordinære statsskatt på formue og inntekt for nevnte termin.

§ 2. Ligningsvesenet foretar utregning av verneskatten. Utlegging av skatteliste blir ikke å foreta. Derimot sender ligningsvesenet melding til hver enkelt skattyter om den ilignede verneskatt og dens forfallstid.

Skattebeløp under 20 kroner forfaller i sin helhet til betaling 1 april 1940. Skattebeløp på 20 kroner og derover forfaller med en halvdel 1 april og en halvdel 1 juni 1940. Dog kan innbetaling ikke i noe tilfelle kreves før det er gått 4 uker fra den dag da melding til skattyterne (skattesedler) ble sendt ut. Betales første termin ikke ved forfallstid, anses annen termin forfalt til betaling samtidig.

Skatteoppkreveren utferdiger kunngjøring om at skatten

*) Kunngj. 30 januar i Lovtid. 1 nr. 4.

[1]) St.vedtak 25 januar. Se Ot. prp. nr. 3. Innst. O. nr. 2. St.tid., forh. i Ot. s. 3—9; i Lt. s. 2.

26 janr. Nr. 2. under utpantnings tvang er å betale inn til de tider som er angitt i annet ledd, og til hvem innbetalingen skal finne sted innen hvert skattedistrikt.

§ 3. Vedkommende regjeringsdepartement utferdiger de nærmere bestemmelser, som er nødvendige til gjennomføring av loven.

§ 4. Denne lov trer i kraft straks.

26 janr. **Kongelig resolusjon** *) om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Åsnes herred, Hedmark fylke.

26 janr. **Kongelig resolusjon** *) om forandring av de i helseforskriftene for Hamar, Drammen, Horten, Kristiansand, Farsund, Haugesund, Kristiansund, Levanger og Svolvær inneholdte regler om melding av dødsfall.

26 janr. **Kongeleg resolusjon** *) om føresegner om plikt for huseigarane til å la reinhaldsverket til kommunen tøme privet og søppelkassene, for Os herad, Hordaland fylke.

26 janr. **Kongeleg resolusjon** *) om fiske med stong etter laks og sjøaure i Mæleelva i Forsand herad, Ragaland fylke.

26 janr. **Kongeleg resolusjon** *) om at høgste resolusjon frå 7 september 1896 om fiske med stong etter laks og sjøaure i Førdeelva (Jølstra) i Sunn- og Nordfjord fiskeridistrikt, Sogn og Fjordane fylke, vert sett ut or kraft frå 1 mars 1940.

26 janr. **Kongelig resolusjon** *) om at alt fiske skal være forbudt ovenfor og nedenfor laksetrappen i Hovefossen i Naustdalselva, Naustdal herred, Sogn og Fjordane fylke, på nærmere angitt område.

26 janr. **Kongeleg resolusjon** *) om at kongeleg resolusjon frå 17 juni 1909 om fisketida for laks og sjøaure med bunden reiskap i Strynsvatnet i Stryn herad, Sogn og Fjordane fylke, vert sett ut or kraft.

26 janr. **Kongelig resolusjon** *) om forbud mot at det i sjøen i Lofoten og Vesterålen fiskeridistrikt, Nordand fylke, brukes fiskeredskap nærmere enn 200 meter på fangstsiden av kilenot, lakseverp eller liknende redskap samt krokgarn som står til fiske av laks eller sjøaure.

26 janr. **Kongelig resolusjon** *).

I medfør av lov nr. 5 av 14 mai 1917 § 1 får Forsyningsdepartementet eller den det gir myndighet til det, fullmakt

*) Kunngj. 30 januar i Lovtid. 1 nr. 4.

til — til så lenge og til det tar anna avgjerd — å sette ut av kraft det påbudet om rasjonering av forbruket av bensin som er gitt i kongelig resolusjon av 7 september 1939. 26 janr.

Skriv *) frå Landbruksdepartementet om fiskereglar for Rennebu herad, Sør-Trøndelag fylke. 26 janr.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om fiskeregler for Vinje herred, Sør-Trøndelag fylke. 26 janr.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om fiskeregler for Saltdal herred, Nordland fylke, unntatt de områder av Langvassdragets nedslagsdistrikt som har egne fiskeregler. 26 janr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en kemner, hvori uttales at når hustruen har sendt inn særskilt selvangivelse og skatten er fordelt mellom mann og hustru (byskattelovens § 11, landskattelovens § 16, første ledd) hefter den ene ektefelle ikke for den annens skatt. Det er i disse tilfelle ikke adgang til å pålegge trekk for skatt som er ilignet den ene ektefelle i den annens lønn. Hvis begge ektefeller har skattepliktig formue og inntekt, men hustruen ikke har sendt inn særskilt selvangivelse, hefter begge ektefeller for hele den under ett utlignede skatt. I så fall kan det foretas trekk i hustruens lønnsinntekter. 26 janr.

Stortingsvedtak **) om Postverkets og Telegrafverkets administrasjon. 27 janr.

Stortingsvedtak ***) om gjeninnføring av distriktsbefal i Hæren m. v. 27 janr.

Skrivelse fra Justisdepartementet. 27 janr.

Departementet har bestemt at den nye instruks for regjeringsadvokaten, fastsatt ved kongelig resolusjon av 6 oktober 1939, skal tre i kraft fra 1 mars 1940.

Skrivelse fra Landbruksdepartementet. 27 janr.

Ifølge § 14 i rundskrivelse av 10 desember 1930 om husdyrtuberkulosens bekjempelse er det forbudt å selge kjøtt av dyr fra tuberkuløs besetning til menneskeføde uten at dyret i slaktet tilstand er undersøkt ved offentlig kontrollstasjon eller av dyrlege og herunder funnet tjenlig

*) Kunngj. 7 februar i Lovtid. 1 nr. 5.
**) Se St.prp. nr. 88, 1939. Innst. S. nr. 1. St.tid. s. 136—146.
***) Se St.prp. nr. 1, Tillegg 22, 1939. Innst. S. nr. 6. St.tid. s. 89—134.

27 janr. til menneskeføde. Veterinærdirektøren gis herved fullmakt til å dispensere fra denne bestemmelse for så vidt angår fjørfebesetninger.

29 janr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om at lov om bygningsvesenet og lov om brannvesenet skal gjelde for Bleik i Andenes herred, Nordland fylke, innen nærmere angitte grenser.

29 janr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Vadsø.

30 janr. **Stortingsvedtak** **) om lønnsregulativ for offentlige bistillinger, særlige tillegg m. v. (Særregulativet).

I.

Fra 1 juli 1940 og inntil videre skal gjelde følgende regulativ for offentlige bistillinger og særlige tillegg m. v. (Særregulativet):

A.

Offentlige bistillinger og særlige tillegg.

Utenriksdepartementet.

Utenriksråden, representasjonstillegg kr. 5 000.
Sjefen for Utenriksdepartementets pressekontor, representasjonstillegg kr. 5 000.
Konsulent i folkerett kr. 4 000.

Kirkedepartementet.

Universitetet.

Professor som fungerer som rektor kr. 1 800.
Representasjonstillegg for rektor kr. 2 000.

Det juridiske fakultet.

Lærer i matematisk statistikk kr. 4 000.
— i sivilrett kr. 1 600.
— i bokholderi kr. 900.
Bibliotekar og ettermiddagsinspektør ved juridisk lesesal kr. 1 500.

Det medisinske fakultet.

Styrer av det fysiologiske institutt kr. 1 700.
— av det anatomiske institutt kr. 1 700.
— av det farmakologiske institutt kr. 1 000.
— av det hygieniske institutt kr. 1 000.
— av det bakteriologiske institutt kr. 1 000.
Foreleser i kirurgi kr. 1 800.
— i epidemiske sykdommer, kirurgi, indremedisin, gynekologi og klinisk undervisning kr. 3 800 hver.
Demonstrasjon av obduksjonsmateriell kr. 1 200.
Arbeidshjelp ved indre-medisinske laboratorium kr. 1 200.
Assistent ved det anatomiske institutt kr. 1 000.

*) Kunngj. 7 februar i Lovtid. 1 nr. 5.
**) Se St.prp. nr. 1, Tillegg nr. 28, 1939. Innst. S. nr. 5. St.tid s. 146—202.

Det historisk-filosofiske fakultet. 30 janr.

Styrer av myntsamlingen kr. 900.
Lektor i latinsk stilskrivning kr. 1 700.
Foreleser i kunsthistorie kr. 3 600 (revideres ved ledighet).
Lærer i gresk kr. 1 700.
— i latin kr. 1 500.
— i hebraisk kr. 2 000.
— i fransk kr. 1 500.
— i italiensk kr. 1 000.
Hjelpelærer i gammelgermansk kr. 2 700.

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet.

Styrer av det kjemiske laboratorium kr. 1 000.
Konservator for å styre Zoologisk museum kr. 1 800.
Styrer av biologisk stasjon kr. 1 200.
Foreleser i fysiologi for realstuderende kr. 1 100.
Lærer i tegning kr. 1 800.

Det farmasøytiske institutt.

Styrer kr. 1 000.
Foreleser i botanikk kr. 2 400.
Lærer i biologisk kjemi kr. 1 500.
— i fysikk kr. 2 000.
— i handelslære kr. 600.
— i næringsmiddelkjemi kr. 2 000.
— i farmakologi kr. 1 200.
— i mineralogi kr. 600.
— i botanikk kr. 600.
— i latinsk reseptskrivning kr. 600.
— i bakteriologi kr. 1 800.
Bibliotekar kr. 600 (revideres ved ledighet).

Universitetsbiblioteket.

Assistent ved bytteforbindelsen kr. 1 100.
Garderobedame kr. 1 600.
Garderobedame kr. 1 400.

Forskjellige stillinger.

Almanakkens forfatter kr. 1 300.
Sanginstruktør kr. 1 800.
Sanginstruktør kr. 1 400.
Idrettslærer kr. 200 pr. måned.
Gymnastikkinstruktrise kr. 900.
Vaktmester ved Historisk museum, søndagsvakt kr. 7 pr. søndag.
Garderobevakt på Blindern kr. 100 pr. måned for et av Finansdepartementet godtatt antall vakter.

Statens tannlegehøgskole.

Professor som fungerer som rektor kr. 1 200.
Lærer i farmakologi kr. 800.
Assistent-tannlege ved tannkirurgisk avdeling kr. 1 600.
Klinikk-assistent ved tannkirurgisk avdeling kr. 1 500.
Assistent ved den anatomiske avdeling kr. 1 100.
Undervisning i fysikk og kjemi kr. 2 350.
Undervisning i generell patologi og generell bakteriologi kr. 2 500.

30 janr.

Norges tekniske høgskole.

Professor som fungerer som rektor kr. 1 800.
Professor som styrer laboratorium kr. 900.
Professor i geodesi for ledelse av landmålingsøvelser kr. 900.
Foreleser i papirfabrikasjon kr. 1 500.
— i bibliotekteknikk kr. 800.
Leder av samaritankurser kr. 16 pr. time.
Lærer i modellering kr. 1 500.
— i bygningsingeniørfag for arkitekter, bergingeniører og maskiningeniører kr. 2 300.
— i bokholderi kr. 1 900.
— i elektroteknikk for ikke elektroteknikere kr. 1 900.
— i damplokomotiver kr. 1 000.
— i botanikk kr. 800.
— i elektroteknikk for arkitekter kr. 400 (for 30 timer årlig undervisning med forholdsvis reduksjon hvis kortere undervisningstid).
— i fri og anvendt kunst kr. 450.
— i løftemaskiner kr. 500.
— i navigasjonsutstyr kr. 250.
— i sosiale boligforhold kr. 400.
Assistent i beskrivende geometri kr. 1 500.
— i husbygging for ingeniører kr. 1 000.
— i frihåndstegning for bygningsingeniører kr. 1 000.
— i frihåndstegning for arkitekter kr. 1 300.
— i mineralogi og geologi kr. 450.
— i materiallære kr. 2 000.
— i teknisk skrivning kr. 450.
— i biblioteket kr. 1 300.
— i matematikk kr. 600.
— i beskrivende maskinlære kr. 1 000.
Hjelpeassistent i fysikk kr. 600.
Gymnastikkinstruktør kr. 1 000.
Sanginstruktør kr. 600.
Revisor kr. 1 000 (reguleres ved ledighet).
Bygningskyndig tilsyn kr. 2 700 (reguleres ved ledighet).
Tilsyn med vann, gass og heiser kr. 1 750 (reguleres ved ledighet).
Laboranter ved elektrotekniske institutt, fysiske institutt, vannkraftlaboratorium og varmekraftlaboratorium for vaktmester arbeid kr. 250.
Deltager i landmålingsøvelser om sommeren kr. 400.

Norges lærerhøgskole.

Professor som fungerer som rektor kr. 900.
Foreleser i forskjellige fag kr. 20 pr. forelesningstime.
Timelærer i matematikk kr. 15 pr. time.
— i fysikksløyd kr. 4,50 pr. time.
Kasserer kr. 500.

Meteorologiske institusjoner.

Astronom ved den magnetiske stasjon på Dovre kr. 1 800.
Kasserer ved Det meteorologiske institutt kr. 1 300.
— ved værvarslinga på Vestlandet kr. 600.
— ved værvarslinga i Nord-Norge kr. 700.
Inspeksjon på Jan Mayen kr. 200 pr. gang.
— på Bjørnøya kr. 100 pr. gang.

Værvarslingstillegg: 30 janr.
Styrer og avdelingssjef kr. 1 500.
Meteorolog kr. 1 800.
Radiopersonale kr. 1 250.
Assistent kr. 1 000.

Det norske institutt for kosmisk fysikk.

Kasserer ved nordlysobservatoriet i Tromsø kr. 250.
Særlige tillegg ved nordlysobservatoriet i Tromsø (reguleres ved ledighet):
Styrer kr. 1 000.
Amanuensis I kr. 500.
Amanuensis II kr. 500.
Vaktmester kr. 300.

Forskjellige institusjoner.

Håkonshallen.

Inspektør kr. 300 (reguleres ved ledighet).
Vaktmester kr. 800.

Nasjonalgalleriet.

Kasserer og regnskapsfører kr. 1 800.
Konservator ved skulpturavdelingen kr. 650.

Statens kunstakademi.

Sekretær og kasserer kr. 900.
Sekretær og kasserer for Statens kunstutstilling og sekretær for Bildende kunstneres styre kr. 900.
Oppsynsmann for friluftsakademiet i Stavern kr. 270.

Norsk rikskringkasting.

Programsekretær i Kristiansand kr. 2 400.
— i Ålesund kr. 2 400.
— i Tromsø kr. 2 400.
— i Kristiansund kr. 1 200.

Høgre almenskoler.

Lærere i fagmetodikk ved Det pedagogiske seminar kr. 400.
Rettskrivningssakkyndige kr. 3,75 pr. time.
Gymnastikkinspektør kr. 800.
— som Kirkedepartementets konsulent kr. 200.
Styrer av kommunal middelskole et styrertillegg av kr. 900 som utres av vedkommende kommune.
Timelærere i ferdighetsfag ved alle skoler kr. 135 årlig for hver ukentlig time, stigende med 3 alderstillegg av kr. 13,50 etter 3, 6 og 9 år.

For timelærere i ferdighetsfag gjelder følgende ansiennitetsregler:

Ved fast ansettelse som timelærer i ferdighetsfag ved offentlig eller statsunderstøttet høgre almenskole regnes med til opptjening av alderstillegg umiddelbart forutgående tidligere ansettelse som timelærer i samme fag ved annen skole av samme art eller ved folkeskolen eller ved eksamensberettiget privat eller ikke statsunderstøttet kommunal høgre almenskole. Departementet skal ha adgang til, når særlige grunner taler derfor, å dispensere fra kravet om at den tidligere ansettelse skal ha vært knyttet til eksamensberettiget skole. Har en lærer i folkeskolen ved siden av sin stilling som sånn også senere tiltrådt stilling som timelærer

30 janr. i den statsunderstøttede høgre almenskole i et ferdighetsfag, som også hører til hans fagkrets i folkeskolen, skal hans ansiennitet som timelærer være den samme som hans ansiennitet i folkeskolen.

Ekstratimer for faste lærere ved alle skoler:

1. for lektorer, overlærere og adjunkter for hver ukentlig time 1/25 av den lønn som vedkommende til enhver tid oppebærer.
2. for lærere tilsvarende, dog således at godtgjørelsen her beregnes i forhold til vedkommendes virkelige timetall.

Assistenter i sløyd og håndarbeid kr. 90 årlig for hver ukentlig time stigende med 3 alderstillegg av kr. 9 etter 3, 6 og 9 år.

Sekretærer ved offentlige skoler i byene kr. 70 for hver femtiende elev; blir det ved elevantallets divisjon med 50 en rest til overs, betales også for denne kr. 70 hvis den utgjør mer enn 25.

Kasserere ved de offentlige skoler henføres etter Finansdepartementets nærmere bestemmelse til følgende lønnsgrupper:

Gruppe I kr. 2 300.
» II » 2 000.
» III » 1 700.
» IV » 1 350.
» V » 1 000.

Sekretær ved offentlige landsgymnas:
Inntil 150 elever kr. 200.
Elevantall 151—200 kr. 270.
» 201—250 » 340.
» 251—300 » 410 osv.

Voss offentlige landsgymnas:
Skolelege kr. 700.

Eidsvoll offentlige landsgymnas:
Skolelege kr. 400.

Hornnes offentlige landsgymnas:
Skolelege kr. 300.

Honorar for eksamensarbeid ved eksamen artium og middelskoleeksamen.

Ved eksamen artium.

Skriftlig:

Hver sensor pr. sensurert besvarelse kr. 2.
For projeksjonstegning likeså kr. 1.
For fellessensur pr. dag kr. 15 (utenbys + skyss- og kostgodtgjørelse).
For inspeksjon pr. dag kr. 10 + tillegg for overinspektør kr. 2.
Artiumsberettigede privatskoler for administrasjon og utgifter ved anmeldte privatister, pr. privatist kr. 3,50.
Sekretærhjelp for eksamensformenn pr. time kr. 3.
— for bestyrer av offentl. og kommunale skoler for privatister:
Ved hovedprøven pr. privatist kr. 3.
Ellers kr. 1,25.
For utarbeidelse av felles eksamenstabell pr. parti kr. 5.
Do. av do. ved årsprøver kr. 2.

Muntlig:

Eksaminator ved privatistartium og sensor:
Pr. parti under 4 kandidater kr. 12.
Pr. parti inntil 7 kandidater kr. 18.
For overskytende pr. kandidat kr. 2.
For gymnastikk pr. kandidat kr. 0,70.

Ved middelskoleeksamen. 30 janr.

Skriftlig:
Hver sensor pr. sensurert besvarelse kr. 1,20.
— for tegning, likeså kr. 0,65.
— for prøveskrift, likeså kr. 0,40.
Inspeksjon pr. time kr. 1,50.
For felles eksamenstabell, pr. parti kr. 5.
Sekretærhjelp for kretsformenn pr. time kr. 3.
— for styrere av offentlige og kommunale skoler for privatister, pr. privatist ved hovedprøven kr. 4.
Do. do. ved prøven i religion og naturfag kr. 1,25.
Eksamensberettigede privatskoler for administrasjon og utgifter ved anmeldte privatister, pr. privatist kr. 2.
Likeså ved prøven i religion og naturfag i klasse III kr. 1.

Muntlig:
I boklige fag pr. eksaminand kr. 1,50 (minimum kr. 5).
I ferdighetsfag, likeså kr. 0,65 (minimum kr. 5).

Offentlige lærerskoler.

Overlærer ved Statens tegne- og sløydlærerskole som fungerer som styrer kr. 1 000.
Lærer ved lærerskolens øvingsskole kr. 540 for full post (det vil si ⅓ av den samlede lesetid i folkeskolen eller 12 timer ukentlig) + 3 alderstillegg av kr. 180 etter 3, 6 og 9 års tjeneste i øvingsskolen. Har lærerne i øvingsskolen mindre lesetid enn det som regnes som full post, får de lønn i forhold til det timetall som leses.
Ekstratimer for faste lærere:
Overlærere 1/25 av den lønn vedkommende til enhver tid oppebærer.
Lærere tilsvarende, dog således at godtgjørelsen her beregnes i forhold til vedkommendes virkelige timetall.
Timelærere i ferdighetsfag kr. 135 årlig pr. ukentlig time, stigende med 3 alderstillegg av kr. 13,50 etter 3, 6 og 9 år.
Sekretærer kr. 450—650 etter skolens størrelse.
Kasserere kr. 350—650 etter skolens størrelse.
Inspektriser for de kvinnelige elever kr. 400.

Folkeskolene.

Styrer av folkeskoleinternat i Finnmark kr. 350—450 etter internatets størrelse.
Kasserer for bevilgning til særbidrag til folkeskolen i Finnmark landdistrikt kr. 1 100.
Inspektør ved håndarbeidsundervisniugen kr. 600.
Inspektør for å tjenstgjøre som Kirkedepartementets konsulent kr. 200.

Den kvinnelige industriskole i Oslo.

Foredrag fra kr. 12 inntil kr. 18 pr. gang etter fagenes art.
Lærer i stillære kr. 225 årlig pr. ukentlig time.
Lærerinne i vevtegning kr. 230 årlig pr. ukentlig time.
— i prydsøm ved årslærerinnekurset kr. 155 årlig pr. ukentlig time.
Tegnelærerinne ved årskurset i søm kr. 160 årlig pr. ukentlig time.
Lærerinne i prydsøm i ettermiddagskolen kr. 155 årlig pr. ukentlig time.

30 janr. Lærerinne i maskinsøm kr. 75 pr. kursus.
Lærer i norsk i ettermiddagsskolen kr. 225 årlig pr. ukentlig time.
— i regning i ettermiddagskolen kr. 200 årlig pr. ukentlig time.
— i bokholderi i ettermiddagsskolen kr. 200 årlig pr. ukentlig time.
— i skrivning i ettermiddagsskolen kr. 180 årlig pr. ukentlig time.
Skolelege kr. 550.
Sekretær kr. 800.
Kasserer kr. 1 200.

Yrkesskoler for håndverk og industri.

Håndverks- og industriskolen i Oslo.

Timelærer inntil kr. 7 pr. time etter fagenes art.
Lærer i dagskolen kr. 2 700 med 2 alderstillegg av kr. 275 etter 3 og 6 år.
— i aftenskolen kr. 1 800 med 2 alderstillegg av kr. 180 etter 3 og 6 år.

Tekniske skoler i Oslo, Bergen og Trondheim.

Timelærer inntil kr. 270 årlig pr. ukentlig time.
Assistent og hjelpelærer inntil kr. 200 årlig pr. ukentlig time.
Kasserer, sekretær og bibliotekar ved skolen i Bergen kr. 3 000.

Hortens tekniske skole.

Kasserer og bibliotekar kr. 550.
Timelærer inntil kr. 225 årlig pr. ukentlig time.
Ekstratimer:
For faste lærere 1/25 av vedkommendes lønn.
For direktøren 1/25 av topplønn for overlærer ved Skiensfjordens mekaniske fagskole.

Bergskolen på Kongsberg.

Styrer kr. 800.
Lærer kr. 5,50 pr. time.

Bergens kunsthåndverksskole.

Timelærer inntil kr. 7 pr. time etter fagenes art.

Oslo elementærtekniske skole.

Timelærer inntil kr. 5,50 pr. time etter fagenes art.
Kasserer kr. 640.

Stavanger elementærtekniske dagskole.

Timelærer inntil kr. 5,50 pr. time etter fagenes art.

Forskjellige fagskoler.

Skiensfjordens mekaniske:
Timelærer inntil kr. 200 årlig pr. ukentlig time.
Bergen:
Timelærer inntil kr. 200 årlig pr. ukentlig time.
Sarpsborg:
Styrer kr. 2 000.
Moss:
Styrer kr. 600.

Rjukan: 30 janr.
Styrer kr. 1 450.
Lærer inntil kr. 5,50 pr. time etter fagenes art.
Ålesund:
Styrer kr. 450.
Trondheim:
Lærer inntil kr. 4,50 pr. time i lærlingeskolen og inntil kr. 6 pr. time i svennekurser.
Narvik:
Styrer kr. 2 000.
Lærer inntil kr. 5,50 pr. time etter fagenes art.

Tekniske aftenskoler.

Styrere:
For 1 klasse kr. 300.
» 2 klasser » 450.
» 3 — » 600.
Tillegg for
4 til og med 6 klasser kr. 125 pr. klasse.
7 —»— 9 — » 100 —»—
10 —»— 12 — » 75 —»—
Tillegg for overskytende antall kr. 60 pr. klasse.
Lærer inntil kr. 5,50 pr. time etter fagenes art.
Sekretær og kasserer (Bergen) kr. 900.
— (Stavanger) kr. 360.
Vaktmester inntil kr. 720 etter skolens størrelse.

Offentlige tegneskoler.

Styrer kr. 180.
Lærer inntil kr. 4 pr. time.

Døve-, blinde- og åndssvakeskoler samt pleiehjem, skole for talelidende.

Inspektrise ved døve- og blindeskole kr. 1 800.
Håndgjerningslærere med 20 eller færre ukentlige undervisningstimer kr. 90 årlig pr. ukentlig time med 3 alderstillegg av kr. 9 etter 3, 6 og 9 år.
Gymnastikklærer, tegnelærer, lærer i pianostemning og lærer i hornmusikk kr. 90 årlig pr. ukentlig time med 3 alderstillegg av kr. 9 etter 3, 6 og 9 år.
Håndgjerningslærerinne, gymnastikklærerinne og tegnelærerinne kr. 90 årlig pr. ukentlig time med 3 alderstillegg av kr. 9 etter 3, 6 og 9 år.
Gift pleier ved pleiehjem med minst 2 års tjeneste et tillegg av kr. 450.
Trondheim døveskole:
Lege kr. 1 000.
Kasserer kr. 900.
Skådalen døveskole:
Lege kr. 1 000.
Kasserer kr. 800.
Holmestrand døveskole:
Lege kr. 400.
Kasserer kr. 700.
Oslo blindeskole:
Lege kr. 800.
Kasserer kr. 800.

30 janr. Dalen blindeskole:
Lege kr. 250 + særskilt honorar samt skyssgodtgjørelse.
Kasserer kr. 800.
Torshov åndssvakeskole:
Lege kr. 800.
Kasserer kr. 1 400.
Eikelund åndssvakeskole:
Lege kr. 800 + kr. 6 for hvert legebesøk utenom de instruksbestemte hver 14 dag.
Kasserer kr. 1 300.
Røstad åndssvakeskole:
Kasserer kr. 1 300.
Fru Hjorts pleiehjem:
Lege kr. 1 000.
Kasserer kr. 1 200.
Klebu pleiehjem:
Kasserer kr. 800.
Granhaug skole for talelidende:
Kasserer kr. 200.

Skolehjem for forsømte barn.

Lege ved Bastøy skolehjem kr. 900.
Kasserer ved Bastøy skolehjem kr. 1 400.
Lege ved Falstad skolehjem kr. 720.
Kasserer ved Falstad skolehjem kr. 900.
Lege ved Bærum skolehjem kr. 800.
— ved Toten skolehjem kr. 200.

Fylkesskoler, folkehøgskoler og private ungdomsskoler.

Timelærere ved ungdomsskolene.

For ferdighetsfag som kvinnelig håndarbeid, sløyd, gymnastikk, tegning, skrivning og sang: kr. 105 pr. uketime, stigende med kr. 13 pr. time etter 3, 6 og 9 års tjeneste.

For vanlige lesefag: kr. 120 pr. uketime, stigende med kr. 13 pr. time etter 3, 6 og 9 års tjeneste.

Timelærere i ferdighetsfag får samme lønn som timelærere i lesefag, såfremt de har lærerutdannelse (lærerprøve). Også lærere i ferdighetsfag som ikke har sånn utdannelse, kan med godkjennelse av departementet få den høyere lønn.

De praktiske sommerkurser.

1) Skolestyreren kr. 45 pr. måned.
2) Husstellærerinnen kr. 310 pr. måned.
3) Håndarbeidslærerinnen kr. 270 pr. måned.
4) Timelærere kr. 2,60 pr. time.

I henhold til de av Stortinget fastsatte regler for statsbidrag til ungdomsskolene § 8 kan grunnlønnen i særskilte tilfelle med Kirkedepartementets samtykke settes noe høyere enn etter regulativet.

Geistligheten, geistlige fond.

Hjelpeprest i Stavanger kr. 800.

Det praktisk-teologiske seminar.

Lærer i kateketikk kr. 2 000.
— i pedagigikk kr. 1 200.
— i kirkerett og geistlig kontorhold kr. 1 500.

Lærer i kirkesang og messe kr. 1 200. 30 janr.
— i muntlig foredrag kr. 1 000.
— i misjonslære kr. 1 200.

Justisdepartementet.

Sekretærstillingene i Justisdepartementets lovavdeling skal være av klasse I selv om det forholdstall som er fastsatt i hovedstillingsregulativet mellom klasse I og II blir forrykket.

Tillegg til vaktmesteren i Justisdepartementet for ovnsfyring kr. 30 pr. måned i vinterhalvåret.

Rettsvesenet m. v.

Representasjonstillegg til 5 fylkesmenn kr. 700.
— til 13 fylkesmenn kr. 500 hver.

De statsadvokater som har kontor i Oslo, får for prosedyre i Høyesterett av saker som hører under statsadvokater som ikke har kontor i Oslo et tillegg av kr. 50 pr. sak.

Statskalenderens redaktør kr. 1 600 (revideres ved ledighet).

Utføring av magistratsforretninger, derunder manntallsføringen ved de statsborgerlige valg:
Lensmannen i Svelvik kr. 400.
Lensmannen i Levanger kr. 350.

Politiet.

Lensmannen i Søndeled for politimesterforretninger i Risør kr. 1 000.
— i Holt for politimesterforretninger i Tvedestrand kr. 300.
— i Egersund for politimesterforretninger i Egersund kr. 1 200.
— i Sandnes for politimesterforretninger i Sandnes kr. 1 000.
— i Vestre Moland for politimesterforretninger i Lillesand kr. 300.
— i Levanger for politimesterforretninger i Levanger kr. 250.

Polititidende (revideres ved ledighet):
Redaktør kr. 1 400.
Sekretær kr. 1 200.
Assistanse ved redaksjonen kr. 600.

Lappelensmann i Selbu og Tydal kr. 300.

Reservekorpset ved Oslo politi:
Leder kr. 600 + kr. 15 hver dag han gjør tjeneste.
Medlemmer kr. 375 + kr. 15 hver dag de er innkalt til tjeneste.

Reservemaskinister ombord i havnepolitibåter kr. 12 pr. dag under vikariater, kr. 1,80 pr. time ved søndagstjeneste.

Politiarrester:
Tilsyn og reinhold i Eidsvoll kr. 400.
— i Svelvik kr. 100.
— i Haugesund kr. 200.

Slutter i Odda kr. 600.

Tilsyn i Sandnes kr.ö 100.

Fengselvesenet.

Sakkyndig legekonsulent for Justisdepartementet i sikringssaker kr. 1 000.

Avdelingslege ved fengselssykehuset og mannsfengslene i Oslo kr. 4 000.

Spesiallege for behandlingen av venerisk syke fanger ved mannsfengslet i Oslo kr. 2 400.

Lege ved varetektsfengslet for kvinner i Oslo kr. 800.

30 janr. Tvangsarbeidshuset og straff-fengslet for kvinner:
Lege kr. 1 400.
Organist kr. 350.
Sem tvangsarbeidshus og pleieanstalt:
Lege kr. 1 600.
Prest kr. 400.
Mæresmyra:
Styrer kr. 600.
Regnskapsfører kr. 600.

Akershus landsfengsel.

Organist kr. 720.
Kassereren for å hjelpe forvalteren kr. 700.
Portner og styrer ved tjenestemannsboligen kr. 35 pr. måned.

Botsfengslet.

Redaktør for fangeavisen «Bladet» kr. 1 200.
Tannlege kr. 900.
Organist og sanglærer kr. 900.
Portner og styrer ved fengslets eiendommer i Jordalsgata kr. 60 pr. måned.
Portner og styrer ved fengslets eiendom i Åkebergveien kr. 15 pr. måned.

Kretsfengslene.

Oslo kretsfengsel:
Ordinert prest som medhjelper for presten kr. 2 400.
Medhjelper for presten kr. 1 080.
Organist kr. 600.
Bergen kretsfengsel:
Lege kr. 1 800.
Oppsynskvinne kr. 1 200.
Organist kr. 350.
Trondheim kretsfengsel:
Lege kr. 1 600.
Kontorassistent kr. 900.

Vaktmestre ved småfengsler.

I.

Vaktmestre ved småfengsler som ifølge ansettelsesvilkårene skal ha kontant lønn av staten, lønnes etter denne poengberegning: 1 fange = 1 poeng, 4 fangedager = 1 poeng, og denne lønnsskala:

Antall poeng:	Lønn
Inntil 30	kr. 400
31— 60	» 450
61— 90	» 500
91—120	» 550
121—150	» 600
151—180	» 650
181—210	» 700
211—240	» 750
241—270	» 800
271—300	» 850
301—330	» 900
331—360	» 950
361—390	» 1 000
391—420	» 1 050

Antall poeng:	Lønn	30 janr.
421—450	kr. 1 100	
451—480	» 1 150	
481—510	» 1 200	
511—540	» 1 250	
541—570	» 1 300	
571—600	» 1 350	
601—630	» 1 400	

osv.

I tillegg til denne kontante lønn kommer hus, lys og brenne.

II.

Revisjon foretas hvert femte år.

III.

Ved innordning av stilling som vaktmester ved småfengsel under regulativet har vedkommende departement adgang til hvor særegne forhold måtte foreligge å foreta en noe annen innordning under regulativet enn den poengberegningen gir.

IV.

De nåværende innehavere av disse stillinger gis adgang til å velge om de vil lønnes etter dette regulativ, eller om de vil bli stående på de gamle lønninger ÷ 10 pst.

Opstad tvangsarbeidshus.

Lege kr. 2 400 + kr. 1 400 hvis legen har psykiatrisk utdannelse.
Tannlege kr. 600.
Organist og sanglærer kr. 600.
Kriminalasylet:
Organist kr. 200.
Gift overpleier (pleier) med minst 2 års tjeneste et tillegg av kr. 450.
Portner- og telefontjeneste kr. 270.

Sosialdepartementet.

Tillitsmenn ved livsforsikringsselskaper.

Samvirke kr. 800.
Andvake kr. 900.
Glitne kr. 1 600.
Norske Folk kr. 1 600.
Norske Forenede kr. 1 600.
Brage kr. 1 900.
Fram kr. 2 400.
Hygea kr. 2 400.
Norske Liv kr. 2 400.
Gjensidige kr. 2 700.
Idun kr. 3 400.
Norsk Spareselskap kr. 900.

Rikstrygdeverket.

Hovedleger kr. 6 200 med 2 alderstillegg av kr. 450 etter 3 og 6 år.
Revisor kr. 1 700.

Statsbanker.

Revisjon ved Småbruk- og boligbankens hovedsete:
Formann kr. 2 400.
Øvrige revisorer kr. 1 800.

30 janr. Revisjon ved lånekontorene:
1 revisor kr. 2 400.
2 » » 2 050.
3 » » 1 800.

Medisinalvesenet.

Gift overpleier (pleier) med minst 2 års tjeneste, tillegg kr. 450.
Statens institutt for folkehelsa.
Dyrlege kr. 1 800.
Vaktmester for aktiv søn- og helligdagstjeneste kr. 350.
— for utvidet vakttjeneste m. v. hverdager og lørdagstjeneste kr. 150.
Statens pleiehjem for epileptikere:
Spesialkyndig lege kr. 1 000.
Sentralanstalten for vanføre (Sophies minne):
Forretningsfører (sekretær for styret) kr. 1 800.
Massøse kr. 1 700.
Undervisning ved aftenskolen kr. 4 pr. time.
Pleiestiftelsen for spedalske:
Overlege for den spedalske sykdom kr. 5 250.
Kasserer kr. 1 500.
Organist kr. 250.
Kirkesanger kr. 700.
Karanteneanstalten i Vardø:
Regnskapsfører kr. 200.
Oppsynsmann kr. 300 + bolig, lys og brensel.
Styrer av karanteneanstalten i Tromsø kr. 400.
Kasserer og regnskapsfører for fondet til innløsning av salgbare apotekprivilegier kr. 700.
Kasserer og regnskapsfører for fondet til understøttelse av apotekere og farmasøyter samt deres etterlatte kr. 1 000.

Rikshospitalet og kvinneklinikkene.

Rikshospitalet:
Overlege kr. 2 100.
Bakteriolog kr. 3 000.
Prosektor ved det patologisk-anatomiske institutt kr. 2 100
Organist kr. 450.
Massør og massøse kr. 1 700.
Kjemisk assistent kr. 3 200.
Tannlege kr. 5 135.
Kasserer og regnskapsfører for utførelse av regnskapsarbeid for apoteket kr. 850 (revideres ved ledighet).
Portnertjeneste ved apoteket kr. 300.
Kvinneklinikken i Oslo:
Overlege kr. 2 100.
Styrer og lærer ved jordmorskolen kr. 3 300.
Sensor ved skolen kr. 250.
Hjelpelærere ved skolen kr. 1 700.
Undervisning i vaksinasjon kr. 100.
Kvinneklinikken i Bergen:
Prest kr. 850.
Sensor kr. 350.
Undervisning i vaksinasjon kr. 100.

Sinnssykevesenet. 30 janr.

Assistent ved obduksjonsforretninger ved asyl kr. 5 pr. gang.
Gaustad asyl:
Prest kr. 1 600.
Organist og sanglærer kr. 450.
Tannlege kr. 2 000.
Psykiatrisk klinikk:
Overlege kr. 2 100 + styrertillegg kr. 900.
Assistentlegen ved poliklinikken kr. 2 000.
Eg asyl:
Prest kr. 800.
Organist kr. 200.
Revisor kr. 1 000.
Rotvold asyl:
Prest kr. 800.
Organist kr. 200.
Revisor kr. 1 000.
Portner-ekteparet særlig tillegg kr. 1 000 (reguleres ved ledighet).
Reitgjerdet asyl:
Prest kr. 600.
Organist kr. 200.
Revisor kr. 1 000.
Rønvik asyl:
Prest kr. 650.
Organist kr. 200.
Revisor kr. 1 000.
Tannlege kr. 900.
Telefonvaktavløser kr. 600.
Asylportner for betjening av sentralbord kr. 100.

Tuberkulosevesenet.

Glittre sanatorium:
Prest kr. 400.
Revisor kr. 800.
Landeskogen sanatorium:
Prest kr. 400.
Reknes sanatorium:
Prest kr. 500.
Organist kr. 200.
Kirkesanger kr. 200.
Ringvål sanatorium:
Prest kr. 550.
Revisor kr. 600.
Vensmoen sanatorium:
Prest kr. 550.
Tannlege kr. 1 200.
Revisor kr. 600.
Talvik tuberkulosehjem og barnekoloni:
Lege kr. 3 600.
Prest kr. 400.
Stavern kysthospital:
Prest kr. 400.
Timelærer i sløyd kr. 1 150.
Tannlege kr. 1 700.
Revisor kr. 400.

30 janr. Tromsø kysthospital:
Prest kr. 450.
Lærerinne kr. 1 400.
Revisor kr. 400.
Vadsø kysthospital:
Lege kr. 2 300.
Styrer kr. 600.
Sykehuskommisjonen kr. 200.
Lærerinne kr. 800.
Kasserer kr. 600.

Offentlige leger.

Helserådsordfører i Østre Gausdal kr. 1 600.
— i Vestre Gausdal kr. 1 600.

Handelsdepartementet.

Saltvannsfiskeriene m. v.

Revisor ved Statens kjøleanlegg i Ålesund kr. 1 200.
Administrasjonsgodtgjørelse vedrørende rorbusaken kr. 600.
Utvalgsformann ved Lofotfisket kr. 2 800.
Fiskeoppsynssjef ved Lofotoppsynet kr. 2 300.
— i Møre fylke kr. 2 300.
Overvrakeren i Kristiansund for administrasjonen av saltsildkontrollen og ferskfiskkontrollen kr. 900.
— i Ålesund for samme arbeid kr. 900.
Saltsildkontrollør kr. 1 500.
Sildeyngelkontrollør kr. 400.
Formann i styret og forretningsfører for Reassuranseinstituttet for fiskefarkoster kr. 8 000 (heri inkludert godtgjørelse for sekretær og kontor).
Sekretær og forretningsfører i Statens garantifond for fiskere og fangstfolk på prosentvilkår kr. 2 000.
Sekretær i innstillingskomitéen for Fiskeribedriftens forskningsfond kr. 500.
Kasserer for de midler av Fiskeribedriftens forskningsfond som utbetales av Fiskeridirektoratet kr. 500.
Fiskeribanken:
Formann i revisjonen kr. 2 400.
Revisor kr. 1 800.

Havnevesenet.

Regnskapsfører ved Havnedirektoratets hovedkontor kr. 800.
Tillegg til en elektriker ved Berlevåg anlegg for å holde lysverket i drift til enhver tid kr. 45 pr. måned.
Fører av D/S «Rundøy» kr. 150 pr. måned i arbeidssesongen.
Maskinisten på D/S «Rundøy» for fyrbøterarbeid kr. 67,50 pr. måned i arbeidssesongen.
Portner ved havnevesenets eiendom i Hammerfest kr. 40 pr. måned.

Fyrvesenet.

Fyrmester på enmannsstasjon kr. 200 for den hjelp husstanden yter.
De tjenestemenn som ikke er anvist familiebolig på fyret kr. 300.
Fyrbetjenter på fyr hvor det ikke er familiebolig, kostgodtgjørelse kr. 1,50 pr. dag.
Handelsdepartementet kan tilstå fyrmestere kr. 40—65 årlig som bidrag til oppvarming av vaktrom.

Kontrollskjerming av fyrlamper: 30 janr.
Ny skjerming av alminnelige fyrlamper kr. 25.
Ny skjerming av blinklanterner og liknende kr. 10.
Omskjerming av eldre fyrlamper kr. 10.
Fyrdirektøren har myndighet til å fastsette godtgjørelsen for pass av fyrlamper når godtgjørelsen ikke overstiger et beløp av kr. 600.
Fyrdirektøren har myndighet til å fastsette godtgjørelsen for postføring til fyrstasjoner når godtgjørelsen ikke overstiger kr. 500.
Reserveassistenter:
Med fast tjenestetid: Kr. 170 pr. måned i tjenestetiden med 2 alderstillegg av kr. 18 pr. måned etter 3 og 6 år + fritt losji i tjenestetiden.
Uten fast tjenestetid: Kr. 100 årlig + kr. 6 for hver dag de tjenstgjør.
Stedfortreder for øvrig: Kr. 6 pr. dag.

Kongsberg sølvverk, Styret for det industrielle rettsvern m. v.

Revisor i Styret for det industrielle rettsvern kr. 1 500.
Kasserer og regnskapsfører i Opplæringsfondet kr. 600.
Sekretær for Opplæringsfondets innstillingsnemnd kr. 1 500.

Norges handelshøgskole m. v.

Lærer i rettslære ved Norges handelshøgskole kr. 4 800.
Praktisk-pedagogisk leder av handelsundervisningen ved Norges handelshøgskole kr. 4 000.
Kasserer og regnskapsfører for handelsfagsprøven kr. 400.

Justervesenet m. v.

Justermester utenfor Oslo kr. 450 + 33⅓ pst. av innkasserte gebyrer.

Skipskontrollen m. v.

Sjøkyndige besiktelsesmenn i bistilling:
Gruppe I: kr. 600.
» II: » 900.
» III: » 1 200.
Handelsdepartementet har myndighet til innenfor bevilgningens ramme å henføre de enkelte besiktelsesmenn til de forskjellige grupper.
Sekretær i innstillingskomitéen for Sjømannsfondet kr. 1 000 (reguleres ved ledighet).

Sjømannsskoler, maskinistskoler m. v.

Timelærere:
I sunnhets- og sykepleie og sjørett inntil kr. 8 pr. time.
I andre fag ved sjømanns- og maskinistskolene inntil kr. 4,50 pr. time.
I maskinfag ved maskinistskolene inntil kr. 5,50 pr. time.
Styrer av maskinistaftenskole:
For inntil 40 elever kr. 450.
For over 40 elever kr. 675.
Kasserer:
Sjømannsskolen i Tromsø kr. 425.
Sjømannsskole og kontrollkontor i Porsgrunn kr. 300.

30 janr.

Sjømannsskole og kontrollkontor i Trondheim kr. 255.
Sjømannsskolen i Tønsberg kr. 255.
Sjømannsskolen i Arendal kr. 255.
Sjømannsskolen i Haugesund kr. 255.
Sjømannsskole og kontrollkontor i Fredrikstad kr. 215.
Maskinistskolen i Tromsø kr. 210.
Maskinistskolen i Oslo kr. 200.
Sjømannsskolen i Sandefjord kr. 170.
Maskinistskolen i Haugesund kr. 170.
Sjømannsskolen i Farsund kr. 80.
Kontrollkontoret i Stavanger kr. 80.
Maskinistskolen i Arendal kr. 60.

Regnskapsfører ved maskinistskolen i Tønsberg kr. 255.

Regnskapsfører ved radioavdelingen ved sjømannsskolen i Kristiansand kr. 215.

Sekretær ved maskinistskolen i Bergen kr. 600.

Sekretær ved maskinistskolen i Oslo kr. 420.

Vaktmester:

Sjømannsskolen i Arendal kr. 510.
Sjømannsskolen i Farsund kr. 375.
Maskinistskolen i Ålesund kr. 255.
Maskinistskolen i Fredrikstad kr. 170.
Maskinistskolen i Kristiansund kr. 170.
Maskinistskolen i Arendal kr. 85.

Styrere og assistenter ved de offentlige kontrollkontoret for skipsinstrumenter:

Gruppe	I:	kr. 2 000.
»	II:	» 1 900.
»	III:	» 1 500.
»	IV:	» 1 000.
»	V:	» 500.
»	VI:	» 350.

Svalbard, Norges Svalbard- og Ishavsundersøkelser.

Svalbardtillegg til sysselmannen kr. 3 200. Det utbetales bare halvt tillegg de årene han ikke overvintrer på Svalbard.

Sysselmannen har fri bolig, lys og brensel.

Svalbardtillegg til bergmesteren på Svalbard kr. 3 000. Det utbetales bare halvt tillegg de årene han ikke overvintrer på Svalbard.

Bergmesteren på Svalbard har fri bolig, lys og brensel.

Revisor ved Norges Svalbard- og Ishavsundersøkelser kr. 1 000.

Postverket.

Reisende posttjenestemenn på tjenestereiser (fra 1 juli 1939).

Jernbanereiser:

For hver arbeidstime henholdsvis om natten (kl. 22 til kl. 6) og om dagen kr. 0,45 og kr. 0,25.

For hver hviletime henholdsvis om natten og om dagen kr. 0,10 og kr. 0,15 (utenfor landet kr. 0,20).

Godtgjørelsen må pr. måned ikke utgjøre mer enn kr. 60 og ikke mindre enn kr. 40. Til disse satser kommer inntil videre et tillegg av 50 pst.

Dampskipsreiser: 30 janr.

Godtgjørelsen fastsettes av vedkommende postmester til månedsbeløp som ikke må overstige hva det betales for vedkommende skipsoffisers kosthold ombord.

Styrer av Poststyrets bibliotek og postmuseum kr. 500.

Styrer m. v. av blankettsalget i Poststyret kr. 550.

Telegrafverket.

Telegrafstyrets ingeniører tilstås på monteringsreiser et tillegg av kr. 7,50 pr. arbeidsdag i de tilfelle hvor Handelsdepartementet under hensyn til reisens og tjenestens art finner det berettiget.

Radiotillegg:

Tryvasshøgda radio:

Styrer og funksjonærer ved radiosentralen og Fornebu kr. 1 620.

Funksjonærer ved Tryvasshøgda sendestasjon kr. 1 260.

Maskinister kr. 540.

Tjøme radio kr. 1 440.

Farsund radio kr. 1 440.

Jeløy radio:

Ekspedisjonspersonalet kr. 1 620.

Ingeniøren og maskinistene kr. 900.

Utsira radio kr. 1 620.

Bergen radio kr. 1 620.

Ålesund radio kr. 1 620.

Rørvik radio kr. 1 620.

Bodø radio kr. 1 440.

Røst radio kr. 1 260.

Sørvågen radio:

Styrer kr. 1 260.

Assistenten kr. 540.

Værøy radio kr. 1 260.

Ingøy radio kr. 1 620.

Vardø radio kr. 1 620.

Ved kringkasterne kr. 1 350.

Teknikere kr. 450.

Telegrafstyre og kasserere for arbeid med kringkastingen:

For stasjoner med		Godtgjørelse pr. år
inntil 25	lyttere	kr. 0
26— 50	»	» 25
51— 100	»	» 50
101— 200	»	» 100
201— 400	»	» 200
401— 700	»	» 300
701— 1000	»	» 400
1001— 2000	»	» 500
2001— 4000	»	» 600
4001— 6000	»	» 700
6001—10000	»	» 800
10001—15000	»	» 900
over 15000	»	» 1 000

Ved stasjoner hvor det er ansatt selvstendige kasserere, deles kringkastingstillegget mellom styreren og kassereren etter Telegrafstyrets nærmere bestemmelse i hvert enkelt tilfelle.

30 janr. Ledelse av arbeidet med støykontrollen:
Distriktsingeniøren ved Oslo telegraf- og telefonstasjon kr. 500.
Distriktsingeniørene for øvrig kr. 300.
Riggertillegg tilstås etter Telegrafstyrets nærmere bestemmelse i hvert enkelt tilfelle med inntil kr. 450.
Linjetillegg:
Telegrafstyret har myndighet til å tilstå budtjenestemenn m. fl. et linjetillegg av inntil kr. 680. Den samlede lønn, linjetillegget medregnet, må dog ikke overstige topplønnen for telefonarbeider (telefonmontør).
Timelærere ved Telegrafskolen i:
Praktiske telegraffag kr. 4,50.
Montering og verkstedsarbeid kr. 4,50.
Reglement og teori kr. 6.
Elementærteoretiske fag kr. 6.
Administrative fag kr. 6.
Tekniske hovedfag kr. 6.
Kabeltekniker kr. 800.
Kabelmester for å tjenestgjøre som fører av ettersyns- og reparasjonsfartøy kr. 100 pr. måned.
Revisor ved Telegrafstyrets hovedbokholderi og Oslo telefonanlegg:
Gruppe I: kr. 1 100.
» II: » 1 700.
» III: » 2 100.
Revisor av kringkastingsregnskapene m. v. ved Telegrafverkets hovedkasse og bokholderkontor:
1 revisor kr. 850.
2 revisorer kr. 500.
Skranketillegg og tellepenger tilstås etter Telegrafstyrets nærmere bestemmelse i hvert tilfelle med inntil kr. 200.
To teknikerformenn ved Oslo telefonanlegg for å bestyre automatsentralen kr. 720.
En telegrafbetjent i Oslo for vaktmesterarbeid i Kirkegt. 9 kr. 360.
Et telegrafbud I i Sandefjord for tilsyn med forsterkeranlegget på Haukerød kr. 500.
En telefonformann i Molde for fyring kr. 810.
Et telegrafbud I i Lødingen for vaktmesterarbeid kr. 400.
Et telegrafbud II i Hammerfest for fyring kr. 360.

Landbruksdepartementet.

Landbrukets fagundervisning, det sivile veterinærvesen m. v.

Rektor ved Norges landbrukshøgskole kr. 1 800.

Norges veterinærhøgskole.

Rektor kr. 1 200.
3 vaktmestre for søndagstjeneste kr. 350 og for utvidet vakttjeneste kr. 150.
1 portner og maskinmester og 1 vaktmester for søndagsarbeid kr. 300.

Veterinærinstituttet.

Dyrlegeassistent kr. 1 500.
2 vaktmestre for søndagsarbeid kr. 200.
Karantenedyrlege ved Statens karantenestasjon Marøya ved Stavanger kr. 300.

Utskiftingsvesenet, skogvesenet og reindriften. 30 janr.

Arkivar for utskiftingsvesenet kr. 900.
Torvmester i Vest-Finnmark kr. 600.
— i Øst-Finnmark kr. 600.
Tilsynsmann ved Statens eiendommer i Kabelvåg, Smedvik og Skrova 15 pst. av inntektene, dog ikke over kr. 600.
— ved Statens eiendommer i Andenes kr. 450.
Lappefoged kr. 2 400.

Arbeidsdepartementet.

Veivesenet.

Veivesenets kassererforretninger.

For bevilgninger til og med kr. 30 000 inntil 1¼ pst. etter veidirektørens ansettelse.
For bevilgning over kr. 30 000 inntil 1 pst. etter Finansdepartementets ansettelse.

Vassdrags- og elektrisitetsvesenet.

Styrertillegg: Overingeniør som er byggeleder ved anlegg kr. 1 800.
Når styrertillegg utbetales bortfaller marktillegg.

Marktillegg ved anlegg.

Ingeniører med familie kr. 5 pr. dag.
Ingeniører uten familie kr. 3 pr. dag.
Når marktillegg utbetales bortfaller kostgodtgjørelse.

Oppsynsmannstillegg.

Oppsynsmann ved kraft- og reguleringsanlegg kr. 1,80 pr. dag.

Anleggstillegg.

Tjenestemenn som tjenstgjør ved kraft- og reguleringsanlegg under utførelse og som lønnes etter regulativ fastsatt av Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet, får et anleggstillegg på 10 pst. beregnet av den faste lønn.
Ingeniører som oppebærer marktillegg, får ikke anleggstillegg.
Montørformenn og linjevoktere som fører tilsyn med kraftledningene ved Nore og Hakavik og Gjøvikoverføringen, tilstås en godtgjørelse av kr. 1,90 for hvert døgn tjenesten medfører nattopphold utenfor hjemmet innen eget distrikt.
Tjenestemenn som oppebærer vanlig kostgodtgjørelse med nattillegg, får når de av hensyn til opprettholdelsen av kraftverkenes drift arbeider utover aftenen og natten eller på søn- og helligdager på reiser, en godtgjørelse av kr. 7,50 pr. døgn når Hovedstyret etter forholdene finner grunn til det. Godtgjørelsen tilstås ikke for reisedager.
Vakthavende driftsingeniør ved statens kraftverker og overføringsanlegg på Østlandet kr. 10 for hverdag og kr. 20 for helligdag (revideres ved ledighet).
Vakthavende driftsingeniør ved Hakavik kraftverk kr. 50 pr. uke (revideres ved ledighet).
Fløtningsinspektør i Pasvikelv kr. 3 600.
Varamann for fløtningsinspektøren kr. 360.

30 janr. Kasserergodtgjørelser i de 4 tilsynsdistrikter med kontor utenfor Oslo ½ pst. av de kontante utbetalinger.

Kasserer og bokholder ved Kåfjord kraftverk kr. 500.

Maskinmestre ved Hasselelvas og Kåfjord kraftverker for stedlig elektrisitetstilsyn kr. 300 hver.

Maskinmester ved Langerak kraftverk for tilsyn med fjernledningen samt måleravlesninger kr. 1 000.

Messestyrer ved Nore kraftverk kr. 600.

Reinhold, oppvarming m. v. av kontorene ved Nore kraftverk kr. 480.

Statsbanene.

Personalets representanter i Personal- og pensjonsnemnda inntil videre kr. 21 pr. møtedag + kostgodtgjørelse og nattillegg etter kl. I og eventuelt skyssgodtgjørelse. Dagen før møte ved eventuelt frammøte til nødvendig forberedelse for møte samme godtgjørelse (forutsettes revidert). Gjelder fra 1 juli 1939.

Personalets representant i Hovedbanens pensjonskasse kr. 21 pr. møte.

Personalets representant i distriktskollegium og ansettelsesråd kr. 12 pr. møte.

Ledelse og inspeksjon av Statsbanenes reisekontorer utenfor Oslo kr. 2 160.

Stasjonsmestrenes godtgjørelse for postarbeid (gjelder fra 1 juli 1939):

Fra	0	til	25	poeng	kr.	108.
»	26	»	70	—	»	216.
»	71	»	150	—	»	324.
»	151	»	250	—	»	432.
»	251	»	400	—	»	540.
»	401 og høyere			—	»	648.

Jernbaneskolen.

Timelærere fra kr. 4,50 til kr. 6,30 pr. time etter fagenes art. Timelærere som forretter som klasseforstandere har kr. 0,45 i tillegg pr. lest time i vedkommende klasse.

Sensorer ved eksamener og ved fagprøver i distriktene:

1. Kunnskapsprøver for trafikk- og konduktørelever:
   Kr. 18 pr. prøve for inntil 5 elever med tillegg av kr. 1,35 for hver elev over 5.
2. Fag- og kunnskapsprøver for banevokteraspiranter:
   Kr. 22,50 pr. prøve på inntil 5 elever med tillegg av kr. 4,50 for hver elev over 5.
3. Fagprøve for trafikk- og konduktørelever, ekspedisjonskyndige betjenter, førere av tung motortralle, telegrafistinneelever, stasjonsbetjenter samt fyrbøteraspiranter:
   Kr. 13,50 for 1—3 elever med tillegg av kr. 3,60 for hver elev over 3.
4. Ved en prøve menes alle elever som er meldt til prøven selv om det går med flere dager.
   Forutsetningen for utbetaling av honorar ved prøver er at sensorene er opptatt med prøven utover vanlig arbeidstid eller prøven holdes utenfor arbeidstiden.
   Holdes prøven utenfor vedkommende stasjoneringssted utbetales alltid honorar.

Familietillegg under opphold ved skolen kr. 75 pr. måned.

Innbeordrede tjenestemenn ved tariffkontoret kr. 50 pr. måned.

Husleiebidrag. 30 janr.

Tjenestemenn i regulativets lønnsklasse kr. 3 350 stigende til kr. 4 725 og i lavere klasser samt kullempere, lokomotivpussere, verkstedsarbeidere og tomte- og lagerarbeidere utbetales når de er bosatt i by og de er gift eller når de er ugift, men med forsørgelsesbyrde, som husleiebidrag: I Oslo, Drammen, Trondheim, Stavanger, Bergen og Narvik kr. 200, i andre byer kr. 120.

Tillegg for vakttjeneste.

Ved togledelsen i samtlige distrikter kr. 7,50 pr. vaktdøgn.
Ved lokomotivledelsen kr. 5 pr. vaktdøgn (regnet pr. nattevakt) i de tilfelle hvor Hovedstyret for statsbanene finner at forholdene gjør dette berettiget.

Høyfjellstillegg.

Bergensbanen.

a. Tjenestemenn på strekningen Finse—Hallingskeid kr. 750.
Tjenestemenn på strekningen Langvannsoset—Hallingskeid og Nyset—Finse kr. 600.
Tjenestemenn på strekningen Eggereide—Langvannsoset og Nyset—Tufte kr. 450.
b. Banemestre ved Myrdal og Finse får ved siden av det under a nevnte høyfjellstillegg en ekstragodtgjørelse pr. måned av kr. 60.
c. Baneformenn og banevoktere mellom Myrdal og Finse får ved siden av det under a nevnte høyfjellstillegg en ekstragodtgjørelse av kr. 400.

Dovrebanen.

a. Tjenestemenn ved høyfjellsstrekningen (d. v. s. fra km 353 til km 415) kr. 400.
b. Inspektøren og banemesteren på Hjerkinn får ved siden av det under a nevnte høyfjellstillegg en ekstragodtgjørelse av kr. 400.
c. Baneformenn og banevoktere ved de avdelinger som helt eller delvis ligger mellom stasjonene Kongsvoll og Drivstua får ved siden av det under a nevnte tillegg en ekstragodtgjørelse av kr. 240.

Ofotbanen.

Tjenestemenn på strekningen Sildvik—Riksgrensen kr. 180.

Ofotbanetillegg.

Distriktssjef kr. 800.
Inspektør og avdelingsingeniør kr. 700.
Bokholder, stasjonsmester i Narvik, distriktskasserer, materialforvalter, lokomotivmester og konstruktør kr. 600.
Assistentingeniør, førstefullmektig, understasjonsmester i Narvik, stasjonsmester av kl. IV, godsbestyrer, banemester, telegrafmester, ledningsmester, verksmester kr. 500.
Alle øvrige stillinger kr. 450.

Godtgjørelse for tjenestevisitasjon om natten.

Linjepersonale som i vintermånedene — på strekningen Dombås—Opdal (til km 428,81) av Dovrebanen, på strekningen Alvdal (km 323)—km 460 mellom Holtålen og Langlete av Rørosbanen, på strekningen Kopperåen—Riksgrensen (km 84—km 102,26) av Meråkerbanen, på strekningen Voss—Ål av

30 janr. Bergensbanen samt ved Ofotbanen 7 måneder og på de øvrige baner 5 måneder — utfører linjevisitasjon, som helt eller delvis faller mellom klokken 20 og klokken 6, utbetales for sånn tjeneste en godtgjørelse pr. tur kr. 1,50. Godtgjørelse for mer enn én tur pr. natt erholdes, når vedkommende om natten må befare avdelingen fram og tilbake to eller flere ganger med mellomrom.

Lokomotivpersonale ved Myrdal og Finse for betjening av lokomotiver og roterende ploger i månedene november—mai, pr. måned kr. 100.

Lokomotiv- og konduktørpersonale, som ikke oppebærer høyfjellstillegg, for kjørsel over høyfjellsstrekningen Tufte—Eggereide av Bergensbanen i månedene november—mai (7 måneder) kr. 1,50 pr. tur og i månedene juni—oktober (5 måneder) kr. 1 pr. tur.

Omhandlede personale utbetales samme godtgjørelse for tjeneste Voss—Finse—Voss eller Ål—Finse—Ål.

Timepenger.

For fravær fra ordinært kvarter og for tjenstgjøring på tog utbetales lokomotivførere, overkonduktører, lokomotivfyrbøtere, konduktører og bremsere en godtgjørelse (timepenger) etter følgende satser:

For fravær fra ordinært kvarter:
Om dagen kr. 0,22.
Om natten kr. 0,26.

For tjenstgjøring i tog:
Om dagen kr. 0,26.
Om natten kr. 0,35.

Av timepenger beregnes bidrag til pensjons- og hjelpekasse.

De nærmere regler og bestemmelser for tilberegningen fastsettes av Hovedstyret for statsbanene med Arbeidsdepartementets og Finansdepartementets approbasjon.

Banemestre, ledningsmestre og oppsynsmenn får på grunn av at deres arbeid medfører særskilte utlegg en godtgjørelse pr. dag kr. 1,90.

For kontorhold i egen leilighet tilstås banemester en godtgjørelse av kr. 200 pr. år.

Styrertillegg.

Overingeniør for styrelse av anlegg kr. 1 800. Når styrertillegg utbetales bortfaller marktillegg.

Marktillegg ved anlegg.

Ingeniører med familie kr. 5 pr. dag.
Ingeniører uten familie kr. 3 pr. dag.
Når marktillegg utbetales bortfaller kostgodtgjørelse.

Anleggstillegg.

De ved jernbaneanleggene fast ansatte tjenestemenn som er lønt etter driftens regulativ får et anleggstillegg på 10 pst. beregnet av sin faste lønn.

Ingeniører som oppebærer marktillegg får ikke anleggstillegg.

Tjenestemenn får når de i vesentlig grad utfører skiftekonduktørarbeid, en særskilt godtgjørelse av inntil kr. 2 pr. dag etter nærmere bestemmelse av Hovedstyret.

Lokomotivfyrbøteraspiranter som har tjenstgjort som aspiranter i minst 4 år (alder minst 22 år) tilstås en godtgjørelse av kr. 2 pr. arbeidet natt når de tjenstgjør som lokomotivpussere. Godtgjørelsen betales bare når vedkommende har arbeidet 3 klokketimer i tidsrommet kl. 21 til kl. 6. 30 janr.

Verkstedsarbeidere tilstås under stedfortredertjeneste for verkstedsformenn et tillegg av 25 pst. til den faste lønn såfremt vedkommende ved å utføre formannstjeneste går glipp av akkordarbeid.

Finansdepartementet.

Lotterikomiteen:

Revisor med innfridde gevinstlodder kr. 1 040.
Skrivehjelp kr. 600.
Korrekturleser kr. 240.

Skattevesenet.

Revisor ved skattefogedkontoret i Bergen kr. 1 800.
Sekretær ved Oslo fylkesskattekontor kr. 500.
— ved Bergen fylkesskattekontor kr. 250.

Skatteinnkrevere.

(Gjeldende fra 1 juli 1939.)

Skatteinnkrever i Skien kr. 3 800.
— Kristiansand kr. 3 800.
— Haugesund kr. 3 800.
— Sarpsborg kr. 3 400.
— Fredrikstad kr. 3 400.
— Tønsberg kr. 3 400.
— Halden kr. 3 000.
— Moss kr. 3 000.
— Horten kr. 3 000.
— Larvik kr. 3 000.
— Arendal kr. 3 000.
— Sandefjord kr. 2 600.
— Porsgrunn kr. 2 600.
— Narvik kr. 2 600.
— Tromsø kr. 2 600.
— Kongsberg kr. 2 400.
— Hamar kr. 2 400.
— Gjøvik kr. 2 200.
— Notodden kr. 2 200.
— Hønefoss kr. 2 000.
— Bodø kr. 2 000.
— Kragerø kr. 1 800.
— Kongsvinger kr. 1 400.
— Holmestrand kr. 1 400.
— Brevik kr. 1 400.
— Risør kr. 1 400.
— Flekkefjord kr. 1 400.
— Grimstad kr. 1 400.
— Hammerfest kr. 1 400.

Kontrollen med tobakksbeskatningen m. v.

Brennerikontrollør får — foruten en fast lønn av kr. 1 350/1 800 årlig — en godtgjørelse av kr. 9 for hver tjenestedag, derunder medtatt mellomkommende søn- og helligdager hvor brenneriets drift stanser.

30 janr. Terminbeskikket brennerikontrollør får ikke fast lønn, men en daglig godtgjørelse av kr. 13,50, beregnet som for fast ansatt kontrollør.

Riksarkitektens kontor, Den kongelige mynt, forskjellige statseiendommer.

Oldfrue ved Slottet kr. 1 000.
Vaktmesteren ved Slottet for søndagsarbeid kr. 200.
Oppsynsmennene ved Slottet for søndagsarbeid og passing av flagget kr. 300.
Tilsynhavende ved Oscarshall slott kr. 400.
Oldfrue ved statsminister- og utenriksministerboligen kr. 1 100.
Vaktmester ved utenriksministerboligen kr. 600 + bolig.
Portner ved Petersborg kr. 120 + bolig.
— i Oscars gate 39, Oslo, kr. 300.
— i Ullevålsveien 58, Oslo, fri bolig.
Vaktmesteren ved Karl Johans gate 14, Parkveien 8, vaktmesteren og fyrbøteren ved Gimlekomplekset og fyrbøteren ved St. Olavs gate 35, Oslo, kr. 8 hver pr. dag når det fyres på søn- og helligdager.
Tilsynshavende ved Trondheim stiftsgård kr. 600.
Vaktmester ved Trondheim stiftsgård kr. 1 200 + bolig.

Det statistiske sentralbyrå.

Konsulent for medisinalstatistikken kr. 600.

Banker.

Revisor i A/S Den norske industribank kr. 1 800.
Formann i revisjonen ved Hypotekbankens hovedsete kr. 2 400.
Nestformann i revisjonen ved Hypotekbankens hovedsete kr. 2 050.
Revisor i revisjonen ved Hypotekbankens hovedsete kr. 1 800.
Formann i revisjonen ved Norges kommunalbank kr. 2 400.
Revisor i revisjonen ved Norges kommunalbank kr. 1 800.
Revisor i Garantikassen for sparebanker kr. 1 500.
Tillegg til assistenter med juridisk utdannelse ved Lånekassen for jordbrukere og Lånekassen for fiskere, som har arbeid hvor stillingen er kunngjort for jurister og den juridiske utdannelse er en nødvendig forutsetning: kr. 50 pr. måned for assistenter I og kr. kr. 35 pr. måned for assistenter II.

Tollvesenet.

Lærer ved fagkurset for utdannelse av tollkontrollør kr. 6 pr. time.
Finansdepartementet har myndighet til å ansette og fastsette lønn for leiede tolloppsynsbetjenter og strandvakter (midlertidige ansettelser).
Oppebørselstillegg til overtollkontrolløren i Bodø kr. 400.
— i Vadsø kr. 400.
Særlig tillegg for styrelse av tollstasjon (revideres ved ledighet):
Magnor tollstasjon kr. 600.
Melbu tollstasjon kr. 300.
Honningsvåg tollstasjon kr. 300.
Godtgjørelse til personale ved Lista fyr for å assistere tolloppsynet kr. 200.
— ved Nesheim redningsstasjon for samme kr. 100.

Tolloppsynsmenn for tjeneste som motormenn. 30 janr.

En tolloppsynsmann i Tromsø kr. 300.
— i Harstad kr. 300.
— i Honningsvåg kr. 300.
To tolloppsynsmenn i Narvik kr. 150 hver.

Forsvarsdepartementet.

Hærens faste personell.

Overadjutant hos H. M. Kongen kr. 1 080.
Adjutant hos H. M. Kongen kr. 1 080.
— hos H. K. H. Kronprinsen kr. 1 080.
Bibliotekar i Generalstaben kr. 1 800.
Oppsynsmann ved Onsøyknipens luftobservasjonsstasjon kr. 135.
— ved Trøgstad fort kr. 1 900 + uniform og hus.
— Langenes (brogalleriene) kr. 450.

Pensjonert befal ved landfestning i reserve.

Kongsvinger festning:
Kommandant kr. 1 400 + hus.
Oppsynsmann og materialforvalter kr. 1 000 + hus.
Sarpsborg festning:
Kommandant kr. 1 400 + hus.
Oppsynsmann og materialforvalter kr. 1 000 + hus.
Stjør- og Værdal festningsverk:
Kommandant kr. 1 400 + hus.
Oppsynsmann og materialforvalter Stjørdal kr. 1 000 + hus, Værdal kr. 1 000 + hus.
Narvikdetasjementet:
Oppsynsmann og materialforvalter kr. 1 000 + hus.
Tilsyn med militærarbeider på Ski magasinplass kr. 50 pr. måned, når tilsynet ikke føres av kvartermesteren.
Oppsynsmann for A. R. 1 i Fredrikstad kr. 600.
Regimentsintendant ved Ingeniørregimentet, tillegg for ledelse av verkstedet på Hvalsmoen kr. 800.
Kvartermester ved Trøndelag ingeniørbataljon, verksmestertillegg kr. 600.
Godtgjørelse for bestyrelse av ingeniørverkstedet i Trondheim kr. 600.
Kvartermester ved Hålogaland ingeniørbataljon, verksmestertillegg kr. 600.
Godtgjørelse for bestyrelse av verkstedet på Elvegardsmoen kr. 600.
Signalkonsulent ved Flygevåpnet kr. 600.
Assistent ved Intendanturen, tillegg til pensjon kr. 1 200.
Assistent ved Hærens korn- og furasjemagasin i Oslo kr. 1 200.
Medisinalrevisor kr. 1 400.
Assistent hos medisinalrevisor kr. 300.
Tannlegekonsulent ved Sanitetssjefens stab kr. 1 800.
Feltapoteker ved Sanitetssjefens stab kr. 1 000.
Forvaltere ved sanitetsmagasinene i Kristiansand, Bergen, Trondheim og Nord-Norge kr. 1 500.
1 arsenalløytnant ved hovedarsenalet (underforvaltertillegg) kr. 500.
Styrer av artilleribiblioteket kr. 400.
Plassmajor på Akershus kr. 1 500 + fri bolig.
Assistent hos plassmajoren på Akershus kr. 1 000.
Konservator ved Akershus slott kr. 1 800.

30 janr. Vaktmester ved Akershus slott kr. 600.
Tre oppsynsmenn på Hovedøya kr. 900, kr. 800, kr. 600.
Oppsynsmann i garnisonsstedet Fredrikstad og på Fredrikstad ekserserplass kr. 2 200 + hus.
— på Munkholmen kr. 1 400 + hus.
— ved arsenalet i Nord-Norge kr. 330.
Formann i Oslo innrulleringsnemnd og sekretær i Generalkrigskommissariatet kr. 3 000.
Krigskommissær, tillegg til pensjon kr. 3 000.
Assistent ved Utskrivningsvesenet, tillegg til pensjon kr. 1 500.
Landvernet, tillegg til pensjon:
Bataljonssjef i Infanteriet kr. 1 600.
Skriver i Infanteriet kr. 900.
Depotsjef i Kavaleriet kr. 600.
Bataljonssjef i Artilleriet kr. 1 900.
Skriver i Artilleriet kr. 1 200.
Landvernssjef i Ingeniørvåpnet kr. 1 600.
Skriver i Ingeniørvåpnet kr. 900.
Regimentshornblåser (-trompeter), bataljonshornblåser (-trompeter), festningstrompeter, bøssemaker, instrumentmaker, hovslager og motormekaniker (samtlige i distriktstjeneste): kr. 1 200 med 6 alderstillegg av kr. 150 etter 3, 6, 9, 12, 15 og 18 år, topplønn kr. 2 100.
Hornblåser (trompeter) i distriktstjeneste: kr. 300 med 3 alderstillegg av kr. 120 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 660.
Vernepliktig befal (unntatt sanitetsløytnant og sanitetskaptein) kr. 300.
Vernepliktig sanitetsløytnant og sanitetskaptein kr. 600 med 3 alderstillegg av kr. 200 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 1 200.
Vernepliktig kompanisjef for bestyrelse av intendanturkompani, sanitetskompani eller kompani ved Forsyningskorpset kr. 720.
Sjef for rulleførerkontor, tillegg til pensjon kr. 1 200.

Hærens skoler og kurser.

Den militære høgskole.

Direktør kr. 600.
Inspeksjonsoffiser kr. 2 000, når skolen ikke er i gang kr. 1 000 (reguleres ved ledighet).
Timelærer i teoretiske fag kr. 15 pr. time, i tegnefag kr. 13 pr. time.

Krigsskolen.

Bibliotekar og regnskapsfører for kapitalformuen kr. 600.
Timelærer kr. 250 pr. ukentlig time.
Kadett kr. 100 pr. måned.

Statens gymnastikkskole.

Lege kr. 800.
Lærer i bevegelsesfysiologi i nederste og i fysiologi i øverste avdeling pr. kursus kr. 1 900.
— i sunnhetslære og skolehygiene pr. kursus kr. 480.
— i førstehjelp pr. kursus kr. 240.
— i pedagogikk og psykologi pr. kursus kr. 800.
— i stemmebruk pr. kursus kr. 1 100.
— i kjemi pr. kursus kr. 240.
— i anatomi, fysiologi og sunnhetslære i nederste og anatomi i øverste avdeling pr. kursus kr. 2 800.
— i militærgymnastikk kr. 400.

Lærerinne i holdningsgymnastikk kr. 750. 30 janr.
Assistent hos læreren i anatomi og fysiologi gjennomsnittlig kr. 300.
Timelærer i teoretiske fag og instruksjonsfag kr. 13 pr. time, i ferdighetsfag kr. 9 pr. time.

Befalsskoler og forskoler.

Styrertillegg for lektor ved befalsskole kr. 900.
Timelærer ved befalsskole i helselære og hestekjennskap kr. 270 pr. ukentlig time, i andre fag kr. 225 pr. ukentlig time.
— ved forskolene kr. 240 pr. ukentlig time, i tegning og skrivning kr. 210 pr. ukentlig time.
Befalsskoleelev kr. 15 pr. måned.

Befalskurser ved Sanitetet.

Timelærer ved offiserskursene kr. 13 pr. time.
Sykevokternes befalskurser:
Inspeksjonsoffiserstillegg kr. 300, for løytnant på topplønn kr. 50.
Timelærer i krigssanitetsreglement, anatomi, fysiologi, sykdommer og deres behandling, varekunnskap kr. 4,50 pr. time, i andre fag kr. 3,25 pr. time.

Skyte- og vinterskolen for Infanteriet.

Sjef kr. 1 200.
Fast lærer kr. 75 pr. uke for kurser utover 65 dager årlig.
Engasjert intendant, måloffiser og instruktør kr. 75 pr. uke.
— faghjelp kr. 4 pr. dag.
— skriver, kvartermestertillegg kr. 5 pr. dag, når håndrekningsavdeling er oppsatt.
Bøssemaker ved I. R. 5 tillegg under skyte- og vinterskolens kurser kr. 6 pr. dag.

Skyteskolen for Hærens artilleri.

Sjef kr. 1 100.
Timelærer ved befalsskolen for Hærens artilleri kr. 113 pr. ukentlig time.
Engasjert adjutant, intendant, måloffiser og instruktør kr. 75 pr. uke.
— faghjelp kr. 4 pr. dag.

Hærens flygevåpens skoler.

Feltverkstedssjefen ved Flygebataljonen som førstelærer ved mekanikerskolen kr. 100 pr. måned.
Timelærer kr. 6 pr. time; for timer med offiserselever kr. 9 pr. time.
Elev kr. 50 pr. måned.

Hærens øvelser.

Tillegg for merarbeid med vakt og ingeniørsoldater.

Fredriksten festning:
Kvartermester ved 1 divisjons skoler kr. 40 pr. måned.
En administrasjonsoffiser kr. 20 pr. måned.
En bøssemaker kr. 20 pr. måned.
Bergenhus festning:
To administrasjonsoffiserer hver kr. 10 pr. måned.

30 janr.

Hærens forpleining, utrustning m. v.

Husleiegodtgjørelse ved Garden og Garnisonskompaniet i Sør-Varanger.

Gardesjefen kr. 1 500.
Kompanisjef og intendant kr. 720.
Annet gift befal kr. 540.
Annet ugift befal kr. 360.
Portner og fyrbøter ved Krigsskolen kr. 840 + hus.
— ved Befalsskolen for Ingeniørvåpnet kr. 400.
Vaktmester m. v. ved bygning med sentralvarmeanlegg tillegg for fyring på søn- og helligdager kr. 8 pr. fyringsdag ved effektiv arbeidsdag 5—6 timer og forholdsvis mindre for kortere arbeidsdag.
Styrer av beholdninger på Elvegårdsmoen for 6 sanitetskompani kr. 360.
Forvalter ved proviantmagasin i Kristiansand og i Bergen, tillegg til pensjon kr. 2 500.
Kjøkkeninspektrise kr. 600.
Stedfortreder for kjøkkenbestyrerinne kr. 5 pr. dag.
Administrasjonsoffiser ved Hærens flygeskole for arbeid med forpleining av sivile arbeidere ved Kjeller flyfabrikk kr. 500.
Revisor for proviantregnskaper kr. 700.
— for bekledningsregnskaper kr. 375.
Styrer av intendanturverksted utenfor Oslo kr. 600.

Hærens hestevesen.

Veterinærassistent i Oslo kr. 1 200.
Forvalter ved furasjemagasin:
Fredrikstad kr. 900.
Hvalsmoen kr. 600.
Trondheim kr. 500.
Værnes kr. 900.
Setermoen kr. 650.
Elvegårdsmoen kr. 650.
Rinnleiret kr. 500.
Stallmester ved garnisonsstallen i Trondheim: Fri bolig + kontantlønn beregnet pr. avgiftspliktig hest etter Forsvarsdepartementets bestemmelse.

Linjens væpning og materiell m. v.

Teknisk tillegg til aspirant ved Hærens våpentekniske korps kr. 150 pr. måned.

Leie og vedlikehold m. v. av Landvernets magasiner.

Oppsynsmann ved Nordalsendens jernbanebru kr. 100.
— ved Støren landvernsmagasiner kr. 200.
— ved magasinene på Elvebakken ved Hønefoss kr. 100.
— ved landvernsmagasinet på Algård kr. 150.
— ved landvernsmagasin for I. R. 7 i Arendal kr. 130.

Garnisonssteder, festninger og ekserserplasser.

Garnisonsassistent i Fredrikstad kr. 1 000.
Styrer av Nordre Huseby m. v. i Vestre Aker kr. 600.
Røkter av dueslag på Hvalsmoen, Kjeller, i Trondheim og Kirkenes kr. 200.

Vaktmester i Hærens våpentekniske korps: fritt hus, lys og brensel. 30 janr.
Vaktmester ved Befalsskolen og kommandantkontorene i Trondheim: fritt hus, lys og brensel.
Portner ved «Marinen» i Trondheim: fri bolig.
Oppsynsmann og furasje- og proviantforvalter ved Evjemoen kr. 1 900 + hus.

Oppsynsmenn.

Lerbergmoen ved Hokksund kr. 100.
Tønsåsen kr. 240.
Skar kr. 400.
Kristiansten fri bolig.
Ski magasinplass kr. 450 + hus.
Stavern kr. 550.
Hvalsmoen kr. 600 + hus.
Syd-Gardermoen kr. 1 300 + hus.
Trandum kr. 2 000 + hus.
Hauerseter kr. 360.
Helgelandsmoen kr. 600 + hus.
Fleskerud kr. 200.
Lahaugmoen kr. 180.
Terningmoen kr. 600 + hus.
Jørstadmoen kr. 360.
Starum kr. 700.
Hamar remonteetablissement kr. 180 + hus.
Kjeller flystasjon kr. 180 + hus.
Heistadmoen kr. 600 + hus.
Gimlemoen kr. 600.
Sødalsmyra kr. 180 + hus.
Madlamoen kr. 640.
Ulven kr. 550 + hus.
Tvildemoen kr. 650 + hus.
Bømoen kr. 550 + hus.
Mjølfjell kr. 160.
Nordfjordeid kr. 270.
Setnesmoen kr. 600.
Ammunisjonsmagasin i Trondheim kr. 600 + hus.
Værnes kr. 900 + hus.
Rinnleiret kr. 900.
Levanger kr. 180.
Steinkjersannen kr. 800.
Drevja kr. 900 + hus.
Elvegardsmoen kr. 900 + hus.
Setermoen kr. 1 100.
Hundtorp kr. 270.
Altagard kr. 550.
Nyborgmoen kr. 550 + hus.
Elvenes kr. 330.
Ladehammeren kr. 300 + hus.

Arbeidstillegg for offiserer i Ingeniørvåpnet som assistenter i teknisk tjeneste.

Offiserer med krigsskoleutdannelse kr. 1,70 pr. dag, etter 2 års teknisk tjeneste kr. 3,40 pr. dag.
Offiserer med befalsskoleutdannelse kr. 1,30 pr. dag, etter 2 års teknisk tjeneste kr. 2,60 pr. dag.

30 janr.

Andre hærformål.

Konsulent for militær idrett kr. 1 600.
Redaktør av Norsk luftmilitært tidsskrift kr. 600.
Konsulent for militær husflid kr. 1 000.

Norges geografiske oppmåling.

Tillegg for målere under arbeid i særlig utpregede høyfjellsstrøk:
I Nord-Norge (Hålogaland bispedømme):
På topper over 700 m over havet kr. 3 pr. dag.
På topper over 1 200 m over havet kr. 5 pr. dag.
I Sør-Norge:
På topper over 1 000 m over havet kr. 3 pr. dag.
På topper over 1 500 m over havet kr. 5 pr. dag.
Geodet og topograf engasjert til oppmålingsarbeid i terrenget:
Første og annet år kr. 5 pr. døgn.
Tredje og fjerde år kr. 7 pr. døgn.
Følgende år kr. 9 pr. døgn.

Utgifter i anledning av overgangen til ny forsvarsordning.

Garnisonslege ved Kjeller flystasjon kr. 3 600.

Hærens fabrikker m. v.

Verksmestertillegg for to arsenalløytnanter ved Raufoss ammunisjonsfabrikker kr. 500.
Verksmester ved Raufoss for frammøte om morgenen og nattinspeksjon kr. 500.
Styrertillegg til en lektor ved Raufoss høgere almenskole kr. 900.
Styreren av Generalfelttøymesterens oljekontor for arbeid med bensin og olje til tollvesen og politi kr. 1 200.
To tjenestemenn ved Hovedarsenalet i Oslo for tilsyn med våpen og ammunisjon lagret for private kr. 30 pr. måned.
En tjenestemann i Kristansand, i Bergen og i Trondheim for samme arbeid, henholdsvis kr. 20, 20 og 25 pr. måned.

Befal i distriktstjeneste etter 1940-ordningen.

Lønn kr. 4 000: Major med distriktsarbeid.
Lønn kr. 2 500 med 6 alderstillegg av kr. 150 etter 3, 6, 9, 12, 15 og 18 år, topplønn kr. 3 400: Kaptein (K og B) med distriktsarbeid. Kaptein i Sanitetet.
Lønn kr. 2 200 med 6 alderstillegg av kr. 150 etter 3, 6, 9, 12, 15 og 18 år, topplønn kr. 3 100: Kaptein i Landvernet.
Lønn kr. 1 300 med 6 alderstillegg av kr. 150 etter 3, 6, 9, 12, 15 og 18 år, topplønn kr. 2 200: Løytnant K med distriktsarbeid.
Lønn kr. 1 000 med 6 alderstillegg av kr. 150 etter 3, 6, 9, 12, 15 og 18 år, topplønn kr. 1 900: Løytnant B med distriktsarbeid.
Lønn kr. 800 med 6 alderstillegg av kr. 150 etter 3, 6, 9, 12, 15 og 18 år, topplønn kr. 1 700: Fenrik.

Under innbeordring til militærtjeneste utbetales tjenestetillegg etter tilleggsregulativets § 4.

Hvis en offiser på grunn av bopel ikke deltar i distriktsarbeidet, reduseres årslønnen med kr. 300 for løytnanter, kr. 600 for kapteiner og kr. 750 for majorer. For distriktsbefal ansatt

ved byavdeling hvor fordelingssjef ikke anvendes, blir reduksjonen 30 janr. kr. 300, hvis vedkommende ikke har påtatt seg øket tjenesteplikt.

Tillegg til befal engasjert til distriktsarbeid kr. 300.

Sjøforsvaret. Marinen.

Sjøkrigsskolen:

Laboratoriestyrer kr. 112,50 pr. måned.

Timelærer i første og annen klasse i nederste avdeling kr. 225 pr. ukentlig time, i tredje klasse i nederste avdeling samt i øverste avdeling kr. 250 pr. ukentlig time.

Hjelpelærer i naturlære kr. 50 pr. måned.

Kadett i første klasse kr. 80, i annen klasse kr. 90, i tredje klasse kr. 100 pr. måned + midlertidig tillegg til uregulert lønn 35 pst.

Marinens flygeskole:

Timelærer i meteorologi, motorlære, flygeteknikk og radiotelegrafi kr. 9 pr. time.

Timelærer i sjømannskap, krigshistorie og taktikk, navigasjon, reglementer kr. 6,53 pr. time.

Kvartermesterskolen (Sjømilitære korps):

Timelærer i navigasjon, regning, norsk, organisasjon og reglement, sjømannskap, torpedolære, artilleri, minelære kr. 150 pr. ukentlig time.

Timelærer i instruksjon og kommando, gymnastikk og eksersis med håndvåpen kr. 124 pr. ukentlig time.

Timelærer i sykepleie kr. 9 pr. time.

Hjelpelærer i navigasjon, norsk, artilleri, torpedolære kr. 75 pr. ukentlig time.

Kurset for mekanikerkvartermesterelever:

Lærer i praktisk arbeid kr. 54 pr. måned.

Marinens spesialkurser:

Instruktør kr. 162 pr. måned.

Hjelpeinstruktør kr. 81 pr. måned.

Lærer ved undervannsbåtkurser i teoretiske fag kr. 7,65 pr. time, i praktiske fag kr. 6,50 pr. time.

Sekretær i Marinens tekniske fellesråd og Marinens reguleringsråd kr. 500.

Dykkerleder kr. 200.

Dykker kr. 15 pr. måned.

Vervet matros kr. 80 pr. måned.

Marinens kystvakt og krigsmerker:

Formann for signalstasjon kr. 150.

Signalmann kr. 100.

Formann ved utkiksstasjon kr. 100.

Krigsmerkeformann kr. 150.

— tillegg for regnskapsførsel kr. 50.

Vernepliktig marinelege kr. 600 med 3 alderstillegg av kr. 200 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 1 200.

Konsulentlege ved Marinens bedrifter i Horten kr. 3 600; hvis innehaveren er sjef for Marinens sanitet kr. 1 500.

Horten garnisonskirke:

Garnisonsprest kr. 1 400.

Organist kr. 900 mot samme beløp av Horten kommune.

Kirkeverge kr. 540.

Kirketjener kr. 800.

Reservegraver kr. 90.

Regnskapsfører for kirkekassen kr. 360.

30 janr. Marinens Intendantur:
Assistent ved kassakontoret kr. 500.
Duepasser ved Flygevåpnet kr. 30 pr. måned.
Marinens Hovedverft:
Vaktmester (pedell) ved Sjømilitære korps' kaserne kr. 650.
Spisemester samme sted: hus, lys og brensel.
Marinens Artilleri:
En offiser som formann ved artilleriverkstedene kr. 500.
En offiser som styrer av artilleriverkstedene kr. 900.
Oppsynsmann ved Vestre Bolærne kr. 360.
— ved Kristiansand flygestasjon kr. 360 + hus.
— ved Bergen flygestasjon kr. 360 + hus.
— ved Vallemsviken kr. 360 + hus.
— ved kullageret i Hasselvika kr. 150 + kr. 1,50 pr. time ved mottaking og utlevering av kull.
Arbeid med radiopeillestasjoner:
To offiserer kr. 600 hver.
En assistent kr. 240.
Tilsynshavende med Marinemuseet kr. 100.
Bibliotekar ved Marinens bibliotek kr. 600.
Kasserer for Sjøkadettkorpsets fond kr. 300.
Sjef for Undervannsbåtinspeksjonen for tjeneste på undervannsbåt de dager båten er under gang over 1 time kr. 8 pr. dag.

Kystartilleriet.

Trompeter kr. 300 med 3 alderstillegg av kr. 120 etter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 660.
Kystartilleriets skyteskole:
Sjef kr. 1 100.
Lærer kr. 900.
Hjelpelærer kr. 500.
Kystartilleriets befalsskole:
Befalselev kr. 50 pr. måned.
Oscarsborg festning:
Tillegg til eldste løytnant kr. 450.
Vaktmesterløytnant fri bolig, lys, brensel.
Oppsynsmann ved Håøya kr. 500 + uniform og hus.
— ved Tronstadbukta kr. 360 + uniform og hus.
— ved Nesset kr. 180 + uniform og hus.
— ved Drøbaksiden kr. 360 + uniform og hus.
— ved Bergholmen kr. 180 + uniform og hus.
— ved Svelvik kr. 500 + uniform.
Oslofjords festning:
Tillegg til eldste løytnant kr. 450.
Vaktmesterløytnant: fri bolig, lys, brensel.
Oppsynsmann på Rauøy: uniform og hus.
— på Bolærne: hus.
— på Kjøkøy: kr. 225 + hus.
— på Måkerøy: kr. 300.
Fredrikstad:
Oppsynsmann ved Isegran: kr. 90 + uniform og hus.
— ved Østerelva: kr. 180 + uniform.
— ved Vesterelva: kr. 180 + uniform.
Kristiansand festning:
Kommandant tillegg til pensjon kr. 1 600 + hus.
Assistent ved administrasjonen tillegg til pensjon kr. 1 000 + hus.

Bruvakt tillegg til pensjon kr. 1 100 + hus. 30 janr.
Oppsynsmann ved Odderøya: hus.
— ved Gleodden: hus.

Bergen festning:
Tillegg til eldste løytnant kr. 450.
Vaktmesterløytnant: fri bolig, lys og brensel.
Oppsynsmann ved Hestviken: kr. 300 + hus.
— ved Kvarven: kr. 800 + uniform.
— ved Hellen med Sandviken: kr. 500 + uniform.
— ved Skarvøy: kr. 1 000 + uniform og hus.
— ved Håøya: kr. 500 + uniform og hus.

Agdenes festning:
Tillegg til eldste løytnant kr. 450.
Vaktmesterløytnant: fri bolig, lys og brensel.
Telefonhjelp kr. 600.
Oppsynsmann ved Brettingen: kr. 600 + uniform og hus.
— ved Hambåra: kr. 600 + uniform og hus.

Vardøyhus festning:
Kommandant tillegg til pensjon kr. 1 500 + hus, lys, brensel.
Assistent tillegg til pensjon kr. 1 000 + hus, lys, brensel.
Garnisonslege kr. 300 + hus, lys, brensel.

Ofoten festning:
Oppsynsmann på Forholten kr. 600.
— på Ramnes kr. 360 + hus og forpaktn. av Ramnes gård.

Losvesenet.

(Gjeldende fra 1 juli 1939.)

Losoldermann i Halden kr. 2 700.
— i Fredrikstad kr. 4 000.
— i Drøbak kr. 4 200.
— i Oslo kr. 6 600.
— i Drammen kr. 3 100.
— i Tønsberg kr. 4 500.
— i Larvik kr. 4 000.
— i Langesund kr. 3 000.
— i Porsgrunn kr. 3 200.
— i Kragerø kr. 2 500.
— i Arendal kr. 2 500.
— i Kristiansand kr. 4 800.
— i Flekkefjord kr. 1 300.
— i Egersund kr. 1 800.
— i Stavanger kr. 3 500.
— i Haugesund kr. 5 000.
— i Bergen kr. 6 000.
— i Ålesund kr. 2 500.
— i Kristiansund kr. 1 500.
— i Trondheim kr. 2 500.
— i Namsos kr. 720.
— i Bodø kr. 1 500.
— i Narvik kr. 5 000.
— i Tromsø kr. 1 400.
— i Hammerfest kr. 1 300.
— i Vardø kr. 1 200.
— i Varanger kr. 3 400.

Losformann i Sarpsborg kr. 1 500.
— i Moss kr. 1 200.
— i Rødtangen kr. 720.
— i Tofte kr. 400.

30 janr. Losformann i Holmestrand kr. 270.
— i Horten kr. 1 100.
— i Vasser kr. 1 350.
— i Sandefjord kr. 600.
— i Brevik kr. 900.
— i Skien kr. 900.
— i Risør kr. 900.
— i Tvedestrand kr. 540.
— i Grimstad kr. 420.
— i Lillesand kr. 360.
— i Mandal kr. 420.
— i Farsund kr. 420.
— i Sandnes kr. 450.
— i Skudenes kr. 1 080.
— i Kopervik kr. 1 100.
— i Odda kr. 600.
— i Måløy kr. 140.
— i Molde kr. 450.
— i Thamshavn kr. 720.
— i Sauda kr. 600.
— i Mo i Rana kr. 450.
— i Finneid (Fauske) kr. 450.
— i Svolvær kr. 450.
— i Melbu kr. 180.
— i Lødingen kr. 450.
— i Harstad kr. 600.
— i Honningsvåg kr. 600.
— i Vadsø kr. 450. (Betingelsesvis kr. 270.)

Norges sjøkartverk.

Hydrograf, engasjert til målerarbeid:
Første og annet år kr. 5 pr. døgn.
Annet og tredje år kr. 7 pr. døgn.
Følgende år kr. 9 pr. døgn.
Arbeidstillegg til hydrograf under sjømåling kr. 5 pr. døgn.

B.

Militære tjenestetillegg.

Tillegg til Hærens tjenestemenn under tjeneste i fred.

Korporaler og menige.

§ 1. *Tillegg til den tjenstgjørende selv.*

1. Korporaler og menige med hel pengeavlønning som garnisonerende, herunder hornblåsere ved befalsskole, Krigsskolen og Garnisonskompaniet i Sør-Varanger, får innkommanderingstillegg (eller eventuelt kostgodtgjørelse) som for garnisonerende befal av sersjants og høyere grad bestemt.[1])
2. a) Fastlønte hornblåsere av korporals og menig grad får innkommanderingstillegg à kr. 2 pr. dag når naturalforpleining gis, eller kr. 3 pr. dag når naturalforpleining ikke gis.[2])

[1]) Om familietillegg se § 2.

[2]) Utskrevne menige får ingen godtgjørelse ved frammøte til og ved hjemreise fra tjeneste for den del av reisen som ligger mellom deres bopel og det utgangspunkt som er fastsatt for godtgjørelse under reise.

Distriktstjenesten med dens kontrollforretninger, ordreombringelse m. v. utføres også uten godtgjørelse.

b) Andre korporaler[1]) og menige får innkommanderingstillegg à kr. 0,22 pr. dag når naturalforpleining gis, eller kr. 2 pr. dag når naturalforpleining ikke gis. Hvor sistnevnte tillegg utbetales i et sammenhengende tidsrom av mer enn 2 dager, forhøyes tillegget for de overskytende dager til kr. 3 pr. dag. 30 janr.

Tillegget under 2 a og b utbetales under all militær tjeneste så vel for reisedager som for tjenestedager.[2])

3. Det i punkt 2 a og b nevnte personell får enn videre følgende tillegg under de nedennevnte betingelser:

a) Garnisonstillegg av kr. 0,50 pr. dag. Tillegget utbetales ved siden av innkommanderingstillegget under garnisonstjeneste hvor det ikke ytes både kvarter og naturalforpleining, således bl. a. under tjeneste ved militære magasiner eller vakttjeneste i garnisonsby. Dessuten under tjeneste ved militær stab eller militært kontor i eller utenfor garnisonsby.

Garnisonstillegget utbetales ikke på reise for å tiltre innbeordring eller på hjemreise etter tilendebrakt innbeordring.

Derimot beholdes garnisonstillegget under midlertidig bortkommandering fra garnisonen.

Innbeordringen anses påbegynt når vedkommende etter ordre er møtt fram på øvelsesstedet eller på det sted hvor klær m. v. skal utleveres.

b) Forpleiningstillegg av kr. 1 pr. dag. Tillegget utbetales ved siden av vanlig avlønning i nedennevnte tilfelle, for så vidt vedkommende ikke bor i sitt hjem eller tildeles både fritt kvarter og naturalforpleining:

1. Under større felttjenesteøvelser og vintergarnisonsøvelser av 2 eller flere dagers varighet, mobiliseringsøvelser, under skogbrann og liknende ekstraordinær tjeneste, under troppers sammendragning til opprettholdelse av rettsordenen eller til forberedelse av utrykning på feltfot.
2. Under vanlige våpenøvelser og regimentsbefalsøvelser i forbindelse med disse når øvelsene medfører fravær fra ekserserplassen i et sammenhengende tidsrom av mer enn 4 døgn. Tillegget utbetales for fraværstiden.
3. Under tjeneste som gir befal av sersjants og høyere grad rett til forhøyd innkommanderingstillegg (se § 6).
4. Under særlige forhold ellers etter Forsvarsdepartementets nærmere bestemmelse for hver gang.

Forpleiningstillegget utbetales også for reise til og fra den tjeneste som gir rett til tillegget.

Under tildeling av fritt kvarter henregnes i denne forbindelse bl. a. forlegning i telt.

§ 2. *Familietillegg.*

4. Ulønt og utskreven korporal og menig som er gift eller enkemann med barn, får til underhold av hjemmeværende familie tillegg etter følgende regler:

a) Under tjeneste av minst 6 måneders sammenhengende varighet kr. 80 pr. måned.

---

[1]) Angående tjenestetillegg for ulønte og utskrevne korporaler se § 4.

[2]) Se anm. 2 på s. 70.

30 janr.

b) Under tjeneste av kortere varighet:

Grunnbeløp kr. 1,20 pr. dag for hustruen. For enkemann med barn utbetales grunnbeløp som om hustruen var i live.

Tilleggsbeløp kr. 0,50 pr. dag for hvert barn under 16 år, herunder fosterbarn som er antatt som eget uten vederlag for oppfostringen, samt barn født utenfor ekteskap, når de forsørges av den utkommanderte.

Tillegg som angitt under litr. a og b utbetales for enkemann med barn i alminnelighet til den som forestår mannens husholdning.

5. Ekstraordinært familietillegg kan Forsvarsdepartementet tilstå militært personell som nevnt i punkt 4 når vedkommende forsørger noen av sine foreldre og/eller mindreårige søsken.
6. Familietillegg etter punkt 4—5 utbetales bare når det er legitimert å være påkrevd. Det beregnes også for reisedager.

Befal av sersjants og høyere grad samt fastlønte håndverkere.

§ 3. *Innkommanderingstillegg.*

7. Innkommanderingstillegget utgjør kr. 3,30 pr. dag for befal av sersjants og høyere grad samt fastlønte håndverkere. Dessuten for hovslagerkorporaler og intendanturkorporaler som kvartermesterassistenter og assistenter ved øvelsesmagasin under frivillig innbeordring til tjeneste.

Ved frammøte til tjeneste med godtgjørelse etter regulativets punkt 8 eller 14 etter reise som gir rett til kostgodtgjørelse kan beregnes vanlig innkommanderingstillegg for den eventuelt gjenværende del av kalenderdag (kl. 7—23) når reisens varighet ikke overstiger 10 timer (og kostgodtgjørelsen som følge herav utbetales med redusert beløp).

8. Tillegget utbetales:
   a) Under militære øvelser (vanlige våpenøvelser, felttjenesteøvelser (herunder divisjonsfellesøvelser), befalsøvelser under eller istedenfor disse, årlige kurser til utdannelse av ulønt og utskrevet befal (f. eks. befalskurser for utdannelse av befalselever med høyere sivil utdannelse), vintergarnisonsøvelser av 2 eller flere dagers varighet, mobiliseringsøvelser m. v.) og på reiser til og fra sånne øvelser, når det ikke er adgang til å beregne forhøyd innkommanderingstillegg etter § 6 eller kostgodtgjørelse etter § 8.
   b) Under innbeordring — men ikke under reiser[1]) — til garnisonstjeneste (herunder også innbeordring til rideskoler og liknende), videre under innrullerings- og utskrivningsmøter samt hestevisninger på hjemstedet (for befal i distriktstjeneste) og under forefallende beordringer for øvrig etter nærmere bestemmelse av Forsvarsdepartementet.
   c) Under tjeneste ved fremmed avdeling etter søknad, istedenfor tjeneste ved egen avdeling, eller som ledd i utdannelsen ved særetat.

---

[1]) Under sånne reiser gjelder skyss- og kostgodtgjørelseslovens alminnelige regler.

Under midlertidig fravær fra øvelsesstedet som følge av sykdom eller annen årsak faller tillegget bort for fravær utover 8 dager. 30 janr

9. Befal og fastlønte håndverkere som for lengre tid oppebærer vanlig innkommanderingstillegg og herunder for kortere tid (inntil 8 dager) beordres til reiser eller tjeneste som gir rett til forhøyd innkommanderingstillegg eller kostgodtgjørelse, mister ikke sitt innkommanderingstillegg for den eller de dager da de har forhøyd innkommanderingstillegg eller kostgodtgjørelse.

Til garnisonerende befal og fastlønte håndverkere utbetales innkommanderingstillegg når tjenesten ikke er knyttet til garnisonsstedet (standkvarteret, det faste arbeidssted), eller når vedkommende i garnisonsstedet deltar i felles messe av tjenstlige grunner etter pålegg av avdelingen på grunnlag av nærmere bestemmelse av Forsvarsdepartementet. Vanlig innkommanderingstillegg skal i henhold hertil utbetales bl. a. under de med våpenøvelsene forbundne for- og etterarbeider, hvis betingelsene for utbetaling er til stede (se nedenfor) og vedkommende ikke oppebærer forhøyd innkommanderingstillegg etter bestemmelsene i punkt 14—15.

Fastlønte (garnisonerende) håndverkere får under våpenøvelser (med for- og etterarbeider) innkommanderingstillegg bare etter nærmere bestemmelse av Forsvarsdepartementet, når magasinene (standkvarteret, det faste arbeidssted) ikke ligger på eller ved (i umiddelbar nærhet av) ekserserplassen eller når vedkommende ikke har kunnet oppnå bolig i bekvem nærhet av magasinene.

Fast innbeordret befal har tillegg i likhet med garnisonerende uten å miste sitt faste tillegg.

10. Et ekstratillegg av kr. 0,50 pr. dag utbetales under remonteskoler, rekruttskoler og repetisjonsøvelser til fastlønte stridende løytnanter B og fenriker i distriktstjeneste ved Kavaleriet, Felt- og Bergartilleriet når de tjenstgjør ved bereden avdeling, og til samme befal ved Ingeniørvåpnet når de tjenstgjør til hest. Videre under samme tjeneste til løytnanter K i distriktstjeneste på lønnsvilkår etter befalsordningen av 1939.

§ 4. *Tjenestetillegg (daglønn) for vernepliktig, ulønt og utskrevet befal.*

11. Under innbeordring til militærtjeneste [1]) samt under reiser til og fra sånn tjeneste oppebærer befal uten fast lønn eller med lønn som vernepliktig (kr. 300 pr. år) følgende godtgjørelser ved siden av innkommanderingstillegget:

Oberstløytnant og major	kr.	12,00	pr. dag
Kaptein	»	10,00	» »
Løytnant	»	7,00	» »
Fenrik	»	6,00	» »
Sersjant	»	4,00	» »
Korporal	»	0,60	» »

Under midlertidig fravær fra øvelsesstedet som følge av sykdom eller annen årsak faller godtgjørelsen bort for fra-fravær utover 8 dager.

[1]) Herved forstås i denne forbindelse pliktig tjeneste samt beordret tjeneste i Infanteriets skyte- og vinterskoles kurser og ved Skyteskolen for Hærens artilleri.

30 janr. Befal med redusert lønn og pensjonert befal i ulønt tjenestestilling får under innbeordring utbetalt tjenestetillegg etter de foran anførte satser med en reduksjon av 25 pst. Hvis den reduserte lønn som følge av særbestemmelser er redusert sterkere enn etter normalreglene, bortfaller reduksjonen på 25 pst.

§ 5. *Familietillegg.*

12. Ulønte og utskrevne sersjanter kan få familietillegg på samme betingelser og etter samme satser som for ulønte og utskrevne korporaler og menige bestemt (se § 2).

§ 6. *Forhøyd innkommanderingstillegg.*

13. Forhøyd innkommanderingstillegg utgjør kr. 5,50 pr. dag for befal av sersjants og høyere grad, samt fastlønte håndverkere.[1])

14. Tillegget skal utbetales til befal og fastlønte håndverkere (håndverksformenn) i distriktstjeneste under all tjeneste utover normal øvelsesvarighet for vedkommende våpen som ikke inngår under tjeneste nevnt i punkt 8 b, videre til så vel garnisonerende som distriktsbefal under divisjonsbefalsøvelser og andre særskilte befalsøvelser, generalstabsøvelser, skyteskole, vinterskole samt særskilte instruksjonskurser og forsøk. Dessuten etter nærmere bestemmelse av Forsvarsdepartementet under skogbrann og annen ekstraordinær tjeneste, samt når felles messe eller militær forpleining ikke hensiktsmessig kan etableres.

Ved instruktørtjeneste i annet våpen, ved kursus eller ved annen avdeling — som ikke godskrives som utført tjeneste i eget våpen (ved egen avdeling) — utbetales forhøyd innkommanderingstillegg hvis ikke annen engasjementsordning er fastsatt på forhånd.

Enn videre kan det utbetales forhøyd innkommanderingstillegg etter nærmere bestemmelse av Forsvarsdepartementet under for- og etterarbeider samt tjeneste ved magasiner m. v., når forholdene på tjenestestedet ikke tillater deltagelse i felles messe og vedkommende tjenestemann ikke kan spise i sitt hjem.

15. Til garnisonerende befal og fastlønte håndverkere utbetales tillegget i de i punkt 14, 1 avsnitt, nevnte tilfelle med unntak av ordinær tjeneste utenom våpenøvelsene (bl. a. for- og etterarbeider), når tjenesten ikke er knyttet til garnisonsstedet (standkvarteret, det faste arbeidssted) eller når vedkommende i garnisonsstedet deltar i felles messe av tjenstlige grunner etter pålegg av avdelingen på grunnlag av nærmere bestemmelse av Forsvarsdepartementet.

Fast innbeordret befal har tillegg i likhet med garnisonerende uten å miste sitt faste tillegg.

Under midlertidig fravær fra øvelsesstedet som følge av sykdom eller annen årsak faller tillegget bort for fraværstid utover 8 dager.

---

[1]) Om utbetaling av innkommanderingstillegg for del av kalenderdag, se under punkt 7.

§ 7. *Tillegg for flygertjeneste.* 30 janr.

16. Grunntillegg:
    a) Fastlønte flygere og tjenestemenn i stillinger som organisasjonsmessig er besatt med militærflygerutdannet personell [1]) kr. 150 pr. måned.
    b) Annet militærflyger-(speider-)utdannet befal (herunder ulønte og vernepliktige flygere og speidere) for den tid de er innbeordret til flygertjeneste kr. 5 pr. dag.
17. Flygetillegg: Kr. 8 pr. beregnet (fløyet) time utbetales til personell som pliktmessig deltar i beordret flyging.
18. Mekanikertillegg: Kr. 50 pr. måned utbetales til fastlønt teknisk personell og mekanikerpersonell i organisasjonsmessig stilling ved tropp samt med et forholdsmessig beløp til vernepliktig teknisk personell og mekanikerpersonell under beordret tjeneste i Flygevåpnet.
19. Elevtillegg: Kr. 50 pr. måned.
20. Sertifikatgebyrer: Kr. 100 til instruktøren for hver utdannet flyger som har avlagt de prøver som fordres for å oppnå privatførersertifikat.
21. Risikotillegg for prøveflyging av fly kr. 500 for nye typer, kr. 100 for seriefly.

§ 8. *Kostgodtgjørelse.*

22. På fram- og hjemreise til (fra) tjeneste som nevnt i punkt 8 a utbetales kostgodtgjørelse (etter de i loven og regulativet herfor gjeldende bestemmelser) istedenfor innkommanderingstillegg til fastlønt befal av sersjants og høyere grad samt håndverkere i følgende tilfelle:
    a) Når reisen gjelder tjeneste utenfor den administrative avdeling som vedkommende tilhører.
    b) Når reisen foregår utenfor det divisjonsdistrikt som vedkommende tilhører (1 og 2 Divisjons distrikter regnes under ett).
    c) Når vedkommende tilhører Forsvarsdepartementet, Generalstaben, Intendanturen (herfra unntatt personell ved intendanturkompaniene), Sanitetsstaben, 6 Divisjon, eller er utenfor nummer.
    d) Kostgodtgjørelse kan tilstås av Forsvarsdepartementet i stedet for forhøyd innkommanderingstillegg etter § 6 under opphold hvor måltider må inntas på hotell.
23. Nattillegget faller bort under opphold på ekserserplasser og festninger m. v. i alle tilfelle hvor det av det offentlige har kunnet anvises fritt kvarter.
    Hvis det anviste kvarter ikke tilfredsstiller rimelige fordringer til utstyr og stell, utbetales nattillegget med en reduksjon av 50 pst.

§ 9. *Godtgjørelse for midlertidig bestyrelse av embeter og tjenestestillinger.*

24. Godtgjørelse utbetales etter de i regler for midlertidig bestyrelse av embeter og tjenestemannsloven fastsatte bestemmelser og etter følgende satser:

---

[1]) Andre som har fått tillegget i henhold til tidligere formulering av bestemmelsen, skal beholde det til skifte i vedkommende stilling.

30 janr.

For generalsembete	kr.	160	pr. mnd.
» generalinspektørs og obersts embete	»	125	» »
» øvrige stabsoffiserers og garnisonerende kapteins embete, direktør ved Kjeller flyfabrikk og kontrolloffiser ved samme	»	110	» »
» øvrige garnisonerende offisersstillinger	»	75	» »
» kapteinsembete som kompanisjef i distriktstjeneste og tilsvarende	»	60	» »
» kapteinsembete som bare omfatter innrulleringsforretninger, pr. kompanidistrikt	»	12	» »
» fordelingssjefsstillinger	»	30	» »
» —»— i 6 Divisjon	»	40	» »
» hestefordeling	»	120	» år

Godtgjørelse som foran angitt for bestyrelse av garnisonerende offisersstilling utbetales også til offiser som er beordret til tjeneste som sjef for øvelsesavdeling i høyere stilling enn egen organisasjonsmessig stilling samt til befal som under slik tjeneste oppebærer lønn som for lavere stilling.

Godtgjørelsen kan i dette tilfelle etter nærmere bestemmelse av Forsvarsdepartementet utbetales i inntil en måned utover tjenestetiden ved avdelingen av hensyn til de med tjenesten forbundne forberedende og avsluttende arbeider.

Under lengre sammenhengende bestyrelse av embete (tjenestestilling) som følge av vakanse kan Forsvarsdepartementet i hvert enkelt tilfelle tilstå inntil 50 pst. forhøyelse av ovennevnte satser for bestyrelse utover 3 måneders varighet.

Godtgjørelse beregnet som lønnstilskudd for oppnåelse av vedkommende stillings lønn utbetales bare etter bestemmelse av Forsvarsdepartementet i hvert enkelt tilfelle.

§ 10. *Tillegg for elever ved Statens gymnastikkskole og utdannelseskurser.*

25. Offiserer som er beordret til som elever å gjennomgå Statens gymnastikkskole, får et tillegg av kr. 60 pr. måned.

Samme godtgjørelse betales offiserer under befalt opphold ved regulære, planmessige utdannelseskurser av lengre varighet (3 måneder eller mer) utenfor stasjon (standkvarter, festning), når de ikke får annet tillegg eller kostgodtgjørelse.

§ 11. *Forskjellige bestemmelser.*

26. De militære tjenestemenn får under øvelser som nevnt i punkt 8 a fritt kvarter, for så vidt de herunder ikke bor i sine hjem. På reiser til og fra disse øvelser godtgjøres nødvendige utlegg til kvarter med et til nattillegget svarende beløp.

27. Under øvelser, skyteskoler, instruksjonskurser m. v. (jfr. punkt 14) samt under innbeordring til tjeneste som nevnt i punkt 8 b, for så vidt innbeordringen er midlertidig, anvises de militære tjenestemenn fritt kvarter, såfremt de herunder ikke kan bo i sine hjem.

28. Militære tjenestemenn som ikke tilkommer fri forpleining, men som får utlevert proviant (med eller uten brød), erstatter denne etter den sats som er fastsatt i budsjettet for vedkommende år.

Fri porsjon tilstås garnisonerende befal som av tjenstlige grunner beordres til å bo på kasernen (som ukehavende eller liknende), og innta sine måltider der, men ikke til befal som er anvist bolig eller fast kvarter i kasernen. 30 janr.

29. Enhver som under innbeordring fører større kommando eller innehar høyere stilling enn den som svarer til hans grad, får herunder de for den høyere kommando eller stilling bestemte tillegg [1]), ikke lønn [2]), etter dette regulativ. De høyere tillegg under øvelser utbetales ikke for fram- og hjemreisen.

Korporal som er instruktør i rekruttskole og intendanturkorporal som frivillig beordres som instruktør i intendanturrekruttskole eller som magasinsjef samt korporal og menig, fast uttatt til sersjants (fenriks) tjeneste under øvelsene, får herunder — men ikke for fram- og tilbakereisen — innkommanderingstillegg som for vedkommende befal bestemt, men må da betale forpleiningen.

Menig, beordret som overkokk ved kompanikjøkken, eller overbaker ved militært bakeri, får korporals daglønn ved siden av innkommanderingstillegget så lenge vedkommende tjeneste varer.

Det samme gjelder kokker som har gjennomgått kjøkkenkursus og her er funnet skikket til å tjenstgjøre i overkokks (overbakers) stilling, enn videre sykebærere under tjeneste som sanitetskorporaler.

30. Bestemmelsene i dette regulativ har ikke anvendelse på betingelsene for engasjement til militær tjeneste. Her gjelder i alle tilfelle bare de på forhånd meddelte betingelser.

Spørsmål om den rette anvendelse av dette regulativs bestemmelser avgjøres av Kongen.

Tillegg til Sjøforsvarets tjenestemenn under tjeneste i fred.

§ 1. *Alminnelig tjenestetillegg under øvelser i land.*

Under militære øvelser (vanlige våpen- og flygeøvelser, felttjenesteøvelser, befalsøvelser, mobiliseringsøvelser m. v.) får befal i Sjøforsvaret av sersjants eller høyere grad og likestilte sivilmilitære samt fastlønte håndverkere et tjenestetillegg av kr. 3,30 pr. dag når det ikke er adgang til å beregne forhøyd tillegg (etter dette regulativ) eller kostgodtgjørelse.

Samme tillegg utbetales befal i distriktstjeneste også under de med øvelsene forbundne for- og etterarbeider.

Fastlønte (garnisonerende) håndverkere får under våpenøvelser (med for- og etterarbeider) tjenestetillegg bare etter nærmere bestemmelse av Forsvarsdepartementet når magasinene (standkvarteret, det faste arbeidssted) ikke ligger på eller ved (i umiddelbar nærhet av) øvelsesplassen eller når vedkommende ikke har kunnet få bolig i bekvem nærhet av magasinene.

Til stadig tjenstgjørende (garnisonerende) befal utbetales tillegget bare når tjenesten ikke er knyttet til vedkommendes stasjon (standkvarter, festning) eller når vedkommende på stasjonen (standkvarteret, festningen) etter Forsvarsdepartementets nærmere bestemmelse beordres til å delta i felles messe av tjenstlige grunner.

Tillegget utbetales fra og med den dag tjenesten tiltres og til og med den dag da tjenesten opphører. Tillegget kan ikke heves

[1]) Innkommanderingstillegg.
[2]) Herunder tjenestetillegg etter punkt 11.

30 janr. mer enn 1 gang for samme dag og ikke samtidig med forhøyd tillegg eller kostgodtgjørelse.

Under fravær fra øvelsesstedet på grunn av sykdom eller annen årsak bortfaller tillegget for det tidsrom som overskrider 8 dager.

§ 2. *Forhøyd tjenestetillegg under øvelser i land.*

Forhøyd tjenestetillegg utgjør kr. 5,50 pr. dag under særskilte befals- og flygeøvelser, stabsøvelser, skyteskoler, torpedoskoler, spesielle instruksjonskurser og forsøk. Dessuten etter nærmere bestemmelse av Forsvarsdepartementet under skogbrann og annen ekstraordinær tjeneste samt når felles messe eller militær forpleining ikke hensiktsmessig kan etableres.

Tillegget utbetales til befal i Sjøforsvaret av sersjants og høyere grad og likestilte sivilmilitære samt fastlønte håndverkere.

I særlige tilfelle kan det under for- og etterarbeider samt tjeneste ved magasiner m. v. på søknad til Forsvarsdepartementet tillates utbetalt forhøyd tjenestetillegg når forholdene på stedet ikke tillater at måltidene tilberedes ved militært kjøkken eller at vedkommende tjenestemann kan spise i sitt hjem.

Befal med distriktsavlønning utbetales forhøyd tillegg under all tjeneste utover normal øvelsesvarighet for vedkommende våpen.

De årlige kurser som er anordnet til utdannelse av ulønt, utskrevet og vernepliktig befal, samt kurser som anordnes for utdannelse av elever av Sjøkrigsskolens øverste avdeling går ikke inn under dette punkt, men regnes som vanlige øvelser. Det samme gjelder befalsøvelser som trer i stedet for ordinære våpenøvelser, samt beordring til deltagelse i øvelser ved fremmed avdeling — etter søknad eller istedenfor ordinær tjeneste ved egen avdeling.

Til stadig tjenstgjørende (garnisonerende) befal utbetales forhøyd tillegg når tjenesten ikke er knyttet til stasjonen (standkvarteret, festningen) eller når vedkommende på stasjonen (standkvarteret, festningen) av tjenstlige grunner beordres til å delta i felles messe etter Forsvarsdepartementets nærmere bestemmelse.

Tillegget utbetales fra og med den dag tjenesten tiltres og til og med den dag da tjenesten opphører. Tillegget kan ikke heves mer enn 1 gang for samme dag og ikke samtidig med alminnelig tjenestetillegg eller kostgodtgjørelse.

Under fravær fra øvelsesstedet på grunn av sykdom eller annen årsak bortfaller tillegget for det tidsrom som overskrider 8 dager.

§ 3. *Kost til kvartermestre, kadetter og faste menige.*

Under øvelser m. v. som nevnt i §§ 1 og 2 får kvartermestre, kadetter og faste menige en porsjon kost for så vidt de av tjenstlige grunner ikke kan spise i sine hjem.

§ 4. *Fritt kvarter eller kvartertillegg.*

Under øvelser m. v. som nevnt i §§ 1 og 2 gis fritt kvarter for så vidt vedkommende under øvelsene ikke kan bo i sine hjem. Kan tilfredsstillende fritt kvarter ikke anvises, godtgjøres nødvendige utlegg til kvarter med et til nattillegg svarende beløp.

§ 5. *Korporal og menig i Kystartilleriet som gjør tjeneste i høyere stilling.*

Korporal som instruktør i rekruttskole ved Kystartilleriet samt korporal og menig, fast uttatt til sersjants (fenriks) tje-

neste under øvelser ved dette våpen, får herunder tjenestetillegg 30 janr.
som for vedkommende befal bestemt, men må da selve betale forpleiningen.

§ 6. *Alminnelig og forhøyd tjenestetillegg under sjøtjeneste.*

Ved tjenstgjøring på fartøy med kommando heist gis følgende tillegg:

a) Offiserer og likestilte sivilmilitære samt marineloser får et tjenestetillegg av kr. 2,75 + en porsjon skipskost pr. dag. På tokt til utlandet forhøyes tillegget med 50 pst. fra ankomsten til utenlandsk havn til fartøyet igjen anløper norsk havn.
b) Kvartermestre, kadetter samt fyrbøtere med over 6 års tjenestetid tilstås en porsjon skipskost samt et tillegg av kr. 0,80 pr. dag.
c) Faste menige for øvrig får en porsjen skipskost og et tillegg av kr. 0,60 pr. dag.
d) Hvis skipskost ikke gis, bestemmer Forsvarsdepartementet den godtgjørelse som skal tre i stedet.
e) Kvartermestre og faste menige, som er gifte eller enkemenn med hjemmeværende barn under 18 år, utbetales under sjøtjeneste kr. 20 pr. måned for hustru og barn.
f) Tillegg for tjenstgjøring ombord regnes fra og med den dag da tjenesten på fartøyet tiltres og til og med den dag da tjenesten opphører. Tillegget kan dog ikke heves mer enn 1 gang for samme dag og ikke samtidig med kostodtgjørelse.
g) Under fravær fra fartøyet på grunn av sykdom eller annen årsak bortfaller tillegg etter denne paragraf for det tidsrom som overskrider 8 dager.

§ 7. *Fritt kvarter ombord eller kvartertillegg.*

Personell som er beordret til tjeneste på fartøy med kommando heist og som av en eller annen grunn ikke kan bo ombord og heller ikke kan skaffes tilfredsstillende kvarter på annen måte — herunder innbefattet i vedkommendes hjem — utbetales et til nattillegg svarende beløp ved siden av tillegget etter § 6. Kostgodtgjørelse gis da ikke.

§ 8. *Tillegg for proviantregnskapsfører og -skriver.*

Proviantregnskapsførere utenfor Intedanturen får et månedlig tillegg av kr. 40 på fartøyer med besetning av ikke over 30 mann, kr. 60 på fartøyer med besetning av over 30, men ikke over 100 mann, og kr. 80 på fartøyer med større samlet besetning enn 100 mann.

Proviantskrivere utenfor Intendanturen får et månedlig tillegg av kr. 20 på fartøyer med besetning av ikke over 100 mann, kr. 40 på fartøyer med besetning av over 100, men ikke over 200 mann, og kr. 60 på fartøyer med større besetning.

De her fastsatte tillegg utbetales bare hvor omhandlede tjeneste utføres ved siden av annet arbeid.

Ved beregning av tilleggene skal legges til grunn besetningens størrelse ved kommandoens heisning og senere den 1 i hver måned.

§ 9. *Representasjonsutgifter.*

Nødvendige representasjonsutgifter under tokt i fremmed farvann godtgjøres sjefen etter regning.

Likeledes godtgjøres sjøforsvarssjefer, eskadresjefer, avde-

30 janr. lingssjefer og skipssjefer på fartøy av 700 tonn (fullt utrustet) og derover nødvendige representasjonsutgifter under møte med fremmede orlogsmenn i norske farvann.

§ 10. *Særtillegg under oppsynstjeneste.*

Under tjeneste på oppsynsskip i Finnmark, Troms og Nordland fylker, nordenfor polarsirkelen, ved Island og Grønland og i fart til Svalbard, Murmansk, Østisen og Vestisen utbetales sånt særtillegg: Offiserer og fastlønte marineloser kr. 2 pr. dag. Kvartermestre og fyrbøtere med over 6 års tjenestetid kr. 1,50 pr. dag. Kadetter og menige for øvrig (faste og utskrevne) kr. 0,90 pr. dag.

§ 11. *Særtillegg under undervannsbåtstjeneste.*

Det ved undervannsbåtstjeneste ansatte personell tilstås følgende særtillegg pr. dag:

For tjeneste på undervannsbåt, som reservebesetning på moderskip eller tender og ved opplegg samt undervannsbåtstasjon i land:

Divisjonssjef for utrustede undervannsbåter kr. 3,50 pr. dag, sjef kr. 2, andre offiserer kr. 1,50, kvartermestre og menige (faste og utskrevne) kr. 0,75. De dager undervannsbåten er under gang over 1 time, forhøyes disse tillegg til:

Sjef kr. 8, andre offiserer kr. 7, kvartermestre og menige (faste og utskrevne) kr. 5 pr. dag. Divisjonssjefens tillegg forhøyes ikke under gangdager.

§ 12. *Spesielle tillegg ombord og iland for kvartermestre og menige (faste og utskrevne).*

a) Kr. 1 pr. dag tilstås menig som gjør tjeneste som kvartermester, utskreven som kokk på skip eller overkokk på festning.

For korporaler som overkokk bortfaller korporals lønn.

b) Kr. 0,50 pr. dag tilstås utskreven som koksmat på skip eller fast kokk på festning.

c) Kr. 0,30 pr. dag tilstås kvartermestre og menige som kanonkommandør på skip ved 12 cm- og større kanoner.

d) Kr. 0,20 pr. dag tilstås kvartermestre og menige som torpedokommandør og kanonkommandør ved mindre kanoner på skip, formenn i båter, på topper, tilsynshavende i radiostasjon, kjeleromsformenn, utskreven som kullemper, utskreven som smørstikker, dagvakt, hullgast, skipsbyggers assistent, vaskeriformann og skomaker på skip.

e) Antallet av samtlige ovennevnte tillegg fastsettes av Forsvarsdepartementet.

f) Tillegg etter denne paragraf bortfaller hvis vedkommende på grunn av sykdom eller annen årsak ikke kan utføre denne spesielle tjeneste således at stedfortreder må beordres. Tillegget utbetales i så tilfelle til stedfortrederen.

§ 13. *Særtillegg for flygertjeneste.*

Under beordret tjeneste ved Marinens Flygevåpen får

a) Fastlønte flygere og befal i stillinger som organisasjonsmessig er besatt med militærflygerutdannet personell: kr. 150 pr. måned.[1])

---

[1]) Andre som har fått tillegget i henhold til tidligere formulering av bestemmelsen, beholder dette til skifte i vedkommende stilling.

b) Annet militærflyger-(speider-)utdannet befal (herunder vernepliktige pliktige flygere og speidere) for den tid de er innbeordret til flygertjeneste: kr. 5 pr. dag. 30 janr.
c) Flygetillegg kr. 8 pr. beregnet (fløyet) time, utbetales til personell som pliktmessig deltar i beordret flyging.
d) Fastlønt mekanikerpersonell samt signalspesialoffiserer med radiosertifikat som er beordret til flygevåpnet med forpliktelse til å delta i flyging: kr. 50 pr. måned.
e) Elevtillegg: kr. 50 pr. måned.
f) Sertifikatgebyrer: kr. 100 til instruktøren for hver utdannet flyger som har avlagt de prøver som fordres for å oppnå privat førersertifikat.
g) Risiko-tillegg for prøveflyging av fly kr. 500 for nye typer og kr. 100 for seriefly.

§ 14. *Daglønn for marineloser.*

Under tjeneste — samt under reiser til og fra tjeneste — oppebærer marineloser følgende daglønn ved siden av den regulativmessige lønn:

a) Kr. 15 pr. dag i de første 30 dager av hver sammenhengende tjenestetid.
b) Senere kr. 10 pr. dag.

§ 15. *Daglønn for lønte vernepliktige marineleger.*

Under tjeneste — samt under reiser til og fra tjeneste — oppebærer lønte vernepliktige marineleger kr. 15 pr. dag ved siden av årslønnen.

§ 16. *Daglønn til Kystvaktens personell og til krigsmerkeformenn.*

a) Under tjenstgjøring ved egen stasjon oppebærer Kystvaktens personell kr. 8 pr. dag (på egen kost) fra den tid stasjonen er beordret klargjort til tjeneste, og inntil tjenesten ved samme opphører.
b) Under reiser samt under tjenstgjøring utenfor egen stasjon oppebærer Kystvaktens personell kr. 8 pr. dag (reisedagene iberegnet) samt fri kost og fritt kvarter, eller hvis sånn ikke kan gis, en passende godtgjørelse for kost og kvarter, som for hvert enkelt tilfelle fastsettes av Forsvarsdepartementet.
c) Krigsmerkeformenn oppebærer under reiser og arbeid i distriktet kr. 10 pr. dag og under mobiliseringsarbeid kr. 20 pr. dag.

Dagpenger betales pr. tjenstgjøringskalenderdag.

§ 17. *Daglønn for vernepliktig, ulønt og utskrevet befal i Kystartilleriet.*

Under innbeordring til militærtjeneste hvorved i denne forbindelse forstås tjeneste som godskrives som pliktig tjenestetur, samt under reiser til og fra sånn tjeneste, oppebærer dette befal av Kystartilleriet følgende daglønn ved siden av tjenestetillegget:

Oberstløytnant og major	kr.	12	pr. dag
Kaptein	»	10	» »
Løytnant	»	7	» »
Fenrik	»	6	» »
Sersjant	»	4	» »

Under midlertidig fravær fra øvelsesstedet som følge av sykdom eller annen årsak faller godtgjørelsen bort for fravær utover 8 dager.

30 janr. Befal med redusert lønn og pensjonert befal i ulønt tjenestestilling får under innbeordring utbetalt tjenestetillegg etter de foran anførte satser med en reduksjon av 25 pst.

Hvis den reduserte lønn som følge av særbestemmelser er redusert sterkere enn etter normalreglene, bortfaller reduksjonen på 25 pst.

§ 18. *Lønn til utskrevne korporaler og menige.*

De utskrevne lønnes:

a) I Marinen:
Kr. 20 pr. måned.
Utskreven som gjør tjeneste som skipselektriker, fyrbøter eller torpedomannskap får et tillegg til sin lønn av kr. 10 månedlig. Dessuten får utskreven maskinmann med sertifikat som tjenstgjør som regnskapsfører kr. 10 pr. måned i tillegg.

b) I Kystartilleriet:
Kr. 0,22 pr. dag.
Korporaler får dessuten ytterligere kr. 0,60 pr. dag.

c) Når utskrevne av Marinen og Kystartilleriet tjenstgjør sammen under helt like forhold som f. eks. i kurser, gis sistnevnte etter Forsvarsdepartementets nærmere bestemmelse samme lønn som Marinens utskrevne.

d) Lønnen regnes fra og med den dag den utskrevne etter ordre møter på utgangspunktet til og med den dag han er brakt tilbake til dette, eller for så vidt han ikke skal tilbake, til og med den dag han dimitteres, med tillegg av de for reisen til utgangspunktet fornødne reisedager.

e) Ombord eller på øvelsesstedet får den utskrevne en porsjon skips-(soldat-)kost, eller hvis sånn ikke gis, godtgjørelse herfor nærmere fastsatt av Forsvarsdepartementet. Dessuten får den utskrevne fritt kvarter fra ankomsten til utgangspunktet og til han igjen bringes tilbake hertil eller dimitteres.

§ 19. *Familietillegg til utskrevne og ulønte.*

Familietillegg og foreldretillegg utbetales til utskrevne menige, ulønte og utskrevne korporaler samt ulønte og utskrevne sersjanter, således:

a) Utskrevne sjøverneplikтige som er gifte eller enkemenn med familie, får et tillegg på kr. 80 pr. måned som sammen med ⅔ av den øvrige lønn tilbakeholdes til hustruens og familiens underhold.

b) Utskrevne menige, ulønte og utskrevne korporaler samt ulønte og utskrevne sersjanter ved festningene som har 6 måneders tjenesteplikt eller mer, får et tillegg av kr. 80 pr. måned hvis de er gifte eller enkemenn med barn under 18 år. Tillegget tilbakeholdes til familiens underhold.

c) Ugifte sjøverneplikтige samt ugifte utskrevne menige, ulønte og utskrevne korporaler og sersjanter ved festningene med 6 måneders tjenesteplikt eller mer kan av Forsvarsdepartementet tilstås tillegg som under punkt a nevnt når vedkommende helt eller i overveiende grad forsørger noen av sine foreldre og/eller mindreårige søsken. Tillegget tilbakeholdes til de forsørgedes underhold.

d) Utskrevne menige, ulønte og utskrevne korporaler samt ulønte og utskrevne sersjanter ved festningene med under 6 måneders sammenhengende tjenesteplikt får familietillegg overensstemmende med de i Hæren til enhver tid gjeldende satser.

e) Familietillegg etter punkt a—d utbetales så vel for reise- 30 janr.
dager som for tjenestedager.
f) Familietillegg etter punkt a—d utbetales bare når utbetalingen legitimeres å være påkrevd.

§ 20. *Fri reise m. m. for kvartermestre, kadetter, befalselever, korporaler og menige.*

På befalte reiser og opphold utenfor stasjon innen riket får kvartermestre, kadetter, befalselever, korporaler og menige fri reise med militærtransport samt kost og kvarter, eller hvis dette for tilfellet ikke gis, en av Forsvarsdepartementet nærmere fastsatt godtgjørelse.

§ 21. *Midlertidig overtagelse av annen stilling.*

a) Befal med fast organisasjonsmessig tjenestestilling i land som beordres til ved siden av denne midlertidig å overta også en annen sånn, får for denne siste tjenestestilling tillegg således:

	pr. måned
Admiraler	» 160
Stabsoffiserer	» 125
Kapteiner	» 110
Øvrig stadig tjenstgjørende befal	» 75
Kapteiner i distriktstjeneste	» 60
Fordelingssjefsstillinger	» 30

b) For Kystartilleriet knyttes ovennevnte satser til det embete eller den tjenestestilling som bestyres.
c) Beordringer etter denne paragraf må bare foretas med Forsvarsdepartementets samtykke.

§ 22. *Tillegg for elever ved Statens gymnastikkskole og utdannelseskurser.*

Offiserer som er beordret til som elever å gjennomgå Statens gymnastikkskole får et tillegg av kr. 60 pr. måned.

Samme godtgjørelse betales offiserer under befalt opphold ved regulære, planmessige utdannelseskurser av lengre varighet (3 måneder eller mer) utenfor stasjon (standkvarter, festning), når de ikke får annet tillegg eller kostgodtgjørelse.

§ 23. *Fravær fra stilling med høyere lønn.*

Befal som tjenstgjør i stillinger for hvilke spesiell lønn eller tillegg er regulert etter lønnsregulativet, beholder denne lønn og tillegg under utkommando ombord og i land med mindre annet er bestemt og bare for så vidt tjenesten under vedkommendes fravær kan utføres uten utgift for det offentlige.

C.

Ettersynsforretninger.

Kirke- og undervisningsdepartementet.

For utførelse av kasse-ettersynsforretning ved de under departementet sorterende institusjoner tilkommer det vedkommende kr. 12, dertil kr. 8 for hver arbeidsdag.

Justisdepartementet.

For utførelse av kasse-ettersynsforretninger hos de under departementet sorterende tjenestemenn tilkommer det vedkommende et honorar — fastsatt etter departementets skjønn i hvert enkelt tilfelle — av mellom kr. 10 og kr. 20; dertil kr. 8 for hver arbeidsdag.

30 janr. Sosialdepartementet.

For kasse-ettersynsforretning ved de under Rikstrygdeverket hørende kasser tilkommer det forretningens leder kr. 8 og den assisterende kr. 5 som godtgjørelse pr. arbeidsdag.

Under utførelse av kasse-ettersynsforretning hos kommisjonær for Småbruk- og boligbanken samt Arbeiderbruk- og boligbanken tilkommer det vedkommende kr. 8 for hver arbeidsdag.

På inspeksjonsreiser tilkommer det Forsikringsrådets funksjonærer kr. 8 pr. inspeksjonsdag.

På reiser som krever overnatting utenfor Oslo tilkommer det apotekvisitatorene for ettersyn av apotek (herunder medregnet filialapotek og alminnelig medisinutsalg, men ikke håndkjøpsutsalg) kr. 6 for hver dag ettersynet med nødvendighet varer minst 8 timer.

Handelsdepartementet.

For utførelse av kontroll-ettersyn i Statens fiskeribank tilkommer det vedkommende kr. 20; dertil kr. 8 for hver arbeidsdag.

For utførelse av kasse-ettersyn ved Fikesridirektoratet, i Styret for det industrielle rettsvern, ved Kongsberg sølvverk og Norges Svalbard- og Ishavs-undersøkelser tilkommer det vedkommende kr. 12; dertil kr. 8 for hver arbeidsdag.

For utførelse av kasse-ettersynsforretning i post- og telegrafverket godtgjøres vedkommende etter sånt regulativ:

Honorar pr. forretning:

For mindre forretning kr. 12.
For større forretning kr. 20.

Godtgjørelse pr. arbeidsdag:

Den ledende funksjonær kr. 8.
Den assisterende funksjonær kr. 5.

Telegrafstyret kan betale den tekniske reiseinspektør et passende honorar for nattarbeid på hver enkelt reise med inntil kr. 5 pr. natt.

Landbruksdepartementet.

For utførelse av kasse-ettersynsforretning ved institusjon som sorterer under dette departement tilkommer det vedkommende kr. 12; dertil kr. 8 for hver arbeidsdag.

Statens kornforretnings revisjon: Under tjenestereiser tilkommer det revisjonens sjef og funksjonærer for øvrig en godtgjørelse pr. inspeksjonsdag av henholdsvis kr. 8 og kr. 5.

Arbeidsdepartementet.

Statsbanenes trafikk-kontrollører tilkommer under kasse-ettersyn en særskilt godtgjørelse av kr. 8 (beregnet etter et timetall av inntil 12 timer).

Tjenestemenn ved Statsbanenes regnskapsrevisjon får for kasse-ettersyn en godtgjørelse av kr. 8 pr. arbeidsdag for den ledende tjenestemann og kr. 5 for den assisterende.

Finansdepartementet.

For kasse-ettersynsforretning hos tjenestemann med oppebørsler, som sorterer under departementets Finansavdeling, får deltagerne særlig godtgjørelse etter sånt regulativ:

Honorar pr. forretning: 30 janr.

a) Hos landsskattefoged og ved større byskattefogedembete: Første-mann kr. 90. Annen-mann kr. 70.
b) Ved mindre byskattefogedembete og byfogedembete: Førstemann kr. 25. Annen-mann kr. 20.
c) Ved større politimesterembete: Førstemann kr. 20. Annenmann kr. 15.
d) Ved politimester-embete: Første-mann kr. 12. Annen-mann kr. 9.

Arbeidstillegg pr. arbeidsdag:

Første-mann kr. 8. Annen-mann kr. 7.

Bank- og sparebankinspeksjonens tjenestemenn får under arbeid i bankene utenfor hjemstedet et arbeidstillegg av kr. 8 pr. dag.

Under utførelse av kasse-ettersyn hos kommisjonær for Hypotekbanken tilkommer det vedkommende kr. 8 for hver arbeidsdag.

Riksskattestyrets tjenestemenn tilkommer for under reise å gjennomgå et distrikts ligning kr. 8 for hver arbeidsdag.

For kasse-ettersynsforretning ved tollsted får vedkommende sånn særlig godtgjørelse:

Honorar pr. forretning:

a) Ved tollstedene i Oslo, Bergen og Trondheim kr. 90.
b) Ved andre tollsteder kr. 20.

Arbeidstillegg pr. arbeidsdag kr. 8.

Tjenestemenn i Kontrollrevisjonen for skipsmålingen tilkommer under tjenstlige reiser en særgodtgjørelse av kr. 8 for hver dag som vedkommende anvender til å instruere tolltjenestemenn i skipsmåling.

Inspiserende tjenestemenn ved Tobakksbeskatningen tilkommer på tjenestereiser under opphold i by utenfor Oslo en særgodtgjørelse av kr. 8 pr. forretningsdag.

For kasseettersyns- og ettertellingsforretning hos regnskapsføreren ved Tobakksbeskatningen får deltagerne et honorar av kr. 90 samt kr. 8 pr. arbeidsdag.

Forsvarsdepartementet.

Landforsvaret.

For kasse-ettersyn ved de militære kasser, avholdt etter departementets bestemmelse i hvert enkelt tilfelle, tilkommer det deltagerne et honorar, som når forretningen holdes ved de større kasser (divisjonsintendant, regiment, kommandantskap ved de nye befestninger, Kongsberg våpenfabrikk, Raufoss ammunisjonsfabrikker og distriktsingeniør) utgjør kr. 20 og for øvrig kr. 9. Dertil tilkommer det forretningens leder kr. 8 og den assisterende kr. 7 som godtgjørelse pr. forretningsdag.

Ved kasse-ettersynsforretning, som ifølge reglementsbestemmelse foretas (minst én gang årlig) av divisjonsintendanter og sjefen for Generalintendantens kassekontor, tilkommer kontrolløren følgende honorar:

a) ved forretning ved regiment og kommandantskap ved de ny befestninger: kr. 20,
b) ved selvstendig bataljon, Forsyningskorpset, Krigsskolen, befalsskoler, distriktsingeniør, Skytterkontoret: kr. 15,
c) ved øvrige kasser: kr. 9.

Arbeidstillegg pr. dag ved siden av honoraret utbetales ikke til divisjonsintendanter.

30 janr. *Sjøforsvaret.*

1. For kasse-ettersyn holdt eter departementets nærmere bestemmelse i hvert enkelt tilfelle, tilkommer det deltagerne et honorar således:

Marinen:

a) Kr. 20 ved følgende kasser:
Hovedintendanturen, Marinestasjonen i Bergen, Undervannsbåtsdivisjonen, Melsomvik og Marviken marinedepoter.
b) Kr. 9 ved de øvrige kasser.
Dertil tilkommer det forretningens leder kr. 8 og den assisterende kr. 7 som godtgjørelse pr. forretningsdag.

Kystartilleriet:

a) Kr. 20 ved følgende kasser:
Festningenes kommandantskap (unntatt Kristiansand og Vardøyhus festninger) samt anleggsbestyreren ved Oslofjord festning, nyanlegget.
b) Kr. 9 ved de øvrige kasser.
Dessuten tilkommer det forretningens leder kr. 8 og den assisterende kr. 7 som godtgjørelse pr. forretningsdag.

2. Ved kasse-ettersynsforretninger som foretas i henhold til det for Hæren gjeldende administrasjonsreglement (minst 1 gang årlig) tilkommer kontrolløren følgende honorar:
a) Kr. 20.
Festningenes kommandantskap (unntatt Kristiansand og Vardøyhus festninger) samt anleggsbestyreren ved Oslofjord festning, nyanlegget.
b) Kr. 15.
Kristiansand festning, Vardøyhus festning, Kystartilleriets skyteskole.
c) Øvrige kasser intet honorar.
Arbeidstillegg pr. dag ved siden av honoraret utbetales ikke ved disse forretninger.

3. Ved kasse-ettersynsforretninger som foretas etter Marinens Intendanturs bestemmelse tilkommer kontrolløren:
a) Kr. 9.
Utrustede fartøyer.
b) Øvrige kasser intet honorar.
Arbeidstillegg pr. dag ved siden av honoraret utbetales ikke ved disse forretninger.

For kasse-ettersyn som ikke er nevnt foran, kan sentraladministrasjonens tjenestemenn etter nærmere bestemmelse av Finansdepartementet få godtgjørelse etter en av forannevnte satser under hensyn til forretningens art og størrelse, og dessuten en godtgjørelse av kr. 8 for hver arbeidsdag.

I de tilfelle som ikke er særlig nevnt i dette regulativ, får de tjenestemenn i sentraladministrasjonen som ikke har særskilte reise- eller kontrollørstillinger, en forretningsgodtgjørelse av kr. 4 pr. arbeidsdag på tjenestereiser innenlands av minst 10 timers varighet. Denne godtgjørelse kan for den enkelte tjenestemann ikke overstige et beløp av tilsammen kr. 120 for en budsjettermin.

Utfører en tjenestemann flere ettersynsforretninger på samme dag og innen et antall av 7 timer, utbetales alene ett «honorar», dog med tillegg av 50 pst., såfremt den samlede arbeidstid har oversteget nevnte timeantall.

Det utbetales ikke i noe tilfelle pr. dag mer enn en arbeidsdagsgodtgjørelse, hva enten sånn er normert som eneste godtgjørelse eller som tillegg til «honorar». 30 janr.

Finansdepartementet avgjør hvilke tjenestemenn som etter dette regulativ skal regnes til sentraladministrasjonen.

D.

Pressemeddelelser.

Ekstrabetaling til tjenestemenn i sentraladministrasjonen for pressemeddelelser skal falle bort senest etter hvert som det inntrer ledighet i de stillinger hvis innehavere hittil har hatt inntekt av disse meddelelser.

II.

Følgende bistillinger og tillegg gjelder fra 1 juli 1940 og bortfaller senest ved ledighet, ved opprykning i høyere lønnsklasse eller arbeidets opphør.

Utenriksdepartementet.

En sekretær for redaksjonen av «Norges eksportkalender» kr. 75 pr. måned.

En sekretær for redaksjonen av «Samling av norske lover m. v. til bruk for legasjonene og konsulatene» kr. 50 pr. måned.

En assistent for redaksjonen av «Utenriksdepartementets kalender» kr. 50 pr. måned.

Kirkedepartementet.

Departementets økonom kr. 600.

Universitetet.

Tillegg for arbeid med Farmasøytisk institutt:
Kasserer ved Universitetet kr. 200.
Bokholder ved Kvesturet kr. 200.
En universitetsbetjent kr. 200.

Styrer av Aulafondet kr. 1 200.

Delvis fritt hus for maskinmester ved Universitetets fysikk- og kjemibygning.

Personlig tillegg for maskinmester ved Universitetets vestre bygning kr. 450.

Personlig tillegg for maskinist ved Universitetets midtre bygning kr. 350.

Tillegg for vaktmester ved Statens institutt for folkehelsa for vaktmestertjeneste ved Hygienisk institutt kr. 350.

Norges tekniske høgskole.

2 forelesningsassistenter kr. 630 hver.

Meteorologiske institusjoner.

Redaktør av «Geofysiske publikasjoner» kr. 540.

Forskjellige institusjoner.

Personlig tillegg for oppsynsmann ved friluftsakademi (Stavern) kr. 30.

Høgre almenskoler.

Tjenestemenn ansatt ved høgre almenskoler i Hålogaland bispedømme før 1 juli 1920, som etter da gjeldende regler var tilstått 1 alderstillegg, beholder dette også etter den tid. Ved forflytning utenfor bispedømmet faller tillegget bort.

30 janr. Voss offentlige landsgymnas: Bibliotekar kr. 250.
Eidsvoll offentlige landsgymnas: Bibliotekar kr. 250.
Hornnes offentlige landsgymnas: Bibliotekar kr. 170.

Offentlige lærerskoler.

Særlige tillegg ved øvingsskoler i Tromsø:
Styrer kr. 900.
Lærer kr. 720.
Lærerinne kr. 270.
Bibliotekar kr. 360.

Den kvinnelige industriskole i Oslo.

Tegnelærerinne ved kjolemodellerkurset kr. 170 årlig pr. ukentlig time.
Bibliotekar kr. 140.

Trondheim døveskole.

En lærerinne for regnskapsførsel m. v. kr. 54 årlig.

Geistligheten, geistlige fond.

Skattefogden i Troms som kasserer for Nordlandske kirke- og skolefond kr. 600.
Kasserevisor for de under Kirkedepartementet hørende fond kr. 600.

Justisdepartementet.

Økonom i Justisdepartementet kr. 1 000.
Bibliotekar i Justisdepartementet kr. 400.

Rettsvesenet m. v.

Medlemmer av Høyfjellskommisjonen kr. 25 pr. arbeidsdag og reisedag (bortfaller ved arbeidets opphør).
Tillegg til rettsskriveren i Gulating kr. 1 200.
Tillegg til en sekretær ved Høyesteretts kontor for tilsyn med biblioteket kr. 300.
Rettsbud ved lagmannsretten i Stavanger kr. 800 + uniform.
Tillegg til sorenskriveren i Idd og Marker av Porsnesfondet stort kr. 1 250.
— til politimesteren i Halden av Porsnesfondet stort kr. 1 250.
Riksgjeldsmeglingssjefen kr. 6 000.
Tilsynskomitéen for Norsk lysingsblad:
Formann kr. 1 200.
Medlem kr. 1 000.
«Forarbeid til lovene»:
Utgiver kr. 1 000.
Forretningsfører kr. 600.
Styrer av Bergen tinghus kr. 1 200.
— av Sydneshaugen 1, Bergen, kr. 400.
— av Sydnesplass 12, Bergen, kr. 300.
— av Karmsundsgata 141, Haugesund, kr. 200.
— av Kirkegata 6, Kristiansand, kr. 300.

Statsråds-sekretariet.

En assistent ved sekretariatet for vaktmesterarbeid kr. 70 pr. måned.

En betjent i Regjeringsbygningen for budtjeneste kr. 30 pr. måned. 30 janr.
Vaktmesteren i Landbruksdepartementet for fyring og tilsyn i statsrådssalen kr. 29 pr. måned.

Statens filmkontroll.

Styrer og daglig leder av Statens filmarkiv kr. 1800.
Revisor i filmkontroll og arkiv kr. 600.

Politiet.

Personlige tillegg til politiembetsmenn og -tjenestemenn i forbindelse med politiets overgang til staten.
Lensmannen i Levanger for etterforskningsarbeid i Levanger kr. 800.
Fyrbøter ved Rådhusgata politistasjon, Oslo, kr. 900.
Tillegg til politimesteren i Vestopland kr. 500.
Politilege i Kongsberg kr. 100.
— i Moss kr. 360.
Tillegg for sekretærarbeid ved Rjukan politimesterembete kr. 600.
Personlig tillegg for tilsyn i Sandnes kr. 20.

Rusdrikkontrollen:
Politimesteren i Tønsberg kr. 800.
Politifullmektigen i Kristiansund som hjelpepolitimester i Møre/Trøndelag kr. 1 200.
En kontorist ved Inntrøndelag politimesterembete kr. 240.

Fremmed- og passkontrollen:
Tillegg til sjefen for Sentralpasskontoret kr. 300.
Passkontrollen i Nord-Jarlsberg kr. 300.
En politibetjent for fremmedkontroll og kontrollen av utenlandske biler i Halden kr. 600.
En politikonstabel i Kristiansand som styrer av bil- og fremmedkontrollen kr. 500.
En politikonstabel samme sted for passkontroll kr. 400.
En politikonstabel samme sted som stedfortreder ved bil-, fremmed- og passkontroll kr. 300.

Fengselsvesenet.

Botsfengslet:
Leder av trykkeriet kr. 900.
Hundepasser kr. 360.

Kretsfengslene:
Styrer av Trondheim kretsfengsel kr. 1 700.

Opstad tvangsarbeidshus:
Representasjonstillegg for direktøren kr. 250.
Tilsyn om natten i kolonien på Åna kr. 600.
— om natten i fjøs og grisehus kr. 300.
Daglig overoppsyn med veiarbeiderkoloni kr. 250.
Tilsyn med funksjonærbadet kr. 40 pr. måned.

Kriminalasylet:
Regnskapsfører kr. 1 600.
Tillegg til pleier som leder arbeidsdriften kr. 100.

Sosialdepartementet.

Inspektør for 3 arbeidsinspektorat for å styre 1 inspektorat kr. 1 000.
— for 8 arbeidsinspektorat for å styre 9 inspektorat kr. 1 000.

30 janr. Godtgjørelse for kontroll med utvandrere:
Ved Oslo politikammer kr. 0,25 pr. utvandrer.
Ved Stavanger politikammer kr. 0,80 pr. utvandrer.
Ved Larvik, Arendal, Kristiansand, Bergen, Ålesund, Kristiansund og Trondheim politikamre kr. 0,50 pr. utvandrer.

Rikstrygdeverket.

Økonom kr. 400.
Hovedbokholder for kontroll med oppbevaring av verdipapirer.

Statens pensjonskasse.

Underdirektøren personlig tillegg kr. 1 800.
Hovedkassereren personlig tillegg kr. 900.
Økonom kr. 400.
Styrer av Uranienborgveien 23, Oslo, kr. 400.
— av Keysersgt. 8, Oslo, kr. 400.

Statsbanker.

Språkkyndig korrespondent i Arbeiderbruk- og boligbanken kr. 800.

Medisinalvesenet.

Tillegg til kasserer ved Statens institutt for folkehelsa for å forestå utlevering av forbrukssaker fra lager kr. 240.
Lærertillegg for inspektør og lærer ved arbeidsskolen for gutter ved «Sophies minne» kr. 550.
Snekkeren ved arbeidsskolen ved samme anstalt som lærer i dreining, skjæring og tegning kr. 810.
Bibliotekar ved pleieanstalten for spedalske kr. 300.
Rikshospitalet:
Kjøkkenstyrerinnen for matlaging til Kvinneklinikken i Oslo kr. 700.
Portnerarbeid i Stensberggata 18 B og 22: fri bolig, lys og brensel.
— med snø- og isrydding av fortau til Ullevålsveien og en del av Stensberggata: fri bolig, lys og brensel.
2 nattvakter for vakt ved apoteket kr. 240 hver.
Noen søstre kr. 32 pr. måned for avsavn av bolig.
Kvinneklinikken i Bergen:
Reparatørtillegg til vaktmester kr. 400.
Maskinmester, personlig tillegg kr. 250.

Sinnssykevesenet.

En del pleiersker kr. 100 for tjeneste på mannssiden i asyl.
Barber ved Gaustad asyl kr. 337,50.
Gift mannlig personale ved Gaustad asyl som må holde seg hus selv: husleiegodtgjørelse kr. 200 hvor ikke regulativlønn + dette og andre tillegg overstiger kr. 3 900.
Maskinist ved Gaustad asyl personlig tillegg kr. 30 årlig.
Reservelegen ved Psykiatrisk klinikk for avsavn av bolig kr. 400.
Oldfruen ved Gaustad asyl for arbeid med vasken ved klinikken kr. 250.
Barber ved Eg asyl kr. 120.
Direktøren ved Rotvold asyl for merarbeid med utsatte pasienter kr. 20 pr. pasient.
Reservelegen ved Rotvold asyl for det samme kr. 10 pr. pasient.

Kasserer, forvalter og overpleier ved Rotvold asyl for det samme 30 janr.
kr. 5 pr. pasient.
Gartner 10 pst. av bruttoinntekt ved salg fra gartneriet ved Rotvold asyl til andre enn asylet.
Direktøren ved Reitgjerdet for merarbeid med utsatte pasienter kr. 30 pr. pasient.
Reservelegen ved Reitgjerdet for det samme kr. 20 pr. pasient.
Oldfruen ved Rotvold for arbeid med vasken ved Reitgjerdet kr. 425.
Pleier for arbeidsledelsen ved asylets verksteder kr. 100.
Gartner 10 pst. av bruttoinntekt ved salg fra gartneriet ved Reitgjerdet asyl til andre enn asylet.
Direktøren ved Rønvik for merarbeid med utsatte pasienter kr. 20 pr. pasient.
Reservelegen ved Rønvik for det samme kr. 10 pr. pasient.
Kasserer, forvalter og overpleier for det samme kr. 5 pr. pasient.
Tillegg til tannlegen ved Rønvik asyl kr. 300.

Tuberkulosevesenet.

Maskinmester ved Stavern kysthospital personlig tillegg kr. 250.

Handelsdepartementet.

Økonom kr. 600.

Saltvannsfiskeriene.

Tillegg til sekretær I ved Fiskeridirektoratet for å være kontorsjef ved kontoret for torskefiskeriene kr. 3 150.
Tillegg til kasserer og bokholder (regnskapssjef) ved Fiskeridirektoratet kr. 1 350, men reduseres fra 1 juli 1942 til kr. 900.
Assistent I ved Fiskeridirektoratet for utgivelse av «Fiskets gang» kr. 600.
Assistent ved samme for innsamling av materiale for termografiske undersøkelser kr. 25 pr. måned.
Representasjonstillegg for styrer av kjøleanlegget i Ålesund kr. 2 000.
Boligtillegg for samme kr. 1 500.
Leder av kontrollen ved fredningsbestemmelsene for småsild og brisling kr. 1 800.
Kasserer og regnskapsfører ved Statens vitamininstitutt kr. 125 pr. måned.

Norges medisintrankontroll.

Teknisk leder kr. 1 800.
Sekretær kr. 1 800.

Statens institutt for hvalforskning.

Styrer kr. 4 800.
Kjemiker kr. 2 400.

Fiskeribanken.

Tillegg til bokholder i Fiskeribanken kr. 450.
— til formann i revisjonen kr. 30.

Fyrvesenet.

Merkevesenets formenn for regnskapsførsel 1 pst. av de utbetalte beløp.

30 janr.

Kongsberg sølvverk.

Geolog kr. 1 200.
Tillegg til kassereren kr. 630.
— til sekretæren kr. 630.

Handelshøgskolen.

Personlig tillegg til lærer i rettslære kr. 200.

Justervesenet m. v.

Vaktmester ved Justerdirektoratet: fri bolig, lyse og brensel.
Bevegelsestillegg til handelsråden for de østeuropeiske land kr. 1 500.

Norges Svalbard- og Ishavsundersøkelser.

Bibliotekar kr. 3 pr. time.

Postverket.

Avsavnsgodtgjørelse:
Postmesteren i Bergen kr. 800.
En pakkmester kr. 480.
En pakkmester kr. 600.
Styrer av postverkets eiendom i Ålesund kr. 400.
Tillegg til 29 eldre postbud I kr. 175.

Telegrafverket.

En arbeidsstyrer i Østfold for regnskapshold kr. 400.
En telegrafbetjent i Sarpsborg for apparattilsyn kr. 300.
Styrer av telegrafbygningen i Oslo, Tollbugata 23 og Kirkegata 9 samme sted kr. 1 200.
En avdelingsingeniør A i Oslo for spesielle beregninger m. v. kr. 200 pr. måned.
En maskinist i Oslo for tilsyn med heisen i Kirkegata 23 kr. 450.
Et telegrafbud i Kopervik for tilsyn med distriktslageret kr. 180.
Styrer av telegrafbygningen i Bergen kr. 800.
Vaktsjefstillegg til to vaktsjefer i Lødingen kr. 360.
Et telegrafbud I i Lødingen for tilsyn med distriktslageret kr. 450.
Lostillegg til kapteinen på «Landego» kr. 650.
— til kapteinen på «Telegraf» kr. 100 pr. måned. Tillegget reduseres med kr. 300 årlig for hvert alderstillegg han opptjener.

Landbruksdepartementet.

Økonom kr. 600.
Sjef for margarinkontrollen kr. 1 200.
Tillegg til en utskiftingsformann kr. 1 350.
Styrer ved fysiologisk institutt ved Norges landbrukshøgskole kr. 1 200.

Arbeidsdepartementet.

Veivesenet.

Veidirektoratets økonom kr. 1 000.
Lederhonorar ved bilkontrollen:
I Oslo kr. 1 000.
I de øvrige distrikter med felleskontor kr. 500.
Kontorsjefen ved Oslo bilsakkyndige felleskontor for bilkontroll kr. 1 200.

Statsbanene. 30 janr.

Generaldirektørens sekretær kr. 450.
Tillegg til disponenten ved bilavdelingen kr. 1 000.
Tekstilkonsulent kr. 2 500.
Styrer av statens eiendommer i Narvik kr. 500.
Kasserer ved samme kr. 500.
Godtgjørelse for kontroll og inspeksjon av eiendommer som jernbanens kasser har pant i kr. 1 200.
Leder av statsbanenes arbeid for ferskfiskeksporten til og omsetningen på kontinentet kr. 2 700.
Revisor av Karmøyruten kr. 600.
Personlig tillegg til en lærer ved jernbaneskolen kr. 250.
Lokomotivkontrollørers og togkontrollørers avsavnsgodtgjørelse for timepenger:
Til lokomotivkontrollører kr. 1 080.
En tjenestgjørende formann i lokomotivstall kr. 1 080.
En togkontrollør kr. 54.
En konduktør for togkontrolltjeneste kr. 3 pr. avgitt dag.
Førstefullmektigen ved vognkontoret for ettermiddagstjeneste kr. 1 080.
Tillegg for formannen ved Tangen tomter i Drammen kr. 450.

Tillegg for spesielle arbeider ved driften og ved anleggene.

Inspektøren for Finse kr. 2 700.
Bøn tunnel:
En konstruktør kr. 423.
En banemester kr. 720.
Undergang ved Grorud:
En banemester kr. 720.
Arbeid som overtrafikkinspektør:
En inspektør kr. 900.
Bygging av motorvogner:
En inspektør kr. 1 800.
Overtidsarbeid med ferskfisktransportene:
En styrer kr. 200.
Ettermiddagsarbeid ved vognfordelingen:
En fullmektig kr. 540.
En jernbaneekspeditør kr. 540.
Oppsetning av personaltjenestelister m. v.:
En jernbaneekspeditør kr. 0,85 pr. tjenestedag.
Ekspeditør ved Vaulen holdeplass:
En materialbetjent kr. 840.
Vakthold i Stavanger verksted:
En materialbetjent kr. 240.
Elektriseringen av banestrekningen Oslo—Ski:
En elektroinspektør kr. 1 200.
En ledningsmester kr. 720.
De store tunnelarbeider i Snartemo:
En oppsynsmann kr. 80 pr. måned.
Dobbeltsporanlegget Ljan—Ski:
En distriktssjef kr. 1 200.
En overingeniør kr. 1 200.
En inspektør kr. 1 200.
En banemester kr. 720.
Vestfoldbanens ombygging:
En distriktssjef kr. 1 200.
En overingeniør kr. 1 200.
To banemestre kr. 720 hver.

30 janr. Rørosbanens ombygging:
En distriktssjef kr. 1 200.
En distriktssjef kr. 720.
En overingeniør kr. 1 200.
En overingeniør kr. 720.
En inspektør kr. 1 200.
En inspektør kr. 720.
To banemestre kr. 720 hver.
En banemester kr. 600.

Tillegg tilstått av Valdresbanens direksjon.

En distriktssjef kr. 3 900.
En kontorsjef kr. 1 800.
En baneinspektør kr. 2 700 + hus, lys og brensel for halvparten av verdien som er fastsatt til kr. 1 200 årlig.
En skifteformann for avsavn av skiftepenger kr. 600.
Seks skifteassistenter for det samme kr. 600 hver.
Ni banevoktere og en stilverksreparatør som særlig tillegg for tjenestgjøring i Oslo kr. 100 hver.
En stilverkssmed for det samme kr. 170.
Godssjefen ved Oslo østbanestasjon har delvis fritt hus, lys og brensel.
To ilgodssjefer kr. 900 hver.

Tillegg tilstått av Valdresbanens direksjon.

En lokomotivmester kr. 1 050 til 1 januar 1940, senere kr. 600.
En stasjonsmester kr. 1 500 så lenge han innehar stasjonsmesterstillingen ved Hov og stasjonsmesterlønnen er uforandret.

Finansdedartementet.

Tilsynshavende ved trykksaklageret kr. 700.

Riksrevisjonen. Skattevesenet.

Økonom kr. 1 275.
Stempelpapirkontrollør kr. 1 200.
Kortstemplingsmann kr. 800.
Byråsjefen i 3 skattekontor for arbeid med bevertningsskatten kr. 100 pr. måned.
Tillegg til en pantefullmektig i Oslo kr. 350.

Kontrollen med tobaksskatten m. v.

Stempelmerkekontrollør ved tobakk-, sjokolade-, sukkervare- og mineralvannsbeskatningen kr. 1800.
Direktøren ved tobakkbeskatningen for arbeid med radioavgiften kr. 1 800.
En avdelingssjef ved tobakkbeskatningen for arbeid med radioavgiften kr. 1 500.
Kassereren ved tobakkbeskatningen for arbeid med radioavgiften kr. 1 500.
5 assistenter ved tobakkbeskatningen for arbeid med radioavgiften kr. 500 hver.

Riksarkitektens kontor, Den kongelige mynt, forskjellige statseiendommer.

Tillegg til overarkitekten ved Riksarkitektens kontor kr. 1 100.
Myntmester kr. 1 800.
Bergmesteren ved Sølvverket og justermesteren ved Mynten for hjelp ved myntmesterarbeidet hver kr. 450.

Det statistiske sentralbyrå. 30 janr.

En sekretær for kassererarbeid kr. 800.
Kontroll av tollangivelser 2,5 øre pr. skjema.

Banker.

Kontrollør ved banker som utsteder ihendehaverobligasjoner i samhøve med lov av 6 august 1897 kr. 1 700.

Tollvesenet.

Økonom for tollvesenet kr. 900.
Godtgjørelse til tollkassererne for oppgaver til børsene:
Oslo jernbanetollsted kr. 100 pr. måned.
Oslo sjøtollsted kr. 300 pr. måned.
Fredrikstad kr. 25 pr. måned.
Drammen kr. 25 pr. måned.
Stavanger kr. 34 pr. måned.
Haugesund kr. 22 pr. måned.
Bergen kr. 50 pr. måned.
Ålesund kr. 25 pr. måned.
Kristiansund kr. 22 pr. måned.
Trondheim kr. 80 pr. måned.
Tillegg til 1 tollforvalter I kr. 150.
— til 2 tollforvaltere II kr. 800.
— til 1 tollforvalter II kr. 400.
— til 1 tollforvalter III kr. 850.
— til 5 tollforvaltere III kr. 150.
— for bestyrelse av Brekkestø tollstasjon kr. 300.
Tollkontrollører som tjenestgjør som fullmektiger (revideres eventuelt ved omregulering av stilling):
En ved Oslo jernbanetollsted kr. 960.
— Oslo sjøtollsted kr. 960.
— i Stavanger kr. 400.
— i Bergen kr. 800.
— i Trondheim kr. 800.
En tollassistent for oppebørsel av avgifter ved Oslo sjøtollsted (tollavdelingen på frilageret) kr. 300.
Vektsjef ved tollavdelingen for pakkepost ved Trondheim tollsted kr. 400.
Tollkontrollører som fungerer som avdelingssjefer m. v. (revideres eventuelt ved omregulering av stilling):
Lagersjefen på pakkepostekspedisjonen ved Oslo jernbanetollsted kr. 600.
Bestyrer av pakkepost-tollekspedisjonen ved Drammen tollsted kr. 600.
— ved Stavanger tollsted kr. 800.
To bestyrere ved tollekspedisjonen for jernbanegods og frilageret ved Trondheim tollsted kr. 600 hver.
Tollkontrollører og tollopsynsmenn for å fungere som pakkhusforvaltere (revideres eventuelt ved omregulering av stilling):
En tollkontrollør ved Oslo jernbanetollsted kr. 800.
— i Trondheim kr. 600.
En tolloppsynsmann i Stavanger kr. 400.
— i Skien, Arendal, Haugesund, Narvik, Bodø og Tromsø kr. 300.
En tollkontrollør ved Oslo sjøtollsted for å være pakkhusskriver kr. 900.
En tollassistent i Bergen for være pakkhusskriver kr. 300.
En tolloppsynsmann ved Narvik tollsted for å være inkvireringssjef kr. 300.

30 janr. Tillegg til 3 tolloppsynsmenn ved Trondheim tollsted kr. 300 hver.
— til 2 tolloppsynsmenn ved Kristiansand tollsted kr. 150 hver for å være assistenter hos vareforvalteren.
— til en tolloppsynsmann II ved Østnes tollstasjon kr. 250.
Kystbevoktningsinspektør kr. 3 000.
Funksjonærer som gjør tjeneste som førere av tollkryssere:
En uthavnsbetjent ved Gravningsund kr. 600.
En tolloppsynsmann ved Oslo sjøtollsted kr. 600.
— i Drøbak kr. 600.
— i Bergen kr. 600.
— i Larkollen kr. 450.
Fører av tolloppsynsskipet T 1 kr. 2 880.
Funksjonærer som gjør tjeneste som maskinister på tollkryssere:
En tolloppsynsmann i Bergen kr. 600.
— ved Oslo sjøtollsted kr. 500.
— i Drøbak kr. 360.
— i Larkollen kr. 360.
— i Arendal kr. 180.
Kanonértillegg til en tolloppsynsmann i Kristiansand kr. 900.
Tolloppsynsmenn for tilsyn med tollstedets motorfartøyer:
En tolloppsynsmann ved Oslo sjøtollsted kr. 360.
— i Drøbak kr. 80.
— i Bergen kr. 300.
— i Kristiansand kr. 80.
— ved Oslo sjøtollsted for maskinistarbeid kr. 300.
— ved Oslo sjøtollsted for snekkerarbeid kr. 300.
— ved Oslo jernbanetollsted for vakthold kr. 400.
— ved Bergen tollsted for tilsyn med elektriske anlegg kr. 300.
— i Trondheim for maskinist- (og fyrbøter-)arbeid kr. 600.
— i Arendal for maskinist- (og fyrbøter-)arbeid kr. 300.
— (vaktmester) ved Oslo sjøtollsted for avsavn av bolig m. v. kr. 1 200.
Tillegg til en tollassistent i Odda kr. 200.
— til en tollassistent i Narvik kr. 100.

Nedennevnte arbeid innreguleres, eventuelt med betaling av ordinær betaling for nødvendig overtid:

To funksjonærer i Trondheim for kontroll og revisjon av angivelsene for avgift til havnefondet av fiskevarer som utføres med jernbanen, tilsammen kr. 600.
To funksjonærer i Trondheim for mottaing og kontroll av statistiske oppgaver over fersk fisk som utføres med jernbanen, tilsammen kr. 1 000.
Funksjonærer i Haugesund for utekspedisjon av fartøyer med fersk sild utenfor den den ordinære kontortid kr. 1 200.

Godtgjørelse for tolloppebørselsbetjentenes oppkreving av kommunale og liknende avgifter skal innbetales i statskassen såfremt godtgjørelsen i en budsjett-termin overstiger nedennevnte beløp, som altså er den maksimumsgodtgjørelse som vedkommende tolloppebørselsbetjent selv får:

Tollkassereren ved Oslo jernbanetollsted, Oslo sjøtollsted, Bergen og Trondheim tollsteder kr. 1 800.
Tollkassererne ved Drammen, Skien, Kristiansand, Stavanger og Ålesund tollsteder kr. 1 500.
Tolloppebørselsbetjentene ved de øvrige tollsteder kr. 1 000.

Før det overskytende beløp innbetales i statskassen, tillates for hver budsjett-termin anvendt til en fullmektig inntil kr. 1 000 ved Oslo sjøtollsted, kr. 800 ved Oslo jernbanetollsted, Bergen og

Trondheim tollsteder og kr. 600 ved Drammen, Skien, Kristiansand, Stavanger og Ålesund tollsteder. 30 janr.

Maksimumsgodtgjørelsen ved skifte i en tolloppebørselsbetjentstilling i budsjettårets løp beregnes etter dagantallet.

Forsvarsdepartementet.

Økonom i Hærstyret kr. 600.
— i Marinestyret kr. 220.

Hærens faste personell.

Juridisk konsulent for Kommanderende general (og Kommanderende admiral) kr. 1 800 (+ kr. 900).
— for 2 Divisjon og våpenstaber m. v. (samt Kystartilleriet) kr. 900 (+ kr. 300).
— for 1, 3, 5, og 6 Divisjon, hver kr. 750.
Underbibliotekar i Generalstaben kr. 600.
Regnskapsfører i Generalstaben kr. 400.
Styrer av krigskartarkivet kr. 250.
Krigshistorisk forskning kr. 800.
Personalhistorisk forskning kr. 1 500 (opphører innen 1 juli 1940).
Sjef for 2 Divisjons musikkorps som musikkonsulent m. v. kr. 1 200.
Musikkinstruktørtillegg kr. 850 (reguleres, eventuelt i forbindelse med hovedstilling).
Administrasjonstillegg for befal ved Garden og Garnisonskompaniet i Sør-Varanger for kompanioffiser kr. 720, administrasjonsoffiser kr. 360.
Garnisonstillegg ved Fossumstrøkets festning for garnisonsavdelingens sjef kr. 360 og for andre offiserer kr. 180.
Fyring og reinhold ved Den tekniske ingeniørstab kr. 1 200 + bolig, lys, brensel.
Sjefen for Ingeniørregimentet, tillegg for inspeksjon av verkstedet på Hvalsmoen kr. 500.
Tillegg til assistent ved Hærens korn- og furasjemagasin kr. 1 200.
Befal i 6 Divisjon (ansatt før 1 januar 1935): 4 ekstra alderstillegg à kr. 200 etter 3, 6, 9 og 12 år.

Hærens skoler og kurser.

Timelærer ved befalsskolen for Hærens artilleri kr. 113 pr. ukentlig time (opptas til revisjon).
Bilteknisk undervisning ved befalsskolen for Ingeniørvåpnet kr. 50 pr. elev.
Sjåfør ved befalsskolen for Ingeniørvåpnet kr. 3 pr. dag.
Lærere ved skyte- og vinterskolen for Infanteriet ansatt før 1 juli 1940: kr. 100 pr. uke for kurser utover 30 dager årlig.
Skriver ved skyte- og vinterskolen engasjert før 1 juli 1940: kr. 150 pr. kursus på 30 dager, kr. 100 for kortere kursus.
Regimentsintendant ved I. R. 5 tillegg for merarbeid kr. 300.
Skriver ved Generalinspektøren for Infanteriets stab tillegg for merarbeid kr. 100 pr. måned.
Lærer ved Flygebataljonen som førstelærer ansatt før 1 juli 1940 kr. 150 pr. måned.

Hærens forpleining, klær, utrustning m. v.

Styrer av Hærens bakteriologiske laboratorium kr. 4 800.
Proviantforvalter i Oslo kr. 2 750.

30 janr. Overbaker ved bakeriet på Værnes kr. 2 400 + bolig, lys, brensel.
Arbeid med anskaffelse av proviant til 6 Divisjons skole kr. 30 pr. måned.
— til Garnisonskompaniet i Sør-Varanger kr. 30 pr. måned.
Revisor for proviantregnskaper ansatt før 1 juli 1940 kr. 3,25, etter 3 år kr. 4 pr. time.
— for bekledningsregnskaper ansatt før 1 juli 1940 kr. 4 pr. time.
Konsulent i tekstilbransjen kr. 1 200.
Assistent ved Hærens munderingsmagasin for arbeid med salg av effekter kr. 500.

Hærens hestevesen.

Oppsynsmann på Bømoen som forvalter ved havrelageret kr. 15 pr. måned.

Linjens væpning og materiell m. v.

Formann ved Kjeller flyfabrikk for forvaltning av trematerialer kr. 432.

Garnisonssteder, festninger og ekserserplasser.

Sekretær ved den sakkyndige Akershuskomité kr. 1 800.
Plasskommandant på Gardermoen, tillegg til pensjon kr. 1 200.

Sivil luftfart.

Distriktsingeniør ved 2 Divisjon som teknisk konsulent for Oslo flygebåthavn (Gressholmen) kr. 1 000.

Utgifter i anledning av overgangen til ny forsvarsordning.

Tillegg for byrdefull stilling kr. 450, kr. 900 eller kr. 1 350.
— til sjef for byfordeling kr. 72 pr. måned.
Divisjonsintendant og to løytnanter ved 2 Divisjons intendantur for merarbeid med lønn til befal på redusert lønn kr. 50 pr. måned.
Verksmestertillegg for en arsenalløytnant ved Hovedarsenalet kr. 600.

Hærens fabrikker m. v.

Tillegg til arsenalløytnant ved Arsenalet i Nord-Norge kr. 450.

Fondsmidler.

Sekretær og kasserer ved Den sønnenfjellske hestehjelpskasse kr. 4 000.
Kasserer ved Krigshospitalskassen kr. 2 000.
Assistent ved Krigshospitalskassen kr. 1 000.

Sjøforsvaret. Marinen.

Sjef for Sjøkrigsskolen kr. 900.
Juridisk konsulent:
For Kommanderende admiral (og Kommanderende general) kr. 900 (+ kr. 1 800).
For 1 Sjøforsvarsdistrikt kr. 1 200.
Tillegg til sjefen for Sjømilitære korps kr. 900.
— til fører av transportskipet «Falken» kr. 8 pr. måned.

Styrer av Forsvarsdepartementets radiostasjon, husleiegodtgjø- 30 janr.
relse kr. 25 pr. måned.

Marinens intendantur:
Magasinbetjent kr. 500.
Formann ved munderingsverkstedet kr. 100.
Tillegg til en spesialoffiser kr. 500.

Marinens hovedverft:
En telefonist kr. 450.
Formenn ansatt før 1 juli 1940 for tilsyn med mønstring kr. 25 pr. måned.
En formann på Karljohansvern, fri bolig.

Marinens artilleri:
En kaptein som sprengstoffkjemiker kr. 810.
En kontorfullmektig ved Minevesenet som lønningssjef kr. 450.
Assistent ved Marinens bibliotek kr. 300.

Bibliotekar ved Sjømilitære korps' bibliotek kr. 300.
Redaktør av «Kalender for Sjøforsvaret» kr. 500.
— av «Kunngjøring til Sjøforsvaret» kr. 500.
Kasserer for Sjøkvesthuskassen kr. 1 400.
Assistent for Sjøkvesthuskassen kr. 600.

Kystartilleriet.

Juridisk assistanse for våpenstaben (og 2 Divisjon m. fl.) kr. 300 (+ kr. 900).

Kystartilleriets befalsskole:
Tre offiserer som inspeksjons(kaserne)-offiserer, fri bolig.

Oscarsborg festning:
En håndverksformann som feier kr. 600.

Oslofjord festning:
Tillegg for arbeid ved nyanlegg:
Kommandanten kr. 60 pr. måned.
En løytnant (regnskapsfører) kr. 50 pr. måned.
En løytnant (skriver) kr. 30 pr. måned.

Losvesenet.

Kasserer for losfondet kr. 1 500 pr. år.
Assistent for losvesenet kr. 500 pr. år.

III.

Omgjøring av bistillinger til hovedstillinger.

Den kvinnelige industriskole i Oslo.

3 bistillinger for tegnelærerinner, nemlig: a) tegning ved årskurset i søm, b) tegning ved årskurset i kjolesøm og c) tegning i kjolemodellerkurset slås senest ved ledighet i stilling c sammen til en hovedstilling med lønn som tegnelærerinne kr. 3 600 med 4 alderstillegg av kr. 350 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 5 000.

3 bistillinger for tegnelærerinner, nemlig: a) tegning ved årskursus i søm, b) tegning ved 3 måneders lærerinnekursus og c) tegning ved årslærerinnekursus slås fra 1 juli 1940 sammen til en hovedstilling med lønn som tegnelærerinne (kr. 3 600/5 000).

3 bistillinger for tegnelærerinner, nemlig: a) tegning ved ½ års vevkurser, b) tegning ved årskursus i vev og c) tegning

30 janr. i tegneklassen slås fra 1 juli 1940 sammen til en hovedstilling med lønn som tegnelærerinne (kr. 3 600/5 000). Den nå ansatte lærerinne får kompensasjon for nedsettelse av timebetalingen ved tilståelse av antesiperte alderstillegg, hvis hun ansettes i stillingen.

2 bistillinger for lærerinner, nemlig: a) 7 timers ukentlig undervisning i fargekurser i vevklassene og b) 5 timers ukentlig undervisning i spinnekurser i vevklassene, slås fra 1 juli 1940 sammen til en hovedstilling med lønn kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050 (lærerinne «ikke annetsteds nevnt»).

Geistligheten.

Hjelpeprest i Oslo for døve som nå er oppført i bistillingsregulativet med lønn kr. 1 600, overføres til hovedstillingsregulativet med lønn kr. 3 600 med 6 alderstillegg av kr. 450 etter 3, 6, 9, 12, 15 og 18 år, topplønn kr. 6 300.

Medisinalvesenet.

Barber ved Rikshospitalet tas fra 1 juli 1940 ut av bistillingsregulativet

og føres opp i hovedstillingsregulativet med lønn kr. 2 950 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050. Stillingens nåværende innehaver beholder den lønn han nå oppebærer kr. 4 530.

Direktør ved Reitgjerdet asyl føres fra 1 juli 1940 opp under ny sats: Kr. 9 900 med 2 alderstillegg av kr. 900 etter 3 og 6 år, topplønn kr. 11 700. Tillegg til direktøren for også å bestyre Kriminalasylet kr. 900 faller bort.

Hæren.

Under satsen kr. 2 700 med 4 alderstillegg av kr. 275 etter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 800 føres fra 1 juli 1939 opp: Bud og vaktmester ved Intendanturens verksteder.

IV.

Ingen kan samtidig ha to faste hovedstillinger i statens tjeneste. Er det tvil, avgjør Finansdepartementet om en stilling er hovedstilling, eller om en stilling er fast.

V.

Bistillinger eller særlige tillegg, som ikke er omhandlet i St. prp. nr. 1, tillegg nr. 28, 1939 eller nærværende innstilling med trykt bilag 1 og 2 eller i annet gjeldende regulativ eller tariff bortfaller fra 1 juli 1940, for så vidt de ikke spesielt av Finansdepartementet tillates bibeholdt, inntil de i 1941 kan forelegges Stortinget til endelig avgjørelse.

VI.

Til dekning av de utgifter som vil være forbundet med de under I og II omhandlede forslag bevilges kr. 237 000 på statsbudsjettet for 1940—41 under kap. 1016, tit. 2: Lønnsregulativet for offentlige bistillinger, særlige tillegg m. v.

Bilag til særregulativet: 30 janr.

Godtgjørelser, bistillinger og særlige tillegg, som ikke omfattes av regulativet I eller II.

Utenriksdepartementet.

Den ytre etat.

Bostedstillegg.

Belgia:
Brussel, Sendemann av 2 lkl. kr. 10 000 + husleiegodtgjørelse.
Antwerpen. Konsul kr. 7 000.

Danmark, Island:
København. Sendemann kr. 13 940 + statsbolig.
— Legasjonssekretær kr. 5 950.
Reykjavik. Generalkonsul kr. 5 950 + statsbolig.

Finnland:
Helsingfors. Sendemann kr. 14 630 + statsbolig.

Frankrike:
Paris. Sendemann kr. 25 400 + husleiegodtgjørelse.
— Legasjonsråd kr. 12 300.
— Legasjonssekretær kr. 9 840.
Marseille. Konsul kr. 8 750.

Italia:
Roma. Sendemann kr. 17 730 + husleiegodtgjørelse.
— Legasjonssekretær kr. 8 750.
Genova. Generalkonsul kr. 8 550.

Nederland:
Haag. Sendemann av 2 lkl. kr. 12 400 + husleiegodtgjørelse.
Rotterdam. Konsul kr. 7 300.

Polen:
Warszawa. Sendemann av 2 lkl. kr. 13 000 + husleiegodtgjørelse.

Portugal:
Lisboa. Sendemann kr. 13 700 + husleiegodtgjørelse.

Romania:
Bucuresti. Sendemann kr. 8 700 + husleiegodtgjørelse.

Sovjet-Samveldet:
Moskva. Sendemann kr. 22 270.
— Legasjonsråd kr. 10 040.
Arkangelsk. Konsul kr. 7 000.

Spania:
Madrid. Sendemann av 2 lkl. kr. 18 200.

Storbritannia og Irland:
London. Sendemann kr. 31 780 + statsbolig.
— Legasjonsråd kr. 12 000.
— Legasjonssekretær kr. 9 600.
— Generalkonsul kr. 10 780.
— Konsul kr. 7 300.

Sveits:
Genève. Fast delegert til Folke-sambandet kr. 11 300.

Sverige:
Stockholm. Sendemann kr. 17 640.
— Legasjonssekretær kr. 7 080.

30 janr. Det tyske rike:
Berlin. Sendemann kr. 22 260 + statsbolig.
— Legasjonsråd kr. 8 540.
— Legasjonssekretær kr. 6 830.
Hamburg. Generalkonsul kr. 9 270.

Tyrkia:
Ankara. Sendemann av 2 lkl. kr. 12 140.

Den britiske koloni Hong Kong:
Hong Kong. Konsul kr. 8 200.

Nippon, China:
Tokio. Sendemann kr. 19 110.
— Legasjonssekretær kr. 6 350.
Shanghai. Generalkonsul kr. 16 500.
— Visekonsul kr. 6 750.

Syd-Afrika-sambandet:
Cape Town. Generalkonsul kr. 12 360.

Samband-statene:
Washington. Sendemann kr. 39 420 + statsbolig.
— Legasjonsråd kr. 13 500.
— Legasjonssekretær kr. 10 800.
New York. Generalkonsul kr. 20 200.
— Visekonsul kr. 8 810.
Chikago. Konsul kr. 11 460.
San-Francisco. Generalkonsul kr. 18 000.
Los Angeles — San Pedro. Visekonsul kr. 10 000.

Argentina:
Buenos Aires. Sendemann av 2 lkl. kr. 21 500 + husleiegodtgjørelse.

Brasil:
Rio de Janeiro. Sendemann av 2 lkl. kr. 15 635 + husleiegodtgjørelse.
— Legasjonssekretær kr. 7 930.

Canada:
Montreal. Generalkonsul kr. 15 710.
— Visekonsul kr. 8 490.

Mexico, Cuba:
Mexico City. Sendemann av 2 lkl. kr. 13 000 + husleiegodtgjørelse.
Havana. Legasjonsråd kr. 16 990.

Austral-sambandet:
Sydney. Generalkonsul kr. 14 540.

Omdannes en sendemannspost av første lønnsklasse til sendemannspost av annen lønnsklasse, beregnes bostedstillegget slik: Fra den samlede lønn for sendemann av første lønnsklasse (grunnlønn og bostedstillegg) trekkes grunnlønnen for sendemann av annen lønnsklasse, hvoretter bostedstillegget blir ⅔ av resten.

Omdannes en sendemannspost av annen lønnsklasse til sendemannspost av første lønnsklasse, beregnes bostedstillegget slik: Fra summen av grunnlønnen for sendemann av annen lønnsklasse, og 150 pst. av bostedstillegget trekkes grunnlønnen for sendemann av første lønnsklasse, hvoretter bostedstillegget blir resten.

Forsørgelsestillegg.

Forsørgelsestillegg utbetales utenrikske tjenestemenn med familie — dog ikke sendemenn av første lønnsklasse — med 50 pst. av bostedstillegget for hustru og 10 pst. av bostedstillegget for

hvert uforsørget barn. Det samlede forsørgelsestillegg må ikke 30 janr. overstige bostedstillegget.

Enkemenn får i forsørgelsestillegg 30 pst. og 10 pst. av bostedstillegget for henholdsvis det første og hvert av de andre uforsørgede barn. Det samlede forsørgelsestillegg for enkemenn må ikke overstige 70 pst. av bostedstillegget.

Forsørgelsestillegg for barn utbetales ikke utover 21 års alder, med mindre det gjelder barn som på grunn av invaliditet eller liknende årsaker ikke er istand til å forsørge seg selv.

Chargé d'affaires-godtgjørelse.

Tjenestemenn som i egenskap av chargé d'affaires a. i. under en sendemanns fravær midlertidig styrer en legasjon får fra og med 15 dag en godtgjørelse av kr. 20 pr. dag.

Bosetningstilskudd.

Bosetningstilskudd utbetales til diplomatiske representanter, fastlønte generalkonsuler og konsuler når de er stasjonssjefer. Såfremt Stortinget ikke ved bevilgning fastsetter andre satser, utbetales disse tilskudd etter følgende regler:

1. Sendemann av første lønnsklasse ved første gangs tiltredelse inntil kr. 20 000, ved tiltredelse av ny sånn sendemannsstilling som ikke er forent med den første, inntil kr. 15 000.
   Har en sendemann av første lønnsklasse i annen egenskap fått et eller flere bosetningstilskudd, begrenses hans første bosetningstilskudd som sendemann av første lønnsklasse til et beløp av inntil kr. 15 000, hans annet og de senere til et beløp av inntil kr. 10 000.
2. Sendemann av annen lønnsklasse, chargé d'affaires en pied, fast representant ved Folkeforbundet og generalkonsul får ved første gangs tiltredelse inntil kr. 15 000; ved tiltredelse av ny stilling som sendemann av annen lønnsklasse eller chargé d'affaires en pied som ikke er forent med den første eller ny generalkonsulstilling, inntil kr. 10 000. Har sendemann av annen lønnsklasse, chargé d'affaires eller generalkonsul i annen egenskap tidligere fått ett eller flere bosetningstilskudd, begrenses hans første bosetningstilskudd i hans nye egenskap til et beløp av inntil kr. 10 000, hans annet og de senere til et beløp av inntil kr. 5 000.
3. Konsul får ved første gangs tiltredelse inntil kr. 10 000, ved tiltredelse av ny konsulstilling inntil kr. 5 000.
4. Bosetningstilskudd betales dessuten til følgende tjenestemenn når de blir utnevnt i sjefsstilling:
   a. Legasjonsråd og konsul får ved første gangs tiltredelse inntil kr. 10 000 og ved tiltredelse av ny legasjonsråd- eller konsulstilling inntil kr. 5 000. Har legasjonsråd eller konsul i annen egenskap tidligere fått ett eller flere bosetningstilskudd, begrenses hans første bosetningstilskudd i hans nye egenskap til et beløp av inntil kr. 5 000 og de senere til et beløp av inntil kr. 3 000.
   b. Legasjonssekretær og visekonsul får ved første gangs tiltredelse inntil kr. 5 000, ved senere tiltredelse av ny stilling som legasjonssekretær eller visekonsul inntil kr. 3 000.
5. Såfremt staten eier helt eller delvis møblert sendemanns- eller konsulsbolig på vedkommende sted, skal de ovennevnte bosetningstilskudd av Utenriksdepartementet passende begrenses.

30 janr. *Omflytningsbidrag.*

Tjenestemenn som rammes av forflytningsplikten får følgende godtgjørelse:

1. I de første 2 tjenesteår (etter gjennomføringen av utenriksreformen eller etter hjembeordret tjenestemanns ankomst til Norge) inntil videre godtgjørelse pr. måned: utenriksråd kr. 200, ekspedisjonssjef kr. 150, byråsjef kr. 125, sekretær av 1 klasse kr. 75 og sekretær av 2 klasse kr. 50.
   Dertil får gift tjenestemann et tillegg av 50 pst. for hustru og 10 pst. for hvert barn under 18 år.
2. Etter 2 års tjeneste reduseres de samlede omflytningstillegg i hvert følgende år med et beløp som utgjør 5 pst. av det foregående års samlede tillegg.
3. De særlige utgifter ved tjenesten i Utenriksdepartementet og ved den lovfestede forflytningsplikt anses ordinært dekket ved den under 1 og 2 fastsatte godtgjørelse.

Kirkedepartementet.

Det norske institutt for kosmisk fysikk:
Formann i styret kr. 500.
Sekretær i styret kr. 700.
Styremedlem kr. 300.

Den antikvariske bygningsnemnd:
Medlem kr. 600.

Høgre almenskoler, Undervisningsrådet:
Formann kr. 2 400.
Medlem kr. 1 000 + på reiser kr. 6,67 pr. dag.
Legekyndig medlem kr. 500.
Sekretærer kr. 2 400.
Kasserer kr. 1 400.

Offentlige lærerskoler, Lærerskolerådet:
Formann kr. 1 200.
Medlem kr. 700.
Sekretær kr. 1 400.

Geistligheten:
Tilsynskomitéen for Nidarosdomen:
Formann kr. 1 800.
Medlemmer kr. 1 200.

Justisdepartementet.

Den rettsmedisinske kommisjon:
Formann kr. 1 800.
Medlem kr. 1 500.
Sekretær kr. 1 500.

Den norsk-britiske trålernemnd:
Medlem kr. 2 000.

Tilsynsrådet for de vernepliktige sivilarbeidere:
Formann kr. 600.
Medlem kr. 500.
Sekretær kr. 500.

Klippfisk-voldgiftsretten:
Medlem får godtgjørelse for hver sak etter Justisdepartementets fastsettelse.

Trustkontrollen: 30 janr.
Kontrollrådet:
Formann kr. 1 600 + kr. 20 pr. møtedag.
Medlem kr. 20 pr. møtedag og kr. 5 pr. time for hjemmearbeid utenom møtedagene, maksimum kr. 20 pr. arbeidsdag.
Varaformann kr. 30 pr. møtedag.
Varamann kr. 20 pr. møtedag.
Ankenemnden:
Formann kr. 30 pr. møtedag.
Medlem kr. 20 pr. møtedag.
Statens filmkontroll:
Varamann i Statens filmkontroll kr. 35 for hel arbeidsdag eller kr. 20 pr. møte.
Den ekstraordinære sakkyndige og hans varamann kr. 35 for hel arbeidsdag eller kr. 20 pr. møte.
Konsulent i psykologi kr. 600 + kr. 20 pr. møte.
Medlem av styret for Statens filmfond kr. 25 pr. møte.
Fengselvesenet, Kriminalasylet:
Medlem av kontrollkommisjonen kr. 250.

Sosialdepartementet.

Vinmonopolet A/S:
Formann i styret kr. 8 000.
Styremedlem kr. 4 000.
Et styremedlem tillegg kr. 1 200 pr. år som honorar for arbeid i innkjøpskomitéen.
Varamann kr. 50 pr. møte, hvori han deltar.
Formann i rådet som medlem kr. 500 årlig + kr. 40 pr. møte.
Medlem av rådet kr. 40 pr. møte.
Formann i revisjonskomitéen kr. 800.
Medlem i revisjonskomitéen kr. 800.
Styret:
Diet og skyss som for stortingsmenn bestemt under reiser.
Rådet og revisjonskomitéen:
Kr. 40 pr. anvendt reisedag og ellers diet og skyss som for stortingsmenn bestemt.
Kretsmeglingsmennene:
For Østlandets krets kr. 1 200.
For de øvrige kretser kr. 500.
Dessuten honorar for hver sak etter Sosialdepartementets fastsettelse.
Ankenemnden for ulykkestrygd:
Formann kr. 5 400.
Legekyndig medlem kr. 4 000.
Teknisk kyndig medlem kr. 1 300.
Sekretær kr. 2 000.
Stortingsvalte medlemmer i Ankenemnden for industriarbeidere kr. 900.
Stortingsvalte medlemmer i Ankenemnden for sjømenn og fiskere kr. 270.
Tvistemålsnemnden for syketrygden:
Formann kr. 75 pr. sak.
Medlemmer kr. 60 pr. sak.

30 janr. Arbeidsrådet:
Formann kr. 1 400.
Medlemmer kr. 400.
Sekretær kr. 1 000.

Hjemmearbeidsrådet:
Formann kr. 1 700.
Varaformann kr. 1 200.
Medlemmer kr. 12 pr. møte og pr. inspeksjonsdag utenom møtedager.

Statens edruelighetsråd:
Formann kr. 2 000.
Medlemmer kr. 20 pr. møtedag og kr. 5 pr. time for hjemmearbeid utenom møtedagene, maksimum kr. 20 pr. arbeidsdag.

Forsikringsrådet:
Medlemmer kr. 2 100. Når det forsikringstekniske medlem ikke er formann, tilstås formannen et tillegg på kr. 1 100.

Tilsynskomitéen ved Bjørnebekk kursted:
Formann kr. 600.
Medlem kr. 250.

Tilsynskomitéen ved Hovelsåsen kursted:
Formann kr. 600.
Medlem kr. 250.

Arbeidsretten:
Formann kr. 4 500.
Sekretær kr. 1 700.

Rikstrygdeverket:
Styreformann kr. 2 000 + kr. 40 pr. møte utover 12 årlig.
Medlemmer kr. 1 000 + kr. 40 pr. møte utover 12 årlig.
Varamann kr. 40 pr. møte, hvori han deltar.

Statens pensjonskasse:
Styremedlem kr. 2 700.
Varamann kr. 36 pr. møte, hvori han deltar.

Hypotekbanken, Småbruk- og boligbanken:
Felles formann kr. 6 600.
Medlem kr. 6 000.
Administrasjon ved lånekontorene i Bergen, Trondheim og Tromsø:
Formann kr. 2 970.
Medlem kr. 2 700.

Driftskredittkassen for mindre jordbrukere:
Styreformann kr. 3 000.
Styremedlem kr. 1 500.
Kontrollkomitéens formann kr. 600.
Medlemmer kr. 300.

Statens pleiehjem for epileptikere:
Medlem av tilsynskomitéen kr. 250.

Sentralstyret for vanføre:
Formann kr. 1 200.
Medlem kr. 400.

Apotekavgiftsfondet:
Formann kr. 700.
Medlem kr. 350.
Regnskapsfører kr. 1 800.

Det sakkyndige legeråd: 30 janr.
Formann kr. 450.
Medlem kr. 350.

Det sakkyndige dyrlegeråd:
Formann kr. 500.
Medlem kr. 400.

Rikshospitalets økonomiske tilsynsnemnd:
Formann kr. 1 000.
Medlem kr. 900.

Kontrollkommisjonene ved sinnssykeasylene (fordeles mellom medlemmene):
Gaustad asyl kr. 2 160.
Varamenn kr. 30 pr. møte.
Eg asyl kr. 1 800.
Varamenn kr. 30 pr. møte.
Rotvold asyl kr. 1 800.
Varamenn kr. 30 pr. møte.
Reitgjerdet asyl kr. 1 500.
Varamenn kr. 20 pr. møte.
Rønvik asyl kr. 1 800.
Varamenn kr. 30 pr. møte.
Oslo hospitals asyl kr. 1 350.
Varamenn kr. 25 pr. møte.
Veum sykehus kr. 1 350.
Varamenn kr. 25 pr. møte.
Dikemark sykehus og Akershus fylkes sinnssykeasyl kr. 3 000.
Varamenn kr. 25 pr. møte.
Dedichens sinnssykeasyl kr. 1 350.
Varamenn kr. 25 pr. møte.
Hedmark fylkes sinnssykeasyl kr. 1 350.
Varamenn kr. 25 pr. møte.
Opland fylkes sinnssykeasyl kr. 1 012,50.
Varamenn kr. 20 pr. møte.
Lierasylet kr. 2 100.
Varamenn kr. 25 pr. møte.
Telemark fylkes sinnssykeasyl kr. 900.
Varamenn kr. 20 pr. møte.
Kristiansand sinnssykeasyl kr. 900.
Varamenn kr. 20 pr. møte.
Rogaland fylkes og Stavanger bys sinnssykeasyl kr. 1 012,50.
Varamenn kr. 20 pr. møte.
Hordaland fylkes sinnssykeasyl kr. 1 125.
Varamenn kr. 20 pr. møte.
Neevengården (Bergen) sykehus kr. 900.
Varamenn kr. 20 pr. møte.
Rosenberg sinnssykeasyl og Møllendal sinnssykeasyl (Bergen) kr. 1 800.
Varamenn kr. 20 pr. møte.
Møre fylkes sinnssykeasyl kr. 1 350.
Varamenn kr. 25 pr. møte.
Østmarken (Trondheim) sykehus kr. 1 350.
Varamenn kr. 25 pr. møte.

Finansdepartementet.

Vårsildavgiftsfondet:
Styreformann kr. 900.
Sekretær kr. 600.

30 janr. Utvalget for reklamefondet for norsk medisintran:
Formann kr. 2 500.
Sekretær kr. 1 000.
Kasserer kr. 1 100.

Hvalrådet:
Formann: Årlig godtgjørelse etter Finansdepartementets fastsettelse.
Medlem: Kr. 40 pr. møte med tillegg etter Finansdepartementets fastsettelse for varaformannen.

Norges handelshøgskole m. v.:
Eksamenskommisjonen for handelsskolene:
Formann kr. 2 400.
Medlem kr. 5 pr. time.

Justervesenet m. v.:
Statens eksportkredittkommisjon:
Formann kr. 4 800.
Medlem av administrativ avdeling kr. 2 500.

Postverket:
Brevåpningskommisjonen:
Formann kr. 1 700.
Medlem kr. 1 300.
Frimerketellingskommisjonen:
Medlem kr. 1 400.
Undervisningsrådet:
Formann kr. 1 200.
Medlem kr. 700.

Landbruksdepartementet.

Kornrådet:
Formann kr. 4 000.
Nestformann kr. 3 500.
Medlem kr. 500 + kr. 20 pr. møtedag.

Utvalget for honningkontroll:
Medlem kr. 15 pr. møte.

Meierilaboratoriet:
Styremedlem kr. 20 pr. møtedag.

Rådet for Statens veterinærvitenskaplige forskningsfond:
Formann kr. 150.
Medlem kr. 100.
Sekretær kr. 600.

Styret for A/S Nes trelastbruk:
Formann kr. 1 350.
Nestformann kr. 1 080.
Et styremedlem kr. 1 080.
To styremedlemmer kr. 900.

Arbeidsdepartementet.

Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet:
Medlem av driftsdireksjonen for Mørkfoss—Solbergfoss kraftverk kr. 1 200.
Statens representant i Fredrikshaldkanalens direksjon kr. 600.

Hovedstyret for statsbanene:
Medlem kr. 3 500.
Varamann for møter hvori han deltar kr. 100 pr. møte.

A/S Norsk spisevognselskap: 30 janr.
Styremedlem kr. 1 500.
Revisjonen kr. 3 000.

Finansdepartementet.

Depotkommisjonen:
Sekretær kr. 750.
Assistent kr. 360.

Clearingnemnden:
Formann kr. 2 400 + regulativmessig komitégodtgjørelse pr. møte.
Sekretær kr. 2 400.

Lotterikomitéen:
Formann kr. 3 240.
Medlem kr. 2 160.
Sekretær kr. 4 000.
Kontrollør ved framstillingen av lodder kr. 3 240.
Kontrollørassistent ved framstillingen av lodder kr. 2 700.
Kontrollør av innfridde gevinstlodder kr. 3 600.

Tjenestemannsretten:
Formann kr. 1 500.
Medlem kr. 20 pr. møtedag eller arbeidsdager utenom møtedagene med minst 4 timers arbeidstid daglig.

Riksrevisjonen:
Riksrevisjonens formann tillegg kr. 1 500.
Riksrevisor kr. 5 000.

Skattevesenet:
Medlem av Riksskattestyret kr. 800.

Klagenemnden for omsetningsskatten:
Formann og medlem kr. 1 000.

Ankenemnden for aksjeverdsettelse og for den ekstraordinære formuesskatt:
Formann og medlem kr. 800.

Finansdepartementets telle- og kontrollkommisjon for stempelpapir og merker:
Formann kr. 1 300.
Medlem kr. 1 000.

Norges kommunalbank:
Styreformann kr. 6 000.
Styremedlem kr. 4 200.
Formann i kontrollkomitéen kr. 1 200.
Medlem av kontrollkomitéen kr. 900.

Garantikassen for sparebanker:
Styreformann kr. 2 800.
Nestformann kr. 2 600.
Styremedlem kr. 2 400.
Utenbys boende medlemmer får skyss- og kostgodtjørelse som for stortingsmenn bestemt på reiser til og fra Stortinget.
Sekretær kr. 4 200.

Lånekassen for jordbrukere og Lånekassen for fiskere:
Styrenes formann kr. 4 200 + kr. 20 for dager han er jourhavende.
Styremedlem i Lånekassen for jordbrukere: kr. 2 400 + kr. 20 for dager han er jourhavende.
Styremedlem i Lånekassen for fiskere: kr. 2 100.

30 janr. Tollvesenet:
Undervisningsråd:
Formann kr. 600.
Medlem kr. 400.
Sekretær kr. 500.
Den departementale varebehandlingskomité:
Medlem og sekretær kr. 12 pr. møte.
Den departementale maskinkomité:
Formann kr. 1 200.
Medlem kr. 15 pr. møte.
Sekretær kr. 800.

Forsvarsdepartementet.

Statens gymnastikkskole:
Formann i tilsynsrådet kr. 640.

30 janr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Chr. Sætherens fond til bekjempelse av tuberkulosen i Elverum», opprettet ved testament av 4 januar 1915.

30 janr. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet.
I medhold av forskrifter angående redningsredskaper av 1 mai 1909 § 16, 2 ledd, har departementet d. d. bestemt at § 10, 13 ledd, i nevnte forskrifter heretter skal lyde:
På passasjerskip som heretter bygges eller innkjøpes fra utlandet, må båtenes plasering spesielt godkjennes av tilsynet. Er sånt skip over 500 registertonn brutto, må det kun anvendes daviter av en av Sjøfartskontoret godkjent type, hvorved båtene med særlig letthet, hurtighet og trygghet kan settes på vannet. Kravet om godkjennelse av davittypen gjelder også andre skip av nevnte størrelse som bygges (kjølen strekkes) etter 1 mars 1940 eller som kjøpes inn fra utlandet, dersom de er bygd (kjølen strukket) etter 1 mars 1940.

30 janr. **Skriv** **) frå Arbeidsdepartementet om reglar for køyring i mørke med hestekøyrety på offentleg veg i Åsane, Fana, Laksevåg og Os herad og i den delen av Haus herad, Hordaland fylke, som ligg på fastlandet.

31 janr. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Stange herred, Hedmark fylke.

31 janr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Fjell herred, Hordaland fylke.

*) Kunngj. 13 februar i Lovtid. 1 nr. 6.
**) Kunngj. 7 februar i Lovtid. 1 nr. 5.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at havning i skogmark skal være forbudt om våren før 10 juni i Sande herred, Vestfold fylke. 1 febr.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at havning i skogmark skal være forbudt om våren før 10 juni i Strømm herred, Vestfold fylke. 1 febr.

Skriv *) frå Landbruksdepartementet om at hamning med geit i skogmark på Bergsøy i Herøy herad, Møre og Romsdal fylke, er forbodi heile året.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for Hvalstad gårds skog i Asker herred, Akershus fylke. 1 febr.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om endring av vedtekt til bygningslovens § 57 for Laksevåg bygningskommunestyre, Hordaland fylke. 1 febr.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig person- og godsbefordring med motorvogn i Leiranger herred, Nordland fylke. 1 febr.

Kongeleg kunngjering **) [1]) om omfram avgift av bensin i budsjett-terminen 1939—40. 2 febr.

I samhøve med lov om motorvogner frå 20 februar 1926 § 22, jfr. lover frå 6 juni 1930 og 2 juni 1936 og mellombels lov frå 3 mars 1939 om ekstraordinære avgifter av bensin m. v., gjeld for tida 1 februar til 30 juni 1940 ei avgift på 3 øre av kvar liter bensin i tillegg til den besinavgifta som er lagt på med stortingsvedtak frå 22 april 1939 for terminen 1939—40. Denne avgifta skal og svaras av den bensinen som er på lager 1 februar 1940 når mengda overstig ei grense som departementet fastset.

Kongelig kunngjøring **) [2]) om forhøyelse av avgiften til statskassen av øltilvirkingen for budsjett-terminen 1939—40. 2 febr.

Fra den tid Kongen bestemmer og ut budsjettåret 1939—40 skal det betales avgift til statskassen av øltilvirkingen med følgende beløp for hver liter øl:

*) Kunngj. 13 februar i Lovtid. 1 nr. 6.
**) Kunngj. 7 februar i Lovtid. 1 nr. 5.
[1]) St.vedtak 27 januar. Sjå St.prp. nr. 7. Innst. S. nr. 13. St.tid. s. 134—135.
[2]) St.vedtak 30 januar. Se St.prp. nr. 1, kap. 2019. Innst. S. nr. 16. St.tid. s. 203.

2 febr. 1) av øl inneholdende inntil 2,50 volumprosent alkohol 23 — tre og tjue — øre;
2) av øl inneholdende over 2,50 inntil 4,75 volumprosent alkohol 35 — fem og tretti — øre;
3) av øl inneholdende over 4,75 inntil 7 volumprosent alkohol 50 — femti — øre.

Dette stortingsvedtaket blir med dette satt i verk fra og med 5 februar 1940.

2 febr. **Kongelig resolusjon** *) om fredning av et eiketre ved Trondheimsveien på eiendommen gnr. 88 bnr. 5, Aker herred, Akershus fylke.

2 febr. **Kongelig resolusjon** *) om bevillingstvang for i Ski herred, Akershus fylke, å kunne utføre rørleggerarbeider, som har forbindelse med innretninger tilhørende Ski vann- og kloakkvesen.

2 febr. **Kongelig resolusjon.**

Den nedsettelse av kanalavgiftene for Bandak—Norsjø og Norsjø—Skienskanalene som ble godkjent ved kongelig resolusjon 10 november 1939 gjøres gjeldende fra 1 juli 1939.

2 febr. **Kongelig resolusjon.**

I medhold av lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 § 29 fastsettes et reglement for sekretærer, kontorfullmektiger, betjenter og assistenter ved fylkesskattestyrenes og skatteinspektørenes kontorer sålydende:

§ 1. Sekretærer, kontorfullmektiger, betjenter og assistenter ansettes etter alminnelig konkurranse. Når en stilling er ledig, skal vedkommende skatteinspektør straks la rykke inn kunngjøring en gang i Norsk lysingsblad og i andre aviser etter Finansdepartementets nærmere bestemmelse med opplysning om lønnsvilkår og med en søknadsfrist på minst 14 dager. Finansdepartementet kan i særlige tilfelle frita fra disse regler.

§ 2. Sekretærer ansettes av Finansdepartementet etter innstilling fra det i neste avsnitt nevnte ansettelsesråd.

Kontorfullmektiger, betjenter og assistenter ansettes av et ansettelsesråd som foruten en kontorfunksjonær oppnevnt av en anerkjent organisasjon i vedkommende tjenestegren etter § 2 i loven av 6 juli 1933 om forhandlingsrett for statstjenestemenn m. v. skal bestå av vedkommende fylkesmann og skatteinspektør.

*) Kunngj. 7 februar i Lovtid. 1 nr. 5.

Når vedkommende tjenestemannsorganisasjon oppnevner 2 febr.
en kontorfunksjonær som sin representant, skal den også oppnevne en kontorfunksjonær som varamann for ham. Varamannen gjør tjeneste når den oppnevnte representant har forfall eller er ugild.

Såfremt det i vedkommende tjenestegren er flere anerkjente organisasjoner, skal kontorfunksjonærenes representant samt varamannen for ham oppnevnes av organisasjonene i fellesskap.

Ansettelsesrådet skal straks sende innberetning om en ansettelse til Finansdepartementet.

§ 3. Når vedkommende fylkesmann eller skatteinspektør som er medlem av ansettelsesrådet er ugild, foretas ansettelsen av Finansdepartementet etter innstilling fra de andre medlemmer. Er både fylkesmannen og skatteinspektøren ugilde, bortfaller innstillingen.

Er det uenighet innen ansettelsesrådet, treffes likeså avgjørelsen av departementet.

§ 4. I ansettelsesbrevet skal stå at vedkommende tjenestemann ansettes på de vilkår som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn (jfr. lov nr. 12 av 6 juli 1933) og i nærværende reglement samt med de forpliktelser som fremgår av lov om Statens pensjonskasse av 28 juli 1921 (jfr. tilleggslov av 1 juni 1934) og lov om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn av 14 mai 1917 med tilleggslover. For øvrig fastsetter Finansdepartementet ansettelsesbrevets innhold.

§ 5. Arbeidstiden er 7 timer daglig med slik årlig ferie som Finansdepartementet bestemmer, dog minst 14 dager. Arbeidstiden kan under særlige forhold av forbigående art uten særlig godtgjørelse forlenges eller etter omstendighetene legges til en annen tid enn den ordinære.

§ 6. Ved beregning av tjenestetiden etter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjenestetid i fast organisert stilling ved skatteinspektørenes (fylkesskattestyrenes) kontorer.

Finansdepartementet gis fullmakt til i hvert enkelt tilfelle å avgjøre om det ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen lignende tjeneste i andre grener av statstjenesten.

§ 7. Ved beregning av tjenestetiden etter tjenestemannslovens § 20 tas hensyn til all sammenhengende tjenestetid som statstjenestemann.

2 febr. § 8. Oppsigelse etter tjenestemannslovens § 19 kan innankes for Kongen hvis oppsigelsen er gitt av Finansdepartementet. For øvrig kan oppsigelsen innankes for Finansdepartementet.

Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for den myndighet som har sagt ham opp. Er denne myndighet et ansettelsesråd, sendes saken med rådets uttalelse uten opphold til Finansdepartementet.

Er ankemyndighetens avgjørelse ikke truffet innen oppsigelsesfristens utløp, fortsetter tjenestemannen i sin stilling til anken er avgjort.

§ 9. Ved anke over ordensstraff etter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed etter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i reglementets § 8.

Anken må fremsettes innen 14 dager etter at ordensstraffen eller avskjeden er meddelt tjenestemannen.

§ 10. Ved anke over pålegg som etter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående i tjenesten også etter oppsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i reglementets § 8.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen 1 måned etter at anken er fremsatt.

2 febr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra det franske utenriksministerium har Sør-Afrika-Sambandet og Hellas henholdsvis 23 oktober og 26 desember 1939 deponert sine ratifikasjonsdokumenter vedrørende avtale *) om endringer i den internasjonale overenskomst av 21 juni 1920 om opprettelse av et internasjonalt fryseriinstitutt i Paris, undertegnet i Paris 31 mai 1937.

2 febr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Vadsø.

2 febr. **Skrivelse** **) fra Forsyningsdepartementet.

I medfør av § 5 i provisorisk anordning av 5 september 1939, jfr. kongelig resolusjon av 22 september 1939, har departementet i samsvar med framlegg fra Maksimalfraktkommisjonen fastsatt følgende maksimalfrakter for kullaster opptil 800 tonn.

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr 1 for 1938 s. 26.
**) Kunngj. 7 februar i Lovtid. 1 nr. 5.

2 febr.

Fra Storbritannias østkyst, Holland og Belgia til havn mellom:	Opptil 800 t. last:	Fra Storbritannias vestkyst, ikke sønnafor Mersey til havn mellom:	Opptil 800 t. last:
	Kr.		Kr.
Halden og Kristiansand S., begge havner medrekna..	47	Halden og Kristiansand S., begge havner medrekna..	42,50
Kristiansand S. og Bergen, Bergen medrekna	46	Kristiansand S. og Bergen, Bergen medrekna	41,50
Bergen og Namsos, Namsos medrekna	47	Bergen og Namsos, Namsos medrekna	42,50
Namsos og Hammerfest, Hammerfest medrekna ..	49	Namsos og Hammerfest, Hammerfest medrekna ..	44,50
Hammerfest og Kirkenes, Kirkenes medrekna	50	Hammerfest og Kirkenes, Kirkenes medrekna	45,50

Hertil kommer tillegg av kr. 10 i henhold til bestemmelse av 24 januar 1940.

Lastetiden blir fastsat til 72 timer, lossekvantum pr. døgn 300 tonn, demurrage-rate i lossehavn kr. 600. For øvrig gjelder de maksimalfraktbestemmelsene som er fastsatt for kull, koks og sinders.

Samtidig blir det gjort følgende endringer i maksimalfraktreglene for kull, koks og sinders:

Betegnelsen for den tonnasjegruppe som hittil er blitt betegnet som «opptil 1 200 tons last» forandres til «800—1 200 tons last».

Demurrage-ratene for følgende tonnasjegrupper blir forhøyet sånn:

800—1 200	tons	last	.....	kr.	700	pr. døgn
1 200—1 750	»	»	.....	»	800	» »
1 750—2 500	»	»	.....	»	900	» »
2 500—3 250	»	»	.....	»	1 000	» »
over 3 250	»	»	.....	»	1 100	» »

Fraktraten for kull fra Hampton Roads, U. S. A., gjøres gjeldende for kull også fra amerikanske Atlanterhavs-havner nordafor Hampton Roads. For koks og sinders fra disse havner blir det fastsatt et tillegg av kr. 12 pr. tonn til gjeldende kullrate.

Disse bestemmelser trer i kraft fra 3 februar 1940 kl. 0,00.

Det er satt straff for å overtre bestemmelsene, jfr. § 12 i provisorisk anordning av 5 september 1939.

3 febr. **Forskrifter** *) for kjøp og salg av matmel.

(Utferdiget av Forsyningsdepartementet med hjemmel i lov nr. 5 av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter m. v. og kongelige resolusjoner av 1 og 22 september 1939).

1. Med matmel forstår en i disse forskrifter alle produkter av hvete, rug, bygg og havre som er malt til folkemat. Havremel i pakker og all slags gryn er dog unntatt fra reglene nedenfor.

2. Salg av matmel til alminnelige husholdninger og enkeltpersoner med egen husholdning kan bare skje mot anvisning fra vedkommende forsyningsnemnd.

Anvisning gis samlet for alle medlemmer av husholdningen og skrives ut til den som representerer husholdningen. Anvisningen kan lyde på kvanta som svarer til inntil 10 kg pr. måned for hver person.

3. Til sykehus, gamlehjem, barnehjem, fengsler og andre anstalthusholdninger, til hoteller, gjestgiverier, pensjonater og liknende, kaféer og restauranter m. v., til mannskap og restaurantvirksomhet ombord i skip i innenriks fart og til bakerier og andre bedrifter som bruker matmel i sin produksjon, kan salg av kvanta som svarer til inntil to måneders normalt forbruk skje uten anvisning, men mot levering av skriftlig kvittering. Sånt salg må bare skje fra vedkommendes ordinære leverandør.

Dersom en institusjon eller virksomhet som foran nevnt ønsker å kjøpe mer matmel enn det som svarer til to måneders normalt forbruk, kan det bare skje mot anvisning. Sånn anvisning gis i tilfelle av Direktoratet for proviantering og rasjonering etter søknad gjennom vedkommende forsyningsnemnd.

Bakerier, konditorier og andre bedrifter som bruker matmel i sin produksjon, skal hver 4 uke, første gang 3 mars 1940, sende inn til forsyningsnemnda oppgave over sine beholdninger av matmel.

4. Tollvesenet fører vanlig kontroll med utførselen av matmel til bruk for mannskap og restaurantvirksomhet ombord i skip i utenriks fart og gir leverandøren påtegning på en gjenpart av utførselsangivelsen om at varen er levert.

5. Land- og sjøforsvaret kan få kjøpt matmel uten begrensning. Vedkommende militære sjef må gi leverandøren kvittering for de mottatte kvanta.

6. Detaljforretninger kan få kjøpt matmel mot levering til selgeren av anvisninger eller mottatte kvitteringer (punkt

*) Kunngj. 13 februar i Lovtid. 1 nr. 6.

2, 3, 4 og 5) for de tilsvarende kvanta. Det kan legges til 5 % for svinn. 3 febr.

Er det ønskelig å øke en detaljforretnings lager, kan Direktoratet for proviantering og rasjonering etter søknad som sendes inn gjennom forsyningsnemnda, gi vedkommende særskilt anvisning på kjøp av matmel.

Detaljforretningene sender oppgave til nemnda hver 4 uke, første gang 3 mars 1940, over sine melbeholdninger.

7. Alle anvisninger skrives ut for en bestemt anvisningsperiode og får påtegning om hvor lenge de gjelder.

8. Grossister og møller kan bare selge mot anvisning, mot attestert utførselsangivelse eller mot kvittering fra mottaker (jfr. punkt 2, 3, 4, 5 og 6). De skal hver annen måned sende inn til Direktoratet for proviantering og rasjonering de anvisninger, utførselsangivelser og kvitteringer som de har mottatt.

9. Direktoratet for proviantering og rasjonering kan gi utfyllende bestemmelser til gjennomføring av denne ordning, herunder også bestemmelser om oppgaveplikt.

10. Disse forskrifter gjelder fra og med 1 mars 1940. Anvisninger på kjøp av matmel, utstedt før nevnte datum, er gyldige til 1 april 1940.

11. Overtredelse av disse forskrifter er straffbar.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om fiskeregler for L a n g m o r k j e statsalmenning i Vågå herred, Opland fylke. 3 febr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for B æ r u m herred, Akershus fylke. 3 febr.

Skrivelse **) fra Sosialdepartementet om opphevelse av den gjeldende bestemmelse om åpnings- og lukningstid for bevertningssteder (§ 3 i vedtekten for herberger og bevertningssteder) i Å l e s u n d. 5 febr.

Skrivelse fra Handelsdepartementet til Justisdepartementet. 5 febr.

I henhold til den bemyndigelse Handelsdepartementet har fått ved kongelig resolusjon av 30 mars 1928 er det bestemt at i n s p e k t ø r i s i v i l l u f t v e r n k r e t s henføres til regulativets 1ste klasse med hensyn til kostgodtgjørelse for tjenestereiser innen riket.

---

*) Kunngj. 7 februar i Lovtid. 1 nr. 5.
**) Kunngj. 13 februar i Lovtid. 1 nr. 6.

6 febr. **Stortingsvedtak** *) om ekstraregulering for de offentlige tjenestemenn og dyrtidstillegg til pensjonister i Statens pensjonskasse m. v.

I.

1. Stortingets vedtak av 15 juni 1937 opprettholdes inntil videre for beregningen av reguleringstillegg på grunnlag av Det statistiske sentralbyrås indekstall for leveomkostninger i oktober, november og desember innenfor grensen 140—170, dog slik at endringer i reguleringstillegget alene finner sted når gjennomsnittet av disse indekstall minst stiger eller synker 5 poeng i forhold til det indekstall som bestemmer det da løpende reguleringstillegg.
2. a. For første halvår 1940 anerkjennes som bestemmende indekstall 180. Det utbetales et ekstra-reguleringstillegg for halvåret på kr. 120 for hver tjenestemann som overveiende forsørger ektefelle eller barn under 18 år når vedkommende har regulativmessig årlig lønn av inntil kr. 9 600, dog slik at dette tillegg begrenses til 10 pst. av stillingens inntekt i halvåret (lønn + reguleringstillegg for indekstall 170).
   b. For tjenestemenn uten slik forsørgelsesbyrde skal ekstra-reguleringstillegget være ⅔ av det som er fastsatt under a.
   c. Ekstra-reguleringstillegget trer helt i stedet for det reguleringstillegg som etter Stortingets vedtak 15 juni 1937 skulle utbetales for hvert 5 poeng som indekstallet stiger over 170.
3. a. For hvert 5 poeng som indekstallet for juni eller desember 1940 stiger eller synker i forhold til det indekstall som bestemmer det da løpende ekstra-reguleringstillegg, skal ekstra-reguleringstillegget for tjenestemenn som overveiende forsørger ektefelle eller barn under 18 år, forhøyes eller nedsettes fra henholdsvis 1 juli 1940 eller 1 januar 1941 med kr. 120 årlig, dog ikke med mer for hvert 5 poeng enn 5 pst. av inntekten for stillingen (lønn + reguleringstillegg for indekstall 170).
   b. For tjenestemenn uten slik forsørgelsesbyrde skal forhøyelsen eller nedsettelsen være ⅔ av det som er bestemt under a.
4. a. Tjenestemenn med lønninger over kr. 9 600 årlig utbetales det ordinære reguleringstillegg for første halvår 1940, men etter indekstall 180.

*) Se St.prp. nr. 1, Tillegg nr. 2. Budsj.innst. S.nr. 153. St.tid. s. 246—248.

b. For tjenestemenn med lønninger over kr. 9 600 årlig beregnes reguleringstillegget fra 1 juli 1940 og 1 januar 1941 etter indekstallet for henholdsvis juni og desember 1940 på samme måte som bestemt i 3. 6 febr.

5. Bestemmelsene under 2—4 gjelder fra 1 januar 1940 til 30 juni 1941.

Blir noen tjenestemann i noen del av dette tidsrom uheldigere stillet enn etter Stortingets vedtak 15 juni 1937, skal dette vedtak gjelde i stedet for bestemmelsen under 2—4.

II.

1. Pensjonister som får pensjon av Statens pensjonskasse eller Jernbanenes pensjonskasse etter lønnsregulativet fastsatt i 1919 eller senere, og som ikke får dyrtidstillegg etter gjeldende regler, skal utbetales et dyrtidstillegg på 6 pst. av pensjonen, dog ikke over kr. 200 årlig.
2. Et dyrtidstillegg av samme størrelse utbetales også til pensjonert befal (underoffiserer) i distriktstjeneste og pensjonerte nasjonale spesialoffiserer i Marinen som er gått av fra tjenesten etter 30 juni 1920 eller enker etter sånne tjenestemenn. For pensjonerte hornblåsere i distriktstjeneste eller enker etter sånne, forhøyes summen av pensjonen og gjeldende dyrtidstillegg med 6 pst.
3. For de offentlige (stats)pensjonister som ikke nyter godt av den nye alderstrygd — dog ikke pensjonister som nevnt under 1 og 2 — forhøyes dyrtidstillegget fra 50 til 60 pst. av pensjonen, men ikke over kr. 600 pr. år. Dog skal pensjonen — eller i tilfelle av at pensjonisten innehar offentlig hoved- eller bistilling, pensjonen og lønnen — sammen med bidraget ikke overstige kr. 1 950 for pensjonerte arbeidere ved Marinens hovedverft, kr. 3 400 for pensjonister for øvrig med egen pensjon og kr. 1 850 for enkepensjonister. Barnetillegg inngår ikke under denne begrensning. Forhøyelsen av dyrtidstillegget skal dog ikke være mindre enn 6 pst. av pensjonsinntekten (pensjon + dyrtidstillegg beregnet etter reglene for terminen 1939—40), men ikke over kr. 200 årlig. De av disse pensjonister hvis pensjoner ligger over nevnte maksimumsgrenser utbetales et dyrtidstillegg på 6 pst. av pensjonen, dog ikke over kr. 200 årlig.
4. Offentlige (stats)pensjonister som ved siden av sin pensjon også får alderspensjon etter lov om alderstrygd — dog ikke pensjonister som nevnt under 1 og 2 — utbetales et dyrtidstillegg av 40 pst. av pensjonen, men ikke over kr. 400 pr. år. Dog skal pensjonen — eller i

6 febr. tilfelle av at pensjonisten innehar offentlig hoved- eller bistilling, pensjonen og lønnen — sammen med bidraget ikke overstige kr. 1 750 for pensjonerte arbeidere ved Marinens hovedverft, kr. 3 000 for pensjonister for øvrig med egen pensjon og kr. 1 650 for enkepensjonister. Barnetillegg inngår ikke under denne begrensning.

5. Bestemmelsene under 1—3 gjelder fra 1 januar 1940 til 30 juni 1941. Bestemmelsen under 4 gjelder for budsjettterminen 1 juli 1940—30 juni 1941.

6 febr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har Storbritannia og Nord-Irland 21 oktober 1939 underskrevet protokoll *) om anvendelsen av artikkel IV, V, VI, VII, IX, XII og XIII i overenskomsten av 11 oktober 1933 til lettelse av den internasjonale utbredelse av film av oppdragende karakter, Genève 12 september 1938, med forbehold av ratifikasjon. Folkesambandets generalsekretær har 15 januar 1940 fått melding fra den britiske regjering om at dette forbehold er blitt trukket tilbake og at underskriften nå er endelig.

6 febr. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om innskrenking i adgangen til å slippe hingster, graokser, geitebukker og graværer på beite i Ullsfjord herred, Troms fylke.

7 febr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Fåberg herred, Opland fylke.

7 febr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Nordre Land herred, Opland fylke.

7 febr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Sel herred, Opland fylke.

7 febr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om nye grenser for Tolnes og Gråtenmoen bygningsdistrikter i Solum herred, Telemark fylke.

8 febr. **Bruksregler** ***) for Toten almenningslodder nr. 1, 2, 3, 4 og 5.

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1939 s. 103.
**) Kunngj. 13 februar i Lovtid. 1 nr. 6.
***) Kunngj. 21 februar i Lovtid. 1 nr. 7.

Lov *) [1]) **om offentlig godkjente slaktehus, offentlig kjøttkontroll m. v.** 9 febr. Nr. 1.

Kap. I.

Om slaktehus.

§ 1. Ved offentlig godkjent slaktehus i denne loven forstås et slakethus, hvis beliggenhet, plan, innredning og utstyr for øvrig er godkjent av departementet. Direktøren for Det sivile veterinærvesen (Veterinærdirektøren) har rett til å føre tilsyn med anlegget. Hvis de pålegg som Veterinærdirektøren av sanitære eller humanitære grunner gir om driften, utstyret eller vedlikeholdet ikke etterkommes innen den fastsatte frist, tapes retten til å bruke navnet offentlig godkjent slaktehus og de rettighetene som et slikt anlegg har etter loven.

I kommuner hvor det er eller opprettes offentlig kjøttkontroll, kan offentlig godkjent slaktehus ikke opprettes før vedkommende kommunestyre har hatt anledning til å uttale seg.

§ 2. Når kommunestyret søker om det, kan departementet bestemme at all slakting av bestemte arter av husdyr innen komunen skal foregå i bestemt offentlig godkjent slaktehus, hvor adgangen til å få slakting foretatt er lik for alle. den slaktingen som innenfor området foregår i slaktehus som en slik slaktetvang omfatter. Unntatt fra slaktetvangen er den slaktningen som innenfor området foregår i slaktehus som er godkjent som eksportslakteri før denne loven trer i kraft, videre nødslakting og for herreder den slaktingen som foregår utenfor den bymessig bebygde del av herredet, når kjøttet eller flesket bare skal brukes av den for hvem det slaktes og hans husstand.

Når et kommunestyre søker om det kan departementet også bestemme at all handel med bestemte arter av levende husdyr innen kommunen eller en del av den skal foregå under tilsyn i det handelsfjøset eller på det torget eller den plassen som søknaden gjelder.

§ 3. Et offentlig godkjent slaktehus som det er knyttet slaktetvang til, skal ha eget styre eller tilsynsutvalg.

Eies ikke slaktehuset av den kommune som vedtaket om slaktetvang omfatter, skal kommunen være representert i styret. Valget foretas av kommunestyret. Omfatter vedtaket flere kommuner eller deler derav, treffer departementet den nærmere bestemmelse om hvorledes valget skal foregå.

*) Kunngj. 13 februar i Lovtid. 1 nr. 6.

[1]) St.vedtak 29 januar. Se Ot. prp. nr. 49 for 1939. Innst. O. I. St.tid., forh. i Ot. s. 19—38; i Lt. s. 3—8.

9 febr. Nr. 1.

Eies slaktehuset ikke av produsentorganisasjon, skal produsentene være representert i styret (tilsynsutvalget). Oppnevnelsen skjer av vedkommende landbruksselskap, eller i tilfelle slaktehuset ligger utenfor et område som hører under et landbruksselskap, av landbruksselskapet i det nærmest tilstøtende distrikt.

§ 4. Departementet kan godkjenne et offentlig godkjent slaktehus eller en avdeling av det som eksportslakteri og fastsette vilkårene herfor.

§ 5. Slakteri hvor det drives slakting i forbindelse med salg av kjøtt og flesk eller produkter derav, og som ikke går inn under bestemmelsene i §§ 1 eller 4, skal meldes til Veterinærdirektøren som har rett til å foreta inspeksjon av slakteriet og av de anlegg som hører med til det, og til å kreve de opplysninger om slakteriets drift, utstyr og innredning som han finner påkrevd.

For slakterier som består ved denne lovs ikrafttreden skal melding i henhold til denne paragraf skje innen 3 måneder etter lovens ikrafttreden. For slakterier som opprettes senere skal melding skje før slakteriet bygges eller innres og tas i bruk.

§ 6. Slaktehus hvortil det i medhold av den hittil gjeldende lov er knyttet bestemmelse om slaktetvang, anses som godkjent etter bestemmelsene i nærværende lovs § 1 for så vidt beliggenhet, plan, innredning og utstyr angår.

Kap. II.

Om kjøttkontroll.

§ 7. I de kjøpstedene eller de ladestedene med eget kommunestyre som har over 2 000 innbyggere og ved de offentlig godkjente slaktehusene skal det være offentlig kjøttkontroll.

§ 8. Når et kommunestyre søker om det, kan departementet bestemme at det skal være offentlig kjøttkontroll i et herred eller del av det og også i en kjøpstads- eller ladestedskommune med eget kommunestyre, når antallet av innbyggere er 2 000 eller under det.

Departementet kan på samme vilkår bestemme at det skal være felles offentlig kjøttkontroll for to eller flere kommuner eller for bestemte deler av dem.

§ 9. Når det er innført offentlig kjøttkontroll i en kommune eller del av den, betaler kommunen utgiftene ved kontrollen. Den offentlige kjøttkontrollen skal utføres av kontrollveterinær som ansettes av kommunen, men ansettelsen er først gyldig, når den er godkjent av departementet. Finner departementet at arbeidsmengden for kontrollveterinæren er

så stor at kontrollens effektivitet lir ved det, kan det etter innhentet uttalelse fra komunestyret pålegge kommunene å ansette nødvendig hjelp. 9 febr. Nr. 1.

Ligger det innenfor et område som nevnt et offentlig godkjent slaktehus, skal den eller de kontrollveterinærer som er ansatt i kommunen også utføre den offentlige kjøttkontrollen ved slaktehuset, jfr. dog §§ 10 og 18. Departementet kan bestemme at kjøttkontrollen ved et offentlig godkjent slaktehus skal utføres av den offentlige kjøttkontrollen i en annen kommune enn den hvor slaktehuset ligger.

§ 10. Når det skal være egen offentlig kjøttkontroll ved et offentlig godkjent slaktehus betales utgiftene til kontrollen av slaktehusets eier. Kontrollen skal utføres av kontrollveterinærer som ansettes av departementet, etter at slaktehusets eier har fått høve til å uttale seg. Departementet bestemmer hvor mange kontrollveterinærer det skal ansettes, og godkjenner lønns- og ansettelsesvilkårene.

§ 11. Lokalene for den offentlige kjøttkontrollen — kontrollstasjonen — må ikke tas i bruk før de er godkjent av Veterinærdirektøren som så vel i det enkelte tilfelle som i sin alminnelighet kan utferdige nærmere bestemmelser om beliggenheten, størrelsen, innredningen og utstyret av slike lokaler. Han kan gi pålegg om utbedringen og vedlikeholdet av lokalene. Videre kan han om utøvelsen av arbeidet gi instruks som kontrollveterinærene er forpliktet til å overholde. Kontrollveterinærene og lokalenes eiere skal gi de opplysninger og oppgaver som Veterinærdirektøren krever.

§ 12. Den offentlige kjøttkontrollen skal kontrollere alt ferskt kjøtt og flesk av svin, ferskt kjøtt av hest, storfe, sau, geit, rein, elg, hjort, rådyr, dådyr eller bjørn, og organer av disse dyr, når de er slaktet på et offentlig godkjent slaktehus, eller når de er slaktet i — eller fra inn- eller utland innført til — en offentlig kjøttkontrolls område. Varer av de nevnte slag må innen et område, som det er offentlig kjøttkontroll i, ikke falbys, torgføres, forhandles, mottas eller brukes med mindre de er kontrollert av kontrollveterinæren i området og stemplet i samsvar med forskriftene om offentlig kjøttkontroll. Er slike varer allerede kontrollert og stemplet av en innenlandsk offentlig kjøttkontroll, må de etterbesiktiges og i tilfelle godkjennes når de føres inn i et annet område som det er offentlig kjøttkontroll i. Departementet kan dog i slike tilfelle bestemme at varene på visse vilkår ikke skal etterbesiktiges, men fritt kan føres inn til et annet offentlig kjøttkontrollområde, når de er fra dyr som er slaktet og kontrollert på et offentlig godkjent slaktehus, liksom departementet i et slikt tilfelle også kan bestemme at varer av de nevnte slag som

9 febr. Nr. 1.

tilhører og sendes militære institusjoner på visse vilkår skal være fritatt for etterbesiktigelse, når de føres inn i et annet offentlig kjøttkontrollområde.

Unntatt fra bestemmelsene i foregående ledd er forsendelser av de nevnte vareslag som leilighetsvis og til ubestemte tider sendes fra produsent direkte til forbruker i eller innen et offentlig kjøttkontrollområde, når varen bare er bestemt til bruk for mottakeren og hans husstand. Departementet fastsetter nærmere regler om dette.

Varer av de foran nevnte slag fra dyr som slaktes av eller for en produsent innenfor et offentlig kjøttkontrollområde i et herred, og som bare brukes av ham og hans husstand, er unntatt fra bestemmelsene i denne loven om kontroll, men produsenten har, om han vil, rett til å få varene kontrollert. Når et kommunestyre søker om det, kan departementet bestemme at det samme skal gjelde også i en kjøpstad eller i et ladested med eget kommunestyre.

Kongen fastsetter de nærmere forskriftene for den offentlige kjøttkontrollen og etterbesiktigelsen og kan fastsette unntagelsesbestemmelser for grensetrafikken.

§ 13. Saltet kjøtt og flesk, saltede organer, talg og fett som innføres fra utlandet skal kontrolleres av den offentlige kjøttkontrollen, og kan bare føres inn etter de reglene og til de kjøp- eller ladestedene som Kongen eller den han bemyndiger bestemmer. Kongen kan fastsette nærmere bestemmelser for innførsel og kontroll av hermetiske kjøtt- og fleskevarer og pølser.

Kongen kan bestemme at det skal være forbudt å føre inn fra utlandet så vel ferske som saltede benfrie kjøtt- og fleskevarer (tønnekjøtt) og annet findelt kjøtt og flesk, organer, blod, slakteavfall og pølser.

§ 14. Ferskt kjøtt, flesk og organer fra de i § 12 nevnte dyreslag, som den offentlige kjøttkontrollen finner kan brukes til mat for folk, skal etter undersøkelsen stemples med I eller II klasse etter nærmere regler fastsatt av Kongen, men skal ellers kasseres og tas vare på av kontrollveterinæren, som er ansvarlig for at det enten tilintetgjøres eller leveres til teknisk bruk. Hvis varen leveres til teknisk bruk, skal eieren ha en forholdsmessig betaling for den.

Det er forbudt å falby, torgføre, forhandle, motta eller bruke til mat for folk ferskt kjøtt, flesk og organer av de i § 12 nevnte dyreslag som er stemplet med klasse II med mindre varen selges i smått fra egne utsalg etter de reglene som departementet fastsetter. Ellers må de nevnte varer bare falbys, forhandles, mottas eller brukes til dyremat. Departementet fastsetter reglene herfor.

§ 15. Den offentlige kjøttkontrollens undersøkelse av kjøtt, flesk, organer m. v. skal foregå på offentlig kontrollstasjon eller offentlig godkjent slaktehus. Dog kan Veterinærdirektøren gi tillatelse til at undersøkelsen så vel av norske som innførte varer også kan foretas på slakteri (§ 5) eller i spesielle tilfelle andre steder. Departementet fastsetter bestemte avgifter for den undersøkelsen som foretas utenfor de fastsatte kontrolltider eller på steder utenfor kontrollstasjonen. 9 febr. Nr. 1.

Den offentlige kjøttkontrollens avgjerd kan påankes. Anken skjer til stedets helseråd. Den som eier eller framstiller varen må i tilfelle straks si fra om anken til vedkommende kjøttkontroll, som skal gi videre beskjed til helserådet.

§ 16. På kjøtt og flesk eller organer av de dyreslag som går inn under bestemmelsen om kjøttkontroll, er det forbudt å anbringe andre stempler enn den offentlige kjøttkontrolls som legitimasjon for at varen har vært underkastet sunnhetsbedømmelse. Unntatt herfra er dog de stempler som brukes av militære institusjoner.

§ 17. For den offentlige kjøttkontrollens undersøkelse av de fra utlandet innførte varer som er undergitt kontroll, erlegges betaling etter nærmere bestemmelse av Kongen.

§ 18. Kongen fastsetter de nærmere bestemmelser om hvorledes kjøttkontrollen ved eksportslakteri skal være organisert, nærmere regler om hvorledes denne kontrollen skal utføres og kan bestemme at utgiften ved denne kontrollen skal dekkes ved en bestemt avgift på de varer som kontrolleres og utføres.

Kap. III.

Forskjellige bestemmelser.

§ 19. Når slaktetvang innføres etter bestemmelsene i § 2, plikter vedkommende kommune å gi erstatning for den verdiforringelse som de for slakteribedrift innen kommunen lovlige oppførte bygninger og innretninger måtte li ved ikke lenger å kunne brukes etter sitt øyemed, for så vidt bedriften lovlig har vært drevet og ved slaktetvangens innføring ennå drives.

Erstatningen fastsettes i tilfelle ved skjønn for kommunens regning. For skjønnet gjelder de alminnelige bestemmelser om skjønn i ekspropriasjonssaker.

Erstatningskrav må i tilfelle være satt fram innen 3 måneder etter slaktetvangens innføring.

§ 20. Når det knyttes slaktetvang til et offentlig godkjent slaktehus, skal det for bruken fastsettes avgifter som ikke må være høyere enn nødvendig til å dekke driftsomkost-

9 febr. Nr. 1.

ningene og til å dekke rentene av den kapitalen som er brukt til anlegget. Kongen fastsetter avgiften etterat det først er innhentet uttalelse fra kommunestyret og også fra slaktehusets eier, når dette eies av andre enn kommunen. Etter de samme reglene fastsettes det også avgift for bruken av handelsfjøs, torg eller plass hvis det i medhold av § 2, siste ledd, bestemmes at all handel med levende husdyr skal foregå på et slikt bestemt sted.

§ 21. Kongen kan fastsette nærmere bestemmelser om gjennomføring av denne loven. Han kan således bl. a. bestemme at det for det innenlandske kjøtt og flesk skal meddeles opplysninger om kjøttets og fleskets opprinnelse m. v. og at det for det utenlandske kjøtt og flesk m. v., som skal kontrolleres etter denne loven, skal være med sertifikat om oprinnelsen, de dyrs tilstand i levende live som produktene stammer fra m. v. Veterinærdirektøren fastsetter skjemaet for slike sertifikater.

Videre kan Kongen bestemme at det fastsettes en minstevekt for de kjøtt- og fleskestykker som innføres i oppdelt tilstand og at bruk av andre konserveringsmidler enn salt forbys.

§ 22. Kongen kan bestemme at andre varer av animalsk opprinnelse enn de i denne lov nevnte skal være gjenstand for undersøkelse og godkjenning av den offentlige kjøttkontrollen. De nærmere regler om omsetningen av slike varer og om kjøttkontrollens undersøkelse og merking av dem blir i tilfelle samtidig å fastsette av Kongen.

Kongen eller den han bemyndiger til det kan for øvrig også fastsette nærmere forskrifter med sikte på å føre kontroll med at alle slags varer av animalsk opprinnelse som føres ut av riket, er friske og tilfredsstiller de krav som de forskjellige land stiller.

§ 23. Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer noen i denne lov eller i medhold av loven utferdiget bestemmelse eller som medvirker hertil straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder. På samme måte straffes forsøk.

§ 24. Denne loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer, dog senest 1 juli 1941. Dog kan Kongen, når det kommer søknad fra vedkommende kommunestyre om det, gi kjøpstads- eller ladestedskommuner med under 4 000 innbyggere utsettelse i en bestemt tid med å sette i verk den i § 7 påbudte offentlige kjøttkontroll. Kongen kan også dispensere fra bestemmelsen i § 7 om tvungen offentlig kjøttkontroll ved offentlig godkjent slaktehus.

Fra den dag denne loven trer i kraft oppheves lov nr. 3 av 27 juni 1892 om kommunale slaktehus, kjøtkontroll m. v.

med senere tilleggslover. De i medhold av sistnevnte lov gitte bestemmelser gjelder dog, for så vidt de ikke strider mot denne loven, inntil de ved bestemmelse utferdiget i medhold av nærværende lov forandres eller oppheves. 9 febr. Nr. 1.

Lov *) [1]) **om forandring i straffeloven.** 9 febr. Nr. 2.

I.

I straffeloven av 22 mai 1902 skal følgende bestemmelser lyde slik:

§ 372. Med bøter eller med fengsel inntil 3 måneder straffes den, som for å føre andre bak lyset angående omstendigheter av betydning for rettsforhold eller foretagelsen av rettshandler utsteder en skriftlig bevitnelse, der inneholder usannhet.

Med bøter eller med fengsel inntil 6 måneder straffes den, som i hensikt å tilvende seg eller andre en fordel eller å skade noen, løgnaktig utgir seg eller en annen for en i en bevitnelse, et personpass eller et liknende legitimasjonspapir omhandlet person eller på annen måte benytter et slikt dokument, eller som medvirker hertil.

Den som overlater til en annen et slikt legitimasjonspapir som er utferdiget til ham, skjønt han vet eller bør forstå at det vil bli brukt uberettiget, eller som medvirker hertil, straffes med bøter eller med fengsel inntil 3 måneder.

§ 418. Forser noen seg mot de forskrifter til unngåelse av sammenstøt mellom skip eller angående nødsignaler eller losning, som han plikter å følge, straffes han med bøter.

På samme måte straffes den som overtrer forskrifter som er gitt av Kongen eller den han bemyndiger om sjøfarten i norsk territorialfarvann.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Mellombels lov *) [2]) **om avgifter av bensin og gummiringar for motorvogner til delvis å greie statens utgifter til vegstellet.** 9 febr. Nr. 3.

§ 1. Stortinget kan vedta at det for budsjett-terminen 1 juli 1940—30 juni 1941 ved sida av dei avgifter som blir pålagde i samsvar med motorvognlova skal svaras avgift av

*) Kunngj. 13 februar i Lovtid. 1 nr. 6.

[1]) St.vedtak 1 februar. Se Ot. prp. nr. 7. Innst. O. nr. 5. St.tid., forh. i Ot. s. 39; i Lt. s. 8.

[2]) St.vedtak 1 februar. Sjå Ot. prp. nr. 2. Innst. O. nr. 6. St.tid., forh. i Ot. s. 39—40; i Lt. s. 8.

9 febr. Nr. 3. bensin og av gummiringar for motorvogner og motorsyklar — luftslangar, slangevernarar og felgband til slike hjulringar medrekna. Desse avgifter skal brukas til delvis å greie statens utgifter til vegstellet.

§ 2. Reglane i motorvognlova og i dei føresegner som er eller blir fastsette i samsvar med motorvognlova om betaling m. v. av vegavgifter etter nemnde lov og straffeføresegna i motorvognlova § 29, første leden, skal også gjelde for avgiftene etter denne lov. Avgiftene kan drivas inn ved panting.

§ 3. Denne lova tek til å gjelde straks.

9 febr. Nr. 4. **Lov**[1]) om opphevelse av lov av 26 juni 1929 om forandring av midlertidig lov om kvalitetskontroll av medisintran av 22 juni 1928.

§ 1. Lov av 26 juni 1929 om forandring av midlertidig lov om kvalitetskontroll av medisintran av 22 juni 1928 oppheves.

§ 2. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

9 febr. **Kongelig resolusjon** *) om fredning av alt dyre- og planteliv på øya Froungen, gnr. 16 bnr. 2, 6, 23 og 19, Tjøme herred, Vestfold fylke.

9 febr. **Kongelig resolusjon.**

Etter § 1 i stortingsvalgloven blir rådmannen i Narvik fra 15 februar 1940 oppnevnt til å føre manntallet for statsborgerlige valg i Narvik istedenfor byfogden i Narvik.

9 febr. **Kongelig resolusjon** *) om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Ballangen herred, Nordland fylke.

9 febr. **Kongelig resolusjon** *) om bestemmelser for bruk av bunngarn med eller uten ruse i sjøen innen Larvik fiskeridistrikt, Vestfold fylke.

9 febr. **Kongelig resolusjon.**

A. 1. Aldersgrensen for samtlige stillinger for pensjonerte offiserer i Utskrivningsvesenet i landvernet, ved magasiner (så vel for K- som B-befal) fastsettes til 68 år.

---

[1]) St.vedtak 1 februar. Se Ot. prp. nr. 67, 1939. Innst. O. A.
*) Kunngj. 13 februar i Lovtid. 1 nr. 6.

2. Lignende nedsettelse av aldersgrensen til 68 år finner også sted for plasskommandanten på Gardermoen, bibliotekaren i Generalstaben og depotsjefen i Kavaleriet. 9 febr.

B. Kongelig resolusjon av 11 mai 1929 hva angår krigskommissærer, formannen i Oslo innrulleringskommisjon og plasskommandanten på Gardermoen settes ut av kraft.

Kongelig resolusjon *). 9 febr.

Etter lov nr. 5 av 14 mai 1917 § 1 blir det vedtatt at Forsyningsdepartementet eller den det gir myndighet til det, får fullmakt til å treffe bestemmelse om beslagleggingav og avståing til staten av eiendomsrett til brensel i fast form.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Thøger Saeves og hustrus legat» til trengende bosatt innen Rakkestad og Os, opprettet ved testament av 9 september 1938. 9 febr.

Bruksregler **) for Reset bygdealmenning. 9 febr.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet. 9 febr.

I medhold av lov av 14 mai 1917, jfr. kongelige resolusjoner av 1 og 22 september 1939, bestemmer Forsyningsdepartementet at salg og levering av importert fast brensel, (kull, antrasitt, koks og sinders) til husbruk inntil videre bare må foregå i samsvar med disse forskriftene:

1. Utlevering av slikt brensel må bare finne sted mot erklæring underskrevet av forbrukeren eller noen som handler på hans vegne, med oppgave over det kvantum som bestilles, og de brenselsbeholdninger som forbrukeren har på bestillingsdagen.

Erklæringen skal utferdiges i to eksemplarer. Det ene eksemplar beholder forhandleren, det andre sender han til forsyningsnemnda på stedet, som skal føre kontroll med utleveringene.

2. Det må ikke leveres ut mere brensel til noen forbruker enn at hans samlede beholdninger, heri iberegnet beholdningene på bestillingsdagen, ikke på noe tidspunkt kommer til å overstige:

a. for enkelte leiligheter og liknende husrom med alminnelige rundbrenner- og etasjeovner 5 hl. koks eller 250 kg

*) Kunngj. 13 februar i Lovtid. 1 nr. 6.
**) Kunngj. 21 februar i Lovtid. 1 nr. 7.

9 febr. kull eller begge slag brensel i tilsvarende mindre kvanta,

b. for mindre hus og enkelte leiligheter med sentralfyring ½ tonn brensel, uansett slag. Har huset to eller flere leiligheter, kan kvantumet aukes til 1 tonn,

c. for større hus med mange leiligheter eller kontorer, og for hoteller, forsamlingshus og liknende 2½ tonn brensel, uansett slag,

d. for sjukehus, gamleheimer, fengsler, skoler, offentlige og kommunale bygninger og liknende brensel for 14 dagers forbruk.

3. 1 og 15 i hver måned skal enhver importør av brensel, herunder også gassverk, avgi oppgave over de beholdninger av de forskjellige slag importert brensel som han på dette tidspunkt har, uten omsyn til om beholdningene skal være til husbruk eller annet bruk. Oppgaven skal også gi opplysning om de kvanta som vedkommende har levert ut etter siste oppgave, og hvor store kvanta han venter å få inn i nærmeste framtid. Oppgaven blir sendt til Forsyningsdepartementet og gjenpart blir sendt forsyningsnemnda på vedkommende sted. Oppgaven skal avgis første gang 15 februar 1940 og skal da også gi opplysning om de kvanta som er levert ut etter at disse forskriftene trådte i kraft.

4. Overtredelse av disse forskriftene, herunder forskriftene om opplysningsplikt, er straffbar etter lov av 14 mai 1917 § 8.

5. Forskriftene som gjelder for hele landet, trer i kraft straks.

9 febr. **Skrivelse** *) fra Forsyningsdepartementet.

Med hjemmel i lov av 14 mai 1917, jfr. kongelige resolusjoner av 1 og 22 september 1939, fastsetter Forsyningsdepartementet følgende foreløpige forskrifter om innskrenking i bruken av importert fast brensel:

1. Sentralanlegg for tilberedning av varmt vann må i boligbygg ikke fyres opp med kull, antrasitt, koks eller sinders av noe slag oftere enn 2 sammenhengende dager hver 3 uke.

2. Fyring for oppvarming av rom skal foregå på slik måte at temperaturen ikke overskrider:

a) 18° C i alminnelige oppholdsrom, herunder også kontor- og skolerom.

b) 15° C i butikker og forsamlingsrom.

*) Kunngj. 13 februar i Lovtid. 1 nr. 6.

3. I boliger må det ikke uten at det er helt påkrevd varmes opp mer enn ett oppholdsrom og de aller nødvendigste soverom. 9 febr.

4. Forskriftene trer i kraft straks.

Forskrifter *) om priser m. v. 10 febr.

(Fastsatt av Justisdepartementet i medhold av provisorisk anordning om prisregulering m. v. av 22 september 1939).

Kapitel 1. Forbud mot urimelige priser og andre mislige omsetningsforhold.

§ 1. *Forbud mot urimelige priser og forretningsvilkår.*

Det er forbudt å ta eller kreve priser eller sette forretningsvilkår ellers som må anses urimelige.

Ved bedømmelsen av om en pris eller et forretningsvilkår er urimelig, skal legges særlig vekt på de krav til prisfastsettelse og til god forretningsskikk som må stilles til de ervervsdrivende under den krisesituasjon som er fremkalt av krigen.

§ 2. *Forbud mot unødvendig mellomhandel.*

Det er forbudt å drive unødvendig mellomhandel som virker til prisfordyring, eller foreta oppkjøp av varer i det øyemed, eller selge til personer eller selskaper som driver eller akter å drive slik mellomhandel.

Unødvendig er en mellomhandel når vedkommende mellomledd ikke har vært sedvanlig i vedkommende erverv.

§ 3. *Forbud mot å holde varer tilbake fra omsetning.*

Det er forbudt å holde varer tilbake fra omsetning når eieren har kjøpt dem inn eller fremstillet dem i salgsøyemed.

Det er å holde varer tilbake fra omsetning når eieren nekter å selge dem til lovlig fastsatt pris fordi han finner at den er for lav eller han nekter av andre mislige grunner. Slik nektelse skal anses å være til stede når eieren tross oppfordring fra departementet, Kontrollkontoret eller vedkommende kontrollnemnd unnlater å selge til den fastsatte pris uten å kunne godtgjøre at han har rimelig grunn til det. Oppfordringen kan gis særskilt til hver eier eller gjennom alminnelig kunngjørelse.

§ 4. *Forbud mot omgåelser.*

Det er forbudt å ta eller kreve ekstragodtgjørelser i noen som helst form i tillegg til de priser eller vederlag som er

*) Kunngj. 21 februar i Lovtid. 1 nr. 7.

10 febr. regulert av kontrollmyndighetene eller av andre i henhold til fullmakt fra dem, eller foreta andre handlinger med sikte på å omgå eller motvirke prisreguleringsbestemmelser.

Kapitel 2. Særlige bestemmelser for varer og ytelser som er prisnotert eller særskilt prisregulert på annen måte.

§ 5. *Prisregulering iverksatt av prisutvalg.*

De bestemmelser til regulering av priser eller omsetningsforhold som er truffet av et prisutvalg etter fullmakt fra kontrollmyndighetene, må overholdes av alle dem som i vedkommende distrikt driver slik ervervsvirksomhet som bestemmelsene gjelder for.

Har utvalget foretatt prisnotering, jfr. § 17, kan de ervervsdrivende som noteringen gjelder for, når ikke annet uttrykkelig er bestemt, beregne noteringsprisene uten hensyn til hvilke omkostninger hver enkelt av dem har. De har dog adgang til å selge billigere dersom ikke utvalget med Kontrollkontorets samtykke har bestemt at noteringsprisene skal være minstepriser. Om adgang for konkurranseregulerende sammenslutninger eller grupper til å opprettholde minstepriser for sine medlemmer gjelder det som er bestemt i §§ 7 og 8.

§ 6. *Prisregulering iverksatt av kontrollmyndighetene.*

Bestemmelsene i § 5 gjelder tilsvarende for reguleringer som er satt i verk av kontrollmyndighetene.

§ 7. *Prisbestemmelser m. v. fastsatt av meldepliktige konkurranseregulerende sammenslutninger eller grupper.*

Sammenslutninger eller grupper av ervervsdrivende som er meldepliktige til Trustkontrollkontoret i henhold til kontorets meldingsforskrifter av 24 juli 1926, må ikke fastsette eller opprettholde priser eller andre konkurranseregulerende bestemmelser i strid med bestemmelser som er truffet av kontrollmyndighetene eller av prisutvalg eller andre etter fullmakt fra dem. Vedtak om forhøyelse av priser må ikke settes i verk uten samtykke av Kontrollkontoret.

Sammenslutningens eller gruppens medlemmer må ikke ta eller kreve høyere priser enn de som sammenslutningen eller gruppen lovlig har fastsatt. Dette gjelder selv om prisene er fastsatt som minstepriser. For prisnoterte varer eller ytelser, jfr. § 17, kan medlemmene når Kontrollkontoret ikke har bestemt noe annet, beregne de noteringspriser som er godkjent av kontoret, uten hensyn til hvilke omkostninger hver enkelt av dem har.

Bestemmelsene i annet ledd gjelder tilsvarende for uten-

forstående ervervsdrivende i det distrikt sammenslutningen 10 febr.
eller gruppen omfatter. Sammenslutningen eller gruppen skal, så langt det er overkommelig, gjøre disse ervervsdrivende kjent med de bestemmelser som til enhver tid gjelder.

Med de begrensninger som følger av bestemmelsene i første og annet ledd, kan sammenslutningen eller gruppen opprettholde minstepriser eller andre konkurransereguleringer med slike tvangsmidler som er hjemlet i vedtektene eller overenskomsten. Dette gjelder dog bare overfor dem som er medlemmer i sammenslutningen eller gruppen eller ellers har tiltrådt overenskomsten, og bare så langt det er tillatt etter gjeldende lov og kontrollmyndighetene ikke har forbudt det. Sammenslutningen eller gruppen må ikke uten samtykke av Kontrollkontoret bruke tvangsmidler overfor utenforstående ervervsdrivende fordi de tar lavere priser eller følger andre forretningsvilkår enn de som sammenslutningen eller gruppen har fastsatt.

Bestemmelsene i denne paragraf får ikke anvendelse for meldepliktige konkurransereguleringer som ikke er meldt til Trustkontrollkontoret i samsvar med kontorets meldingsforskrifter av 24 juli 1926. For slike reguleringer gjelder bestemmelsene i § 8.

§ 8. *Prisbestemmelser m. v. fastsatt av sammenslutninger og grupper som ikke er meldepliktige.*

Sammenslutninger eller grupper av ervervsdrivende som ikke er meldepliktige til Trustkontrollkontoret etter meldingskunngjørelsen av 24 juli 1926, må ikke fastsette eller opprettholde bindende priser eller andre bindende konkurranseregulerende bestemmelser uten at de har fått særskilt samtykke til det av Kontrollkontoret.

De bestemmelser som slike sammenslutninger eller grupper måtte fastsette uten samtykke av Kontrollkontoret, gir ikke adgang for medlemmer eller andre ervervsdrivende til å beregne andre priser eller følge andre forretningsvilkår enn de som er i samsvar med disse forskrifter eller med særskilte prisreguleringsbestemmelser fastsatt av kontrollmyndighetene eller av prisutvalg eller andre etter fullmakt fra dem. Det samme gjelder med hensyn til de bestemmelser som sammenslutningen eller gruppen fastsetter til veiledning for medlemmene.

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder ikke de forpliktelser som medlemmer av samvirkelag måtte ha i forhold til laget.

10 febr. Kapitel 3. Særlige bestemmelser for varer og ytelser som ikke er regulert gjennom prisnoteringer eller andre særskilte prisbestemmelser.

§ 9. *Priser for norske industrivarer ved salg fra produsent.*

Industribedrifter skal fastsette sine salgspriser på grunnlag av produksjonsomkostningene for vedkommende varer med tillegg av rimelig fortjeneste, jfr. § 1.

Ved utregningen av produksjonsomkostningene skal råvarer og hjelpestoffer føres opp etter hva de har kostet bedriften, uten hensyn til om prisene på slike varer senere er gått opp. Har produsenten råvarer eller hjelpestoffer som er kjøpt inn til forskjellige priser, skal gjennomsnittsprisen for dem legges til grunn. Ekstraordinære beholdninger av råvarer eller hjelpestoffer som er skaffet etter avtale med offentlig myndighet for å tjene som reservelager under krisen, behøver dog ikke å tas med i gjennomsnittsberegningen så lenge de ikke brukes i produksjonen. Det samme gjelder også for de ekstraordinære beholdninger som Kontrollkontoret har godkjent som krisemessige reservelagre.

Fortjenesten beregnes på sedvansmessig måte. Den må dog ikke uten samtykke av Kontrollkontoret regnes etter større satser enn hva det i distriktet var vanlig å regne med 31 august 1939. Regnes fortjenesten i prosent, må nedsettelse av prosentsatsen finne sted dersom den på grunn av prisstigningen ville gi større fortjeneste enn rimelig.

Forhøyelse av salgsprisene må bare gjelde de varer som er fremstillet med de økete omkostninger, og må først settes i verk etter at produsenten stort sett har solgt ut de varer som er produsert eller kan produseres med de omkostninger som den gjeldende salgspris er bygget på, jfr. dog § 14.

§ 10. *Priser for andre norske varer ved salg fra produsent.*

Priser for salg fra produsent av andre norske varer enn industrivarer skal settes etter tilsvarende regler som er fastsatt for industrivarer, med de endringer som tilsies av de særegne forhold innen vedkommende produksjonsgren, og slik at prisene ikke blir urimelige, jfr. § 1.

§ 11. *Priser for importerte varer ved salg fra importør.*

Importører skal sette sine salgspriser på grunnlag av hva de importerte varer har kostet innbrakt på importørens lager, med tillegg av bruttofortjeneste til dekning av andre omkostninger og rimelig nettoavkastning, regnet på sedvansmessig måte, jfr. § 1. Bestemmelsene om reservelagere i § 9 får tilsvarende anvendelse.

Bruttofortjenesten må ikke uten samtykke av Kontroll- 10 febr.
kontoret regnes etter større satser enn de som det i distriktet var vanlig å regne med 31 august 1939. Regnes bruttofortjenesten i prosent, må prosentsatsen nedsettes dersom den på grunn av prisstigningen ellers ville gi større nettofortjeneste enn rimelig.

Forhøyelse av salgspriser må bare gjelde de varer som er importert til høyere priser, og må først settes i verk etter at beholdningen av billigere varer av samme slag stort sett er solgt ut, jfr. dog § 14.

Ved salg av varer som ikke er brakt inn på lager, skal gjøres fratrekk for de omkostninger som importøren sparer, med tilsvarende reduksjon av fortjenesten.

§ 12. *Priser ved salg fra videreforhandlere av norske eller importerte varer.*

Priser for videresalg av norske eller utenlandske varer fastsettes på grunnlag av hva varen har kostet innbrakt på videreforhandlerens lager, med tillegg av bruttofortjeneste til dekning av andre omkostninger og rimelig nettoavkastning, regnet på sedvansmessig måte, jfr. § 1.

Bruttofortjenesten må ikke uten samtykke av Kontrollkontoret regnes etter større satser enn hva det i distriktet var vanlig å regne med 31 august 1939. Regnes bruttofortjenesten i prosent, må prosentsatsen nedsettes dersom den på grunn av prisstigningen ellers ville gi større nettofortjeneste enn rimelig.

Forhøyelse av salgspriser må bare gjelde de varer som er kjøpt inn til høyere priser, og må først settes i verk etter at beholdningen av billigere varer av samme slag stort sett er solgt ut, jfr. dog § 14.

Ved salg av varer som ikke er innbrakt på lager, skal gjøres fratrekk for de omkostninger som videreforhandleren sparer, med tilsvarende reduksjon av fortjenesten.

§ 13. *Priser i annen ervervsvirksomhet.*

I annen ervervsvirksomhet enn nevnt i §§ 9—12 skal prisene fastsettes etter sedvansmessige regler med de tillempninger som tilsies av de ekstraordinære forhold, og i samsvar med bestemmelsene i § 1.

§ 14. *Adgang til beregning av gjennomsnittspriser.*

Dersom en ervervsdrivende har her i landet forskjellige partier av samme slags varer som er fremstillet eller kjøpt inn til forskjellige priser, kan han fastsette gjennomsnittspriser for disse varer. Gjennomsnittsprisene skal regnes ut på grunnlag av de forskjellige varepartiers størrelse og

10 febr. kostende slik at den samlede fortjeneste på vedkommende partier ikke blir større enn om hvert enkelt parti hadde vært solgt i forhold til sin særskilte fremstillings- eller innkjøpspris. Gjennomsnittsprisene kan revideres når den ervervsdrivende får inn nye varer til andre priser. Ved den nye gjennomsnittsberegning må de varepartier som har vært tatt med i den tidligere gjennomsnittsberegning, føres opp etter den gjennomsnittspris som da ble regnet ut, og ikke etter sin opprinnelige pris.

Det må gjøres opptegnelser som tydelig viser hvorledes beregningen er utført. Opptegnelsene må forsynes med erklæring fra bedriftens sjef eller vedkommende avdelingssjef om at beregningen er utført i samsvar med disse forskrifter.

Kontrollkontoret kan gi nærmere bestemmelser om gjennomsnittsberegningen og om kontrollen med den. Kontoret kan også for enkelte erverv eller bedrifter gi andre regler for den fremgangsmåte som skal følges.

§ 15. *Melding om prisforhøyelser etter §§ 9 og 11.*

Prisforhøyelser etter §§ 9 og 11 skal meldes til vedkommende landsbransjesammenslutning senest dagen før forhøyelsen settes i verk. Dersom det i vedkommende erverv ikke finnes noen landsbransjesammenslutning, skal meldingen sendes til Norges Handelsstands Forbund når det gjelder importvarer, til Norges Industriforbund når det gjelder industrivarer, og til Norges Håndverkerforbund når det gjelder håndverksprodukter. Med meldingen skal sendes slike oppgaver som er nødvendige til belysning av om forhøyelsen er berettiget og i samsvar med de fastsatte regler. I meldingen må også oppgis om den ervervsdrivende har reservelagere som er holdt utenfor ved prisfastsettelsen, jfr. §§ 9 og 11.

Finner vedkommende organisasjon at en prisforhøyelse ikke er tilstrekkelig begrunnet eller er foretatt med større beløp enn berettiget, skal den henstille til vedkommende ervervsdrivende å utsette, oppheve eller endre forhøyelsen. Dersom henstillingen ikke etterkommes, skal innberetning straks sendes til Kontrollkontoret.

Kontrollkontoret kan bestemme at melding etter første ledd skal sendes til vedkommende prisutvalg eller til Kontrollkontoret istedenfor til slik organisasjon som foran nevnt. Prisutvalgene skal i tilfelle selv treffe vedtak om utsetting, oppheving eller endring av forhøyelser som de ikke finner berettiget. Vedtakene skal forelegges Kontrollkontoret etter de forskrifter som er fastsatt for utvalgene.

Kontrollkontoret kan frita bestemte erverv eller bedrifter for å sende inn melding etter denne paragraf eller begrense meldeplikten til bestemte vareslag.

Tvist om melding skal sendes inn etter denne paragraf 10 febr.
eller om hvor melding skal sendes, avgjøres av Kontrollkontoret.

Kapitel 4. Forskjellige bestemmelser.

§ 16. *Hva slags ervervsvirksomhet som omfattes av forskriftene.*

Disse forskrifter gjelder for all slags privat og kommunal ervervsvirksomhet bortsett fra arbeid i andres tjeneste.

Bestemmelsene gjelder dog ikke for salg til utlandet.

§ 17. *Definisjoner.*

Med priser menes i disse forskrifter priser av alle slag uten hensyn til om det i alminnelighet brukes andre betegnelser, såsom vederlag, godtgjørelse, honorar, salær, frakt, takst, leieavgift eller liknende.

Med prisutvalg menes bare prisutvalg som er opprettet etter provisorisk anordning om priser av 1 september 1939 eller provisorisk anordning om prisregulering m. v. av 22 september 1939 eller som blir opprettet etter en lov som avløser denne anordningen.

Med prisnotering menes bestemmelser om ens priser:

a) for varer av samme slag, fremstillet av forskjellige produsenter,
b) for ytelser av samme slag, utført av forskjellige personer.

Bestemmelser om ens priser for videreforhandling av varer fra en enkelt produsent anses ikke som prisnotering.

§ 18. *Dispensasjoner.*

Kontrollkontoret kan gjøre unntak fra disse forskrifter.

Kontrollkontorets avgjørelse kan innen 8 dager etter at vedkommende har fått underretning om den, innankes for Kontrollrådet. Anken har ikke oppsettende virkning.

§ 19. *Særbestemmelser går foran de alminnelige prisforskrifter.*

Disse forskrifter gjelder ikke i den utstrekning de måtte komme i strid med særlige bestemmelser gitt av kontrollmyndighetene eller av prisutvalg eller andre etter fullmakt fra dem.

§ 20. *Ikrafttredelse.*

Disse bestemmelser trer i kraft fra og med 14 februar 1940. Fra samme tidspunkt oppheves:

a) Midlertidige forskrifter om priser m. v. av 22 september 1939.
b) Bestemmelsene i § 5 i forskriftene av 23 september 1939 om lokale detaljprisutvalg for kolonialvarer m. v.

10 febr. c) Bestemmelsene i § 9 i midlertidige alminnelige forskrifter om prisnotering m. v. av 29 september 1939.

Overtredelse av forskriftene kan medføre straffansvar etter § 9 i den provisoriske anordning.

10 febr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på det ved Halvor Knudsen Bjørntvedts testament av 17 september 1933 opprettede «Halvor Knudsen Bjørntvedt og hustru Pernille Knudsen Bjørntvedts legat til fordel for verdig trengende teologisk studerende».

10 febr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om merking av bundne laks- og sjøaureredskaper i Troms fiskeridistrikt.

13 febr. **Stortingsvedtak** **) om Skattefordelingsfondet.

A. Stortinget samtykker i at det av Skattefordelingsfondet anvendes som tilskudd til vanskeligstilte kommuners budsjetter og ekstraordinært til fortsettelse av gjennomføring av skatteutjevning den eventuelle rest av den halvpart av renteskatten for 1939 som skal utdeles etter regler fastsatt av Stortinget og inntil halvparten av renteskatten for 1940.

B. Den under A nevnte bevilgning og tilleggsbevilgningen hertil, 1 mill. kroner, på statsbudsjettet for 1940—41 fordeles slik:

Kr. 1 300 000 i forhold til antatt inntekt pr. innbygger.

Kr. 600 000 i forhold til antall forsorgsunderstøttede hovedpersoner i prosent av folketallet.

Kr. 600 000 i forhold til folketallet.

Resten etter Justisdepartementets skjønn.

Tilskudd skal være betinget av at skatteprosenten for foregående år var over 18 eller ville vært over 18 ved bruk av en reduksjonstabell hvor normaltabellens tall er redusert med 40 prosent. Denne betingelse skal dog ved fordelingen av det beløp som fordeles etter Justisdepartementets skjønn rent unntakelsesvis kunne frafalles hvor det anses påkrevd. Kommuner med over 20 000 innbyggere kommer ikke i betraktning ved fordelingen av de 2,5 mill. kroner som skal fordeles etter faste faktorer.

Det er en betingelse for utbetalingen av tilskudd at kommunens budsjett er slik at Justisdepartementet finner å kunne godkjenne det og at fylkesskattestyret godkjenner ligningen.

*) Kunngj. 21 februar i Lovtid. 1 nr. 7.
**) Se St.prp. nr. 10. Innst. S. nr. 20. St.tid. s. 299.

Dog kan forskudd på tilskudd utbetales før budsjett og ligning er godkjent i de tilfelle og i den utstrekning Justisdepartementet finner det påkrevd. 13 febr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Haldor og Mary Henrichsens legat» til fordel for Hjerleids husflidsskole, Dovre, opprettet ved testament av 28 september 1936. 13 febr.

Bestemmelser *) om Rjukan m. v. som forbudt område for utlendinger. 15 febr.

(Fastsattt av Justisdepartementet i medhold av provisorisk anordning av 6 oktober 1939).

§ 1. Utlending forbys adgang til Vestfjorddalen i Tinn herred, regnet fra en linje nord-syd gjennom Sneiselii ved Møsvatnet i vest til en linje Mæl—Fagerstrand i øst, samt til ferjestedet ved Tinnoset i Gransherad.

§ 2. I særlige tilfelle kan politimesteren i Rjukan og politimesteren i Oslo eller annen myndighet som Justisdepartementet bestemmer, gi utlending adgang til det i § 1 nevnte distrikt eller en del av dette, enten for en enkelt gang (reise) innen et nærmere bestemt tidsrom eller for flere reiser av nærmere fastsatt varighet, eller for lengre tid, dog ikke utover 3 måneder.

Tillatelsen blir enten å påtegne pass eller annet legitimasjonsdokument med fotografi eller å gi ved særskilt dokument påført personalia og påført fotografi av den som får tillatelsen.

Til bruk som legitimasjon kan slik tillatelse også gis utlending som har adgang etter § 4 samt norsk statsborger som godtgjør å ha en særlig interesse av det.

§ 3. Den som har gitt slik tillatelse som nevnt i § 2, kan når som helst kalle den tilbake.

En nektelse kan alltid bringes inn for departementet, som kan omgjøre den. Det kan også ta tilbake en allerede gitt tillatelse.

Tillatelse etter §§ 2 og 4 er betinget av at det ikke blir fotografert, tegnet eller på annen måte avbildet eller gjengitt noe fra eller av det område som er nevnt i § 1. Den som har fått tillatelse etter § 2 må finne seg i at politiet underkaster ham eller hans bagasje nærmere undersøkelse, når det finner grunn til det.

Utenom det som er nevnt i foregående ledd, kan til den enkelte tillatelse etter § 2 knyttes andre betingelser som måtte anses hensiktsmessige, f. eks. om særskilt anmeldelse av reisen og liknende.

*) Kunngj. 21 februar i Lovtid. 1 nr. 7.

15 febr. § 4. Forbudet etter § 1 gjelder ikke for utlending som er fast bosatt innen området eller som er fast bosatt i Tinn herred og har sitt godkjente arbeid innen området (arbeidstillatelse).

§ 5. Utlending som etter §§ 2 og 4 har adgang til det i § 1 nevnte område, har å rette seg etter de anvisninger som er eller blir gitt av politiet (herunder uniformert vaktmannskap), og enhver — også norsk statsborger — har på oppfordring av dette å legitimere seg, så det straks kan bringes på det rene om lov eller forskrift er overtrådt.

§ 6. Disse bestemmelser trer i kraft 20 februar 1940. Overtredelse av bestemmelsene er straffbar.

15 febr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har Frankrike 16 januar 1940 deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende internasjonal overenskomst*) om undertrykkelse av forsendelse og salg av utuktige publikasjoner, Genève 12 september 1923. Ratifikasjonen gjelder ikke for de franske kolonier, protektorater og mandatland.

15 febr. **Skrivelse** fra Sosialdepartementet.

I henhold til § 9 i lov om jordmødre av 19 desember 1898 har Sosialdepartementet samtykket i at distriktsjordmorstillingen i Larvik nedlegges, og samtidig godkjent den ordning at fødselshjelp til fattige i byen utføres av privatpraktiserende jordmødre mot betaling etter de takster som til hver tid gjelder i Vestfold fylkes jordmorforening.

15 febr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om regulering av parsellene 2 og 3 av gnr. 5 bnr. 10, Velosipedbanetomta, Aker herred, Akershus fylke.

15 febr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningsloven § 93 for et strøk ved Asker jernbanestasjon, Akershus fylke.

15 febr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om regulering av Nordre Bondi, Asker herred, Akershus fylke.

15 febr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om reguleringsplan og bygningsvedtekter for Ræl i n g e n bygningsdistrikt, Akershus fylke, med unntak av Torgenholtet, gnr. 106 bnr. 4.

15 febr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om regler for betaling av feiing og besiktelse av nye piper i Bergen.

15 febr. **Rundskrivelse** fra Riksadvokaten til statsadvokatene.

Etter straffeprosesslovens § 263 og politiinstruksens § 110 skal politiet ved likfunn og når det hender ulyk-

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1929 s. 47.
**) Kunngj. 21 februar i Lovtid. 1 nr. 7.

ker som volder tap av menneskeliv eller be- 15 febr.
tydelig ødeleggelse av eiendom, såfremt ikke annen offentlig myndighet har å anstille undersøkelse, foreta etterforskning om ulykken og dens årsak. Lignende bestemmelser gjelder ved havari av sivile luftfartøyer; jfr. min rundskrivelse av 20 april 1933.

Disse bestemmelser utvides til å gjelde forlis og havari av norske eller utenlandske skip og luftfartøyer som følge av torpedering, bombing, minesprengning eller annen sprengning eller beskytning innenfor territorialgrensen eller på sjøen utenfor grensen i nærheten av denne.

Foruten fartøyets (i tilfelle også det angripende fartøys) identitet gjelder det i første rekke å få fastslått fartøyets kurs og påværende plass da ulykken fant sted.

Såvidt mulig samtidig bør politiet innhente de opplysninger som skipsinspektøren måtte begjære innhentet vedkommende norske skip (jfr. påtaleinstruksens § 82), idet politiet forutsettes å underrette skipsinspektøren når det gjelder norske skip.

Såfremt det antas at det av det havarerte skips mannskap vil bli avgitt sjøforklaring her i landet, bør sjøforklaringen avventes før mannskapene avhøres av politiet, hvis dette ikke vil medføre noen særlig forsinkelse.

Såfremt krigsulykken har funnet sted i nærheten av en by, bør politiet søke bistand hos byens havnevesen, som regelmessig vil være i besittelse av loddliner, peileapparat m. v. til bestemmelse av stedet for ulykken.

Jeg anmoder enn videre om at politiet hurtigst mulig anstiller etterforskning, hvor det formodes å foreligge krenkelse av norsk territorium av utenlandske krigsskip eller krigsfly. Det gjelder her i første rekke å søke fastslått fartøyets nasjonalitet, navn eller type, det nøyaktige tidspunkt og sted hvor fartøyet var nærmest land samt fartøyets kurs.

Politiet bør, når en sjøulykke av ovennevnte slag har funnet sted i norsk farvann, eller når det antas å foreligge krenkelse av norsk territorium, snarest mulig underrette nærmeste vaktskip eller sjømilitære vakt, som også som regel vil kunne yte teknisk bistand ved etterforskningen. De innhentede forklaringer med situasjonsriss, fotografier m. v. må uten opphold innsendes til Riksadvokaten.

Kongelig resolusjon. 16 febr.

I reglement angående utdeling av aspirantstipendier for utdannelse til utenrikstjenesten og angående aspirantprøve (fastsatt ved kongelig resolusjon av 12 oktober 1923 og en rekke endringsresolusjoner) endres § 2 til å lyde så:

16 febr. § 2. Kunngjørelse om aspirantstipendienes utdeling blir å iverksette i god tid før budsjettårets begynnelse.

Ansøkninger om aspirantstipendier innsendes til Utenriksdepartementet og forelegges av dette for en nevnd («Aspirantnevnden»), bestående av 8 medlemmer, nemlig:

1) Et medlem som utnevnes av Utenriksdepartementet, og som er nevndens formann.
2) En representant for skipsfarten.
3) En representant for eksporthandelen.
4) En representant for importhandelen.
5) En representant for eksportindustrien.
6) En representant for hjemmeindustrien.
7) En representant for sjømannsstanden.
8) En representant for fiskernæringen.

De under 2), 3), 4), 5), 6), 7) og 8) nevnte medlemmer oppnevnes av Kongen i alminnelighet for 3 år om gangen, etter innhentet uttalelse for 2), 3) og 4)'s vedkommende fra henholdsvis Norges Rederforbund, De norske Eksportnæringers Landsforbund og Norges Handelsstands Forbund, for 5) og 6)'s vedkommende fra Norges Industriforbund og for 7) og 8)'s vedkommende fra henholdsvis Norsk Sjømannsforbund og Norges Fiskarlag.

Nevnden trer sammen etter anmodning av Utenriksdepartementet. Den er beslutningsdyktig med 5 medlemmer. Ved like stemmetall er formannens stemme avgjørende.

16 febr. **Kongelig resolusjon.**

Kirke- og undervisningsdepartementet gis inntil videre fullmakt til å innskrenke enhver bruk av landets kirker i den utstrekning som det på hvert sted anses nødvendig av omsyn til brenselsnøden.

16 febr. **Kongelig resolusjon.**

Myndigheten til å utferdige håndverksbrev og de øvrige magistratsforretninger etter håndverksloven og håndverksplakaten for ladestedene Mo og Brønnøysund overføres til politimesteren i Helgeland fra 1 april 1940.

16 febr. **Kongelig resolusjon** *) om nye alminnelige helseforskrifter, epidemiforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkuløse syke skifter bopel, for Sandnes.

16 febr. **Kongelig resolusjon** *).

1. Den formular for hyrekontrakt som i medhold av sjømannslovens § 11 ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 1 juni 1923 endres til å lyde som nedenfor anført.

2. Denne resolusjon trer i kraft 1 april 1940.

*) Kunngj. 21 februar i Lovtid. 1 nr. 7.

Etter endringen lyder formularen så: 16 febr.

Hyrekontrakt.

Undertegnede .....
som fører av (navn og hjemsted) .....
..... reg. tonn brutto ..... beregn. i.h.k.....
og undertegnede (den forhyrtes fulle navn) .....
.....
født i (sted og datum).....
som nå hører hjemme (bor) i.....
har inngått følgende kontrakt:

1. Den forhyrte skal gjøre tjeneste som ..... ombord i ovennevnte skip med de plikter og rettigheter som er bestemt i norsk lovgivning.
2. Forhyringen skal gjelde for reiser i (mellom) [1].....
.....
a) inntil videre, med en gjensidig oppsigelsesfrist [2]) av.....
.....
b) inntil videre, men med avmønstring bare i..... og etter en gjensidig oppsigelsesfrist [2]) og [3]) av.....
c) inntil den (datum) .....
d) for en reise («run») mellom de steder som er nevnt ovenfor og inntil..... dager etter ankomsten.
3. Tjenesten skal tiltres i (sted, datum og klokkeslett)..... Reise til skipet fra forhyringsstedet skal tiltres den.....
4. Hyra er [4]):
a) ..... pr. måned regnet fra og med.....
b) ..... for hele reisen som forutsettes å ville ta en tid av .....
Avtalt trekk ..... som utbetales første gang den.....
.....
Forskudd .....
5. Overtidsbetalingen er ..... pr. time [5])
6. Tvist om den rette forståelse av denne kontrakt eller om tjenesteforholdet for øvrig skal ikke innbringes for utenlandsk myndighet.

Videre er avtalt følgende spesielle vilkår [6]):

(sted og datum) .....
....

Det bekreftes at ovenstående kontrakt er lest opp og vedtatt i mitt nærvær, etter at jeg hadde spurt sjømannen om det ved den foreløpige hyreavtale er gitt ham noe tilsagn eller løfte som ikke har fått uttrykk i kontrakten.

Mønstringskontoret i.....
Det norske konsulat i.....

16 febr. Anmerkninger:

1) Farvann eller anløpssteder skal oppgis dersom det kan gjøres for hele forhyringstiden. De av punktene a—d som ikke skal gjelde må strykes.
2) Om de øvrige vilkår for oppsigelse og det varsel som skal gis vises til sjømannslovens §§ 12—15 og §§ 32—41.
3) Gjelder forhyringen inntil videre og det er avtalt et bestemt avmønstringssted, er det ikke påbudt at det også skal avtales en bestemt oppsigelsesfrist. Sjømannsloven har bestemmelser om oppsigelsesfrist når den ikke er avtalt på forhånd. Se lovens §§ 13 og 15, jfr. §§ 35—40.
4) Stryk det som ikke passer.
5) Overtidsbetalingen behøver bare angis når det gjelder fartøy som ikke går inn under lov om arbeidstiden på skip av 10 mars 1939, eller når betalingen er høyere enn fastsatt i denne lov.
6) Er ingen spesielle vilkår avtalt, slås en strek over plassen for disse vilkår.

16 febr. **Kongelig resolusjon** *) om bestemmelser for bruk av bunngarn med eller uten ruse i sjøen i den del av Buskerud fiskeridistrikt som ligger i Vestfold fylke.

16 febr. **Kongeleg resolusjon** *) om forbod mot å bruka kastenot (vad) — her og medrekna såkalla slyegarn — og vanlege setjegarn med minder maskevidd enn 5,8 cm mellom knutane når reiskapen er våt, til fiske av sjøaure i Hardanger fiskeridistrikt, Hordaland fylke.

17 febr. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om endringer i § 49 i politivedtekten for Drammen.

17 febr. **Skriv** **) frå Sosialdepartementet om ny vedtekt om stengingstid for utsalsstader i Rovde herad, Møre og Romsdal fylke.

17 febr. **Skrivelse** **) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Ibestad herred, Troms fylke.

19 febr. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet.

Med hjemmel i fremmedloven, jfr. kongelig resolusjon av 26 september 1927, har Justisdepartementet bestemt at de finske flyktninger som kommer til Norge, etter avtale med det norske Fellesutvalg for finske flyktninger kan innpassere uten vanlig reisekort, såfremt de enten er oppført på en transportliste som blir overlevert fellesutvalgets trans-

*) Kunngj. 21 februar i Lovtid. 1 nr. 7.
**) Kunngj. 28 februar i Lovtid. 1 nr. 8.

portfører eller — om de kommer enkeltvis — har behørig attestasjon fra finsk myndighet om at de er tillatt å evakuere fra Finnland. 19 febr.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Gimsøy herred, Nordland fylke. 19 febr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for en del av gnr. 54 bnr. 102 m. fl., Nordre Tåsen, Aker herred, Akershus fylke. 19 febr.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet. 19 febr.

I medhold av punkt VI i Plakat av 7 november 1930 angående innførsel av levende dyr og smitteførende gjenstander med senere endringer fastsettes — inntil videre — følgende godtgjørelser for veterinærenes besiktigelse av tørrede eller gjennomsaltede huder og skinn som innføres til riket:

A. Kips og alle slags tørre skinn og huder i baller kr. 10 for inntil 5 baller, for hver etterfølgende balle kr. 1.

B. Løse huder, tørre og saltede, kr. 10 for de første 500 huder, for de etterfølgende 500 1½ øre pr. stk., for de etterfølgende 1 000 1 øre pr. stk. og for de overskytende ½ øre pr. stk. Reinhuder som for løse huder.

C. Saltede skinn kr. 15 pr. jernbanelast. Ved andre forsendelser kr. 10 for besiktigelse av inntil 1 000 stk. For antall utover dette kvantum ½ øre pr. stk.

I intet tilfelle må dog godtgjørelsen overstige kr. 10 pr. time.

Landbruksdepartementets skrivelse av 22 januar 1925 om fastsettelse av veterinærenes godtgjørelse for besiktigelse av huder og skinn oppheves.

De nye godtgjørelser trer i kraft 1 mars 1940.

Skrivelse fra Justisdepartementet. 20 febr.

Departementet har godkjent en forandring av vigselritualet for de anerkjente dissentermenigheter som er tilsluttet Den Evangelisk-Lutherske Frikirke.

Vigselritualet for frikirkesamfundet er godkjent ved kongelig resolusjon av 19 mars 1892 og forandret ved Regjeringens resolusjon av 21 september 1905.

Skriv *) frå Landbruksdepartementet om fiskereglar for Øystre Slidre herad, Opland fylke. 20 febr.

*) Kunngj. 28 februar i Lovtid. 1 nr. 8.

20 febr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om fiskeregler for Grong herred, Nord-Trøndelag fylke.

20 febr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om fiskeregler for Overhalla herred, Nord-Trøndelag fylke.

20 febr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om fiskeregler for Bjarkøy, Tranøy, Torsken, Berg og Lenvik herreder, Troms fylke.

20 febr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Nanset bygningskommune, Vestfold fylke.

20 febr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om betalingsregulativ for byggetilsyn i Øyestad bygningskommune, Aust-Agder fylke.

22 febr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for gnr. 14 bnr. 311 Hansenjordet, Bærum herred, Akerhus fylke.

23 febr. **Kongelig resolusjon.**
Reglementet for teologisk embetseksamen § 4, nest siste avsnitt, skal heretter lyde:
«De kandidater som har maksimumspensum i kirkehistorie, får istedenfor den sistnevnte bioppgave en skriftlig hovedoppgave i dette maksimumspensum.»
Reglementets § 10, tredje avsnitt, gis følgende tilføyelse:
«Det er adgang til å ta andre avdeling om igjen en gang etter ett semesters forløp.»

23 febr. **Kongelig resolusjon.**
I medhold av lov om forsikringsselskaper § 117, annet ledd, bestemmes at nevnte lov ikke kommer til anvendelse på forsikring av fly som Hærens flyvåpen og Røde Kors anvender for ambulanse-, inspeksjons- og transportflyvning.

23 febr. **Kongelig resolusjon** *) om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Hol herred, Nordland fylke.

23 febr. **Kongelig resolusjon** *).
I medhold av lov av 25 juni 1937 om kvalitetskontroll med fisk og fiskeprodukter m. v. fastsettes bestemmelser om kontroll med kvaliteten av fersk, iset eller frossen fisk, fiskefilet og rogn.
Bestemmelsene lyder så:
1. Det er forbudt å utføre fersk, iset eller frossen fisk, fiskefilet og rogn som ikke kan anses for å være sund og frisk vare.

*) Kunngj. 28 februar i Lovtid. 1 nr. 8.

Videre er det forbudt å utføre fersk, iset eller frossen 23 febr.
fisk, fiskefilet og rogn som ved avsendelsen ikke kan påregnes å komme fram til bestemmelsesstedet i sånn forfatning at den er tjenlig til menneskeføde.

2. Kontrollen med overholdelsen av forbudets bestemmelser utøves av Statens ferskfiskkontroll, hvis avgjørelse er endelig. Ferskfiskkontrollen har under sitt arbeid adgang til alle steder hvor det pakkes, oppbevares, forsendes eller fryses fisk og rogn.

3. Fisk (filet) eller rogn som er omhandlet i første avsnitt i punkt 1, må enten styrtes eller leveres til fiskemelfabrikk.

4. Avskiper som får fisk (filet) eller rogn stoppet av kontrollen, underrettes av denne og gis en passende frist til fjernelse av partiet. Hvis avskiperen ikke innen denne frist disponerer over fisken, kan ferskfiskkontrollen for avskiperens regning styrte fisken eller selge den til inntekt for statskassen.

5. Handelsdepartementet kan gi forskrifter for kontrollen med overholdelsen av dette forbud.

6. Overtredelse av forbudet straffes med bøter.

7. Denne resolusjon trer i kraft fra den tid Handelsdepartementet bestemmer.

Kongelig resolusjon. 23 febr.

Fyrmestrenes godtgjøring for oppvarmning av vaktværelse på fyrstasjonene tillates forhøyet for terminen 1939—40 med inntil kr. 2 100.

Kongeleg resolusjon *). 23 febr.

I samhøve med § 4 i mellombels lov av 10 juli 1936 til å fremja omsetnaden av jordbruksvaror vert gjevi føresegner om avgift på omsetnaden av mjølk.

Føresegnene lyder så:

1. Alle som leverar mjølk beinveges til forbrukar, til meieri, ysteri, mjølkekondenseringsfabrikk, mjølkesalslag og andre forretningar som sel mjølk som dei får beinveges frå produsenten, skal betala ei avgift til å fremja omsetninga av mjølk, ost og smør i samhøve med mellombels lov av 10 juli 1936.

Avgifta vert sett til 0,3 øre pr. liter kumjølk og geitemjølk som vert levert til forbrukar eller ovannemnde verksemder i tida frå og med 1 mars 1940 til og med 28 februar 1941.

2. Det er sett straff for brot på desse føresegnene.

*) Kunngj. 28 februar i Lovtid. 1 nr. 8.

23 febr. **Kongeleg resolusjon** *) om fiskeføresegner for Årdalsvatnet, Årdal herad, Sogn og Fjordane fylke.

23 febr. **Kongelig resolusjon** *).

I regler om gjennomføring av skattetrekk, fastsatt ved kongelig resolusjon av 29 mai 1936, skal § 5, tredje ledd, heretter lyde slik:

For kelnere som får sin inntekt helt eller for den aller vesentligste del i form av drikkepenger, fastsettes skattetrekket til 2 pst. av dagsomsetningen. Når inntekten etter de stedlige forhold og skattyterens forsørgelsesbyrde må anses for rommelig, kan trekk pålegges med inntil 3 pst. av dagsomsetningen.

23 febr. **Kongelig resolusjon** *).

I medhold av lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer § 1 punkt c. og d. bestemmes:

Forsyningsdepartementet kan fastsette forskrifter om omsetning og forbruk av importert fast brensel. Det kan pålegge enhver å gi opplysninger om innkjøp og forråd av disse varene.

23 febr. **Kongelig resolusjon** **).

I. Med hjemmel i lov om midlertidige innførselsforbud m. v. av 22 juni 1934 nr. 5 § 1 bestemmes som gjeldende inntil videre:

1. Adgangen til å innføre erter hørende under tolltariffens posisjon «Kornvarer, 1, c.» (løpenr. 390 i tariffen for 1939—40) skal være avhengig av at det ved innførselen forelegges tollvesenet skriftlig erklæring fra Forsyningsdepartementet eller den institusjon som Forsyningsdepartementet gir fullmakt til det om at departementet eller vedkommende institusjon samtykker i innførselen.
2. Ved utferdigelse av de skriftlige erklæringer som er nevnt under punkt 1, skal det betales et gebyr på 3 øre pr. kg innførte erter som blir å oppkreve av tollvesenet ved innførselen.
3. Forsyningsdepartementet får fullmakt til å gjøre de nærmere vedtak til gjennomføring av den under 1 nevnte ordning.

II. Disse vedtak trer i kraft fra den tid som Forsyningsdepartementet bestemmer.

*) Kunngj. 28 februar i Lovtid. 1 nr. 8.
**) Kunngj. 13 mars i Lovtid. 1 nr. 10.

Kongelig resolusjon *). 23 febr.

I. Med hjemmel av § 1 i lov nr. 5 av 22 juni 1934 om midlertidige innførselsforbud bestemmes som gjeldende inntil videre:

1. Adgangen til å innføre uavskallet og avskallet ris hørende under tolltariffens posisjoner «Ris, 1 og 2» (løpenr. 694, 695 og 696 i tariffen for 1939—40) skal være avhengig av at det ved innførselen forelegges tollvesenet skriftlig erklæring fra Forsyningsdepartementet om at departementet samtykker i innførselen.
2. Forsyningsdepartementet får fullmakt til å gjøre de nærmere vedtak til gjennomføring av den under 1 nevnte ordning.

II. Disse vedtak trer i kraft fra den tid som Forsyningsdepartementet bestemmer.

Skriv **) frå Landbruksdepartementet. 23 febr.

I samhøve med mellombels lov frå 10 juli 1936 til å fremja omsetnaden av jordbruksvaror og kongeleg resolusjon frå 23 februar 1940 blir fastsett:

Avgifta på omsetnaden av mjølk i tida frå og med 1 mars 1940 til og med 28 februar 1941 vert å betala og krevja inn etter dei føresegnene departementet har gjevi 23 desember 1936.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Geithus bygningskommune, Buskerud fylke. 23 febr.

Skriv **) frå Arbeidsdepartementet om avgrensingsføresegner for personkøyring for fortenest på dei offentlege vegar i Heddal og Lisleherad, Telemark fylke. 23 febr.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig godsbefordring med motorvogn i Holla herred, Telemark fylke. 23 febr.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Vardø. 23 febr.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Horten. 24 febr.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om lempning i brannlovens § 15 for Sandar herred, Vestfold fylke. 24 febr.

Skrivelse ***) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Hommelvik bygningsdistrikt, Malvik herred, Sør-Trøndelag fylke. 26 febr.

*) Kunngj. 22 april i Lovtid. 1 nr. 14.
**) Kunngj. 28 februar i Lovtid. 1 nr. 8.
***) Kunngj. 6 mars i Lovtid. 1 nr. 9.

26 febr. **Skrivelse** *) fra Forsyningsdepartementet.

Departementet har idag fastsatt:

I.

Tillegg til de i skrivelse av 9 februar 1940 fastsatte forskrifter om salg og levering av importert fast brensel til husbruk.

1. Ved salg som ikke overstiger 1 hl. koks eller sinders eller 50 kg kol eller begge slags brensel i tilsvarende mindre kvanta, trengs det ikke skriftlig erklæring fra forbrukeren, slik som fastsatt i Forsyningsdepartementets forskrifter av 9 februar 1940. Forhandleren skal føre liste over disse leveringene og sende avskrift av lista til forsyningsnemnda på stedet minst 1 gang for veka, med mindre forsyningsnemnda har fastsatt annen innsendingsfrist. Denne fristen gjelder også for innsending av de erklæringer fra forbrukerne som er nevnt i forskriftene av 9 februar d. å. Når erklæringene blir sendt inn skal de være påført opplysning om de kvanta og brenselslag som er levert.

2. Forbrukere som ikke kan greie seg med de kvanta brensel som kan leveres ut etter Forsyningsdepartementets forskrifter, kan sende søknad til departementet gjennom forsyningsnemnda på stedet om å få tillatelse til å få utlevert større kvanta.

3. Meiner en kommunal forsyningsnemnd at det er nødvendig av omsyn til brenselforsyninga i kommunen, kan den gjøre foreløpig vedtak om å sette ned de maksimumskvanta for utlevering av brensel som er fastsatt. Vedtaket skal straks meldes til Forsyningsdepartementet som tar endelig avgjerd.

4. Meiner en kommunal forsyningsnemnd at det er nødvendig av omsyn til brenselforsyninga i kommunen, kan nemnda gjøre foreløpig vedtak om at fast importert brensel ikke skal leveres til eller brukes i forsamlingsrom. Vedtaket skal straks meldes til Forsyningsdepartementet som tar endelig avgjerd.

5. Den kommunale forsyningsnemnda kan kreve oppgave over beholdninger av brensel av alle forhandlere i kommunen. For de forhandlere som ikke går inn under forskrifta i punkt 3 i departementets forskrifter av 9 februar 1940, fastsetter forsynignsnemnda på hvilken måte og til hvilke tider oppgavene skal gis.

6. Importører av brensel plikter foruten de oppgaver som skal gis etter punkt 3 i departementets forskrifter av 9 februar 1940, å gi melding til Forsyningsdepartementet om en-

*) Kunngj. 6 mars i Lovtid. 1 nr. 9.

hver båtlast med importert fast brensel som ventes til landet. 26 febr.
Meldinga skal gis telegrafisk så snart vedkommende importør har fått beskjed om at båten er tillastet eller er avgått fra lastehamn.

7. Overtredelse av disse forskriftene medfører straffansvar etter lov av 14 mai 1917 § 8.

8. Disse forskriftene trer i kraft straks.

II.

Forskrifter om salg og levering av importert fast brensel til industrielt bruk.

Salg og levering av importert fast brensel (kol, antrasitt, koks og sinders) til industrielt bruk må bare foregå i samsvar med disse forskriftene:

1. Utlevering av slikt brensel til bruk som nevnt må bare finne sted mot erklæring underskrevet av forbrukeren eller en som handler på hans vegne, med oppgave over det kvantum som bestilles, de brenselbeholdninger som forbrukeren har på bestillingsdagen, vanlig forbruk og den sannsynlige varighet av beholdningene.

Erklæringen skal utferdiges i to eksemplarer. Det ene eksemplar beholder forhandleren, det andre sender han til forsyningsnemnda på stedet, som skal føre kontroll med utleveringene. Erklæringen, med påtegning om det kvantum og brenselslag som er levert, sendes inn seinest ei veke etter at brenslet er levert, med mindre nemnda bestemmer noe annet.

2. Det må ikke leveres ut mer brensel til noen enkelt industriell bedrift (forbruker) enn at hans samlede beholdninger ikke kommer til å overstige et kvantum som svarer til 14 dagers forbruk, heri iberegnet beholdningene på bestillingsdagen. Om særlige transportvansker tilsier det, kan det nevnte kvantum forhøyes så det svarer til 4 vekers forbruk. I så fall må det i erklæringen gis opplysninger om de særskilte omstendigheter som ligger føre, og opplysningene må være attestert av forsyningsnemnda på stedet.

3. Overtredelse av disse forskriftene medfører straffansvar etter lov av 14 mai 1917 § 8.

4. Disse forskriftene trer i kraft straks.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet. 27 febr.

Utstedelse av norske pass (reisekort).

Departementet får ikke sjelden melding om mangler ved norske pass. Det dreier seg som regel om feil og unøyaktigheter ved utstedelsen. Mangelfulle pass kan særlig under den nåværende situasjon føre til store ubehageligheter for de rei-

27 febr. sende, liksom det kan lede til at passene lettere blir gjenstand for ulovlig overdragelse og forfalskning.

Departementet skal derfor innskjerpe at det ved utstedelsen av norske pass gås fram nøyaktig etter regelene av 14 desember 1922. En fremhever særlig at passøkerens identitet må være utvilsomt på det rene. I samband med dette omerindres at pass (og reisekort) kun må utstedes til norske statsborgere. Hvis det hersker tvil om passøkerens statsborgerforhold, må pass (reisekort) ikke utstedes før forholdet er nøyaktig undersøkt.

Om identitets- og reisebevis for «statsløse» henvises til rundskrivelse av 16 januar 1929.

Med hensyn til selve utfyllingen merkes at det må brukes tydelig skrift. Raderinger må ikke forekomme. Fotografiet må være godt og av ny dato, må være ubeskadiget og rent — uten gamle stempler. Stemplet skal delvis dekke fotografiet, men ikke ansiktet, og delvis papiret. Så vel dette stempel som de øvrige må påtrykkes nøyaktig og omhyggelig slik at det klart går fram av hvem dokumentet er utstedt. Det må påses at innehaveren selv skriver sitt navn i dokumentet og underskriften skal attesteres.

Politikammerets passprotokoll må føres nøyaktig.

Etter at en gikk over til 32-sidige pass, bør disse i alminnelighet ikke fornyes, når de er utskrevet. Finner en unntaksvis å kunne gjøre det, må det eller de syes fast til permen med solid tråd som må forsegles. Hvert enkelt nytt blad blir å stemple, slik at stemplet samtidig berører det foranstående blad.

En henleder oppmerksomheten på rundskrivelse av 4 juni 1926 om utstedelse av pass utafor hjemstedet og rundskrivelse av 14 mars 1924 der det er sagt at utstedelse av pass ikke bør finne sted når en har mistanke om at reisen gjelder et ulovlig formål.

Det forekommer ofte at personer søker om pass (reisekort) til tross for at de allerede har gyldig pass. En må derfor forvisse seg om at passøkeren ikke er i besiddelse av eldre, ikke kassert pass og i tilfelle inndra det eller påtegne «kassert» eller «ugyldig» på passets blad som helst også bør gjennomhulles.

Ved passutstedelsen bør gjøres oppmerksom på at det for tiden kreves visum for innreise til alle land, unntatt Danmark, Finnland, Island og Sverige.

En vil også peke på at passutstedelsen — av hensyn til de viktige følger den kan ha — ikke bør overlates til ukyndige og uerfarne tjenestemenn.

En gjør til slutt oppmerksom på at straffelovens § 372

ved lov nr. 2 av 9 februar 1940 er endret derhen at det er satt straff for løgnaktig å utgi seg eller en annen for en i en bevitnelse, et personpass eller et liknende legitimasjonspapir omhandlet person eller på annen måte benytte et slikt dokument eller medvirke hertil. Det er videre straffbart å overlate til en annen et slikt legitimasjonspapir som er utstedt til en selv eller medvirke til det, når en vet eller bør forstå at det vil bli brukt uberettiget. 27 febr.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet angående vedtekt om særlige åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Velfjord herred, Nordland fylke. 27 febr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Buskerud fylke, hvori uttales at hverken bankinnskudd og renter av dem eller rederiselskapenes formue og inntekt blir å ta med ved utregningen av den del av fylkesskatten som skal fordeles etter formue og inntekt (landsskattelovens § 3). 27 febr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Anders Teigens gavefond for tuberkuløse i Øye», opprettet ved testament av 11 mai 1937. 28 febr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Skien. 28 febr.

Skrivelse fra Justisdepartementet til Forsvarsdepartementet, hvori det uttales at det ikke skal betales gebyr etter den nye sportellovs § 13 nr. 2 for oppnevning av medlemmer av mønstrings- og vurderingskommisjoner etter lov om utskriving av hester og kjøretøyer til feltbruk av 27 juli 1896 § 9, og at det samme vil gjelde for oppnevning til mønstringsnemnder etter den nye lov om utskriving av hester og kjøretøyer ved mobilisering av 10 juni 1938 § 18, når den trer i kraft. 29 febr.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet. 29 febr.

I medhold av § 8 i midlertidig lov om vaksinasjon av 26 januar 1940 bestemmer departementet at loven også skal gjelde vaksinasjon mot tyfus og mot paratyfus B.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet. 29 febr.

I samhøve med § 6 i lov av 10 juli 1936 til å fremja omsetnaden av jordbruksvaror fastsettes:

De i departementets skrivelse av 28 desember 1939 fastsatte maksimumssatser for utjamningsav-

*) Kunngj. 6 mars i Lovtid. 1 nr. 9.

29 febr. gift på mjølk som blir levert direkte fra produsent til forbruker endres slik for disse sentraler:

Trøndelag melksentral 4,75 øre pr. l.

Nord-Norges melksentral 4 øre pr. l.

De nye satsene skal gjelde fra og med 1 mars 1940 og inntil videre.

29 febr. **Skriv** *) frå Arbeidsdepartementet om tillegg til § 3 og § 4 i føresegner for brannvernet, brannsjefen og varamannen hans i Vaksdal brannstrok.

29 febr. **Skriv** *) frå Arbeidsdepartementet om at § 1 i bygningslova og § 65 i brannlova skal gjelda for eit strok av gardane Sjøholt, Sjøholtstrand og Lid i Ørskog herad, Møre og Romsdal fylke.

29 febr. **Skrivelse** *) fra Forsyningsdepartementet.

I medfør av § 5 i provisorisk anordning av 5 september 1939, jfr. kongelig resolusjon av 22 september 1939, fastsetter Forsyningsdepartementet i samsvar med framlegg frå Maksimalfraktkommisjonen følgende tillegg til og endringer i maksimalfraktbestemmelsene:

1. Korn, mel, fôrstoffer, sukker, soyabønner, rapsfrø og linfrø.

Maksimalfrakter for korn, mel, fôrstoffer, sukker og soyabønner, fastsatt 22 desember 1939, samt for rapsfrø og linfrø, fastsatt 25 januar 1940, blir satt opp med kr. 6 pr. tonn.

Tilleggsbestemmelse d.

Demurrage blir rekna etter en rate av kr. 0,35 pr. tonn d.w. pr. døgn etter Veritas register.

2. Kol, koks og sinders.

Maksimalfraktene for kol, koks og sinders fra østkysthamner i Storbritania skal bare gjelde hamner i og nordafor Firth of Forth. For østkysthamner sønnafor Firth of Forth til og med Tees er det adgang til å rekne et tillegg til de fastsatte maksimalfraktene av kr. 3 pr. tonn, og for hamner sønnafor Tees et tillegg av kr. 5 pr. tonn.

Koks og sinders.

Tillegget for så vel tung som lett koks og sinders blir satt opp med kr. 2,50 pr. tonn. Dette gjelder dog ikke frakter fra nordamerikanske hamner.

*) Kunngj. 6 mars i Lovtid. 1 nr. 9.

Tilleggsbestemmelser. 29 febr.

d. For skip som losser i hamner mellom Halden og Kristiansand, begge hamner inklusive, kan en til de gjeldende maksimalfraktene rekne et tillegg på kr. 2 pr. tonn. Dette tillegget gjelder ikke skipninger fra Østersjøhamner.

e. Ved befraktning fra nordamerikanske hamner blir fastsatt en demurrage-rate av kr. 0,35 pr. tonn d.w. pr. døgn etter Veritas register.

f. For kol- og kokslaster på under 4 500 tonn fra nordamerikanske hamner kan en rekne et tillegg til de fastsatte maksimalfrakter på kr. 5 pr. tonn. Totalfrakten for skip som får dette tillegget skal ikke overstige totalfrakten for 4 500 tonn last etter gjeldende maksimalfrakt.

g. Uansett de vanlige certepartibestemmelsene i kolfrakten på England er maksimalfraktene basert på at tilleggstimer (accumulated hours) ifølge Baltcon C/P § 5 bortfaller.

Videre er det forutsatt at ventetid i eller utafor lasthamn (etter at certepartimessig notis er gitt), som etter Baltcon C/P § 6 blir rekna som liggedager med halv tid, teller med full tid for befrakternes rekning.

Befrakterne garanterer stem og lisens.

Disse bestemmelser trer i kraft 2 mars 1940 kl. 0.0.

Det er satt straff for å overtre bestemmelsene, jfr. § 12 i provisorisk anordning av 5 september 1939.

Lov *) [1]) **om yrkesskoler for håndverk og industri.** 1 mars. Nr. 1.

Kapitel 1. Alminnelige bestemmelser.

A. *Formål, skoleslag m. v.*

§ 1. Yrkesskoler for håndverk og industri har til formål å gi praktiske ferdigheter og teoretiske kunnskaper i tilslutning til den opplæring som gis på ervervsverksted eller arbeidsplass.

Undervisningen går for seg dels i regulær skole, dels i kurser.

Skolene organiseres slik at de gir mulighet for å arbeide seg fram til høgre yrkesutdanning gjennom undervisningens forskjellige trin og med støtte i praksis.

*) Kunngj. 6 mars i Lovtid. 1 nr. 9.

[1]) St.vedtak 23 februar. Se Ot. prp. nr. 56, 1939. Innst. O. V. St.tid., forh. i Ot. s. 40—70; i Lt. s. 9—22.

1 mars. Nr. 1.

§ 2. Yrkesskoler som går inn under denne lov, er dels skoler som tar sikte på utdanning av yrkesarbeidere eller teknikere, dels skoler som særlig gir teoretisk undervisning av bedriftsteknisk slag. De første faller i disse hovedgrupper:

Skoler som gir undervisning før læretida (kapitel II).

Skoler som gir undervisning i læretida (kapitel III).

Skoler som gir undervisning etter læretida (kapitel IV).

Skoler som ikke er ordinært ledd i yrkesopplæringa (elementærtekniske skoler og tekniske fagskoler), (kapitel V).

Hvor forholdene på stedet eller innen yrkene gjør det ønskelig, kan flere grupper slås sammen i én skole.

Skoler for teoretisk bedriftsteknisk undervisning kalles tekniske skoler (kapitel VI).

§ 3. Undervisning i praktiske ferdigheter går for seg i skoleverksted. Så langt råd er skal den finne sted under liknende arbeidsforhold som i praktisk bedrift.

Skiping og innredning av skoleverksted må skje i samråd med yrkets utøvere på stedet.

§ 4. Yrkesskoler er statsskoler eller kommunale skoler.

Som vilkår for å skipe en statsskole kan staten kreve bidrag til anlegg og drift av den kommune eller det fylke den blir lagt til.

Kommunale skoler kan skipes også av flere kommuner i fellesskap eller av et fylke.

Yrkesskole som ikke er statsskole, må ha Overstyrets godkjenning for å bli anerkjent som ledd i yrkesopplæringa og for å kunne få statsbidrag.

Også yrkesskoler som skipes og drives av bedrifter, institusjoner eller organisasjoner, kan av Overstyret godkjennes som ledd i yrkesopplæringa og få statsbidrag. Reglene i denne lov og de forskrifter som er gitt i medhold av den, skal også gjelde for slike skoler, med de endringer Overstyret fastsetter.

§ 5. Utgiften til kommunale yrkesskoler med statsbidrag fordeles slik: Kommunen skaffer de nødvendige lokaler med inventar, godkjent av Overstyret. Driftsutgifter, herunder til friplasser og stipend, utgifter til innreding av skoleverksteder og laboratorier og til anskaffelse av samlinger, deles med minst en halvdel på staten, resten på kommunen, på grunnlag av det budsjett Stortinget godkjenner.

I skoler som gir undervisning i læretida (lærlingeskoler), er lærlinger fritatt for skolepenger. Om disses størrelse ved andre yrkesskoler treffer Stortinget avgjørelse.

B. *Undervisning og avgangsprøver.*

§ 6. Overstyret fastsetter normalplan og normalreglement for undervisningen og eksamensordningen.

De spesielle planer og reglementer som skolenes styrer arbeider ut (jfr. § 19), skal godkjennes av Overstyret. 1 mars. Nr. 1.

Overstyret kan foreta endring i de enkelte skoleslags fagkrets, hvor denne er spesielt nevnt i loven, når forholdene gjør det ønskelig og undervisningen bedres ved det.

§ 7. Undervisningen skal slutte seg umiddelbart til det yrke eller de yrker som skolen er opprettet for, og hovedvekten må legges på den faglige undervisning. Den skal gi elevene de praktiske ferdigheter og teoretiske kunnskaper som er nødvendige for deres yrke, og som de ikke i alminnelighet kan vente å få gjennom sitt arbeid i verksted eller på arbeidsplass. Den skal ta sikte på å gi kunnskaper som kommer elevene til direkte nytte i arbeidslivet. Undervisningen må være stemt etter elevenes modenhetsgrad.

§ 8. Skolens styre bestemmer valg av lærebøker og undervisningsmateriell, etter at faglærer og yrkesutvalg for den avdeling det gjelder, har fått uttale seg.

I fag hvor det foreligger lærebøker som er godkjent av Overstyret, skal skolen bruke en av dem.

§ 9. Yrkesskolenes undervisning gjennom regulær skolegang slutter med avgangsprøver, eller med karaktergiving på grunnlag av det arbeid elevene har utført i skoletiden. De elever som består prøvene får avgangsvitnesbyrd.

Overstyret fastsetter i reglement nærmere bestemmelser om avgangsprøvene og om vitnesbyrd.

C. *Elever.*

§ 10. Kommunale yrkesskoler med statsbidrag som går inn under lovens kapitler II og III, plikter å ta opp i ordinære klasser inntil 20 prosent elever hjemmehørende utenfor skolekommunen, på samme vilkår som elever fra denne.

§ 11. En elev må ikke forsømme undervisningen med mindre han har skolens tillatelse eller er forhindret ved sykdom eller annet forfall som blir tatt gyldig.

Såfremt en elev tross formaning og advarsel har vært fraværende gjentatte ganger uten grunn, kan disiplinærstraff brukes.

Etter samråd med klassens lærere, foreldre eller foresatte og i tilfelle med arbeidsgiver kan styreren nekte en elev å fortsette på skolen, hvis hans oppførsel eller forhold øver skadelig innflytelse på de andre elever, eller han viser manglende flid. Arbeidsgiver og skolens styre skal ha melding om bortvisning.

Når det gjelder tekniske skoler, treffer lærerrådet beslutning om bortvisning.

1 mars. Nr. 1.

D. *Styrere og lærere.*

§ 12. Yrkesskolenes lærere er enten fast tilsatte i full post eller timelærere eller lærere antatt til å forestå en spesialundervisning i et kursus.

For å få fast tilsetting må læreren ha den spesielle utdanning som stillingen krever. Som lærere ved skoleverksteder må bare tilsettes fullt utdannede håndverkere eller fagarbeidere. Overstyret kan gjøre til vilkår for fast tilsetting at lærerne deltar i de instruksjonskurser som blir holdt ved offentlig tiltak. Overstyret fastsetter nærmere bestemmelser om utdanningen.

§ 13. Hvor Kongen ikke har fastsatt noe annet, tilsettes styrere og faste lærere i full post av Overstyret etter offentlig konkurranse og etter innstilling av skolens styre.

Tilsetting skjer på vilkår som er fastsatt i lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 med senere forandringer og tilhørende reglement.

Ved tiletting av yrkeslærere ved skoleverksteder har vedkommende yrkesutvalg forslagsrett. Slutter styret seg ikke til utvalgets forslag, skal saken legges fram for dette på ny før styrets innstilling går til Overstyret.

Timelærer tilsettes av styret med melding til Overstyret.

Vikarer tilsettes av styret for inntil 3 måneder, for lengre tid av Overstyret.

Lærere som ikke er fast tilsatt, kan styret si opp med 3 måneders varsel, men oppsigelsen må forelegges Overstyret til godkjenning.

§ 14. Styrer av statsyrkesskoler i hovedstilling har titelen rektor. Det samme gjelder styrer av teknisk skole (kapitel VI). Overstyret avgjør hvilke andre kommunale yrkesskolers styrere kan få samme titel.

Styreren har som regel undervisningsplikt. Han leder skolens daglige drift og er lærernes nærmeste foresatte. Det påligger ham:

1. å føre liste over skolens elever og kontrollere skolesøkningen i samarbeid med arbeidsgivere eller foresatte.
2. å våke over disiplinen og sørge for at skolens arbeid går regelmessig og etter planer og reglementer.
3. å påse at skolens undervisningsmateriell og andre eiendeler blir tatt vare på.
4. å ha oppsyn med skolens økonomi, føre tilsyn med dens regnskapsførsel og la regnskap og inventarfortegnelse være tilgjengelig for revisjon til hver tid.
5. å utarbeide årsberetning og budsjettforslag til vedtak av styret.
6. å føre protokoll over styremøter og holde møter med yrkesutvalg og lærerråd.

§ 15. Ved de tekniske skoler har lærerne titelen «overlærer», ved andre yrkesskoler dels «overlærer», dels «lærer». Utenfor de tekniske skoler er overlærerne som regel avdelingsforstandere. 1 mars. Nr. 1.

Lærerne må rette seg etter de bestemmelser som er gitt i skolens reglement eller ved instruks eller særskilt vedtak av styret.

Skolens faste lærere danner et lærerråd. De nærmere bestemmelser om dettes virksomhet fastsettes ved reglement av Overstyret.

E. *Overstyre, styre, yrkesutvalg m. v.*

§ 16. Skolens overstyre er vedkommende regjeringsdepartement.

§ 17. Til å bistå Overstyret med råd, initiativ og tilsyn med yrkesskolene oppnevner Kongen et råd, hvor over halvparten av medlemmene skal representere de praktiske næringer. Dette råd kalles Yrkesopplæringsrådet for håndverk og industri. Dets sammensetning og virksomhet fastsettes i reglement av Kongen.

§ 18. Hver yrkesskole skal ha et særskilt styre.

Av styrets medlemmer skal over halvparten representere praktiske yrker som går inn under skolens undervisning, med representanter både for arbeidsgivere og arbeidere.

Av medlemmene velger:

Overstyret	1
Kommunestyret	2
Yrkesutvalgene (§ 20) (1 arbeidsgiver og 1 arbeider).	2
Lærerrådet når antall faste lærere er minst 5	1

Skolens rektor (styrer) er selvskrevet medlem.

Såfremt skolens størrelse eller fagavdelingenes antall gjør det ønskelig, kan styret økes med 2 medlemmer, oppnevnt av yrkesutvalgene, som da i alt velger 4 medlemmer (2 arbeidsgivere og 2 arbeidere).

Har en skole ikke yrkesutvalg eller bare en forenklet ordning med slike utvalg (§ 20), velger kommunestyret arbeidsgivernes og arbeidernes representanter, etter forslag av de stedlige organisasjoner om det er sånne på stedet.

Medlemmene velges for 4 år, og etter tur trer ut årlig henholdsvis Overstyrets representant, kommunestyrets representanter, yrkesutvalgenes representanter og lærernes representant, de første ganger etter loddtrekning.

For hvert av de valte medlemmer velges en varamann. Styret velger selv formann og nestformann for ett år om gangen. Rektor (styrer) og lærernes representant kan ikke velges. Styret er vedtaksført når mer enn halvdelen av med-

1 mars. Nr. 1.

lemmene møter. I tilfelle stemmelikhet gjør formannens stemme utslaget.

Hvor det anses hensiktsmessig, kan forskjellige skoler eller grupper av skoler ha samme styre. Overstyret bestemmer i så fall hvordan styret skal sammensettes.

For interkommunale skoler gjelder reglene i denne paragraf med de endringer Overstyret fastsetter.

§ 19. Styret fører tilsyn med skolens virksomhet, påser at den best mulig fyller sin oppgave og varetar dens tarv på beste måte. Særlig skal styret:

1. På grunnlag av normalplaner fastsatt av Overstyret gi reglement om skolens alminnelige ordning, undervisningstid, elevtall, lokaler, undervisningsmateriell m. v., og utarbeide fullstendige undervisningsplaner med timefordeling, bestemmelser om orden og disiplin samt instruks for styrer og lærerpersonale.
2. Uttale seg om mulige framlegg til endringer i skolens plan og om opprettelse av nye klasser, nye fagavdelinger, tilleggskurser o. l.
3. Innen den frist Overstyret har satt, å sende til dette, til kommunestyret og til yrkesopplæringsrådet trykt melding om skolens virksomhet i det forløpne skoleår, til Overstyret og kommunestyret dessuten ekstrakt av regnskap og forslag til budsjett for kommende budsjett-termin.
4. Se til at skolens regnskap blir revidert som bestemt for statens eller kommunens øvrige regnskaper.
5. Foreta utdeling av friplasser og stipend.
6. Gi innstiling om tilsetting av styrer og faste lærere og av vikarer for lengre tid enn 3 måneder.
7. Tilsette og avskjedige andre lærere og tjenestemenn.

Styret skal samarbeide med yrkesutvalgene om hvert spørsmål av betydning for undervisningen i vedkommende yrke.

For interkommunale skoler gjelder reglene i denne paragraf med de endringer Overstyret fastsetter.

§ 20. Hvor Overstyret finner det formålstjenlig, skal det opprettes rådgivende yrkesutvalg for hvert yrke eller for grupper av yrker. Hvert yrkesutvalg har 3 medlemmer, to valt av arbeidernes og arbeidsgivernes organisasjoner i yrket og det tredje av styret. Funksjonstida for yrkesutvalgenes medlemmer er 4 år. Det annet og tredje år etter første gangs valg trer ett medlem ut etter loddtrekning, senere det medlem som har fungert i 4 år.

Hvert yrkesutvalg velger selv formann for ett år om gangen.

Skolens styrer og vedkommende faglærer har adgang til å delta i yrkesutvalgets møter, men uten stemme. 1 mars. Nr. 1.

Overstyret fastsetter instruks for yrkesutvalgene. Det kan også treffe bestemmelse om en forenklet ordning av yrkesutvalg hvor forholdene gjør det ønskelig.

§ 21. Yrkesutvalgene holder møter minst en gang i begynnelsen og en gang i slutten av skoleåret, og for øvrig når et medlem eller skolens styrer krever det.

De varetar sin avdelings interesser, så vel de faglige undervisningsspørsmål som de økonomiske ved skoleverkstedenes produksjon og drift.

De gir forslag til styret om disse spørsmål og om ansettelse av faglærere, fører tilsyn med skoleverksteders og faglaboratoriers drift og påser at de er tidsmessig utstyrt.

Yrkesutvalgene søker samarbeid med elevenes arbeidsgivere i de spørsmål om elevenes praktiske utdanning som angår både skole og arbeidsgivere.

§ 22. Såfremt styret i noe spørsmål ikke bifaller yrkesutvalgets forslag, skal dette følge med ved sakens videre ekspedisjon til myndighetene.

§ 23. Styret kaller sammen alle yrkesutvalg minst en gang årlig til å drøfte felles anliggender sammen med styret.

I fellesmøte oppnevner yrkesutvalgene arbeidernes og arbeidsgivernes representanter i styret.

Kapitel II. Undervisning før læretida.
(Verkstedsskoler).

§ 24. Forskoler for håndverk og industri er verkstedsskoler som har til mål å gi ungdom så meget kjennskap til verktøy, materialer og arbeidsmåter og så meget praktisk ferdighet i det enkelte yrke at de med større utbytte kan begynne som lærlinger. Forskolens undervisning ordnes slik at den også blir en yrkesveiledning. Forskole omfatter fortrinsvis praktisk opplæring i skoleverksted med hel dags undervisning.

Forskoler kan skipes i yrker hvor behovet for lærlinger er så stort at det kan dannes en klasse på minst 5 elever. Elevtallet i en klasse må ikke uten Overstyrets samtykke overstige 15.

Vilkår for opptaking er at elevene har fylt 14 år og er utskrevet fra folkeskolen i samhøve med bestemmelsene i landsfolkeskolelovens § 12, 4 og byfolkeskolelovens § 13, 4.

§ 25. Den alminnelige forskole varer fra ½ til 1 år.

Hvor det finnes ønskelig, kan det skipes skoler med praktisk opplæring i skoleverksted for et tidsrom av inntil 2 år (utvidede forskoler).

1 mars. Nr. 1.

Såfremt forholdene innenfor et enkelt yrke umuliggjør eller i vesentlig grad vanskeliggjør en forsvarlig lærlingeutdanning i ervervsverksted, kan det skipes hel dags yrkesskole med daglig undervisning i skoleverksted for inntil 3 år. Skoler av sist nevnte type har som mål å gi elevene en fullstendig lærlingeutdanning (fullstendige verkstedsskoler).

§ 26. Verkstedsskolens elever skal samtidig besøke lærlingeskolen eller få tilsvarende teoretisk opplæring på verkstedsskolen.

For elever av lærlingeskolen som går på verkstedsskole, betraktes denne som det verksted hvor lærlingen har sin ansettelse.

Den samlede skoletid må ikke utgjøre mere enn 48 timer ukentlig.

§ 27. Elever som har gått gjennom en forskole, kan få en avkorting i læretida etter den dyktighet skolen gir, dog ikke mer enn to år.

Denne bestemmelse gjelder også for praksis som blir krevd ved opptaking i andre yrkesskoler.

Kapitel III. Undervisning i læretida.

(Lærlingeskoler).

§ 28. Lærlingeskolens formål er å gi kunnskaper og ferdigheter som yrkesarbeidere innen håndverk og industri bør skaffe seg i læretiden, men som de ikke får på arbeidsplassen.

Skolen må i all sin undervisning ta omsyn til det egenartede i den overgangsalder elevene befinner seg i, og i størst mulig utstrekning utnytte deres trang til selvstendig arbeid og utvikle deres evne til det.

§ 29. Lærlingeskolens varighet er i alminnelighet 3 år, men kan utvides med et 4de skoleår eller med tilleggskurser. Hvor forholdene gjør det påkrevd, kan undervisningen gå for seg i sammenhengende kurser av kortere varighet.

§ 30. Lærlingeskolen kan være kveldsskole med 10 timer ukentlig undervisning i inntil 9 måneder av året, fordelt med 2 timer daglig i 5 ukedager. Hvor forholdene gjør det ønskelig, kan en fordele undervisningstiden med flere timer på færre dager, eller en kan legge dem til en ukedag. I siste tilfelle må undervisningen ikke vare lenger enn 8 timer.

Skoletid og arbeidstid må ikke tilsammen utgjøre mer enn 48 timer ukentlig.

§ 31. En lærlingeskole kan skipes med vanlig statsbidrag når det er så mange lærlinger i håndverk og industri på stedet at det minst kan bli en begynnerklasse hvert annet år på ikke under 10 elever. Elevtallet i en klasse må ikke uten Overstyrets samtykke overstige 25.

Skolene må gi plass for alle stedets lærlinger som søker

den. Det kan også tas opp elever som ikke er lærlinger, når det kan skje uten fortrengsel for disse og de består opptakingsprøva. 1 mars. Nr. 1.

§ 32. Vilkår for opptaking er at elevene har fylt 14 år og er utskrevet fra folkeskolen i samhøve med bestemmelsene i landsfolkeskolelovens § 12, 4 og byfolkeskolelovens § 13, 4.

§ 33. Alle håndverkslærlinger skal gå gjennom lærlingeskole når det er en slik skole på stedet og de består opptakingsprøva.

En arbeidsgiver må ikke beskjeftige en lærling i skoletida, eller så nær inn på denne at lærlingen ikke kan komme tidsnok på skolen.

Gir foreldre, arbeidsgiver eller andre foresatte ikke fyllestgjørende grunn for at en lærling ikke søker skolen eller er fraværende fra skolen, kan de ilegges bøter.

§ 34. Håndverksmester plikter å betale lærlingens utgifter til lærebøker, tegne- og skrivesaker og liknende. Samme plikt påhviler industriens arbeidsgivere. Det som går med til materialer og verktøy i skoleverkstedet, går ikke inn under denne bestemmelse.

§ 35. Arbeidsgiveren skal gi skolen melding om antaking av lærlinger og om avbryting av lærlingeforhold. På grunnlag av disse meldinger fører skolen liste over skolepliktige lærlinger i kommunen.

§ 36. Den treårige lærlingeskoles undervisning omfatter i alminnelighet følgende fag:

Yrkeslære med tilhørende tegning.
Yrkesøkonomi.
Norsk med korrespondanse.
Frihåndstegning.
Konstruksjons- og projeksjonstegning.
Regning og utmålingslære.
Naturfag.

Omfang og mål for undervisningen i de enkelte fag blir å fastsette i en plan godkjent av Overstyret.

Så langt råd er, samles elevene i klasser for enkelte yrker eller yrkesgrupper.

Ved lærlingeskole kan det også gis undervisning i skoleverksted til supplering av den praktiske opplæring i ervervsverksted, når denne etter forholdene ikke er tilstrekkelig (praktisk lærlingeskole). Nærmere bestemmelse om denne undervisning gir Overstyret i et reglement.

§ 37. Lærlingeskolens 4 klasse (jfr. § 29) gir undervisning i:

Norsk med korrespondanse.
Faglig kalkulasjon.

1 mars. Nr. 1.

Bokførsel.

Samfunns- og økonomilære.

Omfang og mål for undervisningen blir å fastsette i en plan godkjent av Overstyret.

Undervisningen i faglig kalkulasjon og bokførsel tar sikte på å gi håndverkselever den kyndighet i disse fag som håndverksloven krever for oppnåing av håndverksbrev.

Hvor forholdene gjør det vanskelig å skipe en 4de klasse med fullstendig fagkrets, kan det gis undervisning bare i bokførsel og kalkulasjon.

§ 38. Tilleggskurser etter § 29 kan settes i gang på steder hvor det etter forholdene er mange lærlinger i et enkelt yrke eller i nær beslektede yrker. Undervisningen bør knytte seg til elevenes yrke og i alminnelighet være av teknisk slag, særlig omfattende teoretisk yrkeslære, eventuelt tegning. Praktiske øvelser kan en knytte til hvor det er ønskelig og mulig. En kan skipe tilleggskurser også med kortere undervisningstid enn 5 kvelder om uken, tillempet etter forholdene.

Kapitel IV. Undervisning etter læretida.

§ 39. Videre gående undervisning for yrkesarbeidere som er ferdige med sin læretid, kan gå for seg ved regulær skolegang eller i kurser. Den kan omfatte et enkelt yrke eller grupper av yrker, etter forholdene som kveld- eller dagundervisning. Undervisningen ordnes slik at den gjør minst mulig avbrekk i elevenes ervervsarbeid og krever minst mulig økonomisk offer av dem.

§ 40. Undervisning i skole kan være både teoretisk og praktisk, og skal fortrinsvis være av faglig art.

For å bli opptatt må en ha vitnesbyrd om gjennomgått lærlingeskole eller godtgjøre å ha tilsvarende forkunnskaper.

§ 41. Formanns- og verksmesterskoler i bestemte yrker eller yrkesgrupper gir supplerende teoretisk og praktisk opplæring for vordende arbeidsledere.

Skolenes varighet er ett år, men kan utstrekkes til 2 år for yrker hvor en anser det påkrevd. For å bli opptatt må en være utlært i sitt yrke.

Bestemmelser om opptakingskrav, undervisning og skolens ordning for øvrig fastsetter Overstyret i reglement.

§ 42. Kurser for videre gående undervisning kan være av kortere eller lengre varighet etter behovet. De kan gi veiledning i arbeidsmåter og behandling av spesielle maskiner, verktøy, apparater eller materialer og kan også omfatte støttefag, således bokførsel og kalkulasjon som grunnlag for å erverve næringsbrev i håndverk.

Vilkår for opptaking fastsettes særskilt for hvert kursus.

§ 43. Kurser for fagarbeidere, svenner og mestere kan knyttes til yrkesskoler som har betingelse for å drive slike kurser. Undervisningen omfatter i alminnelighet en spesialitet innen et yrke. Kursene kan være dagkurser eller kveldkurser. 1 mars. Nr. 1.

§ 44. Statens teknologiske institutt har til formål å gi selvstendige næringsdrivende samt arbeidere og arbeidsledere anledning til å sette seg inn i bruken av tekniske hjelpemidler i sitt yrke og utvide sine kunnskaper. Dette skjer ved undervisning i korte kurser, utarbeiding av faglitteratur, utstillinger, forsøks- og konsulentvirksomhet.

For å bli opptatt i instituttets kurser må vedkommende ha fylt 21 år og ha minst 3 års praktisk opplæring i sitt yrke.

Kapitel V. Skoler som ikke er ordinært ledd i yrkesopplæringa.

§ 45. Elementærtekniske skoler har som formål å gi almendannende og elementær teknisk undervisning for arbeidere og funksjonærer ved anlegg og ved industrielle bedrifter. Skolene kan ha flere fagavdelinger.

Skolenes varighet er ordinært 8—10 måneder med 6 timers daglig undervisning og med adgang til tegne- og laboratorieøvelser om ettermiddagen.

Undervisningsfagene er i alminnelighet norsk, regning og utmålingslære, tegning, naturfag, mekanikk, maskinlære, bokførsel og kalkulasjon, yrkeslære med praktiske øvelser.

For å bli opptatt må vedkommende ha fylt 16 år og være utskrevet fra folkeskolen i samhøve med bestemmelsene i landsfolkeskolelovens § 12, 4 og byfolkeskolelovens § 13, 4. Fortrinsvis opptas aspiranter med praksis.

§ 46. Tekniske fagskoler er praktisk-teoretiske skoler med formål å gi den utdanning som kreves for ymse stillinger ved anlegg og ved industrielle bedrifter.

Skolene er toårige dagskoler med undervisning delt mellom verkstedsarbeid og teoretiske fag. De kan ha flere fagavdelinger.

For å bli opptatt må vedkommende ha fylt 16 år, være utskrevet fra folkeskolen i samhøve med bestemmelsene i landsfolkeskolelovens § 12, 4 og byfolkeskolelovens § 13, 4 og ha bestått en opptakingsprøve etter Overstyrets nærmere bestemmelse. Aspiranter med realskoleeksamen er fritatt for prøva.

§ 47. Skoler som går inn under dette kapitel, kan få en ettårig tilleggsklasse med undervisning i almendannende fag eller i tekniske fag eller i begge deler, beregnet på elever som ønsker videre utdanning etter å ha gjennomgått skolens ordinære kursus.

1 mars. Nr. 1.

Kapitel VI. Tekniske skoler.

§ 48. De tekniske skoler har til formål å gi sine elever en teknisk og almendannende undervisning som kan gjøre dem skikket til å overta midlere og høgre tekniske stillinger i bedriftslivet og i statens og kommunenes tekniske administrasjoner.

§ 49. Den tekniske skoles varighet er 2 år med 44 timers ukentlig undervisning, derav minst 2 timer til gymnastikk.

For elever som har bestått avgangseksamen i den toårige skole, skal det være høve til å fortsette i et tredje skoleår, som gir videre gående undervisning i almendannende og tekniske fag m. m. Den obligatoriske undervisningstid i denne klasse er 38 timer om uken, derav minst 2 timer gymnastikk, og det skal være høve til tegne- og laboratorieøvelser inntil 6 timer ukentlig om ettermiddagen.

§ 50. Skolene er fagdelte med minst to av disse avdelinger:

For anleggs- og byggeteknikk (A).
» husbygging (H).
» kjemisk fabrikkteknikk (K).
» elektroteknikk (E).
» maskinteknikk (M).
» skipsbygging (S).

Når det melder seg behov for det, kan det skipes andre fagavdelinger med Overstyrets og Stortingets godkjenning.

Til skolene kan det også knyttes spesialkurser i aktuelle emner.

§ 51. Vilkårene for å bli opptatt i 1ste klasse er:

a) At aspiranten har fylt 17 år.

b) At aspiranten har gått gjennom en praktisk læretid av minst 2 års varighet og av det slag at den kan godkjennes som grunnlag for den fagavdeling aspiranten ønsker å søke. Aspiranten må samtidig ha gått på lærlingeskole om det er en slik skole på stedet. Overstyret fastsetter nærmere bestemmelser om den praktiske læretid.

c) At aspiranten ved en opptakingsprøve godtgjør å ha de nødvendige kunnskaper i norsk, et fremmed språk, matematikk og regning, naturfag, tegning og skrivning. En kan forberede seg til opptakingsprøva ved å gjennomgå et halvt års forkursus som blir holdt ved skolen. Overstyret fastsetter regler for prøva. Aspiranter med realskoleeksamen eller eksamen fra tilleggsklasser ved elementærtekniske skoler som er nevnt i kap. V, er fritatt for prøva og konkurrerer om opptaking med sine avgangskarakterer i de fag som aspiranten fra forkurset avlegger prøve i.

Melder det seg flere aspiranter enn det er plass til, av- 1 mars.
gjør lærerrådet hvem en skal ta opp. Nr. 1.

Opptaking i den 2-årige skoles 2nen klasse kan gå for seg når aspiranten fyller opptakingskravene til 1ste klasse og enten har bestått oppflyttingseksamen til klassen ved en annen teknisk skole eller på tilfredsstillende måte godtgjør å ha tilsvarende kunnskaper.

Når det kan skje uten fortrengsel for de faste elever kan lærerrådet gi ekstraelever (hospitanter) adgang til å delta i undervisningen i enkelte fag.

§ 52. Undervisningsfagene er i alminnelighet:
Norsk med korrespondanse.
Fremmed språk.
Handelsfag.
Samfunns- og rettslære.
Konstruksjonstegning og teknisk skrift.
Frihåndstegning og skissering.
Matematikk.
Mekanikk.
Fysikk.
Kjemi og kjemiske laboratorieøvelser.
Husbygging.
Anleggs- og byggeteknikk.
Landmåling.
Maskinlære.
Elektroteknikk.
Mekanisk og kjemisk teknologi. Materiallære.
Skipsbygging.
Bedrifts- og arbeidslære.
Gymnastikk.

Overstyret fastsetter i en undervisningsplan nærmere bestemmelser om undervisningen, om de enkelte fags timetall og om dettes fordeling på foredrag og øvinger.

§ 53. For hver avdeling skal det være en forstander som Overstyret oppnevner blant lærerne i de tekniske hovedfag. Avdelingsforstanderen har det nærmeste tilsyn med avdelingens undervisning, laboratorier og samlinger, og skal rette seg etter den instruks som er fastsatt for ham.

§ 54. Bestått avgangseksamen fra den tekniske skoles 3dje klasse med tilfredsstillende resultat gir rett til å konkurrere om opptaking i den tekniske høgskole uten realartium. De nærmere regler for dette fastsettes i reglement for den tekniske høgskole.

Likeså fastsettes i reglement for den tekniske høgskole på hvilke vilkår aspiranter med eksamen fra den tekniske

1 mars. Nr. 1. skoles 2nen klasse eller fra den tekniske fagskoles 3dje klasse skal få høve til å konkurrere om opptaking på høgskolen uten realartium.

Kapitel VII. Forskjellige bestemmelser.

§ 55. For yrkesskoler som ikke er spesielt nevnt i tidligere kapitler, fastsetter Overstyret særskilte planer for organisasjon, undervisning og avgangsprøver.

§ 56. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen fastsetter.

1 mars. Nr. 2. **Midlertidig lov***) [1]) om forbud mot å kjøpe utenlandske skip.

§ 1. Skip som er hjemmehørende i utlandet og er av registreringspliktig størrelse, kan inntil videre ikke kjøpes inn av norsk borger eller norsk selskap uten tillatelse av vedkommende departement, uansett bestemmelsene i lov av 9 juni 1903 om statskontroll med skips sjødyktighet med tilleggslov av 21 juli 1916 § 35, lov av 9 juli 1920 om forandring i lov om sjøfarten av 20 juli 1893 § 1 og lov av 4 mai 1901 om registrering av skip.

§ 2. Så lenge slik tillatelse ikke er gitt, må skipet ikke innføres i skipsregistret og ikke tilstås midlertidig eller endelig nasjonalitetsbevis.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks og gjelder til 1 juli 1941.

1 mars. **Kongelig kunngjøring***) [2]) om forhøyelse av midlertidig omsetningsavgift til statskassen for budsjettåret 1939—40.

Fra den tid Kongen bestemmer forhøyes den avgift som er fastsatt i Stortingets vedtak av 5 mai 1939 om midlertidig omsetningsavgift til statskassen for budsjettåret 1939—40 § 1, fra 1 til 2 pst.

Dette stortingsvedtaket blir med dette satt i verk fra og med 1 mars 1940.

1 mars. **Kongelig resolusjon.**

Reglement for matematisk-naturvitenskapelig embetseksamen ved Universitetet endres slik:

§ 2, punkt b, første ledd, får ordlyden:

En høgre grad — lektoreksamen — som omfatter fire fag, hvorav ett studeres som hovedfag. Alle de i § 3 nevnte

*) Kunngj. 6 mars i Lovtid. 1 nr. 9.

[1]) St.vedtak 23 februar. Se Ot. prp. nr. 10. Innst. O. B.

[2]) St.vedtak 24 februar. Se St.prp. nr. 1, kap. 2026. Innst. S. nr. 35. St.tid. s. 437—446.

fag unntatt pedagogikk kan studeres som hovedfag. Denne eksamen gir rett til titelen cand. real. 1 mars.

§ 3 får følgende ordlyd:

Disse 4 fag velges av kandidaten blant følgende 11:

1. Matematikk.
2. Mekanikk.
3. Fysikk.
4. Kjemi.
5. Astronomi.
6. Geografi.
7. Mineralogi og petrografi.
8. Historisk geologi og paleontologi.
9. Botanikk.
10. Zoologi med fysiologi.
11. Pedagogikk.

De kandidater som ikke velger matematikk til fag skal tillike underkaste seg en forberedende prøve i matematikk, som svarer til et kursus på 2 forelesninger om veka i 2 semester.

Hvis en kandidat etter å ha bestått eksamens 1 avdeling ønsker å velge et av de fag, hvori han allerede har underkastet seg eksamen, til hovedfag, må han, før han underkaster seg eksamen i dette, isteden bestå prøve i et annet fag.

Ved adjunkteksamen kan ett fag og ved lektoreksamen ett bifag ombyttes med eksamen fra Statens gymnastikkskoles øverste avdeling. En slik ombytting kan likevel ikke skje hvis kandidaten har valt pedagogikk som fag. Spørsmålet om ett fag til adjunkteksamen eller ett bifag til lektoreksamen kan byttes om med eksamen fra læreranstalter utafor Universitetet, avgjøres av departementet etter tilråding fra kollegiet og fra vedkommende fakultet.

§ 5 får tillegget:

11. I p e d a g o g i k k

1. Kjennkap til alminnelig psykologi, med særlig studium av barnepsykologi, ungdomspsykologi og pedagogisk psykologi. Deltaking i et laboratoriekurs, som gir øving i å utføre testa og enkle pedagogisk-psykologiske eksperiment.

   Kjennskap til sosiologi, særlig til pedagogisk sosiologi og sosialpsykologi. Kjennskap til etikk.
2. Oversikt over de pedagogiske ideers og oppdragelsens historie. Kjennskap til pedagogiske retninger i nåtida. Studium av enkelte verker av ledende pedagoger fra fortid og nåtid. Kjennskap til norsk skolehistorie og skolelovgivning.

1 mars. 3. Kjennskap til oppdragelses- og undervisningslære. Kjennskap til skolehygiene. Innsikt og øving i praktisk skolearbeid.

§ 6, første ledd, får ordlyden:

Prøvene ved eksamens 1 avdeling er dels skriftlige, dels muntlige. Kandidaten skal i alle fag utenom pedagogikk besvare to skriftlige oppgaver i hvert fag. I pedagogikk skal det besvares tre skriftlige oppgaver. Prøven i det i § 3 nevnte forberedende kursus i matematikk er bare muntlig; til denne prøve gis bare karakteren «bestått» eller «ikke bestått».

§ 7, første setning, får ordlyden:

Ved eksamens første avdeling gis for hvert fag 2 karakterer, en for den skriftlige prøve (middelkarakteren for de skriftlige oppgaver regnet med en desimal) og en for den muntlige prøve.

1 mars. **Kongelig resolusjon** *) om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Aker herred, Akershus fylke.

1 mars. **Kongelig resolusjon.**

Med hjemmel i § 1 i lov om utførelsen av de offentlige legeforretninger av 26 juli 1912 nr. 1, utskilles herved Hølonda herred fra Støren legedistrikt og legges til Melhus legedistrikt.

Ordningen trer i kraft fra 1 juli 1940.

1 mars. **Kongelig resolusjon** *) om nye alminnelige helseforskrifter, epidemiforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkuløse syke skifter bopel, for Åmot herred, Hedmark fylke.

1 mars. **Kongelig resolusjon** *) om at det i året 1940 skal være forbudt å fange, jage, anskyte eller drepe sel eller klappmyss eller medvirke dertil i tiden til og med 23 mars klokken 7 innen det område som ligger mellom 67° og 77° nordlig bredde og mellom 5° østlig lengde og 17° vestlig lengde Greenwich meridian.

2. Overtredelse av dette forbud straffes med bøter eller med fengsel inntil 3 måneder.

På samme måte straffes reder som har gitt ordre til overtredelsen. Likeså skipsfører eller fangstleder — når overtredelsen er begått av noen av mannskapet eller av deltagere i ekspedisjonen — såfremt han ikke godtgjør at han har gjort det han kan for å hindre overtredelsen.

Den ulovlige fangst eller dens verdi blir å inndra til fordel for statskassen. Dessuten kan fartøy og fangstutstyr eller

*) Kunngj. 6 mars i Lovtid. 1 nr. 9.

verdien av dette inndras helt eller delvis når rederen eller skipsføreren eller fangstlederen er straffskyldig etter denne bestemmelse. 1 mars.

Kongelig resolusjon, hvorved klassifikasjonsinstitusjonen American Bureau of Shipping godkjennes i henhold til lov om statskontroll med skips sjødyktighet av 9 juni 1903. 1 mars.

Kongelig resolusjon *) om nedsettelse av skog-konsesjonsgrensa til 5 000 — fem tusen — dekar i Norderhov herred, Buskerud fylke. 1 mars.

Kongelig resolusjon. 1 mars.

I reglement om arbeidstiden m. v. i sentraladministrasjonen av 2 desember 1938 skal § 4 fra 1 april 1940 lyde slik:

§ 4. Ekspedisjonssjefer, byråsjefer og andre funksjonærer som har arbeid av ledende eller kontrollerende art er pliktige til å arbeide også utenfor kontortiden uten særskilt godtgjørelse for å fremme arbeidet med nødvendig hurtighet.

Underordnede tjenestemenn har også plikt til å arbeide utenfor kontortiden, men har i så fall krav på ekstrabetaling etter de bestemmelser som til enhver tid er utferdiget av Finansdepartementet. For å få ekstrabetaling må vedkommende funksjonær ha utført overtidsarbeidet i kontoret, og nærværet der må legitimeres gjennom kontroll-uret eller møteboken. Dispensasjon kan for den enkelte anledning gis av byråsjefen (kontorsjefen) såfremt tjenstlige hensyn nødvendiggjør at overtidsarbeid utføres utenfor kontoret.

Tjenestemenn har ikke krav på ekstrabetaling for overtidsarbeid før og etter kontortiden når deres nærvær i kontoret ikke strekker seg utover henholdsvis 10 minutter før og 10 minutter etter kontortiden.

Skrivelse **) fra Forsyningsdepartementet om at bestemmelsene om regulering av innførselen av erter er besluttet satt i kraft fra og med mandag 4 mars 1940. 1 mars.

Skrivelse **) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Bø herred, Nordland fylke. 2 mars.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Laksevåg bygningskommune. 2 mars.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig person- og godsbefordring med motorvogn i Saltdal herred, Nordland fylke. 2 mars.

*) Kunngj. 6 mars i Lovtid. 1 nr. 9.
**) Kunngj. 13 mars i Lovtid. 1 nr. 10.

2 mars. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig person- og godsbefordring med motorvogn i Skjerstad herred, Nordland fylke.

4 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Skurdalen kyrkjefond» skipa av Tollef Gautesen ved gåvebrev av 28 april 1917.

4 mars. **Bruksregler** *) for Nordherred bygdealmenning.

4 mars. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra det franske utenriksministerium har Nederland 31 januar 1940 deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende avtale om endringer i den internasjonale overenskomst**) av 21 juni 1920 om opprettelse av et internasjonalt fryseriinstitutt i Paris, undertegnet i Paris 31 mai 1937. Ratifikasjonen gjelder også for Nederlandsk India.

4 mars. **Skrivelse** fra Landbruksdepartementet, hvori det gjøres uttrykkelig oppmerksom på at det i plakat av 7 november 1930 inneholdte forbud mot å innføre her til riket levende dyr og smitteførende gjenstander også omfatter forbud mot at det fra skip, som kommer fra utenlandsk havn, føres i land her i riket pattedyr, fugler og smitteførende gjenstander som det etter nevnte plakat med senere endringer er forbudt å innføre, med mindre det i hvert enkelt tilfelle er gitt særskilt løyve til det.

5 mars. **Stortingsvedtak** ***) om tilsetting av ein sjef for det sivile luftvernet.

5 mars. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet til Kirkedepartementet, hvorved det i henhold til den bemyndigelse Handelsdepartementet har fått ved kongelig resolusjon av 30 mars 1928 bestemmes at praktisk arbeidsleder ved Riksantikvariatet henføres til regulativets 1 klasse med hensyn til kostgodtgjørelse for tjenestereiser innen riket.

5 mars. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om piggtråds anvendelse til gjerde i Røyken herred, Buskerud fylke.

5 mars. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av indre byggelinjer og byggehøyder for kvartalet Nygata —A. B. C. gata—Nytorget—St. Petri kirke—Dr. Eyes gate i Stavanger.

---

*) Kunngj. 13 mars i Lovtid. 1 nr. 10.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1938 s. 26.
***) Sjå St.prp. nr. 28. Innst. S. nr. 48. St.tid. s. 533—538.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn i Nannestad herred, Akershus fylke. 6 mars.

Skriv *) frå Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovas § 93 for Hareid bygningsstrok, Møre og Romsdal fylke. 6 mars.

Lov *) [1]) om adgangen til visse områder. 7 mars.

§ 1. Justisdepartementet eller den dette gir myndighet, kan til vern om norske almene interesser forby enhver som ikke er norsk statsborger adgang til bestemte områder her i riket. På samme måte kan bestemmes at adgang til visse områder skal være betinget av særlig tillatelse; skal en slik bestemmelse også omfatte norske statsborgere som er bosatt innen området eller har fast arbeid der, må tillatelse som nevnt ikke nektes dem. Nr. 1.

§ 2. Den som forsettlig eller av grov uaktsomhet overtrer forbud som er gitt i medhold av § 1 eller bestemmelser som er gitt til gjennomføring herav, eller som medvirker hertil, straffes med bøter eller fengsel inntil tre måneder.

Med bøter eller i gjentagelsestilfelle med fengsel inntil tre måneder straffes den som leier ut husrom eller gir natteherberge til noen som han vet eller bør forstå oppholder seg på stedet i strid med forbud eller annen bestemmelse etter § 1.

Utlending som handler mot disse bestemmelser, kan utvises av riket i overensstemmelse med reglene i lov om utlendingers adgang til riket av 22 april 1927 § 16, jfr. §§ 18—19.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks.

Lov *) [2]) om forlenget gyldighet av midlertidig lov av 23 april 1937 om Statens pensjonskasse og Statsbanenes pensjonskasser. 7 mars. Nr. 2.

Midlertidig lov av 23 april 1937 om Statens pensjonskasse og Statsbanenes pensjonskasser skal gjelde til 1 juli 1943.

---

*) Kunngj. 13 mars i Lovtid. 1 nr. 10.

[1]) St.vedtak 23 februar. Se Ot. prp. nr. 8. Innst. O. nr. 10. St.tid., forh. i Ot. s. 81; i Lt. s. 22.

[2]) St.vedtak 1 mars. Se Ot. prp. nr. 16. Innst. O. nr. 22. St.tid , forh. i Ot. s. 144—145; i Lt. s. 33.

7 mars. **Kongelig kunngjøring** *) [1]) om stempelavgift til statskassen på sigaretter og røyketobakk.

I.

Fra den tid Kongen bestemmer skal det betales stempelavgift til statskassen av sigaretter og røyketobakk etter følgende satser:

Av sigaretter:

Kr.	2,20	pr.	100	stk.	av	verdi		inntil kr.	5,50
»	3,20	»	—»—		—»—		over kr. 5,50	— »	7,50
»	4,80	»	—»—		—»—		» » 7,50	— »	10,00
»	6,40	»	—»—		—»—		» » 10,00	— »	13,00
»	8,40	»	—»—		—»—		» » 13,00	— »	17,00
»	10,40	»	—»—		—»—		» » 17,00	— »	21,00
»	12,40	»	—»—		—»—		» » 21,00	— »	25,00
»	16,00	»	—»—		—»—		» » 25,00.		

Av røyketobakk, herunder karvet skråtobakk:

Kr. 0,24 pr. netto 100 gr., når detaljprisen, pakn. verdi og stempelavg. iregnet utgjør inntil kr. 1,50

»	0,36	—»—	—»—	—»—	—»—	over kr.	1,50	— »	2,00
»	0,48	—»—	—»—	—»—	—»—	» »	2,00	— »	2,50
»	0,60	—»—	—»—	—»—	—»—	» »	2,50	— »	3,00
»	0,72	—»—	—»—	—»—	—»—	» »	3,00	— »	3,50
»	0,84	—»—	—»—	—»—	—»—	» »	3,50	— »	4,00
»	1,08	—»—	—»—	—»—	—»—	» »	4,00	— »	5,00
»	1,32	—»—	—»—	—»—	—»—	» »	5,00	— »	6,00
»	2,00	—»—	—»—	—»—	—»—	» »	6,00.		

II.

Pakninger med sigaretter og røyketobakk som før disse satser trer i kraft er utlevert som solgt fra tilvirkingsbedrifter eller fra firmaer med tillatelse til å stemple innførte tobakkvarer på eget lager og som er avgiftsberiktiget i samsvar med de avgiftssatser som gjelder på utleveringstiden, kan av Finans- og tolldepartementet fritas for etterstempling.

III.

Finans- og tolldepartementet får fullmakt til å gjøre slik forandring i de for sigarett- og røyketobakkstempelavgiften gjeldende verdiklasser og avgiftssatser som det måtte finne hensiktsmessig.

Dette stortingsvedtaket blir med dette satt i verk fra og med 11 mars 1940.

7 mars. **Kongelig resolusjon.**

Akershus fylkes sinnssykeasyl på Blakstad i Asker tillates, i samsvar med § 1 i lov om adgang til

*) Kunngj. 13 mars i Lovtid. 1 nr. 10.

[1]) St.vedtak 27 januar. Se St.prp. nr. 1, kap. 2021. Budsjettinnst. S. B.

å bli innlagt i asyl etter eget ønske av 25 juni 1935, fra 1 juli 1940 å motta som pasienter sinnslidende som selv ønsker å bli innlagt i asylet på de vilkår som er fastsatt ved kongelig resolusjon av 3 april 1936. 7 mars.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om forandring av § 1 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Nes herred, Akershus fylke. 7 mars.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Strinda herred, Sør-Trøndelag fylke. 7 mars.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 8 mars.

Regnskapsordningen ved herreds- og byrettene.

I. Ekteskapssaker.

I rundskrivelse fra departementet av 31 mai 1938 er det bl. a. bestemt at salær og skyss- og kostgodtgjørelse til sakførere som er oppnevnt av retten i ekteskapssaker skal føres til utgift i sportelregnskapet som vedkommende kap. 336, 2. På samme måte blir det å forholde med andre utgifter i ekteskapssaker som skal betales av det offentlige (f. eks. utgifter til domsmenn og til forkynnelser når departementet eller retten har ettergitt det offentliges krav på refusjon for disse utgifter).

I rundskrivelse fra departementet av 31 mai 1938 er det uttalt at ansettelse av salær til beskikkede sakførere i benefiserte saker i alle tilfelle skal revideres av departementet. Dette gjelder også ansettelsene av salær til oppnevnte sakførere i ekteskapssaker.

II. Utgifter etter § 11 i lov om edruelighetsnemnder av 26 februar 1932, jfr. lov nr. 4 av 26 mai 1939.

I samsvar med kongelig resolusjon av 13 mai 1938 har departementet bestemt at alle utgifter som skal betales av det offentlige etter § 11 i lov om edruelighetsnemnder blir å betale av rettens kasse. Utgiftene blir å føre i sportelregnskapet for embetet som vedkommende kap. 444, 8 «Utgifter i henhold til § 11 i lov om edruelighetsnemnder».

III. Bevisopptagelser til bruk for saker som behandles ved en annen rett.

Salærer, og i tilfelle skyss- og kostgodtgjørelse, til oppnevnte sakførere, forsvarere og sakkyndige under bevisopptagelser til bruk for saker som behandles av en annen rett, blir å betale fra den rett som foretar bevisopptagelsen.

*) Kunngj. 13 mars i Lovtid. 1 nr. 10.

8 mars. *IV. Reiseregninger.*

I rundskrivelse fra departementet av 31 mai 1938 er det i flere tilfelle bestemt at regninger over skyss- og kostgodtgjørelse skal betales av rettens kasse.

Etter henstilling fra Riksrevisjonen skal en gjøre oppmerksom på at retten, før en reiseregning blir betalt, skal attestere riktigheten av de reiselengder som er oppgitt for så vidt angår de regningsutstedere som ikke selv kan attestere sine regninger (jfr. sirkulære fra Revisionsdepartementet av 28 desember 1889, Lovtid. s. 484 flg., særlig s. 488). Dersom det er tvil om avstandene, bør uttalelse innhentes fra vedkommende politimester. Retten skal videre kontrollere at reisene er utført på den måten som faller billigst for det offentlige.

En bemerker at også regningsutstederne selv skal attestere riktigheten av regningene på vanlig måte.

8 mars. **Skrivelse** fra Justisdepartementet.

Departementet har godkjent som vigselritual for «Pinsemenigheten ved Flisa» det samme ritual som ved kongelig resolusjon av 9 september 1927 er godkjent for «Menigheten i Filadelfia» i Oslo.

8 mars. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om at enhver eier eller besitter av hund skal holde hunden i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter i Sørli herred, Nord-Trøndelag fylke.

8 mars. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Sarpsborg.

8 mars. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om endring av vedtekt til bygningslovens § 81 for Bergen.

9 mars. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av Torget 2 og tillegg til særbestemmelse 2 i vedtekt for Indre bydel III i Oslo.

9 mars. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og byggevedtekt for Bredgatas søre gatelinje mellom Bakkegata og Kirkegata samt av indre byggelinjer, byggehøyder m. v. for kvartalet mellom Bakkegata—Steinkargata—Kirkegata og Bredgata i Stavanger.

11 mars. **Bestemmelser** om prisregulering for bevertningssteder.

(Fastsatt av Justisdepartementet i medhold av provisorisk anordning om prisregulering m. v. av 22 september 1939.)

§ 1. Oslo kontrollnemnd skal ha adgang til å treffe slike bestemmelser som nemnda finner påkrevd til regulering av

*) Kunngj. 27 mars i Lovtid. 1 nr. 11.
**) Kunngj. 13 mars i Lovtid. 1 nr. 10.

priser, fortjeneste og andre omsetningsforhold vedkommende bevertningssteder i Oslo. 11 mars.

§ 2. Kontrollkontoret kan gi kontrollnemnder på andre steder tilsvarende myndighet som nevnt i § 1 til å gi regulerende bestemmelser for bevertningssteder innen sine distrikter.

§ 3. Kontrollkontoret kan når som helst oppheve eller forandre de bestemmelser som en kontrollnemnd har truffet i medhold av §§ 1 eller 2.

Kontrollkontorets avgjørelse kan ankes inn for Kontrollrådet, jfr. § 2 i forskrifter for Kontrollkontorets og Kontrollrådets arbeid av 26 september 1939. Anke kan erklæres av vedkommende kontrollnemnd og av de bevertningssteder som berøres av bestemmelsene eller sammenslutninger av slike bevertningssteder. Anke må sendes inn til Kontrollkontoret innen 8 dager etter at vedkommende er blitt gjort kjent med Kontrollkontorets kunngjørelse.

§ 4. Disse bestemmelser trer i kraft fra og med 12 mars 1940.

Overtredelse av de reguleringsbestemmelser som gis i medhold av disse forskrifter kan straffes etter bestemmelsene i § 9 i provisorisk anordning om prisregulering m. v. av 22 september 1939.

Skrivelse fra Justisdepartementet. 11 mars.

Departementet har godkjent formular for vigsel i dissentermenigheten «Det Mosaiske trossamfund», Oslo.

Skriv *) frå Sosialdepartementet om brigde av § 1 i den vedtekta som gjeld om stengingstid for utsalsstader i Askøy herad, Hordaland fylke. 12 mars.

Skrivelse fra Handelsdepartementet. 12 mars.

Postverkets ansvar for tap eller skade på postsendinger som skyldes uavvendelige hendinger (vis major) i forbindelsen mellom de nordiske land.

Etter artikkel 14 § 2 i «Overenskomster om postutvekslingen mellom Norge, Danmark, Finnland, Island og Sverige» av 31 desember 1934 er de kontraherende parter ikke fritatt for anvar for tap av eller skade på en mellomriksk postsending som følge av uavvendelige hendinger (vis major).

På grunn av de ekstraordinære forhold har Poststyret med Handelsdepartementets approbasjon truffet avtale med

*) Kunngj. 27 mars i Lovtid. 1 nr. 11.

12 mars. poststyrene i Danmark, Finnland, Island og Sverige om å betrakte som midlertidig opphevet bestemmelsen i artikkel 14 § 2.

Nevnte overenskomst er avsluttet i henhold til bemyndigelse meddelt ved kongelig resolusjon av 20 desember 1934 og er inntatt i «Overenskomster med fremmede stater» for 1935 side 454.

13 mars. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har Chile 20 februar 1940 deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende internasjonal overenskomst *) om bruken av kringkastingen i fredens tjeneste, Genève 23 september 1936.

13 mars. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær har Hellas 20 februar 1940 deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende en erklæring som ble avgitt 8 september 1939 hvorved Hellas fornyer for et tidsrom av 5 år fra 12 september 1939 sin anerkjennelse av domsmyndigheten for Den faste domstol for mellomfolkelig rettspleie — jfr. overenskomst **) inngått i Genève 16 desember 1920 — i samsvar med vedtektenes artikkel 36, annet ledd, på samme betingelser som tidligere; jfr. «Overenskomster» 1929 s. 255 og 1935 s. 525.

13 mars. **Skrivelse** ***) fra Handelsdepartementet om en maksimalpris på agnskjell av kr. 45 pr. donk i Lofotens oppsynsdistrikt.

14 mars. **Skriv** ***) frå Justisdepartementet om politivedtekt for Fjaler herad, Sogn og Fjordane fylke.

14 mars. **Skrivelse** ***) fra Landbruksdepartementet om at enhver eier eller besitter av hund skal holde hunden i band eller forsvarlig innestengt i den tid bufe beiter i Buvik herred, Sør-Trøndelag fylke.

15 mars. Nr. 1. **Lov** ***) [1]) om endringer i lov angående bergverksdriften av 14 juli 1842 med senere tilleggslover.

1. I lov av 14 juli 1842 angående bergverksdriften skal § 18 lyde så:

Den som har erholdt muting på en anvisning, er beretti-

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1938 s. 183.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 4 for 1921 s. 73 og 2 for 1936 s. 63.
***) Kunngj. 27 mars i Lovtid. 1 nr. 11.
[1]) St.vedtak 23 februar. Se Ot. prp. nr. 65, 1939. Innst. O. III. St.tid., forh. i Ot. s. 142; i Lt. s. 32.

get til hos vedkommende grunneier eller grunneiere å få utvist fornøden plass til veier og gangstier, til berghalder, til gruvevedsoppsetting, til bygninger over dagen, til oppdemming og leding av vatn, til gruvemaskiner og opprednings-verksteder, liksom og til å erholde det til disse fornødne vatn om det finnes og ikke allerede er anvendt til noen industrigren som det ikke uten skade kan avgis fra; dog kan noen annen avståing av grunn enn den som er fornøden til veier, ikke forlanges på de steder hvor skjerping etter § 3 ikke uten grunneierens samtykke må finne sted. 15 mars. Nr. 1.

2. Denne lov trer i kraft 1 januar 1941.

Lov *)[1] om adgang for kommunene til å ligne ut en tilleggsskatt på større inntekter for budsjettåret 1940—41. 15 mars. Nr. 2.

§ 1. For det kommunale budsjettår 1940—1941 skal kommunene, når den ordinære inntektsskatt utskrives med minst 10 pst., være berettiget til å ligne ut en tilleggsskatt på inntekter av sånn størrelse som i § 2 anført. Består et herred av flere sogn, er det tilstrekkelig at skatten i et av sognene utskrives med minst 10 pst. Sånn tilleggsskatt pålegges ikke rederiselskaper. For selskaper som driver fangstvirksomhet på havet eller bergingsvirksomhet beregnes tilleggsskatten av den del av selskapets inntekt, som er skattepliktig til vedkommende kommune, forutsatt at denne del når den fastsatte grense.

§ 2. Den i § 1 omhandlede tilleggsskatt utlignes på den måte, at de pågjeldende skattepliktiges inntekt etter fradrag av den skattefri del, før den ordinære inntektsskatt utregnes, gis et prosentvis av inntekten beregnet tillegg. Beregningen av dette tillegg skjer etter nedenstående tabell:

Når den skattbare inntekt er							
over kr.	12 000	men ikke over kr.	20 000	tillegg	1	pst.
» »	20 000	—»—	» 30 000	»	1½	»
» »	30 000	—»—	» 40 000	»	2	»
» »	40 000	—»—	» 60 000	»	2½	»
» »	60 000	—»—	» 80 000	»	3	»
» »	80 000	—»—	» 100 000	»	3½	»
» »	100 000	—»—	» 125 000	»	4	»
» »	125 000	—»—	» 150 000	»	4½	»
» »	150 000	tillegg 5 pst.				

Den økede skatt som er en følge av at den skattbare inntekt (uten tillegg) kommer over noen av de anførte mini-

*) Kunngj. 27 mars i Lovtid. 1 nr. 11.

[1]) St.vedtak 23 februar. Se Ot. prp. nr. 5. Innst. O. nr. 12. St.tid., forh. i Ot. s. 81—82; i Lt. s. 22.

15 mars. Nr. 2. mumsgrenser, må dog ikke i noe tilfelle utgjøre mer enn halvparten av det skattbare inntektsbeløp som ligger over grensen.

Tillegget kan — for alle inntekter under ett — forhøyes til det dobbelte, det 3-dobbelte, det 4-dobbelte eller det 5-dobbelte.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks.

15 mars. Nr. 3.

Lov*) [1]) om vassdragene.

Første kapitel.

Om eiendomsretten til vassdrag.

§ 1. Elver og bekker, innsjøer og andre vass-samlinger tilhører eieren av den grunn de dekker, hvis ikke annet følger av særlige rettsforhold.

§ 2. Når elv eller bekk danner skillet mellom eiendommer, skal grensen gå etter djupålen i vassfaret, hvis ikke annet følger av særlig hjemmel.

§ 3. Hvor eiendommer som ligger på hver sin side av en innsjø støter til hverandre under vatnet, skal grensen, hvis ikke annet følger av særlig hjemmel, gå slik at hvert sted på bunnen tilhører den landside som det nærmest er en fortsettelse av.

§ 4. Mellom eiendommer på samme side av et vassdrag skal grensen, hvis ikke annet følger av særlig hjemmel, gå slik at hvert sted på bunnen tilhører den strand som det ved lav vass-stand ligger nærmest.

§ 5.

1. Enhver har rett til å kreve sin eiendoms grenser i vassdrag fastslått med bindende virkning og oppmerket. Forsåvidt angår grunn som ikke er undergitt eiendomsrett, kan kravet rettes mot eller reises av vedkommende departement.
2. Mellom eiendommer som ligger på hver sin side av elv, bekk eller innsjø, fastsettes grensen ved skjønn.

§ 6. Oppgrunning eller forandring av vatnets løp endrer ikke eiendomsgrensene. Vassdraget tilfaller eierne av den grunn som vatnet har tatt sitt nye løp over, og den nye djupål kommer ikke i betraktning.

§ 7.

1. Når rett til vatn blir overdratt uten at eiendomsrett til grunnen følger med, kommer de regler til anvendelse som gjelder for overdragelse av rettigheter i fast eiendom.

---

*) Kunngj. 27 mars i Lovtid. 1 nr. 11.

[1]) St.vedtak 1 mars. Se Ot. prp. nr. 65, 1939. Innst. O. III. St.tid., forh. i Ot. s. 81—144 og s. 145—146; i Lt. s. 22—32 og s. 33.

2. Når noen avhender grunn som støter til vassdrag, medfølger den tilliggende del av vassdraget, om ikke annet er avtalt. 15 mars. Nr. 3.

§ 8. Uten særlig adkomst eller hjemmel i lov må ingen, selv om det skjer ved foretak på egen grunn,

a) forandre et vassdrags leie eller strømmens retning, øke eller minske vassføringen enten i det hele eller til visse tider eller heve eller senke vasshøyden eller

b) legge lense, gjerde eller bygge i eller over vassdrag,

såfremt derved voldes skade eller fare for annenmanns eiendom eller rettigheter, utilbørlig hinder for ferdsel eller fløting eller i øvrig skade eller fare av noen betydning for almene interesser.

§ 9.

1. Når et vassdrag oppgrunnes, har enhver som derved kan lide skade, rett til å rense opp vassdraget til dets tidligere dybde, selv om hertil kreves rådighet over annen manns grunn. Dog har grunneieren i så fall rett til å kreve at arbeidet blir utført på den tid og på den måte som ved skjønn bestemmes, og til å kreve erstatning for skade og ulempe ved arbeidet. Det som blir tatt opp, kan legges på stranda mot erstatning til grunneieren. Erstatningen etter disse bestemmelser fastsettes ved skjønn.
2. Det som her er bestemt, får tilsvarende anvendelse på arbeid til gjenoppretting av det tidligere vassløp, når vatnet har tatt nytt eller forandret løp eller har gravd vassleiet dypere.
3. Hvis ikke slikt arbeid som nevnt under punkt 1 og 2 er påbegynt innen 2 år etter utløpet av det kalenderår da forandringen inntrådte og arbeidet deretter fremmes uten unødig opphold, kan den forandrede tilstand ikke omgjøres uten mot erstatning etter skjønn for de utgifter, som etter utløpet av den nevnte tid måtte være anvendt enten på oppdyrking av det gamle elveleie eller på foretak til å utnytte vatnet i dets nye løp. En tilstand som har stått ved lag i 10 år, kan ikke omgjøres etter de her fastsatte regler.

§ 10. Om dammer og lignende små vass-samlinger som ikke har stadig tilløp og om kjelder (oppkommer) gjelder etternevnte regler, når ikke annet følger av særlige rettsforhold:

1. Eieren kan bruke opp eller på annen måte rå over vatnet og stenge avløpet eller foreta gjenfylling eller utgraving, forsåvidt bestemmelsen i § 11 ikke er til hinder.
2. Eieren av nedenfor liggende eiendom må finne seg i vatnets naturlige avløp over hans grunn.

15 mars. Nr. 3.

3. Hvis forandringer som skyldes tredjemanns handlinger eller tilfeldige begivenheter, bevirker et endret avløp til skade for noen eiendom, har den skadelidende grunneier rett til innen ett år etter utløpet av det kalenderår da forandringen inntrådte, å gjenopprette det naturlige avløp mot erstatning etter skjønn for skade som han derved volder ved foretak på fremmed grunn.
4. Hvis en dam eller lignende mindre vass-samling strekker seg over flere eiendommer, må ingen eier rå over den til skade for noen annen eier.

§ 11. Brønngraving eller annet arbeid på egen grunn, som kan forutsettes å ville volde skade ved å hindre eller minske vasstilgangen til eller bortlede vatn fra annen manns brønn (oppkomme) eller dam som brukes til vassforsyning, må ikke finne sted uten særlig adkomst eller hjemmel i lov.

§ 12. Hvis ikke annet følger av særskilte bestemmelser, er det tillatt for enhver å hente vatn fra elv, bekk eller innsjø og å bruke vassdraget til bading, til vask, til vatning av husdyr og til ferdsel på isen, alt såfremt det kan skje uten skade for noen som har rett til vatnet, uten utilbørlig fortrengsel for andre og uten at han kommer inn på fremmed grunn ulovlig.

§ 13.

1. Grunneieren har enerett til å skjære is til opptaking. Veitilsynet kan tillate isskjæring på de deler av innsjøer, som ikke er undergitt eiendomsrett.
2. Ved isskjæring må den alminnelige ferdsel på isen ikke unødig hindres og vatnet ikke unødig forurenses. Det må treffes fornødne sikkerhetsrådgjerder til å forebygge fare, som oppmerking eller inngjerding. Nærmere bestemmelser herom kan veitilsynet gi.

Annet kapitel.

Om vassledningsanlegg.

§ 14.

1. Enhver grunneier i et vassdrag har rett til å utta også gjennom fast ledning det vatn som trengs til husholdning, gårdsbruk, jordvatning og teknisk bruk på eiendommen, selv om det volder skade at vatnet tas bort fra vassdraget. Det samme gjelder det vatn som trengs på annen eiendom som tilhører ham og som grenser til og brukes under ett med den eiendom som ligger ved vassdraget. Fører ledningen mer vatn enn det forbrukes, må det som blir til overs få avløp til vassdraget, så nær inntaket at ingen som har rett til vatnet, lider skade ved at det er borte fra vassdraget.

2. At flere eiendommer etter denne lovs ikrafttreden får samme eier, medfører ikke noen utvidelse av retten til å ta vatn. 15 mars. Nr. 3.

§ 15.

1. Hvis det ikke er nok vatn til det i § 14 nevnte behov for vassforsyning, har hver grunneier like rett etter sitt behov. Dog går behovet til husholdning og gårdsbruk foran annet behov for vatn, og husholdning foran gårdsbruk.
2. Under hensyn til foranstående bestemmelser kan det fastsettes ved skjønn at vassledningsanlegg skal sløyfes eller endres eller at bruken skal innskrenkes etter bestemte regler.

§ 16. Uansett bestemmelsene i §§ 14 og 15 skal den før gjeldende rett komme til anvendelse til fordel for vassledningseller vasskraftanlegg som lovlig består ved denne lovs ikrafttreden.

§ 17.

1. Når det trengs vasstilførsel for jernbane, by- eller landkommune eller deler derav eller steder hvor mange mennesker samles, kan Kongen gjøre vedtak om ekspropriasjon av det som trengs av vatn og eiendom og rettigheter for øvrig.
2. Det som her er fastsatt, gjelder også i øvrig om vatn til husholdning, gårdsbruk, jordvatning eller teknisk bruk, dog så at vatn som noen berettiget selv trenger til husholdning eller gårdsbruk, ikke må bortledes uten at han får adgang til fornøden vassforsyning fra ledningen eller på annen måte.
3. I vedtak etter denne paragraf kan det bestemmes at det ikke fra vassledningen må uttas stadig løpende spring, eller at vatnet ikke må anvendes til teknisk bruk, eller fastsettes andre regler for bruken av vassledningen som anses påkrevde til begrensing av vassforbruket.
4. Når ekspropriasjonstillatelse gis til private bør den være betinget av at vassledningens eier lar andre være med om vassforsyningen, så vidt ledningens yte-evne tillater, mot en høvelig avgift som fastsettes ved skjønn. Dette vilkår kan også oppstilles for kommuner. Overfor private kan det betinges rett for kommuner til å innløse vassledningen mot erstatning etter skjønn, dog så at eierens egen vassforsyning til husholdning, gårdsbruk og teknisk bruk ikke må kunne tas fra ham.

§ 18. For å sikre vatn til slik bruk som nevnt i § 17 mot å bli forurenset, kan Kongen gjøre vedtak om ekspropriasjon og om at eiere og rettighetshavere i fast eiendom mot erstat-

15 mars. Nr. 3. ning etter skjønn skal finne seg i bestemmelser om rådigheten over eiendommen.

§ 19.

1. Når en eier eller bruker av hus eller jord mangler vatn til husholdning, gårdsbruk eller jordvatning, kan han også uten tillatelse etter § 17 kreve avstått mot erstatning rett til vatn fra annen manns eiendom såfremt
   a) vatnet kan fås uten skade for noens eiendom eller bruk eller
   b) skaden ved å avgi vatnet er liten i forhold til nytten for erververen og den som avgir vatnet ikke fratas vatn som han selv trenger til husholdning, gårdsbruk eller jordvatning.
2. I forbindelse med krav etter punkt 1 kan kreves avstått rett til å foreta oppdemming, grave brønn, legge grøft eller annen ledning eller legge vasshentingsvei over annen manns eiendom. Dette gjelder dog bare når oppdemmingen og anlegget i det hele kan settes i verk uten fare for elvebrudd eller oversvømmelse og uten vesentlig ulempe for grunneieren.
3. Rett til å legge ledning eller vasshentingsvei kan også den kreve, som selv har rett til vatn, men ikke kan få det framført på formålstjenlig måte.
4. For skade som voldes ved arbeid og innretninger i henhold til punkt 2 eller 3, skal det svares erstatning. Likeledes skal i tilfelle skaden ved å avgi vatn erstattes.
5. Når noen har avgitt vatn i et slikt tilfelle som omhandles under bokstav a i punkt 1, og han senere får bruk for vatnet selv, kan han ta vatnet tilbake mot å betale godtgjørelse for de i punkt 2 nevnte innretninger og anlegg, for så vidt de er til nytte for ham, og mot å tilbakebetale det som måtte være erlagt etter bestemmelsen i § 20. Dog kan han ikke ta vatnet tilbake hvis den annen derved kommer til å mangle vatn til husholdning eller gårdsbruk. Den som vatnet ble avgitt til, kan kreve å beholde vatnet mot erstatning såfremt de vilkår foreligger som omhandles under bokstav b i punkt 1.
6. Krav etter denne paragraf gjennomføres ved skjønn.

§ 20. Når noen i henhold til §§ 17 eller 19 får rett til å legge vassledning eller hente vatn fra annen manns brønn eller samledam eller i øvrig så at han får nytte av tidligere utførte vassforsyningstiltak, plikter han etter fastsettelse ved skjønn å utrede en så stor del av anleggets verdi i dets nåværende tilstand som svarer til hans part av den vassmengde som ventes å bli brukt. Etter samme forhold plikter han også å være med i fremtidig vedlikehold.

§ 21. Når det trengs ledning av vatn til bruk for berg- 15 mars.
verk, fabrikk eller annet industritiltak, kan eieren også uten Nr. 3.
kongelig tillatelse kreve avstått mot erstatning den fornødne grunn til ledning av vatn, når ledningen kan legges uten fare for elvebrudd eller oversvømmelse og uten vesentlig ulempe for grunneieren. Kravet gjennomføres ved skjønn.

§ 22. Vassledning som anlegges med hjemmel i §§ 19 eller 21, må ikke føres under eller over offentlig vei, jernbane eller gate uten samtykke av vedkommende myndighet. Nektes samtykke, kan avgjørelsen bringes inn for departementet.

§ 23.

1. Når det i henhold til lov, avtale eller annen hjemmel er lagt vassinntak eller brønn på annen manns grunn eller lagt vassledning gjennom hans eiendom, kan grunneieren kreve at inntaket, brønnen eller ledningen blir flyttet til et annet sted på eiendommen såfremt den fordel han derved oppnår, er overveiende i forhold til den ulempe som voldes rettighetshaveren, og mot erstatning etter skjønn for ulempen.
2. Selv om flyttingen ikke kan skje til et annet sted på samme eiendom, kan eieren kreve flytting såfremt anlegget med betydelig mindre skade kan legges over tredjemanns grunn. Han kan da på egen kostnad kreve avståing etter §§ 17, 18, 19 eller 21 til fordel for rettighetshaveren.
3. Om flytting kan kreves, avgjøres ved skjønn. Grunneieren bærer alle utgifter ved flyttingen.
4. Det som her er fastsatt, får tilsvarende anvendelse til fordel for en grunneier som vil utføre arbeid på sin egen grunn, men hindres som følge av regelen i § 11.

§ 24. Hvis en vassledningss tilstand bevirker at vatnet gjør skade, har den skadelidende rett til å kreve at ledningen uten opphold blir satt i forsvarlig stand. Blir krav herom ikke etterkommet, kan han gå fram på den måte som er foreskrevet i § 114, punkt 1.

Tredje kapitel.

Om tørrlegging.

§ 25.

1. Når en eier eller bruker av grunn ikke kan skaffe avløp for skadelig vatn på annen tjenlig måte, har han rett til
   a) å gi vatnet avløp gjennom naturlig renne eller bekkefar, selv om derved kan voldes skade for nedenfor liggende grunn, eller
   b) å lede vatnet ut i annen manns grøfter, når de er store nok eller blir utvidet således at vatnet ikke gjør skade, eller
   c) om det trengs, å grave grøft gjennom annen manns grunn.

15 mars. Nr. 3.

For skade og utgift som voldes, skal det svares erstatning. Ved fastsettelse av erstatningen tas hensyn til nytte som den annen part får av grøftingsarbeidet. Grøft som graves eller utvides, skal føres så langt fram at vatnet ikke gjør skade for noen.

2. Når en grøft ikke er lukket i hele sin utstrekning, må den ikke gis avløp gjennom lukket grøft på fremmed eiendom, med mindre det ved skjønn etter § 27 finnes ubetenkelig.
3. Grøfter må ikke føres under offentlig vei, jernbane eller gate uten samtykke av vedkommende myndighet. Nektes samtykke, kan avgjørelsen bringes inn for departementet.

§ 26.

1. Hvis grøft som blir lagt gjennom annen manns grunn, er til vesentlig nytte for ham, skal han delta i utgiftene til anlegg og vedlikehold. Likeledes skal han delta i utgiftene til utvidelse av en grøft, når han har vesentlig nytte av utvidelsen. Ligger grunnen i fellesskap, får § 28 tilsvarende anvendelse.
2. Når noen med hjemmel i § 25 leder vatn ut i annenmanns grøft, skal han godtgjøre den annen en del av utgiften ved anlegg av grøften, hvis det etter omstendighetene er rimelig. Delen fastsettes etter den nytte hver har av grøften. Når vatnet ledes ut i bekkefar som annenmann har utdypet, gjelder det samme for utdypingsutgiftene. I alle tilfelle skal den som leder ut vatnet, delta forholdsvis i det fremtidige vedlikehold.

§ 27. Når noen med hjemmel i § 25 vil lede vatn bort gjennom fremmed grunn, skal det avgjøres ved skjønn om vilkårene for det foreligger. Skjønnet skal i tilfelle fastsette tiden for gravingen og treffe bestemmelse om hvor grøftene skal gå, hvor store de skal være, om de skal være åpne, og hva det skal gjøres med den oppkastede jord. Likeledes avgjør skjønnet om grunneieren tilkommer erstatning etter § 25, punkt 1, eller godtgjørelse etter § 26, punkt 2, og i så fall beløpets størrelse. Erstatningen settes etter grunneierens valg til en sum en gang for alle eller til en årlig avgift. Enn videre treffer skjønnet avgjørelse om betaling etter § 26, punkt 1, og om det fremtidige vedlikehold.

§ 28. Når mark som skal tørrlegges, ligger i fellesskap, er hver loddeier pliktig til å delta i anlegg og vedlikehold av nødvendige avløpsgrøfter som han har nytte av, både i fellesmarken og i deres fortsettelse over fremmed grunn. Det avgjøres ved skjønn om grøftene er nødvendige og hvorledes utgiftene skal deles.

§ 29. I de tilfelle som omhandles i § 26, punkt 1, og i § 28, kan skjønnet fastsette at grunneierens del av anleggsutgiftene

helt eller delvis skal kunne avgjøres med arbeid. Dette gjelder dog bare når grunneieren krever slik fastsettelse og særlige omstendigheter taler for at kravet etterkommes. Når noen skal delta i vedlikeholdsutgiftene, kan skjønnet bestemme at plikten skal kunne avgjøres med arbeid. 15 mars. Nr. 3.

§ 30. Når noen vil tappe ut innsjø eller myr eller i øvrig ved foretak i vassdrag eller på annen måte lede bort vatn for å innvinne eller forbedre jord ved tørrlegging, kan Kongen gjøre vedtak om ekspropriasjon av eiendom og rettigheter i den utstrekning som er nødvendig for å sette tiltaket i verk.

§ 31.

1. Når det aktes iverksatt tørrleggingsarbeid til innvinning eller forbedring av jord og ikke alle de grunneiere eller rettighetshavere som vil oppnå fordel for sin eiendom eller rettighet blir enige om å danne et grøftingslag for å utføre arbeidet i fellesskap, kan Kongen etter søknad fastsette at de som ikke vil være med, skal ha plikt til å yte tilskudd til arbeidet. Den eller de grunneiere eller rettighetshavere som begjærer tilskuddsplikt fastsatt, må representere mer enn halvdelen av den påregnelige fordel ved arbeidet. Når en kommune vil sette et slikt arbeid i verk, kan tilskuddsplikt pålegges etter søknad fra kommunen uten samtykke fra grunneiere eller rettighetshavere.
2. Enhver som således er pålagt tilskudd, skal delta i utgiftene ved utførelse og fremtidig vedlikehold av de deler av tiltaket som er til nytte for ham. Tilskuddet utregnes forholdsvis etter verdien av den forbedring som hans eiendom eller rettighet oppnår ved den omhandlede del av tiltaket.
3. Som forbedring anses øking av jordens avkastingsevne under høvelig drift. Når jorden har vesentlig verdi til utvinning av brenntorv eller torvstrø eller som byggetomt, opplagsplass, øvingsplass eller lignende, skal også øking av denne verdi medregnes.
4. Enhver eier eller rettighetshaver som ikke uttrykkelig har gått med på tiltaket, kan fri seg for tilskuddsplikt ved å avstå sin rett til den forbedrede del av eiendommen mot erstatning etter skjønn for verdien i den tidligere tilstand. Erstatning for jord kan i dette tilfelle gis i jord, når den for eieren har samme brukbarhet og verdi som den han avstår. Den rett som avstås skal være fri for pant, kår og andre lignende hefte. De som vil sette arbeidet i verk, kan med 60 dagers varsel kreve meddelt om vedkommende vil nytte adgangen til å fri seg fra tilskuddsplikten ved avståing. Et slikt forlangende skal

15 mars. Nr. 3.

være ledsaget av plan for arbeidet med kostnadsoverslag og kart over det område som skal forbedres med høydelinjer og eiendomsgrenser. Blir svar ikke gitt innen fristen, bortfaller adgangen til å fri seg fra tilskuddsplikt ved avståing.

5. Tvist om tilskuddsplikt avgjøres ved skjønn. Likeledes avgjøres ved skjønn hvor stor part av utgiftene det faller på hver tilskuddspliktig. Har de som setter tiltaket i verk på forhånd sendt saksøkte kostnadsoverslag med oppgave over den verdi som de mener er innvunnet for hans eiendom eller rettighet, og over det tilskudd som etter en av dem istandbrakt utregning bør falle på ham, og med det i punkt 4 bestemte varsel krevd meddelt om han godtar resultatet, skal kostnaden ved skjønn som går saksøkte imot, påhvile ham, med mindre skjønnsretten finner grunn til å frita ham.
6. Pliktige tilskudd kan inndrives ved panting.

§ 32.

1. Hvis et tiltak i vassdrag til fremme av ferdsel eller fløting medfører slik forbedring av jord som er nevnt i § 31, punkt 3, kan Kongen etter søknad fra den som vil sette tiltaket i verk, bestemme at eierne av og rettighetshaverne i den forbedrede jord skal delta i utgiftene ved iverksettelsen av tiltaket og ved fremtidig vedlikehold. Utgiftene deles etter forholdet mellom verdien av jordforbedringen og verdien av den nytte som ferdsel og fløting får av tiltaket.
2. Hvis et vassdragstiltak til utnytting av vasskraften medfører slik forbedring av jord som er nevnt i § 31, punkt 3, kan Kongen etter søknad fra den som vil sette tiltaket i verk, bestemme at eierne av og rettighetshaverne i den forbedrede jord skal delta i utgiftene ved iverksettelsen av tiltaket og ved fremtidig vedlikehold og drift. Utgiftene deles etter forholdet mellom verdien av jordforbedringen og verdien av den fordel som oppnås for vasskraftutnyttingen.
3. I de ovennevnte tilfelle får reglene i § 31, punkt 4, 5 og 6, tilsvarende anvendelse.

§ 33.

1. Når en grunneier blir pålagt etter § 26, punkt 1, å delta i utgiftene ved anlegg eller utvidelse av grøfter, har han adgang til å utrede sin del av anleggsutgiftene i årlige avdrag, forsåvidt den ikke dekkes av erstatning som tilkommer ham. Det samme gjelder når en eier eller rettighetshaver blir pålagt tilskuddsplikt til anleggsutgifter etter

§ 31 eller § 32, såfremt han ikke har gått uttrykkelig med på tiltaket. 15 mars. Nr. 3.

2. De årlige avdrag skal være på 30 kroner, med mindre summen overstiger 300 kroner, i hvilket tilfelle det kan kreves utredet en tiendedel årlig. Av det beløp som skyldes til enhver tid, svares samme rente som den eller de som setter tiltaket i verk betaler, om utgiftene til tiltaket er dekket ved lån, og ellers fem prosent i årlig rente.

§ 34.

1. Når det i henhold til lov, avtale eller annen hjemmel er lagt grøft gjennom annen manns grunn, kan grunneieren kreve at grøften blir flyttet til et annet sted på eiendommen såfremt den fordel han derved oppnår, er overveiende i forhold til den ulempe som voldes rettighetshaveren, og mot erstatning etter skjønn for ulempen.
2. Selv om flyttingen ikke kan skje til et annet sted på samme eiendom, kan eieren kreve flytting såfremt grøften med betydelig mindre skade kan legges gjennom tredjemanns grunn. Han kan da på egen kostnad kreve avståing etter § 25 til fordel for rettighetshaveren.
3. Om flytting kan kreves, avgjøres ved skjønn. Grunneieren bærer alle utgifter ved flyttingen.

§ 35.

1. Når åpne grøfter eller renner gjennom annen manns jord trenger opprensing, kan den foretas uten erstatning såfremt brukeren av jorden blir varslet minst 5 dager før arbeidet skal foregå. I innmark må opprensingen ikke uten tillatelse av brukeren utføres til andre tider enn om våren før åkrene er tillagt og om høsten etter innhøstingen. Lukkede grøfter kan opprenses til enhver tid mot erstatning etter skjønn for den skade som voldes.
2. Hvis grøft som er lagt gjennom annen manns jord, er i sånn tilstand at vatnet gjør skade, har den skadelidende rett til å kreve at den uten opphold blir satt i forsvarlig stand. Blir krav herom ikke etterkommet av den vedlikeholdspliktige, kan den skadelidende gå fram på den måte som er nevnt i § 114, punkt 1.

Fjerde kapitel.

Om kloakkledninger.

§ 36. Ved kloakkledning forstås lukket eller åpen ledning for spillvatn og annet urent vatn, andre væsker og avløpsstoffer og for overvatn eller grunnvatn fra bebygget grunn, fra gravplass eller fra regulert område i by eller på landet. En ledning anses som kloakkledning når den i hovedsaken er be-

15 mars. Nr. 3. stemt for sånt avløp, selv om den også er bestemt for annen tørrlegging av grunn. Det som er fastsatt om kloakkledning, gjelder også dertil knyttet renseanlegg. Vatn og ureinslighet som har avløp gjennom kloakkledning, kalles kloakkvatn.

§ 37. Når en herreds-, by- eller bygningskommune eller noen eier eller bruker av fast eiendom trenger kloakkledning og det er nødvendig å legge ledningen gjennom fremmed grunn, kan Kongen gi tillatelse til å kreve avstått mot erstatning den grunn og de rettigheter som trengs.

§ 38.

1. Også uten tillatelse av Kongen kan grunn og rettigheter til kloakkledning kreves avstått mot erstatning når avståingen er nødvendig og ikke er til vesentlig ulempe for grunneieren eller andre rettighetshavere. Kravet gjennomføres ved skjønn.
2. Ledning som anlegges med hjemmel i denne bestemmelse, må ikke føres under eller over offentlig vei, jernbane eller gate uten samtykke av vedkommende myndighet. Nektes samtykke, kan avgjørelsen bringes inn for departementet.

§ 39. Kloakkledning som legges over fremmed grunn med hjemmel i § 37 eller § 38, skal være lukket og vasstett hvis skjønnet anser det nødvendig for å unngå skade eller ulempe av noen betydning for grunnens eier.

§ 40.

1. Under de i §§ 37 og 38 nevnte betingelser og på den der fastsatte måte kan det kreves rett til å lede kloakkvatn inn i en annens kloakkledning, hvis det er den beste måte å få vatnet bortledet på. Dog er tillatelse etter § 37 alltid nødvendig når noen krever rett til å lede kloakkvatn inn i ledning som tilhører en herreds-, by- eller bygningskommune.
2. Hvis tilknyttingen gjør det nødvendig å utvide eller forandre kloakkledningen, skal den som får retten bære kostnaden. Ledningseieren kan velge om han selv vil utføre forandringen eller la den annen foreta den. Han kan kreve sikkerhet for kostnaden eller for at forandringen blir utført.
3. Den som får slik rett som omhandlet i punkt 1, skal godtgjøre ledningseieren en del av kloakkens verdi, i forhold til den bruk som hver part gjør av anlegget. Innleding av overvatn og grunnvatn som den nedenfor liggende kommune eller eiendom plikter å avgi avløp og som det er i dens egen interesse å lede inn i kloakken, anses som bruk av ledningen fra dens egen og ikke fra den ovenfor liggende kommunes eller eiendoms side. De enkelte grunn-

eiere anses å bruke kloakken like meget hver, hvis det ikke er stor forskjell i vassmengden fra de enkelte eiendommer. Når den som får retten koster utvidelse eller forandring av anlegget, skal kostnaden gå i fradrag i godtgjørelsen. Størrelsen av godtgjørelsen fastsettes ved skjønn. 15 mars. Nr. 3.

§ 41. Når noen vil legge kloakkledning i henhold til §§ 37 eller 38, kan han få innrette ledningen slik at den kan ta kloakkvatn også fra en annen kommune eller fra andre eiendommer, hvis dette er til vesentlig fordel. Under samme forutsetning kan det settes som vilkår for grunnavståingen at ledningen innrettes således, hvis vedkommende kommune eller eier gjør krav om at dette vilkår skal settes og vil betale en forholdsmessig del av utgiftene etter reglene i § 42, punkt 3. I det tilfelle som omhandles i § 38, treffes også bestemmelse om slik tillatelse eller slikt vilkår ved skjønn.

§ 42.

1. Når ikke annet er avtalt, skal en kloakkledning som er felles for to eller flere kommuner, tilses og holdes ved like av den kommune som fra først har lagt den, eller hvis den er lagt for felles regning, av den kommune på hvis område fellesledningen eller størstedelen av den ligger. Denne regel gjelder også når to eller flere grunneiere har felles kloakkledning. En kloakkledning som er felles for en kommune og en eller flere enkelte grunneiere, skal alltid tilses og holdes ved like av kommunen når ikke annet er avtalt.
2. For tilsyn og vedlikehold etter punkt 1 betales, hvor ikke annet er avtalt, en årlig avgift som fastsettes ved skjønn. Avgiften løper fra den dag kloakkledningen blir tatt i bruk av den avgiftspliktige. Er kloakkledningen utvidet eller forandret, løper avgiften fra den dag ledningen er ferdig til bruk, hvis ikke skjønnet bestemmer noe annet. Avgiften kan inndrives ved panting.
3. Ved det i punkt 2 nevnte skjønn skal tas hensyn til den bruk som hver part gjør av ledningen. Foruten til vassmengden skal tas hensyn til om noens del av kloakkvatnet er av en beskaffenhet som volder øket utgift. Innleding av overvatn og grunnvatn som den nedenfor liggende kommune eller eiendom plikter å gi avløp og som det er i dens egen interesse å lede inn i kloakken, anses som bruk av ledningen fra dens og ikke fra den ovenfor liggende kommunes eller eiendoms side. Mellom grunneiere deles utgiftene likt, hvis det ikke er stor forskjell i vassmengden fra de enkelte eiendommer eller vatnet fra noen av dem er av en beskaffenhet som volder øket utgift.

15 mars. Nr. 3.

4. Når interesserte går sammen i et kloakklag og det representerer mer enn halve interessen ved kloakkanlegget, kan Kongen etter søknad fra laget bestemme at de andre interesserte i anlegget skal delta forholdsmessig i utgiftene ved iverksettingen av tiltaket og ved framtidig vedlikehold. Det samme gjelder etter søknad fra en kommune som vil anlegge kloakk. Bestemmelsene i § 31, punkt 5, får tilsvarende anvendelse.

§ 43. Reglene i § 42 får tilsvarende anvendelse på nødvendige tiltak til utvidelse, fornying eller omlegging av ledninger, herunder også anlegg til rensing av kloakkvatnet, dog så at det i stedet for en årlig avgift fastsettes et tilskudd en gang for alle.

Blir slike tiltak nødvendige fordi bruken av kloakkledningen fra den ene parts side er tiltatt sterkere enn forutsatt da ledningen ble felles, skal denne part bære kostnaden. Medfører tiltaket fordeler som er felles, kan han dog kreve at den annen part deltar i utgiftene i forhold til den nytte han får av det.

§ 44.

1. Når et vassdrag som tjener til avløp for kloakkvatn, renner gjennom bebygget strøk, og kommunen derfor legger det i lukket ledning, kan det fastsettes ved skjønn at retten til å bruke vassdraget i dets øvre del til avløp for kloakkvatn fra eiendommer i en annen kommune skal være betinget av at det blir betalt en årlig avgift til den kommune som har satt kloakkanlegget i verk. Avgiftsplikten pålegges enten den ovenfor liggende kommune eller de grunneiere fra hvis eiendommer det blir ledet kloakkvatn til vassdraget. Avgiftens størrelse fastsettes ved skjønn.
2. Det samme kan fastsettes ved kloakkanlegg som er eldre enn denne lov, forsåvidt angår adgangen til å lede kloakkvatn ut i vassdraget fra eiendommer som ikke før har brukt det til avløp for kloakkvatn.

§ 45.

1. Det som et skjønn har fastsatt om tilskudd til utgiftene ved tilsyn og vedlikehold av kloakkledning eller ved rensing av kloakkvatn eller om avgift etter § 44, punkt 1, kan kreves endret ved nytt skjønn når 5 år er gått. Vilkår herfor er dog at det er inntrått vesentlig forandring i noe forhold som ligger til grunn for fastsettelsen. Det nye skjønn er likeledes bindende i 5 år.
2. Er det i avtale fastsatt plikter om tilsyn og vedlikehold av felles kloakkledning eller om fordeling av utgiftene ved kloakk, skal avtalen etter 5 år kunne kreves endret

ved skjønn overensstemmende med punkt 1, såfremt det der nevnte vilkår foreligger. Dette gjelder dog bare avtaler som er sluttet etter ikrafttredelsen av denne lov. 15 mars. Nr. 3.

3. I forbindelse med endring etter punkt 1 bør det også gjøres et passende tillegg til eller fradrag i avgiften som godtgjørelse for, at kloakkledningen brukes av den ene medeier i et sterkere forhold enn forutsatt ved anleggsutgiftenes fordeling.

§ 46.

1. Når det i henhold til lov, avtale eller annen hjemmel er lagt kloakkledning gjennom annen manns grunn, kan grunneieren kreve at ledningen blir flyttet til et annet sted på eiendommen, såfremt den fordel han dermed oppnår, er overveiende i forhold til den ulempe som voldes rettighetshaveren og mot erstatning etter skjønn for ulempen.
2. Selv om flyttingen ikke kan skje til et annet sted på samme eiendom, kan eieren kreve flytting såfremt ledningen med betydelig mindre skade kan legges gjennom tredjemanns grunn. Han kan da på egen kostnad kreve avståing etter §§ 37 og eller 38 til fordel for ledningseieren.
3. Om flytting kan kreves, avgjøres ved skjønn. Grunneieren bærer alle utgifter ved flyttingen.

§ 47.

1. Hvis en kloakkledning tilstand bevirker at vatnet gjør skade, har den skadelidende rett til å kreve at ledningen uten opphold blir satt i forsvarlig stand. Blir krav herom ikke etterkommet av den vedlikeholdspliktige, kan den skadelidende gå fram på den måte som er nevnt i § 114, punkt 1.
2. Hvis en kloakkledning viser seg for liten til å føre alt tilløpsvatnet, skal eieren svare erstatning etter skjønn for skade som blir voldt ved oversvømmelse. Inntrer slik skade oftere enn to ganger i løpet av to år, kan den skadelidende kreve kloakken omlagt.

Femte kapitel.

Om forurensing av vassdrag.

§ 48.

1. Ingen må slippe ut i et vassdrag ting som kan ha skadelig innvirkning på vatnet, på vass-standen eller avløpet eller som kan volde skade eller ulempe ved å bli liggende på bunnen eller stranda. Heller ikke må noen legge slikt

15 mars. Nr. 3.

på isen eller på stranda når det er fare for at gjenstanden kommer ut i vatnet.

2. Når avfall under skogsdrift faller eller blir kastet i bekk eller annet vassdrag så vassløpet hindres, skal plikt til å fjerne hindringen også påhvile skogeieren, selv om drifta foregår for en annens regning. Han kan kreve utgiften erstattet av den som er ansvarlig for driften.
3. Kongen kan frita fra forbudet i punkt 1 for enkelt høve eller på ubestemt tid.
4. Det som ovenfor er fastsatt, gjelder ikke om slik utslipping fra fartøy som ikke kan unngås uten vesentlig ulempe.

§ 49.

1. Fra industritiltak — herunder bergverk — må ikke uten tillatelse av Kongen
   a) slippes ut i vassdrag ureint vatn, andre væsker eller gass, når det kan ha skadelig innvirkning på vatnet, bunnen eller stranda,
   b) slippes ut i grunnen ureint vatn, andre væsker eller gass, når det kan virke skadelig på grunnvatnet,
   c) bringes ting ut i vassdrag til skylling, bløting, kjøling eller lignende, når det kan forårsake slik virkning som nevnt under a),
   d) gjøres forandring med hensyn til art og mengde i en før tillatt utslipping i vassdraget, når forandringen kan ha slik virkning som nevnt under a).
2. Kongen kan fastsette at all utslipping av ureint vatn, andre væsker eller gass fra bestemte slag bergverk eller industritiltak skal være betinget av tillatelse, når utslippingen skjer til vassdrag. Fastsettelsen kan gjelde for enkelte vasdrag eller for alle.
3. Uten slik tillatelse som nevnt i punkt 1, må det ikke gis avløp i vassdrag for kloakk fra by eller tettbygd strøk på landet eller fra større sykehus eller hotell eller annen innretning som med hensyn til avløp av kloakkvatn kan sidestilles dermed. Kongen kan gi nærmere regler om hva slags sykehus, hotell eller andre innretninger dette gjelder.
4. Ny tillatelse er nødvendig hvis forurensingen på grunn av endrede forhold blir nevneverdig større enn påregnet da tillatelse etter denne paragraf ble gitt.

§ 50.

1. Tillatelse etter § 48 eller § 49 skal nektes eller tilknyttes innskrenkende vilkår når det anses påkrevd for å unngå fare for folks helse eller i øvrig for almene interesser eller for å unngå økonomisk skade som ikke er betydelig mindre enn fordelen ved utslippingen. Når det ventes at vatn vil bli forurenset som brukes til husholdning eller gårdsdrift, kan det vilkår settes at den som får tillatelsen, skal skaffe

annen vasforsyning eller yte tilskudd til det. Antas fisket i vassdraget å ville lide, kan det betinges at det skal sørges for utslipping av fiskeyngel. 15 mars. Nr. 3.

2. Selv om tillatelse er gitt, plikter den som foretar utslippingen å erstatte skade som voldes annenmann med hensyn til eiendom eller rettigheter, såfremt skaden er av noen betydning.
3. Hvis erstatning for skade ved forurensing fra industritiltak ikke blir betalt til den tid som er fastsatt ved avtale eller dom, kan den erstatningsberettigede med en ukes varsel kreve at driften skal stanse til betaling skjer.
4. Det som er fastsatt i punkt 3, gjelder også overfor senere innehaver av virksomheten, men bare såfremt den berettigede innen ett år etter at erstatningen forfalt til betaling har reist sak eller nedlagt forbud mot videre utslipping ved midlertidig forføyning etter loven om tvangsfullbyrdelse.

§ 51.

1. Når noen har fått tillatelse etter §§ 48 eller 49 til å slippe skadelig stoff fra industritiltak eller kloakk ut i vassdrag, og skaden etter senere erfaring eller på grunn av endrede forhold blir større enn ventet, kan Kongen pålegge ham å forandre driften eller framgangsmåten ved utslippingen eller å ta andre rådgjerder, såfremt skaden derved kan hindres eller motvirkes. Rådgjerdene må ikke volde urimelig ulempe, tap eller utgift.
2. I alle tilfelle kan Kongen, når det finnes påkrevd av hensyn til almene interesser, mot erstatning etter skjønn pålegge eieren av industritiltak eller av kloakk som går inn under § 49, punkt 3, å slutte med utslippingen helt eller delvis eller å foreta endringer så skaden hindres eller blir mindre.
3. Tillatelse etter §§ 48 eller 49 kan tilbakekalles etter 20 års forløp, såfremt det finnes påkrevd av hensyn til almene interesser som lider ved forurensingen eller til skade som den volder annenmann på eiendom eller rettigheter. Tilbakekallelsen skjer med 5 års varsel etter utløpet av de 20 år.

§ 52.

1. For industritiltak som er innrettet i samsvar med avgjørelse etter § 20 i lov om vassdragenes benyttelse m. v. av 1 juli 1887 eller som har fått fritagelse etter § 21, skal reglene i samme lovs §§ 20—23 gjelde fremdeles så lenge utslippingen ikke undergår noen skadelig forandring med hensyn til art eller omfang. Det samme gjelder om tiltak som er eldre enn nærværende lov. Dog skal bestemmelsen

15 mars. Nr. 3.

i nærværende lovs § 51, punkt 2, gjelde også overfor disse tiltak.

2. Når industritiltak som er i drift ved denne lovs ikrafttreden, søker tillatelse etter §§ 48 eller 49, kan vedkommende departement gi en midlertidig tillatelse som gjelder så lenge saken er under behandling. Det samme gjelder for industritiltak som blir satt i gang i det første år etter lovens ikrafttreden.
3. Når industritiltak som er eldre enn denne lov søker tillatelse etter §§ 48 eller 49, og nektelse ville medføre urimelig tap eller utgift, skal det tas skjellig hensyn hertil ved avgjørelsen.
4. For kloakker som er eldre enn denne lov kreves ikke tillatelse etter § 49 med mindre forurensingen på grunn av endrede forhold blir nevneverdig større enn ved lovens ikrafttreden.

§ 53.

1. Forskriftene i dette kapitel om forurensing av vassdrag, gjelder også om utslipping som kan ha skadelig virkning i sjøen utenfor vassdragets utløp, og om utslipping i sjøen så nær munningen av et vassdrag at det oppstår skadelig virkning for forholdene i vassdraget.
2. Det som er fastsatt i § 24 i lov om havnevesenet av 24 juni 1933, gjelder ikke for utslipping som foregår med hjemmel i tillatelse av Kongen etter nærværende lov.

§ 54. Med de innskrenkninger som følger av reglene i dette kapitel, skal forskriftene i §§ 12 til 17 i lov om eiendomsrettens begrensning i naboforhold få tilsvarende anvendelse på skade og ulempe ved forurensing av vassdrag eller av grunnvatn.

Sjette kapitel.

Om utnytting av vasskraften.

§ 55.

1. Hvis en foss eller et annet stykke av et vassdrag tilhører flere eiendommer uten å ligge i fellesskap mellom dem, og en av eierne vil bygge ut under ett, kan Kongen gi ham rett til å løse inn det av den nevnte vassdragsdel som han ikke rår over, enten det er utbygget eller ikke. Slik rett kan dog bare gis når følgende vilkår finnes å være til stede:

a) den eller de eiere som vil foreta innløsing, må rå over mer enn halvdelen av vasskraften i den vass-

dragsdel som skal utbygges under ett, utregnet etter vassføring og naturlig fallhøyde og

b) den planlagte utbygging må omfatte så meget av vassdraget som det anses høvelig å ta med i utbyggingen, og

c) samlet utbygging må medføre betydelig økonomisk eller teknisk fordel.

2. Den som vil foreta utbygging kan ikke bruke innløsingsretten med mindre panthavere og andre rettighetshavere i hans egen del av fallet samtykker i å stå tilbake for den rett til kraft som kan bli tillagt eieren av den innløste del i henhold til bestemmelsene i tolvte kapitel. Nektes samtykke, kan Kongen gi den som vil foreta utbyggingen, rett til å kreve tvungen innløsing av rettigheten.

3. Når det blir gitt innløsingsrett etter punkt 1, skal det bestemmes at vassfallet innen en fastsatt frist skal være utbygget og kraftverket satt i gang i en nærmere angitt utstrekning. Fristen må ikke være mer enn 7 år fra den tid innløsingsretten blir gitt, med mindre særlige omstendigheter gir grunn til å sette fristen lengre. Kongen kan senere forlenge den frist som er satt, hvis det er grunn til det av hensyn til særlige omstendigheter som er inntruffet etter at retten ble gitt. Ved avgjørelse om hvorvidt fristen er oversittet, tas ikke hensyn til tid som det har vært umulig å utnytte på grunn av arbeidsstans eller av andre årsaker. Blir fristen oversittet, skal det erlegges en bot til statskassen på 200 kroner for hver dag. Under særlige omstendigheter kan Kongen nedsette eller ettergi boten. Den kan inndrives ved panting.

§ 56.

1. Hvis et vassfall ligger i fellesskap, men ikke kan kreves utskiftet, har en loddeier som vil bygge fallet ut, rett til å løse vassfallet fra de andre loddeiere, såfremt:

a) det kan skje uten vesentlig skade for dem, og

b) den eller de loddeiere som vil foreta innløsing, rår over mer enn halvdelen i fellesskapet, og

c) den planlagte utbygging omfatter så meget av den felles vasskraft som det er høvelig å ta med i utbyggingen, og

d) panthavere og andre rettighetshavere i hans egen del av fallet samtykker i å stå tilbake for den rett til kraft som kan bli tillagt eieren av den innløste del i henhold til bestemmelsene i tolvte kapitel. Nektes

15 mars. Nr. 3.

samtykke, kan Kongen gi den som vil foreta utbyggingen rett til å kreve tvungen innløsing av rettigheten.

2. Er det ved utskifting av grunn avsatt tomt for utnyttingen av vassfallet, kan også tomten innløses. Innløsingskravet gjennomføres ved skjønn.
3. Når loddeieren trenger konsesjon for å kunne erverve eiendomsrett til det fall som aktes innløst, kan han ikke kreve skjønn etter punkt 1 før konsesjonen er gitt.
4. Når det blir forlangt, skal skjønnet bestemme at vassfallet innen en fastsatt frist skal være utbygget og kraftverket satt i gang i en nærmere angitt utstrekning. Fristen må ikke være mer enn 7 år fra den tid skjønnet blir endelig, med mindre særlige omstendigheter gir grunn til å sette fristen lengre. En fastsatt frist kan forlenges ved nytt skjønn, hvis det er grunn til det av hensyn til særlige omstendigheter som er inntruffet senere. Ved avgjørelse om hvorvidt fristen er oversittet, tas ikke hensyn til tid som det har vært umulig å utnytte på grunn av arbeidsstans eller av andre årsaker. Blir fristen oversittet, skal det erlegges en bot til statskassen på 200 kroner for hver dag. Under særlige omstendigheter kan Kongen nedsette eller ettergi boten. Den kan inndrives ved panting.
5. Når en loddeier i et slikt felles vassfall som foran nevnt, vil bruke fallet til kvern, sag eller annet mindre vasskraftanlegg og han fåfengt har tilbudt medeierne å delta med ham i utnyttingen, har han rett til å bygge alene uten å innløse fallet, såfremt anlegget kan bygges og drives uten å være til vesentlig hinder eller ulempe for de andre eiere. Om og hvorledes dette kan skje, avgjøres ved skjønn. Likeledes bestemmes ved skjønn hvor lang tid bruksretten skal vare og hvilke vilkår i øvrig skal gjelde. De andre loddeiere har på samme måte rett til å bruke vatnet til slike anlegg når det kan skje uten fortrengsel for det første anlegg, og mot at de betaler eieren av dette en forholdsmessig godtgjørelse etter skjønn for demmingsanlegg og andre innretninger som de får nytte av.
6. En loddeiers rett til å løse hele vassfallet etter punkt 1 berøres ikke ved en bruksordning etter punkt 5.

§ 57.

1. Utover det som følger av § 56, punkt 5, kan en loddeier i et vassfall som ligger i fellesskap, ikke utnytte vatnet ved særskilt utbygging uten samtykke av de øvrige loddeiere eller utløsing etter § 56. Nektes samtykke, kan dog utbygging til utnytting av hans egen del av vass-

mengden finne sted med tillatelse av Kongen. Slik tillatelse skal ikke gis når behovet for utbygging hensiktsmessig kan tilfredsstilles på en av de måter som er omhandlet i § 56, punkt 1 og 5.

2. I tillatelse etter punkt 1 kan settes vilkår med det formål å lette en samlet utnytting av vassfallet senere. De andre loddeiere kan kreve satt det vilkår at utbyggingen, mot at de betaler merutgiftene, skal foretas etter en plan som letter utnyttingen av de andre deler av vassfallet.
3. Vil noen annen loddeier senere bruke sin del av vatnet og nyttiggjøre seg noe av utbyggingsanlegget, plikter han å betale en forholdsmessig godtgjørelse etter anleggets verdi og å delta i fremtidig vedlikehold. Tvist herom avgjøres ved skjønn.

§ 58. Hvis den som vil foreta innløsing etter § 55 eller § 56 eier sin del av fallet med konsesjon som fastsetter at hans del skal tilfalle staten etter en bestemt tid, kan Kongen på statens vegne gå med på at den i § 55, punkt 2, og § 56, punkt 1 d, omhandlede rett til kraft skal stå ved lag også etter at vassfallet er blitt statens eiendom.

§ 59.

1. Hvis eieren av den ene strand i et vassdrag vil bygge dam for å nytte ut vasskraften og trenger damfeste på den annen strandeiers grunn, skal han tilby den annen å være med i dambyggingen og å ta ut fra dammen den del av vatnet som han har rett til. Når ikke annet følger av særlige rettsforhold, deles vatnet likt mellom de to strandeiere. Utgiftene til bygging og vedlikehold av dammen deles i samme forhold som vassmengden. Hvis dammen for den ene strandeiers skyld er gjort kostbarere i anlegg eller vedlikehold enn det som etter forholdene hadde vært tilstrekkelig for den annen strandeier, skal denne være fri for å ta del i de utgifter som etter skjønn anses voldt derved.

   Hvis noen av strandeierne eier eller kan rå over strand på den annen side ovenfor dammen og denne gjøres så høy at den opptar også det fall, som tilligger denne del av stranda, skal han ha rett til å utta så meget mer av vassmengden at han får også den ham for nevnte fall tilkommende del av vasskraften. Denne øking av vassmengden og utgiftsøkingen ved den høyere demning kommer i så fall ikke i betraktning ved fordelingen av felles utgifter.
2. Har den annen strandeier sagt seg villig til å være med i dambyggingen og det oppstår tvist mellom deltagerne

15 mars. Nr. 3.

om hvorledes dammen skal bygges og hver av dem få sitt vatn tildelt, avgjøres tvisten ved skjønn. På samme måtte avgjøres tvist om hvem som skal sørge for vedlikeholdsarbeid og for tilsynet med flomløp og om hvorledes dette skal manøvreres.

3. Vil den annen strandeier ikke være med og den første så får tillatelse etter § 62 til å ta damfeste på hans grunn, kan den annen strandeier kreve, mot å betale merutgiftene, at dammen skal bygges etter en slik plan at han kan utta sitt vatn uten forandring av selve dammen og at den skal forsynes med innretninger som letter anbringelse av inntak senere. Kravet fremsettes for det skjønn som bestemmer vederlaget for damfestet, og skjønnet fastsetter merutgiftene.
4. Vil den annen strandeier senere bruke sin del av vatnet og nyttiggjøre seg den oppførte dam eller annet som hører med til utbyggingsanlegget, plikter han å betale en forholdsmessig part av anleggets verdi og å delta i fremtidig vedlikehold. Anleggets verdi fastsettes til verdien av demningen med tilbehør i den tilstand som den er i for tiden, med tillegg av de beløp som er betalt en gang for alle for damfestet og for skade ved oppdemming samt av en tilsvarende godtgjørelse til dameieren for damfeste og mulig skade ved oppdemmingen. Dog skal den annen strandeiers del av de nevnte tilleggsbeløp ikke overstige den sum han hadde fått å betale for damfeste og skade ved oppdemming i fall han selv hadde måttet bygge demningen på den tid da han vil ta anlegget i bruk. Hvis utbyggingen for den annen strandeiers skyld må utvides eller i øvrig forandres, skal han bære utgiftene herved alene, også økingen i vedlikeholdsutgiftene. Vedlikeholdet og tilsynet med flomløp skal den som bygget demningen sørge for. Det beløp som den annen strandeier skal betale, fastsettes ved skjønn.
5. Er den ene strandeier i det i punkt 1 eller 4 nevnte tilfelle fritatt for å ta del i hele utgiften ved demningen, kan det senere fastsettes ved skjønn at hans tilskudd skal økes inntil det som tilsvarer hans del av vassmengden, når endringer i hans anlegg eller drift eller i forholdene ellers gir grunn til det. Slikt skjønn kan ikke kreves før det er gått minst 5 år siden demningen ble ferdig eller skjønn sist ble holdt.

§ 60. Når den ene strandeier alene har bygget dam over vassdraget, har han rett til å nyttiggjøre seg også den annen strandeiers del av vassmengden så lenge den annen ikke bru-

ker vatnet selv. For mulig skade svares erstatning etter skjønn. 15 mars. Nr. 3.

§ 61. Når sameiere i et damanlegg utnytter vasskraften hver for seg, og noen av dem vil ha anlegget forbedret eller vil forandre det av hensyn til endret bruk av kraften, kan han utføre det arbeid som trengs, såfremt det ikke voldes vesentlig hinder eller ulempe for de andre og han ikke tilegner seg mer vatn enn han har rett til. Utgiftene ved forandringen skal han selv bære, også utgiftene ved arbeid som kan bli nødvendige for de andres anlegg. Tvist om adgangen til å utføre forandring eller om vilkårene for den eller om fordelingen av vedlikeholdsutgiftene, avgjøres ved skjønn.

§ 62.

1. Når det finnes nødvendig til formålstjenlig utnytting av vasskraft, kan Kongen gjøre vedtak om ekspropriasjon av grunn og rettigheter som trengs for å bygge demning, ledning for vatnet eller kraftverk, for å utføre graving eller lignende arbeid til leding av vatn, retting av elvefaret eller vern mot skade og til å kreve rett til å demme opp vatn, senke vass-standen eller endre vassføringen. Vedtaket kan gå ut på å skaffe et eldre anlegg utvidet rett.
2. Tillatelse til å kreve avstått rettigheter som trengs for å føre vatn over fra et vassdrag til et annet bør i alminnelighet ikke gis. Unntak kan gjøres under særlige omstendigheter, således når de rettigheter hvis innehavere ikke har samtykket, anses for å være av liten betydning i og for seg.
3. Det kan også gis tillatelse til å kreve avstått grunn til de fabrikkanlegg som er knyttet eller skal knyttes til kraftverket, såfremt det antas at fornøden grunn ikke er å få uten urimelige utgifter. Likeledes kan det gis tillatelse til å kreve avstått grunn til fornødne kraftledninger mellom kraftverket og anlegget. Tillatelsen kan gå ut på å skaffe et eldre anlegg utvidet rett.
4. Når det blir gitt tillatelse etter bestemmelsene under 3 til å kreve avstått grunn til vei, laste-, losse- eller opplagsplass, kan det betinges innløsingsrett for staten eller kommunen på nærmere fastsatte vilkår. Det kan også treffes bestemmelse om adgang for almenheten til å nytte brygge, vei eller opplagsplass.
5. Eieren av et anlegg kan også få tillatelse til å kreve avstått grunn til tomter for den til anlegget knyttede befolkning, såfremt det antas at fornøden grunn tilstrekkelig nær arbeidsstedet ikke er å få uten urimelige ut-

15 mars. Nr. 3.

gifter. Den avstått grunn plikter anleggseieren på rimelige vilkår og uten å ta fortjeneste å stille til rådighet, bebygd eller ubebygd, ved salg eller bortleie til boliger for den til anlegget knyttede befolkning, til forsamlingshus, til hus for samvirkelag eller andre handelstiltak og lignende — alt etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement. Anleggseieren er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvister å oppsi arbeiderne til å flytte fra rom eller hus som i henhold hertil er leid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelsen skyldes arbeidstvist, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Ved salg av hus eller tomt skal anleggseieren ta inn i hjemmelsbrevet bestemmelse om at det fremtidig ikke kan tas større husleie enn at den dekker rente av kapitalen, vedlikeholdsutgifter, skatter, avgifter og tilsyn samt en høvelig amortisasjon. Tilsvarende regler skal gjelde når leie benyttes i steden for salg. I tilfelle av tvist om leiens størrelse fastsettes den av fylkesmannen. Kongen kan pålegge anleggseieren å avstå av den i henhold til denne bestemmelse ervervede grunn til staten eller kommunen det som trengs til skoler, kirke, posthus, telegraf, tollbu, tinghus, fengsel eller andre offentlige formål enn de her nevnte, etter den pris til hvilken grunnen er ervervet, med tillegg av rente og andre utgifter. Tvist om overdragelsessummens størrelse avgjøres ved skjønn.

§ 63.

1. Eieren av bergverk, fabrikk eller annet industritiltak eller av gårdsbruk har også uten tillatelse av Kongen rett til å kreve avstått mot erstatning den fornødne grunn til ledning av driftsvatn og til anlegg av kraftledninger fra vasskraftverk, når det kan skje uten vesentlig ulempe for grunneieren og for vassledningers vedkommende uten fare for elvebrudd eller oversvømmelse. Kravet gjennomføres ved skjønn. På samme måte avgjøres spørsmål om hvilke tryggingsrådgjerder det trengs.
2. De omhandlede ledninger må ikke føres under eller over offentlig vei, jernbane eller gate uten samtykke av vedkommende myndighet. Nektes samtykke, kan avgjørelsen bringes inn for vedkommende departement.

§ 64.

1. Hvis foretak til tørrlegging av jord endrer vass-standen eller andre forhold i et vassdrag og derved medfører fordel for utnytting av vasskraft, kan Kongen etter søknad fra den som vil sette tiltaket i verk, bestemme at eierne av de forbedrede vassfall skal delta i utgiftene ved iverk-

settelsen av tiltaket og ved fremtidig vedlikehold og drift. Utgiftene deles etter forholdet mellom verdien av den fordel som oppnås for vasskraftutnyttingen og verdien av jordforbedringen.

2. Hvis arbeid til fremme av ferdsel eller fløting på lignende måte er til fordel for vasskraftutnytting, skal det samme gjelde.
3. Tilskuddsplikten inntrer først når forbedringen nyttiggjøres ved utbygging eller forandret bruk av vasskraften.
4. I de ovennevnte tilfelle får reglene i § 31, punkt 5 og 6, tilsvarende anvendelse.

Sjuende kapitel.

Om ferdselen i vassdrag.

§ 65. Ferdsel med båt eller annet fartøy er tillatt for enhver i de vassdrag som er farbare av naturen eller som er gjort farbare før denne lovs ikrafttreden uten at den som kostet farbargjøringen derved fikk enerett til ferdsel. Det samme gjelder om vassdrag som heretter blir gjort farbare, med mindre Kongen på grunn av beskaffenheten av de anlegg eller arbeider som er iverksatt for ferdselens skyld, bestemmer at vassdraget ikke skal være åpent for alminnelig ferdsel. Til slik bestemmelse kan knyttes det vilkår at såfremt reglene i § 67 blir anvendt, skal det bare tas hensyn til den verdi anlegget eller forbedringen har.

§ 66.

1. Kongen kan gjøre vedtak om ekspropriasjon av grunn og retttigheter som trengs for farbargjøring av vassdrag eller til anlegg av ferdselskanal med tilhørende demninger, sluser, trekkveier, oppsynsmannhus m. v.
2. Det samme gjelder grunn og rettigheter som trengs til fyranlegg, farleds-merker og fortøynings-innretninger eller til anlegg av brygger med tilhørende opplagsplasser og adkomstveier og lignende foretak til lette for ferdselen, forsåvidt anlegget kostes av staten eller kommunen eller skal stå under et styre som er innsatt eller godkjent av det offentlige.
3. Når en ferdselskanal eller et farbargjort vassdrag er åpent for alminnelig ferdsel, er regler for bruk av ferdselsveien ikke gyldige uten stadfesting av Kongen.

§ 67.

1. Kongen kan bestemme at ferdselskanaler eller vassdrag som ikke er åpne for alminnelig ferdsel etter bestemmelsene i § 65, skal overlates til alminnelig bruk mot erstatning for den verdi anlegget har ved avståingen og

15 mars. Nr. 3.

for den skade og ulempe som eieren vil lide ved den alminnelige bruk. Til dekning av utgiftene ved denne avståing og ved fremtidig vedlikehold, drift og tidsmessige forbedringer kan det pålegges båter og andre fartøyer en avgift etter reglene i § 68.

2. Likeledes kan Kongen bestemme at vassdrag som noen har gjort farbart for egen regning og til eget bruk, skal kunne brukes av andre til ferdsel, uten at vassdraget åpnes for alminnelig bruk. Det samme gjelder kanal- og demningsanlegg og andre innretninger som noen har anlagt for egen regning og til eget bruk. Bestemmelsen skal angi brukens art og omfang, hvem den tilkommer og hvorvidt og i tilfelle på hvilke betingelser de som får bruksretten skal kunne overdra den til andre; bestemmelsen gjelder ikke for lengre tid enn 10 år om gangen. For bruken svares en avgift til anleggseieren; ved fastsettelsen av avgiften skal hensyn tas til den verdi anlegget har og til den skade og ulempe som eieren vil lide ved at det brukes av andre. I mangel av minnelig avtale om avgiftens størrelse eller om hvorledes anlegget skal brukes, avgjøres dette ved skjønn. Når minst 2 år er gått, kan hver av partene kreve nytt skjønn. Dette gjelder da for den gjenværende del av tiden.

§ 68.

1. Når det er anlagt ferdselskanal som er åpen for alminnelig ferdsel eller foretatt arbeid i vassdrag for å gjøre det farbart eller for å lette eller trygge ferdselen, kan Kongen fastsette at det skal svares en avgift til dekning av utgiftene ved arbeidet med fradrag for mulig verdiforringelse som er inntrådt før avgiften blir pålagt, og til dekning av utgifter til drift, vedlikehold og tidsmessige forbedringer. Avgiften kan også fastsettes før arbeidet er satt i verk. Den påhviler båter og andre fartøyer som går gjennom kanalen eller den farbargjorte eller forbedrede del av vassdraget og som nyter godt av det utførte arbeid.
2. Slik avgift kan også pålegges til dekning av en forholdsmessig del av utgiftene ved anlegg eller andre arbeid som antas å ville tjene så vel ferdselen som fløting, vasskraftutnytting eller trygging eller annen forbedring av eiendommer som støter til vassdraget.
3. Avgift og regler for bruken av brygger, opplagsplasser og lignende som er oppført i henhold til § 66 til offentlig bruk, fastsettes av Kongen såfremt anlegget tilhører staten, og må ellers stadfestes av Kongen.

4. Avgiftspålegg etter denne paragraf kan når som helst endres eller oppheves, såfremt det ikke ved fastsettelsen er bestemt at det skal gjelde uforandret en nærmere angitt tid, som ikke må være over 10 år. 15 mars. Nr. 3.

§ 69.

1. Når det ved selve ferdselen i et vassdrag blir gjort skade av noen betydning på tilstøtende grunn eller på bruer, kraftverk m. v. eller andre byggverk som er oppført uten tilsidesettelse av skyldig hensyn til ferdselen og forsvarlig vedlikeholdt — f. eks. ved at skip støter på eller ved gnister eller bølgeslag fra maskindrevne fartøyer — skal skaden erstattes selv om den ikke er voldt med forsett eller av uaktsomhet. Dette gjelder også skade på fiskegarn, evjefiske eller annen fiskeinnretning som ved muring, fastbolting, nedramming av peler eller på annen varig måte er festet til grunnen, derimot ikke for vanlige settegarn, frittstående teiner og ruser eller liner og lignende redskap. Tapet ved at det skadede anlegg ikke kan brukes, omfattes ikke av erstatningsplikten med mindre skaden skyldes forsett eller uaktsomhet. Hvis dette er tilfelle, kommer de vanlige erstatningsregler til anvendelse.
2. Når det i et vassdrag skjer elvebrudd, utrasing eller annen skade som nevnt i punkt 1 og skaden antas forårsaket, helt eller delvis, av bølgeslag fra maskindrevne fartøyer, kan Kongen fastsette at det av slike fartøyer skal svares en avgift for å gå gjennom denne del av vassdraget. Det samme gjelder når det fryktes for slik skade som nevnt. Avgiften skal etter nærmere bestemmelse av Kongen brukes til forbyggingsarbeid eller til erstatning for skaden. Når avgift er pålagt, skal det ikke betales erstatning for skade som voldes på den omhandlede måte, med mindre skaden skyldes forsett eller uaktsomhet.

Åttende kapitel.

Om fløting.

§ 70. Fremfløting av trevirke er tillatt for enhver i de vassdrag som er fløtbare av naturen eller som er gjort fløtbare før denne lovs ikrafttreden uten at den som kostet fløtbargjøringen derved fikk enerett til fløting. Det samme gjelder om vassdrag som heretter blir gjort fløtbare, med mindre Kongen på grunn av de anlegg eller arbeider som er iverksatt for fløtingens skyld, bestemmer at vassdraget ikke skal være åpent for alminnelig fløting. Til slik bestemmelse kan knyttes det vilkår at såfremt reglene i § 76, jfr. § 67, blir anvendt.

15 mars. Nr. 3.

skal det bare tas hensyn til den verdi anlegget eller forbedringen har.

§ 71.

1. Hvis den som vil fløte, ikke har fast bopel i riket og fløtingen ikke skjer ved en fløtingsforening med vedtekter stadfestet av Kongen, plikter han å ha en fullmektig som er bosatt her i riket og som i hans fravær svarer på hans vegne for domstolene og andre myndigheter og mottar meddelelser i tvistemål og andre anliggender som har sammenheng med fløtingen. Den samme plikt påhviler aksjeselskaper og andre upersonlige rettssubjekter som ikke har sete her i riket. Før fløting kan finne sted må fullmektigens navn og bosted være meldt til lensmannen i det distrikt hvor fløtingen påbegynnes. Blir det ikke gjort, kan lensmannen etter begjæring av en interessert oppnevne slik fullmektig med bindende virkning for den fløtende. Fullmektigens navn og bosted skal lensmannen kunngjøre på den måte han finner tjenlig. Utgiftene ved kunngjøringen bæres av den som vil fløte.
2. Slike fløtende som omhandles i punkt 1, kan også saksøkes på det sted hvor fløtingen foregår eller har foregått, når saken gjelder krav som har sammenheng med fløtingen her i riket og som ikke hører under et ufravikelig verneting.
3. Kongen kan fastsette, enten i alminnelighet eller for et enkelt vassdrag, at slike fløtende som omhandles i punkt 1, skal stille sikkerhet etter nærmere angitte regler for forpliktelser som de pådrar seg her i riket i anledning av fløtingen.

§ 72.

1. Kongen kan gi tillatelse til å kreve avstått grunn og rettigheter til anlegg av fløtingsdam, tømmerrenne, tunnel, kanal, lense og annen innretning eller til iverksetting av andre foretak som skal fremme fløtingen.
2. Når det i vedkommende del av vassdraget er en fløtingsforening med vedtekter stadfestet av Kongen, skal tillatelsen til å kreve avståing helst gis denne forening.

§ 73.

1. Kongen kan gi en samfløtingsforening tillatelse til mot erstatning å kreve rett til velteplass og tilleggingsplass for trevirke, med fornøden adkomstvei.
2. Det samme gjelder rett til oppleggingsplass for sunket trevirke med adkomstvei.

§ 74.

1. De for hvis regning fløting foregår eller aktes påbegynt i et vassdrag, kan også uten tillatelse etter § 72 kreve

avstått grunn og rettigheter til slike tiltak som i den nevnte paragraf omhandlet, dog med unntak av slippedam og overføring av vatn fra et vassdrag til et annet, såfremt det blir fastslått ved skjønn at avståingen er nødvendig eller til overveiende nytte for fløtingen og ikke til vesentlig hinder eller ulempe for grunneieren eller andre rettighetshavere. Hvorledes anlegget skal innrettes og omfanget av de avståinger og innskrenkninger som skal pålegges grunneieren, avgjøres likeledes ved skjønn. Fløtingen anses å foregå for dens regning som betaler utgiftene enten umiddelbart eller ved fradrag i avtalt pris for trevirket. 15 mars. Nr. 3.

2. De for hvis regning fløtingen foregår, kan kreve avstått lenser, fløtingsdammer, tømmerrenner eller andre innretninger som er anbrakt for fløtingens skyld, men ikke tilhører dem.
3. Foregår fløtingen i et vassdrag for mer enn éns regning, kan bestemmelsene i denne paragraf bare anvendes til fordel for en fløtingsforening med vedtekter stadfestet av Kongen.

§ 75. Når lense eller annen innretning blir nedlagt fordi den ikke lenger er til nytte for fløtingen, faller den avståtte grunn tilbake uten vederlag. Har erstatningen vært ydet i form av en årlig avgift, opphører avgiften fra utgangen av det år da grunnen er gitt tilbake i ryddiggjort stand.

§ 76. På vassdrag som ikke er åpne for alminnelig fløting etter bestemmelsene i § 70, får reglene i § 67 tilsvarende anvendelse til fordel for fløtingen.

§ 77.

1. Når det er utført anlegg eller arbeid i vassdrag for å gjøre det fløtbart eller for å lette eller trygge fløtingen, kan Kongen fastsette at det skal svares en avgift til dekning av utgiftene ved arbeidet med fradrag for mulig verdiforringelse som er inntrådt før avgiften blir pålagt og til dekning av utgifter til drift og tidsmessige forbedringer. Avgiften kan også fastsettes før arbeidet er iverksatt. Den påhviler trevirke som går gjennom vedkommende del av vassdraget og nyter godt av det utførte arbeid.
2. Slik avgift kan også pålegges til dekning av en forholdsmessig del av utgiftene ved anlegg eller andre arbeid som antas å ville tjene så vel fløtingen som ferdsel, vasskraft-utnytting eller trygging eller annen forbedring av eiendommer som støter til vassdraget.
3. Det samme gjelder med hensyn til utgiftene ved tiltak som eieren av et anlegg i vassdraget setter i verk for å

15 mars. Nr. 3.

skaffe gjennomgang eller forbigang for trevirket, såfremt tiltaket er til stor nytte for fløtingen.

4. Avgiftspålegg etter denne paragraf kan når som helst endres eller oppheves, såfremt det ikke ved fastsettelsen er bestemt at det skal gjelde uforandret i en nærmere angitt tid, som ikke må være over 10 år.
5. Når samfløting finner sted, er fløtingsforeningen ansvarlig for avgiften av trevirke som den besørger fløtet.

§ 78.

1. Fløtingsretten omfatter også adgang til når det trengs å feste flåter eller ringbommer i land, å legge midlertidige ledningsarmer eller atthaldslenser når de innrettes så at ferdselen ikke hindres, å fjerne is, i fornødent fall ved sprengning, og å ferdes langs med vassdraget for fløtingens skyld. Derimot hjemler ikke fløtingsretten adgang til å ta vei over grunnen eller bruke den til varig anlegg.
2. For den bruk av grunnen som er nevnt i punkt 1, har eieren ikke krav på vederlag med mindre særlig hjemmel herfor foreligger. Blir det ved bruken gjort skade av noen betydning, skal skaden erstattes selv om den ikke er voldt med forsett eller av uaktsomhet. Det samme gjelder skade av noen betydning som ved selve fløtingen blir tilføyet den tilstøtende grunn eller bruer, kraftverk m. v. eller andre byggverk som er oppført uten tilsidesettelse av skyldig hensyn til fløtingen og forsvarlig vedlikeholdt. Dette gjelder også skade på fiskegard, evjefiske eller annen fiskeinnretning som ved muring, fastbolting, nedramming av peler eller på annen varig måte er festet til grunnen, derimot ikke for vanlige settegarn, frittstående teiner og ruser eller liner og liknende redskap. Skade som blir voldt ved at trevirket støter mot bunnen eller stranda eller mot gjerder som står ute i vassfaret, kan ikke kreves erstattet uten når skaden er voldt med forsett eller av uaktsomhet. Tapet ved at det skadede anlegg ikke kan brukes, omfattes ikke av erstatningsplikten med mindre skaden skyldes forsett eller uaktsomhet. Hvis dette er tilfelle, kommer de vanlige erstatningsregler til anvendelse.
3. For erstatning som etter punkt 2 skal svares uten hensyn til skyld, er de fløtende ansvarlige en for alle og alle for en. Ansvaret påhviler alle for hvis regning trevirke ble fløtet forbi i det år da skaden må være gjort, med mindre noen kan bevise at hans virke er kommet fram på en slik tid eller på en slik måte at det ikke har kunnet medvirke til skaden. Har en fløtingsforening fløtet, påhviler

ansvaret også den og således at ansvaret ikke kan gjøres gjeldende mot noen enkelt fløtende før det er godtgjort at kravshaveren ikke får betaling hos foreningen. 15 mars. Nr. 3.

§ 79. Fløtingsvirke som fryktes å ville synke, kan legges opp på land til tørking mot erstatning etter skjønn for skade som voldes. Det samme gjelder sunket trevirke som er tatt opp.

§ 80. Den som vil fløte i et vassdrag hvor det ikke har vært fløtet i de siste 10 år, og som ikke ligger inn under fløtingsforening skal sende melding til fylkesmannen i god tid forut. Fylkesmannen kunngjør meldingen på formålstjenlig måte; utgiftene hermed påhviler den som vil fløte. Fylkesmannen kan kreve at et beløp til dekning av kunngjøringsutgiftene skal innbetales på forhånd og kan nekte å motta meldingen til kravet er etterkommet. Unnlatelse av å gi melding medfører at de for hvis regning fløtingen foregår, blir pliktige til å erstatte all skade som fløtingen måtte volde.

§ 81.

1. I vassdrag der det går fisk, skal fløtingen foretas på en slik måte at den så vidt mulig ikke hindrer fiskegangen eller bruken av fiskeredskapene. Enhver fløtende, enhver eier av fløtingsinnretning og likeledes enhver som har fiskerett, kan kreve at Kongen fastsetter hva det skal gjøres for å oppnå dette. Når de fløtende følger de bestemmelser som således er gitt, svarer de ikke for skade som fløtingen allikevel kan medføre for fisket.
2. Bestemmelser som er gitt med hjemmel i punkt 1, skal endres når det kommer krav om det fra noen av dem som bestemmelsene gjelder for. Dog kan det fastsettes ved utferdigelsen at revisjon ikke skal kunne kreves i et tidsrom som ikke må være over 10 år. I vassdrag hvor samfløting finner sted, kan krav om revisjon fra de fløtendes side bare fremsettes av vedkommende fløtingsforening.
3. Erstatningsansvar for skade på fisket som følge av overtredelse av punkt 1 første punktum eller bestemmelser som er gitt i medhold av punkt 1 annet punktum, påhviler en for alle og alle for en dem for hvis regning trevirke ble fløtet forbi i det år da skaden må være gjort, herfra dog unntatt den som kan bevise at hans virke er kommet fram på en slik tid eller på en slik måte at det ikke har kunnet medvirke til skaden. Har en fløtningsforening fløtet, påhviler ansvaret også den og således at ansvaret ikke kan gjøres gjeldende mot noen enkelt fløtende før det er godtgjort at kravshaveren ikke får betaling hos foreningen.

15 mars. Nr. 3.

§ 82.

1. Når trevirke er sunket i vassdrag og eieren ikke kjennes, kan lensmannen (i kjøpstedene politimesteren) tillate andre å ta virket opp. Det samme gjelder når eieren kjennes, men han unnlater å ta virket opp innen en frist som lensmannen (politimesteren) gir ham.
2. I vassdrag med samfløting skal fløtingsstyret dra omsorg for at slikt virke blir tatt opp. Lensmannen (politimesteren) kan oppfordre styret til å gå i gang med opptaking, og hvis arbeidet da ikke blir gjort på forsvarlig måte og med tilbørlig hurtighet, kan han tillate andre å ta virket opp.
3. Når det er nødvendig at sunket trevirke blir fjernet straks av hensyn til ferdsel eller fløting eller til bruken av eiendom eller anlegg ved eller i vasdraget, kan lensmannen (politimesteren) la virket ta opp uten videre. Det samme kan gjøres av enhver som påviselig er utsatt for skade eller ulempe hvis opptaking ikke skjer straks.
4. Såfremt eieren av det opptatte virke kan bevise sin eiendomsrett ved merke eller på annen måte, kan han kreve virket utlevert når han betaler opptakingsutgiftene. Kongen kan gi forskrifter om at eierens rett skal falle bort når den ikke er brukt innen en viss tid etter at opptakingen er meldt til lensmannen (politimesteren). I forskriftene kan gis regler om kunngjøring av meldingen.
5. Sunket trevirke som fløtingsstyret tar opp, og hvis eier er kjent skal behandles etter de forskrifter som gjelder om krabbastømmer, der slike er fastsatt. I motsatt fall gås fram etter bestemmelsen i punkt 7.
6. Sunket trevirke som andre tar opp etter tillatelse fra lensmannen (politimesteren) i henhold til punkt 1 eller 2, tilfaller bergeren såfremt eieren ikke bruker sin rett etter punkt 4.

   Hvis verdien av det opptatte antas å bli vesentlig større enn et rimelig vederlag for arbeid og kostnad, skal det dog i tillatelsen besluttes at det opptatte virke blir å selge ved lensmannens (politimesterens) foranstaltning og at utbyttet når arbeid og kostnad er betalt, skal deles på den måte som er fastsatt for utbyttet av hittegods. Departementet kan gi nærmere regler om dette.
7. Den som tar opp sunket trevirke i henhold til punkt 3, skal straks gi melding til lensmannen (politimesteren), som bestemmer om det skal tilfalle bergeren eller om det skal selges således som nevnt i punkt 6. Unnlatelse av å gi melding straffes med bøter. Sunket trevirke som politiet selv tar opp i henhold til punkt 3, selges til dekning av utgiftene. Mulig overskudd tilfaller statskassen.

§ 83. 15 mars.

1. Vedkommende departement kan gi forskrifter om behandling av krabbastømmer (umerket fløtingsvirke og virke hvis eier ikke kjennes), om den fremgangsmåte som skal brukes for å gi eieren høve til å melde seg og fristen for meldingen og om salget av virket. Er det samfløting i vassdraget, gir fløtingsstyret slike forskrifter med godkjenning av departementet. Forskriftene kunngjøres på den måte departementet fastsetter. Nr. 3.
2. Når slike forskrifter er gitt, skal krabbastømmeret eller utbyttet av det brukes til fordel for vassdraget, helst til opprensing og retting av elvefaret og til istandbringelse og vedlikehold av fløtingsinnretninger. Nærmere bestemmelser herom inntas i forskriftene eller gis av departementet. Departementet kan tillate annen bruk av virket eller av salgsutbyttet i enkelte vassdrag når det er særlig grunn til det.
3. Det skal avlegges regnskap for krabbastømmeret etter nærmere bestemmelse av departementet. I regnskapet skal gis nøyaktig forklaring om anvendelsen av de innkomne salgssummer.

§ 84.

1. Enhver for hvis regning det er fløtet i et vassdrag under siste års fløting, har rett til å kalle sammen møte til å avgjøre om det skal dannes fløtingsforening i vassdraget eller vedkommende del av det. Den samme rett har enhver som akter å fløte i vassdraget under neste års fløting og enhver der eier skog som kan påregnes å avgi trevirke til fløting i vassdraget. Innkallelsen til møtet skal rettes til alle som står i noen stilling som nevnt til fløtingen i vedkommende vassdrag eller vassdragsdel. Innkallelsen kunngjøres minst 4 uker før møtedagen i Norsk lysingsblad og i ett eller to blad som er alminnelig lest i distriktet samt ved oppslag på dertil brukte steder.
2. Utgiftene ved kunngjøringen og ved møtet påhviler den som har foretatt innkallelse, men skal dekkes av fløtingsforeningen såfremt det blir dannet forening.

§ 85.

1. Stemmerett på møtet etter § 84 har enhver for hvis regning det er fløtet under siste års fløting i vedkommende vassdrag eller vassdragsdel, enhver som på møtet melder trevirke til neste fløting og enhver der eier skog som kan påregnes å avgi trevirke til fløting i vedkommende vassdrag eller vassdragsdel. Hver stemmeberettiget har en stemme, uansett om han er fløtende eller skogeier eller begge deler. På møtet kan stemmes ved fullmektig dog så at ingen kan avgi mer enn to stemmer i alt.

15 mars. Nr. 3.

2. Beslutning om å danne fløtingsforening er ikke gyldig uten at beslutningen oppnår stemme enten fra stemmeberettigede som under siste års fløting har fløtet så meget som en femtepart av den årlige gjennomsnittsmengde for de siste 5 år av fløtet trevirke i vedkommende vassdrag eller vassdragsdel, regnet etter kubikkmål, eller fra stemmeberettigede som på møtet melder så meget trevirke til neste fløting. Har det ikke vært fløtet i vedkommende vassdrag eller vassdragsdel i så lang tid som 5 år, regnes etter gjennomsnittet for de år som er gått siden fløtingen begynte. Har det ikke foregått fløting i noe av de siste 5 år, regnes etter den mengde virke som meldes til neste fløting.

Til gyldig vedtak om vedtekter for foreningen kreves alminnelig flertall av de avgitte stemmer fra dem som er stemmeberettiget etter punkt 1.

3. Når forening er dannet, plikter enhver som på møtet meldte trevirke til fløting, å svare avgift for det første år av den mengde han meldte, selv om det ikke blir fløtet så meget for hans regning.

§ 86.

1. Er det etter to års forløp fra denne lovs ikrafttreden ikke dannet fløtingsforening for et vassdrag eller en vassdragsdel hvor fløting foregår for fleres regning, kan Kongen opprette fløtingsforening når det anses påkrevd for å få en tjenligere fløting eller for å få minsket ulempene for andre interesser i vassdraget. De interesserte skal gis adgang til å uttale seg før avgjørelse blir tatt.
2. Når der er opprettet fløtingsforening på denne måte, skal hovedstyret for vassdragsstellet kalle sammen et møte til å fastsette vedtekter for foreningen. Reglene i §§ 84 og 85 får anvendelse så langt de passer. Utgiftene ved innkallingen og møtet påhviler fløtingsforeningen, med mindre Kongen bestemmer at de skal bæres av statskassen.
3. Hvis det ikke blir fattet gyldig beslutning om vedtekter på det nevnte møte eller på et nytt møte som saken utsettes til, kan kongen fastsette vedtekter for foreningen. Vedtekter som er fastsatt således, blir gjeldende inntil de forandres av Kongen eller på den måte som omhandles i § 91.

§ 87. En fløtingsforening for en del av et vassdrag kan være medlem av en annen fløtingsforening i vasdraget når begge foreningers vedtekter gir adgang til det.

§ 88.

1. De rettigheter som i nærværende lov er tillagt fløtingsforeninger kan bare utøves av fløtingsforeninger hvis

vedtekter etter lovens ikrafttreden er stadfestet av Kongen. Fløtingsforeninger som består ved lovens ikrafttreden, kan dog utøve de nevnte rettigheter i 5 år fra ikrafttredelsesdagen. 15 mars. Nr. 3.

2. Stadfesting på vedtekter for en fløtingsforening skal gis når vedtektene samsvarer med loven og hensynet til berettigede almene og private interesser ikke taler mot stadfesting.

§ 89. Før det blir fastsatt vedtekter eller vedtektsendringer etter § 86, punkt 3, eller § 93, punkt 3, og før det blir gitt stadfesting på vedtekter eller vedtektsendringer, skal saken i alminnelighet forelegges herredstyret i de herreder hvorfra trevirke fløtes i vassdraget, til uttalelse. I den utstrekning forholdene tilsier, bør uttalelse dessuten innhentes fra skogeierlag, fra kanalstyret når det gjelder fløting i kanalisert vassdrag og fra fløtingsstyrer i de andre deler av vassdraget. Er det bare spørsmål om endring i eldre vedtekter, behøver uttalelser ikke innhentes med mindre det finnes særskilt grunn til det etter sakens art.

§ 90.

1. Vedtekter for en fløtingsforening bør inneholde bestemmelser om foreningens område, om innkalling til møter, om styret, om regnskap og revisjon, om tømmermerker og avgift for slike og bestemmelser som for øvrig trengs av hensyn til fløtingen.
2. Uten tillatelse av Kongen kan ikke andre enn norske statsborgere bosatt i Norge være medlemmer av styret i en fløtingsforening.

§ 91.

1. Endring i vedtektene for en fløtingsforening kan bare vedtas på et møte som medlemmene er innkalt til minst 14 dager i forveien med underretning om det forslag til endringer som skal behandles. Innkallelsen kunngjøres ved melding til hvert medlem eller på den måte som er fastsatt i § 84 punkt 1. På møtet kan ikke vedtas noen annen endring i vedtektene enn det som er nevnt i innkallelsen.
2. Til gyldig vedtak kreves to tredjedeler av de avgitte stemmer og dessuten at de som utgjør flertallet, enten
   a) har fløtet under siste fløting så meget som en tredjepart av den årlige gjennomsnittsmengde for de siste 3 år av trevirke som er fløtet for foreningens regning, eller
   b) har meldt til neste fløting så meget trevirke som nevnt under a, eller

15 mars. Nr. 3.

c) eier skog som kan påregnes å avgi gjennomsnittlig så meget trevirke årlig til fløting i vedkommende vassdrag eller vassdragsdel.

Hvis foreningen ikke har fløtet så lenge som 3 år regnes den under bokstav a nevnte gjennomsnittsmengde etter den tid foreningen har fløtet.

3. Hvis noen bestrider gyldigheten av vedtaket fordi de skogeiere som har stemt for det påstås ikke å fylle kravet i punkt 2, bokstav c, skal styret innhente uttalelse fra vedkommende skogutvalg.
4. I vassdrag hvor fløtingen som regel ikke foregår for skogeiernes regning, treffes vedtektsendringer på det i § 92, punkt 2, omhandlede møte. Møtet skal være innkalt ved melding til hver møteberettiget minst 14 dager i forveien med underretning om det forslag til endringer som skal behandles. Til gyldig vedtak kreves to tredjedeler av de avgitte stemmer.
5. Endring i vedtekter Kongen har stadfestet må for å bli gyldig stadfestes av Kongen.

§ 92.

1. Medlemmer av en fløtingsforening er de for hvis regning trevirke er fløtet under siste års fløting, og de som har meldt trevirke til neste fløting, og dessuten enhver som eier skog som kan påregnes å avgi trevirke til fløting i vedkommende vassdrag eller vassdragsdel. Hvert medlem har en stemme. I vedtektene kan fastsettes at stemmeretten skal være gradert etter trevirkets mengde eller skogvidden og at en viss minstemengde eller en viss minste skogvidde skal være vilkår for stemmerett. Hvis ikke annet er fastsatt i vedtekt, skal det på medlemsmøtet være adgang til å stemme ved fullmektig, dog så at ingen møtende kan avgi stemme for mer enn to stemmeberettigede.
2. I vassdrag hvor fløtingen som regel ikke foregår for skogeiernes regning skal foreningsvedtektene inneholde bestemmelse om hvor mange skal ha adgang til å møte på foreningsmøtene. Tallet skal være delelig med to. En under halvdelen av det fastsatte anntall skal være skogeiere og resten skal være tømmerkjøpere. De skogeiere som skal ha rett til å møte, utpekes av skogeierlaget såfremt det er ett skogeierlag for hele det område hvorfra trevirke fløtes i vedkommende vassdrag eller vassdragsdel. Er det flere skogeierlag i det nevnte område, foretar de valget i fellesskap, eller fordeler antallet mellom seg. I andre tilfelle foretas valget i et møte som innkalles og styres av fløtingsforeningens formann og hvor

stemmerett tilkommer de skogeiere som er medlemmer av fløtingsforeningen.

De tømmerkjøpere som skal ha rett til å møte, utpekes ved valg på et møte av de tømmerkjøpere for hvis regning trevirke er fløtet under siste års fløting, og de som har meldt tømmer til neste års fløting. Møtet innkalles og styres av fløtingsforeningens formann. På møtet kan fastsettes med vanlig flertall at tømmerkjøperne skal utpeke færre enn de har rett til og at de utpekte i stedet skal ha mer enn en stemme hver. De utpekte skal hver tillegges like mange stemmer, og høyst fire. Det samlede stemmetall må ikke overstige det antall stemmer tømmerkjøperne skal ha på foreningsmøtene.

For de skogeiere og tømmerkjøpere som utpekes, kan på samme måte oppnevnes varamenn. Er det ikke valt formann i fløtingsforeningen, skal skogeiernes og tømmerkjøpernes valgmøte innkalles og styres av den som Hovedstyret for vassdragsstellet bestemmer.

På foreningsmøte i en slik forening som her omhandlet, kan ingen av de møteberettigede stemme ved fullmektig.

3. Når en fløtingsforening er medlem av en annen fløtingsforening som nevnt i § 87, skal vedtektene for den sist nevnte forening (hovedforeningen) inneholde bestemmelse om hvorledes den innmeldte forening skal være representert på hovedforeningens møter. Når fløtingen i den innmeldte forenings distrikt som regel skjer for skogeiernes regning, skal dens representanter regnes med blant skogeierne etter punkt 2, skjer fløtingen som regel ikke for skogeiernes regning, skal de regnes med blant tømmerkjøperne etter punkt 2.

4. I styret for en slik forening som omhandles under punkt 2, skal tallet av styremedlemmer være et ulikt tall, og skogeierne på foreningsmøtet velge det antall som ligger nærmest under halvdelen. De øvrige styremedlemmer velges av tømmerkjøperne.

§ 93.

1. Hvis noen av medlemmene i en fløtingsforening (jfr. § 92) ønsker å skille en del av vassdraget ut fra foreningens område og danne særskilt forening for den utskilte del, kan dette i regelen bare skje etter gyldig vedtak i den forening som finnes. Oppnås ikke her det nødvendige flertall for utskillelsen, kan de som ønsker utskillelse, kalle sammen et møte om spørsmålet etter reglene i § 84. Hvis to tredjeparter av de avgitte stemmer på dette møte

15 mars. Nr. 3.

er for å danne særskilt forening, kan dette flertall kreve at spørsmålet om utskillelsen skal avgjøres av Kongen. De som utgjør flertallet, må enten ha fløtet under siste års fløting så meget som to tredjeparter av den årlige gjennomsnittsmengde for de siste 5 år av fløtet trevirke i vedkommende vassdragsdel, regnet etter kubikkmål, eller melde på møtet så meget trevirke til neste års fløting. Har det ikke vært fløtet i vedkommende vassdragsdel i så lang tid som 5 år, regnes etter gjennomsnittet for de år som er gått siden fløtingen begynte. Har det ikke foregått fløting i noe av de siste 5 år, regnes etter den mengde virke som meldes i neste fløting.

2. Før det kan gis stadfesting på vedtektene for den nye forening, må det være foretatt et oppgjør av det økonomiske forhold mellom den gamle og den nye forening. Hvis ikke enighet oppnås, kan hver av foreningene kreve oppgjøret foretatt ved skjønn. Kongen kan gi forskrifter om grunnsetningene for slike oppgjør.
3. Hvis den nye forenings vedtekter blir stadfestet og den gamle forening unnlater å foreta de nødvendige endringer i sine vedtekter, kan Kongen fastsette endringene med bindende virkning.

§ 94.

1. Når det er fløtingsforening i et vassdrag, kan ingen utelukkes fra å være med i samfløtingen på like vilkår med alle andre. Men styret kan utelukke fra samfløtingen slikt trevirke som er til urimelig ulempe eller fare under fløtingen. Hovedstyret avgjør tvist om utelukkelse av trevirke.
2. Fløtingsforeningen skal sørge for at enhver får sitt trevirke framfløtet og utskilt uten unødig opphold. Trevirke bør utskilles på felles kostnad på steder der det kan skje uten utilbørlig opphold eller ulempe og uten urimelige utgifter.
3. Vil noen ha sitt trevirke utskilt utenfor vanlig skillested, skal han få det, såfremt det ikke medfører utilbørlig hinder eller ulempe for samfløtingen og han betaler de særlige utgifter som voldes.
4. Tvist om hvor utskilling skal finne sted, avgjøres av hovedstyret.
5. Når et industrianlegg til foredling av skogsvirke mottar sitt trevirke ovenfor bruket, kan eieren kreve erstatning for utgiftsøkingen såfremt skillestedet blir flyttet nedenfor bruket.

§ 95. Det tilligger styret i fløtingsforeningen å godkjenne tømmermerker. I vassdrag der det er mer enn en for-

ening, skal godkjenningsmyndigheten tillegges styret i den 15 mars.
ene av foreningene. Blir ikke styrene enige om hvilken for- Nr. 3.
ening dette skal være, treffer Hovedstyret for vassdrags-
stellet avgjørelse herom.

§ 96.

1. Utgiftene til fløtingen utlignes på det trevirke som blir fløtet i året, etter nærmere regler i vedtektene. Utgifter til nye fløtingsinnretninger, til vedlikehold av fløtingsinnretninger og til rente og avdrag på lån, dekkes også ved slik utligning eller ved fast avgift på trevirket. Utgiftene til nye innretninger må fordeles på så lang tid at avgiften ikke blir urimelig tung for enkelte års fløting.
2. Vedtak om endring i det forhold hvoretter de i punkt 1 omhandlede utgifter skal utredes for trevirke av forskjellig slag eller fra forskjellige deler av vassdraget, trer ikke i kraft for samme års fløting og kan heller ikke gjelde fløtingen i det neste år med mindre vedtaket er gjort innen 15 august. Det samme gjelder vedtak om innføring eller øking av avgift som ventes å gi overskudd.
3. Foreningen kan holde tilbake trevirke som den fløter, til den får betalt avgift og utligningsbeløp som eieren skylder for samme og for foregående år eller som skyldes for de nevnte år for tømmer med det benyttede merke. Er summen ikke utregnet, gjelder tilbakeholdsretten for et forskudd som styret fastsetter. Hvis betaling ikke skjer, kan det tilbakeholdte trevirke selges til dekning av foreningens tilkommende etter de regler som gjelder om håndpant. Bestemmelsene i tvangsfullbyrdelseslovens § 195 finner ikke anvendelse.
4. Det som er fastsatt i punkt 3, gjelder også avgift som foreningen svarer for etter § 77, punkt 5, og betaling som skyldes for fløting i ovenforliggende deler av vassdraget. Foreningen plikter å bruke tilbakeholdsretten for å få inn slik gjeld når det kommer krav om det i god tid og med de nødvendige opplysninger.

§ 97. Hvis noen for hvis regning fløting finner sted, eller noen skogeier i fløtingsområdet, er misnøyd med vedtak i foreningen om avgifter eller utligning av fløtingsutgifter, derunder også om fordelingen på en årrekke av utgifter til fløtingsinnretninger eller elveforbedringer, eller med vedtak som ellers vedkommer de fløtendes rett eller plikt, kan han kreve vedtaket prøvd ved skjønn.

§ 98. I vassdrag med to eller flere fløtingsforeninger skal hver forening så langt det står til den, medvirke til at fløtingen foregår godt og billig. Bestemmelser som fløtings-

15 mars. Nr. 3.

foreningen i hovedvassdraget treffer med dette formål, bør følges av de øvrige fløtingsforeninger. Oppstår det tvist mellom foreningene i anledning av slike bestemmelser, avgjøres saken av Kongen.

§ 99.

1. I vassdrag der det foregår samfløting, har ingen rett til å foreta løsfløting på egen hånd uten samtykke fra fløtingsforeningen, med mindre foreningen nekter å fløte hans virke. Derimot er særfløting i flåter eller ringbommer tillatt for enhver.

   Nekter fløtingsforeningen å gi samtykke til løsfløting, kan nektelsen innankes for Hovedstyret for vassdragsstellet.
2. Ingen må ved særfløting utilbørlig hindre eller forstyrre samfløtingen.
3. De som foretar lovlig særfløting, har rett til å nytte faste anlegg som er bygget til lette for fløtingen, men skal for bruken svare en avgift, som i tilfelle av tvist fastsettes ved skjønn. De skal rette seg etter de regler som fløtingsforeningen gir om tid og måte for utslippingen og opptakingen av trevirket, om merking og om trevirkets beskaffenhet.

§ 100. Avgjørelser som hovedstyret for vassdragsstellet treffer etter bestemmelsene i dette kapitel kan innankes for vedkommende departement.

Niende kapitel.

Om sikring mot utrasing o. a.

§ 101. Uten særlig adkomst eller hjemmel i lov må ingen foreta noe med egen eller andres grunn som kan ventes å medføre skade ved utrasing i vassdrag.

§ 102.

1. Kongen kan kreve avstått til staten eller gi andre tillatelse til å kreve avstått grunn og rettigheter til senking, utviding eller retting av et vassfar, oppsetting av flomgard, sperredam, reguleringsdam, forbygning eller annet arbeid i eller ved vassdrag, når formålet er å trygge jord eller andre herligheter mot elvebrudd eller flomskade.
2. Når staten utfører slike arbeider, kan det også uten særskilt beslutning av Kongen kreves avstått mot erstatning stein og annet byggevirke til arbeidet, hvis det ved skjønn blir avgjort at avståingen trengs og ikke er til vesentlig hinder eller ulempe for den som kravet rettes mot. Har et fylke eller en annen kommune påtatt seg

utgiftene ved slik avståing til fordel for arbeid som staten utfører, kan fylket eller kommunen kreve avståingen. 15 mars. Nr. 3.

§ 103.

1. Når staten utfører slike arbeid som nevnt i foregående paragraf, kan Kongen fastsette at de som oppnår fordel for eiendom eller herlighet, skal bidra til de medgåtte utgifter eller en del av dem, og til det fremtidige vedlikehold, i forhold til den verdi som hvers fordel blir satt til ved skjønn.
2. Slik tilskuddsplikt kan også ellers pålegges når arbeidet finnes påkrevd og det utføres av noen av dem som oppnår fordel av det for eiendom eller herlighet, uten at alle deltar i utgiftene.
3. Tilskuddsplikt som nevnt kan pålegges til dekning av en forholdsmessig part av utgiftene ved anlegg eller andre arbeid som antas på en gang å ville tjene til sikring mot elvebrudd eller flomskade og til tørrlegging, fremme av ferdsel eller fløting eller til utnytting av vasskraften.
4. Bestemmelsene i § 31, punkt 2—6, og § 33 får tilsvarende anvendelse.

Tiende kapitel.

Alminnelige bestemmelser om tiltak i vassdrag.

§ 104.

1. Bruer, dammer og andre anlegg som oppføres i eller over et vassdrag hvor almen ferdsel eller fløting foregår eller hvor fisk har sin gang, skal være innrettet så eller forsynt med slike særskilte innretninger for gjennomgang eller forbigang, at de er så litet til hinder for ferdselen, fløtingen eller den frie fiskegang, som det er mulig uten uforholdsmessig utgift eller ulempe for anlegget.
2. Uten tillatelse av Kongen må slike anlegg ikke utføres så at de er til hinder eller ulempe av noen betydning for almen ferdsel eller fløting eller for den frie fiskegang.
3. Uten slik tillatelse kan heller ikke vatn bortledes fra vassdraget eller noen del av det, når bortledingen blir til hinder eller ulempe av noen betydning for almen ferdsel eller fløting eller for den frie fiskegang.
4. Det som her er fastsatt, skal også gjelde andre arbeid i vassdrag enn de tiltak som er nevnt, og likeledes ombygging, påbygging eller endring av eldre anlegg.

15 mars. Nr. 3.

5. Tillatelse til midlertidige rådgjerder som går inn under punkt 2, 3 eller 4, kan gis av Hovedstyret når de er nødvendige ved bygging i eller ved vassdrag eller ved vølings- eller opprensingsarbeid.

§ 105. Uten tillatelse av Kongen må det ikke iverksettes noe vassdragstiltak som kan ventes å medføre at dyrket eller dyrkbar jord eller naturlig eng, skog, torvmyr eller beitemark settes under vatn eller på annen måte ødelegges i så stor utstrekning at det etter forholdene på stedet må anses skadelig for almene interesser. Det samme gjelder andre tiltak som ved innvirkning på vassdraget kan ventes å medføre skade eller fare av betydning for andre offentlige eller almene interesser enn de som er nevnt i § 104, punkt 2, så som ved elvebrudd eller forsumping eller ved tørrlegging av flygesand.

§ 106.

1. Tillatelse etter § 104, punkt 2—4, og § 105 kan bare gis når det antas at tiltaket medfører slik nytte for samfunnet at skaden for de offentlige eller almene interesser mer enn oppveies.
2. I tillatelsen kan settes slike vilkår som finnes påkrevd av hensyn til de offentlige eller almene interesser som tiltaket utsetter for skade eller av hensyn til samfunnets nytte av tiltaket.
3. Den som setter tiltaket i verk i samsvar med tillatelse, er uten ansvar for ulempe som tiltaket medfører for det offentlige eller almenheten, når bestemmelsen i § 104, punkt 1, er overholdt.

§ 107.

1. Viser det seg at vilkår som er satt etter § 106, punkt 2, eller følger av planen for tiltaket, ikke har den ventede virkning til å forebygge eller minske skade for offentlige eller almene interesser, eller at skaden ellers blir større enn antatt på forhånd, kan Kongen påby de endringer med hensyn til anlegget eller måten det blir stelt på, som finnes påkrevd, uten at det tilkommer anleggseieren noen erstatning. Dette gjelder dog bare endringer som kan skje uten at anlegget eller driften fordyres betydelig og uten at anlegget påføres utgift eller ulempe som står i misforhold til det som oppnås. Påbudet må være gitt innen 10 år etter utgangen av det kalenderår da anlegget ble fullført eller satt i drift.
2. Hvis de endringer Kongen har påbudt, ikke er utført innen den frist han har fastsatt, kan vedkommende departementet ilegge anleggseieren en dagmulkt til statskassen. Departementet kan la endringene utføre for

anleggseierens regning. Utgiftene til dette har panterett i anlegget med samme prioritet som skatter og kan inndrives på samme måte som skatt. 15 mars. Nr. 3.

3. Kongen kan frafalle eller lempe på vilkår som er satt etter § 106, punkt 2, eller som følger av planen for anlegget, når innvunnet erfaring eller nye tilhøve gir grunn til det. Det samme gjelder endringer som er påbudt etter denne paragrafs punkt 1.

§ 108.

1. Anlegg som oppføres i vassdrag, skal med hensyn til innretning, fundamentering, materiale og arbeid fylle de krav som med rimelighet kan stilles til sikring mot fare for menneskeliv eller for annenmanns eiendom eller for offentlige eller almene interesser.
2. Andre arbeid i vassdrag må likeledes foretas på en måte som gir rimelig sikkerhet mot slik fare.
3. For skade som skyldes feil eller mangler i de nevnte henseender, er anleggseieren ansvarlig, selv om det ikke foreligger forsett eller uaktsomhet fra hans side.
4. Når det er grunn til å vente at det i fremtiden blir spørsmål om tiltak i eller ved vassdraget til å fremme almen ferdsel, almen fløting, fiske, tørrlegging av jord i større utstrekning eller i øvrig noe formål som er av vesentlig betydning for det offentlige eller for almenheten, eller om å bruke til almen ferdsel eller fløting et vassdrag hvor slikt ikke foregår, skal anlegg som iverksettes i vassdraget, innrettes således at de er til så lite hinder for et slikt tiltak eller en slik bruk som mulig uten ulempe eller utgift av noen betydning.

§ 109.

1. I vassdrag eller deler av vassdrag hvor offentlig tilsyn er anordnet, kan Kongen påby at ingen uten foregående godkjenning fra tilsynet, må sette i verk:
   a) damanlegg eller anlegg til utnytting av vasskraft,
   b) bortleding av vatn fra elv eller større bekk eller fra sjø eller vatn som har utløp i slikt vassdrag, når bortledingen skjer gjennom tunnell, renne eller grøft eller gjennom rørledning med innvendig tverrmål over 20 centimeter ved inntaket,
   c) lenseanlegg for fløtingsvirke,
   d) andre anlegg eller arbeid i elv eller større bekk, som medfører forandring av noen betydning i vatnets løp eller høyde eller hinder eller ulempe for ferdsel eller fløting, så som sluse, forbygning, retting av vassfaret, bru, anlegg for fiske, og annen bygging eller peling i vassfaret; det samme gjelder om oppfylling, utgrav-

15 mars. Nr. 3.

ing, sprenging og opptaking av stein i vassfaret, når det ikke er åpenbart at ingen offentlig eller almen interesse utsettes for å lide,

e) bru, taubane, løypestreng eller kraftledning over vassdrag der det er ferdsel eller fløting, eller elektriske svakstrømsledninger over vassdrag der ferdsel foregår,

f) tørrlegging som gjelder mer enn 100 dekar innsjøbunn.

2. Det som her er fastsatt, gjelder også ombygging, påbygging og annen endring av eldre anlegg. Det gjelder ikke for arbeid som iverksettes med hjemmel i § 9.

3. Såfremt uventede omstendigheter gjør det nødvendig uten opphold å treffe forføyning som omhandlet i påbud etter punkt 1, skal melding innsendes snarest mulig med opplysning om grunnen til at godkjenning ikke kunne innhentes.

§ 110.

1. Godkjenning etter § 109 skal bare nektes hvis anlegget antas å ville komme i strid med reglene i § 108, punkt 1 og 2.

2. Hvis de opplysninger som foreligger, ikke er avgjørende for at anlegget må godkjennes således som det er meldt, eller at godkjenning må nektes, kan det til godkjenningen knyttes slike vilkår og nærmere bestemmelser som finnes påkrevd av hensyn til reglene i § 108, punkt 1 og 2. Godkjenningen er ikke til hinder for at det senere blir gitt påbud om endringer eller tillegg i planen for arbeidet, når de anses nødvendige for anleggets soliditet på grunn av forhold som er kommet for dagen under arbeidets gang.

3. Til godkjenningen kan knyttes forbehold om at tiltaket ikke må settes i verk før det er gitt tillatelse etter § 104, punkt 2—4, eller § 105, eller er holdt skjønn etter § 112. Slikt forbehold skal alltid tas når det finnes sannsynlig at tiltaket strir mot de bestemmelser som tillatelsen eller skjønnet gjelder, og ved tiltak av større betydning, når det ikke finnes åpenbart at så ikke er tilfelle.

4. Blir godkjenning nektet, helt eller delvis, skal det gis grunner for avgjørelsen.

§ 111.

1. Tillatelse etter §§ 104 eller 105 og godkjenning etter § 109 taper sin gyldighet hvis arbeidet ikke er påbegynt innen 2 år etter at tillatelsen eller godkjenningen er gitt, og fullføres innen en ytterligere frist på 5 år. Under særlige

omstendigheter kan dog andre frister fastsettes. Ved tids- 15 mars.
beregningen medtas ikke tid som det har vært umulig å Nr. 3.
utnytte på grunn av arbeidsstans eller av andre årsaker. Fristen kan forlenges når særlige grunner taler for det.

2. Tillatelse etter § 104 eller § 105 kreves ikke til gjenoppbygging av lovlig bestående anlegg på omtrent samme sted, når arbeidet påbegynnes innen en frist av 2 år, fullføres med rimelig hurtighet og ikke medfører ugunstigere forhold for offentlige eller almene interesser enn det eldre anlegg.
3. Foranstående bestemmelser får tilsvarende anvendelse med hensyn til skjønn etter §§ 112 og 113, punkt 1. Fristforlengelse gis i disse tilfelle av vedkommende departement.

§ 112.

1. Spørsmål om hvorledes slike tiltak i vassdrag som nevnt i § 8 og § 11 kan settes i verk uten å volde skade eller fare for annenmanns eiendom eller rettigheter, kan enhver av partene kreve avgjort på forhånd ved skjønn. Når skjønnet finner at skade eller fare ikke vil bli voldt, kan ingen som har vært part under skjønnet, motsette seg at tiltaket iverksettes, selv om skade eller fare likevel oppstår. Erstatning for skaden kan alltid kreves.
2. Spørsmål om hvorledes tiltak kan iverksettes uten å komme i strid med reglene i §§ 104, 105 og 108, punkt 4, kan enhver interessert kreve avgjort på forhånd ved skjønn. Den som setter i verk et tiltak med hjemmel i et slikt skjønn, er uten ansvar for ulemper som tiltaket kan medføre for det offentlige eller almenheten.
3. Ved skjønn etter denne paragraf kan fastsettes forskrifter om hvorledes anlegget skal brukes og passes, herunder også at det fra anleggets side skal ytes hjelp ved gjennomgang for ferdsel og fløting.

§ 113.

1. Når det er holdt skjønn etter § 112 og minst 5 år er gått etter utløpet av det kalenderår da anlegget er fullført og tatt i bruk, kan anleggseieren kreve nytt skjønn til å avgjøre spørsmålet om vilkår som følger av planen for anlegget eller innskrenkninger eller vilkår som skjønnet har fastsatt, kan falle bort eller lempes på fordi innvunnet erfaring eller nye tilhøve gir grunn til det.
2. Viser det seg i strid med det som et skjønn etter § 112, punkt 2, har antatt, at tiltaket volder slik skade, ulempe eller fare som nevnt i §§ 104 og 105, kan det påbys endringer i anlegget eller i måten det blir brukt eller stelt på, for å forebygge eller minske skaden, ulempen eller

15 mars. Nr. 3.

faren. Dette gjelder dog bare endringer som kan skje uten at anlegget eller driften fordyres betydelig og uten at anlegget påføres utgift eller ulempe som står i misforhold til det som oppnås. Avgjørelsen treffes ved skjønn, som må være krevd innen 10 år etter utgangen av det kalenderår da anlegget ble fullført eller satt i drift.

§ 114.

1. Hvis noen setter i verk et tiltak uten å følge reglene i § 108, punkt 1 og 2, kan enhver som utsettes for fare eller skade, kreve at han skal sette anlegget i forsvarlig stand eller ta det bort. Blir krav herom ikke etterkommet innen rimelig tid, kan arbeidet etter opptatt skjønn utføres for den forsømmeliges regning. Skjønnet fastsetter om anlegget skal settes i stand eller tas bort og anslår etter så nøyaktig utregning som mulig utgiftene ved arbeidet. Når arbeidet er utført og skjønnsmennene har gitt bevidnelse derom, kan anslagsbeløpet og skjønnsomkostningene straks inndrives hos den ansvarlige etter reglene i lov om tvangsfullbyrdelse.
2. Hvis noen setter i verk et tiltak uten påbudt godkjenning etter § 109, plikter han etter krav fra departementet å ta bort eller endre anlegget eller la være å bruke det, alt i den utstrekning som departementet finner nødvendig av de hensyn som er nevnt i § 108, punkt 1 og 2.
3. Hvis noen setter i verk et vassdragstiltak uten hjemmel i skjønn etter § 112, punkt 2, eller § 113, punkt 1, eller uten hjemmel i tillatelse etter § 104, punkt 2—4, eller § 105, plikter han etter krav fra departementet eller noen annen som hadde kunnet forlange skjønn etter § 112, punkt 2, å bringe forholdet i lovlig orden, hvis det viser seg at tiltaket er i strid med det som er fastsatt i skjønnet eller tillatelsen eller i strid med noen av reglene i §§ 104, 105 og 108, punkt 4. Hvis tiltaket er godkjent etter § 109, jfr. § 110, punkt 3, uten forbehold om skjønn etter § 112, punkt 2, jfr. § 108, punkt 4, kan slikt krav ikke bygges bare på regelen i § 108, punkt 4.
4. Hvis noen setter i verk et vassdragstiltak uten hjemmel i skjønn etter § 112, punkt 1, eller § 113, punkt 1, og tiltaket i strid med § 8 eller § 11 volder skade eller fare for annenmanns eiendom eller rettigheter, plikter han etter krav fra eieren eller rettighetshaveren å bringe forholdet i lovlig orden ved å ta bort eller endre anlegget eller ved å la være å bruke det.
5. Når det blir reist krav om retting etter denne paragraf eller om erstatning, skal den som har satt vassdragstiltaket i verk, ha bevisbyrden med hensyn til de tidligere

faktiske forhold i vassdraget, hvis tiltaket medfører at de ikke kan iakttas. 15 mars. Nr. 3.

6. Er et tiltak satt i verk uten skjønn etter § 112, punkt 2, og tiltaket ikke er godkjent uten slikt forbehold som omhandles i § 110, punkt 3, skal den som har satt tiltaket i verk ha bevisbyrden for at reglene i §§ 104, 105 og 108, punkt 4, ikke er overtrådt.
7. Det ansvar som er omhandlet i denne paragraf, påhviler også senere eier av anlegget.
8. Krav etter bestemmelsene i punkt 2—4 kan ikke reises senere enn 20 år etter utløpet av det kalenderår da tiltaket er fullført og har trådt i virksomhet.

§ 115.

1. Demninger, vassledninger og alle vassdragsanlegg som, i fall de blir ødelagt, kan volde fare for menneskeliv eller annenmanns eiendom eller for offentlige eller almene interesser, skal eieren til enhver tid holde forsvarlig vedlike.
2. For skade som skyldes feil eller mangler i den nevnte henseende er anleggseieren ansvarlig selv som det ikke foreligger forsett eller uaktsomhet fra hans side.
3. Hvis vedlikeholdet blir forsømt, kan den som lider skade eller utsettes for skade, kreve at istandsettelse skjer. Blir krav herom ikke etterkommet innen rimelig tid, kan han gå fram på den måte som er foreskrevet i § 114, punkt 1. Skjønnet er ikke gjenstand for overskjønn.

§ 116.

1. Vil eieren av et vassdragsanlegg nedlegge det, skal han gi alle interesserte underretning god tid i forveien. Før hans ansvar for anlegget opphører, skal han enten bringe vassfaret tilbake til den samme tilstand som før anlegget ble bygd eller på annen forsvarlig måte sørge for at nedleggingen ikke medfører noen øket fare eller skade. Han pikter å treffe de forføyninger som Hovedstyret forlanger til å avverge fare eller skade for omgivelsene eller for eiendommer ovenfor eller nedenfor anlegget. At anlegget har medført nytte for andre enn eieren, hindrer ikke at han nedlegger anlegget.
2. Hvis det finnes å være av betydelig offentlig eller almen interesse eller av betydelig interesse for noen eier eller rettighetshaver at anlegget helt eller delvis blir stående, kan Kongen kreve anlegget avstått til staten eller gi andre tillatelse til å kreve det avstått. Begjæring om ekspropriasjonsskjønn må være fremsatt innen 6 måneder etter at tillatelsen er gitt.

15 mars. Nr. 3.

3. I vassdrag hvor meldingsplikt er påbudt etter § 109, punkt 1, må ingen rive eller sette ut av virksomhet noe damanlegg eller anlegg til utnytting av vasskraft uten at planen er meldt til vassdragstilsynet og godkjent av det. Det samme gjelder anlegg som omfattes av § 109 punkt 1, bokstav b og d, når rivingen eller nedleggingen medfører forandring av noen betydning i vannets løp eller høyde. Meldingsplikten bortfaller i tilfelle hvor det er åpenbart at rivingen eller nedleggingen ikke har noe å si for offentlige eller almene interesser og ikke medfører skade av betydning for annenmanns eiendom eller rettighet. Treffes ikke slik bestemmelse som nevnt i punkt 2, skal tilsynet godkjenne rivingen eller nedleggingen. Dog kan det fastsette slike regler for arbeidet som er påkrevd til å forebygge fare eller skade. Godkjenningen taper sin gyldighet hvis arbeidet ikke er påbegynt og fullført innen utløpet av slike frister som omhandles i § 111, punkt 1.

4. Eieren plikter å yte erstatning etter skjønn for skade eller ulempe som nedleggingen volder på eiendom eller rettighet, dog ikke for tap av fordel som anlegget har medført og som det ikke er gitt vederlag for enten ved forminsket ekspropriasjonserstatning eller på annen måte. Likeledes plikter han å yte erstatning en gang for alle for skade og ulempe som anlegget etter nedleggingen fremdeles måtte volde.

§ 117.

1. Når bruer eller andre lovlige anlegg i et vassdrag er til hinder for den alminnelige ferdsel eller fløting, kan de kreves ombygd eller forandret slik at ulempen blir mindre, såfremt forandringen kan skje uten overveiende ulempe for anlegget og uten at dets brukbarhet blir forringet vesentlig. Hvis ikke reglene i § 107, punkt 1, eller § 113, punkt 2, kommer til anvendelse, har anleggseieren rett til erstatning etter skjønn for utgiftene ved forandringen og for mulig øking i vedlikeholdsutgiftene; men han plikter uten erstatning å tåle at ferdselen og fløtingen foregår, og å følge de nødvendige forsiktighetsregler.
2. Foregår fløtingen i vassdraget for mer enn éns regning, kan krav etter punkt 1 fra de fløtendes side bare reises av en fløtingsforening med vedtekter stadfestet av Kongen.
3. På samme måte kan de som er interessert i fisket, kreve at anleggseieren foretar de forandringer av demning eller annet lovlig anlegg som trengs for fiskens gjennomgang, mot erstatning som nevnt i punkt 1.

Har anleggseieren rett til å stenge vassløpet, kan det

kreves at han forsyner demningen med innretninger som åpner gjennomgang for fisk til tider da det nødvendige vatn kan avses fra anlegget uten ulempe. 15 mars. Nr. 3.

4. Når det finnes påkrevd av hensyn til ferdsel eller fløting eller noen annen offentlig eller almen interesse eller til tørrlegging av jord eller vern mot skade på jord eller annen eiendom eller av hensyn til fisken eller til utnytting av vasskraft, kan Kongen mot erstatning etter skjønn pålegge eieren av demning eller annet anlegg i vassdrag innskrenkninger i retten til å demme opp eller å senke vasshøyden eller å innvirke på vassføringen, eller til at det på samme måte blir pålagt eieren av anlegg i vassdrag å påbygge, ombygge, endre, flytte eller nedlegge anlegget eller å tåle bruk av det i slikt øyemed som nevnt ovenfor. Den som får rett til slik bruk, plikter ved siden av erstatning for skade og ulempe å betale eieren en forholdsmessig del av anleggets verdi og dessuten å delta i fremtidig vedlikehold. Tilskuddet fastsettes ved skjønn.
5. Reglene om pålegg av tilskuddsplikt til tiltak som mer enn én interessert har nytte av, kan også anvendes til dekning av utgiftene ved slike tiltak som omhandles i denne paragraf.

§ 118.

1. De for hvis regning ferdsel eller fløting finner sted og andre interesserte i vassdraget kan uten vederlag til grunneieren rydde bort slike hindringer i løpet som trestubber, bergnabber, stein, sandgrunner og lignende, når det kan skje uten at strømmens retning eller styrke forandres vesentlig og uten at det voldes skade eller ulempe for grunneieren. Derimot kan ingen med hjemmel i denne bestemmelse utvide eller fordype selve vassdraget eller ta bort anlegg av noe slag.
2. Om vilkårene for bortrydding etter punkt 1 er til stede, avgjøres ved skjønn. Viser det seg etterpå at skade eller ulempe blir voldt, kan erstatning kreves.

§ 119.

1. Hvis noen har rett til å holde vatnet tilbake til skade for noe nedenforliggende anlegg eller til å demme opp slik at et ovenforliggende anlegg har ulempe av bakvatn, skal han dog gå fram således når han bruker sin rett, at de andre anlegg ikke får unødig ulempe.
2. Når en vass-samling skal tømmes, må det ikke slippes så meget vatn på en gang at det voldes fare for almenheten eller for skade av noen betydning på isveier eller på annenmanns eiendom eller rettigheter.

15 mars. Nr. 3.

§ 120.

1. Når et anlegg i vassdrag er så dårlig bygd eller vedlikeholdt eller av andre grunner i en slik tilstand at det etter Hovedstyrets mening frembyr fare for menneskeliv eller for offentlige eller almene interesser eller for vesentlig skade på annenmanns eiendom, kan Hovedstyret gi eieren pålegg om straks å sette anlegget i forsvarlig stand eller ta det bort. Etterkommer han ikke pålegget, kan Hovedstyret la arbeidet utføre på hans kostnad.
2. Også ellers kan Hovedstyret la utføre slike rådgjerder i vassdrag som anses påkrevd til vern mot overhengende fare.
3. Blir det ulovlig stengt for almen ferdsel eller almen fløting, kan Hovedstyret gi pålegg om at hindringen straks skal borttas. Blir ikke pålegget etterkommet, kan Hovedstyret la utføre det som trengs for å åpne vassdraget, på den forsømmeliges kostnad.
4. Statens krav på erstatning for utlegg etter denne paragraf inndrives ved panting.

§ 121.

1. Enhver grunneier eller bruker er pliktig til å finne seg i at de målinger eller andre forarbeid og undersøkelser som er fornødne til planlegging av tiltak i vassdrag, blir utført på hans grunn mot erstatning etter skjønn for skade som voldes. Det samme gjelder om oppsetting av merker. Bor eieren eller brukeren på eiendommen, skal han så vidt mulig få melding god tid i forveien om undersøkelsen.
2. Vilkår for den omhandlede plikt er dog at den som vil foreta undersøkelsen, på forhånd erverver godkjenning til det fra lensmannen eller i kjøpstedene politimesteren. Når undersøkelsen ikke utføres av staten, skal det før godkjenning blir gitt, kreves stillet sikkerhet for skaden hvis ikke lensmannen (politimesteren) etter forholdene finner det unødvendig. Attest om godkjenningen og sikkerhetsstillelsen skal forevises grunneieren eller brukeren på forlangende.

§ 122.

1. Når flere eiere eller rettighetshavere har utført eller avtalt å utføre et sams vassdragstiltak til trygging eller forbedring av eiendommer eller rettigheter, danner de et lag hvor hvert medlem har stemmerett etter det forhold som er fastsatt for hans tilskudd til tiltaket. Er forholdet ikke fastsatt, har alle like stemmerett og like ansvar for lagsgjelden. Søksmål mot laget rettes mot

styret, eller om intet styre finnes, mot hvilket som helst av medlemmene. 15 mars. Nr. 3.

2. De som blir pålagt etter denne lov å yte tilskudd til tiltaket, har rett til å melde seg inn i laget.

§ 123.

1. Kongen kan gi forskrifter om hvorledes de forskjellige slags bruk av et vassdrag skal foregå for at ingen bruk skal være til utilbørlig fortrengsel eller ulempe. Ved slike forskrifter kan det dog ikke pålegges grunneieren eller andre som har særlige rettigheter, noen ny innskrenkning.
2. Kongen kan forby fløting i et vassdrag når det er nødvendig av hensyn til ferdselens sikkerhet eller av hensyn til laks- eller sjøaure-fisket. Forbudet gjelder ikke fløting i flåter som har selvstendig framdriftskraft og nok mannskap.
3. Før det blir gitt regler etter denne paragraf, skal utkastet forelegges dem som er interessert i ferdsel, fløting, fiske og annen bruk av vassdraget. Deretter skal utkastet med de innkomne uttalelser forelegges fylkestinget eller i byene bystyret. I stedet for fylkestinget kan saken forelegges for herredstyret eller herredstyrene når den bare gjelder regler for ferdsel med skip og båter og for fløtingen.

§ 124. Avgjørelser som Hovedstyret eller vassdragstilsynet treffer etter dette kapitel skal i anbefalt brev meldes til den som saken vedkommer. Avgjørelsene kan kreves forelagt Kongen til prøving. Gjelder det prøving av godkjenning som er gitt etter §§ 109, 110 eller § 116, punkt 3, eller prøving av fristforlengelse som er gitt etter § 111, må kravet være fremsatt innen 2 måneder etter at meldingen ble sendt. Så vel Kongen som den myndighet som har truffet den påklagede avgjørelse, kan fastsette at kravet om prøving skal ha oppsettende virkning.

Ellevte kapitel.

Om søknader og tillatelser, skjønn o. a.

§ 125.

1. Søknad om tillatelse, pålegg eller annen fastsettelse i henhold til denne lov skal inneholde nøyaktig opplysning om det tiltak eller den forføyning søknaden gjelder, om de fordeler som skal oppnås og om den skade som kan ventes. Likeledes oppgis, så nøyaktig som mulig, hvem som er motpart i forholdet.

15 mars. Nr. 3.

2. Kongen gir nærmere forskrifter om hva søknader og meldinger etter denne lov skal inneholde, og om deres form.
3. Når søknad eller melding i lovlig form og med de nødvendige opplysninger er innkommet og det ikke er åpenbart at søknaden må avslås eller godkjenning nektes, skal dokumentene i alminnelighet legges ut på et høvelig sted til ettersyn for dem som saken vedkommer. Utleggingen kunngjøres i Norsk lysingsblad og i ett eller flere andre blad, eller meddeles hver av dem som saken vedkommer. Det skal samtidig nevnes at innvendinger må fremsettes innen en fastsatt frist på minst 20 dager etter den første kunngjøring eller utsendelsen av meddelelsene. Særskilt meddelelse bør sendes til kommunestyre, fiskestyre, fiskerilag, reguleringslag, fløtingsstyre, kanalstyre, havnestyre, veistyre, jernbanestyre og helseråd hvis saken vedkommer interesser som de tar vare på. Utgiftene påhviler den som har sendt inn søknaden eller meldingen.
4. De innkomne uttalelser skal meddeles den som har sendt inn søknaden eller meldingen og han skal få en frist til å uttale seg om innvendinger som de inneholder. Det kan gis adgang til ytterligere skriftveksel mellom partene.
5. Den ovenfor omhandlede fremgangsmåte skal også følges når det gjelder å fastsette at staten skal sette i verk tiltak med hjemmel i denne lov.
6. Hvis saken gjelder et emne som hører under Hovedstyret, skal Hovedstyrets uttalelse innhentes før saken blir avgjort av Kongen eller den han har gitt avgjøringsrett. Hovedstyret kan la foreta de nærmere undersøkelser som antas nødvendige for bedømmelsen.
7. Hvis behandlingen av en søknad vil medføre særlige utgifter til sakkyndige undersøkelser kan det settes som vilkår for å fremme saken at ansøkeren påtar seg å erstatte staten disse utgifter og stiller sikkerhet for omkostningsansvaret.

§ 126.

1. Tillatelse etter denne lov til å kreve avståing av eiendom eller rettigheter eller pålegg av eiendomsbyrder eller innskrenkninger bør ikke gis med mindre enten tiltaket ventes å fremme almene interesser eller de fordeler som ventes oppnådd av det, overstiger i betydelig grad utgiftene og den skade og ulempe som voldes for søkerens og andres eiendommer og rettigheter.
2. I tillatelsen kan settes slike vilkår som finnes påkrevd

av hensyn til den eller dem i hvis rettighet det tillates å gjøre inngrep, eller til almennytten av tiltaket. 15 mars. Nr. 3.

3. Likeså kan det fastsetes i tillatelsen at det skal stilles sikkerhet for en nærmere angitt sum til dekning av mulig erstatningsansvar for skade som ikke blir medtatt ved ekspropriasjonsskjønnet.
4. En ekspropriasjonstillatelse gir, når intet annet følger av tillatelsen eller den lovbestemmelse som hjemler den, rett til å kreve avstått mot erstatning fornøden grunn, bebygd eller ubebygd, herunder fornøden veigrunn, grus-, sand-, leir-, jord-, torv- og steintak, eldre anlegg o. a. og til å kreve pålagt plikt til å tåle de eiendomsbyrder og finne seg i den skade og innskrenkning som tiltaket kan medføre for eiendom, fiske og andre herligheter, alt i samsvar med den plan som er fastsatt.
5. På samme måte gir tillatelsen rett til å kreve fornøden midlertidig bruksrett til grunn for opplagsplass, materialhus, arbeiderboliger, veier o. a.

§ 127.

1. Når det blir gitt tillatelse til damanlegg eller andre tiltak som innvirker på vasshøyden eller vassføringen i et vassdrag, bør det fastsettes i tillatelsen hvor høyt det skal være tillatt å heve vasshøyden og i tilfelle også hvor lavt det skal være tillatt å senke den, og foreskrives slike innskrenkninger i friheten til å slippe eller holde tilbake vatnet, som finnes påkrevd til å forebygge eller begrense skade eller fare for offentlige eller almene interesser eller for annenmanns eiendom eller rettigheter.
2. Når det er satt grense for retten til å heve eller senke vass-standen, skal anleggseieren sette opp et fast vassmerke som tydelig viser den oppdemmingsgrense eller tappingsgrense som er bestemt.
3. Det som er foreskrevet i punkt 2, gjelder også oppdemmings- og tappingsgrenser som er fastsatt ved godkjenning av dambygg eller annet tiltak, eller ved skjønn.

§ 128.

1. Tilskuddsplikt etter §§ 31, 32, 64 og 103, jfr. § 117, punkt 5, bør ikke fastsettes med mindre det med sikkerhet ventes at de fordeler tiltaket vil medføre for dem som plikten blir pålagt, overstiger i betydelig grad den sum som skal svares i avgift eller annet tilskudd. Søknaden om fastsettelse av tilskuddsplikt må være innsendt og avgjørelsen om tilskuddsplikt bør vanlig være truffet før de tiltak er påbegynt, som det skal ytes tilskudd til. Tilskuddsplikt til statstiltak kan ikke pålegges senere

15 mars. Nr. 3.

enn ett år etter utløpet av det kalenderår da tiltaket er gjennomført.

2. For tilskuddet hefter de forbedrede eiendommer og herligheter etter fradrag av verdien før forbedringen. Denne verdi kan kreves fastsatt under skjønn om tilskuddsplikten, eller når slikt skjønn ikke holdes, da ved særskilt skjønn. Heftelsen bortfaller hvis ikke pålegget om tilskuddsplikt blir tinglyst på vedkommende eiendom senest 6 måneder etter at pålegget er gitt. Det samme gjelder hvis den nærmere bestemmelse av tilskuddspliktens omfang ikke blir tinglyst senest 6 måneder etter at den er blitt endelig.
3. Det som er fastsatt i punkt 2, gjelder også for tilskudd etter § 26, jfr. § 27, således at heftelsen bortfaller hvis tinglysing ikke har funnet sted senest 6 måneder etter at skjønnet er blitt endelig.

§ 129.

1. Når noen vil sette i verk et tiltak som nevnt i § 8, kan Hovedstyret gi ham tillatelse til å kunngjøre oppfordring til enhver eier eller rettighetshaver om å si fra innen en av Hovedstyret fastsatt frist i fall han krever at tiltaket ikke skal settes i verk etter planen fordi det ventes å volde slik skade eller fare for hans eiendom eller rettighet som omhandlet i § 8. Fristen skal være minst en måned fra den dag oppfordringen første gang kunngjøres i Norsk lysingsblad.
2. Når slik oppfordring blir utstedt, skal planen for tiltaket, med fornødne tegninger og beskrivelser, legges ut til ettersyn på et høvelig sted som Hovedstyret godkjenner. Oppfordringen skal foruten i lysingsbladet kunngjøres etter nærmere fastsettelse av Hovedstyret i lokale blad og i tilfelle på annen måte. Ved kunngjøringen skal angis hva tiltaket går ut på, hvor dokumentene er utlagt, hvem innvending mot tiltaket skal fremsettes til, fristen for å komme med innvendinger og følgen av at innvending ikke fremsettes innen fristens utløp.
3. Når slik oppfordring er kunngjort, kan den som ikke har gjort innvending ikke motsette seg at tiltaket blir satt i verk i samsvar med planen, selv om det viser seg at skade blir voldt. Derimot har unnlatelsen ingen virkning når det gjelder erstatning for skaden.
4. Virkningen av oppfordringen faller bort hvis arbeidet ikke er påbegynt innen 2 år fra fristens utløp og fullført innen en ytterligere frist av 5 år.

§ 130.

1. Når det er gitt tillatelse til å kreve avståing av eiendom eller rettigheter eller å kreve pålagt byrder eller inn-

skrenkninger, må skjønn være begjært innen ett år etter at tillatelsen er gitt, ellers faller den bort. Når det finnes ubetenkelig, kan ny tillatelse i slike tilfelle gis uten at dokumentene i saken legges ut til ettersyn. 15 mars. Nr. 3.

2. Når Kongen krever eller gir tillatelse til å kreve avståing av eiendom eller rettigheter eller pålegg av byrder eller innskrenkninger, kan han i særlige tilfelle fastsette at skjønn og overskjønn skal gis av skjønnsmenn som Kongen særlig oppnevner. Lignende bestemmelse kan Kongen også senere treffe, når begjæring fremsettes av noen interessert før menn er oppnevnt på sedvanlig måte. Når sjønnsmennene oppnevnes av Kongen, kan han sette tallet høyere enn det vanlige, dog alltid til et like tall.
3. Skjønn etter §§ 9, 10 nr. 3, 15, 19, 20 sammenholdt med § 19, §§ 23, 27, 28, 34, 35, 38, 40, punkt 3, sammenholdt med § 38, §§ 41, 46, 47 sammenholdt med § 114, punkt 1, § 56, punkt 5, §§ 73, 79, 69, 78, 80 — de tre siste paragrafer når skjønnet bare gjelder skade på grunn, gjerder og fiske-innretninger — 99, 102, punkt 2, 118 og 121 skal på landet styres av lensmannen. Likeså skjønn etter § 112, punkt 1, når det gjelder tiltak som nevnt i § 11.
4. Til skjønn etter denne lov kan eiere og rettighetshavere etter bestemmelse av Kongen stevnes på den måte som er foreskrevet i lov om forkynnelsesmåten for innkallinger og stevninger i visse saker om almenninger.
5. Til skjønn etter § 112 skal fylkesmannen stevnes for å vareta de almene interesser, dog ikke når det gjelder tiltak som nevnt i § 11.
6. Når det i skjønn etter denne lov er fastsatt en bestemt pengesum som noen skal betale, kan beløpet inndrives etter de regler som gjelder om fullbyrdelse av dommer.

§ 131.

1. Ved tvungen avståing skal det fastsettes særskilt erstatning for skade som blir voldt innehavere av bruksretter og andre rettigheter i det som avstås, når rettigheten ikke kan stå ved lag som før.
2. Eieren plikter på forlangende å gi opplysning om de rettigheter i eiendommen som han kjenner til og som avståingen kan berøre.

§ 132.

1. Hvis tvungen avståing etter denne lov medfører at vasskraften i et fall blir vesentlig forringet i brukbarhet for eieren, kan han kreve at hele fallet innløses.
2. Når et fall avstås etter denne lov, kan eieren forlange at avståingen også skal omfatte grunn som hører sam-

15 mars. Nr. 3.

men med fallet og som blir vesentlig forringet i brukbarhet for ham om vassfallet avstås.

3. Det samme gjelder om bygninger som blir vesentlig forringet i brukbarhet for eieren når vassfallet avstås, så som industrianlegg som vassfallet skal drive, og om løst inventar til slikt anlegg når det blir unyttig for eieren ved avståingen.
4. Hvis det i øvrig etter denne lov forføyes således over annenmanns eiendom, ved oppdemming eller på annen måte, at hele eiendommen eller en særskilt del av den blir vesentlig forringet i brukbarhet for eieren, kan han kreve at hele eiendommen eller den del som dette gjelder, skal innløses.
5. Tilsvarende rett med hensyn til avståingens omfang har rettighetshavere når deres rett opphører eller vesentlig innskrenkes.

Tolvte kapitel.

Om vederlaget ved avståing.

§ 133.

1. Når en eiendom eller en rett over annenmanns eiendom blir avstått helt og for alltid, skal erstatningen settes til en sum penger en gang for alle. Det samme gjelder når størsteparten av eiendommen blir avstått.
2. I andre tilfelle skal erstatning for avståing av fast eiendom og likeledes for innskrenkning som pålegges fast eiendom og for skade og ulempe på fast eiendom settes til en årlig avgift, med mindre skjønnet finner at særlige grunner taler mot det. Når den årlige avgift til en eiendom blir mindre enn 20 kroner, skal erstatningen dog alltid settes til en sum en gang for alle.
3. Når skjønnet finner at den endelige fastsettelse av avgiftens størrelse bør utstå, kan det fastsette en avgift som skal gjelde midlertidig, i så mange år som skjønnet bestemmer.
4. Kravet på erstatning som er fastsatt til en avgift, skal være en rett som følger vedkommende eiendom og ikke kan skilles fra den ved innløsing, overdragelse, pantsetting, tvangsfullføring eller på annen måte. Blir eiendommen delt, følger avgiftsretten hovedbruket. Blir anlegget nedlagt, bortfaller avgiften fra utløpet av det kalenderår da nedleggingen gjennomføres.
5. Til sikkerhet for avgiftsbetalingen skal den betalingspliktige, når det ikke er staten, stille sikkerhet som departementet godkjenner. Skjønnsstyreren skal sende departementet en utskrift av skjønnsforretningen som viser

de avgifter som er fastsatt; og fravikelseskjennelse kan ikke kreves før departementet har godkjent sikkerheten for avgiftene. Når kjennelsen er avsagt eller avståingen på annen måte iverksatt, skal skjønnsstyreren tinglyse en utskrift av skjønnet som viser de fastsatte avgifter, til anmerkning på de berettigede eiendommers grunnbokblad. 15 mars. Nr. 3.

§ 134.

1. Ved tvungen avståing etter §§ 21, 62 eller 63 og ved tvungen avståing etter § 17 av hensyn til vassforsyning til industribruk skal den erstatning som skjønnet fastsetter, betales med et tillegg på 25 prosent.
2. Ved beregningen av tillegget medtas ikke den forhøyelse av erstatningen som følger av at eieren bruker sin rett etter § 132.

§ 135. Når skjønn er holdt i anledning av tvungen avståing eller pålegg av eiendomsbyrder, men forføyningen ikke blir iverksatt, skal saksøkeren betale de eiere og rettighetshavere som etter skjønnet skulle ha erstatning, en godtgjørelse som svarer til 5 prosent av de fastsatte erstatningssummer. Hvis erstatningen er fastsatt til en årlig avgift, skal godtgjørelsen svare til et års avgift. Ved beregningen av godtgjørelsen medtas mulig tillegg til erstatningen etter § 134. Godtgjørelsen skal ikke i noe tilfelle utgjøre mer enn 1 000 kroner til en enkelt grunneier eller rettighetshaver. Er skjønn avgitt på ulike grunnlag, regnes godtgjørelsen etter det høyeste beløp. Blir avståing iverksatt etter et skjønnsgrunnlag som medfører mindre erstatning enn et annet, regnes godtgjørelsen av forskjellen.

§ 136.

1. Når arbeid eller anlegg i vassdrag er iverksatt etter tvungen avståing av eiendom eller rettighet og tiltaket volder skade som ikke er medtatt i ekspropriasjonsskjønnet og som ikke skyldes at anlegget blir brukt i strid med forutsetningene for avståingen, skal skaden erstattes av dem som eier de eiendommer og rettigheter til hvis forbedring tiltaket er iverksatt. Erstatningsansvaret påhviler dem etter det forhold som er fastsatt for delingen av utgiftene til tiltaket, med panterett i eiendommen eller rettigheten. Skjønnet skal fastsette en høyeste sum for panteretten, og skjønnsstyreren skal tinglyse opplysning om summen på hvert av de bruk som hefter. Når skade kreves erstattet etter denne bestemmelse og den saksøkte påstår at skaden allerede er oppgjort, påhviler bevisbyrden den saksøkte.

15 mars. Nr. 3.

2. Når skjønnet finner at det for tiden ikke lar seg gjøre å dømme med noen slags sikkerhet om den skadevirkning som et tiltak kan medføre i en eller annen retning, kan skjønnet se bort fra denne mulige skade ved erstatningsfastsettelsen og bare forbeholde vedkommende rett etter punkt 1. Mener skjønnet at betydelig skade kan inntre, kan det fastsette en sum som saksøkeren skal stille sikkerhet for.

§ 137.

1. Når et vassfall eller en del av et vassfall kreves innløst etter §§ 55 eller 56, skal løsningssummen vanlig settes til en så stor del av det samlede falls verdi som det innløste falls tilskudd til kraftmengden utgjør, dog med fradrag eller tillegg hvis den del av utbyggingskostnaden som særskilt vedkommer det innløste fall, er særlig stor eller særlig liten. I intet tilfelle skal løsningssummen settes lavere enn verdien av det innløste fall som særskilt utnyttingsgjenstand, med tillegg av 25 prosent.
2. Ved innløsing etter §§ 55 eller 56 kan den saksøkte kreve sin eiendomsrett til fallet avløst med en rett til kraft fra det planlagte anlegg, såfremt skjønnet finner at denne avløsingsmåte ikke medfører urimelige utgifter eller vesentlig skade eller ulempe for anlegget. Saksøkte kan også kreve en mindre kraftmengde, således at resten av løsningsvederlaget svares i penger. Den saksøkte kan ikke kreve kraftrett når hans fallstrekning ikke har noen verdi som gjenstand for særskilt utbygging og bare medtas i utbyggingen av tekniske grunner uten at det tilskudd av kraft som den gir, oppveier tillegget i utbyggingskostnad.
3. Er det fall som kreves innløst utbygget helt eller delvis, kan den saksøkte forlange å få minst så stor kraftmengde som han hadde bygget ut i sitt fall da skjønnsbegjæringen ble forkynt for ham. Får saksøkte på denne måte mer kraft enn det som svarer til løsningsvederlaget, skal han betale det overskytende til saksøkeren etter selvkostende, dog ikke i noe tilfelle med mer enn den utgift saksøkte hadde fått til drift og vedlikehold av sitt anlegg om han hadde beholdt det.
4. Den saksøkte kan kreve at skjønnet fastsetter løsningsvederlaget etter de forskjellige avløsingsmåter som han kan velge. Han må innen 30 dager etter at skjønnet er forkynt ham, meddele saksøkeren hvilken avløsingsmåte av dem skjønnet omfatter, han bestemmer seg for. Gir han ikke slik melding, skal løsingen skje mot veder-

lag i penger eller i tilfelle etter den avløsingsmåte som gir ham rett til den minste kraftmengde. 15 mars. Nr. 3.

§ 138.

1. Ved fastsettelse av kraftens selvkostende, jfr. § 137, punkt 3, forutsettes at saksøkerens anlegg er fullt utbygget etter den plan som ligger til grunn for innløsingen, og selvkostendet beregnes etter utgiften til den kraft som etter planen tilveiebringes til rådighet for saksøkeren.
2. Det vederlag som saksøkte skal svare etter § 137, punkt 3, fastsettes til en årlig avgift, som utredes etterskuddsvis hvert fjerdingår. Skjønnet fastsetter avgiften for et tidsrom av minst 10 år med rett for hver av partene til å kreve ny fastsettelse når den bestemte tid utløper. Er skjønn ikke begjært på det tidspunkt, vedblir avgiften uforandret i tidsrom på 10 år om gangen. Blir avgiften endret ved skjønn eller avtale, kan det likeledes kreves ny fastsettelse ved skjønn ved utløpet av det tidsrom som er bestemt. Retten til å kreve ny fastsettelse kan frafalles i avtale.
3. Uansett bestemmelsen i punkt 2 kan dog nye offentlige avgifter på vasskraften, som blir pålagt anlegget, straks kreves fordelt således at kraftmottageren bærer sin part. Og hvis kraftmengden i vassfallet minker uten at anleggseieren får erstatning, kan han likeledes straks kreve skjønn til ny fastsettelse av avgiften.
4. Under innløsingsskjønnet kan saksøkeren kreve at saksøkte innen en frist som skjønnet fastsetter, skal stille slik sikkerhet som skjønnet bestemmer for at avgiften skal bli betalt. Blir sikkerheten ikke stillet, har saksøkte ikke rett til å kreve kraftrett etter den avløsingsmåte som medførte plikt til sikkerhetsstillelse.

§ 139.

1. Når innløsing skjer mot vederlag i rett til kraft, skal kraftretten hefte på det samlede fall og kraftverket med prioritet nest etter skatter.
2. Kraftretten skal følge den eiendom som vasskraften på innløsingstiden hører til. Hvis mulige panthavere og andre rettighetshavere i denne eiendom samtykker, kan skjønnet etter saksøktes begjæring fastsette at kraftretten skal følge en annen eiendom som kraften kan overføres til uten øket utgift eller ulempe for saksøkeren. Når fravikelseskjennelse er avsagt, skal skjønnsstyreren tinglyse kraftretten, til anmerkning på grunnboksbladet for den beheftede og den berettigede eiendom.
3. Kraften skal leveres saksøkte på et beleilig sted i nærheten av det løste fall; dog kan saksøkte utpeke et

15 mars. Nr. 3.

annet leveringssted på den eiendom som kraftretten knyttes til såfremt det ikke er forbundet med vesentlig større utgift eller ulempe. Skjønnet avgjør hvor og i hvilken form kraften skal leveres og fastsetter når kraftleveringen senest skal begynne.

4. Når et utbygget fall innløses, skal skjønnet også fastsette hvor lang tid det kan gå fra den dag da vasskraften blir tatt fra anlegget og til kraftleveringen begynner. Denne tid må ikke uten saksøktes samtykke settes lenger enn til en eller under særlige omstedigheter tre måneder. Så lenge saksøkte får ha bruken av anlegget, bærer han utgiftene ved dets drift og forsvarlige vedlikehold.
5. Det skal i alle tilfelle gis et rimelig varsel om når kraftleveringen skal begynne, og i det under 4 nevnte tilfelle skal det også på forhånd gis beskjed om når vasskraften blir tatt bort. Skjønnet fastsetter varselstiden.
6. I tillegg til lovens forskrifter kan skjønnet gi nærmere bestemmelser om ordningen av kraftleveringen og kontrollen med den. Når det er gått minst 10 år etter at slik bestemmelse er gitt, kan hver part kreve nytt skjønn til å avgjøre om bestemmelsen bør endres. Blir den endret, skal avgift etter § 138, punkt 2, endres samtidig hvis forandringen i bestemmelsen gir grunn til det. Nytt skjønn kan kreves når det er gått minst 10 år etter at spørsmålet om endring sist ble avgjort.

§ 140. Når utbygd vasskraft blir løst mot vederlag i rett til kraft, skal saksøkeren erstatte det tap saksøkte lider ved avbrytelse i driften og ved å bytte kraftkilde. For denne erstatning og for mulig oversittelse av fristen for kraftleveringens begynnelse plikter saksøkeren å stille sikkerhet med et av skjønnet fastsatt beløp før fravikelseskjennelse blir avsagt.

§ 141.

1. Såfremt den kraft som skal leveres saksøkte ikke er stillet til hans rådighet på det tidspunkt som skjønnet har fastsatt, kan saksøkte kreve erstatning for det tap han lider. Er misligholdelsen vesentlig, kan han kreve kraftretten innløst etter dens fulle verdi. Kravet gjennomføres ved skjønn.
2. I tilfelle av vedvarende forsømmelighet i kraftleveringen kan innehaveren av kraftretten likeledes kreve retten innløst etter dens fulle verdi.
3. For avbrytelser i kraftleveringen har innehaveren av kraftretten krav på erstatning. Dog kan slik erstatning ikke kreves når avbrytelsen skyldes omstendigheter som

ikke kunne forebygges, som flom, isgang, iskraving, lyn- 15 mars.
nedslag, streik, lockout, krig eller annen lignende årsak, Nr. 3.
såfremt det ikke blir vist forsømmelighet med å få leveringen gjenopptatt. Heller ikke kan erstatning kreves ved avbrytelse som er nødvendig av hensyn til vøling eller tilsyn og som ikke skyldes feil som anleggseieren er ansvarlig for og heller ikke er foretatt i strid med bestemmelser etter § 139, punkt 6. Anleggseieren skal varsle kraftmottageren om avbrytelsen i god tid forut, såfremt det er mulig, og skal påse at avbrytelsen ikke varer lenger enn nødvendig.

4. Hvis slike særlige forhold som nevnt under 3 bevirker innskrenkning i kraftverkets drift, må mottageren finne seg i en forholdsmessig minsking i kraftleveringen, når ikke annet følger av det som er fastsatt om kraftrettens omfang.
5. Ved innløsningsskjønnet eller ved særskilt skjønn som kraftmottageren begjærer senere, kan det fastsettes at erstatning for avbrytelse i kraftleveringen skal settes til en av skjønnet bestemt sum for hver dag avbrytelsen varer, med rett for kraftmottageren til å kreve ytterligere erstatning når større skade kan ettervises. Den fastsatte sum kan kreves forhøyet eller nedsatt ved nytt skjønn på grunn av endrede forhold, men ikke før 5 år er gått etter at summen er fastsatt eller endret eller krav på endring er avslått.
6. For erstatning etter reglene i punkt 3, jfr. punkt 5, har kraftmottageren pant i det samlede vassfall og kraftverket med prioritet nest etter skatter. Anleggseieren kan kreve å få panteretten avløst mot å stille annen sikkerhet for mulig erstatningsansvar opp til et beløp som fastsettes av innløsningsskjønnet eller av et særskilt skjønn senere.

§ 142.

1. Hvis kraftmottageren ikke betaler det han skal etter § 138, kan kraftleveringen etter forutgående rimelig varsel avbrytes inntil betaling skjer. På samme måte kan leveringen avbrytes for en kortere tid hvis mottageren bruker kraften på en slik måte at det er til ulempe av betydning for kraftverket eller dets andre kraftmottagere. I tilfelle av vedvarende forsømmelighet fra mottagerens side kan anleggseieren kreve å innløse kraftretten mot å betale dens fulle verdi. Kravet gjennomføres ved skjønn.
2. Blir kraftleveringen avbrutt av noen annen grunn enn de ovenfor omhandlede, er kraftmottageren fri for å be-

15 mars. Nr. 3.

tale den i § 138 omhandlede avgift eller en forholdsmessig del av den, for den tid avbrytelsen varer.

§ 143.

1. Hvis endringer i forholdene medfører at kraftretten voder anleggseieren tap eller ulempe som står i åpenbart mishøve til rettens betydning for kraftmottageren, kan anleggseieren kreve retten avløst ved skjønn mot full erstatning.
2. Anleggseieren kan i ethvert tilfelle fri seg for plikten til videre kraftlevering ved å overdra hele vassfallet med kraftverk og de nødvendige ledninger for kraftleveringen i god driftsmessig stand og fritt for heftelser til den som er innehaver av kraftretten.

Trettende kapitel.

Tilsyn med vassdrag.

§ 144.

1. Kongen kan i den utstrekning han finner det nødvendig, anordne offentlig tilsyn med vassdrag og med utførelse, bruk og vedlikehold av anlegg i eller over vassdrag.
2. Tilsynet med regulerings- eller kraftanlegg omfatter alle de innretninger som endrer vassføringen eller vassleiet, så som dammer, kanaler, tunneller, bassenger og rørledninger, og i kraftverk de innretninger som fører vasskraften over på turbinakslen.
3. Enhver anleggseier plikter å gi tilsynet de opplysninger som det anser påkrevd for sin virksomhet. Tilsynet skal ha uhindret adgang til anlegg som står under dets tilsyn og kan når det trengs, kreve foretatt de foranstaltninger som er nødvendige for å bedømme anleggets soliditet. Tilsynets tjenestemenn plikter å vise fram skriftlig legitimasjon.
4. For tilsynet skal anleggseieren betale en avgift til statskassen etter regler som Kongen fastsetter. Avgiften med seks prosent rente fra forfallstid kan inndrives ved panting.

§ 145.

1. Den som vil påbegynne et anlegg som er undergitt offentlig tilsyn, skal melde det til tilsynet før arbeidet blir igangsatt. Det samme gjelder når anleggsarbeid gjenopptas etter å ha vært innstilt.
2. Gjelder arbeidet damanlegg eller anlegg til vasskraftutnytting, skal meldingen inneholde opplysning om hvem som er arbeidsleder og i den egenskap har ansvaret for at arbeidet blir utført fagmessig og på lovlig måte. Det

skal sendes med erklæring fra den oppgitte arbeidsleder om at han tar på seg dette ansvar. Tilsynet kan kreve at arbeidslederen skal være godkjent av det. 15 mars. Nr. 3.

3. Finner tilsynet at et anlegg ikke blir bygd i samsvar med gjeldende regler, kan tilsynet påby at arbeidet skal stanse og feilen rettes. Når tilsynet krever det, skal arbeidslederen holde tilsynet underrettet om arbeidets gang.

§ 146.

1. Avgjørelser av tilsynsmyndighetene i henhold til dette kapitel skal i anbefalt brev meddeles den som saken vedkommer.
2. Avgjørelsen kan innen 2 måneder etter at meddelelsen ble sendt, kreves forelagt Kongen til prøving. Fremsettelsen av slikt krav har oppsettende virkning, hvis ikke den myndighet som har truffet avgjørelsen finner det nødvendig at avgjørelsen etterkommes straks.
3. Tilsynet har taushetsplikt om de drifts- og forretningsforhold som det får kunnskap om i sin virksomhet og plikt til å avholde seg fra enhver etterligning av hemmeligholdte innretninger som det får kunnskap om i virksomheten.

Fjortende kapitel.

Om tvungen avståing av vassfall til offentlig bruk.

§ 147.

1. Når det trengs for å få vasskraft til bruk for statens anlegg eller innretninger eller til bruk under utførelsen av slike anlegg eller for å tilfredsstille et alminnelig behov for elektrisk kraft til industrielt eller annet bruk, kan Kongen kreve et skikket vassfall avstått til staten for alltid eller for en nærmere angitt tid.
2. Kongen kan også gi den som har fått konsesjon på å bygge eller drive jernbane til bruk for almenheten, tillatelse til å kreve slik avståing til bruk for driften av jernbanen og dens verksteder eller under anleggsarbeidet.

§ 148.

1. Når det trengs for å tilfredsstille en kommunes behov for elektrisk kraft til alminnelig fordeling, kan Kongen gi kommunen tillatelse til å kreve avstått vassfall som enten ikke er utbygd eller bare utbygd for under halvdelen av den kraftmengde som fallet antas å kunne gi ved regulering som med fordel kan iverksettes i en rimelig nær fremtid. Et vassfall anses utbygd for den kraft-

15 mars. Nr. 3.

mengde som anlegget kan utnytte med de vasskraftmaskiner som er oppsatt.

2. Tilhører vassfallet en annen kommune, kan tillatelse bare gis når den sistnevnte kommune ikke trenger vassfallet av hensyn til sitt behov for kraft til alminnelig fordeling. Den kommune hvor vassfallet ligger kan dog få tillatelse dersom kommunen innen sine grenser ikke kan skaffe seg annet høvelig vassfall.
3. Med kommune menes her fylkeskommune, herredskommune, bykommune og bygningskommune. Like med kommune står kommunelag hvis vedtekter er stadfestet av Kongen.
4. Eiendom som er ervervet ved avståing etter denne bestemmelse, kan ikke avhendes uten samtykke av Kongen.

§ 149.

1. Når tillatelse etter § 147 eller 148 gjelder vassfall som for noen del er utbygd, omfatter tillatelsen også tvungen avståing i fornøden utstrekning av de innretninger og anlegg som endrer vassføringen og vassleiet, og i tilfelle kraftstasjon med tilhørende innretninger.
2. I forbindelse med tillatelse til å kreve avstått vassfall kan Kongen gi slik tillatelse til å kreve avståing for vasskraft-utnyttingen, som etter § 62 kan gis til en vassfallseier.

§ 150.

1. Hvis det finnes noe ikke utbygd fall som er tjenlig for formålet, må det ikke gis tillatelse til å kreve avstått fall som helt eller delvis er utbygd, med mindre dette fall høver vesentlig bedre.
2. Tillatelse til å kreve avståing etter § 147, punkt 2, eller § 148 bør ikke gis når søknaden gjelder et vassfall som er vesentlig større enn nødvendig for å dekke behovet for kraft og det finnes et annet fall som kan være gjenstand for avståing og som med hensyn til størrelse passer vesentlig bedre til behovet. Ved avgjørelsen skal reguleringsadgang også tas i betraktning.
3. Ved avgjørelsen av søknader om tillatelse etter § 148 bør det legges vekt på at den fremtidige kraftforsyning i det omliggende distrikt ikke blir vanskeliggjort.

§ 151.

1. Når tillatelse etter §§ 147 eller 148 gjelder vassfall som er utbygd helt eller delvis, kan det fastsettes i tillatelsen at den som nå eier eller bruker kraften skal ha en nærmere bestemt rett til å leie kraft hos erververen. Dette gjelder selv om det ikke blir nok kraft tilbake til erververens behov, når det ikke for øvrig medfører vesentlig tap

eller ulempe. Det kan også fastsettes at erververen skal ha rett til å overta kraftleveringskontrakter som er inngått.

2. I tillatelse etter § 147, punkt 2, eller § 148 skal det fastsettes at vassfallet innen en fastsatt frist skal være utbygd og kraftverket være satt i drift i en nærmere angitt utstrekning. Fristen må ikke være over 7 år, med mindre særlige omstendigheter gir grunn til å sette den lenger. Den fastsatte frist kan senere forlenges av departementet på grunn av særlige omstendigheter som inntreffer etter at tillatelsen er gitt. Ved fristberegningen medtas ikke tid som det har vært umulig å utnytte på grunn av arbeidsstans eller av andre årsaker. Hvis fristen blir oversittet, har den tidligere eier eller hans ettermann rett til å kreve en tilleggserstatning såfremt vassfallet ved nytt skjønn, som holdes på erververens bekostning, etter forholdene på skjønnstiden settes til en høyere verdi enn den erstatning som ble betalt ved avståingen med tillegg av rente og rentesrente etter 5 prosent for året. Tilleggserstatningen utgjør forskjellen mellom de nevnte summer, og hefter på vassfallet med panterett nest etter skatter. Krav om skjønn til fastsettelse av tilleggserstatning må være fremsatt før vassfallet er utbygd og kraftverket satt i drift i den utstrekning som ble bestemt i tillatelsen, og saken må fremmes uten unødig opphold.

3. Når et vassfall er ervervet i samsvar med § 148 og fallet ikke innen den fastsatte frist er utbygd for slikt formål som der nevnt, kan en annen kommune gis rett til å kreve fallet avstått uten hensyn til bestemmelsen i § 148, punkt 2.

§ 152.

1. Ved avståing av vassfall til kommuner skal skjønn og overskjønn avgis på den måte som er omhandlet i § 130, punkt 2. Når det gjelder andre kommuner enn fylkeskommuner, skal skjønnsmennene tas utenfor kommunen.
2. Fristen til å begjære skjønn er 6 måneder ved avståing etter § 147, punkt 2, og ved § 148. Retten til å kreve avståing faller bort hvis skjønnet ikke fremmes uten ufornødent opphold.
3. Ved avståing etter §§ 147 og 148 skal erstatningssummen forhøyes med 25 prosent av selve vassfallets verdi.

§ 153.

1. Når eieren av et vassfall forlanger at en kommune skal avgjøre om den vil søke tillatelse til å kreve vassfallet avstått etter § 148, må kommunestyret treffe sin avgjørelse og i tilfelle sende inn søknad om tillatelse innen 6 måneder etter at begjæringen fra eieren er mottatt.

15 mars. Nr. 3.

Hvis søknad ikke blir innsendt eller tillatelse ikke blir gitt, kan en søknad senere ikke innvilges før det er gått 10 år etter at begjæringen ble mottatt.

2. Har vassfallet flere eiere, må avgjørelsen være forlangt av eiere som sammenlagt representerer minst halvdelen av vassfallet.

Femtende kapitel.

Forskjellige bestemmelser.

§ 154.

1. Med bot eller med fengsel inntil 4 måneder straffes, når forholdet ikke rammes av noe strengere straffebud,
   a) den som overtrer bestemmelse etter § 17, punkt 3, eller § 50, punkt 1, eller noen av bestemmelsene i §§ 48, 49, 51, punkt 1, eller disse paragrafer sammenholdt med § 53, eller overtrer pålegg gitt etter § 18;
   b) den som setter i verk noe tiltak uten påbudt godkjenning etter § 109 eller uten å oppfylle de vilkår som er satt etter § 110, eller som ved iverksettingen avviker i noe vesentlig punkt fra den plan som er godkjent av tilsynet eller ved skjønn, eller som i strid med § 116, punkt 3, river ned eller setter ut av virksomhet noe vassdragsanlegg uten godkjenning eller ikke følger de regler for arbeidet som tilsynet har fastsatt etter den nevnte bestemmelse;
   c) den som overtrer påbud etter § 120, punkt 1 eller 3, eller § 145, punkt 3;
   d) den som ved slipping eller tilbakeholding av vatn setter seg ut over vilkår som er fastsatt i godkjenning eller tillatelse eller i skjønn etter § 112 eller § 113;
   e) den som overtrer forskrifter eller forbud som er gitt etter § 123.
2. Offentlig påtale finner ikke sted med mindre det begjæres av Hovedstyret. De under b) og d) nevnte overtredelser påtales også etter begjæring av fiskeristyret såfremt det gjelder en laks- eller sjøaure-elv.

§ 155.

1. Med bot straffes, når forholdet ikke rammes av noe strengere straffebud, den som setter i gang et arbeid uten å ha sendt pliktig melding etter § 145, punkt 1 og 2, eller unnlater å etterkomme pålegg etter § 145, punkt 3.
2. Offentlig påtale finner ikke sted med mindre det begjæres av Hovedstyret.

§ 156. 15 mars.

1. Med bot straffes den som overtrer påbudet i § 81, punkt 1, eller forskrifter som Kongen har gitt med hjemmel i § 81, punkt 1, eller overtrer regler som er gitt etter § 99, punkt 3. Nr. 3.
2. På samme måte straffes den som fortsetter en virksomhet når den er forlangt stanset etter § 50, punkt 3.
3. Offentlig påtale finner ikke sted med mindre det begjæres av en fornærmet.

§ 157. Rådigheten over vassdrag som danner riksgrense eller som går til eller kommer fra naborike, skal være undergitt de innskrenkninger som følger av folkerettens regler eller av overenskomst med naboriket. Kongen kan gi nærmere bestemmelser til klargjøring og gjennomføring av folkerettsreglene.

§ 158.

1. Denne lov trer i kraft 1 januar 1941.
2. Fra denne lovs ikrafttreden oppheves lov om krabbastømmer av 12 juli 1848, lov om vassdragenes benyttelse m. v. av 1 juli 1887 med senere endringslover, lov om tvungen avståelse av vassfall i visse øyemed til kommuner av 15 august 1911 med senere endringslov, lov om anlegg av kommunal kloakk av 21 juli 1916, midlertidig lov om tvungen avståelse av vassfall m. v. til staten av 6 juli 1917 og lov om vassdragsreguleringer av 14 desember 1917 §§ 24 og 25.

Lov *) [1]) **om tillegg til lov nr. 6 av 24 juni 1938 om å utvide grensene for kjøpstaden Hønefoss.** 15 mars. Nr. 4.

Lov nr. 6 av 24 juni 1938 om å utvide grensene for kjøpstaden Hønefoss gis følgende tillegg:

§ 1. De personer som i medhold av gjeldende lovgivning fra 1 juli 1937 har drevet håndverk på det område som fra 1 juli 1938 er overgått fra Norderhov herred til kjøpstaden Hønefoss, skal ha rett til på dette område å fortsette den næring de har drevet.

De næringsdrivende som omhandles i denne paragraf må melde seg for politimesteren i Hønefoss innen to måneder etter denne tilleggslovs ikrafttreden for å kunne nyte de rettigheter som herved tillegges dem.

Vedkommende departement gir de nærmere forskrifter som finnes påkrevd etter denne paragraf.

§ 2. Denne lov trer i kraft straks.

*) Kunngj. 27 mars i Lovtid. 1 nr. 11.

[1]) St.vedtak 1 mars. Se Ot. prp. nr. 12. Innst. O. nr. 18. St.tid., forh. i Ot. s. 144; i Lt. s. 33.

15 mars. Nr. 5.

Lov *) [1]) **om endring i lov av 10 juni 1938 om utskriving av hester og kjøretøyer ved mobilisering.**

§§ 11 og 18 i lov av 10 juni 1938 om utskriving av hester og kjøretøyer ved mobilisering skal heretter lyde slik:

§ 11. I de kommuner som er nevnt i § 10, skal kommunestyret velge et kommunalt utvalg på minst 5 medlemmer til å ordne med utskrivingen. Tjenestetiden for medlemmene skal være det samme antall år som bestemt for medlemmer av kommunestyre.

Valgbar og pliktig til å motta valg er enhver som er valgbar ved kommunevalg. De som velges, skal så vidt mulig være hestekyndige. Menn som kan bli kalt inn til militærtjeneste ved mobilisering, velges ikke. Gjenvalg kan finne sted. Dog kan et medlem hvis tjenestetid er ute, kreve seg fritatt for den neste periode.

Formann og nestformann i utvalget velges av kommunestyret. Om mulig skal minst halvparten av utvalgets medlemmer ha vært medlemmer av tidligere utvalg.

§ 18. De deler av riket som det skal utskrives hester og kjøretøyer fra, inndeles av Kongen i mønstringsdistrikter.

For hvert slikt distrikt skal oppnevnes en mønstringsnevnd på 3 medlemmer med 3 varamenn. Kongen kan bestemme at det skal oppnevnes særskilt nevnd for kjøretøyer.

Formann i nevnden og varamannen for ham skal fortrinsvis være militære befalingsmenn og beordres eller antas for et kalenderår av den militæravdeling som skal motta hester og kjøretøyer gjennom nevnden. De 2 andre medlemmer med varamenn oppnevnes av den herreds- eller byrett hvis embetskrets mønstringsdistriktet hører til. Deres tjenestetid er den samme som bestemt for medlemmer av kommunestyre.

Omfatter et mønstringsdistrikt deler av flere domsogn, skal vedkommende regjeringsdepartement fastsette hvilken herreds- eller byrett skal foreta oppnevningen.

De 4 menn som herreds- eller byretten oppnevner, skal være hestekyndige. Det skal ikke oppnevnes menn som kan bli kalt inn til militærtjeneste ved mobilisering, eller som er oppnevnt som medlemmer eller varamenn i skjønnsnevnd etter lov om militære rekvisisjoner i krigstilfelle. De oppnevnte kan ikke nekte å overta vervet. Når et medlems tjenestetid er ute, kan han dog kreve seg fritatt for den neste periode.

---

*) Kunngj. 27 mars i Lovtid. 1 nr. 11.

[1]) St.vedtak 1 mars. Se Ot. prp. nr. 13. Innst. O. nr. 17. St.tid., forh. i Ot. s. 143—144; i Lt. s. 33.

Lov*)[1]) om endring i lov om aldersgrenser for fastlønt militært befal av 6 juni 1930 med tilleggslover av 19 mai 1933 og 17 mars 1938.** 15 mars. Nr. 6.

§ 2 i lov av 6 juni 1930 med tilleggslover av 19 mai 1933 og 17 mars 1938 om aldersgrenser for fastlønt militært befal skal fra 1 juli 1940 lyde således:

§ 2. Som aldersgrense gjelder:

65 år for generaler og admiraler, garnisonerende stabsofficerer, musikkløytnanter som tjenstgjør som musikkinstruktører ved divisjonsmusikkorpsene, divisjons- og våpenskrivere, befalsskoleutdannede løytnanter i Generalstaben, andre befalsskoleutdannede løytnanter ved administrasjon som det ikke nedenfor er fastsatt lavere aldersgrense for, vollmestre, arsenalløytnanter, skriver ved Sanitetskorpsets stab.

Spesialofficerer i Marinen av kapteins og løytnants grad unntatt overmusikere.

60 år for majorer i distriktstjeneste, kapteiner og rittmestre, befalsskoleutdannede løytnanter ved kompani og tilsvarende avdeling, kvartermestre i Hæren, musikkløytnanter, mekanikerløytnanter, fenriker ved administrasjon, musikkfenriker, mekanikerfenriker.

Overmusikere, spesialofficerer i Marinen av fenriks grad.

55 år for krigsskoleutdannede intendanturløytnanter i Hæren.

52 år for krigsskoleutdannede løytnanter, veterinærløytnanter, fenriker ved tropp og mekanikersersjanter.

Løytnanter i sjøofficerskorpset.

Lov*)[2]) om midlertidige tillegg til lov om patenter av 2 juli 1910 med tilleggslover.** 15 mars Nr. 7.

§ 1. Den prioritetsfrist for patentkrav, som er fastsatt i overenskomst etter § 45 i patentloven, forlenges med en tilleggsfrist, slik at begge frister til sammen blir 24 måneder. Tilleggsfristen gjelder ikke i tilfelle hvor prioritetsfristen var utløpet 1 september 1939.

Utnyttelsesrett kan oppstå i den forlengede prioritetstid.

§ 2. Den i § 1 nevnte forlengelse av prioritetsfristen tilkommer ikke borgere eller undersåtter av fremmed stat med

---

*) Kunngj. 27 mars i Lovtid. 1 nr. 11.

[1]) St.vedtak 11 mars. Se Ot. prp. nr. 19. Innst. O. nr. 31. St.tid., forh. i Ot. s. 153; i Lt. s. 35.

[2]) St.vedtak 14 mars. Se Ot. prp. nr. 21. Innst. O. nr. 37. St.tid., forh. i Ot. s. 158—159; i Lt. s. 35.

15 mars. Nr. 7.

mindre denne på sin side tilstår norske borgere eller undersåtter en forlengelse av fristen.

Kongen avgjør i hvilke stater dette vilkår skal anses å være oppfylt.

§ 3. Den avgift av kr. 100 som i patentlovens § 15 er foreskrevet for gjenopprettelse av et patent kan helt eller delvis ettergis i tilfelle hvor gjenopprettelsen begrunnes med at patentets bortfall skyldes forhold som står i forbindelse med krigen.

Begrunnet søknad om ettergivelse må innsendes samtidig med søknaden om gjenopprettelse og avgjøres i tilfelle i forbindelse med beslutningen om patentet blir å gjenopprette og av samme myndighet som treffer beslutning herom.

Som vilkår for gjenopprettelse skal det settes, at den del av avgiften som ikke ettergis, blir innbetalt til Styret for det industrielle rettsvern innen 2 måneder fra den dag da meddelelsen til søkeren om avgjørelsen utgår fra Styret (ekspedisjonens dato).

§ 4. Er et krav om patent, som ble utlagt til alminnelig ettersyn senere enn 1 juli 1939, avvist på grunn av at den i patentlovens § 26 foreskrevne avgift ikke er innkommet innen den i loven satte frist og unnlatelse av betalingen skyldes forhold som står i forbindelse med krigen, har vedkommende patentsøker anledning til å etterbetale avgiften i inntil 6 måneder etter utlegningstidens utløp, med den følge at avvisningen betraktes som ikke skjedd.

Om vilkårene for å godta innbetalingen således som nevnt er til stede, avgjøres av Styrets sjef etter innstilling av det utvalg i Styrets første avdeling som har truffet beslutning om avvisning.

§ 5. Frist innen hvilken en patentsøker kan fremsette forlangende om fornyet avgjørelse i henhold til patentlovens § 31, forlenges med 6 måneder såfremt fristen ikke var utløpet 1 september 1939 og oversittelsen skyldes forhold som står i forbindelse med krigen.

Avgjørelse om vilkårene for forlenget frist er til stede treffes av formannen i det utvalg i Styrets annen avdeling hvor vedkommende sak i tilfelle vil bli å behandle.

Når patent gis i henhold til patentkrav som har vært utlagt til alminnelig ettersyn og som er blitt gjenopprettet etter bestemmelsen i denne eller i foranstående paragraf, skal det i forbindelse med kunngjøringen om bevilgningen og i registret inntas anmerkning om at kravet er gjenopprettet i henhold til nærværende lov.

§ 6. De frister som blir forlenget ved §§ 1, 4 og 5 kan Kongen forlenge ytterligere på tilsvarende vilkår for ett eller flere tidsrom, dog ikke slik at fristen løper ut over 31 mars 1941. 15 mars. Nr. 7.

§ 7. Denne lov trer i kraft straks.

Den som etter utløpet av den opprinnelige prioritetsfrist, men før denne lovs ikrafttreden, har inngitt patentkrav her i riket, beholder sin fortrinnsrett uansett fristforlengelsen etter § 1.

Den som i tidsrommet mellom avvisning av krav om patentbeskyttelse for en oppfinnelse og denne lovs ikrafttreden har inngitt krav om beskyttelse for samme oppfinnelse, beholder sin fortrinnsrett uansett rettighet som kan oppstå etter bestemmelsen i § 4 eller i § 5. Heller ikke utnyttelsesrett som er ervervet i nevnte tidsrom blir berørt av bestemmelsene i §§ 4 og 5.

Lov *) [1]) **om forandring i lov av 26 januar 1940 om utskriving av verneskatt til staten på formue og inntekt for budsjett-terminen 1939—1940.** 15 mars. Nr. 8.

I.

§ 2 i lov av 26 januar 1940 om utskriving av verneskatt til staten på formue og inntekt for budsjett-terminen 1939—1940 skal lyde således:

Ligningsvesenet foretar utregning av verneskatten. Utlegging av skatteliste blir ikke å foreta. Derimot sender ligningsvesenet melding til hver enkelt skattyter om den iliggnede verneskatt og dens forfallstid.

Forfallstiden fastsettes av Stortinget i skattebeslutningen. Dog kan innbetaling ikke i noe tilfelle kreves før det er gått 14 dager fra den dag da melding til skattyterne (skattesedler) ble sendt ut.

Skatteoppkreveren utferdiger kunngjøring om at skatten under utpantings tvang er å betale inn til de tider som er fastsatt i Stortingets skattebeslutning, og til hvem innbetalingen skal finne sted innen hvert skattedistrikt.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

---

*) Kunngj. 27 mars i Lovtid. 1 nr. 11.

[1]) St.vedtak 14 mars. Se Innst. O. nr. 35. St.tid., forh. i Ot. s. 155—157; i Lt. s. 33—35.

15 mars. **Kongelig kunngjøring** *) [1]) om skatt på bankinnskudd for budsjett-terminen 1 juli 1940—30 juni 1941.

For budsjett-terminen 1 juli 1940—30 juni 1941 erlegges skatt av bankinnskudd på grunnlag av bankenes regnskapsår 1940 med 25 prosent av renteavkastningen på den enkelte innskyters konto. Skatten skal dog minst utgjøre 3 pro mille av det ved inntektsårets utløp innestående beløp. Skatten forfaller til betaling 2 januar 1941.

Av skatt som ikke er betalt innen 1 mars 1941 svares renter med 5 pst. pr. år.

15 mars. **Kongelig kunngjøring***) [2]) om verneskatt til staten på formue og inntekt for budsjett-terminen 1 juli 1939—30 juni 1940.

§ 1. For budsjett-terminen fra 1 juli 1939—30 juni 1940 skal det i tillegg til den skatt som utskrives etter Stortingets vedtak av 16 juni 1939 erlegges en særskilt verneskatt til staten etter følgende regler:

I. Skattepliktige som går inn under skattevedtakets avdeling A § 1 I—IV erlegger verneskatt med beløp som svarer til 50 pst. av statsskatten. Skattepliktige som går inn under V er fritatt for å erlegge verneskatt.

II. Andre skattepliktige (skattevedtakets avdeling A § 1 VI) erlegger:

a. Verneskatt på formue:

Av formue	kr.	25 000	og derunder	—	intet.
»	»	26 000		kr.	2,00
»	»	27 000		»	2,50
»	»	28 000		»	3,00
»	»	29 000		»	3,50
»	»	30 000		»	4,00
»	»	31 000		»	4,50
»	»	32 000		»	5,00
»	»	33 000		»	5,50
»	»	34 000		»	6,00
»	»	35 000		»	6,50
»	»	36 000		»	7,00
»	»	37 000		»	7,50

*) Kunngj. 27 mars i Lovtid. 1 nr. 11.

[1]) St.vedtak 2 mars. Se St.prp. nr. 8. Innst. S. nr. 30. St.tid. s. 528—529.

[2]) St.vedtak 13 mars. Se St.prp. nr. 9. Innst. S. nr. 43. St.tid. s. 570—597.

15 mars.

Av formue kr. 38 000 kr. 8,00
» » » 39 000 » 8.50
» » » 40 000 og derover 50 pst. av statsskatten av formue.

b. Verneskatt på inntekt:

1. Skattepliktige i klasse 0 og 1:

Av	skattbar	inntekt	kr.	3 000	og	derunder	— intet.
»	»	»	»	3 100		kr.	5
»	»	»	»	3 200		»	10
»	»	»	»	3 300		»	15
»	»	»	»	3 400		»	20
»	»	»	»	3 500		»	25
»	»	»	»	3 600		»	30
»	»	»	»	3 700		»	35
»	»	»	»	3 800		»	40
»	»	»	»	3 900		»	45
»	»	»	»	4 000		»	50
»	»	»	»	4 100		»	55
»	»	»	»	4 200		»	60
»	»	»	»	4 300		»	65
»	»	»	»	4 400		»	70
»	»	»	»	4 500		»	75
»	»	»	»	4 600		»	80
»	»	»	»	4 700		»	85
»	»	»	»	4 800		»	90
»	»	»	»	4 900		»	95
»	»	»	»	5 000	og	derover	50 pst. av

statsskatten av inntekt.

2. Skattepliktige i klasse 2:

Av	skattbar	inntekt	kr.	3 400	og	derunder	— intet.
»	»	»	»	3 500		kr.	5
»	»	»	»	3 600		»	10
»	»	»	»	3 700		»	15
»	»	»	»	3 800		»	20
»	»	»	»	3 900		»	25
»	»	»	»	4 000		»	30
»	»	»	»	4 100		»	36
»	»	»	»	4 200		»	42
»	»	»	»	4 300		»	48
»	»	»	»	4 400		»	54
»	»	»	»	4 500		»	60
»	»	»	»	4 600		»	66
»	»	»	»	4 700		»	72
»	»	»	»	4 800		»	78
»	»	»	»	4 900		»	84

15 mars.

Av skattbar inntekt kr. 5 000 kr. 90
» » » » 5 100 » 96
» » » » 5 200 » 102
» » » » 5 300 » 108
» » » » 5 400 og derover 50 pst. av statsskatten av inntekt.

3. Skattepliktige i klasse 3 og høyere skatteklasse:
Av skattbar inntekt kr. 3 900 og derunder — intet.
» » » » 4 000 kr. 5
» » » » 4 100 » 10
» » » » 4 200 » 15
» » » » 4 300 » 20
» » » » 4 400 » 26
» » » » 4 500 » 32
» » » » 4 600 » 38
» » » » 4 700 » 45
» » » » 4 800 » 52
» » » » 4 900 » 59
» » » » 5 000 » 66
» » » » 5 100 » 73
» » » » 5 200 » 80
» » » » 5 300 » 87
» » » » 5 400 » 94
» » » » 5 500 » 101
» » » » 5 600 » 108
» » » » 5 700 » 115
» » » » 5 800 » 122
» » » » 5 900 og derover 50 pst. av statsskatten av inntekt.

§ 2. Det framkomne skattebeløp blir å avrunde slik at beløp til og med 50 øre nedsettes, beløp over 50 øre forhøyes til det nærmeste antall hele kroner.

§ 3. Skattebeløp under 20 kroner forfaller i sin helhet til betaling 15 april 1940. Skattebeløp på 20 kroner og derover forfaller med en tredjepart 15 april, en tredjepart 15 juni og en tredjepart 15 oktober 1940.

§ 4. Dersom den samlede skatt for 1939—40 til stat og kommune av inntekt for noen skattepliktig som følge av utligningen av verneskatt blir brakt til å overstige 95 pst. av den antatte inntekt ved statsskatteligningen, blir etter søknad verneskatten å nedsette, i tilfelle å frafalle, i den utstrekning den overstiger nevnte grense. Søknad som her nevnt inngis til og avgjøres av Riksskattestyret.

§ 5. Vedkommende regjeringsdepartement kan etter søknad fra den skattepliktige frafalle eller nedsette ilignet

verneskatt, dersom hans evne til å betale skatten — sammenlignet med hans økonomiske tilhøve i inntektsåret 1938 — er blitt vesentlig nedsatt. 15 mars.

Kongelig kunngjøring*)[1]) om forhøyelse av det ekstraordinære tillegg til den gjeldende innførselstoll. 15 mars.

Fra den tid Kongen bestemmer, skal den gjeldende tolltariffs post «Ull og ullvarer 13. b» (l.nr. 912) og tolltariffens avsnitt «Midlertidige tolltillegg» lyde slik:

Ull og ullvarer: 13. andre ullvarer:

— — — — — —

b. ellers — også om varen inneholder tråd helt eller delvis av silke, såfremt vekten av silken ikke utgjør mer enn 7 pst. av varens hele vekt .... 1 kg kr. 1,55 dog høyst 34 pst. av verdien inklusive tolltillegg.

Midlertidige tolltillegg.

I. Som tillegg til den til enhver tid pliktige toll (herunder også til de i tolltariffens innledende bestemmelser anførte tollsatser) oppkreves midlertidig 50 pst. for alle varer unntatt følgende:

Frukter 1. a.
» 1. b.
» 1. c.
» 2. c.
» 2. d.
» 2. f.
» 2. g.
Grønnsaker 1. b.
» 3. a.
Kork B. a. 1.
» B. a. 2.
Nøtter a.
Ris uavskallet, løs.
» » i emballasje.
» avskallet.
Vin 1. a.
» 1. b.
» 2. a.

*) Kunngj. 27 mars i Lovtid. 1 nr. 11.
[1]) St.vedtak 14 mars.

15 mars. Unntatt fra tillegget er dessuten bensin-, petroleums- og råoljemotorer, elektromotorer og elektriske generatorer, treskemaskiner for motordrift og andre landbruksmaskiner, ikke særskilt nevnt, samt deler til forannevnte gjenstander.

II. Som ekstraordinært tillegg til den gjeldende innførselstoll (heri innbefattet de i tolltariffens innledende bestemmelser anførte tollsatser samt de under I anførte midlertidige tolltillegg) oppkreves 10 pst. av det beregnede tollbeløp for sukker av sånn art som omhandles i tolltariffens «Sukker 1. og 2.», 20 pst. for «Brennevin 1. og 2.», «Kork B. a. 1. og 2.» og «Vin 1. a., 1. b. og 2. a.», 80 pst. for te samt 33⅓ pst. for alle andre varer unntatt de under I, siste punktum, oppregnede.

Finans- og tolldepartementet bemyndiges til å nedsette eller oppheve sistnevnte tillegg for så vidt de traktatbundne tollsatser angår.

15 mars. **Stortingsvedtak** *) om forhøyelse om statsgarantien for lån til torskefiskeriene i 1940.

Stortinget samtykker i at statskassen overtar ytterligere garanti overfor Norges bank for et beløp av inntil kr. 1 500 000, i tillegg til det tidligere vedtatte beløp av inntil kr. 2 500 000, for utlån til fiskere eller lag av fiskere til tilvirking av egen fangst og til fiskekjøpere til tilvirking av fisk under torskefiskeriene i 1940.

For lånene skal gjelde samme utlånsregler som i henhold til den allerede vedtatte garanti for 1940, med unntak av at selvtilvirkerne (enkeltfiskere og små lag av fiskere) etter Finansdepartementets nærmere bestemmelse kan gis lån inntil 70 pst. av tilvirkingsomkostningene i tillegg til 70 pst. av dagsprisen for fisken.

Av den forhøyede bevilgning kan inntil kr. 100 000 nyttes til lån til kjøpere og samvirkelag av fiskere til tilvirking og omsetting av ferskfisk og fiskefilet.

15 mars. **Kongelig resolusjon** **).

Etter stortingsvalgslovens og kommunevalglovens § 12 fastsettes dagen for stortingsvalget 1940 til mandag 7 oktober og den alminnelige valgdag for kommunevalgene 1940 til mandag 28 oktober 1940.

---

*) Se St. prp. nr. 42. Innst. S. nr. 62. St.tid. s. 655—664.

**) Kunngj. 27 mars i Lovtid. 1 nr. 11.

Kongelig resolusjon *) om nye alminnelige helsefor- 15 mars.
skrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkuløs syk skifter bopel, for Toten herred, Opland fylke.

Kongeleg resolusjon *) om vedtekt om gjennomføring 15 mars.
av husleigelova i Hareid herad, Møre og Romsdal fylke.

Kongelig resolusjon *). 15 mars.

I. I medhold av lov om statskontroll med skips sjødyktighet av 9 juni 1903 (jfr. tilleggslov av 6 juli 1923) §§ 1 og 47 og lov om sjøfarten av 20 juli 1893 § 26 utferdiges forskrifter om bygging av livbåter m. v.

II. Disse forskrifter trer i kraft 1 mai 1940.

Forskriftene lyder så:

Kapitel I.

Innledende bestemmelser.

§ 1. *Forskriftenes anvendelse.*

1) Disse forskrifter gjelder for livbåter og andre båter, prammer, redningsflåter og flyteredskaper som anbringes ombord i norske skip etter 1 mai 1940.
2) Bestemmelsene i disse forskrifters kapitel IX om utstyr (§§ 41—47) gjelder også for livbåter og andre båter, prammer og redningsflåter som er tatt i bruk på norske skip før 1 mai 1940.
3) På livbåter og andre båter, prammer, redningsflåter og flyteredskaper som er tatt i bruk på norske skip før 1 mai 1940, kan Sjøfartskontoret også anvende andre bestemmelser i disse forskrifter enn bestemmelsene om utstyr, når det finner det nødvendig for å øke sikkerheten for de ombordværende.
4) Sjøfartskontoret kan godta livbåter m. v. som er bygd i utlandet, når det godtgjøres at de er bygd etter regler som i det vesentlige finnes å være jevngode med de tilsvarende bestemmelser i disse forskrifter.
5) Sjøfartskontoret kan dispensere fra bestemmelsene i disse forskrifter i den utstrekning en fravikelse av forskriftene ikke strider mot internasjonale overenskomster eller avtaler.
6) Handelsdepartementet gis myndighet til å foreta endringer i disse forskrifter innen lovens ramme, idet dog de interesserte som dermed måtte være misfornøyd, har høve til å kreve endringen lagt fram for Kongen til godkjenning.

*) Kunngj. 27 mars i Lovtid. 1 nr. 11.

15 mars. § 2. *Båttyper.*

Båttypene er:

1) Båter av klasse I (livbåter) (se kap. II).
   Disse båter er åpne båter med fast kledning som har
   a) flytemidler bare innvendig eller
   b) flytemidler innvendig og utvendig.
2) Båter av klasse II (se kap. III).
   Disse båter er:
   a) åpne båter med flytemidler innvendig og utvendig og med kledningens øvre del til å legge sammen (klappbåter) og
   b) pongtongbåter med fast eller sammenleggbar, vanntett skansekledning.
3) Motorbåter (se kap. IV).
4) Båter og prammer med og uten flytemidler (se kap. V).

Kapitel II.

Livbåter (båter av klasse I).*)

§ 3. *Livbåtenes bygging m. v.*

Alle livbåter må være forsvarlig bygd. De skal ha slik form og slike dimensjoner at de har rikelig stabilitet i sjøgang og tilstrekkelig fribord når de har sitt fulle personantall og hele sin utrustning ombord.

Livbåtene skal være så solide at de uten fare kan settes på vannet med sitt fulle personantall og hele sin utrustning ombord.

§ 4. *Livbåtenes størrelse.*

Ingen livbåt godkjennes dersom dens kubikkinnhold er under 3,5 kubikkmeter (125 kubikkfot eng.).

De regler som er gitt i dette kapitel, gjelder for livbåter som kan føre inntil 65 personer, beregnet etter 10 kubikkfot eng. pr. person.

Dersom en livbåt skal kunne ta 65 personer eller mer, må Sjøfartskontorets samtykke og godkjennelse av tegningene innhentes på forhånd. En livbåt som skal kunne ta 100 personer eller mer, må dessuten være utstyrt med motor og oppfylle forskriftene i kapitel IV.

Ingen livbåt godkjennes dersom den har en vekt på over 20 300 kg (20 eng. tonn) når den er full-lastet med det tillatte antall personer og sitt utstyr.

*) Båter som er bygd etter reglene i Norsk Standard, N S 342, utgitt august 1938, vil tilfredsstille de byggebestemmelser som er gitt i §§ 5—8.

§ 5. *Byggemåte.* 15 mars.

Den konstruktive utformning av livbåtene skal være som angitt på de tegninger som finnes på plansje I.

De skal ha et midlere spring som er lik minst 4 prosent av deres lengde.

§ 6. *Materialdimensjoner og materialsorter.*

Materialdimensjoner og materialsorter skal være som angitt i tabellen på plansje II dersom ikke annet er angitt. Alle de angitte mål gjelder konstruksjonsdelene når de er ferdigarbeidet.

For båter som skal kunne ta 65 personer eller mer, blir materialdimensjonene å øke. Materialdimensjonene for slike båter skal godtas av Sjøfartskontoret.

§ 7. *Materialenes kvalitet m. v.*

Alle trematerialer skal være av beste kvalitet, godt lufttørret og fri for skadelige geite (yte), sprekker og skadelige kvister. Fiberretningen skal følge konstruksjonsdelenes form.

Alle stålbeslag og alle befestigelsesbolter, -nagler og -skruer av stål skal være godt varmgalvanisert (varmforsinket).

Galvanisering av tofteknær og stevnbroker kan sløyfes når disse utføres med godt anlegg og strykes to ganger med mønjemaling.

§ 8. *De enkelte konstruksjonsdeler.*

1. Kjøl, innerkjøl og kjølsvin.

   Kjølen skal være utført i én lengde.

   Innerkjølen festes til kjølen med treskruer i 150 mm avstand. I båter av lengde over 7,3 m kan innerkjølen skjøtes.

   Kjølsvinet skal være utført i én lengde og forbindes til kjølen med 13 mm (½") gjenomgående bolter i 600 mm innbyrdes avstand. I åpningen mellom kjølsvin og innerkjøl skal det under hver bolt anbringes en hårdvedklamp.

   I båter av lengde til og med 6,1 m kan kjølsvin sløyfes når kjølhøyden økes med 20 mm og det ved hvert 4 spant anbringes bunnstokker av krumvokset ek av dimensjon 100 × 38 mm som føres så langt ut i slaget som mulig. Bunnstokkene festes til kjølen med gjennomgående bolter.

2. Stevner og slemholt.

   Krum stevn skal forbindes til kjølen enten ved buttlask (fig. 1) eller vertikal lask (fig. 1 a) eller horisontal lask (fig. 1 b, plansje I).

   Rett stevn skal inntappes i kjølen (fig. 1, plansje I) eller forbindes til denne med vertikal lask.

15 mars. Buttlask og tappforbindelse skal ha innfeldte stålskinner av dimensjon minst 4 × 45 mm på hver side og av tilstrekkelig lengde for anbringelse av minst 4 gjennomgående 6 mm nagler.

Horisontal lask skal ha en lengde av minst 2 × kjølens høyde og minst 2 gjennomgående bolter.

Vertikal lask skal ha minst 5 stkr. 4 mm kobbernagler.

Innerstevner skal ved båter av lengde til og med 6,1 m forbindes til stevnen med minst 3 og ved større båter med minst 4 gjennomgående 13 mm (½″) bolter, hvorav en i lasken mellom innerstevn og slemholt.

Slemholter skal forbindes til stevn og kjøl med minst 4 gjennomgående bolter fordelt med to på stevn og to på kjøl, og til kjølsvinet med horisontal lask av lengde minst 3 × kjølsvinets høyde og 2 gjennomgående 13 mm (½″) bolter.

I båter uten kjølsvin skal slemholtet overlappe innerkjølen i en lengde av minst 200 mm og kjølen i en lengde av minst 600 mm, samt forbindes til denne med minst 3 gjennomgående bolter.

Stevnene skal ha spunning for innfelning av hudbordenes ender. Spunningslinjen skal ha en avstand fra stevnens innerkant lik 2 × bordtykkelsen. Bordendene kan på anleggssiden uttynnes med inntil ⅓ av sin tykkelse.

Stevnene kan uttynnes mot båtendene fra stevntoppen til i høyde med kjølens overkant. For forstevnens vedkommende kan uttynningen skje til halvparten av den forlangte tykkelse, og for akterstevnens vedkommende til halvparten + 5 mm.

Forstevnen skal beslås med stevnbånd som skal forløpe fra baugbåndet over stevntoppen til 600 mm forbi lasken mellom stevn og kjøl. Båndets bredde skal være halvparten av den fulle stevn-tykkelse; dets tykkelse midt på bredden skal være 10 mm.

3. Hud.

Forbindelsen i nater og bordskjøter samt til spant skal utføres med klinknagler av beste sort varmtrukket kobber og av tilstrekkelig lengde. Naglenes dimensjoner skal minst være:

	Lengde av båt t. o. m. 7,3 m:		Lengde av båt over 7,3 m:	
I æsinger og toftevegere	3,5 mm	firkant	4 mm	firkant
I livholt, spant og innerkjøl	3	—»—	3	—»—
I huden for øvrig	2,5	—»—	2,5	—»—

Forts. s. 262.

Plansje I.

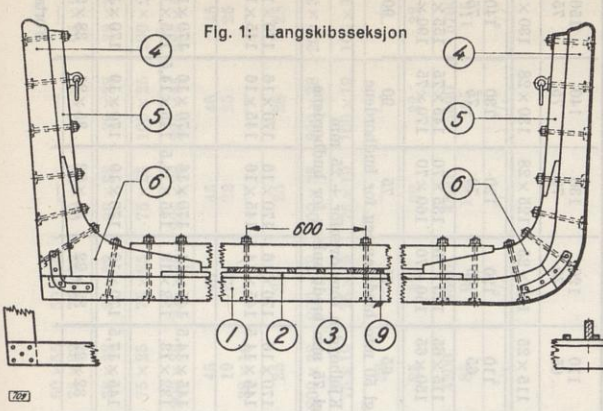

Fig. 1: Langskibsseksjon

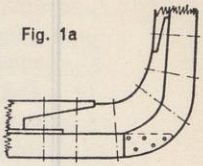

Fig. 1a

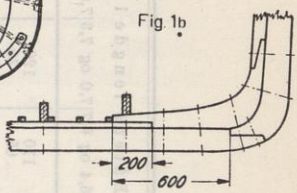

Fig. 1b

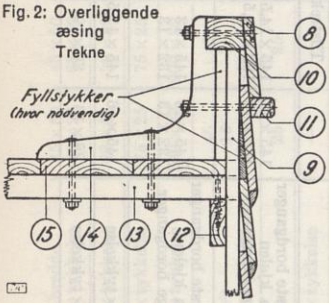

Fig. 2: Overliggende æsing
Trekne

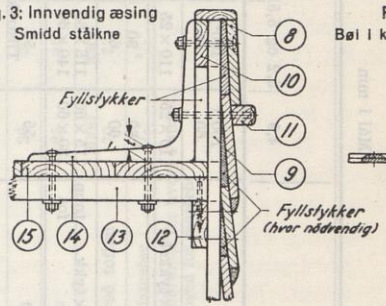

Fig. 3: Innvendig æsing
Smidd stålkne

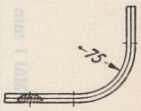

Fig. 3:
Bøi I kne av valset stål

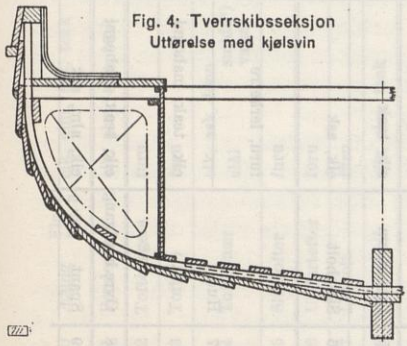

Fig. 4: Tverrskibsseksjon
Uttørelse med kjølsvin

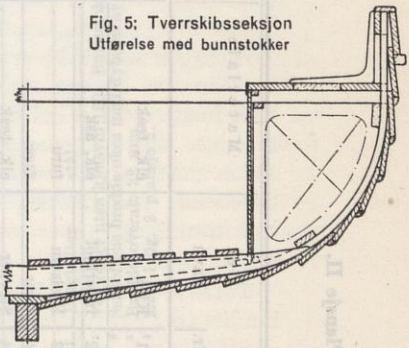

Fig. 5: Tverrskibsseksjon
Utførelse med bunnstokker

Plansje II.

Mål i mm

Nr.	Del Navn	Materiale		Båtens lengde i m 4,9	5,2 og 5,5	5,8 og 6,1	6,4 og 6,7	7,0 og 7,3	7,6 og 7,9	8.2 og 8,5	8,8 og 9,1
1	Kjøl	eik, teak	høyde bredde	100[1]) 60	100[1]) 60	100[1]) 65	110 65	120 70	130 70	140 75	150 75
2	Innerkjøl	eik, ask	bredde × tykkelse	110 × 25	110 × 25	115 × 25	115 × 25	120 × 25	125 × 28	130 × 28	130 × 28
3	Kjølsvin	furu	høyde bredde	80 60	90 65	100 65	110 65	120 65	120 70	130 75	140 75
4	Stevner	eik, teak	bredde × tykk. topp fot	115 × 60 130 × 60	115 × 60 140 × 60	115 × 65 140 × 65	115 × 65 150 × 65	125 × 70 150 × 70	135 × 70 160 × 70	145 × 75 170 × 75	155 × 75 190 × 75
5	Innerstevn	eik, teak	tykkelse bredde	55	55	65	65	75	75	90	90
				Tilstrekkelig til å gi 50 mm bredt anlegg for hudbordene							
6	Slemholt	eik, ask	høyde bredde	Midt i bøyen: Kjølhøyden som ovenfor + 25 mm Tilstrekkelig til å gi 75 mm bredt anlegg for hudbordene							
7	Hud	furu, lerketre	bredde × tykkelse: 4 første bordganger fra kjølen	145 × 13	145 × 14,5	170 × 16	170 × 16	170 × 16	170 × 16	170 × 16	170 × 16
			bredde × tykkelse: øvrige bordganger	132 × 13	132 × 14,5	145 × 14,5	145 × 14,5	145 × 14,5	145 × 16	145 × 16	145 × 16
		eik teak, mahogni	bredde × tykkelse: 4 første bordganger fra kjølen	145 × 13	145 × 13	145 × 14,5	145 × 14,5	145 × 14,5	170 × 16	170 × 16	170 × 16
			bredde × tykkelse: øvrige bordganger	132 × 13	132 × 13	132 × 13	132 × 13	132 × 13	145 × 14,5	145 × 14,5	145 × 14,5
8	Øvre bordgang	eik, teak, mahogni	bredde × tykkelse	145 × 16	145 × 17,5	145 × 17,5	145 × 17,5	170 × 19	170 × 19	170 × 19	170 × 19
9	Spant	eik, alm, ask	bredde × tykkelse	28 × 16	28 × 19	32 × 19	32 × 22	32 × 22	35 × 22	35 × 25	38 × 25

Forts.

10	Æsing Fig. 2 Fig. 3	eik, alm, ask, teak	høyde × bredde bredde × tykkelse	45 × 50 65 × 22	45 × 50 65 × 22	50 × 50 75 × 22	50 × 55 75 × 22	50 × 55 75 × 22	— 90 × 22	— 90 × 25	— 95 × 25
11	Fenderlist	eik, alm, ask, teak	bredde × tykkelse	28 × 28	32 × 32	32 × 32	38 × 32	38 × 32	38 × 32	38 × 38	38 × 38
12	Toftevegere	furu	bredde × tykkelse	75 × 25	75 × 25	75 × 25	75 × 25	75 × 25	75 × 25	100 × 25	100 × 25
13	Tofter[2])	furu	bredde × tykkelse	200 × 32	200 × 32	200 × 35	200 × 38	225 × 38	225 × 38	225 × 45	225 × 45
14	Tofteknær	eik, ask, lønn stål smidd[3]) valset	bredde tykkelse[4]) bredde × tykkelse	45 16 38 × 16	45 16 38 × 16	45 19 38 × 16	45 19 38 × 16	45 22 —	45 22 —	45 25 —	45 25 —
15	Sidetofter	furu	tykkelse	25	25	25	25	25	25	28	28
16	Undertofter	furu	bredde × tykkelse	—	—	—	200 × 38	200 × 38	200 × 38	200 × 38	200 × 38
17	Livholt	furu	bredde × tykkelse	75 × 19	75 × 19	75 × 19	75 × 19	75 × 19	75 × 19	100 × 19	100 × 19
18	Akterspeil	eik, alm, teak	tykkelse	28	32	38	38	—	—	—	—
19	Ror	eik, alm, teak	tykkelse	25	25	25	25	32	32	32	32
20	Mast	gran	lengde diam. ved toften	3000 70	3300 75	3750 80	4200 85	4500 90	4800 100	5400 105	5700 115
21	Ringbolter	stål	gjengediameter	1/2″	1/2″	1/2″	5/8″	5/8″	3/4″	3/4″	3/4″

[1]) Ved båter uten kjølsvin 120. Bunnstokker må anbringes for hvert 4 spant.
[2]) Seiltoftens bredde økes med dybden av utskjæringen for masten.
[3]) Bredde overalt 32 mm.
[4]) Målt i fig. 3 plansje I.

15 mars.

Naglene klinkes på roer av tilstrekkelig tykkelse og for 2,5 mm nagler med minst 9,5 mm diameter, for 3 mm nagler med minst 11 mm diameter og for 3,5 mm og 4 mm nagler minst 12,5 mm diameter.

Det skal i hver nat være en nagle for hvert spant gående gjennom dette, og en nagle i rommet mellom spantene. Landingene skal ikke være mindre enn 19 mm.

Bordskjøter skal har dobbeltradet klinking med 5 nagler i hvert bord. I samme spanterom skal det være minst 2 bordganger mellom skjøter, og skjøt i øvre bordgang skal være anbrakt vel klar av forekommende lask i æsingen.

Hudbordenes ender festes med en rad messingskruer til ytterstevnen og en rad galvanisert stålspiker til innerstevnen.

4. Spant.

Spantavstanden skal være høyst 150 mm fra midte til midte og målt på kjølen.

Spantene skal utføres i én lengde fra æsing til æsing, unntatt i båtens ender hvor de brytes ved slemholtet og innfelles i dette. Kilen mellom kledning og slemholt skal ha fyllstykker og innsettes med bek så halvspantene ikke stopper vannløpet. For hvert tredje halvspant i båtens ender må anbringes bunnstokk av eik og dimensjon 100 × 38 mm.

5. Æsinger.

Båter av lengde 7,6 m og derover skal ha innvendig æsing (fig. 3, plansje I) som forbindes til spant og øvre bordgang med en gjennomgående forbindelse for hvert spant. Dekkbord av 16 mm tykkelse må anbringes og forbindes med skruer til æsing og øvre bordgang. Båter med lengde t. o. m. 7,3 m kan utføres med overliggende æsing (fig. 2, plansje I). Denne skal i hvert tofterom festes med minst 5 gjennomgående forbindelser til øvre bordgang.

Æsinger som ikke er utført i én lengde skal skjøtes ved 2 tofte fra båtens ender. Skjøten utføres med vertikal lask med minst 4 bolter.

6. Livholt og toftevegere skal festes til hvert spant enten med messingskruer eller med gjennomgående forbindelser. De utføres i så stor sammenhengende lengde som mulig og laskes omhyggelig hvis skjøt forekommer.

7. Tofter og benker.

Toftene ska ha innskjæringer for spantene og forbindes til toftevegerne med to messingskruer i hver ende.

Sidebenker skal utføres av så store enkeltlengder som mulig og skjøtes effektivt.

Undertofter skal være løstagbare og ikke være an- 15 mars.
brakt i større høyde over kjølen enn 300 mm. De skal anbringes slik at de kan brukes som spennbord ved roning. Hvor undertofter mangler må anbringes egne spennbord.

Mellom toftene skal innkledningen for luftkassene utføres som løstagbare lemmer. Under toftene skal kledningen være fast og utført av tilstrekelige dimensjoner til å kunne danne en effektiv understøttelse for toftene. Hvor avstanden mellom disse understøttelser overstiger 1500 mm skal det anbringes en støtte over kjølsvinet.

Gangbordene skal være av samme materiale og dimensjoner som toftene og ha gjennomgående forbindelser til tofter og egne tverrstykker.

8. Tofteknær.

Tofteknær skal ved mastetofter og i båter med lengde over 7,3 m være doble. De skal i hver arm festes med minst 2 gjennomgående bolter. Ved stålknær skal boltene i den horisontale arm ha forsenket hode på oversiden og underlagsskive og mutter under toftene. I den vertikale arm skal den ene bolt gå gjennom øvre bordgang og æsing, den andre gjennom fenderlisten. Bak armen anbringes en hårdvedklamp av 75 mm bredde.

9. Stevnbroker.

Stevnbroker skal være festet til stevnene med gjennomgående bolt. Øvre stevnbrok festes i hver arm med minst 2 gjennomgående bolter til æsing og øvre bordgang. Armene skal være av tilstrekkelig lengde til å dekke 2 spanterom.

I båter med lengde over 7,3 m skal det anbringes en nedre stevnbrok i livholtets fortsettelse som forsynes med gjennomgående befestigelse til stevn og til to spant på hver side.

10. Fenderlister og fyllstykker.

Alle båter skal ha langsgående fenderlist med gjennomgående befestigelse til annet hvert spant. Båtene skal fra æsingen til slaget og over en lengde midt på båten av minst ⅓ av båtlengden forsynes med lister under sidebordenes fremspring på yttersiden av en sånn form at båten ikke kan gripe fast i platekanter og liknende ved utsetning. Hvis det foretrekkes, kan istedet anbringes vertikale fenderlister i tilstrekkelig antall og størrelse til å fremby den samme sikkerhet mot opphengning.

11. Beslag.

Båtene forsynes med alle nødvendige beslag for mast og seil, ror, årer, gripe- og fangliner.

15 mars. 12. Drivning og tetning.

Kjølnater, spunningsnater og lasker drives omhyggelig med minst 2 bomullsgarn og natene fylles godt med beste sort blyhvittkitt. Vaternagler må anbringes hvor det er nødvendig.

13. Maling.

Deler som ikke er tilkommelige etter sammenbyggingen, skal enten impregneres eller overstrykes med kreosot eller annet passende trebevaringsmiddel før sammenbyggingen foretas. Båtene grunnes og males 2 ganger innvendig og utvendig med god oljemaling. Grunningen innvendig foretas før spantene innsettes.

Båtene kan også bare oljes istedetfor å males.

§ 9. *Livbåtenes størrelse og dimensjoner.*

Båter av størrelse fra 3,69 kubikkmeter (130 kubikkfot eng.) til 18,18 kubikkmeter (640 kubikkfot eng.) anbefales bygd i de størrelser og med de dimensjoner som er angitt i Norsk Standard, N S 341, utgitt i august 1938.

§ 10. *Slingrekjøl.*

På åpne livbåter skal det på begge sider være en slingrekjøl av hardt tre hvor det med passende mellomrom er skåret ut åpninger som er laget slik at det blir godt tak for hånden å gripe i (passende håndgrep) når båten ligger med bunnen i været eller en annen tilsvarende brukbar ordning av godkjent type. Håndgrepene må plaseres tilfredsstillende i hvert enkelt tilfelle, idet båtens størrelse tas i betraktning.

Slingrekjølene skal strekke seg mellom båtkrabbene, men må gå klar av disse. Man må passe på at slingrekjølene går klar av alle hindringer når båtene svinges ut. De må være ordentlig festet til et ekstra doblingsbord som igjen er forsvarlig festet til bunnbordene (huden) og ribbene. Slingrekjølene må festes slik at festet ikke går gjennom bunnbordene.

§ 11. *Flytemidler.*

Livbåter skal være utstyrt med flytemidler etter følgende regler:

a) Livbåter med bare innvendige flytemidler.

Flyteevnen skal være sikret ved vanntette luftkasser hvis samlede kubikkinnhold skal utgjøre minst 1/10 av båtens kubikkinnhold.

b) Livbåter med flytemidler innvendig og utvendig.

Den innvendige flyteevne skal være sikret ved vann-

tette luftkasser hvis samlede kubikkinnhold er minst 7½ prosent av båtens kubikkinnhold. 15 mars.

De utvendige flytemidler kan bestå av kork eller ethvert annet jevnbyrdig materiale, som er godkjent av Sjøfartskontoret.

Flytemidler av siv, korkspon eller kork av kornstørrelse eller noe annet kornet stoff tillates ikke; heller ikke flytemidler som må blåses opp med luft.

Når flytemidlene består av kork, skal deres volum ikke være under 3,3 prosent av båtens kubikkinnhold; når de består av et annet stoff enn kork, skal deres volum og anbringelse være slik at båtens flyteevne og stabilitet ikke er mindre enn hos en liknende båt forsynt med flytemidler av kork.

§ 12. *Luftkasser.*

Luftkassene lages av kobber, messing, rustfritt og syrefast stål eller av annet materiale som er godkjent av Sjøfartskontoret. Kobberplatene må ikke være under 0,6 mm tykke og messingplatene ikke under 0,65 mm tykke. Stålplatene må ikke være under 0,7 mm tykke. De kan falses og loddes sammen eller sveises sammen elektrisk. Brukes elektrisk sveising, må også sveisematerialet være rustfritt og syrefast.

Lengden av kassene må ikke overstige 1 m (3 fot 3⅜ tomme eng.).

§ 13. *Luftkassenes anbringelse.*

Kassene skal være anbrakt innvendig langs båtens sider så langt forover og akterover som mulig. De kles med trepanel som festes med messingskruer på en slik måte at kassene blir fullstendig beskyttet og slik at panelingen lett kan tas bort for undersøkelse av kassene.

Ved anbringelse av luftkassene må det tas hensyn til at den fullstendig lastede båt får full stabilitet under alle forhold.

§ 14. *Løftekroker.*

Løftekroker skal være laget av smijern (stål).

Løftekroker skal konstrueres slik at de tilfredsstiller fordringene som angitt i tegninger og tabeller på plansje III—VI. Spesielle sliphakemekanismer kan også nyttes, men disse må da være godkjent av Sjøfartskontoret.

Løftekrokene skal gå gjennom tofter eller dekk og være slik festet at de ikke kan vris. Løftekroken gjøres firkantet hvor den går gjennom tofta eller dekket, og det festes et beslag med firkantet hull avpasset på løftekroken til tofta eller

Forts. s. 268.

Plansje III.

*)Lengde av båt i meter / fot:	4,9 / 16	5,2 og 5,5 / 17 og 18	5,8 og 6,1 / 19 og 20	6,4 og 6,7 / 21 og 22	7,0 og 7,3 / 23 og 24	7,6 og 7,9 / 25 og 26	8,2 og 8,5 / 27 og 28	8,8 og 9,1 / 29 og 30
Total vekt av båt fullt utrustet og med fullt antall personer	Kg 1500	Kg 1900	Kg 2300	Kg 3000	Kg 4000	Kg 5500	Kg 6600	Kg 8000
Type på kjølbeslag.....	C.	C.	C.	B.	B.	A.	A.	A.

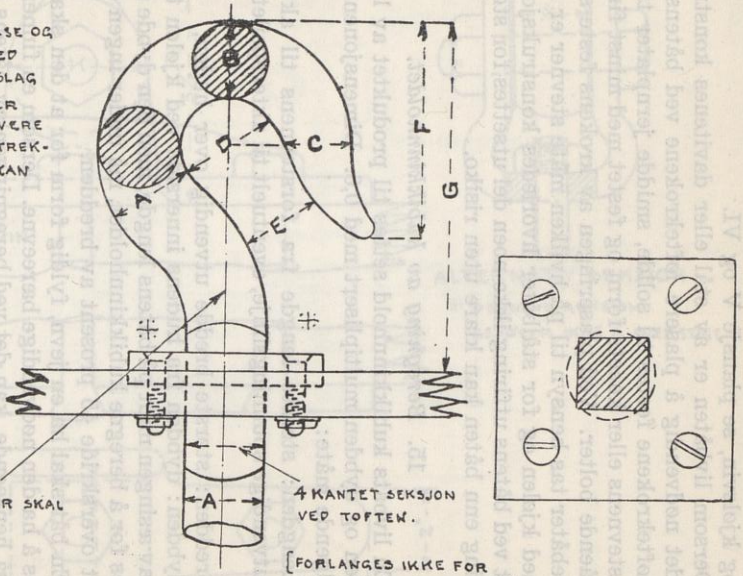
Mål i	Mm	Tom.	Mm	Tom.	Mm	Tom.	Mm	Tom.	Mm	Tom.	Mm	Tom.	Mm	Tom.	Mm	Tom.
Diameter ved A	29	$1\frac{1}{8}$	30	$1\frac{3}{16}$	32	$1\frac{1}{4}$	35	$1\frac{3}{8}$	40	$1\frac{9}{16}$	43	$1\frac{11}{16}$	51	$1\frac{15}{16}$	54	$2\frac{1}{8}$
» » B	29	$1\frac{1}{8}$	30	$1\frac{3}{16}$	32	$1\frac{1}{4}$	32	$1\frac{1}{4}$	35	$1\frac{3}{8}$	38	$1\frac{1}{2}$	44	$1\frac{3}{4}$	51	2
» » C	26	1	27	$1\frac{1}{16}$	29	$1\frac{1}{8}$	29	$1\frac{1}{8}$	32	$1\frac{1}{4}$	35	$1\frac{3}{8}$	41	$1\frac{5}{8}$	44	$1\frac{3}{4}$
Åpning » D	41	$1\frac{5}{8}$	41	$1\frac{5}{8}$	41	$1\frac{5}{8}$	48	$1\frac{7}{8}$	54	$2\frac{1}{8}$	57	$2\frac{1}{4}$	64	$2\frac{1}{2}$	73	$2\frac{7}{8}$
» » E	32	$1\frac{1}{4}$	32	$1\frac{1}{4}$	32	$1\frac{1}{4}$	38	$1\frac{1}{2}$	41	$1\frac{5}{8}$	44	$1\frac{3}{4}$	48	$1\frac{7}{8}$	51	2
Høyde » F	108	$4\frac{1}{4}$	108	$4\frac{1}{4}$	114	$4\frac{1}{2}$	120	$4\frac{3}{4}$	130	$5\frac{1}{8}$	140	$5\frac{1}{2}$	152	6	162	$6\frac{3}{8}$
» » G	165	$6\frac{1}{2}$	178	7	190	$7\frac{1}{2}$	204	8	216	$8\frac{1}{2}$	228	9	242	$9\frac{1}{2}$	254	10
Diameter » H	19	$\frac{3}{4}$	19	$\frac{3}{4}$	22	$\frac{7}{8}$	26	1	29	$1\frac{1}{8}$	32	$1\frac{1}{4}$	35	$1\frac{3}{8}$	38	$1\frac{1}{2}$
Bredde » K	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	76	3	83	$3\frac{1}{4}$	86	$3\frac{3}{8}$
Tykkelse av kjølbeslag	19	$\frac{3}{4}$	19	$\frac{3}{4}$	19	$\frac{3}{4}$	19	$\frac{3}{4}$	19	$\frac{3}{4}$	16	$\frac{5}{8}$	16	$\frac{5}{8}$	18	$\frac{11}{16}$
Diameter av bolt ved K.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	1	29	$1\frac{1}{8}$	32	$1\frac{1}{4}$
Antall og diam. av bolter mm	—		—		—		2 à 16		2 à 19		1 à 19 2 à 16		3 à 19		1 à 22 2 à 19	
For befestigelse til kjøl tom.	—		—		—		2 à $\frac{5}{8}$		2 à $\frac{3}{4}$		1 à $\frac{3}{4}$ 2 à $\frac{5}{8}$		3 à $\frac{3}{4}$		1 à $\frac{7}{8}$ 2 à $\frac{3}{4}$	

*) Den oppgitte lengde av båt refererer seg til båt av Standard type med normalt antall personer ombord. I andre tilfelle bestemmes løftekrokenes dimensjoner av den totale vekt av båt, utrustning og fullt antall personer og uten hensyn til båtens lengde. Kroker og kjølplater av stål og uten sveis.

Plansje IV.

DETALJ AV LØFTEKROK.

ANM.- PLATEN FELLES NED TIL CA. ½ TYKKELSE OG FESTES MED 4 STK. 6 M/M. SKRUER MED MUTTERE OG SKIVER. NÅR KJØLBESLAG AV TYPE "A" FORLANGES OG PLATEN ER UTFØRT I 2 HALVE SKAL TYKKELSEN VERE MINST 12 M/M. OG STØRRELSEN TILSTREKKELIG STOR TIL AT HVER HALVDEL KAN FESTES MED 3 SKRUER.-

KROKENS OG BOLTENS MITTLINJER SKAL FALLE SAMMEN.

4 KANTET SEKSJON VED TOFTEN.

[FORLANGES IKKE FOR KJØLBESLAG AV TYPE "A"].

15 mars. dekket. Løftekroken (bolten) skal være forsvarlig festet til kjøl og kjølsvin, se plansje V og VI.

Dersom livbåten er av stål eller davitenes konstruksjon gjør det nødvendig å plasere løftekrokene ved båtens ender, skal løftekrokene festes til solide, smidde jernplater tilpasset etter stevnens eller kneets form og festet med minst fire gjennomgående bolter. Ved plaseringen av krokens feste skal det for trebåter tas hensyn til på hvilken måte stevner er forbundet med kjølen og for stålbåter hvorledes konstruksjonen er, slik at ved båtens utfiring ikke noen del utsettes for større påkjenning enn båten kan klare uten risiko.

§ 15. *Beregning av kubikkinnholdet.*

En livbåts kubikkinnhold settes til produktet av lengden, bredden og dybden multiplisert med 0,6. Dimensjonene måles på følgende måte:

Lengden: største lengde fra forstevnens til akterstevnens utvendige spunningslinje, eventuelt til akterspeilets ytterside,

bredden: største bredde utvendig over huden,

dybden: dybden fra hudens innerside ved kjølen til overkant av æsingen midt på båtens lengde, men den dybde som anvendes for å beregne kubikkinnholdet, må under ingen omstendighet overskride 45 prosent av bredden.

En båt skal ha en jevn, fyldig form for at den skal kunne regnes å ha den nødvendige bæreevne. Dersom en finner mangler i så henseende, kan det ved beregningen av båtens kubikkinnhold gjøres et fradrag i samme på inntil 10 prosent.

Kubikkinnholdet av en plattgattet båt skal beregnes som om båten var spissgattet.

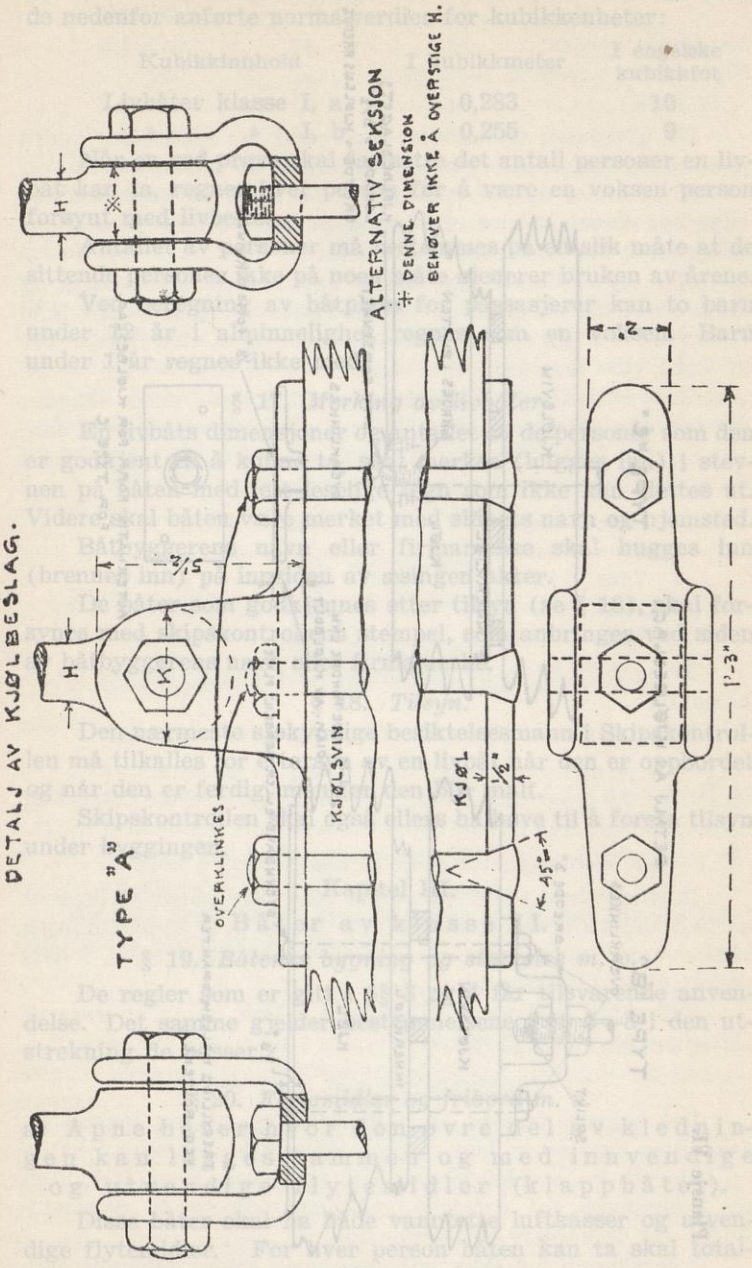
For båter som skal kunne ta 65 personer eller mer eller som er godkjent av Sjøfartskontoret uten å være bygd etter reglene i dette kapitel, kan det forlanges at båtenes kubikkinnhold regnes ut etter regel XXX i Den internasjonale overenskomst om sikkerhet for menneskeliv til sjøs av 1929 (Simpsons regel).

§ 16.*) *Livbåtenes bæreevne.*

Antallet av de personer som en båt kan ta, skal være lik det største hele tall som kommer fram ved å dividere bå-

Forts. s. 271.

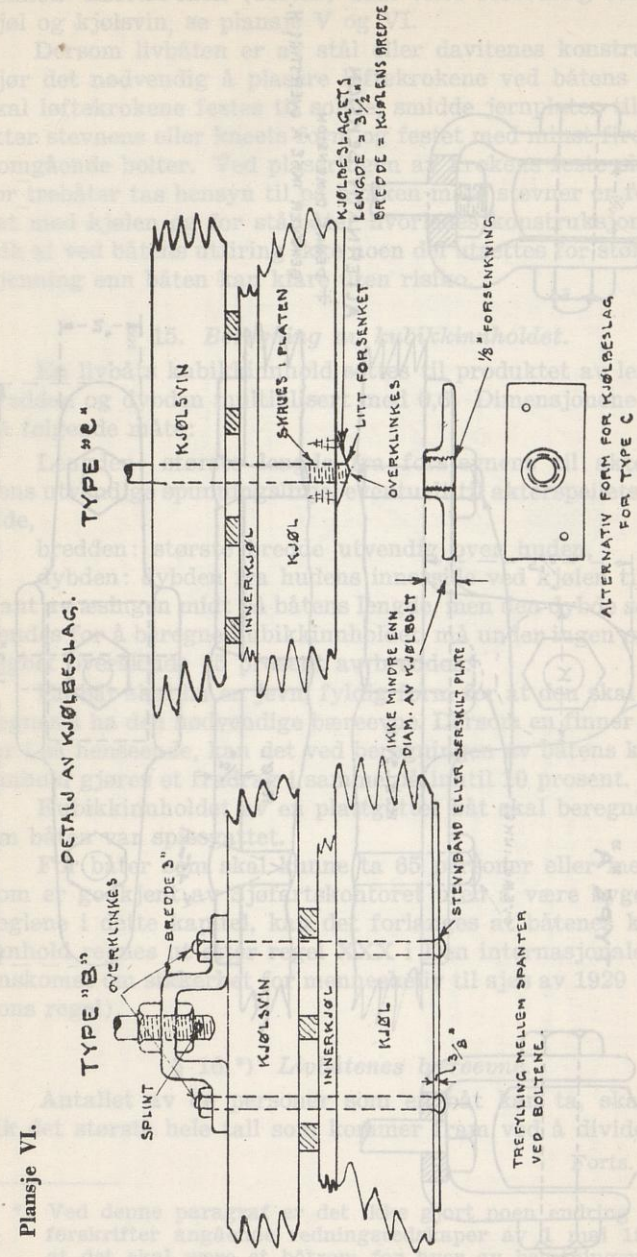
*) Ved denne paragraf er det ikke gjort noen endring i § 1 i forskrifter angående redningsredskaper av 1 mai 1909 om at det skal være et båtrom for hver av besetningen på 20 kubikkfot eng.

DETALJ AV KJØLBESLAG.
TYPE "A"
H
K
OVERKLINKES
KJØLSVIN
ALTERNATIV SEKSJON
* DENNE DIMENSJON BEHØVER IKKE Å OVERSTIGE H.
KJØL
1½"
K-45°-H
1'-3"

Plansje V.

15 mars.

Plansje VI.

tens kubikkinnhold i kubikkmeter eller kubikkfot (eng.) med de nedenfor anførte normalverdier for kubikkenheter: 15 mars.

Kubikkinnhold	I kubikkmeter	I engelske kubikkfot
Livbåter klasse I, a	0,283	10
» » I, b	0,255	9

Når en ved prøve skal fastsette det antall personer en livbåt kan ta, regnes hver person for å være en voksen person forsynt med livbelte.

Antallet av personer må bestemmes på en slik måte at de sittende personer ikke på noen måte sjenerer bruken av årene.

Ved beregning av båtplass for passasjerer kan to barn under 12 år i alminnelighet regnes som en voksen. Barn under 1 år regnes ikke med.

§ 17. *Merking av livbåter.*

En livbåts dimensjoner og antallet av de personer som den er godkjent til å kunne ta, skal merkes (hugges inn) i stevnen på båten med lett leselige tegn som ikke kan slettes ut. Videre skal båten være merket med skipets navn og hjemsted.

Båtbyggerens navn eller firmamerke skal hugges inn (brennes inn) på innsiden av æsingen akter.

De båter som godkjennes etter tilsyn (se § 18), skal forsynes med skipskontrollens stempel, som anbringes ved siden av båtbyggerens navn eller firmamerke.

§ 18. *Tilsyn.*

Den nærmeste sjøkyndige besiktelsesmann i Skipskontrollen må tilkalles for ettersyn av en livbåt når den er oppbordet og når den er ferdig, men før den blir malt.

Skipskontrollen skal også ellers ha høve til å foreta tilsyn under byggingen.

Kapitel III.

Båter av klasse II.

§ 19. *Båtenes bygning og størrelse m. v.*

De regler som er gitt i §§ 3 og 4 får tilsvarende anvendelse. Det samme gjelder bestemmelsene i §§ 5—8 i den utstrekning de passer.

§ 20. *Flytemidler og fribord m. v.*

a) Åpne båter hvor den øvre del av kledningen kan legges sammen og med innvendige og utvendige flytemidler (klappbåter).

Disse båter skal ha både vanntette luftkasser og utvendige flytemidler. For hver person båten kan ta skal totalvolumet av disse ha minst følgende verdier:

15 mars.

	Kubikkdm	Engelske kubikkfot
Vanntette kasser	43	1,5
Flytemidler utvendig (hvis de er av kork)	6	0,2

De utvendige flytemidler kan bestå av kork eller andre jevnbyrdige materialer som er godkjent av Sjøfartskontoret.

Flytemidler av siv, korkspon eller kork av kornstørrelse eller noe annet kornet stoff tillates ikke; heller ikke flytemidler som må blåses opp med luft.

Når flytemidlene ikke er av kork, skal deres volum og deres fordeling være slik at båtens flyteevne og stabilitet ikke er mindre enn den som en liknende båt forsynt med flytemidler av kork ville ha.

Fribordet for disse båter fastsettes etter deres lengde; det måles midtskips på sidekledningen og loddrett fra overkanten av den faste kledning til dyplastelinjen. Fribordet må i ferskvann ikke være under følgende verdier:

Båtens lengde		Minste fribord	
meter	eng. fot	millimeter	eng. tommer
7,90	26	200	8
8,50	28	225	9
9,15	30	250	10

Fribord for båter av mellomliggende lengde fåes ved interpolasjon.

Den sammenleggbare kledning må være vanntett.

b. Pontongbåter med vanntett, sammenleggbar eller fast skansekledning.

1) Pontongbåter med forhøyet dekk i borde.

Brønndekkets flateinnhold må ikke være under 30 prosent av hele dekksflaten. Brønndekkets høyde over dyplastelinjen skal overalt minst være ½ prosent av båtens lengde, i dets ender minst 1½ prosent.

Fribordet skal være slik at det sikrer båten en reserve flyteevne på minst 35 prosent.

2) Pontongbåter med glatt dekk.

Det minste fribord er uavhengig av båtens lengde og fastsettes bare etter dens dybde. Målet tas midtskips i båten og loddrett fra overkanten av dekket i borde til underkanten av kjølgangen for dybdens vedkommende og til dyplastelinjen for fribordets vedkommende.

I ferskvann må ikke fribordet være under følgende tall, når det midlere spring er lik 3 prosent av båtens lengde:

Båtens dybde		Minste fribord	
millimeter	eng. tommer	millimeter	eng. tommer
310	12	70	2¾
460	18	95	3¾
610	24	130	5⅛
760	30	165	6½

Fribordet for båter av mellomliggende dybder fåes ved interpolasjon.

Når springet er mindre enn det ovenfor nevnte normale spring fås det minste fribord ved til tabellens tall å legge 1/7 av forskjellen mellom det normale spring og det midlere virkelige spring, målt ved for- og akterstevnen; ingen reduksjon av fribordet innrømmes for et større spring enn det ovenfor nevnte normale eller for bjelkebukt i dekket.

Ved fastsettelsen av fribordet skal dekksbåter belastes med en vekt på minst 75 kg (165 eng. pund) for hver voksen person som dekksbåten er godkjent til å kunne ta.

3. Alle båter med dekk skal være forsynt med effektive anordninger for å lense dekket for vann.

§ 21. *Luftkasser.*

Bestemmelsene i §§ 12 og 13 får tilsvarende anvendelse.

§ 22. *Løftekroker.*

Bestemmelsene i § 14 får tilsvarende anvendelse.

§ 23. *Dekksflaten.*

Dekksflaten på en pontongbåt bestemmes slik som nedenfor angitt, eller etter enhver annen metode som gir et likså nøyaktig resultat. Den samme regel brukes ved bestemmelsen av det flateinnhold som ligger innenfor den faste kledning på en båt av klasse II a.

En båts dekksflate i kvadratmeter (eller eng. kvadratfot) bestemmes ved følgende formel:

$$\text{Deksflaten} = \frac{l}{12} \times (2a + 1{,}5b + 4c + 1{,}5d + 2e)$$

l betegner lengden målt i meter (eller i eng. fot) utenpå kledningen, mellom dennes skjæringspunkter med for- og akterstevnen.

a, b, c, d, e, betegner de horisontale bredder målt i meter (eller i eng. fot) utenpå kledningen på de punkter som fremkommer ved å dele l i 4 like deler og ved å halvere de ytterste fjerdedeler (a og e betegner bredden ved halveringspunktene for de ytre fjerdedeler, c bredden ved midten av lengden, b og d bredden ved de mellomliggende punkter).

15 mars. § 24. *Båtenes bæreevne.*

Antallet av de personer som en båt kan ta, skal være lik det største hele tall en får ved å dividere båtens overflate i kvadratmeter eller eng. kvadratfot med følgende normalverdier for overflateenheter:

Overflate-enheter	i kvadratmeter	i eng. kvadratfot
Klasse II	0,325	3½

Ved de forsøk som har til formål å bestemme det antall personer som en båt kan ta, skal hver person anses for å være en voksen person forsynt med livbelte.

Ved beregning av båtplass for passasjerer kan to barn under 12 år i alminnelighet regnes som en voksen. Barn under ett år regnes ikke med.

§ 25. *Begrensning av bæreevnen.*

Det antall personer en båt kan ta etter § 24 skal reduseres når fribordet med full belastning av båten er mindre enn de fribord som er angitt for de forskjellige typer. I dette tilfelle skal det pågjeldende antall reduseres så meget at fribordet ved full belastning minst blir lik de ovennevnte reglementerte fribord.

For båter av klasse II b, 1, kan den forhøyede del av dekket i borde betraktes som anvendelige sitteplasser.

§ 26. *Merking og tilsyn.*

Bestemmelsene i §§ 17 og 18 får tilsvarende anvendelse.

Kapitel IV.

Motorbåter.

§ 27. *Motorbåter.*

En motorbåt som tilhører et skips redningsredskaper, skal oppfylle følgende vilkår:

a. Den skal tilfredsstille fordringene til en livbåt (båt av klasse I) og motoren må være betryggende montert.
b. Den skal alltid ha tilstrekkelig forsyning av brensel.
c. Motoren med tilbehør skal være beskyttet på passende måte for å sikre dens funksjonsdyktighet under alle værforhold. Den må være i stand til å kunne drive båten akterover under samme forhold.
d. Farten skal være minst 6 mil med full-lastet båt i smult farvann.

De innvendige og i tilfelle de utvendige flytemidlers kubikkinnhold skal økes tilstrekkelig til å oppveie forskjellen

mellom vekten av motoren, lyskasteren, det radiotelegrafiske anlegg og disses tilbehør, og vekten av det antall ytterligere personer som båten vil kunne ta hvis motoren, lyskasteren, det radiotelegrafiske anlegg og disses tilbehør ble fjernet. 15 mars.

I båter godkjent til å føre 100 personer eller mer, skal flytemidlenes kubikkinnhold økes etter administrasjonens krav.

§ 28. *Beregning av kubikkinnholdet.*

En motorbåts kubikinnhold beregnes ved at en fra dens brutto kubikkinnhold trekker det kubikkinnhold som opptas av motoren med tilbehør og eventuelt av det radiotelegrafiske anlegg og lyskasteren med disses tilbehør.

Kapitel V.

Båter og prammer med og uten flytemidler.

§ 29. *Materiale og byggeregler.*

Båtene skal være bygd av gode, godt lufttørrede og mest mulig kvistfri materialer. Margbord tillates ikke.

Stevner, kjøl, kjølbordgangene og øverste bordgang samt æsingen må være av hard ved (eik). Tofteknekter, stevnbroker (forbindelsesstykker mellom stevn og æsing), innerstevn og slemholt må være laget av grodde materialer, forsvarlig festet med gjennomgående klinknagler av metall eller galvanisert jern.

Ribbene (spantene) må lages av hard ved av lette, bøyelige materialer, bøyd i en lengde fra æsing til æsing unntatt i båtens ender (skarper). Knekte eller sprukne ribber tillates ikke. Alle ribber må festes forsvarlig til kjølen.

Foruten ribber må det også være anbrakt et tilstrekkelig antall bunnstokker. Disse må være av grodde materialer og ikke ha større avstand enn 70 à 80 cm. I stedet for bunnstokker kan godtas en solid indre kjøl. Bunnstokker og/eller indre kjøl må festes forsvarlig med gjennomgående klinknagler.

Alle beslag f. eks. rorbeslag og skinner på kjøl og stevnlasker må være forsvarlig dimensjonert.

Mutterne for boltene som fester løftekroken må være felt inn i kjølen på en slik måte at kjølen svekkes minst mulig.

Seiltoftene må gjøres så mye bredere enn de øvrige tofter som tilsvarende mastesporets utskjæring. Seiltoften skal være forsynt med to tofteknekter på hver side.

Alt arbeid må være utført håndverksmessig og på en fullt betryggende måte.

15 mars.

§ 30. *Båtenes størrelse.*

Båt med flytemidler må ikke være under 2,83 kubikkmeter (100 kubikkfot eng.).

Alminnelige båter må være av følgende størrelse:

1) For skip i utenriks fart og i kystfart ikke under 2,55 kubikkmeter (90 kubikkfot eng.).
(Dette minimum gjelder ikke dagligbåt.)
2) For skip i annen innenriks fart ikke under 1,70 kubikkmeter (60 kubikkfot eng.).

§ 31. *Flytemidler.*

Båt med flytemidler skal ha enten vanntette luftkasser hvis samlede kubikkinnhold utgjør 1/10 av båtens kubikkinnhold eller flyteputer av kork (ikke avfall eller småkork) innsydd i seilduk med et kubikkinnhold av minst 12,5 prosent av båtens volum (svarende til 0,0354 kubikkmeter — 1¼ kubikkfot eng. — kork for hver 0,0283 kubikkmeter — 1 kubikkfot eng. — luftkasse). En kombinasjon av disse 2 flytemidler er tillatt når bare bæreevnen blir den samme.

§ 32.

I den utstrekning de passer får bestemmelsene i §§ 3, 12, 13, 14, 15, 16, 17 og 18, siste punktum, tilsvarende anvendelse både for båter med og uten flytemidler.

§ 33. *Prammer.*

De bestemmelser som er gitt i §§ 29—32 om båter med og uten flytemidler kommer såvidt mulig til anvendelse på prammer med og uten flytemidler.

Kapitel VI.
Båter av stål.

§ 34. *Stålbåter.*

Livbåter og andre båter av stål (metall) må være fullt forsvarlig bygd.

Flyteevnen til en stålbåt må ikke være mindre enn den som kreves for en trebåt av samme kubikkinnhold. Luftkassenes og eventuelt de utvendige flytemidlers kubikkinnhold må økes overensstemmende hermed.

De bestemmelser som er gitt i de foregående kapitler, gjelder i den utstrekning de passer.

Kapitel VII.
Redningsflåter.

§ 35. *Redningsflåter til bruk på passasjerskip i internasjonal fart.*

Redningsflåtene skal tilfredsstille følgende vilkår:

a) De skal være av materialer og konstruksjon som er godkjent av Sjøfartskontoret.

b) De skal være brukbare og stabile på hvilken side de enn flyter. 15 mars.

c) De skal på begge sider være forsynt med fast eller sammenleggbar skansekledning av tre, seilduk eller annet passende materiale.

d) De skal ha en solid line anbrakt og festet rundt flåten utabords.

e) De skal være av slik styrke at de kan settes ut eller kastes overbord fra skipets dekk uten å skades, og dersom de er beregnet på å kastes, må de være av slike dimensjoner og slik vekt at de med letthet kan manøvreres.

f) De må ikke ha mindre enn 85 kubikkdm (3 kubikkfot eng.) luftkasser eller tilsvarende flytemidler for hver person de kan ta.

g) De skal ha en dekksflate på minst 3720 kvadratcm (4 kvadratfot eng.) for hver person som de kan ta, og de personer som bæres, skal holdes effektivt over vannet.

h) Luftkassene eller de tilsvarende flytemidler skal mest mulig være anbrakt i flåtens sider. Flytemiddel som må blåses opp med luft tillates ikke.

i) Det antall personer flåten kan ta skal merkes på flåten med lett leselige tegn som ikke kan slettes ut.

j) Bestemmelsene i § 12 får tilsvarende anvendelse.

§ 36. *Redningsflåter på andre skip enn passasjerskip i internasjonal fart.*

Redningsflåtene må ha minst 85 kubikkdm (3 kubikkfot eng.) vanntett luftkasse eller andre dertil svarende flytemidler for hver person de kan ta.

Bestemmelsene i § 12 får tilsvarende anvendelse.

Flåtene skal være tydelig merket med det antall personer de kan ta.

Flåtene må godkjennes av Skipskontrollen i hvert enkelt tilfelle. Sjøfartskontoret kan dog gi forhåndsgodkjennelse på flåtetyper.

Kapitel VIII.

Flyteredskaper.

§ 37. *Flyteredskaper.*

Med flyteredskaper forstås flytende dekksseter eller liknende beregnet til å holde personer oppe i vannet, og ethvert annet flytende middel unntatt båter, redningsflåter, livbøyer og livbelter.

15 mars.

§ 38. *Bygning.*

Flyteredskaper skal tilfredsstille følgende vilkår:

a) De må være av materialer og konstruksjon som er godkjent av Sjøfartskontoret.
b) De må være brukbare og stabile på hvilken flate de enn flyter.
c) De må være av slike dimensjoner, styrke og vekt at de kan manøvreres uten hjelp av mekaniske apparater og om nødvendig uten å skades kan kastes i sjøen fra det skipsdekk hvor de er anbrakt.
d) Luftkassene eller de tilsvarende flytemidler skal være anbrakt så nær redskapets sider som mulig.
e) De skal ha en line som på en sikker måte er festet rundt yttersidene (stropper eller håndtak).

§ 39. *Bæreevne m. v.*

Flyteredskapene skal ha en bæreevne av minst 14,5 kg i 24 timer i ferskvann for hver person de er beregnet å skulle holde oppe.

Brukes luft for å oppnå redskapets flyteevne, må det være tilstrekkelig luft i redskapet så det i nødstilfelle ikke er nødvendig å blåse opp redskapet før det brukes.

Antallet personer som redskapet anses brukbart for, er det minste av de to tall som fås, enten som ovenfor nevnt for flyteevnen, eller ved å dividere omkretsen uttrykt i cm med 30,5 (1 fot eng.).

§ 40. *Merking.*

Det antall personer et flyteredskap kan ta, skal merkes på flyteredskapet med lett leselige tegn som ikke kan slettes ut.

Kapitel IX.

Utstyr.

§ 41. *Om utstyret.*

Alt utstyr må være solid gjort.

§ 42. *Utstyr til livbåter (båter av kl. I) og båter av klasse II.*
(Se også § 43.)

A. I utenriks fart skal livbåter (båter av kl. I) og båter av klasse II være forsynt med:

1) En åre for hver rotofte, to reserveårer og en styreåre. Årene må være av ask eller annen jevngod tresort. Gran tillates ikke. Årene skal minst ha følgende lengde:

15 mars.

Båtens lengde:	Årenes lengde:
inntil 6,1 m (20 fot eng.)	3,66—3,96 m (12—13 fot eng.)
» 6,7 » (22 » »)	3,96—4,27 » (13—14 » »)
» 7,31 » (24 » »)	4,27—4,57 » (14—15 » »)
over 7,31 » (24 » »)	4,57—4,88 » (15—16 » »)

Styreåra må være minst 30,5 cm (1 fot eng.) lengre enn de alminnelige årer og den skal være malt på bladet slik at den skiller seg ut fra de andre årer.

2) 1½ sett rogafler eller dobbelt sett tollepinner og en innretning for styreåra. Rogaflene må være like og kunne nyttes til alle hull i rogangene og til alle årer. De må festes med solid galvanisert kjetting til båten (ikke messingkjede). For styreåra skal det enten være en stropp av kledt veier eller en annen hensiktsmessig innretning til å holde styreåra på plass, ordentlig festet til akterstevnen eller æsingen.
3) En båtshake med skaft av ask eller annen jevngod tresort ikke under 2,44 m (8 fot eng.) lang og ikke mindre enn 51 mm (2 tommer eng.) i diameter på midten av skaftet.
4) To plugger til hvert lensehull (plugger kreves ikke for de lensehull som er forsynt med hensiktsmessige automatiske ventiler). Lensepluggene må passe til lensehullene og være festet til båten med messinglenker. Lensehullene må være forsynt med bussinger.
5) Et øsekar og en galvanisert jernpøs, begge festet til båten med en stjert.
6) Ror med rorpinne eller flyndre og stjerter. Roret må eventuelt forsynes med en fast anbrakt stjert til å festes gjennom et hull i akterstevnen så det i tilfelle ikke avhukes og mistes.
7) To økser, en i hver ende av båten, og festet til båten med stjert.
8) Et bluss-apparat eller en blank lanterne fylt og ferdig til bruk med tilstrekkelig olje til å brenne i 12 timer. Bluss-apparat godkjennes ikke til passasjerskip i internasjonal fart.
9) Mast og godt seil med tilhørende rigg og festigheter og en seilpose av impregnert duk.
10) Væskekompass med sertifikat fra offentlig kontrollkontor.
11) En sikkerhetsline som er anbrakt utenom æsingen. Den må være solid med passende bukter, godt festet til båten med solide gjennomgående øyeskruer av galvanisert jern eller av metall.

15 mars. 12) Et drivanker (sjøanker). Det må være solid laget og av passende størrelse og forsynt med godt manilla- eller hampetau av lengde og dimensjoner som følgende tabell viser:

Båtens lengde:	Lengde og omkrets av tauet:	
	Båtlengden multiplisert med:	Omkrets:
inntil 7,92 m (26 fot eng.)	3	63 mm (2½″ eng.)
» 9,14 » (30 » »)	3	76 » (3″ »)
over 9,14 » (30 » »)	4	88 » (3½″ »)

13) En tilstrekkelig lang og solid fangline.

14) En beholder med 4½ liter vegetabilsk eller animalsk olje. Beholderen skal være konstruert slik at oljen lett kan spres på vannet, og innrettes slik at den kan festes til drivankeret.

15) En vannbeholder med minst 1,5 liter ferskt vann og en brødbeholdning med minst 1,5 kg brød for hver person båten er bestemt til å ta. I begge tilfelle beregnes persontallet etter 10 kubikkfot eng. pr. person.

I båter av lengde over 7,31 m (24 fot eng.) kan det anbringes to vannbeholdere istedenfor en. Dersom vannbeholderne er av tre, skal de være laget av eik eller annet hardt tre. Beholderne må merkes med hvor mange liter de rommer og forsynes med vannmål som passer til spunshullet og som er festet til beholderen.

Brødtankene må kunne lukkes forsvarlig så de er vanntette.

16) Minst et dusin selvtennende røde lys og en pakke fyrstikker, alt i vanntett beholder.

B. I innenriks fart skal båtene være forsynt med det utstyr som er påbudt foran i nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 11, 13 og 16. På passasjerskip i innenriks fart skal båtene dessuten være forsynt med det som er påbudt foran i nr. 7 og 14.

§ 43. *Tilleggsutstyr til livbåter (båter av kl. I) og båter av kl. II til passasjerskip i internasjonal fart.*

Foruten det utstyr som er nevnt i § 42, skal livbåter (båter av kl. I) og båter av kl. II på passasjerskip i internasjonal fart være utstyrt med:

1) 500 gr (1 eng. pund) kondensert melk pr. person,
2) et passende skap til å romme de mindre utstyrsgjenstander.

For skip i slik fart gjelder videre følgende regler: 15 mars.

Livbåter med motor behøver ikke å være utstyrt med mast og seil og bare med halvparten av den normale utrustning med årer, men de skal utstyres med to båtshaker.

Pontongbåter skal ikke ha lensehull, men de skal ha minst to lensepumper.

Passasjerskip i Nord-Atlanterhavsfart (nordenfor 35 grader nordlig bredde) behøver bare å ha et visst av Sjøfartskontoret fastsatt antall av båtene utstyrt med mast og seil og behøver bare å føre halvparten av den påbudte mengde kondensert melk.

Livbåter med motor som er påbudt, skal være utstyrt med radiotelegrafisk utstyr og med lyskaster. Kravene til det radiotelegrafiske utstyr med hensyn til rekkevidde og styrke fastsettes av Sjøfartskontoret.

Lyskasteren skal omfatte en lampe på minst 80 watt, en effektiv reflektor og en energikilde tilstrekkelig til effektivt å belyse en lysfarget gjenstand over en bredde av ca. 18 m (60 fot eng.) i en avstand av 180 m (200 yards) i et samlet tidsrom av 6 timer. Den skal være i stand til å virke uavbrutt i minst 3 timer.

Når kraften til det radiotelegrafiske anlegg og til lyskasteren hentes fra samme energikilde, skal denne være tilstrekkelig til å sikre deres samtidige virksomhet.

§ 44. *Utstyr til båter og prammer med flytemidler.*

Båter og prammer med flytemidler som det påhviler et fartøy å føre, skal være utrustet med det som er bestemt for livbåter i § 42, nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 11, 13 og 16.

I utenriks fart kommer dertil hva det er foreskrevet for livbåter i § 42, nr. 7, 9, 10, 12, 14 og 15.

§ 45. *Utstyr til alminnelige båter og prammer.*

Med unntak av påbudt dagligbåt skal alminnelige båter og prammer som det påhviler et fartøy å føre, være utstyrt med en god lampe eller lommelykt og det som er bestemt for livbåter i § 42, nr. 1, 2, 3, 5, 6 og 13, og for båter dessuten det som er bestemt i § 42, nr. 4.

På elver og innsjøer er disse båter fritatt for å føre ror og i fart på Skagerak, Kattegatt og Beltene for å føre mast og seil.

Prammene er fritatt både for å føre ror, mast og seil, men skal ha vrikkehull.

15 mars. § 46. *Utstyr til redningsflåter.*

På passasjerskip i internasjonal fart skal utstyret på en redningsflåte bestå av:

1. 4 årer.
2. 5 tolleganger.
3. Et selvtennende redningsbøyelys.
4. Et drivanker.
5. En fangline.
6. En beholder inneholdende 4½ liter vegetabilsk eller animalsk olje; beholderen må være konstruert således at oljen lett kan spres på vannet, og innrettet således at den kan festes til drivankeret.
7. En lufttett beholder med proviant i et kvantum av 1 kg for hver person.
8. En vanntett beholder med et vannmål med snor, inneholdende 1 liter ferskt vann for hver person.
9. Minst et dusin selvtennende røde lys og en pakke fyrstikker, alt i vanntett beholder.

På redningsflåter som er tillatt istedenfor båter, skal det være så meget av det for båtene påbudte utstyr som flåtenes konstruksjon måtte tillate. De skal dessuten være forsynt med strekketau og med minst en håndstropp for hver person som de er bestemt til å bære og med det som foran i denne paragraf er bestemt under nr. 3, 5, 8 og 9.

§ 47. *Oppbevaring.*

Inventar og utrustning skal alltid oppbevares i vedkommende båt eller pram eller på vedkommende flåte. Også det utstyr som ikke er påbudt fastlenket, skal være fastsurret.

Fritatt herfor er fangstfartøyer for så vidt angår de båter som benyttes i bedriften. Brød og vann må dog alltid oppbevares også i disse båter.

Kapitel X.

Alminnelige bestemmelser.

§ 48.

Med innenriks fart forstås innsjø- og elvefart i Norge og fart på den norske kyst (kystfart) unntatt fart på Svalbard og Jan Mayen. Med utenriks fart forståes all fart utenfor innenriks fart.

§ 49. *Straffebestemmelse.*

Overtredelse av disse forskrifter straffes med bøter eller fengsel inntil 2 måneder i henhold til den alminnelige borger-

lige straffelov av 22 mai 1902 § 339, for så vidt ikke strengere straff i henhold til annen lovbestemmelse kommer til anvendelse. 15 mars.

§ 50. *Ikrafttreden m. v.*

Disse forskrifter trer i kraft 1 mai 1940. Fra samme tid oppheves i «Forskrifter angående redningsredskaper» av 1 mai 1909 §§ 8 og 9 og bestemmelsene om krok eller slipphakemekanisme i § 10, 12 ledd.

Kongelig resolusjon *) om at det inntil videre skal være tillatt innen Sogn og Fjordane fylke å trekke fiskeredskaper på søn- og helligdager når været har vært til hinder for opptagelse til fastsatt tid. 15 mars.

Kongelig resolusjon *). 15 mars.

I. Lov av 16 juni 1939 om regulering av tilvirking og omsetning av potetmjøl settes i kraft straks.

II. I medfør av lova blir utferdiget nedenstående føresegner.

Føresegnene lyder så:

§ 1. Landbruksdepartementet oppnevner ei nemnd på 5 medlemmer med personlige varamenn (Statens potetmjølnemnd) til å utføre de oppgaver som disse føresegner pålegger den.

Medlemmene oppnevnes for 3 år om gangen.

Departementet fastsetter instruks for nemnda.

§ 2. Løyve til å tilvirke potetmjøl etter § 1 i lov av 16 juni 1939 om regulering av tilvirking og omsetning av potetmjøl gis av Landbruksdepartementet etter innstilling av Statens potetmjølnemnd for hvert tilvirkingsår (1 september til 31 august).

Søknad om tilvirkingsløyve sendes inn til nemnda innen hvert års 1 februar. Departementet gir nærmere regler om innholdet av søknaden. Nemnda avgir uttalelse til Landbruksdepartementet som avgjør søknaden innen 1 mars.

Tilvirkingsløyve kan nektes en tilvirker som har gjort seg skyldig i grovere eller gjentatte overtredelser av de bestemmelser som er gitt etter lova.

§ 3. I den utstrekning prismyndighetene etter de til hver tid gjeldende prisføresegner gir den fullmakt til det, fastsetter Statens potetmjølnemnd prisene på potetmjøl ved salg fra fabrikk og de vilkår som salg skal foregå på.

*) Kunngj. 27 mars i Lovtid. 1 nr. 11.

15 mars. § 4. Innen hvert års 1 april fastsetter Statens potetmjølnemnd størrelsen av den samla mengde potetmjøl som kan tilvirkes i kommende tilvirkingsår.

Denne mengde fordeler nemnda mellom tilvirkerne på grunnlag av deres tidligere produksjon og under omsyn til produksjonstilhøva for vedkommende tilvirker.

§ 5. I den utstrekning prismyndighetene etter de til hver tid gjeldende prisføresegner gir den fullmakt til det, fastsetter Statens potetmjølnemnd minstepriser for tilvirkernes innkjøp av poteter og andre vilkår for innkjøpet.

§ 6. Statens potetmjølnemnd kan pålegge tilvirkerne plikt til å kjøpe poteter fra faste leverandører eller fra potetdyrkere innen visse områder.

§ 7. Statens potetmjølnemnd fastsetter de kvalitetskrav potetmjølet skal tilfredsstille innen hver prisklasse.

§ 8. De som etter § 2 får løyve til å tilvirke potetmjøl skal omsette sin produksjon av potetmjøl gjennom en salgsorganisasjon som er oppretta av tilvirkere og hvis lover er godkjent av Landbruksdepartementet.

Unntatt herfra er potetmjøl som leveres til forbruk i potetleverandørenes husholdninger.

§ 9. Tilvirkere av potetmjøl plikter å gi Statens potetmjølnemnd alle de opplysninger og oppgaver som er nødvendig for å treffe vedtak etter disse føresegner. Statens potetmjølnemnd kan gi nærmere regler om bokføring.

Statens potetmjølnemnd fører tilsyn med at de gitte opplysninger og oppgaver er riktige og med overholdelsen av bestemmelsene i disse føresegner og de regler som blir gitt etter dem.

Nemnda har adgang til tilvirkernes forretningsbøker og til tilvirkernes lager av potetmjøl. Den har rett til å utta prøver av potetmjølet.

§ 10. Tilvirker som er utilfreds med ei avgjersle av Statens potetmjølnemnd kan anke saka inn for Landbruksdepartementet innen 14 dager etter at han er blitt kjent med avgjersla.

§ 11. Det er satt straff for overtredelse av disse føresegner og de regler som blir gitt etter dem.

§ 12. Disse føresegner trer i kraft straks med unntak av § 8 som trer i kraft 1 september 1940.

De som ved ikrafttredelsen av føresegnene driver tilvirkning av potetmjøl kan fortsette verksemda til og med 31 august 1940 uten slikt løyve som nemnt i § 2.

Søknad om tilvirkingsløyve for tilvirkingsåret 1 september 1940 til 31 august 1941 skal innsendes til Statens potetmjølnemnd innen 15 april 1940. Nemnda behandler søknaden

snarest mulig og sender den til Landbruksdepartementet som avgjør den så snart råd er. Statens potetmjølnemnd fastsetter snarest størrelsen av den mengde potetmjøl som kan tilvirkes i tilvirkingsåret 1940—41. 15 mars.

Kongelig resolusjon *). 15 mars.

I. Med hjemmel i lov om midlertidige innførselsforbud m. v. av 22 juni 1934 nr. 5 § 1, bestemmes som gjeldende inntil videre:

1. Adgangen til å innføre:
   Kopra
   Jordnøtter
   Rapsfrø
   Sojabønner
   Linfrø
   Bomullsfrø
   Smøreoljer og smørefett av ethvert slag, herunder også «Crude oil»
   Linolje
   skal være avhengig av at det ved innførselen forelegges tollvesenet skriftlig erklæring fra Forsyningsdepartementet eller den institusjon som Forsyningsdepartementet gir fullmakt til det om at departementet eller vedkommende institusjon samtykker i innnførselen.
2. Forsyningsdepartementet får fullmakt til å gjøre de nærmere vedtak til gjennomføring av den under 1) nevnte ordning, herunder også til å stille betingelser for meddelelse av innførselslisenser.

II. Disse vedtak trer i kraft fra og med mandag 18 mars 1940.

Kongelig resolusjon *). 15 mars.

Forsyningsdepartementet kan bestemme at lisens for import av smøreolje og smørefett, utenom import som staten foretar, bare skal kunne gis til Importutvalget for smøreolje, på de vilkår som departementet fastsetter.

Regler *) om regulering av tilvirking og omsetning av potetmjøl. 15 mars.

(Fastsatt av Landbruksdepartementet med hjemmel i lov nr. 10 av 16 juni 1939.)

§ 1. Den som søker om løyve til å tilvirke potetmjøl, skal i søknad til Statens potetmjølnemnd eller i vedlegg til søknaden gi opplysning om:

---

*) Kunngj. 27 mars i Lovtid. 1 nr. 11.

15 mars. 1. Organisasjonen av verksemda, vedtekter m. v. for aksjeselskap og andelslag, styrets sammensetning og hvem som har rett til å tegne firmaet.
2. Formuesforhold, siste års årsberetning, regnskap og status.
3. Produksjon og omsetning av potetmjøl for hvert tilvirkingsår fra og med 1 september 1930.
4. Hvilke områder innkjøpet av poteter foregår fra og hvorvidt det gjelder særlige regler for innkjøpet.
5. Beholdning av potetmjøl på den tid søknaden blir inngitt.

§ 2. Utgiftene til Statens potetmjølnemnd bæres av tilvirkerne i forhold til deres andel i omsetningen i vedkommende tilvirkingsår. Godtgjersle til medlemmene av nemnda fastsettes av Landbruksdepartementet.

§ 3. Tilvirkere som ikke er medlemmer av den av Landbruksdepartementet godkjente salgsorganisasjon, skal i forhold til sin andel i omsetningen av potetmjøl delta i organisasjonens utgifter ved omsetningen av potetmjøl for tilvirkerne.

Til disse utgifter reknes omkostninger til reklame og 5 % årlig rente av kapital som medlemmene har innskutt i den utstrekning denne antas å være nødvendig for organisasjonens drift.

Tilvirkerne kan bringe tvister etter denne bestemmelse inn for Landbruksdepartementet, og departementets avgjørelse er i så fall bindende for partene. Det samme gjelder når organisasjonen med vedkommende tilvirkers samtykke bringer en slik tvist inn for departementet.

§ 4. Salgsorganisasjonen skal påse at salget av potetmjøl i det enkelte tilvirkingsår blir fordelt mellom tilvirkerne i forhold til deres andel i årets produksjon.

§ 5. Disse regler trer i kraft straks.

15 mars. **Skrivelse** *) fra Forsyningsdepartementet.

I medfør av kongelig resolusjon av 15 mars 1940 har departementet bestemt at lisens for import av smøreolje og smørefett, utenom import som staten foretar, fra 18 mars og inntil videre bare vil bli gitt til Importutvalget for smøreolje.

15 mars. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Halden.

15 mars. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Elverum Leir, Hedmark fylke.

*) Kunngj. 27 mars i Lovtid. 1 nr. 11.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om endring i § 6 punkt a 1 i hovedregler for feievesenet i Trondheim. 16 mars.

Skriv *) frå Arbeidsdepartementet om lemping for Stranda, Møre og Romsdal fylke, i brannlovas § 15 slik at det skal verta feidd 4 gonger om året i staden for 5. 16 mars.

Skriv **) frå Arbeidsdepartementet om at Ytre Arna brannkommune i Haus herad, Hordaland fylke, skal verta utvida. 18 mars.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om tillegg til vedtekt til bygningslovens § 57 om betalingsregulativ for oppmålingsforretninger i Sarpsborg. 19 mars.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om at lov om brannvesenet av 15 august 1908 med unntak av dens kap. IV og V skal gjelde i Idd herred, Østfold fylke. 19 mars.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 20 mars.
Ifølge melding fra Folkesambandets generalsekretær er den internasjonale opiumsoverenskomst***) av 23 januar 1912 med protokoll fra 1 april 1937 gjort gjeldende for Burma i egenskap av britisk oversjøisk besittelse. Burma var tidligere tilsluttet overenskomsten som en del av India.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Lærer A. Zahl's legat» til fattige i Vadsø, opprettet ved testament av 9 juli 1908. 27 mars.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Rikard Svalastogas legat til Mo sokn» til opplæring i skomakar- og snikkarfag. 27 mars.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig godsbefordring med motorvogn i Røyken herred, Buskerud fylke. 27 mars.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om lemping for Borgestad—Menstad brann- og bygningskommune, Telemark fylke, i brannlovens § 15 (vedrørende feiing). 27 mars.

Skriv **) frå Landbruksdepartementet om nye reglar for bruk av piggtråd til gjerde i Røldal herad, Hordaland fylke. 28 mars.

---

*) Kunngj. 27 mars i Lovtid. 1 nr. 11.
**) Kunngj. 2 april i Lovtid. 1 nr. 12.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 4 for 1923 s. 131 og nr. 4 for 1932 s. 270.

29 mars. **Lov** *) [1]) om forbud mot at arbeidere blir berøvet sin stilling på grunn av innkalling til militærtjeneste m. v.

§ 1. Arbeider som etter sitt fylte 20 år har vært ansatt 3 måneder i sammenheng ved bedriften, må ikke sies opp eller på annen måte fjernes fra sin stilling på grunn av innkalling til militærtjeneste eller liknende almen vernetjeneste.

Når oppsigelse m. v. finner sted umiddelbart før eller under vernetjenesten, anses den for å ha sin grunn i innkallingen, dersom ikke noe annet gjøres overveiende sannsynlig.

§ 2. Dersom arbeideren ønsker å fortsette i stillingen, plikter han på forespørsel å underrette arbeidsgiveren om dette før vernetjenesten begynner. Ellers kan han sies opp med kontraktsmessig varsel.

Arbeidsgiveren plikter ikke å ta arbeideren tilbake før 14 dager etter at han har fått melding om hvilken dag arbeideren kan gjenoppta arbeidet. Har vernetjenesten ikke vart over 84 dager, er fristen det halve.

§ 3. Arbeidsgiver som overtrer forbudet i lovens § 1, plikter å betale erstatning til arbeideren for den skade som er voldt.

Ved fastsettelsen av erstatningens størrelse skal det tas hensyn til arbeiderens tapte fortjeneste, tjenestetid, lønn, utsikt til nytt eller annet arbeid, arbeiderens eget forhold og i øvrig til omstendigheter som det finnes rimelig og billig å ta i betraktning. Tilbakekalles oppsigelsen m. v., bortfaller erstatningen fra den tid arbeidsforholdet kan gjenopptas.

§ 4. Arbeider kan ikke på forhånd gi avkall på rettigheter som tilkommer ham i henhold til denne lov.

Loven står tilbake for motstående avtale når denne sikrer arbeideren en gunstigere stilling enn etter nærværende lov.

§ 5. Med arbeider mener denne lov enhver som utenfor sitt hjem utfører arbeid i annen manns tjeneste.

Sjømenn og andre som er ansatt på skip i utenriks fart som ikke regelmessig kommer til norske havner, går ikke inn under loven.

§ 6. Denne lov trer i kraft straks og får også anvendelse på arbeidsforhold som er inngått før lovens ikrafttreden, når oppsigelse m. v. ikke er skjedd før dette tidspunkt.

29 mars. **Kongelig resolusjon** *) om særskilt husleierett for Kristiansund til å behandle de tvistemåla som gjelder leieforhold innen kommunen.

*) Kunngj. 2 april i Lovtid. 1 nr. 12.

[1]) St.vedtak 11 mars. Se Ot. prp. nr. 9. Innst. O. nr. 23. St.tid., forh. i Ot. s. 148—153; i Lt. s. 35.

Kongelig resolusjon *) om tilføyelse til helseforskrif- 29 mars.
tene for Narvik.

Kongelig resolusjon *). 29 mars.

I medhold av lov om rett til å utvinne gull m. v. av 17 juni 1869 bestemmes:

1. Søkning etter og utvinning av alluvialt gull på statens grunn i Nordland, Troms og Finnmark fylker kan tillates etter de nedenfor hitsatte regler.

2. Handelsdepartementet bemyndiges til nærmere å utforme vilkårene for sånn tillatelse og sette tilleggsvilkår som i hvert enkelt tilfelle måtte anses nødvendige og til for øvrig å gi nærmere forskrifter for overholdelsen av vilkårene.

3. De i medhold av samme lov utferdigede kongelige resolusjoner av 13 april 1871, 20 januar 1900, 2 mars 1903, 29 mars 1906 og 3 juni 1932 skal ikke gjelde for fremtidig ervervelse av rettigheter til oppsøkning og utvinning av alluvialt gull på statens grunn.

Reglene lyder så:

1. Søkning. Tillatelse til å søke etter alluvialt gull på statens grunn i Nordland, Troms og Finnmark fylker meddeles av Handelsdepartementet for inntil 5 år om gangen og for et bestemt område. Tillatelsen omfatter rett til å undersøke alluviale avleiringer, utta prøver og til å foreta prøvevaskninger ved håndtraug. Unntatt fra retten til søkning er:
   1) Arealer som staten til enhver tid ikke har fri disposisjon over.
   2) Arealer som staten til enhver tid måtte unnta fra søkning.

   Tillatelsen gis til bestemt person, interessentskap eller aksjeselskap og bare til den som godtgjør å ha tilstrekkelige midler til å betale reise og opphold for seg og sine arbeidere, lønn til arbeiderne og erstatning av eventuell skade. For tillatelsen betales et gebyr til statskassen av kr. 100.

   Handelsdepartementet bemyndiges til å treffe nærmere bestemmelser for sånne tillatelser.

   Søketillatelsen bortfaller ifall søkeren overtrer de vilkår som er satt for tillatelsen.
2. Utvinning. Tillatelse til å utvinne alluvialt gull på statens grunn i Nordland, Troms og Finnmark fylker meddeles av Handelsdepartementet med mindre søkeren

*) Kunngj. 2 april i Lovtid. 1 nr. 12.

29 mars. er fremmed statsborger eller selskap eller sammenslutning som i følge lov nr. 16 av 14 desember 1917 kap. III, jfr. § 39, ikke er sidestilt med norsk statsborger. I sistnevnte tilfelle kan tillatelse bare gis av Kongen.

3. Utvinning kan bare foregå innen grensene av utmål, hvis størrelse i alminnelighet ikke skal være større enn 1 km². Såvidt mulig gis utmålet form av et rektangel med en lengste side av inntil 2 km. Det er adgang til å gi en søker flere utmål. Utmålsbrev gis til bestemt person, interessentskap eller aksjeselskap og bare til den som godtgjør å ha tilstrekkelige midler til å gjennomføre sine planer og til å stille fornøden sikkerhet som nedenfor nevnt.

   Utmålsbrev utstedes av bergmesteren etter avgjørelse av Handelsdepartementet som i den anledning har innhentet uttalelse fra de berørte andre departementer. Utmålet må ikke bortleies helt eller delvis. Videre overdragelse av utmålet eller deler av samme kan bare skje med samtykke av departementet som kan sette særlige vilkår for overdragelsen.

4. For utstedelse av utmålsbrev betales til statskassen kr. 100 for hvert utmål.

5. Unntatt fra utmål er:
   a) Arealer som staten til enhver tid ikke har fri disposisjon over.
   b) Arealer som departementet til enhver tid måtte unnta. Det forbeholdes staten eller kommuner rett til uten erstatning å kunne utføre enhver art av offentlige arbeider og legge beslag på utmålet til offentlige anlegg av enhver art.

6. Tillatelsen til å bearbeide utmålet gis for et bestemt tidsrum av inntil 20 år. Når retten til å bearbeide utmålet er utløpet eller bortfalt, faller utmålet tilbake til staten, og utmålshaveren skal innen 1 år fjerne sine hus og maskiner fra statens grunn. Såfremt dette ikke skjer, tilfaller de resterende hus, maskiner og anlegg staten. Samtidig bortfaller alle panteheftelser på samme.

7. Driften av de alluviale avleiringer og alle arbeider som står i forbindelse dermed skal foregå overensstemmende med den til enhver tid gjeldende lovgivning og de bestemmelser som måtte bli truffet av Handelsdepartementet etter innhentede uttalelser fra de berørte andre departementer.

   Antar departementet at et arbeid kan volde skade på norsk eller finsk eiendom eller rettighet og utmålshaveren ikke etterkommer departementets påbud til av-

vergelse av skade, kan departementet kreve at driften innstilles straks. 29 mars.

8. Det kan pålegges utmålshaveren å erstatte det offentlige de utgifter som måtte være påløpet for dette til sånt forsterket politioppsyn i anledning av utmålshaverens virksomhet i distriktet som politimesteren måtte ha funnet påkrevd.
9. Bedriften underkaster seg samme bestemmelser om fattigfond som er fastsatt for bergverk i lov av 19 mai 1900 § 28 flg.
10. Utmålshaveren har rett til å få utvist fornøden grunn av statens eiendom til veier, hus og anlegg som behøves til driften. Veier som anlegges, skal stå til fri avbenyttelse for almenheten. Medfører driften at det må fjernes skog, skal statens skogvesen på forhånd varsles herom. De trær som må fjernes, disponeres av skogvesenet.
11. Utmålshaveren betaler til statskassen følgende avgifter:
    a) Forskuddsvis 2 januar kr. 300 pr. utmål pr. kalenderår.
    b) 2 — to — % av det utvunne gulls verdi.

    Alt utvunnet gull innleveres til staten.

    Staten og/eller Norges bank skal ha rett til å innløse det utvunne gull etter internasjonal pris 1 måned etter innleveringen med fradrag av 6 % for utgifter til raffinering m. v.
12. Utmålshaveren skal rette seg etter de bestemmelser som måtte bli truffet til kontroll med overholdelsen av de fastsatte vilkår. De utgifter som er forbundet med kontrollen, kan kreves erstattet etter nærmere bestemmelse av Handelsdepartementet.
13. Utmålshaveren stiller sikkerhet etter nærmere bestemmelse av departementet for avgifter, konvensjonalbøter og skadeserstatninger og for stats- og kommuneskatter samt for arbeideres og funksjonærers fordringer.
14. Overtredelse av de vilkår som er satt for tillatelsen medfører tap av utmålene med mindre det for overtredelsen pålegges en konvensjonalbot til statskassen.

Kongelig resolusjon *). 29 mars.

I medhold til lov av 9 juni 1903 om statskontroll med skips sjødyktighet §§ 1 og 47 utferdiges sålydende bestemmelse:

---

*) Kunngj. 2 april i Lovtid. 1 nr. 12.

29 mars. Norske skip i krigsfarvann skal være utstyrt med en redningsvest eller redningsdrakt for hver mann av besetningen. Redningsvesten — redningsdrakten — skal være av en type som er godkjent av Sjøfartsdirektøren og være fremstillet av en av Sjøfartsdirektøren godkjent fabrikant.

Nærmere forskrifter herom kan utferdiges av Sjøfartsdirektøren.

29 mars. **Bruksregler** *) for Lunner bygdealmenning, approbert av Landbruksdepartementet 29 mars 1940.

29 mars. **Skrivelse** **) fra Handelsdepartementet om endring av § 1, siste punktum, i vedtektene for handel med brukte eller kasserte ting, for Harstad.

29 mars. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Askim herred, Østfold fylke.

29 mars. **Skrivele** **) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Moss.

29 mars. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Harstad.

30 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Sigrid Larsdotter Lussands legat» til trengande og til framhjelp av jordbruket og smånæringar i Kinsarvik herad, skipa ved testament av 21 juni 1909.

30 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Anna Tønjums legat til utdaning for ungdom i Lærdal» skipa ved testament av 13 januar 1937.

30 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Anna Rydjord Barlops minne» til velgjersame og humanitære føremål i Veøy herad, skipa ved testament av 29 august 1935.

30 mars. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om at hamning med geit i skogmark inntil videre skal være forbudt hele året i Lånke herred, Nord-Trøndelag fylke.

---

*) Kunngj. 15 april i Lovtid. 1 nr. 13.
**) Kunngj. 2 april i Lovtid. 1 nr. 12.

Forskrifter og instrukser for kampen mot munn- og klauvsjuken*). 1 april.

(Fastsatt av Landbruksdepartementet i medhold av § 7 i lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsjukdommer av 14 juli 1894 med tilleggslover og § 4 i lov nr. 4 av 17 juni 1937 om oppheting (pasteurisering) av melk m. v. til dyrefôr.)

I. Alminnelige forskrifter for kampen mot munn- og klauvsjuken.

1. Såfremt munn og klauvsjuken blir konstatert i landet skal sjukdommen inntil departementet annerledes bestemmer søkes utryddet ved nedslaktingsmetoden.

2. Når eier eller besitter av klauvdyr legger merke til symptomer som gjør det sannsynlig at det foreligger tilfelle av munn- og klauvsjuke, skal han snarest mulig tilkalle veterinær eller melde fra til politimesteren (i byene) eller lensmannen (på landet), som så uopphold-delig skal melde fra til veterinær. Eier eller besitter har plikt til, inntil tilfellet er nærmere undersøkt av veterinær, å sørge for at alt samkvem med omverdenen stoppes, så mulig smitte i mellomtiden ikke spres til andre steder.

3. En praktiserende veterinærs plikter ved melding som sannsynliggjør munn- og klauvsjuke er angitt i særlig veiledning, se avsnitt II.

Når den tilkalte veterinær på grunnlag av sin undersøkelse finner det sannsynlig at det foreligger munn- og klauvsjuke, avgir han hurtigst mulig (pr. telefon eller telegraf) melding om tilfellet til veterinærdirektøren, som så eventuelt vil sørge for at det blir sendt ut spesielle veterinærer til stedet. Disse vil så overta det videre arbeid med kampen mot sjukdommen.

4. Besetninger som er angrepet av munn- og klauvsjuke eller som smitte antas overført til, skal av fylkesmannen settes under offentlig tilsyn med sikte på fullstendig isolasjon, jfr. § 5 og § 6 i husdyrloven.

Inntil lokalisasjon av smitten er nærmere klarlagt og utryddelsen av smittestoffet er tilendebrakt, kan det for større eller mindre områder fastsettes særlige avsperringsrestriksjoner.

Når det finnes nødvendig for å hindre smittespredning kan departementet i medhold av husdyrlovens § 7 og § 4 i lov nr. 4 av 17 juni 1937 om oppheting (pasteurise-

*) De eldre forskrifter og instrukser (av 23 februar 1925) er opphevet ved Landbruksdepartementets nedenfor (s. 321) inntatte rundskrivelse av 1 april 1940.

1 april. ring) av melk m. v. til dyrefôr påby særlige rådgjerder og eventuelt stenge meierier, garverier, møller eller andre steder som har mottatt produkter eller smittefarlige gjenstander for øvrig fra gård (sted) som er satt under offentlig tilsyn.

Hvis munn- og klauvsjuke bryter ut hos dyr på utstillingsplass, fellesbeite, i setergrend e. l. må det treffes særlige rådgjerder etter departementets nærmere bestemmelse.

Person som har vært på smittefarlig sted kan undergis særlige desinfeksjonsrådgjerder, se XI, 5.

Avsperringsrådgjerder o. l. i andre fylker enn dem som er rammet av munn- og klauvsjuken bør i alminnelighet ikke settes i verk før saken har vært lagt fram for Landbruksdepartementet.

5. For å ha tilsyn med gjennomføringen av de gitte avsperringspåbud sørger politiet (lensmannen) for vakthold i nødvendig utstrekning i samsvar med Justis- og politidepartementets instruks av 4 januar 1938. Utgiftene til vakthold m. v. er omhandlet under punkt 12.

6. I besetning der munn- og klauvsjuke er konstatert skal alle klauvdyr anses for smittet og snarest mulig avlives og graves ned eller brennes. Av hensyn til gjennomføringen av en mest mulig effektiv desinfeksjon skal i regelen også gårdens fjørfe avlives og graves ned eller destrueres. Hunder og katter skal holdes innesperret eller avlives.

7. Etter husdyrlovens § 13 skal dyra umiddelbart før avlivingen verdsettes av en politiembetsmann (på landet av lensmannen) i forening med to av ham dertil oppnevnte menn. Dyra skal ansettes i den verdi de antas å ha som uangrepet av sjukdommen.

Dersom lensmannen eller hans ordinære betjenter er avskåret fra å holde denne takst, kan fylkesmannen autorisere en annen som lensmannsbetjent for den enkelte forretning.

8. Politiet (lensmannen) plikter å yte nødvendig hjelp når det gjelder de rådgjerder som finnes nødvendige under kampen mot sjukdommen.

9. Etter at dyra er avlivd skal det foretas en grundig desinfeksjon av gården etter anvisning av vedkommende veterinær. Det kan bli nødvendig å desinfisere eller tilintetgjøre smittefarlige gjenstander så som hus og husinnredning, gårdsprodukter eller andre smittefarlige gjenstander og varer.

Slike desinfeksjonsarbeider (tilintetgjøring av smittefarlige gjenstander) kan det bli nødvendig å sette i verk

også på andre steder, hvis smitte kan antas overført til vedkommende sted. 1 april.

10. Den veterinær som leder desinfeksjonsarbeidet skal føre oppgave over det som ødelegges ved desinfeksjonen eller som blir påbudt tilintetgjort. I denne oppgave skal tas med de opplysninger som kan være av betydning for verdsettingen.

Oppgaven skal være til veiledning ved verdsettingen, som skal foretas av en politiembetsmann (på landet av lensmannen) og to av ham oppnevnte menn så snart det ikke er forbundet med smittefare å komme til stedet.

11. Det offentlige tilsyn på en munn- og klauvsjukesmittet gård blir stående inntil fylkesmannen etter veterinærmyndighetenes forslag opphever det, jfr. husdyrlovens § 5. Det samme gjelder vaktholdet.

12. I samband med kampen mot munn- og klauvsjuken kan det bli spørsmål om følgende grupper av utgifter:

1. Erstatning for de avlivde dyr.
2. Utgifter til gravning, desinfeksjon m. v.
3. Erstatning for ødelagte smittefarlige gjenstander.
4. Utgifter til vakthold, kunngjøringer, trykning m. v.
5. Utgifter til veterinærene.

Etter bestemmelsene i husdyrlovens § 22, nest siste ledd, skal alle disse utgifter i første omgang utres av statskassen mot senere refusjon etter de bestemmelser som til en hver tid gjelder om dette. De bestemmelser som for tiden gjelder er følgende:

Til 1. Disse utgifter utres endelig av statskassen, jfr. lovens § 22, 8 ledd.

Til 2. Disse utgifter skal refunderes av husdyreierne, jfr. § 22, 1 ledd.

Til 3. Disse utgifter skal refunderes med en halvpart fra vedkommende fylkeskommunes, kjøpstads- eller ladesteds kasse, jfr. § 22, 3 og 4 ledd.

Til 4. Disse utgifter skal refunderes av vedkommende fylke. Utgifter ved avsperringsrådgjerder likeoverfor fremmede land skal staten endelig bære, jfr. § 22, 5 ledd.

Til 5. Når det gjelder utgifter til veterinærene skal staten som vanlig utrede skyssgodtgjørelsen, mens kostgodtgjørelsen og de øvrige utgifter etter lovens bestemmelser skal refunderes av fylkeskassen, jfr. § 22, 7 og 5 ledd.

II. Veiledning for praktiserende veterinærer.

Når munn- og klauvsjuken opptrer i nabolandene våre må vi være forberedt på at tilfelle av sjukdommen når

1 april. som helst kan dukke opp her i landet. De praktiserende veterinærer må da være på vakt. De skal således ha sin oppmerksomhet henvendt på de gjeldende bestemmelser for melketrafikken. Særlig har distriktsdyrlegene plikt til å være helt orientert i alle spørsmål som vedkommer melkeomsetningen i sine distrikt, og på grunnlag av sin kontroll ved meieriene skal de ha oversikt over hvordan de gjeldende bestemmelser om pasteurisering av returmelk til dyrefôr blir overholdt. Jfr. Landbruksdepartementets forskrifter om — og kontroll med — oppheting (pasteurisering) av melk m. v. til dyrefôr av 23 oktober 1939 og veterinærdirektørens instruks og veiledning av s. d.

Veterinæren må i sin praksis være påpasselig likeoverfor mistenkelige sjukdomstilfelle. Han skal ha ferdig nødvendig tettsluttende overtrekkstøy som kan desinfiseres: Gummikappe, passende desinfiserbart hodeplagg, gummistøvler, gummihansker, dernæst desinfeksjonsmidler som natronlut (kaustisk soda) og sitronsyre.

I alle tilfelle der det på forhånd kan være mistanke om munn- og klauvsjuke skal veterinæren alt før sin ankomst til stedet ta nødvendige rådgjerder mot smitteoverføring. Således skal han sette kjøretøyet et stykke fra gården, og han skal ta på seg det nevnte overtrekkstøy. Til gården skal han ta med seg de ting han kan få bruk for ved undersøkelsen, således termometre og en lommelykt. Han rekvirerer vann og har ferdig tilstrekkelige mengder 1—2 % oppløsning av kaustisk soda til eventuell desinfeksjon av overtrekkstøy, brukte instrumenter m. v. etter endt undersøkelse. Likeledes — om påkrevd — 2 % sitronsyreoppløsning til desinfeksjon av hender, armer, ansikt osv.

Når munn- og klauvsjuke opptrer i nabodistrikt bør den praktiserende veterinær under utøvelsen av sin daglige praksis bruke gummiforkle eller kappe og gummistøvler. Etter endt behandling av klauvdyr bør han foreta vasking og desinfeksjon også av utstyr, instrumenter m. v. før disse ting bringes tilbake til kjøretøyet og gården forlates.

Det kan være på sin plass — for minst mulig å utsette seg for smittepåføring — å trekke de mistenkte dyr ut i fjøsdøra for å fastslå tilstedeværelsen av typiske blemmer eller sår på de karakteristiske steder. I alle tilfelle der sjukdomsutbruddet ikke straks finnes tydelig uttalt og typisk, slik at det kan være tvil, må det foretas en inngående undersøkelse. Til bruk for denne undersø-

kelsen skal det gis følgende orientering: Veterinæren for- 1 april.
hører seg hos gårdens folk angående anamnesen, hvilke symptomer de mistenkte dyr har utvist og hvor lenge disse har vart — bl. a. om speneblemmer og spenesår, ømhet i beina, etelysten, melkeytelsen, eventuelt om dyra har sikla osv. Foruten lokal undersøkelse foretas temperaturmåling av hvert enkelt dyr i storfebesetningen.

Mulen og nesen etterses bl. a. med henblikk på mulige blemmer og sårdannelser. Munnhulen undersøkes nøyaktig, særlig slimhinnen. En skal her særlig ha sin oppmerksomhet henvendt på mulig tilstedeværelse av karakteristiske blemmer eller sår samt sikling og smasking. Det er nødvendig å trekke dyrets tunge godt fram, slik at også de bakre avsnitt av tungeryggen kan bli omhyggelig ettersett, og en må med faste grep føle nøye på tunga for ikke å overse mulige slappe blemmevegger.

I tvilstilfelle kan det løsnete hornhudsdekke rives i stykker med fingrene, slik at den ømfintlige for munn- og klauvsjuke typiske defekt framkommer. Det kan av hensyn til differensialdiagnosen være av betydning nøye å bemerke enhver patologisk forandring (også når det gjelder tennene) som måtte forekomme i munnhulen. Det må nærmere undersøkes om det på føttene finnes blemmer og typiske sårdannelser ved klauvene. Likeledes etterses spenene og juret hos hvert enkelt dyr — først og fremst hos melkekuene. En må legge nøye merke til hvorledes mulige blemmer ser ut. I tvilstilfelle overveies nærmere hvorvidt det foreligger munn- og klauvsjuke eller kukopper.

Veterinæren forhører seg hos røkteren om sunnhetstilstanden i svinebesetningen, bl. a. om dyra halter og om det har forekommet påfallende mange dødsfall blant grisene m. v. Grisene underkastes en nøye undersøkelse bl. a. med henblikk på mulige lokale forandringer. Griser med påtakelig medtatt almenbefinnende underkastes en nærmere klinisk undersøkelse, bl. a. med temperaturmåling.

Sau og geit undersøkes med henblikk på haltheter og mulige lokale affeksjoner. Det bør også tas temperaturmålinger.

Ved bedømmelse av undersøkelsesresultatet må veterinæren bl. a. regne med den mulighet at det kan foreligge munn- og klauvsjuke på et så tidlig stadium at de typiske lokalforandringer overhodet ennå ikke viser seg. Dernest at dyra samtidig ikke viser symptomer som peker

1 april. i annen retning enn munn- og klauvsjuke, som f. eks. fordøyelsesforstyrrelser, diaré, symptomer fra respirasjonsveiene, øynene, kjønnsorganene (skjeden) osv.

Av hensyn til differensialdiagnosen er det riktig også å forhøre seg om sunnhetstilstanden hos den øvrige husdyrbestand på gården, de dyreslag som ikke angripes av munn- og klauvsjuke.

Såfremt veterinæren etter endt undersøkelse antar at det foreligger munn- og klauvsjuke eller han finner tilfellet mistenkelig, skal han sørge for avsperring av gården, eventuelt ved fylkesmannens og politiets hjelp. Veterinærdirektøren må uoppholdelig underrettes. Dette kan i regelen skje pr. telefon (ekstra-il — munn- og klauvsjuke). Veterinæren redegjør herunder for sjukdomsbildet, utbredelse i besetningen, forløp, anamnestiske opplysninger og for de lokale forhold av interesse. Veterinærdirektøren vil gi underretning og instruksjoner om hva det skal foretas og hvordan veterinæren videre skal forholde seg, bl. a. med hensyn til eventuelle foreløpige avsperringer av meierier og gårder som må antas å ha vært utsatt for smittepåføring, isolasjon av personer osv. Veiledning om isolasjonsrådbøter finnes under avsnitt III «Instruks for overveterinæren» og under avsnitt IX «Forskrifter for avsperring av gård (sted)».

Den alminnelige regel er at veterinæren foreløpig ikke må forlate det smittede sted. Såfremt det ikke er telefon på gården kan det bli nødvendig å oppsøke telefon i nærheten — så vidt mulig på sted der det ikke er klauvdyr. Unntaksvis kan det også bli nødvendig for veterinæren å innlosjere seg på et annet sted. I disse tilfelle må veterinæren nøye iaktta de nødvendige rådgjerder for ikke å overføre smitte.

Veterinæren skal føre tilsyn med forholdene på gården og påse at avsperringen er fullstendig. Dernest skal han nøye følge utviklingen og forløpet av sjukdommen. Han skal videre mer inngående forhøre seg om de smittemuligheter som måtte foreligge, såvel ved forskjellige slags varer (bl. a. melk, kjøtt, huder osv.), som ved dyr, personer eller på annen måte. Det må herunder regnes med at det har eksistert smittefare minst 8 dager før de første symptomer viste seg i den angrepne besetningen.

Hvis veterinærdirektøren finner at tilfellet er mistenkelig vil han eller hans stedfortreder (overveterinæren) snarest mulig innfinne seg på stedet og overta den videre ledelse av kampen mot sjukdommen. Den praktiserende veterinær skal assistere overveterinæren og ori-

entere ham om forholdene på stedet og i distriktet, sjuk- 1 april.
domsforløpet, granskingen av smitteveiene osv. Han vil bli dimittert så snart forholdene tillater det.

Før veterinæren forlater stedet skal han underkaste seg grundig desinfeksjon. Veterinæren reiser så til nærmeste desinfeksjonsanstalt eller til sitt hjem, der badning og desinfeksjon foretas i samsvar med gjeldende forskrifter og etter overveterinærens nærmere pålegg, se XI.

Gjenopptaing av praksis og ordningen av denne innen det smittede distrikt skjer etter nærmere avtale med overveterinæren.

III. Instruks for overveterinæren.

1. Foreligger det et sjukdomstilfelle som anses for å være munn- og klauvsjuke skal den av veterinærdirektøren oppnevnte overveterinær uoppholdelig begi seg til stedet. Han må sørge for å få med seg det nødvendige utstyr — en komplett pakket veterinærkuffert og arkivmappe.

2. Overveterinæren skal snarest mulig sette seg i forbindelse med den veterinær som har truffet på det mistenkelige tilfelle og orientere seg med hensyn til sjukdomsutbruddet og de rådbøter som er truffet.

3. Ved ankomsten til stedet skal han stoppe sitt befordringsmiddel i tilstrekkelig stor avstand fra gården og ta på seg det utleverte, desinfiserbare overtrekkstøy. Han skal ta med seg rikelig mengde desinfeksjonsmidler (kaustisk soda og sitronsyre), et par termometre og en lommelykt.

Under selve undersøkelsen skal han alltid ha ferdig tilberedt desinfeksjonsvæske, og etter endt undersøkelse skal alt overtrekkstøy og de medbrakte instrumenter grundig desinfiseres med 1 % kaustisk sodaoppløsning. Se for øvrig avsnitt XI om persontrafikk — persondesinfeksjon.

Det må påses at dyrenes munnslimhinde under undersøkelsen ikke utsettes for etsinger med kaustisk sodaoppløsning.

4. Resultatet av undersøkelsen skal i alle tilfelle så snart som mulig drøftes med veterinærdirektøren, og diagnosen munn- og klauvsjuke må ikke ved primærutbrudd fastslås før veterinærdirektøren har godkjent den. Ved telefonsamtaler i anledning av munn- og klauvsjuke brukes «ekstra-il — munn- og klauvsjuke» i alle tilfelle der det er av betydning å få en rask forbindelse.

1 april. 5. Viser undersøkelsen at det foreliggende tilfelle ikke er munn- og klauvsjuke, og veterinærdirektøren er enig i det, oppheves de avsperringspåbud som alt er satt i verk. Skulle gården allerede være satt under offentlig tilsyn av fylkesmannen, må denne straks underrettes.

6. Finnes det symptomer som ikke kan utelukkes som munn- og klauvsjukens første stadier bør gården (stedet) isoleres fullstendig, mens besetningen står til observasjon i noen dager. For øvrig konfereres med veterinærdirektøren om den fremgangsmåte som skal velges.

7. Blir diagnosen munn- og klauvsjuke straks bekreftet bør det som regel uttas podningsmateriale — blærevegger som nedlegges i en blanding av like deler glyserin og vann. Flasken med podningsmaterialet må behandles med den største forsiktighet og emballeres forskriftsmessig.

Hvis fylkesmannen ikke før har vært underrettet skal han nå straks gis underretning.

8. Overveterinæren må nå foreta så omfattende undersøkelser som mulig over smitteveiene til og fra stedet.

Han treffer videre de rådgjerder som er nødvendige for å få gården fullstendig avsperret, og forvisser seg om at gårdens folk er klar over det ansvar som følger med gitte påbud. Jfr. avsnitt IX «Forskrifter for avsperring av gård (sted)».

9. Overveterinæren anviser straks gravplass; se om dette og om anskaffelse av graveredskap og desinfeksjonsmidler m. v. avsnitt VI «Veiledning for verdsetting, avliving og nedgraving av dyra». Hvis det er nødvendig med leid hjelp til slaktings- og desinfeksjonsarbeidet på gården må dette ordnes så snart som mulig ved henvendelse til lensmannen som anmodes om å skaffe skikkede og pålitelige folk.

Overveterinæren skal likeledes så snart som mulig ved henvendelse til veterinærdirektøren rekvirere nødvendig veterinærhjelp (inspeksjonsveterinærer), som kan overta arbeidet med selve nedslaktingen og de etterfølgende desinfeksjonsarbeider, se avsnitt IV, VI og VII.

10. Overveterinæren må hurtigst mulig skaffe seg overblikk over alle forhold som kan ha betydning for smittespredning til og fra stedet og i distriktet for øvrig.

Han må konferere med de lokale veterinærer — dels for å varsle disse, dels for å søke orientering om spredningsmuligheter. Spesielt må distriktsdyrlegens melding om melkeomsetningen vies den største oppmerksomhet. Videre må han søke opplysninger hos meieribestyrere og

eventuelt andre for å få oversikt over smittemulighetene ved melkeomsetningen, bl. a. ved liste over melkeleverandører, returmelkforhold, samtrafikk gjennom kjørelag osv. 1 april.

Disse opplysninger sammenholdt med de opplysninger som foreligger fra det smittede sted skal danne grunnlaget for etablering av offentlig tilsyn på særlig utsatte steder.

11. Offentlig tilsyn på det smittede sted og steder som ved samtrafikk m. v. har vært særlig utsatt for smitte etableres straks ved henvendelse til fylkesmannen. For å spare tid gjøres det foreløpig henvendelse pr. telefon.

Gård som har mottatt utilstrekkelig oppvarmet returmelk fra infisert meieri skal alltid settes under offentlig tilsyn. Når et sted foreslås satt under offentlig tilsyn må oppgis eierens og gårdens navn og gårdsnr. og bruksnr. til fylkesmannen.

Når det fra gård (sted) som er satt under offentlig tilsyn er levert produkter til meieri, slakteri, garveri eller annen virksomhet, og smitte således kan antas overført, kan vedkommende virksomhet ved fylkesmannens forordning påbys stengt, satt under offentlig tilsyn eller underkastet særlige forsiktighetsrådgjerder.

12. Overveterinæren skal så snart tiden tillater det sende inn følgende meldinger:

M + K skjema nr. 30. Til veterinærdirektøren for hvert enkelt tilfelle. Det tidligere skjema nr. 3 bortfaller.

Skjema nr. 1 angående ondartet smittsom husdyrsjukdom sendes som vanlig gjennom distriktsdyrlege til fylkesmannen.

13. Overveterinæren skal utarbeide forslag til mer omfattende restriksjoner for større eller mindre områder, som gjennom melketrafikk, samferdsel m. v. antas å ha vært særlig utsatt for smitte. Av aller største betydning i denne henseende er ordningen av melkeomsetningen i distriktet.

Viser de foretatte undersøkelser at melkeomsetningen ved vedkommende meieri er slik at smittespredning gjennom denne er sannsynlig, må hele meierikretsen uten unntak trekkes inn i et strengt avsperringsområde, og meieriet straks stoppes inntil man får oversikt over forholdene.

Er pasteuriseringspåbudet overholdt ved meieriet og forholdene for øvrig anses betryggende, kan man i mange tilfelle nøye seg med å fastsette restriksjoner for et mindre område. Det må herunder som foran nevnt tas hen-

1 april. syn til andre smittemuligheter ved felles kjørelag, personer, samtrafikk med dyr eller varer m. v.

14. Det må legges vekt på at grensene for sperresonen blir så greie som mulig (herredsgrenser, sognegrenser, skolekretser, veier o. l.), og det må tas hensyn til trafikkforholdene i distriktet. Fastsetting av grensene må drøftes med lokalkjente myndigheter som vedkommende fylkesmann, politimester, distriktsdyrlege, lensmann og andre, alt etter som det under hensyntagen til en rask etablering av avsperringen er mulig å få konferert med disse. Hvis det kan unngås bør byer og bymessig bebygde strøk ikke komme med i de avsperrede områder.

15. I bilag 2 (ikke inntatt i Norsk lovtidend) er angitt en norm for alminnelige avsperringsbestemmelser. Disse kan og bør selvsagt modifiseres etter som forholdene måtte tilsi det.

16. Når sperresonens grenser er fastsatt og avsperringsbestemmelsene har fått den form som anses hensiktsmessig, anmoder overveterinæren fylkesmannen om å få restriksjonene satt i verk så snart som mulig. Av hensyn til en rask ekspedisjon vil det ofte være praktisk å forelegge forslaget for fylkesmannen pr. telefon. Kunngjøringen av restriksjonene må skje mest mulig i umiddelbar tilslutning til fastsettingen av diagnosen, ved offentliggjørelse i dagspressen, i radio og ved plakater. Veterinærdirektøren må underrettes om den endelige form for avsperringsrådgjerdene.

17. Overveterinæren må i samråd med det stedlige politi (lensmannen) organisere det vakt- og kontrollsystem som er nødvendig av hensyn til kontroll med overholdelsen av bestemmelsene og for å veilede publikum; se Instruks for det sivile vakthold, avsnitt V. Finnes det påkrevd kan ytterligere vaktmannskap rekvireres gjennom veterinærdirektøren.

18. Overveterinæren skal føre det faglige overoppsyn med overholdelsen av restriksjonene, veilede de underordnede veterinærer og de lokale myndigheter og ta initiativet til de endringer som måtte vise seg påkrevd.

19. Av hensyn til administrasjonen må overveterinæren skaffe seg et egnet kvarter der det kan opprettes kontor med telefon, og hvor en har til rådighet nødvendig materiell.

20. Hvis det er nødvendig å anta kontorhjelp og innkvartere flere inspeksjonsveterinærer ved kontoret, bør henvendelse om dette skje til veterinærdirektøren.

21. Overveterinæren skal fra sitt kontor lede bekjem- 1 april.
pelsesarbeidet i distriktet, og enten selv eller ved sine inspeksjonsveterinærer inspisere de smittede steder, undersøke anmeldte mistenkelige tilfelle o. l. Diagnosen ved nye tilfelle skal så vidt mulig fastsettes av overveterinæren.

Overveterinæren skal videre enten selv eller ved sine medhjelpere undersøke forhold som kan ha betydning for bedømmelsen av dispensasjoner og eventuelle endringer og tillempninger i bekjempelsesplanen. Han bør herunder vie trafikkforholdene sin oppmerksomhet, og forholdene ved meierier, møller, forretninger m. v.

I alminnelighet bør det ikke, iallfall i den første tiden, uten tvingende nødvendighet gis dispensasjon fra de gitte påbud, og da bare på nærmere fastsatte vilkår.

22. Med hensyn til trafikkforholdene i et sperret område kan det bli spørsmål om å innstille eller omlegge forskjellige ruter. Dette må ordnes i samarbeid med de lokale myndigheter.

Det må også utarbeides og tillempes en plan for melkeomsetningen og trafikkforholdene i forbindelse med denne, jfr. avsnitt XI.

23. Av hensyn til kontroll med persontrafikken kan det bli nødvendig å få opprettet desinfeksjonsanstalt hvortil man kan henvise folk som nødvendigvis må forlate området. En viser til avsnitt XI.

24. Hva angår avviklingen av de iverksatte restriksjoner vil epizootiens hele forløp og karakter være bestemmende for når den kan innledes. I alminnelighet kan det sis at såfremt det ikke er særlige ting å ta hensyn til, vil det kunne forsvares å oppheve avsperringsrestriksjonene ca. tre uker etter sist inntrufne tilfelle innen området.

Enkelte ganger kan det være forsvarlig etter en kortere tids forløp å innskrenke det opprinnelige avsperrede område eller lempe på bestemmelsene for en større eller mindre del av dette. Således vil det ikke alltid være påkrevd å holde avsperringsrestriksjonene like strengt i tre uker etter siste tilfelle, når dette inntreffer på et sted som på grunn av mistanke om smitteoverføring allerede har vært isolert. I andre tilfelle kan det være nødvendig å gjøre unntak for steder som har vært særlig sterkt utsatt for smittepåkjenning, og det kan være grunn til å opprettholde sikkerhetsrådgjerder av mer allmen karakter i lengre tid enn foran angitt, så som forskrifter for meierier, møller, spesielle forskrifter for transport o. l.

1 april. Før restriksjonene oppheves eller lempes i et distrikt, bør så vidt mulig desinfeksjonsarbeidene på de smittede gårder være avsluttet.

Overveterinæren bør pr. telefon stå i stadig kontakt med veterinærdirektøren og samrå seg med denne når det gjelder viktige spørsmål.

25. På de gårder der besetningen er avlivd på grunn av munn- og klauvsjuke skal det en tid fremover gjelde særbestemmelser. I alminnelighet vil veterinærdirektøren kunne innvilge i at det åtte uker etter at desinfeksjonen er avsluttet på vedkommende gård innsettes noen få dyr på prøve, og etter at disse i ca. tre uker under behørig kontroll har vært fôret med forskjellige av gårdens produkter, vil det offentlige tilsyn kunne heves og ny besetning tillates innsatt. Tidspunktet for innsetting av ny besetning vil for øvrig være avhengig av om en effektiv desinfeksjon har kunnet gjennomføres på vedkommende sted.

26. Når overveterinæren er ferdig med sitt arbeid, skal han utarbeide og sende inn til veterinærdirektøren en oversiktlig rapport over bekjempelsesarbeidet og de ting som står i forbindelse med dette. Han må derfor hele tiden føre dagbok over sitt arbeid og påse at inspeksjonsveterinærene og andre medhjelpere innleverer fyldestgjørende rapporter, og for øvrig ta vare på alle dokumenter som kan få betydning for bedømmelse av erstatningssøknader o. l.

Overveterinæren skal føre liste over rekvirert materiell og oppgave over inspeksjonsveterinærenes og andre medhjelperes tjenestetid m. v. Han må se etter at alt materiellet kommer til rette.

IV. Instruks for inspeksjonsveterinæren.

Den veterinær som skal tjenestgjøre som inspeksjonsveterinær skal snarest mulig møte på det avtalte sted. Det vil bli sørget for at han får med seg en kuffert med nødvendig arbeidsutstyr.

Inspeksjonsveterinæren vil av overveterinæren få nærmere instruksjoner for sit arbeid. For øvrig gjelder følgende regler for hans tjenestgjøring:

1. Hvis han har sitt kvarter på et sted som ikke er infisert, skal han, før han forlater kvarteret om morgenen, utstyre seg med det reglementerte arbeidsantrekk (gummistøvler, gummikappe og desinfiserbart hodeplagg). Han må alltid ha med seg tilstrekkelig natronlut og sitronsyre til persondesinfeksjon.

2. Under arbeidet og ved inspeksjonen i fjøs og uthus skal alltid brukes gummihansker, og veterinæren må mest mulig unngå å komme i berøring med smittefarlige gjenstander. Hva angår rådgjerder for å unnngå smittespredning viser en til følgende avsnitt: II, IX og XI. 1 april.

For øvrig viser en til: VI og VII.

Jfr. også punkt 2 i Instruks for overveterinæren.

3. Der forholdene ligger slik an at inspeksjonsveterinæren må interneres på en munn- og klauvsjukesmittet gård, vil det være uunngåelig at han blir infisert. Han må derfor ikke forlate stedet uten tillatelse fra overveterinæren.

4. Inspeksjonsveterinæren skal føre dagbok der han skal føre inn alt av betydning vedkommende arbeidet. Av hensyn til erstatningen for ødelagte smittefarlige gjenstander må han føre nøyaktig oppgave over det som ødelegges under desinfeksjonen. Det må oppgis mest mulig nøyaktige mengder og kvalitet av høy, halm, mel og andre varer som påbys ødelagt.

Det må videre føres liste over de ting som utleveres og rekvireres til gravnings- og desinfeksjonsarbeidet. Så vidt mulig skal det føres oppgave over de daglige inspeksjonsturer med angivelse av klokkeslett, de besøkte steder og antall kjørte kilometer.

5. Etter endt desinfeksjonsarbeid skal det utarbeides melding på det dertil bestemte skjema. For øvrig skal han etter overveterinærens nærmere bestemmelse levere de nødvendige skriftlige rapporter over sitt arbeid.

V. Instruks for det sivile vakthold ved utbrudd av munn- og klauvsjuke.

1. Det sivile vaktholdet opprettes av politiet (lensmannen) i henhold til § 4 i «Instruks for politiet ved utbrudd av munn- og klauvsjuke», fastsatt av Justis- og politidepartementet 4 januar 1938, eller senere instruks.

2. Til denne tjeneste antas for en bestemt dags- eller timelønn menn som er pålitelige og skikket til slik vakttjeneste i et antall som er påkrevd for å opprettholde en effektiv avsperring av det smittede område.

3. Såfremt ikke vaktmennene på forhånd er bosittende på et beleilig sted utenfor det avsperrede område søkes de innkvartert på et slikt sted.

4. Lensmannen ordner tjenesten etter å ha rådført seg med vedkommende overveterinær eller inspeksjonsveterinær. Vaktombytte bør i alminnelighet skje hver 4 time døgnet rundt.

1 april. 5. Vaktmannskapene skal ha armbånd som er påtrykt «Politi».

6. Vaktpostene står under inspeksjon av lensmannen og av tjenestgjørende over- og inspeksjonsveterinær.

7. Vaktposter plaseres ved hver tilgang til det avsperrede område. Vaktpostene påser at ingen personer, som ikke er forsynt med autorisert og undertegnet passerseddel, får passere grensen til og fra det avsperrede område.

8. Vaktpostene skal ikke gi tillatelse til at noe føres bort fra det avsperrede område med mindre det blir fremvist skriftlig tillatelse fra politiet eller vedkommende veterinær.

9. Post og varer til folk innen det avsperrede området legges på et bestemt sted ved avsperringen og hentes der av folk innenfor området.

10. Vaktmennene skal vanlig ikke komme innenfor det avsperrede område, og må ikke uten tvingende nødvendighet komme i nærheten av den smittede gårds fjøs, stall, gjødselhaug o. l. og heller ikke komme i umiddelbar berøring med folk eller dyr fra gården.

11. Det tillates ikke vaktmennene å gå inn i fjøs, svine-, saue- eller geitehus. Heller ikke skal de delta i selskaper, møter, folkesamlinger o. l. Dispensasjon fra disse bestemmelser må i tilfelle innhentes hos politiet eller vedkommende veterinær, som ved hvert enkelt tilfelle fastsetter de nødvendige forsiktighetsregler.

12. Er vaktpostene i tvil om hva de skal gjøre, må henvendelse skje til lensmannen eller vedkommende veterinær.

VI. Veiledning for verdsetting, avliving og nedgraving av dyra.

Da det er av vesentlig betydning at den smittede besetning blir slått ned hurtigst mulig skal overveterinæren så snart diagnosen er bekreftet anvise gravplass. Denne må ikke ligge for langt fra fjøset, og det må være jord nok på en så vidt tørr plass at det ikke kommer sjenerende vannmengder i graven. Det må ikke være fare for tilsig til nærliggende vannløp. Videre må plassen ikke ha vært utsatt for smittefarlig trafikk fra gårdens folk, for at de tilkalte gravemannskaper ikke skal bli infisert.

Lensmannen skal skaffe det nødvendige mannskap (i alminnelighet 1 mann pr. m^2 i hvert skift), redskap

og, om nødvendig, lys da gravningen må fortsette ut- 1 april.
over natten til graven er ferdig. Lensmannen skal etter anvisning fra overveterinæren nøye instruere graverne om hvordan de skal unngå å komme i smittefarlig samkvem med gården.

Videre skaffes gjennom lensmannen foreløpig 40—50 kg. kaustisk soda, 10—30 sekker ulesket kalk og, såfremt desinfeksjonsredskap (sprøyter m. v.) ikke straks kan tilveiebringes fra veterinærvesenets depot, skal lensmannen også skaffe disse ting.

Gravens størrelse beregnes slik: 2 meter dybde, ganger 2½ meter bredde, ganger 0,5 meter lengde pr. voksent storfe. Jorden skal bare legges på tre sider av graven, slik at den side som er nærmest fjøset blir fri for jord og kan brukes til avlivingsplass. Veien fra fjøset til graven skal strøs til med kalk. Før avlivingen av dyra begynner skal veien være oversprøytet med kaustisk sodaoppløsning, og gårdens folk skal være instruert om at disse forberedelser skal være ferdige til fastsatt tid. Likeledes må det være ferdig solide grimer og tau til å leie dyra i. Det må ettersees at grimene er passe store. Det må ikke under noen omstendighet inntreffe at et dyr slipper løs. På uregjerlige dyr, f. eks. okser, må det settes fotbånd. På grimene kan det fastgjøres en sekk for å hindre at munnslim blåser utover. Bare gårdens folk og den veterinær som står for avlivingen skal delta i dette arbeid. Disse personer må ha en overtrekksdrakt som lett lar seg desinfisere. Straks etter bruken skal overtrekksdrakten desinfiseres eller kastes i graven.

Lensmannen og de to av ham oppnevnte menn som skal verdsette dyra, bør på forhånd ha skaffet seg opplysning om antall dyr, alder, premiegrad, melkemengde, kalvingstid og annet av betydning for verdsettingen. Takstmennene skal være iført høye gummistøvler, gummikappe eller alminnelig regnfrakk og sydvest. En slik drakt lar seg lett desinfisere umiddelbart etterpå. — Takstmennene anvises plass i nærheten av graven i så stor avstand fra denne at det ikke er fare for smitteoverføring. Det må tas hensyn til vindretningen.

Storfe leies ett om gangen til gravkanten. Før avlivingen begynner må følgende hjelpemidler være til stede ved graven:

2 slaktemasker, hvorav den ene skal være i reserve.

1 tein til å fjerne tomhylser.

Skudd i et antall som svarer til besetningens størrelse med noen reserveskudd.

1 april. 1 øks og flere skarpe kniver.
1 beholder med kaustisk sodaoppløsning.

Av hensyn til smittefaren skal dyra i alminnelighet avlives av veterinæren eller av en av gårdens folk. Skuddet plaseres høyt i dyrets panne, noe over skjæringspunktet mellom diagonalene fra øret til øyet. Så snart dyret er skutt styrtes det i graven, der det tilføyes et stort halssnitt og flere lange kryssende snitt i bukveggen og de store innvoller.

Skyteulykker må søkes unngått. Det må passes på at det ikke er mennesker i skuddlinjen. Den som skyter må forvisse seg om at slaktemasken ikke legges bort med skudd i, f. eks. ved at siste skudd skytes ned i graven etter at alle dyr er avlivd.

Småfe og griser er det lettest å drepe inne i husene. De fraktes så til graven, der halssnittet legges. Fjærfe puttes i sekker etter å være drept.

Når alle dyra er kommet i graven må denne straks kastes igjen, i ett hvert fall så meget at dyra blir tildekket. Dette arbeid må bare utføres av folkene på gården. (Skulle graven være så stor at det må skaffes ekstra mannskap til arbeidet må overveterinæren treffe særlige forholdsregler mot smittespredning.) Er det vann i graven, skuffes en del kaustisk soda ned i dette.

De gjenværende reserveskudd kastes i graven. Skytemaskene og knivene legges i en frisk oppløsning av kaustisk soda, hvoretter veterinæren setter i gang desinfeksjon som nevnt i nedenstående «Forskrifter for desinfeksjon av munn- og klauvsjukesmittet gård».

VII. Forskrifter for desinfeksjon av munn- og klauvsjukesmittet gård.

Umiddelbart etter at dyra er avlivd og anbrakt i graven skal vedkommende veterinær sette i gang arbeidet med rengjøring og desinfeksjon.

Før dette arbeid begynner må det på gårder der det er rotter legges ut et tilstrekkelig kvantum rottegift. Dette arbeid må dog ikke forsinke desinfeksjonsarbeidet.

Når det ved desinfeksjonen brukes natronhydratoppløsning (kaustisk soda, natronlut), må en være oppmerksom på at denne må fornyes annenhver dag. Jfr. for øvrig punkt 9 i avsnitt VIII «Forskrifter for desinfeksjon av infisert meieri m. v.»

Under desinfeksjonen skal en så vidt mulig gå fram i følgende orden:

1. Behandling av graven og utvendige desinfeksjons- 1 april.
arbeider.
2. Anbringelse av beholder med desinfeksjonsvæske ved inngangsdørene m. v.
3. Infiserte uthusrom med innredninger, inventar, gjødsel m. v. dynkes med 1 % kaustisk sodaoppløsning.
4. Behandling av gjødsel.
5. Nødvendig oppbrytning av gulv, innretninger etc., i fjøs, grisehus, saue- og geitehus og fjørfehus.
6. Endelig desinfeksjon av fjøs, grisehus, saue- og geitehus, fjørfehus, stall og pelsdyrgårder.
7. Oppbrenning av råttent og ubrukelig inventar.
8. Desinfeksjon av treverk og inventar fra uthusene, redskap, kar m. v.
9. Desinfeksjon av melkebu, melkespann m. v.
10. Desinfeksjon av fôrrom og de deler av uthusene som er mindre infiserte og innholdet her. Desinfeksjon av gårdsplassen.
11. Desinfeksjon av våningshus.
12. Badning av personer og desinfeksjon av klær.
13. Vask av hunder og katter etc.
14. Forskjellige forholdsregler.

Til de forskjellige punkter skal nærmere bemerkes:

Til 1. Så snart dyra er avlivd og styrtet i graven skrapes de sterkt infiserte jordlag langs gravkanten ned i graven. Veien fra dyrerommene renses for gjødsel, urin, eventuelt blod, sekret m. v. og oversprøytes på nytt med 1 % kaustisk sodaoppløsning. (1ste gangs oversprøyting skal være foretatt før dyra føres til graven.) På samme måte oversprøites de infiserte veiene mellom uthusene. Graven skal kastes igjen hurtigst mulig. Om nødvendig holdes et hjørne av graven foreløpig åpent for senere nedgraving av særlig infisert gjødsel, fôr, strø m. v. (Eventuelt kan det bli tale om oppbrenning av større mengder infisert fôr, strø m. v.) Nedslåtte dyr som av denne grunn foreløpig blir lite tildekt, overhelles 1 % kaustisk sodaoppløsning og deretter petroleum. Det åpne hjørne av graven skal for øvrig kastes igjen så snart som mulig. Deretter oversprøites graven og dens nærmeste omgivelser med 1 % kaustisk sodaoppløsning. Tilslutt strøs det ulesket kalk på og omkring graven, hvoretter området gjerdes inn.

Til 2. Beholder med 1 % kaustisk sodaoppløsning settes ved inngangene til våningshuset. Folkene pålegges å rense og dyppe fottøyet sitt i beholderen. De må ta av overtrekkstøyet og såpevaske hendene før de går inn.

1 april. Kaustisk sodaoppløsning (0,2—0,5 %) kan vanlig også brukes til håndvask. De som har ømfintlig hud bør dog i tilfelle etterpå vaske hendene i svakt eddikvann. Når folkene har sterkt infisert fottøy må de ikke betre områder av gården som antas å være lite infisert. Folk må ikke uten nødvendighet gå omkrng på låve, stabbur og i ubenyttede værelser m. v. så lenge desinfeksjonen foregår.

Til 3. Når dyra er avlivd må en straks omhyggelig lukke dører og vinduer m. v. til de tomme dyrerom. Dette er om vinteren av særlig betydning for å unngå at kulden trenger seg inn og vanskeliggjør desinfeksjonsarbeidet.

Fjøs, grisehus og for øvrig alle uthusrom der det har stått klauvdyr, eventuelt også hønsehuset, med innredning, inventar, gjødsel, strø, fôr m. v. oversprøytes med 1 % kaustisk sodaoppløsning. Tak, vegger, bolker, troer, binger, gulv og for øvrig alt av innredning og inventar bløtes meget omhyggelig. Huller i gulvet tettes for å hindre at desinfeksjonsvæsken renner vekk. Rommene skal deretter stå stengt og urørt i minst 12 timer. Av hensyn til eventuell overledning i de elektriske ledninger slås kraften av — iallfall om natten. Imens ordnes med den utvendige desinfeksjon.

Til 4. Deretter tas det straks fatt på behandling av gjødselen.

De øvre sterkt infiserte gjødsellag kan eventuelt kastes i graven. Urinkummen lukkes hvoretter det vil oppstå gjæring (utvikling av ammoniakk som er virusdrepende).

Flytende gjødsel eller urin i gjødselkjeller eller gjødseldynger blandes med jord, torvstrø, hakkelse e. l. og all gjødsel kjøres ut og legges i haug snarest mulig. Haugen skal ligge et stykke fra husene, men det er av viktighet at gjødsel ikke kjøres for langt bort. Gjødselen må ikke legges for nær vei, og plassen må velges slik at det ikke siver gjødselvann fra haugen og utover jorder, i bekker osv. All gjødsel som er spilt under gjødselkjøringen må samles og legges i haugen. Gjødselhaugen måkes tett sammen og dekkes med hestegjødsel, eventuelt jord. Deretter kalkes den, eventuelt dekkes den til med bar. Gjødselveien dynkes med 1 % kaustisk sodaoppløsning og bestrøs med kalk.

Gjødselhaugen skal til slutt inngjerdes og stå urørt et halvt år.

Gjødselkjelleren som må være renset omhyggelig, oversprøytes med 1 % kaustisk sodaoppløsning og kalkes. (1 del kalk til 10—20 deler vann.) Etter at bunden av

gjødselkjelleren eller gjødselplassen er dynket med 1 % kaustisk sodaoppløsning strøs den til med ulesket kalk. Gjødselkjelleren lukkes foreløpig til. 1 april.

Kan gjødselen ikke kjøres ut, må man etter at de øvre sterkt infiserte lag er tatt av og kastet i dyregraven, best mulig sørge for at gjæring og varmeutvikling etterhvert kommer i stand i gjødselmassen. Eventuelle avløp fra gjødselmassen overkalkes og avskjæres med tverrgrøft som fylles med kalk. Kjerrer, spader m. v. som har vært brukt ved gjødselbehandlingen, renses og desinfiseres omhyggelig med varm 1 % kaustisk sodaoppløsning. Kjørefolkenes støvler og hovene på de hester som har vært brukt under kjøringen, renses og vaskes av med 1 % kaustisk sodaoppløsning.

Desinfeksjon av stallen bør utstå inntil gjødselen er kjørt ut.

Til 5. I fjøs, grisehus, småfehus og fjørfehus skal etter oppbløtningen løst sittende underminert eller råttent treverk brytes opp. Således påspikrede bord og plankestubber, råtne bolker, troer, utette skantillplanker osv. som ellers umuliggjør forsvarlig desinfeksjon.

Er det jordgulv fjernes de øvre lag i tilstrekkelig grad, hvoretter de sprøytes over med 1 % kaustisk sodaoppløsning. Så snart desinfeksjonen er ferdig skal det ny fyll på. Under gamle utette tregulv som det har vært nødvendig å fjerne, kan det likeledes være nødvendig å fjerne de øverste jordlag. Stein- og sementgulv etterses nøye og underminerte partier brytes opp. Det samme gjelder vegger, tak m. v.

Til 6. Så snart en over det hele har greie flater tas fatt med en grundig og gjennomført rensing overalt med skrape, børste og varm sodaoppløsning (2 %). Blant annet må vinduer og vindusinnfatninger omhyggelig renses. Den mekaniske rensingen avsluttes med oversprøyting med 1 % kaustisk sodaoppløsning, og så snart vegger og tak etter dette er tilstrekkelig tørre, kalkes det over hele rommet med kalkmelk tilsatt 1 % kaustisk sodaoppløsning. Det påses at kalken og dermed også den kaustiske sodaoppløsningen er trengt innn i alle sprekker og fuger.

Desinfeksjon av stallen kan vanlig foretas noe lempeligere enn desinfeksjon av fjøs og grisehus, men dog vesentlig på samme måte.

Under desinfeksjonen av stallen anbringes hestene annetsteds i uthusene, eventuelt ute. Før hestene settes inn i den desinfiserte stall skal de omhyggelig vaskes

1 april. med 2 0/00 kaustisk sodaoppløsning og hovene skal beskjæres og vaskes med 1 % av den samme oppløsning.

De som steller hestene må være forsiktige så de ikke infiserer fôrrom m. v.

I pelsdyrgårder gjennombløtes ganger og gulv med 2 % kaustisk sodaoppløsning. Annet treverk, bur samt kopper og kar oversprøytes med ½—1 % kaustisk sodaoppløsning.

Rommene stenges etterhvert som desinfeksjonen er avsluttet og holdes foreløpig stengt.

Til 7. Alt uttatt råttent og ubrukelig treverk samles i haug og brennes.

Til 8. Brukbart treverk og inventar renses omhyggelig og desinfiseres med 1—2 % kaustisk sodaoppløsning, hvoretter det tørres og luftes. Mindre gjenstander fra dyrerommene som bøtter, kopper, troer m. v. kan etter rensingen legges noen tid i 2 % kaustisk sodaoppløsning. Gamle gjødselspader, skraper, børster etc. skal helst tilintetgjøres. I motsatt fall skal de renses meget grundig og behandles med kaustisk sodaoppløsning. Det samme gjelder jernbindsler, som for øvrig også kan desinfiseres over åpen ild. Seler, dekkener m. v. behandles med kaustisk sodaoppløsning.

Den del av desinfeksjonen som deretter skal foregå, angår rom og gjenstander som må antas å ha vært mindre sterkt utsatt for smittepåføring. De som arbeider med desinfeksjonen bør derfor på dette tidspunkt skifte overtrekktøy eller desinfisere dette, først og fremst fottøy.

Til 9. Melkebua behandles grundig med 1 % kaustisk sodaoppløsning. Likeledes alle kjøreler som kommer i berøring med melking. Melkerester tilintetgjøres. Aluminiumsbeholdere som ikke tåler natrium eller soda behandles med kokende vann.

Til 10. Uthusrom som er mindre infisert oversprøytes med 1 % kaustisk sodaoppløsning og renses. Det samme gjelder inventaret. Unyttig skrammel brennes etter å være dynket med 1 % kaustisk sodaoppløsning. Overalt hvor folk har gått med infiserte klær og infisert skotøy skal det likeledes dynkes over med kaustisk sodaoppløsning. Således på gulvet, i brukte kraftfôrrom, låverom m. v.

Det ytterste lag av den stråfôrbeholdning som har vært brukt, fjernes og tilintetgjøres. Eventuelt kan utvendig dynking av beholdningen med 1 % kaustisk soda-

oppløsning finne sted. Det øverste laget av rotfrukt- 1 april.
hauger som har vært brukt, skal fjernes.

Ved nødvendig desinfeksjon av stabbursgulv, vedskjul osv. brukes 1 % kaustisk sodaoppløsning.

Rå huder og skinn kan legges ut og tilstrøs med grovt salt iblandet 2 % soda. Tørrede skinn kan dusjes med kaustisk sodaoppløsning, eventuelt med 2 % formalinoppløsning. Samme middel brukes til eventuell overdynking av løpegårder, kveer m. v. og mulig infiserte gjenstander langsmed og under uthusene m. v.

Pelsdyrskinn kan desinfiseres med formalindamp etter de samme prinsipper som er angitt for tøydesinfeksjon; se avsnittet om persondesinfeksjon, XI.

Gårdsplassen og et passende belte omkring husene kan eventuelt behandles med kalk og kaustisk sodaoppløsning.

Uthusrom m. v. hvor det er på det rene at det i den seneste tid ikke har vært mennesker eller dyr, røres ikke.

W. C., spesielt gulv og sete, vaskes med 2 % varm sodaoppløsning så snart desinfeksjon av tøyet og bading av personene er påbegynt.

Til 11. Først desinfiseres overtrekkstøy som legges i ½ % kaustisk sodaoppløsning eller kokes, og arbeidsskotøy som likeledes kan legges noen tid i ½ % kaustisk sodaoppløsning. Inspeksjonsveterinæren må nøye påse at det ikke blir liggende igjen arbeidsklær og skotøy som ikke blir forsvarlig desinfisert.

Deretter tas fatt på rengjøring og desinfeksjon av våningshuset. Rom som har vært avstengt eller ubenyttet under den smittefarlige periode og inventar som ikke har vært utenfor disse rom i denne tid, røres ikke. I de øvrige rom vaskes vegger og tak og fremfor alt gulvet med sodaoppløsning. Trestoler, krakker og bord behandles på samme måte.

Deretter kan rommene røkes med formalin hvis vaskingen ikke har kunnet gjennomføres konsekvent. (F. eks. hvor det er tapeter, møbler med trekk osv.). Bruksanvisning finnes vedlagt de formalinlamper som skaffes fra veterinærvesenets depot.

Dyner og i det hele tatt tøy m. v. som ikke tåler koking legges fram eller henges opp og formalinrøkes samtidig med rommene. Gardiner må tas ned og vaskes. Brukte lakener, ulltepper, avlagt og brukt tøy osv. som ikke tåler koking, renvaskes og oppvris i ½ % kaustisk sodaoppløsning.

1 april. Arbeidsfolkenes rom samt kjøkken med inventar, sval, trappegang osv. underkastes særlig grundig rengjøring og desinfeksjon. Gulvløpere og matter m. v. i dagligrommene må kokes. Rengjøringen og desinfeksjonen fortsetter inntil alle benyttede rom er behandlet. Er desinfeksjon av kjelleren nødvendig, brukes helst kaustisk sodaoppløsning og kalk. Det må gås systematisk fram og påses at de desinfiserte rom ikke pånytt tilsøles.

Til 12. Bading av folkene settes i verk så snart desinfeksjonsarbeidet på det nærmeste er avsluttet, slik at man har desinfiserte rom til rådighet. Særlig vaskes ansikt, hår og ører, hender og føtter grundig med såpevann. Etter badet tas rent tøy på og det skal også skiftes og legges rent tøy på sengene. Avlagt tøy behandles som nevnt foran.

Til 13. Hunder og katter skal vaskes i 2 ‰ kaustisk sodaoppløsning, eventuelt i varmt såpevann.

Til 14. Desinfektører og andre må ikke forlate stedet før de har badet og tatt rent tøy på. Arbeidstøyet m. v. må desinfiseres.

Desinfeksjonen skal tilslutt godkjennes av overveterinæren eller av den veterinær som han bemyndiger til dette.

VIII. Forskrifter for desinfeksjon av infisert meieri m. v.

1. Et meieri, herunder ysteri, samlestasjon m. v., som har vært utsatt for smittepåføring, skal stenges og meieriområdet for øvrig avsperres inntil betryggende desinfeksjon har funnet sted. Desinfeksjonen, som skal settes i gang så snart som mulig, bør ledes av en meierisakkyndig. Hvis dette ikke er mulig, må en inspeksjonsveterinær være til stede. For øvrig fører overveterinæren tilsyn med desinfeksjonsarbeidet.

Til desinfeksjonsarbeidet skal det så vidt mulig skaffes et så stort mannskap at den innvendige og utvendige desinfeksjon kan foregå samtidig.

2. Beholdningen av helmelk tillates separert og fløten og eventuell annen beholdning av fløte kjernet til smør når følgende forholdsregler iakttas:

Kjernerommet med iværende maskiner, rørledninger m. v. desinfiseres betryggende på forskriftsmessig måte. Deretter pasteuriseres fløten til minst 85° C. og forarbeides etter vanlige prinsipper. Fløte, som er ferdig syrnet, tillates dog kjernet uten pasteurisering. Etter at

slik fløte er kjernet, skal kjernerommet med maskiner, 1 april.
rørledninger m. v. forskriftsmessig desinfiseres.

De forarbeidede produkter lagres i samsvar med bestemmelsene i § 5.

Finner overveterinæren at foranstående ordning ikke lar seg gjennomføre, må melken (fløten) kokes eller den må tilsettes desinfeksjonsmidler og tømmes i kloakken.

3. Hvis meieriet har en betydelig beholdning av melk og fløte på flasker, bør overveterinæren henvende seg til veterinærdirektøren for å få truffet en betryggende ordning med hensyn til eventuell anvendelse av melken og fløten.

4. Hele meieriet skal desinfiseres, og om nødvendig funksjonærenes boliger m. v. Hva angår utvendig desinfeksjon — av gårdsplass, uthus, rampe m. v. — viser en til reglene i foranstående avsnitt om «Forskrifter for desinfeksjon av munn- og klauvsjukesmittet gård».

5. Som regel bør den innvendige desinfeksjon begynne med mottakingsrommet. Deretter desinfiseres rommene i naturlig rekkefølge etter overveterinærens nærmere bestemmelse. De ferdigdesinfiserte rom skal så vidt mulig ikke trafikkeres.

Det bør sørges for at det snarest mulig blir ryddet og desinfisert et par lagerrom, hvor varer og meieriprodukter kan lagres. Disse lagerrom stenges (plomberes) i den tid veterinærmyndighetene forlanger.

6. Desinfeksjonen innledes med at tak, vegger og gulv oversprøytes med 1 % kaustisk sodaoppløsning. Herunder må det tas tilbørlig hensyn til apparater og elektrisk utstyr, som ikke tåler denne behandling og som derfor må desinfiseres med et annet betryggende desinfeksjonsmiddel, f. eks. 2 % sitronsyreoppløsning.

For å oppnå betryggende desinfeksjon må underminerte partier i gulv, vegger m. v. brytes opp.

Etter den mekaniske rensing behandles lokalene igjen med kaustisk sodaoppløsning.

7. Alle kar, apparater, rørledninger, redskap m. v. desinfiseres med varm 1 % kaustisk sodaoppløsning. Samtlige rørledninger og apparater gjennomskylles innvendig i minst ½ time med kaustisk sodaoppløsning som har en temperatur på minst 80° C. ved utløpet av ledningene. Etterspyling skal så foretas med hett vann eller koldt vann med etterfølgende damping.

Ved desinfeksjon av aluminiumsspann bør oppløsningen, for å skåne spannene, tilsettes 2—5 % vannglass (natriumsilikat, alminnelig handelsvare).

1 april. 8. Det på meieriet brukte arbeidstøy, som hurtigst mulig bør samles sammen, vaskes og kokes. Til slutt foretas desinfeksjon av personalet og de klær som er brukt under desinfeksjonsarbeidet.

9. 1 % kaustisk sodaoppløsning fremstilles ved å oppløse f. eks. 1 kg kaustisk soda i 100 liter vann. Istedenfor kaustisk soda kan også brukes en oppløsning på 4 % krystallsoda (f. eks. 4 kg soda oppløses i 100 liter vann). Desinfeksjonsvæsken skal alltid være nylaget, og ingen oppløsning må brukes når den er mer enn 2 dager gammel.

10. Utsalgssteder o. l., hvortil det er ført infisert melk, må også desinfiseres på en betryggende måte.

11. Desinfeksjonen skal til slutt godkjennes av overveterinæren.

IX. Forskrifter for avperring av gård (sted).

En veterinær som på grunnlag av sin undersøkelse finner at det foreligger symptomer som gjør diagnosen munn- og klauvsjuke sannsynlig, skal øyeblikkelig sette i verk rådbøter som tar sikte på hel avsperring og isolering av vedkommende gård (sted).

Han skal gjøre eieren og gårdens folk utrykkelig oppmerksom på hvor viktig det er at gården hurtig isoleres, og at alt samkvem med omverdenen straks stoppes. Han skal presisere det ansvar hver enkelt har for at de gitte avsperringspåbud lojalt blir overholdt, og at enhver med omtanke og forsiktighet skal søke å hindre mulig smittespredning.

Alminnelig avsperringspåbud.

1. Veterinæren skal sørge for at de veier og stier som fører til gården (stedet) blir stengt ved hjelp av bommer. På bommene skal anbringes plakat med innskriften «Adgang forbudt. Munn- og klauvsjuke».

De som arbeider med dette bør, før de forlater gårdsplassen, desinfisere fottøyet sitt i kaustisk sodaoppløsning — så smitte ikke blir slept bortover veiene. Denne desinfeksjonsvæske må fornyes annen hver dag. I kulde tilsettes salt.

Tilstrekkelige mengder kaustisk soda bør snarest mulig rekvireres og bringes opp til gårdens innkjørsel og settes av ved avsperringen.

2. Ingen av gårdens folk må forlate gården. Besøkende må ikke forlate stedet før det er truffet nødven-

dige rådbøter til å hindre at de fører bort smitte; se 1 april. XI.

3. Alle uthus skal holdes stengt, og det slås opp plakater som nevnt under 1. Utenfor uthusdørene og ved inngangen til tun og våningshus skal det settes kar med kaustisk sodaoppløsning til fottøydesinfeksjon. Gårdens folk skal pålegges å ferdes minst mulig i uthusene for å unngå smittespredning.

4. Varer og post til gården skal avleveres ved avsperringen ved innkjørselen til gården, og bestillinger skal formidles pr. telefon eller gjennom vakten.

5. Gårdens hunder skal bindes og katter og fjærfe sperres inne.

6. De av gårdens husdyr som måtte være sloppet på beite, og som må antas å ha vært utsatt for smittepåkjenning, skal straks bringes i hus. Herunder må det tas forsiktighetshensyn, så smitte ikke slepes utover jordene. Er det revegård på stedet instrueres røkteren om de forsiktighetsregler som må tas for mest mulig å unngå at revegården infiseres.

7. Ved utbrudd av munn- og klauvsjuke på utstillingsplass, fellesbeite, i setergrend e. l. må treffes særlige rådgjerder etter departementets nærmere bestemmelse.

8. Ingen må gå i fjøset utover det som er nødvendig for å stelle dyra.

Røktere skal under fjøsstellet bruke særskilte klær, som de skal ta av før de forlater fjøset. Fottøyet skal grundig desinfiseres i kaustisk sodaoppløsning. Melkespann og bøtter skal likeledes vaskes i kaustisk sodaoppløsning før de tas fra fjøset og inn i våningshuset.

Melk som bringes bort fra fjøset, skal straks kokes eller oppvarmes til minst 85° C. Melkespann, bøtter, separator og melkerekvisita skal straks etter bruken skolles med kokende vann.

9. Gjødselen i fjøs og grisehus skal ikke måkes ned, men skal bli liggende inntil dyra i tilfelle er fjernet. Den påhelles for hvert stell kaustisk sodaoppløsning.

De steder der gjødselen oppbevares (gjødselkjeller, gjødselplass, urinavløp o. l.) stenges på en slik måte at mennesker og dyr ikke kommer i berøring med disse. Frittliggende gjødselhaug dekkes med hestegjødsel, jord eller halm.

10. Dyr, produkter og alle slags gjenstander for øvrig (også post og penger) må ikke bringes bort fra stedet.

Hest kan om nødvendig tillates brukt til gårdsarbeid

1 april. innenfor gårdens område etter overveterinærens anvisning.

11. Hvis det på grunn av sjukdom eller andre tvingende grunner er nødvendig at det oppnås forbindelse med utenverdenen, søkes dette ordnet på en slik måte at smitte ikke spres; se Forskrifter for persontrafikk- persondesinfeksjon, XI.

Reglene i dette avsnitt — IX — kommer også til anvendelse hvis diagnosen fastslås.

X. Forskrifter for meieri m. v. i område som er sperret på grunn av munn- og klauvsjuke.

1. I område som er sperret på grunn av munn- og klauvsjuke og i tilliggende distrikt, etter vedkommende fylkesmanns nærmere bestemmelse, er det forbudt for meieri (herunder melkesalgslag, samlestasjon m. v.), melkeutsalg, ysteri, melkekondenseringsfabrikk og lignende anlegg (forretning) — heretter i disse forskrifter kalt meieri — å utby til salg, omsette, levere eller på annen måte mot eller uten vederlag å overlate til mat for mennesker og dyr melk (helmelk, skummet melk, kjernemelk m. v.) myse og melkeavfall, med mindre varen har vært opphetet til henholdsvis 85° C. (høypasteurisering), 78° C. (lavpasteurisering), eller 68° C. (langtidspasteurisering).

2. For øvrig gjør en merksam på § 3 i Landbruksdepartementets forskrifter om — og kontroll med — oppheting (pasteurisering) av melk m. v. til dyrefôr av 23 oktober 1939; jfr. forskriftenes § 19 og punkt 3, litra e. i Landbruksdepartementets forskrifter for meierier m. v. av 17 desember 1938. Nevnte § 3 lyder slik:

Meieriene skal ved arbeidets slutt hver dag fjerne og brenne eller på annen måte tilintetgjøre det slam som ved separering av melk avsetter seg på sentrifuger og filtre eller andre renseapparater.

Det er forbudt å utby til salg, omsette, levere eller på annen måte mot eller uten vederlag å overlate til dyrefôr skyller og annet avfall fra husholdninger som er knyttet til slike foretagender som nevnt i § 1, med mindre skyllene m. v. er kokt.

XI. Forskrifter for persontrafikk — persondesinfeksjon.

1. Ved inspeksjon av smittemistenkte steder skal veterinæren etter endt arbeid på hvert enkelt sted foreta nøyaktig desinfeksjon av overtrekkstøy og medbrakte instrumenter ved hjelp av 1 % kaustisk sodaoppløsning.

Ansikt og eventuelt hender skal desinfiseres ved hjelp av 2 % sitronsyreoppløsning. Skal flere gårder besøkes må det foretas desinfeksjon også ved ankomsten til disse. Har en veterinær vært i kontakt med infisert besetning, må han vanlig ikke komme på andre gårder før han har skiftet arbeidsantrekk og tatt et bad. 1 april.

2. Under oppholdet og arbeidet på en infisert gård må veterinæren iaktta alle forsiktighetsregler for ikke å bli påført smitte, f. eks. ved spisning, bruk av telefon, notisbok, blyant etc.

3. Ved ankomsten til kvarteret skal veterinæren gå direkte til det rommet der arbeidsantrekket oppbevares. Her skal arbeidsantrekket straks desinfiseres. Det er mest praktisk å bruke en beholder med frisk ½—1 % kaustisk sodaoppløsning. Etter at støvler, gummikappe, hodeplagg, gummihansker og instrumenter er skyllet i denne oppløsningen, henges det opp til tørring til neste gangs bruk.

4. Biler kan innvendig desinfiseres med formalindamp (se punkt 8). Formalindampen kan deretter fjernes ved hjelp av ammoniakk (fremstilles ved å blande like deler kaustisk soda og salmiakk). For øvrig foretas avvasking med 2 % sitronsyre, eventuelt ½ % kaustisk sodaoppløsning.

5. Person som oppholder seg på infisert, sperret gård må ikke forlate denne før han etter vedkommende veterinærs anordning har gjennomgått en betryggende desinfeksjon. Det må først skaffes til veie et sett med rene klær og håndkle, innpakket i flere lag tykt papir. Veterinæren instruerer så vedkommende om at han i et rom der gulv m. v. på forhånd er desinfisert, tar et grundig bad, og umiddelbart etterpå tar på seg det rene sett tøy, uten å komme i berøring med noe annet. Fottøyet skal desinfiseres før gården forlates. Som ytterligere sikkerhetsforanstaltning kan vedkommende pålegges å foreta ny desinfeksjon på en desinfeksjonsanstalt.

Tøy og bagasje som nødvendigvis ikke kan unnværes, må pakkes godt inn, hvoretter emballasjen grundig desinfiseres med 2 % kaustisk sodaoppløsning. Deretter sendes pakken på betryggende måte til en desinfeksjonsanstalt.

Nødvendig persontrafikk innen sperreområdet.

6. Her tenkes særlig på slaktere som ferdes fra gård til gård for å utføre vanlig slakting. Til dette kreves det tillatelse fra overveterinæren. Det må på forhånd søkes opplysning hos lensmannen om de personer som driver slakterhåndverk, og i hvilken utstrekning tillatelse bør

1 april. gis. De som får slik tillatelse skal bruke tettsittende, desinfiserbart overtrekkstøy, og avvasking med kaustisk sodaoppløsning skal foretas før og etter arbeidet på hver gård. Overveterinæren gir nærmere instruksjoner om hvorledes desinfeksjonen skal foretas.

Lensmannen skal underettes om hvem som får slik tillatelse.

Slakterne må ikke komme i fjøs eller grisehus.

Persontrafikk ut av et sperret område.

7. Det beste middel til å hindre smittespredning ved persontrafikk er å sørge for desinfeksjon av alle personer ved utreise fra sperret område. Dette kan dog vanlig bare gjennomføres hvis det dreier seg om relativt små sperreområder. Når det gjelder større avsperrede områder må en innskrenke seg til ved politiets hjelp å lede den del av persontrafikken, som anses mest smittefarlig, om desinfeksjonsanstalter. Som særlig smittefarlige må anses sveisere, gårdsgutter, budeier, gårdbrukere og andre som ferdes i fjøs og grisehus, og som vanlig er forbudt utreise.

8. Hvis ikke vedkommende kommune kan stille desinfeksjonsanlegg til rådighet, må det sørges for opprettelse av provisoriske anlegg i passende lokaler. Klær og bagasje kan desinfiseres ved formalindamping i rommelige og tette skap. Formalindamp kan skaffes ved å blande 40 % formalin med kaliumpermanganat i forholdet 3 à 4—1. Sprut på klærne må unngås. Fuktig varme f. eks. 20° C. i 4—5 timer er tilstrekkelig. På desinfeksjonsanstalten må skaffes attest for at desinfeksjon er utført (passerseddel).

9. Det bør henstilles til publikum minst mulig å reise til andre distrikter. Skulle dette være nødvendig bør de reisende oppfordres til å bytte klær og sko og foreta bading før avreisen.

På jernbanestasjoner, holdeplasser m. v. kan det være på sin plass å slå opp en iøynefallende plakat med følgende innhold:

Advarsel.

Munn- og klauvsjuke.

Unngå unødvendige reiser, da såvel personer som gods og befordringsmidler kan overføre smitte.

Overtredelse eller unnlatelse av å etterkomme de i husdyrloven eller de i kraft av denne lov gitte og offentliggjorte bestemmelser eller andre på behørig måte gitte

påbud blir, såfremt forseelsen ikke etter den alminnelige lov- 1 april.
givning er belagt med strengere straff, å straffe med bøter eller fengsel; jfr. husdyrlovens § 27. Jfr. også § 5 i lov nr. 4 av 17 juni 1937 om oppheting (pasteurisering) av melk m. v. til dyrefôr, som foreskriver at den som forsettlig eller uaktsomt overtrer noen av lovens bestemmelser eller forskrifter fastsatt med hjemmel i loven, eller som medvirker hertil, straffes med bøter.

Rundskrivelse fra Finansdepartementet. 1 april.

Underretning til revisjonen om utbetalinger av statskassen til en fylkes-, by-, herreds- eller sognekommune.

Departementet viser til lover om kommunestyre på landet og i byene av 10 juni 1938, henholdsvis nr. 5 § 94 og nr. 6 § 73, om underretning til vedkommende kommunes revisjon ved utbetaling fra fylker eller herreds- og sognekommuner samt bykommuner, til en fylkes-, by-, herreds- eller sognekommune.

I premissene til disse bestemmelser i Ot. prp. nr. 1 for 1938 (s. 18) er i samband hermed bl. a. sagt om utbetalinger av statskassen:

«Man antar at en bestemmelse om at den som på statens vegne foretar en utbetaling til en kommune, skal underrette vedkommende kommunes revisjon om utbetalingen, ikke bør tas inn i kommunestyrelovene, idet forholdet antas å burde ordnes ad administrativ vei. Departementet har derfor ikke tatt ordet «stat» med i sitt utkast.

Da bestemmelsen i utkastets § 94 (landslovens § 94, bylovens § 73) tar sikte på å gi en kommunes revisjon materiale til å kontrollere at dens kasserer foretar nøyaktig bokføring av mottatte beløp, sier det seg selv at det er den som utbetaler beløpene — ikke den som anviser dem til utbetaling — som plikter å sende underretningen.»

I samsvar med dette har departementet bestemt at ved utbetaling av statskassen til en fylkes-, by-, herreds- eller sognekommune skal denne kommunes revisjon underrettes av den som på statens vegne foretar utbetalingen — landets skattefogder, lensmenn og skatteoppkrevere samt byfogden i Kristiansund.

Departementet skal anmode hr. fylkesmannen om å gi disse tjenestemenn i Deres embetsdistrikt pålegg om dette.

I de tilfelle hvor skattefogden også er fylkeskasserer, det gjelder skattefogdene i Aust-Agder, Vest-Agder, Hordaland, Sogn og Fjordane, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag og Troms,

1 april. vil imidlertid denne kontrollordning ikke være tilfredsstillende ved utbetalinger av skattefogedkassen til samme distrikts fylkeskasse. Her kan underretning fra skattefogden til fylkesrevisjonen sløyfes. Underretning vil i disse tilfelle bli sendt revisjonen fra dette departement samtidig med at anvisningen blir ekspedert.

På samme måte vil bli forholdt ved anvisninger til Nordland fylkeskommune så lenge skattefogden er konstituert som fylkeskasserer.

Samtlige kommunerevisjoner i hr. fylkesmannens distrikt bes gjort kjent med ordningen som settes i verk straks.

Samtidig hermed har departementet etter samråd med Justisdepartementet funnet å kunne sløyfe den ordning som ble truffet i rundskrivelse herfra av 19 mars 1930 om underretning til fylkesmennene ved anvisninger av penger til fylkeskassererne.

1 april. **Rundskrivelse** fra Landbruksdepartementet.

På grunnlag av innstiling fra et sakkyndig utvalg har Landbruksdepartementet d. d. utferdiget nye forskrifter og instrukser for kampen mot munn- og klauvsjuken*).

I Landbruksdepartementets rundskrivelse til fylkesmennene av 29 oktober 1938 om kampen mot munn- og klauvsjuken ga departementet fylkesmennene fullmakt til inntil videre i nødvendig utstrekning, hver for sitt embetsdistrikt, å sette i verk slike rådgjerder og treffe slike bestemmelser som er nevnt i § 7 i lov av 14 juli 1894 om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsjukdommer med tilleggslover. I rundskrivelsen forutsettes dog at saken blir lagt fram for departementet før vedkommende fylkesmann i henhold til lovens § 7, punkt f, forbyr at dyr føres fra en landsdel til en annen eller i henhold til punkt h påbyr avsperring av et distrikt, innen hvilket det ikke er satt noen besetning under offentlig tilsyn, eller i henhold til punkt i lar vilt drepe. Da de nye bestemmelser bygger på det grunnlag at fylkesmennene skal ha samme myndighet som tidligere, står den i rundskrivelsen av 29 oktober 1938 gitte bemyndigelse ved makt inntil videre.

En skal i denne sammenheng hitsette et utdrag av en skrivelse fra det foran nevnte utvalg til departementet av 14 juni 1939:

«Det er utvalgets forutsetning at fylkesmannen ordinært skal utferdige de nødvendige restriksjoner innen fylket og i tilfelle gi dispensasjoner fra disse — både når det gjelder de strengere restriksjoner innenfor et sperret område, og

*) Se ovenfor s. 293.

det gjelder mulige restriksjoner ellers for større eller mindre deler av fylket. Utvalget vil dog ha tilføyd at det forutsettes at fylkesmannen utøver denne sin myndighet i nøye samarbeid med overveterinæren. Skulle det finnes påkrevd å utferdige restriksjoner før sjukdommen kommer til vedkommende fylke, er utvalget av den oppfatning at fylkesmannen vanligvis ikke bør utferdige slike restriksjoner før etter konferanse med Landbruksdepartementet eller veterinærdirektøren.» 1 april.

Departementet er enig i dette. En skal i denne sammenheng gjøre oppmerksom på at en har utarbeidd normer for slike forskrifter det kan bli aktuelt for fylkesmennene å utferdige i samband med kampen mot sjukdommen.

Da departementet har gått ut fra at disse normer i de fleste tilfelle vil kunne brukes uten rettelser har en av praktiske grunner latt trykke et opplag av forskriftene, som i tilfelle straks vil kunne slås opp, idet det bare må påføres stedsangivelser og underskrift. Disse forskrifter har fått betegnelsen: M +K, skjema nr. 31—36.

I § 1 i de alminnelige forskrifter har departementet bestemt at såfremt munn- og klauvsjuken blir konstatert i landet, skal farsotten, inntil annerledes blir bestemt, søkes utryddet ved nedslaktingsmetoden. I samsvar hermed bygger de utferdigede forskrifter og instrukser på denne metode; jfr. § 6 i de alminnelige bestemmelser.

De av Landbruksdepartementet 23 februar 1925 utferdigede Instruksjoner ved bekjempelse av munn- og klovsyke og de forskrifter og instrukser som for øvrig måtte være i strid med de nye bestemmelser oppheves herved.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Fru Seselie Norland f. Nærlands fond til ekstraforpleining av beboerne av Finnøy gamlehjem», opprettet ved testament av 25 juni 1936. 1 april.

Skrivelse fra Justisdepartementet om at departementet har godkjent vigselritual for dissentermenigheten «Evangeliehuset», Holter i Nannestad. 1 april.

Skriv *) frå Sosialdepartementet om brigde i § 1 i vedtekta om stengingstid for utsalsstader i Varaldsøy herad, Hordaland fylke. 1 april.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om regulerings-, utparsellerings- og bebyggelsesplan samt bygningsvedtekter for en del av gnr. 5 bnr. 1, Østre Sogn i Vestre Aker, Aker herred, Akershus fylke. 1 april.

*) Kunngj. 15 april i Lovtid. 1 nr. 13.

3 april. **Skriv** *) frå Justisdepartementet om politivedtekt for Hordabø herad, Hordaland fylke.

3 april. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med motorvogn, for Orkdal herred, Sør-Trøndelag fylke.

5 april. **Kongelig resolusjon** *).

Etter kommunevalglovens § 5 fastsettes følgende særskilte valgdager for kommunevalget 1940:

Mandag 4 november 1940 for Imsland, Høle, Sand, Erfjord, Mosterøy, Finnøy, Sjernarøy, Forsand, Årdal, Sola, Klepp, Hetland og Jelsa kommuner, Rogaland fylke.

Mandag 11 november 1940 for Dalsfjord kommune, Møre og Romsdal fylke.

Mandag 25 november 1940 for Kautokeino kommune, Finnmark fylke.

Mandag 9 desember 1940 for Karasjok kommune, Finnmark fylke.

5 april. **Kongelig resolusjon** *) om nye alminnelige heleforskrifter for Mysen herred, Østfold fylke.

5 april. **Kongelig resolusjon** **) om nye alminnelige helseforskrifter for Frogn herred, Akershus fylke.

5 april. **Kongelig resolusjon** **) om at den som vil utøve virksomhet som sykegymnast eller massør i Tinn herred, Telemark fylke, må ha godkjenning av helserådet.

5 april. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på det ved J. O. Rømmesmos testament av 1 mars 1923 oppretttede «Maren og J. O. Rømmesmos legat til Orkdal sanitetsforenings sykehjem».

5 april. **Skriv** **) frå Sosialdepartementet om brigde av § 1 i den vedtekta som gjeld om stengingstid for utsalsstader i Nesset herad, Møre og Romsdal fylke.

5 april. **Skriv** **) frå Landbruksdepartementet om føresegn om vernskog for Heidal herad, Opland fylke.

5 april. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Ski herred, Akershus fylke.

5 april. **Skrivelse** **) fra Forsyningsdepartementet.

Departementet har besluttet at bestemmelsene i kongelig resolusjon av 23 februar d. å. om regulering av innførselen av ris blir å sette i kraft fra og med 15 april 1940.

*) Kunngj. 15 april i Lovtid. 1 nr. 13.
**) Kunngj. 22 april i Lovtid. 1 nr. 14.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet om vedtekt om salg fra portrom m. v. i Borge herred, Østfold fylke. 6 april.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om bruk av gift til fangst av rovdyr i Vang og Nord-Odal herreder, Hedmark fylke. 6 april.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet. 6 april.

I henhold til § 6 i bygningsloven av 22 februar 1924 har departementet i dag bestemt at følgende bestemmelser i departementets bygningsforskrifter skal lyde slik:

Kap. VII. *Armerte betongkonstruksjoner.*

§ 35. For konstruksjoner av armert betong gjelder Norsk Standard 427: Regler for utførelse av arbeider i armert betong kap. I—V, jfr. Norsk Standard 429: Regler for prøving av betong, sand, betonggrus, betongstein og betong.

Unntak i henhold til reglenes § 3 og tillatelse til fri betongsammensetning i henhold til § 12 kan gis av bygningsrådet.

Kap. XXII, § 127, punkt 10: *Armert betong.*

For beregning av konstruksjoner av armert betong gjelder Norsk Standard 427: Regler for utførelse av arbeider i armert betong kap. VI—VII.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om nye vedtekter til bygningsloven for Tofte og Filtvet bygningsdistrikt i Hurum herred, Buskerud fylke. 6 april.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Kongsberg. 8 april.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om regler for brannvernets ordning i Torp bygnings- og brannkommunestyre, Østfold fylke. 8 april.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Lillehammer omegn i Fåberg herred, Opland fylke. 8 april.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Flekkefjord. 8 april.

Forordning **) (Sosialdepartementet) om forandring av § 1 i den gjeldende vedtekt om lukningstid for utsalgssteder i Nord-Aurdal herred, Opland fylke. 26 sept.

*) Kunngj. 22 april i Lovtid. 1 nr. 14.
**) Kunngj. 21 oktober i Lovtid. 1 nr. 15.

26 sept. **Forordning** *) (Sosialdepartementet) om forandring av § 2 i den gjeldende vedtekt om lukningstid for utsalgssteder i Notodden.

27 sept. **Forordning** *) om Norsk Telegrambyrå.

§ 1. Norsk Telegrambyrås oppgave er å tjene det norske folks interesser.

§ 2. Norsk Telegrambyrås styres og revisors myndighet og ansvar innskrenkes til et tilsyn med byråets midler. Styret skal også vareta avisenes økonomiske interesser i N T B, dvs. avisenes gebyrer, ved rådgivende uttalelser om disse spørsmål. Byråets administrerende direktør har fullmakt til å vareta den administrative, redaksjonelle og økonomiske ledelse. Han er ansvarlig overfor Kultur og folkeopplysningsdepartementet.

§ 3. Forandringer i aksjekapitalens størrelse kan foretas uten tilslutning fra generalforsamlingen og styret.

§ 4. For så vidt loven av 19 juli 1910 om aksjeselskaper og kommandittaksjeselskaper strider mot foranstående bestemmelse settes den ut av kraft.

§ 5. Denne forordning trer i dag i kraft.

Oslo 27 september 1940.

Kultur- og folkeopplysningsdepartementet.

Gulbrand Lunde.

R. J. Fuglesang.

27 sept. **Forordning** *) om felling av elg i 1940.

Punkt 3 i Administrasjonsrådets bestemmelse av 10 august 1940 (jfr. bestemmelse av 4 september s. å.) endres slik at felling av elg innen de områder hvor slik felling i år er tillatt kan finne sted til og med 10 oktober 1940.

Oslo 27 september 1940.

Landbruksdepartementet.

Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

28 sept. **Forordning** *) om forandring av påtaleinstruksen.

De i påtaleinstruksens § 13, annet til fjerde ledd, inneholdte bestemmelser om melding til Riksadvokaten endres slik at meldingen sendes gjennom Politidepartementet.

Oslo 28 september 1940.

Justisdepartementet.

Sverre Riisnæs.

R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 21 oktober i Lovtid. 1 nr. 15.

Forordning *) om Norsk lovtidend. 30 sept.

Bestemmelsen av 26 april d. å. hvorved lov av 1 april 1876 om utgivelse av en lovtidend midlertidig ble satt ut av kraft, oppheves.

Oslo 30 september 1940.

Justisdepartementet.

Sverre Riisnæs.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) om endring i forskrifter av 31 august 1940 om tildeling av mineraloljer til ferskfisktransport. 1 oktbr.

I § 2, første punktum, § 4, første punktum, og § 10, annet punktum, i Forsyningsdepartementets forskrifter av 31 august 1940 om tildeling av mineraloljer til ferskfisktransport skal tidsrommet 1 oktober 1940 til 30 juni 1941 rettes til tidsrommet 1 desember 1940 til 30 juni 1941.

Oslo 1 oktober 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) om tillegg til veiloven. 2 oktbr.

§ 1. Når det etter § 81, annet ledd, i lov om veivesenet av 21 juli 1912 er meddelt tillatelse til å erverve rett til å benytte en eksisterende privat vei, kan Arbeidsdepartementet gi vedkommende ekspropriant adgang til å benytte veien straks ekspropriasjonsskjønn er forlangt hos den myndighet som skal holde skjønnet.

§ 2. Staten innestår for at ekspropriasjonserstatningen blir betalt.

§ 3. Denne forordning trer i kraft straks.

Oslo 2 oktober 1940.

Arbeidsdepartementet.

Tormod Hustad.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) om endring av § 43 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924. 2 oktbr.

§ 43 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 skal heretter lyde så:

*) Kunngj. 21 oktober i Lovtid. 1 nr. 15.

2 oktbr. § 43. Forsøkstakst kan avholdes etter forlangende av formannskapet på grunnlag av stadfestet byplan eller forslag til byplan som er vedtatt av bygningsrådet. Den er ikke bindende for grunneieren, med mindre fravikelseskjennelse er forlangt senest innen 6 måneder etter den endelige takst. Slik kjennelse kan bare kreves på grunnlag av stadfestet byplan.

Oslo 2 oktober 1940.

Arbeidsdepartementet.

Tormod Hustad.

R. J. Fuglesang.

2 oktbr. **Forordning** *) (Sosialdepartementet) om forandring av vedtekt angående lukningstid for barber- og friserforretninger i Ringsaker herred, Hedmark fylke.

3 oktbr. **Forordning** *) (Sosialdepartementet) om nye alminnelige helseforskrifter, epidemiforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkuløse syke skifter bopel, for Ålesund.

4 oktbr. **Forordning** *) (Sosialdepartementet) om at den som gjør seg en næring av å drive herberge, derunder gjestgiveri, pensjonatvirksomhet og annen utleie av enkeltrom eller bevertning med mat og drikke i Leinstrand herred, Sør-Trøndelag fylke, fra 1 januar 1941 å regne skal ha bevilling.

4 oktbr. **Forordning** *) (Handelsdepartementet) om vedtekt for salg fra offentlige steder og fra portrom m. v. i Bergen.

4 oktbr. **Forordning** *) (Landbruksdepartementet) om vedtekter for bruk av jordlovens § 55 overfor innabygdsboende eiere av jordbruk i Nøtterøy herred, Vestfold fylke.

4 oktbr. **Forordning** *) (Landbruksdepartementet) om fiskeregler for Tolga herred, Hedmark fylke.

4 oktbr. **Forordning** *) om garving av lær.

I. Vegetabilsk garving.

A. Garving av bunnlær, salmaker-, drivrem-, platt- og fettlær.

Alminnelige bestemmelser.

Det er forbudt å bruke garvemetoder hvor garvingen varer mindre enn to måneder. Lærsortene må ikke inneholde sterkt virkende fri syrer.

*) Kunngj. 21 oktober i Lovtid. 1 nr. 15.

Blekning av disse lærsorter med sterkt virkende syrer (f. eks. saltsyre, svovelsyre, oksalsyre) er forbudt. 4 oktbr.

Spesielle bestemmelser.

1. Bruk av garvebark.

Garvebark skal om mulig anvendes i en slik mengde at innholdet av rengarvestoff (tannin) i garvebarken utgjør opptil 25 % av den rengarvestoffmengde (tannin) som er nødvendig for den fullstendige garving.

Hvis granbark og eventuelt også ekebark finnes, skal disse barkeslag brukes ved de bedrifter som har strøkar (gruber).

Disse bestemmelser (I, A, 1) gjelder ikke for småbedrifter.

I disse bestemmelser forstås med småbedrifter en bedrift med 3 arbeidere eller mindre.

2. Vegetabilske garveekstrakter.

Vegetabilske garveekstrakter skal om mulig brukes i en mengde på minst 50 % av den mengde som er nødvendig for den fullstendige garving. Ved bedrifter hvor det anvendes mindre bark enn 25 %, kan mengden av vegetabilske garveekstrakter innenfor rammen av tilblandingsforskriftene økes tilsvarende.

3. Syntetiske garvestoffer. Klasse A.

Ved syntetiske garvestoffer klasse A er ment slike som av Forsyningsdepartementet er oppført under denne klasse som godkjente.

Det er påbudt å bruke syntetiske garvestoffer klasse A ved garvingen. Den minste prosentvise mengde syntetiske garvestoffer av klasse A som det er tillatt å bruke, er for de forskjellige lærsorters vedkommende:

Bunnlær, gammel garving	minst	20 %
Bunnlær, moderne garving	»	25 %
Remlær	»	25 %
Plattlær, gammel garving	»	10 %
Plattlær, moderne garving	»	30 %
Fettlær, gammel garving	»	10 %
Fettlær, moderne garving	»	25 %

De ovenfor nevnte prosentvise mengder refererer seg til innholdet av rent garvestoff (tannin).

4. Syntetiske garvestoffer. Klasse B.

Syntetiske garvestoffer klasse B, dvs. syntetiske garvestoffer som departementet ikke har godkjent etter punkt 3, er det tillatt å bruke etter eget skjønn.

4 oktbr. 5. Garveekstrakt av sulfitcelluloseavlut.

Det er forbudt å bruke garveekstrakt av sulfitcelluloseavlut i større mengde enn 15 % rengarvestoff (tannin).

B. Vegetabilsk garvede lette lærsorter.

1. Som lette lærsorter gjelder saueskinn, geiteskinn, kobbe- og selskinn, lette kips- og kalveskinn til mappe og fôrlær.
2. Ved framstillingen av disse lærsorter er det påbudt å bruke minst 50 % syntetiske garvestoffer klasse A, men det kan brukes opptil 100 %. Vegetabilske garveekstrakter tillates bare brukt med inntil 20 % av den mengde garvestoff som er nødvendig for den fullstendige garving. Bruk av syntetiske garvestoffer klasse B er tillatt og ønskelig.

II. Kromgarving.

1. Krommengden skal være den minst mulige. Den skal ved kveg- og hestehuder ikke overskride 2,25 %, og ved kalveskinn og kips ikke overskride 2,5 % kromoksyd pr. 100 kg bløse.
2. Forbruket av kromoksyd skal så vidt mulig ytterligere begrenses ved utnyttelse av syntetiske garvestoffer av klasse A og klasse B og andre tilsetninger.

III.

1. Departementet vil føre kontroll med at forskriftene overholdes.
2. Det pålegges enhver å gi de opplysninger og oppgaver som departementet krever til gjennomføring av forskriftene og kontrollen med at de blir overholdt.
3. Overtredelse av forskriftene fører med seg straff og inndragning på den måte som er bestemt i lov nr. 5 av 14 mai 1917 § 8; jfr. bestemmelse av 19 september 1940.
4. Forskriftene trer i kraft straks.

Oslo 4 oktober 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

5 oktbr. **Forordning** *) om ervervelse av grunn m. m. til statens jernbaner.

Hovedstyret for statsbanene gis bemyndigelse til å ta i besittelse grunn m. m. til anlegg, utvidelse eller omlegging av statens jernbaner med tilbehør uten at erstatning er bestemt på forhånd.

* Kunngj. 21 oktober i Lovtid. 1 nr. 15.

Krav om ekspropriasjonsskjønn skal innsendes senest 14 dager etter at grunnnen m. m. er overtatt. Staten innestår for at ekspropriasjonserstatningen blir betalt. 5 oktbr.

Oslo 5 oktober 1940.

Arbeidsdepartementet.

Tormod Hustad.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) (Sosialdepartementet) om midlertidig tillegg til § 4 i den gjeldende vedtekt om lukningstid for utsalgssteder i Oslo. 5 oktbr.

Forordning *) (Sosialdepartementet) om midlertidig tillegg til § 1 i vedtekten om lukningstid for barber- og friserforretninger i Oslo. 5 oktbr.

Forordning *) (Sosialdepartementet) om at den som gjør seg en næring av å drive herberge, derunder gjestgiveri, pensjonat-virksomhet og annen utleie av enkeltrom eller bevertning med mat og drikke i Eigersund herred, Rogaland fylke, fra 1 januar 1941 å regne skal ha bevilling. 5 oktbr.

Forordning **) (Landbruksdepartementet) om fiskereglar for Ål herad, Buskerud fylke. 5 oktbr.

Forordning *) om utvidelse av Grensesone Vest. 7 oktbr.

Grensesone Vest utvides til også å omfatte etternevnte byer og herreder:

Østfold fylke: Sarpsborg, Fredrikstad, Moss og Jeløy.
Vestfold fylke: Larvik, Stavern og Brunlanes.
Telemark fylke: Langesund, Brevik, Stathelle, Kragerø og Skåtøy.

Oslo 7 oktober 1940.

Politidepartementet.

Jonas Lie.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) (Landbruksdepartementet) om opphevelse av de kongelige resolusjoner av 22 juli 1872 og 3 mai 1873 om forbud mot bruk av settegarn m. v. ved utløpet av Hofs- 7 oktbr.

*) Kunngj. 21 oktober i Lovtid. 1 nr. 15.
*) Kunngj. 28 oktober i Lovtid. 1 nr. 16.

7 oktbr. elva i Aker herred, Akershus fylke, og kongelig resolusjon av 14 oktober 1913 om forbud mot bruk av settegarn m. v. ved utløpet av Frognerelva i Oslo og Aker herred, Akershus fylke.

7 oktbr. **Forordning** *) (Landbruksdepartementet) om fiskeregler for Brekken herred, Sør-Trøndelag fylke.

8 oktbr. **Forordning** **) om rådmenn.

§ 1. Rådmenn er underlagt Innenriksdepartementet med fylkesmennene som sine nærmeste overordnede.

§ 2. Innenriksdepartementet ansetter, oppsier og suspenderer rådmenn.

Departementet treffer de avgjørelser med omsyn til opprettelse av rådmannsstillinger, rådmenns gjøremål, arbeidsområde, lønn og øvrige vilkår og pensjon som i landkommunelovens § 39 og 40, jfr. § 60 nr. 8, og i bykommunelovens § 39 og 40, jfr. § 58 nr. 8, er lagt til herreds- og bystyrene. Tilsvarende bestemmelse kan gis for sognekommunenes vedkommende.

§ 3. Rådmenn som nå er ansatt, og personer som nå er overlatt rådmenns gjøremål, fortsetter i sine stillinger i samsvar med de bestemmelser som nå gjelder for dem, for så vidt ikke annet følger av de foregående paragrafer eller senere måtte bli bestemt.

§ 4. Denne forordning trer i kraft straks.

Oslo 8 oktober 1940.

Innenriksdepartementet.

Hagelin.

R. J. Fuglesang.

8 oktbr. **Forordning** **) om arbeidsformidling.

Med hjemmel i § 3 i forordningen om de konstituerte statsråder av 28 september 1940 (Forordningstidend for de besatte norske områder s. 21) er med samtykke fra Reichskommissar for de besatte norske områder gitt følgende forordning om tillegg til lov om arbeidsformidling av 12 juni 1906:

§ 1. Alle arbeidsføre arbeidstakere som er eller heretter blir arbeidsløse, skal straks melde seg til den offentlige arbeidsformidling i bostedskommunen. Meldingen skal gjentas så lenge ledigheten varer, i samsvar med reglene om melding som arbeidssøker i lov om trygd mot arbeidsløshet.

*) Kunngj. 28 oktober i Lovtid. 1 nr. 16.
**) Kunngj. 21 oktober i Lovtid. 1 nr. 15.

§ 2. Ingen arbeidsgiver må tilsette arbeidstaker på annen måte enn etter tilvising av den offentlige arbeidsformidling eller med godkjenning av denne. Er arbeidsavtale truffet i strid med denne regel, kan arbeidsformidlingen pålegge arbeidstakeren å fratre arbeidet. 8 oktbr.

Reglene i første ledd gjelder ikke:

a) for tilsetting i jord- og skogbruk, skipsfart, laste- og lossearbeid, fiskeri og for tilsetting av kvinnelig hushjelp i privathusholdning,
b) når arbeidstakeren har fylt 70 år,
c) når tilsettingen ikke varer mer enn 5 dager. Varer arbeidsforholdet ut over 5 dager, må arbeidsgiveren straks melde tilsettingen til arbeidsformidlingen som avgjør om den skal godkjennes.

§ 3. Arbeidsformidlingen skal dekke ledige plasser ved å tilvise arbeidsløse som bor i kommunen. Blir plassene ikke besatt på denne måte, skal arbeidsformidlingen vende seg til distriktskontoret som sørger for at behovet for arbeidskraft blir dekket innen distriktet fra en eller flere kommuner hvor det rår arbeidsløshet. Blir plassene heller ikke besatt på denne måte, skal arbeidsformidlingen melde de ledige plasser til Direktoratet for arbeidsformidling og arbeidsløshetstrygd som sørger for at det blir tilvist arbeidsløse fra andre distrikter.

§ 4. Arbeidsformidlingen skal ikke tilvise nytt arbeid til en arbeidssøker som ikke er arbeidsløs før alle muligheter etter § 3 er nyttet.

Arbeidsformidlingen må som regel ikke tilvise en arbeidssøker som ikke er arbeidsløs arbeid i annet yrke enn det han vanlig er beskjeftiget i, når det er mangel på arbeidshjelp i dette yrke.

§ 5. Til personer som på den dag denne forordning trer i kraft eller i de to forutgående måneder var beskjeftiget i jord- og skogbruk, skipsfart eller fiskeri, må arbeidsformidlingen inntil utgangen av 1940 ikke tilvise arbeid i andre enn nevnte yrker. Det samme gjelder for slike personers barn som bor hos dem og som ikke har innehatt noen stilling.

Direktoratet for arbeidsformidling og arbeidsløshetstrygd kan gjøre unntak fra dette forbud.

§ 6. I kommuner som ikke har offentlig arbeidskontor skal forretningsføreren for trygdekassa være ombudsmann for arbeidsformidlingen. Når særlige grunner foreligger, kan departementet når som helst oppnevne annen ombudsmann. Arbeidsløshetsnemnda kan ikke ha dette ombud.

§ 7. Departementet kan bestemme at landet skal deles i formidlingsdistrikter og at arbeidsformidlingen i hvert distrikt skal stå under ledelse og tilsyn av et distriktskontor.

8 oktbr. § 8. Til belysning av arbeidsmarkedets stilling og utvikling og til rettleiing for det offentlige ved igangsetting av særskilte arbeidstiltak, skal Direktoratet for arbeidsformidling og arbeidsløshetstrygd regelmessig utarbeide oversikter bygget på statistiske oppgaver. I den utstrekning dette formål tilsier det, plikter offentlige og kommunale myndigheter, enkeltpersoner og institusjoner å gi direktoratet de meldinger som departementet bestemmer.

§ 9. Sosialdepartementet gir de nærmere regler som gjennomføringen av denne forordning krever, herunder bl. a. — i samråd med Finansdepartementet — om fastsetting av lønn for formidlingens tjenestemenn og hvordan utgiftene ved formidlingen skal bli dekket når det ikke er offentlig arbeidskontor i kommunen.

Det er høve til å unnta enkelte yrkesgrupper fra reglene i denne forordning.

§ 10. Arbeidsløshetsnemnda og Arbeidsløshetsrådet, jfr. § 6 føran og §§ 11, 23 og 25 i loven om trygd mot arbeidsløshet, skal når det gjelder arbeidsformidling i framtia ha følgende gjøremål:

a) Arbeidsløshetsnemnda er rådgivende organ for lederen av den offentlige arbeidsformidling i kommunen. Sosialdepartementet fastsetter nærmere regler om de gjøremål nemnda har.

b) For lederen av distriktskontor skal det opprettes en nemnd som rådgivende organ. Sosialdepartementet fastsetter de nærmere regler om opprettelse av nemnda og de gjøremål den skal ha.

c) Arbeidsløshetsrådet er rådgivende organ for Direktøren for arbeidsformidling og arbeidsløshetstrygd. Sosialdepartementet gir nærmere regler om de gjøremål rådet har.

Sosialdepartementet fastsetter de nærmere regler for oppnevning av medlemmer til de under punktene a—c nevnte nemnder og råd.

§ 11. Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forordning eller av forskrifter gitt med hjemmel i den, straffes med bøter eller med fengsel inntil 3 måneder eller med begge deler, hvis ikke forholdet rammes av et strengere straffebud. Det samme gjelder medvirkning til slik overtredelse.

§ 12. Denne forordning trer i kraft fra og med 14 oktober 1940.

Oslo 8 oktober 1940.
Sosialdepartementet.
Birger Meidell.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) (Nr. 1) om forskrifter om arbeidsformidling. 8 oktbr.

§ 1. Den offentlige arbeidsformidling hører under Sosialdepartementet og utøves av følgende organer:

Direktoratet for arbeidsformidling og arbeidsløshetstrygd.

Under direktoratet står de distriktskontorer som til hver tid er opprettet. Fylkesmannen varetar distriktskontorets gjøremål så lenge det ikke er opprettet distriktskontor for fylket. I tilknytning til fylkeskontoret skal det være en avdeling for arbeidsformidling m. v. som betegnes som «Fylkesmannen i....., Avd. Arbeidstiltak».

Under distriktskontoret står formidlingskontor eller ombudsmann for arbeidsformidling i hver kommune.

Departementet kan gi nærmere regler for de gjøremål og den myndighet direktoratet skal ha.

Direktoratet kan innafor rammen av lov, forordninger og de av departementet fastsatte regler gi distriktskontorer og lokale formidlingsorganer så vel generelle som spesielle direktiver, som disse plikter å følge.

§ 2. Ethvert formidlingsorgan har innen sitt område ansvar for at formidlingsarbeidet blir fremmet raskt og effektivt.

Formidlingsorganene i de forskjellige kommuner skal i sitt virke samarbeide innbyrdes, med distriktskontoret og med Direktoratet for arbeidsformidling og arbeidsløshetstrygd.

Formidlingsorganene bør samrå seg med enhver som kan bidra til å gjøre formidlingen effektiv. Særlig gjelder dette de faglige organisasjoner, men slik at avgjerd i alle formidlingsspørsmål skal tas av den offentlige arbeidsformidling.

§ 3. Melding som arbeidsløs skjer til offentlig arbeidskontor, der det er sånt, men i andre kommuner til ombudsmannen for arbeidsformidling. Melding til arbeidsløshetsnemnda faller heretter bort; jfr. lov om trygd mot arbeidsløshet § 11, annet ledds annet punktum.

§ 4. Hver person som melder seg som arbeidsløs og hver plass som blir meldt ledig skal registreres i samsvar med den instruks som er gitt i «Håndbok I» (utsendt av direktoratet 29 januar 1940) og de endringer som måtte bli fastsatt av direktoratet. For registrering av arbeidsløse gjelder reglene om registrering av arbeidssøkende.

Formidlingens tjenestemenn må sørge for at formidlingens kartotek til hver tid er helt à jour og blir ført nøyaktig etter nevnte instruks. Skal formidlingen fylle sin oppgave som mellommann mellom partene i arbeidslivet og kunne gi det

*) Kunngj. 9 november i Lovtid. 1 nr. 18.

8 oktbr. offentlige pålitelige opplysninger, må kartotekene hos samtlige lokale organer inneholde alle foreskrevne opplysninger om arbeidssøkerne og de ledige plasser.

§ 5. Arbeidskontorer og ombudsmenn skal pr. 15 og siste i hver måned sende melding i 2 eksemplarer til fylkesmannen (Avd. Arbeidstiltak) om tallet av tilmeldte arbeidsløse etter den for formidlingen til hver tid gjeldende gruppedeling. Meldingene skal være postlagt innen 2 hverdager etter nevnte meldingsdager. Fylkesmannen (Avd. Arbeidstiltak) skal innen ytterligere 2 dager sende det ene eksemplar av meldingene videre til Direktoratet for arbeidsformidling og arbeidsløshetstrygd sammen med sammendrag av disse og en beretning om beskjeftigelse og arbeidsløshet i fylket. Direktoratet utarbeider beretning om beskjeftigelse og arbeidsløshet for hele landet.

For øvrig gis de meldinger og opplysninger som departementet eller direktoratet krever.

§ 6. Trygdekassene skal pr. siste dag i hver måned om fylkesmannen (Avd. Arbeidstiltak) sende direktoratet melding om tallet av arbeidstakere som etter kassens oppgaver er sysselsatt i arbeid som medfører plikt til trygd mot arbeidsløshet. Meldingene skal i 2 eksemplarer være postlagt til fylkesmannen (Avd. Arbeidstiltak) innen 2 hverdager etter nevnte meldingsdager. Fylkesmannen skal sende et eksemplar videre til direktoratet, jfr. § 5.

Direktoratet fastsetter skjema for meldingen.

§ 7. Det vederlag en ombudsmann skal ha for sitt arbeid med arbeidsformidlingen fastsettes av Sosialdepartementet etter forslag fra kommunen og innstiling fra direktoratet. Av dette vederlag betaler staten i kommuner med folketall

til og med	5 000			5/10
fra	5 000	til og med	15 000	4/10
»	15 000	—»—	25 000	3/10
»	25 000	—»—	35 000	2/10
over	35 000			1/10

Folketallet regnes etter statens siste alminnelige folketelling.

Staten anskaffer de protokoller, blanketter, skjema, brevkort og andre trykksaker som direktoratet finner er nødvendige for arbeidsformidlingen og dekker på samme vilkår utgiftene til telefon, telegraf og porto.

Andre utgifter ved arbeidsformidlingen i kommuner med ombudsmenn skal bæres av vedkommende kommune.

§ 8. I kommuner der det er flere trygdekasser, skjer melding som arbeidsløs etter bestemmelsenes § 1 til forretningsføreren i den trygdekasse innen hvis område den arbeidsløse

bor. Departementet fastsetter for hver enkelt slik kommune hvordan formidlingsarbeidet, levering av meldinger m. v. skal være ordnet. 8 oktbr.

§ 9. Om avstandene innen en kommune eller tilhøva ellers gjør det nødvendig å ha flere meldesteder enn hos ombudsmannen, kan direktoratet samtykke i dette og godkjenne den eller de som ombudsmannen foreslår til å ta imot melding. Nærmere regler om samarbeidet mellom ombudsmann og meldingsmottaker gis av direktoratet. Mulig kostnad ved slike ekstra meldesteder bæres av kommunen, og dens godkjenning må derfor være gitt på forhånd.

Oslo 8 oktober 1940.

Sosialdepartementet.

Birger Meidell.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) om tillegg til rusdrikkloven av 5 april 1927 med tilleggslover. 8 oktbr.

§ 1. Sosialdepartementet får fullmakt til under særlige forhold å tillate skjenking av rusdrikk for enkelt leilighet. Departementet kan fastsette nærmere vilkår for tillatelsen.

§ 2. Denne forordning trer i kraft straks.

Oslo 8 oktober 1940.

Sosialdepartementet.

Birger Meidell.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) om forbud mot å omsette frø av kålrot m. v. 8 oktbr.

Det skal inntil videre være forbudt å omsette frø av kålrot, fôrnepe, fôrbete og gulrot.

Brott mot dette forbudet straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder.

Forbudet trer i kraft straks.

Oslo 8 oktober 1940.

Landbruksdepartementet.

Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) om framstilling og omsetning av vulkaniserings- og banepålegningsmateriell. 8 oktbr.

§ 1. Det er forbudt å framstille, overdra eller motta vul-

* Kunngj. 21 oktober i Lovtid. 1 nr. 15.

8 oktbr. kaniserings- og banepålegningsmateriell til ringer til motorkjøretøyer uten tilvising fra Direktoratet for industriforsyning.

Paragraf 8 i forskrifter om rasjonering av gummiringer til motorkjøretøyer av 8 august 1940 (rundskrivelse nr. 22) berøres ikke av forbudet.

§ 2. Til framstilling av materiell tilviser direktoratet vedkommende bedrift en bestemt mengde rågummi pr. måned.

§ 3. Til det enkelte vulkaniseringsverksted tilviser direktoratet en bestemt mengde materiell pr. måned.

Ved bestillinger skal tilvisingen legges ved. Utlevering på grunnlag av tilvisingen kan ikke skje etter utløpet av den måned den lyder på.

I overgangstiden kan levering av materiell skje som forskudd på første tilvising til dekning av helt nødvendig behov.

§ 4. Innen 20 oktober 1940 skal vulkaniseringsverkstedene sende inn til direktoratet, på skjema som dette fastsetter, oppgave over materialforbruket i 1939, og over hele beholdningen av materiell pr. 1 oktober 1940.

Deretter sender verkstedene oppgave innen den 5 hver måned på fastsatt skjema over:

a. beholdning ved foregående måneds begynnelse,
b. innkjøp i måneden,
c. forbruk i måneden,
d. beholdning ved foregående måneds utgang.

§ 5. Straffe- og inndragningsreglene i lov nr. 5 av 14 mai 1917 § 8, jfr. bestemmelser av 19 september 1940, gjøres gjeldende ved overtredelse av disse forskrifter.

§ 6. Forskriftene trer i kraft 8 oktober 1940.

Oslo 8 oktober 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

8 oktbr. **Forordning** *) (Sosialdepartementet) om brigde i § 1 i den vedtekta som gjeld om stengingstid for utsalsstader i Orkdal herad, Sør-Trøndelag fylke.

8 oktbr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Ludvig Fields siste legat til fordel for verdige trengende i Rakkestad og Os sogn», opprettet ved gavebrev av 1 juli 1940.

*) Kunngj. 28 oktober i Lovtid. 1 nr. 16.

Forordning *) om lærereksamen i engelsk og tysk ved Universitetet i Oslo. 9 oktbr.

§ 1. Det innføres lærereksamen i engelsk og i tysk ved det historisk-filosofiske fakultet ved Universitetet i Oslo for studerende med lærerprøve.

§ 2. Reglement for denne eksamen utferdiges av Kirke- og undervisningsdepartementet.

Oslo 9 oktober 1940.
Kirke- og undervisningsdepartementet.
R. S. Skancke.

R. J. Fuglesang.

Forordning **) om den kommunale revisjon. 9 oktbr.

§ 1. Den kommunale revisjon er lagt under Innenriksdepartementet.

§ 2. I hvert fylke ansettes en fylkesrevisor til å revidere regnskapene for fylket og dettes by-, herreds- og sognekommuner. Innenriksdepartementet avgjør spørsmålet om å dele fylket i flere revisjonsdistrikter, og om å ansette særskilte revisorer — under fylkesrevisors tilsyn — for enkelte distrikter eller kommunale bedrifter.

§ 3. Innenriksdepartementet ansetter, oppsier og suspenderer revisor og dennes personale, og bestemmer deres lønn.

Revisor kan også bestemme suspensjon, men må i så fall straks bringe saken inn for departementet.

Departementet gir instruks for revisor og nærmere regler for revisjonsordningen.

§ 4. Innenriksdepartementet gir de nødvendige overgangsbestemmelser, de nærmere regler til gjennomføring av forordningen og om fordeling på fylket, by-, herreds- og sognekommunene av utgiftene ved den kommunale revisjon.

De tidligere revisorer fungerer inntil videre.

§ 5. Forordningen trer i kraft straks.

Oslo 9 oktober 1940.
Innenriksdepartementet.
Hagelin.

R. J. Fuglesang.

Forordning **) angående innførselsforbudet for rotvekst- og grønnsaksfrø. 9 oktbr.

Innførselsforbudet for rotvekst- og grønnsaksfrø av 27 mai 1940 skal inntil videre bare omfatte de i forbudet særskilt nevnte frøslag.

Oslo 9 oktober 1940.
Landbruksdepartementet.
Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 28 oktober i Lovtid. 1 nr. 16.
**) Kunngj. 21 oktober i Lovtid. 1 nr. 15.

9 oktbr. **Forordning** *) om omsetningen av matpoteter og settepoteter.

A. Alminnelige bestemmelser.

§ 1. I disse føresegner og de regler som blir gitt i samhøve med dem, skal følgende betegnelser forstås slik:

1. *Matpoteter* er betegnelsen for poteter som skal nyttes som mat for mennesker og ikke er forbudt omsatt til dette formålet i samhøve med § 4 i disse føresegnene.
2. *Settepoteter* er betegnelsen for poteter som skal nyttes for utsetning til ny avl.
3. *Omsetning* når det gjelder poteter omfatter alt innenlandsk salg til eller fra forhandler, med unntak for løssalg fra butikk eller torg i smått til forbruker. For det salg som er unntatt og ved salg av settepoteter fra produsent til forbruker, skal føresegnene og reglene bare gjelde i den utstrekning det blir direkte sagt.

Disse føresegner gjelder ikke ved salg av matpoteter direkte fra produsent til forbruker.

For omsetningen av utenlandske poteter gjelder særbestemmelser som blir i kraft inntil videre.

§ 2. Poteter til mat må bare omsettes i rein og hel emballasje, og denne må være slik at den ikke strir mot reglene i næringsmiddelloven av 19 mai 1933 eller de føresegner som er gitt etter denne; jfr. de alminnelige føresegner om tilvirking og omsetning av næringsmidler m. v. av 3 mai 1935 §§ 12 og 13.

For å fremme tiltak i forbindelse med omsetningen av matpoteter og settepoteter kan det stilles nærmere krav om hvordan matpoteter som blir omsatt, skal være dyrket, sortert, pakket, emballert og merket. Videre kan det fastsettes at en viss emballasje, visse pakningsvekter, kvalitetsmerker, sortsnavn eller andre nemninger som karakteriserer visse egenskaper ved varen, bare skal kunne nyttes for visse potetslag og/eller sorteringsgrader. Slike bestemmelser kan også foreskrives for poteter som skriver seg fra visse dyrkingssteder eller markedsføres i et bestemt tidsrom.

På samme måte kan det fastsettes visse krav til poteter som omsettes som settepoteter med hensyn til ekthet og sykdomsfrihet, størrelse m. v.

§ 3. Blir matpoteter omsatt under sortsnavn, må det i den enkelte pakning ikke finnes mer enn en nærmere fastsatt prosent poteter av andre sorter. Matpoteter som i henhold hertil ikke kan omsettes under sortsnavn, kan bare omsettes under navnet matpoteter.

*) Kunngj. 28 oktober i Lovtid. 1 nr. 16.

All merking som er påbudt eller tillatt, skal være i sam- 9 oktbr.
svar med de virkelige tilhøve.

Viser det seg på et eller annet ledd i omsetninga at dette ikke er tilfelle, må potetene ikke bli omsatt videre før feilen er retta. Ansvaret for at dette blir gjort, hviler såvel på den som faktisk som på den som rettslig har råderetten over potetene.

§ 4. Potetsorter som på grunn av utseende, smak eller andre egenskaper ikke fyller de krav som bør settes til matpoteter, kan forbys omsatt som matpoteter, og videre kan det stilles nærmere krav til matpotetenes kvalitet, størrelse og utseende. Det samme gjelder settepoteter.

Likeså kan det påbys at matpoteter og settepoteter som omsettes, skal være forsynt med merke som angir dyrkerens og selgerens navn, kvalitetsgrad, sort, størrelse m. v.

Landbruksdepartementet gir de nærmere regler om gjennomføringa av føresegnene og kontrollen med at de blir etterlevd.

§ 5. Brott på disse føresegnene eller de regler som er gitt etter dem, blir straffa med bøter dersom brottet ikke fører med seg strengere straff etter den alminnelige straffelova.

§ 6. Disse føresegner trer i kraft fra 21 oktober d. å.

B. Regler for omsetningen av matpoteter.

§ 1. Poteter som selges til mat, må tilfredsstille følgende minstekrav til kvalitet og størrelse.

Knollene må være reine samt fri for bløtråte og frostskade.

Forekommer det tørråtne, sårskadde eller grønne knoller i varen, må slike avvikelser fra kravene ikke utgjøre mer enn henholdsvis 5, 10 og 5 vektprosent, og samlet må avvikelsene ikke overstige 15 %.

Knoller av vanlige matpotetsorter (unntatt røde Ringeriks, mandelpotet og lignende sorter) må holdes tilbake av et sold med maskeåpning på 45 mm (langknollede sorter 40 mm), og ingen knoll må veie over 300 gram.

Mindre avvikelser utover disse grenser er tillatt for inntil 5 vektprosent av knollene i partiet.

§ 2. Sekker eller annen emballasje må ha jevne vekter på 50 eller 75 kg netto.

På hvert kolli må finnes et merke (merkelapp) hvorpå er påført navn og adresse til den ansvarlige selger (dyrker, salgslag eller handelsfirma).

9 oktbr. Hvis sortsnavn benyttes, må det ikke være over 15 % knoller av fremmed sort, men ikke over 5 % av annen skallfarge.

§ 3. Disse regler trer i kraft fra 21 oktober 1940 og gjelder alt innenlandsk salg av matpoteter til og fra forhandler. Bestemmelsene om sortsnavn, kvalitets- og størrelsessortering skal også gjelde alt salg fra butikk eller torg såvel i sekker som i smått til forbruker. Salg av matpoteter direkte fra produsent til forbruker omfattes ikke av reglene.

Oslo 9 oktober 1940.

Landbruksdepartementet.

Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

9 oktbr. **Forordning** *) angående omsetning av høy fra Trøndelagsfylkene til andre distrikter.

I tillegg til forskriftene om omsetning av høy av 23 september 1940 bestemmes:

§ 1. Salg av høy fra Sør-Trøndelag eller Nord-Trøndelag til andre distrikter er inntil videre forbudt uten etter tillatelse fra Forsyningsdepartementet.

§ 2. Overtredelse av dette forbud straffes slik som bestemt i lov nr. 5 av 14 mai 1917 § 8.

§ 3. Forordningen trer i kraft straks.

Oslo 9 oktober 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

9 oktbr. **Forordning** **) (Handelsdepartementet) om vedtekt for handel med brukte eller kasserte ting i Åsnes herred, Hedmark fylke.

9 oktbr. **Forordning** **) (Arbeidsdepartementet) om opphevelse av de kongelige resolusjoner av 12 november 1902 og 24 oktober 1906 angående sikkerhetsforanstaltninger vedkommende ferdselen på de Valdresbanen nærmest liggende veier m. v.

9 oktbr. **Forordning** **) (Arbeidsdepartementet) om vedtekt til bygningslovens § 93 for Kirkenes bygningsdistrikt, Sør-Varanger herred, Finnmark fylke.

*) Kunngj. 21 oktober i Lovtid. 1 nr. 15.
**) Kunngj. 28 oktober i Lovtid. 1 nr. 16.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «M. M. Reimes legat til minne om Mikkel O. Reime og Astrid Olesdatter Reime», oppretta ved testament av 19 oktober 1925 til beste for trengande gamle og trengande born i Mo herad, Telemark. 9 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Stud. med. Jens Lyster Frølichs legat» til bokstipendier til begavede studenter. 9 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Lensmann Chr. Finbak og hustru Anna f. Borgens legat» til verdige trengende i Vega, opprettet ved gavebrev av 12 desember 1938. 9 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Drammens og Oplands Nye Privatbanks gavefond» til beste for skogsaken i Buskerud fylke. 9 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Ingeborg Vullums legat for presteenker i trange kår», opprettet ved frk. Anna Vullums testament av 15 juni 1931. 9 oktbr.

Reglement for eksamen i engelsk og tysk ved Universitetet for studerende med lærerprøve. 9 oktbr.

(Fastsatt av Kirke- og undervisningsdepartementet.)

§ 1. Studiet til eksamen i engelsk og tysk ved Universitetet for studerende med lærerprøve forutsetter eksamen artium og bestått lærerprøve.

§ 2. Før kandidaten melder seg til eksamen, må han ha deltatt i kurser og bestått prøver i fonetikk og almen språkvitskap. Kurset og prøven i fonetikk er de samme som ved det språklig-historiske embetsstudium; i almen språkvitskap foranstaltes særskilt kurs og prøve som angis nærmere i studieplanen. Under særlige omstendigheter kan en kandidat bli fritatt for å delta i kursene.

§ 3. Eksamen blir holdt i slutten av hvert semester ved eksamensdeputasjonen ved det historisk-filosofiske fakultet.

§ 4. Eksamenskravene og prøvene er de samme som ved adjunkteksamen i engelsk og tysk. Det samme gjelder karaktergivningen.

§ 5. Undervisningen til denne eksamen skjer ved forelesninger, eksaminatorier og øvelser.

§ 6. Kandidater som har bestått denne eksamen, kan få den godkjent som adjunkteksamen i vedkommende fag (en-

9 oktbr. gelsk eller tysk) ved å avlegge de i lov av 21 april 1933 omhandlede forberedende prøver i filosofi og latin.

§ 7. Dette reglement trer i kraft straks.

10 oktbr. **Forordning** *) om adgang for tjenestemenn i Kultur- og folkeopplysningsdepartementet til offentlige forestillinger og tilstelninger.

§ 1. Den konstituerte statsråd for Kultur- og folkeopplysningsdepartementet kan utstede legitimasjonskort for tjenestemenn i departementet som gratis gir adgang til passende plasser ved alle offentlige forestillinger og tilstelninger i Norge.

§ 2. Denne forordning trer i kraft straks.

Oslo 10 oktober 1940.

Kultur- og folkeopplysningsdepartementet.

Gulbrand Lunde.

R. J. Fuglesang.

10 oktbr. **Forordning** **) om forbud mot å produsere fôrblandinger for omsetning.

Fra og med 11 oktober 1940 er det inntil videre forbudt å produsere enhver fôrblanding bestemt for omsetning.

Overtredelse av denne bestemmelse straffes som bestemt i lov nr. 5 av 14 mai 1917 § 8.

Oslo 10 oktober 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

10 oktbr. **Forordning** **) om rasjonering og omsetning av fosforsyregjødsel.

§ 1. Det er forbudt for forhandlere å selge fosforsyregjødsel uten mot anvisning fra forsyningsnemnda eller Direktoratet for proviantering og rasjonering. Alle detaljforhandlere skal innen 20 oktober 1940 sende oppgave til forsyningsnemnda over sine beholdninger av fosforsyregjødsel 15 oktober 1940. Engrosforhandlere skal den 1 i hver måned sende inn til direktoratet beholdningsoppgaver vedlagt de anvisninger det er solgt mot i den forløpne måned.

Salg fra grossist til grossist, fra fabrikk til fabrikk eller fra fabrikk til grossist er unntatt fra bestemmelsene ovenfor, og kan skje uten anvisning, men mot kvittering.

*) Kunngj. 28 oktober i Lovtid. 1 nr. 16.
**) Kunngj. 21 oktober i Lovtid. 1 nr. 15.

Fabrikkene skal den 1 i hver måned sende oppgave til direktoratet over sine beholdninger vedlagt de kvitteringer og anvisninger det er solgt mot. 10 oktbr.

§ 2. Det er forbudt å selge super- eller thomasfosfat til forbruker med mindre han for hver 100 kg fosfat samtidig kjøper minst 150 kg kaligjødsel og/eller kvelstoffgjødsel eller han beviser å ha kjøpt et så stort kali- eller kvelstoffgjødselkvantum annet sted til bruk 1941, uten der å ha kjøpt super- eller thomasfosfat.

§ 3. Kunstgjødselblandinger skal inneholde minst 3 kg kali (K_2O) + kvelstoff (N) for hver 1 kg fosforsyre (P_2O_5).

§ 4. Alle kunstgjødselblandinger som ønskes brakt i handelen skla approberes av Landbruksdepartementet. Av rasjoneringstekniske grunner kan bare et meget begrenset antall approberes.

Alle kunstgjødselblandinger skal ha tydelig varebetegnelse.

§ 5. I perioden 13 august 1940 til 1 juli 1941 kan forsyningsnemnda gi anvisning på et kvantum fosforsyre som sammen med eventuelle beholdninger pr. 20 september utgjør følgende fosforsyremengder pr. dekar (mål):

Eng (omfattende eng på dyrka jord heime og på setra, naturlig eng på innmark og overflatedyrka eng på seterløkker) og kulturbeite	0,80	kg	fosforsyre	(P_2O_5)
Poteter og rotvekster	1,75	»	»	»
Grønnsaker og andre vekster på åker og i hage	3	»	»	»
Frøavl av rotvekster og grønnsaker	5	»	»	»
Drivhus- og drivbenkkulturer ..	15	»	»	»
Nydyrka jord som tilsås første gang i 1941	4	»	»	»

Bureisingsbruk påbegynt etter 1 juli 1935 får ovenstående satser 3-doblet for jord oppdyrka før og tilsådd i 1940, men får 4 kg som for nydyrka jord ellers for det areal som tilsås første gang i 1941.

Bruk som ikke har besetning eller som selger minst 80 % av sin høyavling får ovenstående satser fordoblet. Bruk som selger 40—80 % av sin høyavling får 50 % tillegg. Disse tillegg gis ikke for jord som tilsås første gang i 1941.

Småhager, villahager og lignende kan få anvisning på 6 kg fosforsyre (for så vidt reglene ovenfor ikke gir rett til større mengder).

Til offentlige og halvoffentlige forsøksvirksomheter kan anvises det kvantum de selv oppgir å trenge.

10 oktbr. Under kornarealet regnes også det som høsten 1940 er tilsådd med høstsed. Fosforsyre som allerede er anvist til høstsed etter Forsyningsdepartementets bestemmelser av 13 august 1940, kommer til fradrag i totalmengden som beregnes etter foranstående regler.

De mengder som den enkelte jordbruker etter dette får seg tildelt, kan han fordele på de enkelte vekster slik han selv ønsker det.

§ 6. Direktoratet for proviantering og rasjonering kan etter søknad gi tilleggsrasjoner i visse tilfelle, f. eks. til bruk med mye myrjord og til jordbrukere i de distrikter som på grunn av transportvanskeligheter ikke fikk sitt behov dekket våren 1940.

§ 7. Direktoratet for proviantering og rasjonering kan dispensere fra forskriftene og gi utfyllende bestemmelser.

§ 8. Bestemmelsene om straff og inndraging i lov av 14 mai 1917 § 8, jfr. Administrasjonsrådets vedtak av 19 september 1940, kommer til anvendelse ved overtredelse av forskriftene eller bestemmelser gitt i medhold av § 7.

§ 9. Disse forskrifter trer i kraft fra 15 oktober 1940. Samtidig oppheves Forsyningsdepartementets bestemmelser av 13 august 1940.

Oslo 10 oktober 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

10 oktbr. **Forordning** *) om forbud mot bruk av gulerøtter til vinlegging.

§ 1. Det er forbudt å bruke gulerøtter til vinlegging. Dette forbud gjelder også for gulerøtter som alt er innkjøpt til dette bruk.

§ 2. Ved overtredelse av forskriftene gjelder straffe- og inndragingsreglene i lov nr. 5 av 14 mai 1917 § 8; jfr. bestemmelser av 19 september 1940.

§ 3. Forskriftene trer i kraft straks.

Oslo 10 oktober 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 21 oktober i Lovtid. 1 nr. 15.

Instruks for forsyningsnemndene i tilslutning til forordningen av d. d. om rasjonering og omsetning av fosforsyregjødsel. 10 oktbr.

(Fastsatt av Direktoratet for proviantering og rasjonering.)

Til § 1.

Sammendrag av beholdningsoppgavene fra detaljhandlerne pr. 15 oktober 1940 skal forsyningsnemnda sende inn til direktoratet snarest råd er.

Til § 5.

Ved utregning av den fosforsyremengde den enkelte jordbruker har rett til å bruke bygger nemnda på brukernes arealoppgave pr. 20 september 1940 — skjema 75. Da det imidlertid blir gjennomført tvangsdyrking til våren, med en del utvidelse av åkerarealet, må disse oppgaver regnes om slik at en får jordanvendelsen da. Økningen i arealet av de enkelte åkervekster må legges til arealet av disse vekster pr. 20 september, og engarealet reduseres tilsvarende. Jordstyrene skal foreta fordelingen av åkerutvidelsen, og forsyningsnemnda må av jordstyret få oppgave over utvidelsen på de enkelte bruk.

Før fordelingen av åkerutvidelsen er foretatt, må forsyningsnemnda foreta en foreløpig beregning etter oppgavene pr. 20 september slik at jordbrukerne kan få kjøpt inn en størst mulig del av fosforsyregjødselen i høst.

Beregningen foretas på skjema 73 «3 Fosforsyreregnskap». På skjemaet står i 6 linje ovenfra: «Tillegg for redusert besetning». Dette blir det ikke bruk for, da tillegg for redusert besetning kommer som en alminnelig forhøyelse av satsen pr. dekar. I den linjen kan en da i stedet føre inn fosforsyremengden til vekstslag eller kulturer som ikke er tatt med i skjemaet, f. eks. til drivhus- og drivbenkkulturer, frøavl av rotvekster og grønnsaker osv.

Til fradrag i det kvantum som en jordbruker får rett til å bruke, kommer det han har fått anvisning på til høstsæd samt beholdninger av fosforsyregjødsel pr. 20 september etter oppgave på skjema 75.

Beholdningene regnes sammen med det som er kjøpt til høstsæd, og føres under punkt II i «Fosforsyreregnskapet».

Anvisning på kjøp av fosforsyregjødsel skrives på skjema nr. 93. På anvisningen skal føres opp kg av det gjødselslag som ønskes kjøpt.

Til 1 kg fosforsyre svarer:

5,7 kg Superfosfat
6,7 » Thomasfosfat
6,9 » Fullgjødsel I
8,3 » Fullgjødsel II
7,1 » Fullgjødsel III.

10 oktbr. For å få mengden av de forskjellige fosforsyregjødselslag som svarer til en bestemt mengde fosforsyre multipliserer en med det tall som angir hvor mange kg av vedkommende gjødselslag som svarer til 1 kg fosforsyre.

I enkelte distrikter er det andre fosforsyregjødselslag i handelen. For disse er fosforsyreinnholdet i prosent oppgitt. Hvor mange kg av et gjødselslag med et bestemt fosforsyreinnhold som svarer til 1 kg fosforsyre går fram av tabellen nedenfor:

Fosforsyreinnhold.	Kg gjødsel som svarer til 1 kg fosforsyre.
5,0	20,0
5,5	18,1
6,0	16,7
6,5	15,4
7,0	14,3
7,5	13,3
8,0	12,5
8,5	11,8
9,0	11,1
9,5	10,5
10,0	10,0
10,5	9,5
11,0	9,0

Er det f. eks. et gjødselslag som inneholder 9 % fosforsyre, må en altså multiplisere fosforsyremengden med 11,1 for å få den tilsvarende mengde av vedkommende gjødselslag.

Skal en regne ut hvor mange kg fosforsyre som svarer til en bestemt mengde av et gjødsellag, dividerer en med det tall som angir hvor mange kg av vedkommende gjødselslag som svarer til 1 kg fosforsyre.

Ved utstedelse av anvisninger kan nemnda runde av oppover eller nedover til nærmeste hele sekk (à 50 eller 100 kg) ved kvanta på over 200 kg gjødsel. For mengder opptil 200 kg kan avrundes oppover eller nedover til nærmeste 25 kg (altså 25, 50, 75, 100 osv.).

Bureisingsbruk påbegynt etter 1 juli 1935 får satsen for fosforsyre pr. dekar 3-doblet, altså 2,4 kg fosforsyre pr. dekar eng og kulturbeite, 3,75 kg pr. dekar for korn, erter, grønnfôr osv. Bruk som ikke har besetning eller som selger minst 80 % av høyavlingen får satsene fordoblet, og bruk som selger

40—80 % av høyavlingen får 50 % tillegg. Om det selges en 10 oktbr.
mindre del av høyavlingen enn 40 % gis ikke noe tillegg. Høysalget i 1938—39 og 1939—40 legges her til grunn.

En gjør oppmerksom på at ingen kan få f. eks. rasjonen forhøyet både etter bestemmelsen for bureisingsbruk og fordi bruket har mye myrjord, liksom ingen kan nyte godt av andre tilsvarende dobbeltberegninger av tillegg.

Småhager, villahager osv. får 6 kg fosforsyre uten hensyn til arealet (hvis de etter reglene ikke kan få et større kvantum).

Det må fremheves at jordbrukerne står fritt ved bruken av den fosforsyremengde de blir tildelt.

Til § 6.

Søknad om tilleggsrasjoner skrives på skjema nr. 103 som sendes gjennom forsyningsnemnda til direktoratet.

Forordning *) om tillegg til forskrifter om 11 oktbr.
rasjonering av tekstil- og lærvarer m. v. av 17 august 1940.

§ 1. Rasjoneringen av tekstil- og lærvarer m. v. utvides til å omfatte alle slags bekledningsgjenstander og utstyrsvarer som helt eller delvis er fremstillet av ull, bomull, lin, silke, lær, skinn og/eller gummi eller produkter som brukes på samme måte som de ovennevnte stoffer, som f. eks. cellull, lanital, vistra, kunstsilke, syntetisk gummi.

Rasjoneringen omfatter enn videre stoffer, herunder også tråd og garn, som kan brukes til å fremstille noen av de ovenfor nevnte varer.

§ 2. Rasjoneringen gjelder salg til forbruker.

§ 3. Offentlige etater (post-, telegraf- og politivesen, jernbaner og sporveisselskaper etc.) og institusjoner som sykehus, barnehjem, gamlehjem, asyler, fengsler og internatskoler etc. kan kjøpe fra grossist eller produsent de varer som er nødvendige for driften etter innhentet tillatelse fra Forsyningsdepartementet.

Det samme gjelder for bedrifter når kjøpet angår varer som bedriften er forpliktet til å holde personalet med, f. eks. arbeidsklær, og for teatre som trenger noen av de rasjonerte varer for driften.

Vil de ovenfor nevnte etater, institusjoner og bedrifter kjøpe fra detaljist, må de nytte vanlig rasjoneringskort utfylt av den ansvarlige leder i etatens (institusjonens, bedriftens) navn.

*) Kunngj. 28 oktober i Lovtid. 1 nr. 16.

11 oktbr. § 4. Håndarbeidsskoler og andre skoler og kurser som til undervisningen trenger noen av de rasjonerte varer, skal nytte vanlig rasjoneringskort som utfylles i skolens (kursets) navn, og undertegnes av skolens (kursets) ansvarshavende leder. På kortet må oppgis antall elever, hvoretter kortet sendes inn til forsyningsnemnda på stedet til godkjennelse.

Slike kjøp må bare omfatte nødvendig undervisningsmateriale.

§ 5. Sjøfolk i utenriks eller innenriks fart og fiskere som driver fiske utenfor hjemstedskommunen, kan utenfor sitt forsyningsdistrikt nytte vanlig rasjoneringskort, attestert av skipets eller båtens ansvarshavende og godkjent av nærmeste forsyningsnemnd.

§ 6. Familiemedlemmer av samme husstand kan nytte samme rasjoneringskort. Dette utfylles i hovedpersonens navn. På kortet angis navnet på de familiemedlemmer som søknaden gjelder og hvilke varer som hvert enkelt medlem ønsker å kjøpe.

Kortene tillates ikke levert eller utfylt av de handlende.

§ 7. Inntil videre er følgende varer unntatt fra rasjoneringsbestemmelsene:

Tøy:

Arbeidshansker.
Armstrikker.
Belter.
Bukseseler.
Ferdige gulvtepper og veggtepper.
Ferdig utstyr til barn under ett år.
Gamasjer.
Gummicapes (helt fremstillet av gummi, ikke av impregnert tøy).
Hansker av skinn.
Hatter og luer av alle slag.
Lommetørklær.
Møbler (ferdig trukket).
Pelsverk (ikke kåper, frakker og jakker som er forarbeidet hovedsakelig av tekstilmateriale — 50 % —).
Pulsvarmere (ferdige).
Ørevarmere (ferdige).
Pynteforklær.
Slips.
Sokkeholdere.
Strømpestrikk.

Hvitevarer etc.:

Blonder og lignende.

Ferdige bone-, gryte-, skure-, støve- og vaskekluter. 11 oktbr.
Heklede duker, brikker etc.

Sanitærvarer:

Alle slags.

Håndarbeidsvarer:

Ferdig håndbroderte og påtegnede duker, sofaputer, pyntehåndklær og lignende, med eller uten det nødvendige brodergarn.

Kortevarer:

Knapper.
Lisser.
Possementer.
Tresser.

Skotøy:

Barneskotøy til og med nr. 33 (23 cm lengde).
Damesko av fløyl eller gabardin (herunder ikke tøfler).
Damesko av silke eller kunstsilke.
Damesko av gull- eller sølvsjevrå, ekte og imitert.
Fotballstøvler.
Støvler med skøyter.
Piggsko og annet særpreget idrettsskotøy (derimot ikke skistøvler, turnsko og tennissko).
Badesko.
Ballettsko.
Sko og støvler med trebunn.
Skotøy helt fremstillet av renskin, elgskinn, selskinn, steinbit- og annet fiskeskinn.
Lakktøfler med bløte skinnsåler, ikke lærsåler.
Tøfler av silke og kunstsilke med bløte skinnsåler.

Skotøyreparasjoner:

Flikking og raparasjoner av hæler og av overlær kan utføres hos skomaker uten rasjoneringskort.
Uten slikt kort kan forbruker som selv foretar flikking og reparasjoner av hæler eller overlær, kjøpe materialer til dette.

§ 8. Ordres på varer som faller inn under rasjoneringsbestemmelsene, og som er inngitt før 6 september 1940, kan effektueres uten rasjoneringskort inntil 31 oktober 1940. For ordres som ikke er effektuert innen 31 oktober 1940, kreves rasjoneringskort.

§ 9. Overtredelse av bestemmelsene i forordningen straffes på den måte som er bestemt i lov av 14 mai 1917 nr. 5 § 8, jfr. Administrasjonsrådets vedtak av 19 september 1940.

§ 10. Forordningens § 1, jfr. § 9, trer i kraft fra og med 12 oktober 1940 og de øvrige bestemmelser fra og med 18

11 oktbr. oktober 1940. Fra sistnevnte datum oppheves Forsyningsdepartementets bestemmelser av 30 august 1940, punkt 2, om unntak av visse varer fra rasjoneringen.

Oslo 11 oktober 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

11 oktbr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Ordfører Olaf Kolsum og hustru Pauline Kolsums fond til Tromsø gravlunds forskjønnelse», opprettet ved gavebrev av 3 juli 1933.

12 oktbr. **Forordning** *) om ansettelse og oppsigelse av kommunale tjenestemenn.

Innenriksdepartementet gir forskrifter om ansettelse og oppsigelse av de kommunale tjenestemenn som ansettes eller oppsies etter bestemmelsene i lov om kommunestyre på landet av 10 juni 1938 eller lov om kommunestyre i byene av samme dag og likeledes for andre kommunale tjenestemenn som ansettes eller oppsies av fylkesting og fylkesutvalg, eller av kommunestyre eller formannskap eller av utvalg, styre eller råd valt i henhold til de nevnte lover. Slike forskrifter kan gis uten omsyn til bestemmelser i nevnte lover og også uten omsyn til bestemmelse i andre lover for så vidt det gjelder ansettelse eller oppsigelse av fylkesting, fylkesutvalg, kommunestyre eller formannskap.

Oslo 12 oktober 1940.

Innenriksdepartementet.

Hagelin.

R. J. Fuglesang.

12 oktbr. **Forordning****) om forandring av lov om drift av apotek av 4 august 1909.

I ovennevnte lov skal § 7, annet ledd, heretter lyde slik:

§ 7, annet ledd. Innen en måned etter utgangen av hvert statsbudsjettår skal apotekets innehaver eller styrer sende departementet en på tro og love avgitt oppgave over apotekets omsetning i budsjettåret. For hver fulle uke denne frist oversittes, betaler han en av departementet fastsatt mulkt til statskassen. Avgift til og med kr. 100 forfaller til betaling

*) Kunngj. 21 oktober i Lovtid. 1 nr 15.
**) Kunngj. 9 november i Lovtid. 1 nr. 18.

1 oktober, avgift over kr. 100 forfaller til betaling med en 12 oktbr.
fjerdedel 1 oktober, 1 desember, 1 februar og 1 april etter budsjettårets utgang. Betales ikke avgiften til forfallstid, svares 5 % årlig rente, til betaling skjer. Avgiften og den løpende mulkt kan inndrives ved utpanting, og avgiften har samme prioritet som andre offentlige skatter.

Oslo 12 oktober 1940.

Sosialdepartementet.

Birger Meidell.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) om bruk av fotsaks. 12 oktbr.

1. I tiden fra og med 1 november 1940 til og med 31 mars 1941 er det — uten hensyn til forbudet i § 22 i loven om jakt og fangst av 20 mai 1899 — tillatt for den som har fått bemyndigelse til det av lensmannen å bruke fotsaks til fangst av rødrev, gaupe, jerv og ulv.

2. Bemyndigelse gis for bestemt område og kan gis til den som har rett til fangst av vilt på området eller som har fått grunneierens tillatelse til utsetting av fotsaks.

3. Utsatt fotsaks skal etterses minst en gang daglig.

4. Overtredelse av denne forordning straffes med bøter fra kr. 1 til kr. 5 000.

Oslo 12 oktober 1940.

Landbruksdepartementet.

Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 12 oktbr.

Midlertidig tillegg til ekteskapslovgivningen.

Ved vedtak i Administrasjonsrådet 30 august d. å. ble det fastsatt:

«Under særlige forhold kan Justisdepartementet samtykke i at inngåelse av ekteskap for en av brudefolkenes vedkommende skjer ved en fullmektig som er godkjent av departementet.

I fornødent fall kan Justisdepartementet selv oppnevne en sånn fullmektig. Den av brudefolkene som opptrer ved fullmektig, trenger ikke å stille forlover. Fullmektigen skal — dersom lysning ikke allerede er utferdiget — i forbindelse med begjæring om lysning på vedkommendes vegne avgi en skriftlig erklæring på ære og samvittighet om de forhold som er nevnt i lov om inngåelse og oppløsning av ekteskap av 31 mai 1918 § 13 nr. 5—7 og 10».

*) Kunngj. 21 oktober i Lovtid. 1 nr. 15.

12 oktbr. I det pro memoria som ligger til grunn for vedtaket har departementet bl. a. uttalt at samtykke til slik ekteskapsinngåelse gis av Justisdepartementet i hvert enkelt tilfelle etter en inngående prøvelse av samtlige omstendigheter i saken. Den som skal opptre som fullmektig, formentlig i alminnelighet en slektning eller venn av den fraværende, må være godkjent av departementet.

Kan man ikke få forbindelse med den fraværende slik at han selv kan oppnevne en fullmektig, kan Justisdepartementet foreta oppnevnelsen. Hvor det ikke er utferdiget lysning, vil den godkjente fullmektig ha å representere den fraværende part i forbindelse med begjæringen om lysning. De personlige erklæringer som er omhandlet i ekteskapslovens § 13 nr. 5—7 og 10 skal avgis av fullmektigen på den fraværendes vegne.

En har gått ut fra at vigselen kan skje etter den vanlige borgerlige form med de endringer som situasjonen gjør nødvendig.

14 oktbr. **Forordning** *) om forbud mot omsetning og bruk av kork.

§ 1. Det er forbudt å bruke kork av alle slag uten tillatelse fra Forsyningsdepartementet eller den departementet bemyndiger.

Det er forbudt å overdra kork til andre enn til institusjon, firma eller person, som har fått tillatelse til å motta kork. Tillatelsen gis av departementet eller den departementet bemyndiger.

Likeledes er det forbudt andre å få overdratt kork enn institusjon, firma eller person som har fått slik tillatelse.

Disse bestemmelser gjelder ikke kork i mindre mengder enn 1 kubikkmeter.

§ 2. Forsyningsdepartementet kan kreve kork avstått til staten eller til institusjon, firma eller person som har tillatelse etter § 1, 2 ledd. Erstatningen fastsettes etter anordning om prisregulering av 12 september 1940 § 4.

§ 3. Enhver som (uansett eierforhold) besidder råkork, halvfabrikata eller ferdige varer av kork i mengde i kubikkmeter og mer, plikter innen 20 oktober 1940 å sende inn til Forsyningsdepartementet, Direktoratet for industriforsyning, spesifisert oppgave over beholdninger av kork.

§ 4. Straffe- og inndragningsreglene i § 8 i lov nr. 5

*) Kunngj. 21 oktober i Lovtid. 1 nr. 15.

av 14 mai 1917, jfr. bestemmelse av 19 september 1940, gjøres gjeldende ved overtredelse av denne forordning. 14 oktbr.

§ 5. Denne forordning trer i kraft straks.

Oslo 14 oktober 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) om endring i lov om Det kongelige Frederiks universitet av 9 oktober 1905. 15 oktbr.

Følgende bestemmelser i foran nevnte lov skal lyde:

§ 21. Innen et professorembete opprettes eller kunngjøres ledig så vel som innen ett sånt besettes, skal det innhentes betenkning fra fakultetet og kollegiet, med mindre vedkommende regjeringsdepartement finner særlige grunner til stede for å unnlate dette.

Såfremt ikke vedkommende departement annerledes bestemmer, skal kunngjøring om ledigheten alltid finne sted.

§ 22. Hvorvidt det til bedømmelsen av de om et professorembete innkomne ansøkninger skal tilkalles menn utenfor universitetet samt om det skal avholdes prøver, avgjøres av vedkommende regjeringsdepartement. Før avgjørelsen skal det innhentes uttalelser fra vedkommende fakultet og kollegiet, med mindre departementet finner særlige grunner til stede for å unnlate dette.

§ 24, 1ste ledd. Om ansettelse av dosenter avgis innstilling av vedkommende fakultet gjennom kollegiet til vedkommende departement som beskikker dosentene, med mindre departementet av særlige grunner finner å kunne unnlate å innhente innstilling.

Denne forordning trer i kraft straks.

Oslo 15 oktober 1940.

Kirke- og undervisningsdepartementet.

R. S. Skancke.

R. J. Fuglesang.

Forordning **) om forandring i lov om betalingsutjevning av 31 mai 1935 nr. 2 med tilleggslov av 13 mai 1938 nr. 4. 15 oktbr.

1. I lov om betalingsutjevning av 31 mai 1935 nr. 2 med tilleggslov av 13 mai 1938 nr. 4 skal § 1 heretter lyde så:

*) Kunngj. 28 oktober i Lovtid. 1 nr. 16.

**) Kunngj. 15 november i Lovtid. 1 nr. 19.

15 oktbr. § 1. Hvis et fremmed land begrenser eller hindrer overføring av betalingsmidler til Norge, kan Handelsdepartementet treffe de bestemmelser som finnes påkrevd for at norske tilgodehavender i vedkommende land kan få dekning ved utjevning i tilgodehavender i Norge.

Dersom det av fremmed land gjennom valutarestriksjoner legges hindringer i veien for det frie varebytte mellom dette land og Norge, kan Handelsdepartementet bestemme at landets tilgodehavender i Norge bare kan anvendes til dekning av norske tilgodehavender i vedkommende land og treffe de bestemmelser som finnes påkrevd til gjennomføring herav.

2. De bestemmelser som er truffet av Finansdepartementet i medhold av loven blir fortsatt gjeldende inntil Handelsdepartementet annerledes bestemmer.

Oslo 15 oktober 1940.

Finans- og tolldepartementet.

E. Sandberg.

R. J. Fuglesang.

15 oktbr. **Forordning** *) (Sjøfartsdepartementet) om endringer i forskrifter for kontroll med norske lektere som slepes utaskjærs, fastsatt ved kongelig resolusjon av 28 januar 1921:

Overskriften over avsnitt II (§§ 2—15) og over avsnitt III (§ 16) skal lyde så:

II. Spesielle bestemmelser for lektere i utariks fart og lektere i fart over Jæren og Vestfjorden og i annen kystfart (heri innbefattet fart på Sveriges vestkyst, Kattegat og Beltene) på lengre strekning utaskjærs enn 25 nautiske mil.

III. Spesielle bestemmelser for lektere i fart utaskjærs på kortere strekning enn 25 nautiske mil på den norske kyst, Sveriges vestkyst, Kattegat og Beltene.

15 oktbr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Tollkasserer N. Wambergs legat» til verdige trengende ugifte menn eller kvinner som er over 25 år gamle og av embets- eller borgerklassen, opprettet ved testament av 12 desember 1921.

16 oktbr. **Midlertidig forordning** *) om domsmenn i visse straffesaker.

§ 1. Når herreds- eller byrettene behandler straffesaker

*) Kunngj. 28 oktober i Lovtid. 1 nr. 16.

som gjelder overtredelse av prisreguleringsbestemmelser, til- 16 oktbr.
kalles ikke domsmenn.

§ 2. Denne forordning trer i kraft straks.

Oslo 16 oktober 1940.

Justisdepartementet.

Sverre Riisnæs.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) om trekk i lønn m. v. for fattig- 16 oktbr.
vesenets erstatningskrav.

§ 1. For fattigvesenets erstatningskrav mot erstatningspliktige slektninger eller mot den understøttede selv, jfr. lov om fattigvesenet av 19 mai 1900 § 1 og § 6, kan etter vedtak av fattigstyret eller av dets formann søkes dekning ved trekk i lønn eller annen godtgjørelse m. v. som nevnt i landsskattelovens § 114, punkt 1.

§ 2. Trekk etter § 1 settes i verk av namsmannen i det distrikt hvor skyldneren bor.

Det kan også settes i verk av en tjenestemann som har med innfordringen av erstatningskravet, selv om saksøkte og arbeidsgiveren bor i et annet distrikt.

§ 3. Skal det i samme lønnsfordring også trekkes skatt, underholdsbidrag til ektefelle eller barn i eller utenfor ekteskap eller premie til offentlig trygd, har disse krav fortrinnsrett til dekning fremfor fattigvesenets krav.

§ 4. Adgangen til trekk i lønn m. v. etter disse bestemmelser faller bort når det er gått 3 år fra den tid understøttelsen ble ytt.

§ 5. Sosialdepartementet gir nærmere regler til gjennomføring av denne forordning.

§ 6. Ellers gjelder reglene i landsskattelovens § 114, punktene 2—4, 6—8 og 11 tilsvarende så langt de høver.

§ 7. Denne forordning trer i kraft straks.

Oslo 16 oktober 1940.

Sosialdepartementet.

Birger Meidell.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) (Arbeidsdepartementet) om vedtekt til 16 oktbr.
bygningslovens § 93 for Bryne bygningskommune, Rogaland fylke.

*) Kunngj. 28 oktober i Lovtid. 1 nr. 16.

16 oktbr. **Forordning** (Innenriksdepartementet), hvorved den kommunale inndelingsgrense mellom Spydeberg og Askim komuner i Glomma ved den nye Kykkelsrud dam, påbegynt i 1939, fastsettes å ligge i pillar nr. 4 mellom østre og midtre valseløp, nærmere bestemt således at ¾ av denne pillar med dam tilligger Askim, og den resterende ¼ av pillaren med dam tilligger Spydeberg — med grenselinjen lagt rett og tvers på dammen, langs elveløpet.

16 oktbr. **Skrivelse** fra Innenriksdepartementet, hvori det meddeles at Medisinalvesenet — Medisinalavdelingen og Medisinaldirektoratet — som hittil har hørt under Sosialdepartementet, fra 16 oktober 1940 er ført over til Innenriksdepartementet.

16 oktbr. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet til en politimester, hvori det — under henvisning til håndverkslovens § 9, jfr. § 11 — uttales at gjenlevende ektefelle som uten å fylle vilkårene i håndverkslovens § 11, første ledd, for å fortsette den avdøde ektefelles håndverksvirksomhet, fortsetter denne i de tillatte 6 måneder, ikke antas pliktig til å betale håndverksavgift selv om utløpet av 6-måneders-fristen faller i et nytt kalenderår.

Videre uttales det — under henvisning til handelslovens § 21, jfr. § 23 — at gjenlevende ektefelle, som uten å fylle vilkårene i handelslovens § 23, 1 ledd, fortsetter den avdøde ektefelles kjøpmannsforretning i inntil ett år, ikke plikter å betale den i handelslovens § 21 omhandlede avgift selv om forretningen fortsettes ut over det kalenderår som løper ved dødsfallet.

17 oktbr. **Forordning** *) om kontroll med passasjerer og mannskap på skip i kystfart fra og til Oslo.

§ 1. Passasjerer og mannskap og andre personer over 15 år som er ombord på fartøyer som går fra eller kommer til Oslo i kystfart, skal være i besittelse av legitimasjonskort.

§ 2. Unntatt fra denne bestemmelse er fiskerfartøyer og åpne fartøyer og all sjøtrafikk som ikke går utenfor en linje i Oslofjorden trukket således:

Sydspissen av Risholmen—sydspissen av Rauer—rett linje til Fuglehuk fyr—fyrlykt på nordspissen av Mågerøy—over vestre innløp av Vrengen—over nordspissen av Veierland —nordspissen av Langø.

*) Kunngj. 28 oktober i Lovtid. 1 nr. 16.

§ 3. Som legitimasjonskort gjelder de tidligere fastsatte legitimasjonskort samt grenseboerbevis (Grenzzonen-Bescheinigungen) og passersedler (Grenzzonen-Genehmigungen). 17 oktbr.

§ 4. Vedtaket trer i kraft straks, slik at samtlige som reiser fra og til Oslo, så snart som mulig bør skaffe seg legitimasjonskort. Etter 10 november 1940 skal samtlige personer som vedtaket gjelder, være utstyrt med legitimasjonskort.

§ 5. Overtredelse av dette vedtak straffes i henhold til lov nr. 1 av 7 mars 1940 § 2 med bøter eller fengsel i inntil 3 måneder.

Oslo 17 oktober 1940.

Politidepartementet.

Jonas Lie.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) (Arbeidsdepartementet) om regulering av og bygningsvedtekter for området mellom bygrensen—Solheimsgatas forlengelse—Halvdan Svartes gate—Frognerveien—Nils Juels gate—Bygdø allé—Observatoriegata—Parkveien—Munkedamsveien—Filipstadveien—fjorden—bygrensen, med unntak av kvartalet mellom Drammensveien—Observatoriegata—Solligata og Thomles gate, Oslo. 17 oktbr.

Forordning *) (Arbeidsdepartementet) om at loven om brannvesenet skal gjelde for Oppegård herred, Akershus fylke. 17 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Lauritz Waldemar Larsens legat» til Oslo kristelige forening av unge menn, opprettet ved testament av 28 juli 1939. 17 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Overlærer Jakob Bruuns studielegat» til verdige medlemmer av Bergens katedralskoles elevsamfunn Hugin, opprettet ved testament av 14 juni 1932. 17 oktbr.

Forordning *) (Politidepartementet) om endring av § 2 i kinematografvedtekten for Aker herred, Akershus fylke. 18 oktbr.

Forordning *) om plikt til å gi oppgave over mineraloljebeholdninger. 19 oktbr.

§ 1. Denne forordning gjelder alle mineraloljer som bensin, solarolje, dieselolje, fyringsolje nr. 3, smøreoljer, smørefett, teknisk bensin (White Spirit) og petroleum.

*) Kunngj. 28 oktober i Lovtid. 1 nr. 16.

19 oktbr. § 2. Enhver som eier eller på annen måte har rådighet over eller som besitter mineraloljebeholdninger, plikter innen 4 november 1940 å gi oppgave i 2 eksemplarer til politiet i byene og lensmannen på landet over oljesorter og oljemengder og over eventuelle merker, anvisninger og lignende for solgt olje pr. 1 november 1940 kl. 0. Det skal gis særskilt oppgave over beholdninger:

a. I egen besittelse og egen rådighet.
b. I egen besittelse og annens rådighet. Rådighetshaverens (eierens) navn og adresse oppgis.
c. I annens besittelse og egen rådighet. Besitterens navn og adresse oppgis.

Disse bestemmelser gjelder ikke beholdninger av fyringsolje på forbrukers hånd som tidligere er oppgitt til Forsyningsdepartementet. De gjelder heller ikke beholdninger som befinner seg på motorvogners eller fartøyers ordinære brenselstanker.

§ 3. Enhver som har kjennskap til beholdninger av mineralolje som tidligere var i den norske forsvarsmakts besittelse, plikter innen 1 november 1940 å sende melding til politiet eller lensmannen om beholdningen(e) og om hvor de befinner seg.

§ 4. Straffe- og inndragingsreglene i lov nr. 5 av 14 mai 1917 § 8, jfr. bestemmelse av 19 september 1940, gjøres gjeldende ved overtredelser av denne forordning.

Oslo 19 oktober 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

19 oktbr. **Forordning** *) (Finansdepartementet).

Regler om adgang til ved større ekstraordinære anleggsarbeider m. v. å anta særskilt oppkrever vedrørende skattetrekk.

§ 1. Fylkesmennene får fullmakt til, hver innen sitt distrikt, å anta særskilt oppkrever til å sørge for gjennomføring av skattetrekk, herunder forhåndstrekk, ved større ekstraordinære anleggsarbeider og byggearbeider.

§ 2. Når det er antatt særskilt oppkrever som nevnt i § 1, skal alle henvendelser til og fra arbeidsgiveren, herunder meldinger om inntaking i tjeneste og pålegg om og oppgjør for skattetrekk, sendes gjennom den særskilte oppkrever.

§ 3. Den særskilte oppkrever kan inntil særskilt pålegg

*) Kunngj. 16 desember i Lovtid. 1 nr. 23.

eller annen forholdsordre vedkommende trekket for den enkelte lønnstaker innløper, pålegge arbeidsgiveren å foreta skattetrekk med 20 prosent av alle lønnsbeløp som utbetales. 19 oktbr.

Det tilligger den særskilte oppkrever å treffe endelig bestemmelse om trekkprosenten vedkommende den enkelte lønnstaker, fritaking for trekk m. v.

§ 4. Arbeidsgiveren og vedkommende lønnstakere plikter å gi oppkreveren alle de opplysninger som denne finner nødvendige av omsyn til gjennomføringen av trekket. Oppkreveren kan forlange adgang til selv eller ved en hos ham ansatt tjenestemann å få gjøre seg kjent med arbeidsgiverens lønningsregnskap med vedlegg.

§ 5. Fylkesmannen fastsetter med departementets godkjenning instruks for oppkreveren, fastsetter lønnen for oppkreveren og mulig underordnet personale som tilsettes, samt gir nærmere regler om revisjon m. v.

Når fylkesmannen finner at ordningen med særskilt oppkrever ikke lenger er påkrevd, kan han bestemme at ordningen skal avvikles.

Departementet bestemmer i det enkelte tilfelle hvordan utgiftene til lønn til oppkreveren, kontorhold m. v. skal dekkes.

Forordning *) om rasjonering av glykose. 21 oktbr.

§ 1. Fra 1 november 1940 er det forbudt å selge eller på annen måte overdra glykosesirup uten etter anvisning fra Direktoratet for proviantering og rasjonering. Likeledes er det forbudt uten etter anvisning fra direktoratet å kjøpe eller ta imot glykosesirup.

Videre er det fra samme dag forbudt å tilvirke eller bruke glykosesirup uten tillatelse fra direktoratet.

§ 2. Direktoratet for proviantering og rasjonering får fullmakt til å gi nærmere regler for gjennomføring av og kontroll med rasjoneringen og til å dispensere fra bestemmelsene i § 1.

§ 3. Overtredelse av disse bestemmelser eller av bestemmelser som blir gitt i medhold av § 2, fører med seg straff- og inndragingsansvar etter lov nr. 5 av 14 mai 1917 § 8, jfr. Administrasjonsrådets bestemmelse av 19 september 1940.

Oslo 21 oktober 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 28 oktober i Lovtid. 1 nr. 16.

21 oktbr. **Forordning** *) om endring i Administrasjonsrådets bestemmelser av 26 april 1940 om utmalingsgraden for hvete og rug ved bygdemøllene.

I. Punkt I i Administrasjonsrådets bestemmelser av 26 april 1940, jfr. endringsbestemmelse av 17 juli 1940, skal lyde slik:

Utmalingsgraden ved leiemaling og handelsmaling på bygdemøllene skal være 92 % for hvete og rug. Ved maling for produsent av hvete og rug av egen avl til eget bruk kan bygdemøllene bruke den utmalingsgrad produsenten ønsker.

II. Forordningen trer i kraft straks.

Oslo 21 oktober 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

22 oktbr. **Forordning** *) om den kommunale forvaltning.

§ 1. I de fylkes-, by-, herreds- og sognekommuner hvor det finnes påkrevd, kan det oppnevnes andre til å utføre gjøremål som hører under fylkestinget, fylkesutvalget, by-, herred- eller sognestyret, formannskapet, ordføreren eller kommunalt utvalg, råd eller styre, valt i henhold til lov om kommunestyre på landet av 10 juni 1938 eller lov om kommunestyre i byene av samme dag. For disse personers virkeområde kan det gis tjenesteinstruks og likeledes de nødvendige forskrifter for øvrig som oppdraget til disse personer krever.

De avgjørelser som er nevnt i foregående ledd treffes av departementet.

§ 2. Denne forordning trer i kraft straks.

Oslo 22 oktober 1940.

Innenriksdepartementet.

Hagelin.

R. J. Fuglesang.

22 oktbr. **Forordning** *) om tillegg til forskrifter for omsetning av høy av 23 september og 9 oktober 1940.

§ 1. Det er forbudt for andre enn staten, forsyningsnemndene eller høyhandlere autorisert i medhold av forskriftene av 23 september 1940 å kjøpe høy hos produsent.

*) Kunngj. 28 oktober i Lovtid. 1 nr. 16.

Forbudet gjelder ikke for kjøp som forbruker foretar hos produsent i samme kommune. 22 oktbr.

§ 2. Det er inntil videre forbudt uten samtykke av Direktoratet for proviantering og rasjonering å føre høy ut fra Sør-Trøndelag eller fra Nord-Trøndelag fylke til andre distrikter, eller å levere eller ta imot høy for slik utførsel. Dette gjelder også levering til oppfylling av salgs- eller leveringsavtale som allerede måtte være inngått.

§ 3. Direktoratet for proviantering og rasjonering får fullmakt til å gi utfyllende regler og til å dispensere fra forbudet i §§ 1 og 2.

§ 4. Overtredelse av forordningen og av bestemmelser som gis i medhold av den, og overtredelse av bestemmelsene i forskriftene for omsetning av høy av 23 september 1940 fører med seg straff og inndragingsansvar etter lov 14 mai 1917 nr. 5 § 8, jfr. Administrasjonsrådets bestemmelse av 19 september 1940.

§ 5. Forordningen trer i kraft straks.

Oslo 22 oktober 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) (Innenriksdepartementet). 22 oktbr.

I tilslutning til § 1 i Bestemmelser om gjenreisingsinstituttet for Kristiansund av 26 juli 1940 fastsettes herved, overensstemmende med styrets forslag i møte 19 september d. å., instituttets virkekrets for Kirkelandet således:

«Grensen er mot øst begrenset av strandlinjen nord til Fosnagaten, følger denne til krysset Kranaveien, følger denne nord forbi eiendommen Kranaveien 19, går vest til Lars Guttormsens gate, følger denne syd til John Allans gate, følger denne vest til Kaptein Bødtkers gate, følger denne syd til Politimester Bendixens gate, følger denne vest til J. P. Clausens gate, følger denne syd til Chr. Breins gate, idet eiendommene J. P. Clausens gate 9—11, 13—15—17 a og b medtas, følger denne rett syd til strandlinjen, dog således at området omfatter alle skadede eiendommer ytterst i Storgaten og de kvartaler hvori eiendommene ligger.»

Samtidig bestemmes i henhold til vedtektens §§ 1 og 2:

Alle byggearbeider utenfor instituttets ovenfor nevnte engere virkeområde men innenfor bygrensen skal av byg-

*) Kunngj. 20 november i Lovtid. 1 nr. 20.

22 oktbr. ningsrådet forelegges for instituttet til uttalelse. Finner instituttet å måtte fraråde bebyggelse fordi denne vil være til hinder for den permanente gjenreising av byen, kan bygningsrådet ikke gi tillatelse til bygging uten at saken først har vært forelagt Arbeidsdepartementet og dettes samtykke meddelt.

23 oktbr. **Forordning** *) om tillegg til konsesjonslovgivningen.

§ 1. Eiendomsrett eller bruksrett over fast eiendom som ikke går inn under allerede gjeldende forskrifter om konsesjonsplikt, kan inntil videre ikke erverves uten tillatelse av Handelsdepartementet, eller når det gjelder eiendom på landet som omfatter jord, skog eller fjellstrekning, av Landbruksdepartementet. Herfra unntas bruksrett som er stiftet for en tid av høyst 10 år.

Der gjøres dog ingen endring i de gjeldende regler om adgang til å erverve ved tvangsauksjon, derunder også auksjon etter konkurslovens § 127, såfremt ervervet skjer for å redde en fordring som erververen har panterett for i eiendommen.

Bestemmelsene i lov om ervervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14 desember 1917 § 1 annet ledd, § 20 siste ledd, § 24 første, annet og fjerde ledd, §§ 26 og 27, § 29 første ledd, § 30 første ledd, § 31 første og annet ledd, § 32 første ledd, §§ 33—35, § 36 første, tredje, femte, sjette og syvende ledd, samt § 38 får tilsvarende anvendelse.

§ 2. Tillatelse som omhandlet i § 1 første ledd, skal ikke gis såfremt prisen er ulovlig etter gjeldende prisreguleringsbestemmelser.

Denne regel gjelder også ved ervervstillatelser etter andre lovbestemmelser om erverv av fast eiendom.

Når fast eiendom kan erverves på tvangsauksjon uten konsesjon eller tillatelse skal namsretten nekte stadfesting hvis den ikke antar at kjøpesummen er lovlig etter gjeldende prisreguleringsbestemmelser.

§ 3. Til å avgjøre hva der skal gjelde som høyeste lovlige pris for en fast eiendom, skal det i hvert herred og hver by oppnevnes en prisnevnd for fast eiendom. Nevnden skal bestå av 3 medlemmer, som oppnevnes for ett år om gangen av herreds- eller bydommeren. For hvert medlem oppnevnes 3 personlige varamenn. Når dommeren nevner opp medlemmer, fastsetter han samtidig hvem som skal være formann og varaformann i nevnden. Ved oppnevningen skal det påses at

*) Kunngj. 2 november i Lovtid. 1 nr. 17.

nevnden kommer til å bestå av et medlem som har særlig rede på omsetningsverdien av fast eiendom og av to som er sakkyndige med hensyn til de arter av eiendommer som nevnden får mest å gjøre med, f. eks. et medlem som er jordbrukskyndig og et som er skogkyndig, eller en murmester og en tømmermester. Dommeren kan fastsette at det i en kommune skal være mer enn en prisnevnd for fast eiendom; han bestemmer da også hvorledes arbeidet skal deles mellom prisnevndene (etter distrikt eller etter eiendommens art). 23 oktbr.

Den som vil selge sin eiendom, kan kreve fastsatt av prisnevnden den pris der skal anses som den høyeste lovlige, jfr. § 2 første ledd. Når en eiendom er solgt, kan slik fastsetting også kreves av kjøperen, såfremt han søker ervervstillatelse. Det departement som skal avgjøre en søknad om ervervstillatelse, kan pålegge søkeren å kreve prisfastsetting av nevnden.

Nevnden skal uten ugrunnet opphold fastsette den lovlige pris etter en samvittighetsfull gransking av de opplysninger som anses nødvendige til grunnlag for fastsettingen. I nevndens møtebok skal innføres hvilke opplysninger nevnden har bygget på og hvorledes de er skaffet til veie. Som regel skal nevnden besiktige eiendommen før prisen blir fastsatt; unntak herfra kan bare gjøres når særlige grunner foreligger, og opplysning om disse grunner skal da tas inn i møteboken. Kontrollnevnden skal varsles til møtet. Melding om takstresultatet til den som har krevd fastsetting, gis ved utskrift av møteboken.

Selgeren eller kjøperen av eiendommen kan kreve fastsettingen prøvet av ankenevnden, når kravet blir fremsatt innen en måned etterat han har fått melding om den pris nevnden har fastsatt. Det departement som skal avgjøre en søknad om ervervstillatelse, kan pålegge søkeren å kreve prøving av ankenevnd. En kjøper kan ikke kreve overprøving av en fastsetting som ble gjort før han kjøpte eiendommen.

Det skal være en pris-ankenevnd for fast eiendom i hvert domssogn for herreds- eller byrett. Nevnden skal ha 5 medlemmer og hver av dem 3 varamenn. De oppnevnes av dommeren etter reglene i første ledd.

En prisfastsetting er bindende for alle etter fastsettingen stedfunne salg så lenge de forhold som har betydning for den lovlige pris, ikke har undergått vesentlig forandring. Dog gjelder fastsettingen ikke ved salg som foregår senere enn 2 år etterpå. For salg som har funnet sted før fastsettingen, er denne bindende for så vidt den fastsatte pris ikke er lavere enn kjøpesummen.

For behandlingen i prisnevnd eller pris-ankenevnd skal den som har krevd fastsettingen eller overprøvingen betale til

23 oktbr. hvert nevndmedlem 10 kroner for hver dag eller del av en dag som går med til takseringen, og dertil skyssgodtgjørelse. Dessuten betaler han særskilt for sakforberedelsen 20 kroner, som tilfaller nevndformannen. For denne betaling skal formannen også levere slik utskrift som nevnt i slutten av tredje ledd. Møtebok til nevndene betaler statskassen.

§ 4. Når det viser seg at den avtalte kjøpesum ved et konsesjonspliktig salg er ulovlig høy, skal selgeren ha rett til å heve salget. Denne rett kan selgeren ikke fraskrive seg på forhånd.

Blir avtalen hevet av denne grunn, skal kommunen eller andre ikke ha krav på å tre inn i kjøpet i kraft av forkjøpsrett.

Blir avtalen ikke hevet, men prisen nedsatt til det som er lovlig, skal avtalen herom anses som et nytt salg i forhold til kommunens forkjøpsrett.

§ 5. Denne forordning trer i kraft straks.

Oslo 23 oktober 1940.

Justisdepartementet.

Sverre Riisnæs.

R. J. Fuglesang.

23 oktbr. **Forordning** *) om plikt til å gi opplysninger om beholdninger m. v. av visse varer.

§ 1. Når Direktoratet for proviantering og rasjonering eller Direktoratet for industriforsyning forlanger det, plikter enhver å gi opplysninger om produksjon, beholdninger, kjøp og salg av varer som trengs for å holde næringslivet oppe eller for å sikre og ordne forsyningen med livsfornødenheter eller som i øvrig er av almen betydning.

§ 2. Bestemmelsene om straff og inndraging i lov av 14 mai 1917 nr. 5 § 8, jfr. Administrasjonsrådets vedtak av 19 september 1940, kommer til anvendelse på den som unnlater å avgi oppgave eller avgir uriktig eller ufullstendig oppgave.

§ 3. Forordningen trer i kraft straks.

Oslo 23 oktober 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

23 oktbr. **Forordning** (Innenriksdepartementet), hvorved den kommunale inndelingsgrense mellom Stonglandet sogn i Tranøy herred og Bjarkøy sogn i Bjarkøy herred, Troms fylke, fastsettes å gå således:

*) Kunngj. 28 oktober i Lovtid. 1 nr. 16.

Grensen begynner i Vågsfjorden midtveis mellom Andørja og Sandsøya og går nordover til Finnelvas utløp i sjøen. Grensen går herunder mellom båene Storkalten i Bjarkøy og Småkalten i Tranøy. Grensen følger så Finnelva opp til Blyfjordvatnet og går videre gjennom dette vatnet til dets nordvestre ende, hvor grensen mot Torsken møtes. 23 oktbr.

Forordning *) om midlertidige endringer i og tillegg til lov om patenter av 2 juli 1910 med tilleggslover og midlertidig tilleggslov av 15 mars 1940. 24 oktbr.

§ 1. Den tilleggsfrist til den vanlige prioritetsfrist for patenter som er fastsatt i § 1 i lov av 15 mars 1940, skal i intet tilfelle anses utløpet før 1 januar 1941.

§ 2. De i patentlovens § 14 fastsatte frister for betaling av årsavgifter for patenter, forlenges for så vidt de utløper i tiden fra og med 9 april 1940 til og med 30 desember 1940, til 31 desember 1940, hvis Styret for det industrielle rettsvern etter det i hvert tilfelle opplyste finner at forhold som står i forbindelse med krigen, må anses å ha vært til hinder for tidligere innbetaling av avgiftene.

§ 3. Den i patentlovens § 15 (tilleggslov av 8 august 1924) fastsatte lengste frist innen hvilken søknad om gjenopprettelse må gis inn til Styret for det industrielle rettsvern, forlenges for så vidt den utløper i tiden fra og med 1 september 1940 til og med 30 desember 1940, til 31 desember 1940.

§ 4. De i §§ 4 og 5 i lov av 15 mars 1940 fastsatte frister av 6 måneder forlenges slik at de ikke i noe tilfelle anses utløpet før 1 januar 1941.

§ 5. Denne forordning trer i kraft straks.

Oslo 24 oktober 1940.

Departementet for handel, industri, håndverk og fiskeri.
I den kst. statsråds fravær ifølge spesialfullmakt.
P. Prebensen.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) om midlertidige endringer i og tillegg til lovene om varemerker og mønstre av 2 juli 1910 med tilleggslover. 24 oktbr.

§ 1. Den prioritetsfrist for varemerke- og mønsterkrav som er fastsatt i overenskomster etter varemerkelovens § 30 og mønsterlovens § 32 og som utløper i tiden fra og med 9 april 1940 til og med 30 desember 1940, forlenges til 31 desember 1940.

*) Kunngj. 2 november i Lovtid. 1 nr. 17.

24 oktbr. § 2 i lov av 15 mars 1940 om midlertidige tillegg til patentloven får tilsvarende anvendelse.

§ 2. De i varemerkelovens § 12 og mønsterlovens § 7 fastsatte frister for betaling av fornyelsesavgifter for varemerkeregistreringer og avgifter for forlengelser av mønstervern, forlenges for så vidt de utløper i tiden fra og med 9 april 1940 til og med 30 desember 1940, til 31 desember 1940, hvis Styret for det industrielle rettsvern etter det i hvert tilfelle opplyste finner at forhold som står i forbindelse med krigen, må anses å ha vært til hinder for tidligere innbetaling av avgiftene.

§ 3. Denne forordning trer i kraft straks.

Oslo 24 oktober 1940.

Departementet for handel, industri, håndverk og fiskeri.
I den kst. statsråds fravær ifølge spesialfullmakt.
P. Prebensen.

R. J. Fuglesang.

24 oktbr. **Forordning** *) om framstilling av fôrblandinger.

§ 1. Det midlertidige forbud mot produksjon av fôrblandinger av 11 oktober 1940 oppheves fra og med 25 oktober 1940.

§ 2. Fra og med 25 oktober 1940 er det forbudt å framstille andre fôrblandinger enn:

1. Fôrblandinger som ikke inneholder rasjonerte kullhydrater.
2. Svinefôrblandinger.
3. Fôrblandinger for fjørfe.
4. Fôrblandinger for pelsdyr.

§ 3. Direktoratet for proviantering og rasjonering får fullmakt til å gi utfyllende regler og til å dispensere fra forbudet i § 2.

§ 4. Det er forbudt for blanderiene å sette i gang framstilling av fôrblandinger før blandingsresepten er godkjent av Landbruksdepartementet.

§ 5. Overtredelse av bestemmelsen fører med seg straff- og inndragingsansvar som bestemt i lov nr. 5 av 14 mai 1917 § 8, jfr. Administrasjonsrådets bestemmelse av 19 september 1940.

Oslo 24 oktober 1940.
Forsyningsdepartementet.
Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 28 oktober i Lovtid. 1 nr. 16.

Forordning (Innenriksdepartementet), hvorved inndelingsgrensa mellom Svene sokn i Flesberg herad, Buskerud fylke, og distriktet Gransherad—Jondalen i Gransherad herad, Telemark fylke, fastsettes således: 24 oktbr.

Grensa tek til i Flesberg soknegrense i sudaustre ende av det nedste av Skeentjerna og går mot sudaust etter elva Rendla til elvekroken aust for plassen Storli der ein møter grensa mot distriktet Flesberg—Jondalen. Sjå gradteigskart F. 35 vest, Flesberg.

Forordning (Kirke- og undervisningsdepartementet), hvorved oppheves kongelig resolusjon av 6 oktober 1909, som ga adgang til kirkelig dåp ved E. C. Dahls stiftelse, Trondheim. 25 oktbr.

Forordning *) (Arbeidsdepartementet) om regulering av og bygningsvedtekter for Stokmarknes bygningskommune, Nordland fylke. 25 oktbr.

Skrivelse fra Kirke- og undervisningsdepartementet til Nidaros biskop, hvori det overlates til ham inntil videre å fastsette den fremtidige ordning med hensyn til prestetjeneste, fødselsmeldinger og føring av fødselsregister ved E. C. Dahls stiftelse, Trondheim. 25 oktbr.

Forordning **) (Nr. 2) om forskrifter om arbeidsformidling, jfr. § 9 i forordning om arbeidsformidling av 8 oktober 1940. 26 oktbr.

§ 1. Arbeidsformidlingen kan som regel godkjenne at en arbeidsgiver tilsetter arbeidstaker som har vært sysselsatt hos ham tidligere i de siste tolv måneder. Er arbeidsgiveren staten eller et fylke, kan Direktoratet for arbeidsformidling og arbeidsløshetstrygd eller distriktskontoret gi godkjenning, gjeldende inntil videre, for nærmere bestemte grupper av arbeidstakere.

§ 2. Tilsetting kan skje uten medvirkning av arbeidsformidlingen når det gjelder:

a. Stilling som funksjonær i det offentlige (stat, fylker og kommuner) som blir lønt med minst kr. 4 000 om året, eller blir besatt med tjenestemann som før har vært ansatt i det offentlige, men er blitt overtallig; dog er det ønskelig at offentlige myndigheter og organer også i slike tilfelle bruker arbeidsformidlingen.

*) Kunngj. 2 november i Lovtid. 1 nr. 17.
**) Kunngj. 9 november i Lovtid. 1 nr. 18.

26 oktbr. b. Stilling som funksjonær i ikke-offentlig virksomhet som blir lønt med minst kr. 6 000 om året.

Direktoratet for arbeidsformidling og arbeidsløshetstrygd avgjør om en stilling går inn under punkt a eller b.

Direktoratet kan gjøre unntak fra plikten til å gå om arbeidsformidlingen ved tilsetting når det gjelder enkelte stillinger av særlig betrodd art som bare kan bli besatt med personer fra en sterkt begrenset yrkesgruppe.

§ 3. Er det nær sammenheng i arbeidslivet innen et område som omfatter flere kommuner, skal formidlingsorganene under direkte samarbeid sørge for en rimelig fordeling av ledige plasser på de interesserte kommuner. Mulig uenighet eller klage over fordelingen avgjøres av overordnet formidlingsorgan (jfr. forskrifter av 8 oktober 1940 § 1). Gjelder slik sak forhold av vidtrekkende betydning, kan departementet ta dem opp til endelig avgjerd.

Overordnet formidlingsorgan kan for sitt område gi så vel alminnelige som spesielle direktiver for fordeling av ledige plasser, særlig når det gjelder tilvising til arbeid som blir drevet av eller med støtte av stat, fylker eller andre offentlige og halvoffentlige innretninger, og til virksomheter som strekker seg over flere kommuner eller er av forholdsvis stort omfang.

§ 4. Arbeidsformidlingen kan som regel fravike §§ 3 og 4 i forordning om arbeidsformidling av 8 oktober 1940 når det gjelder godkjenning av tilsetting i arbeid som blir søkt i utdannings- og opplæringsøyemed. Direktoratet kan gi nærmere særregler om dette.

Oslo 26 oktober 1940.

Sosialdepartementet.

Birger Meidell.

R. J. Fuglesang.

26 oktbr. **Forordning** *) (Innenriksdepartementet) om at Administrasjonsrådets bestemmelse av 27 juni 1940 om midlertidig avhjelp av husmangel gjøres gjeldende for Namsos kommune.

26 oktbr. **Forordning** *) (Innenriksdepartementet) om at Administrasjonsrådets bestemmelse av 27 juni 1940 om midlertidig avhjelp av husmangel gjøres gjeldende for Lofoten og Vesterålen politidistrikt, Nordland fylke, samt for Senja og Tromsø politidistrikter, Troms fylke.

*) Kunngj. 9 november i Lovtid. 1 nr. 18.

Forordning *) (Sosialdepartementet) om at den som gjør seg en næring av å drive herberge, derunder gjestgiveri, pensjonatvirksomhet og annen utleie av enkeltrom eller bevertning med mat og drikke i Alvdal herred, Hedmark fylke, fra 1 januar 1941 å regne skal ha bevilling. 26 oktbr.

Rundskrivelse fra Innenriksdepartementet til fylkesmennene om forskjellige forhold vedrørende vanføreforsorgen. 26 oktbr.

Departementet er gjort kjent med at det somme tider leveres mindre tilfredsstillende proteser til vanføre. En skal derfor be helserådsordførerne påse at proteser som blir anskaffet i henhold til vanførelovens § 13, fyller de krav som må stilles, og gi vitnemål om det på regningen før den blir anvist.

Helserådene må så vidt mulig sørge for å begrense utgiftene til vanføres reiser og opphold for tilpasning av proteser, og må gi vitnemål på regningen om at slike utgifter har vært helt nødvendige. For øvrig går departementet ut fra at det ikke blir tale om betaling for rettelser som bandasjistene foretar for å sette protesen i kontraktsmessig stand.

Klær og sko anskaffes i henhold til vanførelovens §§ 11 og 14 i den utstrekning utstyret er nødvendig etter vilkårene for å bli opptatt på vanføreskolen, ved opphold på vanføreklinikk derimot bare når oppholdet blir så langvarig at det som er medbrakt ved innleggelsen, må fornyes under oppholdet.

Med hensyn til refusjonsoppgaver for vanføreutgifter viser en til tidligere rundskrivelse, senest av 28 september 1939.**) Det er nå trykt særskilt skjema for disse oppgaver. Oppmerksomheten henledes på de endringer som er gjort med hensyn til vitnemål m. v. I skjemaets anmerkningsrubrikk må, når det gjelder vanføre som har rett til alderstrygd eller vanføretrygd, gis nærmere forklaring i tilfelle refusjon av utgiftene hos den refusjonspliktige ikke er krevd. Refusjonsbeløp som er pålagt den vanføre eller dennes forsørgelsespliktige slektninger, blir å trekke fra i oppgaven selv om det ikke er mottatt innen halvårets utløp.

I henhold til rundskrivelse av 10 november 1937 skal det sendes melding til fylkesmannen (i byene til vedkommende kommunale myndighet) om at en vanfør er antatt til forsorg etter loven, og om hvorledes utgiftene skal utres. Denne melding må gis i form av utskrifter av helserådets møtebok

*) Kunngj. 2 november i Lovtid. 1 nr. 17.
**) Ikke inntatt i Lovtidend.

26 oktbr. (skjema 6) også hvor det gjelder anskaffelse av proteser m. v. og behandling i klinikk. I disse tilfelle må helserådet påføre utskriften vitnemål om hvorvidt den vanføre tilkommer vanføretrygd og, dersom noen har fylt 70 år, om vedkommende har rett til alderstrygd. I så fall må tilføyes nærmere forklaring dersom det ikke er pålagt noen refusjon av utgiftene.

28 oktbr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Ole Halvorsen og hustru Severine Halvorsens legat til beste for blinde», opprettet ved testament av 1 desember 1911.

28 oktbr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Fabrikant David Jensens legat» til fordel for «Den tekniske aftenskole» i Halden, opprettet ved testament av 13 november 1937.

29 oktbr. **Forordning** *) om endring av § 6 i lov om margarin og margarinost m. v. av 24 juni 1931.

1 punktum i § 6 i lov om margarin og margarinost m. v. av 24 juni 1931 med forandring i lov av 25 juni 1935 skal inntil videre lyde så:

Margarin som tilvirkes for salg eller fordeling, falbys, forhandles eller fordeles, innføres eller utføres må inneholde minst 78 % samlet fettstoff og ikke over 18 % vann.

Denne forordning trer i kraft straks.

Oslo 29 oktober 1940.

Landbruksdepartementet.

Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

29 oktbr. **Forordning** *) om endring i forordningen om omsetningen av matpoteter av 9 oktober 1940.

Vektbestemmelsen i § 2, første ledd, i forordningens «Regler for omsetningen av matpoteter» skal inntil videre lyde:

Sekker eller annen emballasje må ha jevne vekter på 50, 60, 70, 80, 90 opp til 100 kg netto.

Bestemmelsen trer i kraft straks.

Oslo 29 oktober 1940.

Landbruksdepartementet.

Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

* Kunngj. 9 november i Lovtid. 1 nr. 18.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Familien Krohns stigende fond» knyttet til Danckert Krohns stiftelse, stiftet av professor dr. med. G. H. Monrad-Krohn 15 mai 1939. 29 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Halvor Kaasen og Oline Kaasen f. Sætres legat» til beste for deres etterkommere og veldedige øyemed innen Åmot herred, opprettet ved gavebrev og testament av 28 mars 1905. 29 oktbr.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene om prisnemnder og pris-ankenemnder for faste eiendommer. 29 oktbr.

(Jfr. Forordning om tillegg til konsesjonslovgivningen av 23 oktober 1940 samt Instruks for prisnemnder og pris-ankenemnder av d. d.*), hvori er inntatt Prisbestemmelser for faste eiendommer, fastsatte av Prisdirektoratet ved kunngjøring av 8 oktober 1940.)

Idet en viser til det som er anført i instruksen, skal det bemerkes at Prisdirektoratets kunngjøring inneholder de materielle regler som er fastsatt for priser på fast eiendom og bruksrett i fast eiendom, unntatt husleie. Forordningen etablerer et kontrollsystem, idet den som en alminnelig regel innfører konsesjonsplikt for fast eiendom og bruksrett til fast eiendom. Kontrollen med at prisbestemmelsene overholdes, er derved lagt til konsesjonsmyndighetene, som dels er Handelsdepartementet dels Landbruksdepartementet.

Forordningens § 3 gir bestemmelser om oppnevnelse av prisnemnder i hvert herred eller by og pris-ankenemnder i hvert domssogn til å avgjøre hva som skal gjelde som høyeste lovlige pris for en fast eiendom. Dommeren må uoppholdelig ta skritt til å oppnevne medlemmer av prisnemndene og prisankenemndene. Disse nemnder får en uhyre viktig oppgave, idet deres arbeid går inn som ledd i bestrebelsene på å holde et stabilt prisnivå og hindre inflatoriske tendenser og jobbing av enhver art i fast eiendom. Det gjelder derfor å få nemndene besatt så sterkt som mulig. En må finne rettsindige og dyktige folk som samtidig representerer den fornødne sakkyndighet. Den adgang som er åpnet til å oppnevne flere prisnemnder i kommunen, bør benyttes, hvor kommunen er så stor at én nemnd ikke kan antas i stand til å avvikle arbeidet med fornøden hurtighet og grundighet. Den bør videre be-

*) Se s. 375.

29 oktbr. nyttes hvor komunen omfatter større grupper av vesentlig forskjelligartede eiendommer, f. eks. bymessig bebygde strøk og jordbrukseiendommer. Det vil være adgang til hvor det oppnevnes flere prisnemnder, å benytte den samme formann i flere nemnder.

Når medlemmene i nemndene er oppnevnt, må underretning sendes hver enkelt. Sammen med underretningen sendes et eksemplar av vedlagte instruks, med pålegg om at vedkommende setter seg inn i instruksens bestemmelser. Hvor det kan skje uten utgift for det offentlige, bes dommeren kalle inn medlemmene i nemndene og varamennene til personlig møte på sitt kontor eller annet sted under reise i annen sak. Han bes gi en muntlig redegjørelse for prisbestemmelsene og forordningens regler, og samtidig redegjøre for begrunnelsen for bestemmelsene og deres plass i det alminnelige priskontrollsystem. Han bør innskjerpe medlemmene deres viktige oppgave og ansvaret ved avgjørelsene. Videre bes han avkreve dem en forsikring om at de vil utføre sine verv samvittighetsfullt og etter beste overbevisning. Til dem som ikke kan avgi forsikring på denne måte, bes dommeren sende en anmodning om avgivelse av skriftlig forsikring. Denne anmodning gis i samband med underretningen om oppnevningen.

At forsikring er gitt, føres inn på første side i den enkelte nemnds møtebok.

Til bruk for nemndene bes tatt avskrift av tinglysingsdagboken for de eiendomssalg som har funnet sted i herredet eller byen i tiden 1 januar—8 april 1940. Denne avskrift gis gratis til offentlig bruk, idet den skal tjene til veiledning for nemndene. På samme måte tilstilles pris-ankenemnda avskrifter for de salg som har funnet sted i domssognet i dette tidsrom.

Etter forordningens § 3, siste ledd, in fine skal statskassen betale møtebok til nemndene. Møtebøker bes innkjøpt av dommerne og utgiftene ført i kontorregnskapet; i kasserapporten posteres utgiftene under kap. 350 — 3.

Dommerne får for øvrig ingen befatning med nemndenes virksomhet unntatt hvor det oppstår spørsmål om inhabilitet. I så fall bør spørsmålet forelegges dommeren til avgjørelse. Det er forutsetningen at reglene i skjønnsloven av 1 juni 1917 § 17 gis tilsvarende anvendelse så langt de passer.

Departementet vil spesielt henlede oppmerksomheten på den henvisning forordningens § 1, 3dje ledd, har til lov av 14 desember 1917 § 30, 1ste ledd. Tinglysingsdommeren har ikke høve til å nekte tinglysing av hjemmelsdokument hvor konsesjon mangler, men han skal gjøre merknad herom i grunnboken og på dokumentet. Merknaden skal meddeles det

departementet som konsesjonsspørsmålet hører under, dvs. Handelsdepartementet eller Landbruksdepartementet. 29 oktbr.

Videre vil en henlede oppmerksomheten på forordningens § 2, 3dje ledd, jfr. Prisdirektoratets kunngjøring § 4, 1ste ledd. Etter den siste bestemmelse må det ikke antas bud på tvangsauksjon som er høyere enn tillatt etter kunngjøringens §§ 1—3, og namsretten skal ex officio nekte stadfesting hvis den antar at kjøpesummen ikke er lovlig etter gjeldende prisreguleringsbestemmelser.

Prisdirektoratets kunngjøring av 8 oktober 1940 trådte i kraft straks, forordningen av 23 oktober 1940 likeså.

Det er av stor viktighet at nemndene snarest blir oppnevnt og satt i stand til å begynne sin virksomhet. Herreds- og bydommerne bes innberette til fylkesmannen når oppnevning er foretatt. Hr. fylkesmannen bes sende melding til departementet, når samtlige dommere i fylket har foretatt oppnevningen, og påse at saken fremmes med tilbørlig hurtighet.

Instruks for prisnemnder og pris-ankenemnder for faste eiendommer. 29 oktbr.

(Fastsatt av Justisdepartementet.)

Justisdepartementet har 23 oktober 1940 gitt en forordning om tillegg til konsesjonslovgivningen. I forordningens § 3, 1ste ledd, er det bestemt at det i hvert herred og hver by skal oppnevnes en prisnemnd for fast eiendom. Nemnda skal bestå av 3 medlemmer med 3 personlige varamenn for hvert medlem. Herreds- eller bydommeren oppnevner medlemmene og fastsetter hvem som skal være formann og varaformann i nemnda.

I hvert domssogn for herreds- eller byrett skal dommeren oppnevne en prisankenemnd for fast eiendom. Denne nemnd skal ha 5 medlemmer og for hvert medlem 3 varamenn.

Prisnemnda har til oppgave å avgjøre hva som skal gjelde som høyeste lovlige pris for en fast eiendom. De avgjørelser prisnemnda treffer, kan innen en måned bringes inn til prøvelse for ankenemnda.

Justisdepartementets forordning av 23 oktober 1940 må ses i sammenheng med Prisdirektoratets kunngjøring av 8 oktober 1940 om prisbestemmelser for faste eiendommer.*) Salg av fast eiendom har som salg av andre ting gått inn under det alminnelige forbud av 27 april 1940 mot å ta høyere priser enn de som var vanlige 8 april 1940. Det har imidlertid vist seg at det har vært vanskelig å håndheve det alminnelige forbud mot prisforhøyelser når det gjelder omsetting av fast

*) Inntatt nedenfor.

29 oktbr. eiendom. Prisdirektoratet har derfor funnet det nødvendig å gi særbestemmelser.

Prisbestemmelsene for faste eiendommer gjengis i sin helhet nedenfor. Videre er det tatt inn endel bemerkninger fra Prisdirektoratet til de enkelte bestemmelser i kunngjøringen. Hovedregelen går ut på at det er forbudt ved salg av fast eiendom å ta eller kreve høyere pris enn rimelig, bedømt etter prisforholdene for faste eiendommer i vedkommende distrikt i tidsrommet 1 januar—8 april 1940. De øvrige bestemmelser i kunngjøringen utformer denne regel nærmere og gir enkelte særlige bestemmelser for tilfelle hvor en eiendom har vært omsatt i tiden 1 januar 1939 til 8 april 1940, hvor det selges eiendom med bygning fullført etter 8 april 1940, tvangssalg osv. Samme regler som for salg av fast eiendom gjelder tilsvarende om vederlag for bruksrett i fast eiendom. Dog er husleie unntatt.

Justisdepartementets forordning av 23 oktober 1940 innfører en alminnelig regel om konsesjonsplikt for erverv av eiendomsrett eller bruksrett over fast eiendom. Unntatt er bruksrett stiftet for en tid av høyst 10 år. Etter forordningens § 2 skal konsesjon ikke gis såfremt prisen på fast eiendom eller vederlaget for bruksrett er ulovlig etter gjeldende prisreguleringsbestemmelser. Denne regel gjelder både hvor konsesjonsplikten har sin hjemmel i forordningen og hvor den er hjemlet i andre lover. Ved denne ordning er kontrollen med at Prisdirektoratets prisbestemmelser for faste eiendommer overholdes, tillagt den myndighet som gir konsesjon. Dette er dels Handelsdepartementet og dels Landbruksdepartementet. De nærmere regler herom finnes i de forskjellige bestemmelser som hjemler konsesjonsplikten.

Prisnemndene skal som nevnt avgjøre hva som skal gjelde som høyeste lovlige pris for en fast eiendom. Ordinært blir det en prisnemnd i hver kommune, men dommeren kan bestemme at det skal være flere prisnemnder og han bestemmer da også hvordan arbeidet skal deles mellom nemndene. Fordelingen kan enten skje etter distrikt eller etter eiendommenes art.

Fastsettelse av prisnemnda kan kreves av den som vil selge sin eiendom og videre av en kjøper såfremt han søker ervervstillatelse. Det departement som skal avgjøre konsesjonssøknaden kan pålegge søkeren å kreve prisfastsetting av nemnda.

Nemnda skal når en begjæring om prisfastsetting foreligger, snarest ta fatt på saken. Nemnda må alltid sørge for at sakene blir best mulig opplyst. Den må selv ta skritt til å skaffe de opplysninger som den anser nødvendige for sin av-

gjørelse. Det vil herunder kunne være behov for at det skaf- 29 oktbr.
fes frem dokumenter og at parter og tredjemenn avgir forklaring. En må være oppmerksom på at eieren gjerne er interessert i en høy takst. Det gjelder derfor at en ikke ukritisk bygger på det han sier. At det kan skaffes kjøper til eiendommen for en bestemt pris er ikke avgjørende, da kjøperne lett vurderer ut fra de forhold som foreligger i øyeblikket. Forordningens § 3, 3dje ledd, påbyr som alminnelig regel at eiendommen besiktiges før prisen blir fastsatt. Dette kan bare unnlates når særlige grunner foreligger, og opplysing om disse grunner skal da tas inn i møteboken. Når parter eller tredjemenn gir opplysninger til nemnda, skjer dette under straffansvar, jfr. straffelovens § 166, som setter straff for falsk forklaring.

Nemnda skal fastsette prisen til det beløp den utgjør etter en rimelig bedømmelse på grunnlag av prisforholdene for faste eiendommer i vedkommende distrikt i tidsrommet 1 januar—8 april 1940. En må ved denne avgjørelse legge vekt på alle de forskjellige momenter som er bestemmende for eiendomsprisen. For byeiendommer vil skattetaksten kunne være til veiledning, og på landet kan ligningsansettelsene være en støtte. Eiendommens avkastning i form av leie og andre inntekter kan også i noen grad være veiledende, men en må holde seg for øye at det er prisen i tidsrommet 1 januar—8 april 1940 som er avgjørende, ikke avkastningen beregnet etter de særlige forhold som nå gjelder. Særlig for landeiendommers vedkommende er det viktig å holde fast dette synspunkt. Det kan tenkes at den avkasting en slik eiendom gir i tider som dem vi nå er oppe i, kapitalisert vil kunne gi en meget høyere pris enn den sum eiendommen under normale forhold kan forrente.

Departementet vil understreke viktigheten av at prisnemnda fullt ut er klar over sin oppgave og istand til å løse den etter de regler som er gitt. Nemndas arbeid går inn som et ledd i den meget viktige samfunnsoppgave å holde et mest mulig stabilt prisnivå og hindre jobbing med alle dens mislige følger under de vanskelige forhold som nå rår. Det er ikke meningen ved bestemmelsene å legge hindringer i veien for den normale omsetting av fast eiendom, men formålet er å motvirke inflatoriske tendenser, og hindre at prisene drives opp og dermed at pantegjelden øker, slik at den under normale forhold ikke kan svares av eiendommens avkastning. Prisnemndene må demme opp mot ethvert forsøk som enkeltmenn eller grupper gjør på å dra fordel av den herskende situasjon. Nemndenes medlemmer utfører sitt verv under ansvar, jfr. straffelovens §§ 110 og 114.

29 oktbr. Om den som har krevd fastsetting av nemnda, synes prisen er for lav, har han alltid adgang til å søke Prisdirektoratet om dispensasjon etter kunngjøringens § 7.

Formannen i prisnemnda vil få møtebok utlevert av herreds- eller bydommeren. Denne bok må føres nøyaktig for alle møter nemnda holder. I boka bør det gjøres anførsel om tid og sted for møtet og videre om sammensettingen av nemnda og den sak som skal behandles. Det er forutsetningen at de regler om ugildhet som er fastsatt i skjønnsloven av 1 juni 1917 § 17 skal gjelde for medlemmene av nemnda så langt de passer. Hvor det oppstår spørsmål om et eller flere av medlemmene er inhabile, bør spørsmålet på forhånd forelegges herreds- eller bydommeren til avgjørelse. Finner dommeren at det foreligger inhabilitet for noe medlem, tilkalles varamann. Formannen i nemnda må påse at de interesserte i tide får melding om når nemnda skal behandle en sak. Melding kan gis på den måte og med det varsel som i det enkelte tilfelle finnes passende. Det bør påses at den som er varslet, gir erkjennelse herfor. I møteboka anføres hvem som er til stede, videre hvem som er varslet og på hvilken måte varsel er gitt. Etter forordningens § 3, tredje ledd, skal kontrollnemnda alltid varsles om de møter prisnemnda holder.

Hvor parter og tredjemenn gir forklaring for nemnda, anføres i møteboka vedkommendes personalia og at vedkommende har gitt forklaring. Noe referat av forklaringen gis ikke med mindre det gjelder ganske korte anførsler hvor ordlyden har avgjørende betydning. Ellers gjengis forklaringen i selve avgjørelsen i den utstrekning nemnda bygger på den. I møteboka skal i det hele føres inn alle de opplysninger nemnda har bygget sin avgjørelse på og hvorledes de er skaffet til veie. Det vil være naturlig at det resultat prisnemnda kommer til formes i en konklusjon etter avgjørelsesgrunnene. I denne bør eiendommen tydelig individualiseres med angivelse av eiers og eiendommens navn, gårds- og bruksnummer, skyld, matrikkelnummer osv. Samtlige medlemmer underskriver møteboka. Formannen plikter å gi melding om takstresultatet ved utskrift av møteboka til den som har krevd fastsetting.

Medlemmene i nemnda har etter forordningens § 3, siste ledd, krav på godtgjøring for sitt arbeid og dertil skyssgodtgjøring etter lov av 25 juni 1926, jfr. kgl. res. av 23 juli 1926. Utgiftene dekkes av den som har krevd fastsetting av nemnda. Formannen bør hvor det er grunn til det, forskuddsvis innkreve et passende beløp av rekvirenten til dekking av omkostningene.

Formannen oppbevarer saksdokumenter og møteboka.

*Prisbestemmelser for faste eiendommer *).* 29 oktbr.

I medhold av anordning om prisregulering av 12 september 1940 fastsettes herved:

§ 1. Det er forbudt ved salg av fast eiendom å ta eller kreve høyere pris enn rimelig bedømt etter prisforholdene for faste eiendommer i vedkommende distrikt i tidsrommet 1 januar—8 april 1940.

§ 2. Dersom en eiendom har vært omsatt i tiden 1 januar 1939—8 april 1940, må ved senere salg ikke tas eller kreves høyere pris enn den som da ble betalt, omkostningene ved kjøpet ikke medregnet. Har eiendommen vært omsatt flere ganger i den tid som er nevnt, legges prisen ved siste omsetning til grunn.

Det skal dog være adgang til å regne tillegg dersom eiendommen senere er øket i verdi på grunn av forbedringer, tilvekst i skog eller avling eller andre verdiøkende endringer på eiendommen. På den annen side skal det gjøres fradrag dersom eiendommen senere er gått ned i verdi på grunn av inntrufne skader, slett vedlikehold, hugst, innhøsting av avling eller andre forhold.

§ 3. Ved salg av fast eiendom med bygning som er fullført etter 8 april 1940 og som er av vesentlig betydning for eiendommens verdi, kan det — uansett reglene i §§ 1 og 2 — for bygningen regnes slik pris som er nødvendig for å gi dekning for byggeomkostningene. Prisberegningen for eiendommen ellers skal skje etter reglene i §§ 1 og 2.

§ 4. Ved tvangssalg må det ikke antas bud som er høyere enn tillatt etter §§ 1—3.

Bestemmelsene i §§ 1—3 gjelder også tilsvarende ved ekspropriasjon med omsyn til verdsettelsen av eiendommen.

§ 5. Det er forbudt å foreta handlinger med sikte på å omgå eller motvirke bestemmelsene i denne kunngjøring.

Som omgåelse regnes mellom annet:

a) At det tas høyere pris enn rimelig for besetning, avling, redskaper, innbo eller andre ting som selges i forbindelse med eiendommen,
b) at selgeren betinger seg eller tar imot provisjon, godtgjørelse eller annen økonomisk fordel av noen som helst art i tillegg til den pris som er avtalt.

§ 6. Bestemmelsene i §§ 1—5 gjelder tilsvarende om vederlag for bruksrettighet i fast eiendom. Bestemmelsene skal dog ikke gjelde for husleie.

§ 7. Prisdirektoratet kan i særlige tilfelle gjøre unntak fra bestemmelsene i denne kunngjøring.

* Fastsatt ved Prisdirektoratets kunngjøring av 8 oktober 1940.

29 oktbr. § 8. Disse bestemmelser trer i kraft straks. De skal gjelde for alle salg hvor selgeren ikke har utstedt skjøte før ikrafttredelsen.

Overtredelse av de bestemmelser som er gitt i eller i medhold av disse forskrifter kan medføre straff- og inndragingsansvar etter §§ 14 og 15 i anordningen om prisregulering av 12 september 1940.

Prisdirektoratets forklaring til ovenstående prisbestemmelser:

Til § 1.

§ 1 inneholder hovedregelen om hvilken pris som lovlig kan tas eller kreves ved salg av faste eiendommer. Det er forbudt å ta høyere pris enn rimelig bedømt etter prisforholdene for faste eiendommer i vedkommende distrikt i tidsrommet 1 januar—8 april 1940. Denne hovedregelen gjelder for alle salg som ikke går inn under særreglene i §§ 2 og 3. Det er i samsvar med hovedprinsippet for hele den gjeldende prisregulering når prisnivået i tiden før 8 april 1940 er tillagt avgjørende vekt for prisene på faste eiendommer. Det er således ikke en særregel for faste eiendommer som her er innført, men en særskilt anvendelse av det prinsipp at det ikke skal tillates annen prisstigning utover prisnivået pr. 8 april 1940 enn den som er uomgjengelig nødvendig.

Etter dette kan en med hensyn til prisfastsettelsen skjelne mellom følgende hovedgrupper av tilfelle:

a) Eiendommen har vært omsatt i tidsrommet 1 januar 1939—8 april 1940. Her gjelder bestemmelsen i § 2 hvoretter utgangspunktet for prisberegningen er den pris som ble betalt for eiendommen ved siste salg.

b) Eiendommen har vært utbydd til salgs i det tidsrom som er nevnt under a) til en bestemt pris. Den pris som da er forlangt, gir selvsagt ikke den samme veiledning for eiendommens verdi som en pris som faktisk har vært betalt for eiendommen. En må her regne med at det har vært vanlig praksis å kreve høyere pris enn den som en har ventet å oppnå. Men priskravet gir allikevel en pekepinn for prisfastsettelsen, idet det i alminnelighet ikke kan være tale om å sette prisen for eiendommen høyere enn det som selgeren i det nevnte tidsrom har krevd for eiendommen.

c) Eiendommen har hverken vært solgt eller utbydd til salgs i tiden etter 1 januar 1939. Avgjørelsen av prisspørsmålet vil her i meget høyere grad enn i de tilfelle som er nevnt under a) og b) bero på et skjønn. Prisnemnda må undersøke hvilken pris eiendommen ved eventuelle tidligere salg

har vært omsatt til og samtidig ta i betraktning den pris- 29 oktbr.
stigning eller det prisfall som kan ha funnet sted i vedkommende distrikt siden eiendommen ble omsatt. Den avgjørende målestokk er prisnivået for faste eiendommer i distriktet i tiden 1 januar—8 april 1940. Har det i et distrikt i dette tidsrom ikke funnet sted eiendomsoverdragelser som den overdragelse det nå er tale om, kan sammenliknes med, blir det nødvendig å gå tilbake i tiden og undersøke prisen ved de eiendomsoverdragelser i distriktet som sist har funnet sted.

d) Eiendommen har vært solgt etter 8 april 1940. Også i dette tilfelle gjelder hovedregelen i § 1 at det er prisen for faste eiendommer i vedkommende distrikt 1 januar—8 april 1940 som er avgjørende for hvilken pris som kan beregnes. Er det ved det salg som har funnet sted etter 8 april 1940, beregnet en høyere pris enn den som er lovlig etter hovedregelen, kan eiendommen bare selges igjen til en pris som ligger lavere enn den som ble oppnådd ved siste salg. Omvendt er det adgang til å beregne en høyere pris enn den som blev oppnådd ved siste salg dersom denne prisen lå lavere enn prisnivået 1 januar—8 april 1940 skulle tilsi.

Til § 2.

§ 2 har anvendelse i alle tilfelle hvor den eiendom som skal selges, har vært omsatt i tiden 1 januar 1939—8 april 1940 og bare i disse tilfelle. Mens prisfastsettelsen etter hovedregelen i § 1 alltid vil være av en viss skjønnsmesig natur, vil fastsettelsen av prisen etter bestemmelsen i § 2 i alminnelighet ikke gi rom for særlig tvil. Utgangspunktet for prisberegningen, nemlig den pris som sist ble betalt, er en fast størrelse. Her må en derfor regne med at det i alminnelighet ikke vil være nødvendig å gå til prisnemnda for å få fastsatt den lovlige pris.

De omkostninger som den nåværende eier av eiendommen har hatt i anledning av kjøpet av eiendommen, så som stempelavgift og provisjon til eiendomsmegler, er det ikke adgang til å legge til prisen. Denne regel er satt for å forhindre at eiendommens pris ustanselig skal stige dersom den flere ganger er gjenstand for omsetning. Derimot er det selvsagt adgang for selgeren til å tilplikte den nye kjøper av eiendommen å betale i tillegg til kjøpesummen for eiendommen de omkostninger som påløper ved det nye salget.

I annet ledd er det åpnet adgang til å gjøre tillegg til prisen for verdiøking av eiendommen i tiden etter den tidligere omsetning. Det er dog ikke adgang til å ta hensyn til

29 oktbr. alle faktorer som kan ha økt eiendommens verdi i mellomtiden. Verdiøkingen må være en følge av forbedringer, tilvekst i skog eller avling eller andre verdiøkende endringer på eiendommen. Derimot er det ikke adgang til å gjøre tillegg med den begrunnelse at det alminnelige prisnivå har steget eller at andre utenforliggende omstendigheter har ført til en stigning i eiendommens verdi, for eksempel at det er kommet jernbane til distriktet eller vei gjennom bygda.

Har eiendommens verdi gått ned siden den ble omsatt i tiden 1 januar 1939—8 april 1940, må den pris som kan beregnes, settes tilsvarende ned. § 2 nevner særskilt som grunner til slike verditap at det er inntruffet skade på eiendommen, at den er blitt slett vedlikeholdt eller at det i mellomtiden har foregått hogst eller innhøsting av avling.

Bestemmelsene i § 2 gjelder bare om eiendommer som har vært gjenstand for frivillig omsetning i tiden 1 januar 1939—8 april 1940 og får ikke anvendelse i de tilfelle da en eiendom har vært omsatt på en tvangsauksjon i dette tidsrom. Eiendommer som har vært solgt på tvangsauksjon i den tiden som er nevnt, går inn under hovedregelen i § 1.

Til § 3.

§ 3 inneholder en særregel for salg av fast eiendom med bygning som er fullført etter 8 april 1940, og som er av vesentlig betydning for eiendommens verdi. Uansett reglene i §§ 1 og 2 kan det for bygningen regnes slik pris som er nødvendig for å gi dekning for byggeomkostningene. For resten av eiendommen skal prisberegningen skje etter reglene i §§ 1 og 2. Den som setter i gang en nybygning, vil med andre ord ikke risikere at han ved senere salg av eiendommen ikke får dekning for de omkostninger som han har lagt ned i bygningen. Særregelen kommer bare til anvendelse dersom bygningen er av vesentlig betydning for eiendommens verdi. Om det er oppført et provisorisk skur på en eiendom etter 8 april 1940, medfører dette således ikke at tilfellet kommer inn under bestemmelsen i § 3. I Prisdirektoratets nye forskrifter om prisberegning for anleggs- og byggevirksomhet vil en få et grunnlag for beregningen av byggeomkostningene ved nybygninger. Disse forskrifter er for tiden under utarbeiding i Prisdirektoratet.

Til § 4.

I denne paragraf bestemmes det at §§ 1—3 skal ha tilsvarende anvendelse ved salg på tvangsauksjon og ved ekspropriasjon. Regelen om at salg på tvangsauksjon skal være undergitt de samme prisbestemmelser som frivillig salg, er nødvendig blant annet for å hindre proformaordninger med

sikte på å omgå prisbestemmelsene. Ved ekspropriasjon er 29 oktbr.
det bare selve verdsettelsen av eiendommen som er undergitt reglene i §§ 1—3. Ubundet av disse bestemmelsene kan ekspropriasjonsretten tilkjenne ulempeerstatning og lignende i samsvar med vanlige ekspropriasjonsregler.

Til § 5.

§ 5 gir et særskilt forbud mot handlinger som tar sikte på å omgå eller motvirke prisbestemmelsene i kunngjøringen. En må regne med at slike forsøk på omgåelser kan ta flere forskjellige former. Under bemerkningene til § 4 er alt nevnt at det kan arrangeres tvangsavståelse i tilfelle hvor det i virkeligheten foreligger en frivillig transaksjon. § 5 nevner også noen eksempler på de former for omgåelser som kan tenkes å forekomme. Men denne oppregning er ikke ment å være uttømmende. Konsesjonsmyndighetene og prisnemndene vil være forpliktet til å kontrollere at det ikke forekommer forsøk på omgåelser eller motvirkning av bestemmelsene.

Til § 6.

Etter § 6 skal bestemmelsene i kunngjøringen gjelde tilsvarende om vederlaget for bruksrettighet i fast eiendom. Kunngjøringen får således anvendelse på inngåelse av forpaktningskontrakt, innrømmelse av festerettighet og lignende, og uansett om ervervet av en slik rettighet er gjort avhengig av tillatelse av konsesjonsmyndighetene eller ikke.

Bestemmelsene i kunngjøringen gjelder ikke for husleie. For leieforhold er gitt særskilte forskrifter ved Prisdirektoratets kunngjøring av 4 mai 1940 som innfører forbud mot husleiepålegg uten samtykke av vedkommende kontrollnemnd. Bestemmelsene gjelder for alle byene og for Aker og for andre herreder eller bymessige strøk i dem som Prisdirektoratet treffer særskilt bestemmelse for. Forskriftene om husleiepålegg er tatt inn i «Trustkontrollen» nr. 5 for 1940.

Til § 7.

Det kan tenkes tilfelle eller grupper av tilfelle der forskriftene vil virke urimelige eller vil passe mindre godt. § 7 holder åpen adgangen for Prisdirektoratet til i slike tilfelle å gjøre unntak fra forskriftene.

En kan således nevne at forskriftene i første rekke har for øye vanlig omsetning av fast eiendom. Salg eller andre overdragelser av fast eiendom mellom nære skyldfolk finner ofte sted på andre vilkår enn slike som er diktert av rene forretningsmessige hensyn. Oftest vil dette føre til at den pris som avtales, er lavere enn gjengs pris på det åpne mar-

29 oktbr. ked. I så fall kan det ved senere salg bli spørsmål om dispensasjon fra bestemmelsen i § 2. Saken kan imidlertid undertiden ligge slik an at skyldfolk ønsker å avtale en høyere pris enn rimelig etter hva eiendommens verdi bedømt etter de vanlige prisregler skulle tilsi. Hvor det foreligger en saklig grunn for at skyldfolk avtaler en høyere pris enn den som ville være lovlig i alminnelig omsetning, vil det ikke være grunn for konsesjonsmyndighetene til å nekte konsesjon, og det vil i så fall være adgang til å oppnå dispensasjon fra prisbestemmelsene.

Til § 8.

Bestemmelsene trådte i kraft samtidig med kunngjøringen den 8 oktober 1940. Bestemmelsene får anvendelse på alle salg som ikke er avsluttet ved utstedelse av skjøte før det nevnte tidspunkt. At kjøpekontrakten er undertegnet før er således ikke avgjørende. Kjøper og selger må i tilfelle ta prisfastsettelsen under revisjon og bringe den i samsvar med forskriftene. På den annen side er det ikke nødvendig at skjøtet er tinglyst før 8 oktober 1940.

30 oktbr. **Forordning** *) om forbud mot å tilvirke høymjøl og halmmjøl.

Det skal inntil videre være forbudt å tilvirke høymjøl og halmmjøl ved formaling av høy eller halm.

Unntatt fra forbudet er grasmjøl, tilvirket ved tørking og formaling av ungt gras.

Forbudet trer i kraft straks.

Oslo 30 oktober 1940.
Landbruksdepartementet.
Th. J. O. Fretheim.
R. J. Fuglesang.

30 oktbr. **Forordning** *) (Innenriksdepartementet) om at Administrasjonsrådets vedtak av 27 juni 1940 om rekvisisjon av husrom gjøres gjeldende for Telemark politidistrikt.

30 oktbr. **Forordning** *) (Arbeidsdepartementet) om betalingsregulativ for Jondalsøyra bygningskommune, Hordaland fylke.

*) Kunngj. 9 november i Lovtid. 1 nr. 18.

Rundskrivelse fra Innenriksdepartementet til fylkesmen- 30 oktbr.
nene om melding av dødsfall.

En fylkeslege har gjort oppmerksom på, at melding om dødsfall ikke sjelden skjer til lensmannen (i byene skifteretten) både på dødsstedet og på den dødes hjemsted, så det blir dobbeltmelding, med de vansker dette kan medføre.

En minner i den anledning om, at slik melding skal skje til lensmannen (i byene skifteretten) på dødsstedet. Får lensmannen (skifteretten) på den dødes hjemsted melding om dødsfall som er inntruffet utafor hans distrikt, skal han ikke selv motta meldingen, men sørge for at den blir gitt (eller sendt) til lensmannen (skifteretten) på dødsstedet.

Det er lensmannen (skifteretten) på dødsstedet, som skal sende melding om dødsfallet til den offentlige lege på dødsstedet på den måte som det er gjort rede for i Sosialdepartementets rundskrivelse av 1 desember 1938.

Dødsfall som inntreffer på sykehus og lignende anstalter skal på samme måte meldes til lensmannen (skifteretten) i det distrikt hvori sykehuset ligger, og av lensmannen (skifteretten) sendes den offentlige lege samme sted. Vedkommende sykehus bes gjøre dem, som har å melde dødsfallet, oppmerksom på dette.

Som gjort rede for i rundskrivelse av 20 november 1939 skal den offentlige lege på dødsstedet, når han mottar dødsmelding for en person som oppgis å ha fast bopel i et annet distrikt, på herfor utferdiget særskilt skjema (på gult papir) øyeblikkelig sende melding om dødsfallet til den offentlige lege på den dødes bosted. Er det noen offentlig lege som ikke har den nevnte rundskrivelse med skjema, fås det ved henvendelse til 2 Medisinalkontor, Kronprinsensgt. 12, Oslo.

Forordning*) om hjelp til midlertidig ut- 31 oktbr.
flyttede fra de krigherjede strøk.

§ 1. Husville fra de krigherjede strøk som midlertidig har måttet ta opphold i en annen kommune kan henvende seg til oppholdskommunen (tilflytningskommunen) om hjelp, hvis de ikke selv kan skaffe seg midler til livsopphold eller til kur og pleie i sykdomstilfelle.

Oppholdskommunen yter understøttelse på grunnlag av de forsorgssatser og etter de regler om understøttelse som gjelder i kommunen.

§ 2. Oppholdskommunen har for sine utlegg krav på full

*) Kunngj. 20 november i Lovtid. 1 nr. 20.

31 oktbr. refusjon av bopelskommunen. For folk som var fattigunderstøttet før 9 april 1940 påhviler dog utgiftene oppholdskommunen hvis denne tillike er vedkommendes hjemstavnskommune etter fattigloven.

Refusjon fra bopelskommunen utbetales hver måned etterat den har hatt anledning til å kontrollere utbetalingene. Oppholdskommunen kan dog hvis dens økonomiske forhold tilsier det, kreve forskuttert de nødvendige beløp.

Refusjon må kreves innen 1 år etter utbetalingen, ellers bortfaller kravet.

§ 3. Bopelskommunens omkostninger vedrørende folk som var fattigunderstøttet før 9 april 1940 behandles overensstemmende med de gjeldende bestemmelser om fattigunderstøttelse.

§ 4. Omkostninger vedrørende dem som før 9 april 1940 ikke var fattigunderstøttet, men som på grunn av krigssituasjonen og utflyttingen er kommet i den stilling at de må ha hjelp, behandles ikke som understøttelse etter fattigloven.

Bopelskommunen skal søke sine utlegg refundert hos de understøttede eller i tilfelle familiens hovedperson. For disse refusjonskrav har bopelskommunen utpantingsrett som for skatter.

50 prosent av bopelskommunens endelige utlegg dekkes av staten. På søknad kan prosentsatsen av Innenriksdepartementet forhøyes til inntil 75 prosent. Bopelskommunens refusjonskrav på staten sendes inn ved utgangen av hvert kvartal.

§ 5. For alle utflyttede som ikke selv eller ved familiens hovedperson kan betale for seg, dekkes de nødvendige transportutgifter ved tilbakereisen til bopelskommunen av staten, dog begrenset til kostnaden av billett på billigste klasse over de strekninger hvor det er rutegående forbindelse. Statens refusjonsplikt er avhengig av at tilbakereisen er skjedd med samtykke av bopelskommunen. Utgiftene forskutteres i nødvendig utstrekning av oppholdskomunen mot refusjon av bopelskommunen. Denne sender sitt refusjonskrav på staten inn ved utgangen av hvert kvartal.

§ 6. Fylkesmannen kan treffe nærmere bestemmelser til regulering av tilbakeflyttingen. Han kan også sette en frist innen hvilken tilbakeflyttingen til en kommune helt eller delvis skal være gjennomført.

Fylkesmannens bestemmelse kan av vedkommende kommune bringes inn for Innenriksdepartementet.

§ 7. Tvistigheter mellom kommuner eller mellom kommune og stat i anledning av disse bestemmelser kan ikke inn-

bringes for domstolene, men avgjøres av Innenriksdepartementet med bindende virkning. 31 oktbr.

§ 8. Innenriksdepartementet kan treffe nærmere bestemmelser til gjennomføring av ordningen og kan i særlige tilfelle fravike de her gitte bestemmelser.

Administrasjonsrådets vedtak av 12 juni 1940 om oppgjør for evakuering oppheves.

Oslo 31 oktober 1940.

Innenriksdepartementet.

Hagelin.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) om innmeldelse av hogstkvantum og pålegg om bestemte hogstkvanta m. v. 31 oktbr.

§ 1. Det pålegges skogeierne meldeplikt om det kvantum som aktes hogget vinteren 1940—41. Meldeplikten skjer til det organ og etter de regler som bestemmes av Landbruksdepartementet.

§ 2. Landbruksdepartementet kan fastsette størrelsen av det kvantum skogeierne skal hogge i det i § 1 nevnte tidsrom og hva slags virke som skal hogges.

§ 3. Overtredelse av denne forordning og de pålegg som blir gitt i medhold av den straffes med bøter fra 1 til 5 000 kroner.

Oslo 31 oktober 1940.

Landbruksdepartementet.

Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) om opphevelse av Administrasjonsrådets vedtak av 22 april 1940 om forbud mot oppforing av poteter skikket til mat. 2 novbr.

§ 1. Administrasjonsrådets vedtak av 22 april 1940 om forbud mot oppforing av poteter skikket til menneskemat oppheves.

§ 2. Denne forordning trer i kraft straks.

Oslo 2 november 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 9 november i Lovtid. 1 nr. 18.

2 novbr. **Forordning** *) (Sosialdepartementet) om at den som i Sørum herred, Akershus fylke, gjør seg en næring av å drive herberge, derunder gjestgiveri, pensjonatvirksomhet og annen utleie av enkeltrom eller bevertning med mat og drikke, fra 1 januar 1941 å regne skal ha bevilling.

4 novbr. **Forordning** **) om aldersgrense for visse av den offentlige påtalemyndighets tjenestemenn.

§ 1. Aldersgrensen for riksadvokaten, statsadvokatene og hjelpestatsadvokatene fastettes til 65 år.

§ 2. Denne forordning trer i kraft straks og får også anvendelse for tjenestemenn som er ansatt tidligere.

Oslo 4 november 1940.

Sosialdepartementet.

Birger Meidell.

R. J. Fuglesang.

4 novbr. **Forordning** *) for omsetning av griser og griseslakt, og kvalitetsklassifisering av gris, storfe og sau.

§ 1. Det er forbudt for produsent av gris uten tillatelse fra Direktoratet for proviantering og rasjonering eller den det bemyndiger:

a) Å selge, bytte bort eller på annen måte avstå eller levere levende gris,
b) å slakte eller foranledige slaktet gris, eller
c) å selge, bytte bort eller på annen måte avstå eller levere griseslakt eller deler eller produkter av slikt slakt.

Likeledes er det forbudt å kjøpe, bytte til seg eller på annen måte erverve eller ta imot fra produsent levende gris, griselakt eller deler eller produkter av griseslakt, uten at produsenten godtgjør å ha leveringstillatelse.

Forbudet gjelder også levering til oppfylling av salgs- eller leveringsavtale, inngått før denne forordning trådte i kraft. Har noen gris i besittelse for andre, regnes besitteren som produsent.

§ 2. Unntatt fra forbudet i § 1 er:

a) Kjøp og salg av gris bestemt til avlsdyr og videre av smågriser under 12 uker,
b) levering av slakt eller deler eller produkter av slakt til oppfylling av kårforpliktelser eller levering til produsen-

*) Kunngj. 9 november i Lovtid. 1 nr. 18.
**) Kunngj. 15 november i Lovtid. 1 nr. 19.

tens faste arbeidere til dekning av deres nødvendige hus- 4 novbr.
holdningsbehov,

c) slakting som er nødvendig for å dekke behovet i produsentens egen husholdning og behovet etter punkt b foran. Om slik slakting plikter produsenten å gi melding til forsyningsnemnda i kommunen etter regler som Direktoratet for proviantering og rasjonering gir. Har produsenten slaktet mer enn han med rimelighet trenger etter punkt c, kan Direktoratet for proviantering og rasjonering bestemme at slakt som overstiger behovet, skal selges etter § 5 eller forby produsenten å slakte gris til bruk som nevnt i et visst tidsrom.

§ 3. Direktoratet for proviantering og rasjonering eller den det bemyndiger kan i forbindelse med slakte- og leveringstillatelsen bestemme hvor og i tilfelle til hvem produsenten skal levere gris eller griseslakt.

Er ikke annet bestemt, skal omsetningen foregå gjennom Norges kjøtt- og fleskesentral, eller slakterier eller salgslag som er tilsluttet sentralen, eller gjennom kommisjonærer som har bevilling til å drive kommisjonsvirksomhet i landbruksvarer og som Direktoratet for proviantering og rasjonering har godkjent. Dette gjelder likevel bare i kommuner hvor Norges kjøtt- og fleskesentral er representert som nevnt ovenfor eller hvor det er godkjent kommisjonær. Direktoratet for proviantering og rasjonering gir nærmere regler om omsetningsvirksomheten.

§ 4. Det er forbudt å drive virksomhet som oppkjøper av gris, griseslakt eller deler eller produkter av slikt slakt eller på egne eller på andres vegne å gjøre henvendelse til produsenten for å skaffe salgsoppdrag som nevnt. På steder hvor Norges kjøtt- og fleskesentral ikke er representert og det ikke er noen kommisjonær, kan likevel næringsdrivende som driver foredlingsvirksomhet og/eller detaljhandel med kjøtt og flesk foreta bestilling direkte hos produsent til dekning av eget forretningsbehov. Likeledes kan forbruker innen den kommune hvor han er bosatt, foreta bestilling direkte hos produsent av det han trenger i egen husholdning. Før levering finner sted må produsenten ha innhentet tillatelse etter § 1.

Det er forbudt å yte og ta imot forskudd på kjøp av gris, griseslakt eller deler eller produkter av slikt slakt.

§ 5. Alt slakt av gris, storfe og sau som passerer et omsetningsledd, skal avregnes etter vekt og etter de regler for kvalitetsklassifisering som til enhver tid er fastsatt av Prisdirektoratet i forbindelse med fastsettelsen av priser. Direk-

4 novbr. toratet for proviantering og rasjonering bestemmer hvem som skal utføre kvalitetsklassifiseringen.

§ 6. Direktoratet for proviantering og rasjonering kan gi utfyllende bestemmelser og gjøre unntak fra bestemmelsene i forordningen.

§ 7. Bestemmelsene om straff og inndraging i lov av 14 mai 1917 § 8, jfr. Administrasjonsrådets bestemmelser av 19 september 1940, kommer til anvendelse ved overtredelse av denne forordning eller av bestemmelser gitt i medhold av den.

§ 8. Forordningen trer i kraft straks. Samtidig oppheves:

a) Punkt 7 og 8 i Administrasjonsrådets vedtak av 20 april 1940 om slaktebestemmelser m. v.,

b) Administrasjonsrådets vedtak av 6 mai 1940 om omsetning av slakt på Oslo-markedet.

Oslo 4 november 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

4 novbr. **Forordning** *) (Arbeidsdepartementet) om regler for brannvernets ordning og forskrifter for brannsjefen og hans stedfortreder og for brannvernet i Liknes, Kvinesdal herred, Vest-Agder fylke.

4 novbr. **Forordning** *) (Arbeidsdepartementet) om nye grensor for Høyanger bygningsdistrikt, Kyrkjebø herad, Sogn og Fjordane fylke.

5 novbr. **Forordning** (Innenriksdepartementet), hvormed vert fastset at den komunale inndelingsgrensa mellom Rogne, Vollbu og Hegge sokn i Øystre Slidre herad og Røn, Slidre og Lomen sokn i Vestre Slidre herad, Opland fylke, skal gå etter grensone mellom motstøytande matrikulerte eigedomar frå søraust mot nordvest slik:

Grensa mellom Røn sokn og Rogne sokn tek til i Dalselva, i Skrautvål grense, der Meisdalsbekken kjem ned, går nordvestover etter elva til Hovsfjorden, går gjennom denne og går på land ved ein grensestein som står ca. 600 m sør for Røssbrua. Her tek grensa vestleg lei, går med små krokar opp etter lia, tek 200 m sør for garden Rudshaug nordvestleg lei og går etter oppmerkt eigedomsgrense til eit punkt som ligg ca. 800 m vest for garden Øygarden, der ein møter grensa mot Slidre sokn.

*) Kunngj. 9 november i Lovtid. 1 nr. 18.

Grensa mellom Slidre sokn og Rogne sokn tek til i Røn 5 novbr.
grense i eit punkt som ligg ca. 800 m vest for garden Øygarden i Rogne sokn, går i omlag bein line mot nordvest til ein grensestein ca. 150 m aust for Bergstjernet, der bekken frå dette skjær gangvegen (Bergsvegen), bøygjar her mot nordaust og går i omlag bein line til Svarthamar der ein møter grensa mot Vollbu sokn.

Grensa mellom Slidre sokn og Vollbu sokn tek til i Rogne grense på Svarthamar, går mot nordvest ca. 1 700 m etter oppmerkt eigedomsgrense, tek noko meir nordleg lei og går — framleis etter oppmerkt eigedomsgrense — over toppen av Kvithøvd til Kjyrasteinen, bøygjer her mot nordaust, går ned til Vindingstadbekken, vidare nordover etter denne bekken nesten ned til Heggefjorden og så etter oppmerkt eigedomsgrense ned til fjorden. Ute i Heggefjorden møter ein grensa mot Hegge sokn.

Grensa mellom Slidre sokn og Hegge sokn tek til i Vollbu grense i Heggefjorden nord for den staden der Vindingstadbekken renn ut, og går mot nordvest gjennom fjorden og vidare etter Dalsåni opp til der elva Hyggjande renn ut i Åna. Her møter ein grensa mot Lomen sokn.

Grensa mellom Lomen sokn og Hegge sokn tek til i Slidre sokns grense der elva Hyggjande renn ut i Dalsåni og går etter Hyggjande opp til køyrevegen aust nordaust for Hovstølen og går etter vegen omlag 500 m, tek her nordvestleg lei, går etter sørkanten av myra som ligg omtrent søraust for garden Holo i Lomen sokn, går opp på åsen vest for garden Hovda i Hegge sokn, bøygjar ca. 800 m nordvest for Hovda mot nord-nordaust og går ned til bekken Verpande. Grensa går så etter Verpande ca. 200 m mot nordvest, bøygjar atter mot nord-nordvest, går over grensestein på Timannshøgda ved Skjelstølane og går omlag i same lei til vatnet Øyangen, som grensa når ca. 300 m vest for dammen i avlaupsosen i vatnet. Ute i Øyangen møter ein grensa mot Vang sokn.

Forordning *) (Handelsdepartementet) om vedtekt for 5 novbr.
handel med brukte eller kasserte ting, for Egersund.

Rundskrivelse fra Innenriksdepartementet til politi- 5 oktbr.
mestrene.

Bruk av lysende farger under blendingstilstand.

Man henviser til nedenstående «Veiledning om bruk av lysende farger under blendingstilstand.»

*) Kunngj. 15 november i Lovtid. 1 nr. 19.

5 novbr. Tillatelse til utendørs bruk av lysende farge må innhentes i hvert enkelt tilfelle hos politiet. Tillatelse kan gis under hensyn til de retningslinjer som er gitt i veiledningen. Innendørs kan lysende farge brukes i overensstemmelse med veiledningen uten særskilt polititillatelse.

Tillatelse til utendørs bruk av lysende farger må bare gis i de tilfelle hvor det foreligger et viktig behov for det. Forretninger, hoteller, restauranter, kaféer etc. kan tillates å sette opp skilt med lysende farger med firmanavn og betegnelse av forretningens art, for så vidt dette kan skje innenfor den ramme veiledningen trekker opp. Den slags skilter må ikke anbringes høyere enn 1 etasje i bygningene. Reklameskilt er ikke tillatt.

Veiledning
om
bruk av lysende farger under blendingstilstand.

I.

1. Man henleder oppmerksomheten på bruken av lysende farger under blendingstilstand.
2. En skjelner mellom:
   1) Aktive (radioaktive) lysende farger, som lyser av seg selv uten påvirking fra lyskilder. Bruk av slike lysende farger er forbudt av hensyn til landets forsyning med råstoffer.
   2) Inaktive lysende farger.
      Disse deles i:
      a) Lysladefarger,
      b) Lysspeilfarger.

II.

a. 1) Lysladefarger har evnen til å oppta i seg en bestemt lysenergi og å gi den fra seg igjen i mørke. Denne evnen til å gi fra seg lys tapes imidlertid i løpet av noen få timer. Lysladefargene kan aktiveres («opplades») ved hjelp av dagslys eller synlig eller usynlig (ultrafiolett) kunstig lys.

   2) Bruk av disse lysfladefarger utelukkende ved hjelp av oppladning med dagslys er i alminnelighet ikke mulig, da den lysende maling som i alminnelighet finnes i handelen, i regelen taper så meget av sin lysende evne allerede mens tussmørket varer, at den blir ubrukelig. Man må derfor sørge for at lysladefarger kan opplades ved hjelp av kunstig lys. Lysladefarger brukes når man ønsker å få de gjenstander som er påmalt fargen til å lyse etter at lyskilden er borte. De kan f. eks. brukes:

utendørs for å kjennetegne trafikksignal, henvis- 5 novbr.
ningsskilt, retningspiler, faresignal, nødvendige innretninger for å holde virksomheten i gang osv.,

innendørs for å kjennetegne hvor man skal gå, inn- og utganger, apparatur og andre hjelpemidler i kommandoplasser, førstehjelpstasjoner og tilfluktsrom, og til belysning av måleinstrumenter, maskindeler, håndtak osv. i arbeidsrom hvor det ikke er nødvendig å ha almenbelysning og hvorfor heller ikke lysåpningene behøver å blendes.

b. 1) Lysspeilfarger må i mørke stadig aktiveres ved utrafiolett lys (UV-stråler). Bruk av disse farger er hensiktsmessig i de tilfelle hvor det ikke er nødvendig at de flater og gjenstander som er behandlet med disse lysfarger, fortsetter å lyse etter at de er ultrafiolette lyskilder er opphørt å virke. Disse fargers anvendelsesområde er overordentlig omfattende, da lysfargestoffet lett kan blandes til i handelen forekommende maling, lakk, kunststoffer, puss, betong, tekstilfargestoffer osv., og også varig kan anbringes på papir, papp m. v.

2) Lysspeilfarger kan således brukes:

utendørs for å kjennetegne fortaugskanter, trafikksignal, begrensning av gangbaner, trapper og trinn, rekkverk, hydranter, innkjørsler og innganger, skilter og påskrifter, trær, master, pillarer, huskanter og gjerder og andre trafikkhindringer i gang- og kjørebaner. Dessuten kan en oppnå en svak almenbelysning i haller ved hjelp av UV-bestråling av et på undersiden av taket anbrakt strøk av lysspeilfarge,

innendørs for å kjennetegne trapper, trinn, rekkverk, inn- og utganger, skilter, påskrifter osv., så vel som til belysning av måleapparater, maskindeler, håndtak etc. i arbeidsrom hvor det ikke er nødvendig å ha almenbelysning og hvorfor heller ikke lysåpninger behøver å blendes. På samme måte som ved utendørs haller kan en også ved å stryke over taket i innvendige rom med lys farge skaffe en svak almenbelysning.

III.

1. Til oppladning av lysladefarger må utendørs bare brukes kunstige lyskilder som er blendet forskriftsmessig. I alminnelighet blir det derfor bare spørsmål om oppladning av ganske små flater, f. eks. henvisningsskilt.
2. Til aktivering av lysspeilfarger anvendes utelukkende UV-strålere, f. eks. kvikksølvdamplamper med kolber av

5 novbr. sort eller blått glass, som mest mulig holder de synlige lysstråler tilbake og bare slipper de ikke synlige ultrafiolette stråler igjennom. De i handelen værende kvikksølvdamplamper av denne art kan aktivere lysfarger på en avstand av inntil 50 meter, avhengig av lysytelse, opphengningshøyde og reflektorforming. For små flater av under 1 m² størrelse er Nitra-UV-lamper eller «Blauflächenglimmlampen» skikket.

3. Ved å se direkte inn i et UV-lys har det menneskelige øye følelsen av å se inn i en tynn tåke. Fare for øyenskade er ikke til stede, da det her dreier seg om langbølgede ultrafiolette stråler i motsetning til de mellombølgede ultrafiolette stråler fra kunstig høyfjellsol. Da «tåkevirkningen» imidlertid er en plagsom bivirkning, anbefales det å anbringe røde, grønne og blå lysfargepunkter i lysets reflektor. Disse lysfargepunkter stråler ut synlig lys og tar bort «tåkevirkningen». Antall og størrelse av lysfargepunkter skal holdes minst mulig, så det ikke oppstår en utillatelig belysning av marken under lyset. For å forhindre enhver videre refleksjon av synlig lys, skal reflektorens innside være mørk.
4. Utendørs er det luftvernmessig ubetenkelig å bruke lysladefarger og lysspeilfarger:
   på sammenhengende flater av inntil ½ m² størrelse, når det til aktivering blir brukt enten en Nitra-UV-lampe 40 watt i vilkårlig avstand eller en kvikksølvdamplampe Type HgQ 300 Bl. i en opphengningshøyde av over 8 meter. Avstanden mellom to sånne lysfargeflater må ikke være mindre enn 25 meter,
   på striper av inntil 15 cm's bredde i hvilken som helst lengde, dog delt opp i ca. 0,5 meters lange stykker med like store mellomrom når det til aktivering blir brukt Type HgQ 300 Bl. som foran angitt. Den minste avstand mellom to sånne striper må være 1,5 meter,
   på bånd-formige innfatninger og innramninger med inntil 5 cm's bredde og av hvilken som helst lengde, hvorved en kan bruke UV-strålere av hvilken som helst lysstyrke og på hvilken som helst avstand til aktivering. Den minste avstand mellom to bånd må være 0,5 meter.

   Om bruken av UV-strålere med sterkere lysytelse enn foran angitt, og angående utnyttelsen av lysfargeflater til belysning av arbeidsplasser utendørs, vil det senere komme veiledning.
5. Innendørs kan lysladefarger og lysspeilfarger brukes på flater av hvilken som helst størrelse og lysintensitet, så-

fremt bestemmelsene i blendingsforskriftene tilfreds- 5 novbr.
stilles.

Forordning *) om forandring i ekteskaps- 6 novbr.
lovens § 43.

Lov om inngåelse og oppløsning av ekteskap av 31 mai 1918 § 43 skal lyde så:

§ 43. Har ektefeller levet atskilt i et år etter lovlig separasjon, og har de ikke senere gjenopptatt samlivet, kan de forlange bevilling av departementet til skilsmisse såfremt begge ektefeller er enige om det. Har atskillelsen vart i minst 2 år, kan enhver av ektefellene forlange skilsmisse.

Har samlivet mellom ektefeller vært hevet i 3 år uten at det er skjedd på lovformelig måte, og er samlivet ikke senere gjenopptatt, kan skilsmisse gis etter begjæring av en av ektefellene.

Skilsmisse etter annet og tredje punktum i denne paragraf skjer ved dom, med mindre ektefellene er enige om å overlate avgjørelsen til departementet. Når en av ektefellene er fraværende i utlandet eller hans oppholdssted ikke kjennes kan departementet når særlige grunner tilsier det, gi skilsmisse etter begjæring av en av ektefellene selv om den annen ektefelle ikke har samtykket i å overlate avgjørelsen til departementet.

Oslo 6 november 1940.

Justisdepartementet.

Sverre Riisnæs.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) om opprettelse av Norges cle- 6 novbr.
aringinstitutt.

§ 1.

a. Til gjennomføring av avtaler, hvori betalingene mellom Norge og andre land helt eller delvis reguleres på clearingbasis, opprettes Norges clearinginstitutt.
b. Clearinginstituttet hører under Departementet for handel, industri, håndverk og fiskeri, som fastsetter nærmere bestemmelser angående instituttets organisasjon og ledelse.
c. Departementet oppnevner et Clearingråd, som etter nærmere bestemmelse av departementet overvåker ledelsen av clearinginstituttets forretninger.
d. Clearinginstituttet er fritatt for formues- og inntektsskatt til stat og kommune.

§ 2. For clearinginstituttets forpliktelser svarer den

*) Kunngj. 15 november i Lovtid. 1 nr. 19.

6 novbr. norske stat i henhold til garanti som utferdiges av Finans- og tolldepartementet.

§ 3. Norges banks rettigheter og forpliktelser i henhold til clearing- og bankavregningsavtaler kan overføres til Norges clearinginstitutt.

§ 4. Betalinger som skal erlegges til Norges bank etter bestemmelser truffet med hjemmel i lov om betalingsutjevning av 31 mai 1935 til gjennomføring av inngåtte clearing- og bankavregningsavtaler, skal heretter skje til Norges clearinginstitutt.

§ 5. Clearinginstituttet utfører betalingsoppdragene slik som de mottas fra de enkelte utenlandske clearinginstitutter eller nasjonalbanker eller fra de norske debitorer. Pantstillelser eller overdragelser tas det ikke hensyn til, med mindre de er tatt i betraktning i betalingsoppdraget.

§ 6. Denne forordning trer i kraft 15 november 1940.

Oslo 6 november 1940.

Departementet for handel, industri, håndverk og fiskeri.

S. Johannessen.

R. J. Fuglesang.

7 novbr. **Forordning** *) om varebyttet m. m. mellom Norge og utlandet.

§ 1. Betalinger av enhver art fra Norge til utlandet skal utelukkende skje gjennom Norges bank, Oslo, med mindre det av forordning om opprettelse av Norges clearinginstitutt av 6 november 1940 fremgår at betalingen skal skje gjennom Norges clearinginstitutt.

§ 2. Enhver som utfører varer fra Norge til utlandet og enhver som innfører varer til Norge fra utlandet plikter å meddele tollvesenet, postverket, Norges bank og Norges clearinginstitutt de opplysninger som disse finner nødvendige.

§ 3. Denne forordning trer i kraft 15 november 1940. Fra samme tid oppheves Finansdepartementets bestemmelse om varebytte m. m. mellom de besatte områder av Norge og utlandet av 20 mai 1940.

Oslo 7 november 1940.

Departementet for handel, industri, håndverk og fiskeri.

S. Johannessen.

R. J. Fuglesang.

7 novbr. **Forordning** *) (Sosialdepartementet) om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Strinda herred, Sør-Trøndelag fylke.

*) Kunngj. 15 november i Lovtid. 1 nr. 19.

Forordning *) (Landbruksdepartementet) om tillatelse til bruk av gift til fangst av rovdyr i Folldal herred, Hedmark fylke. 7 novbr.

Forordning *) (Landbruksdepartementet) om løyve til å bruka gift til fangst av rovdyr i Årdal herad, Sogn og Fjordane fylke. 7 novbr.

Forordning *) (Landbruksdepartementet) om føresegner om fisket i Årdalsvatnet i Årdal herad, Sogn og Fjordane fylke. 7 novbr.

Forordning *) om Folkedomstolen. 8 novbr.

§ 1. Den domstol som er opprettet ved Reichskommissars forordning av 25 oktober 1940 om opprettelse av en norsk særdomstol, kalles Folkedomstolen.

§ 2. Folkedomstolen kan holde rettsmøter på ethvert sted i Norge.

§ 3. Domstolloven og straffeprosessloven gjelder for Folkedomstolen, for så vidt ikke annet følger av denne forordning eller annen særskilt bestemmelse. Når det gjelder hovedforhandlingen og dens forberedelse, følges reglene for herreds- og byrettssaker (straffeprosesslovens kap. 26).

§ 4. Det skal være to utvalg av meddommere til Folkedomstolen, et utvalg for Hålogaland lagdømme og et for de øvrige lagdømmer. Utvalgene oppnevnes av den konstituerte statsråd for Justisdepartementet blant dem som står i utvalgene av lagrettemenn.

Den konstituerte statsråd bestemmer hvor mange som skal stå i utvalgene. Ved oppnevningen skal det iakttas at det blir et tilstrekkelig antal meddommere i hvert lagdømme.

Oppnevningen gjelder for et år.

§ 5. Liste over dem som står i utvalgene føres ved Folkedomstolens kontor og legges ut der.

§ 6. Når noen som står i utvalget av meddommere blir slettet som lagrettemann etter domstollovens § 81, skal han også slettes som meddommer.

§ 7. Meddommere til rettsmøter ved Folkedomstolen skal domstolens formann ta ut i god tid før rettsmøtet ved loddtrekning i overvær av et rettsvitne. Det trekkes samtidig to varamenn.

Loddtrekningen foretas blant dem som står i utvalget for det område hvor den straffbare handling er foretatt, eller hvor rettsmøtet skal holdes. Når domstolens formann finner det hensiktsmessig kan han beslutte at trekningen skal foretas bare fra et eller flere lagsogn eller lagdømmer.

*) Kunngj. 15 november i Lovtid. 1 nr. 19.

8 novbr. Ved trekningen unntas de som alt har gjort tjeneste etter siste oppnevning, eller som er tatt ut til tjeneste ved et rettsmøte som ennå ikke er holdt. Hvis det ikke blir minst fem tilbake, foretas trekningen dog blant alle som står i utvalget, eller i tilfelle blant alle utvalgets medlemmer i vedkommende lagsogn eller lagdømme.

Reglene i domstollovens §§ 90—92, 98 første, annet, fjerde og femte ledd, 99 første ledds første punktum, annet ledd og siste ledds første og annet punktum, 100 og 105 får tilsvarende anvendelse.

§ 8. Meddommerne skal ha godtgjørelse etter samme regler som sportelloven fastsetter for domsmenn i sivile saker når de tas av de særlige utvalg. Godtgjørelsen betales av staten.

§ 9. Tiltale i saker som hører under Folkedomstolen, besluttes av den tjenestemann i den offentlige påtalemyndighet som den konstituerte statsråd bestemmer.

Sakene føres for Folkedomstolen av riksadvokaten, riksadvokatens fullmektig eller den tjenestemann som avgjør spørsmålet om tiltale.

Riksadvokaten kan også oppnevne en sakfører som særskilt aktor til å føre en sak for domstolen. Den konstituerte statsråd kan nevne opp et utvalg av sakførere til å gjøre tjeneste som slike aktorer. Når slikt utvalg er opprettet, skjer oppnevning av særskilt aktor etter dette ledd blant dem som står i utvalget.

§ 10. Møteplikten for vitner ved hovedforhandling for Folkedomstolen skal være som fastsatt for hovedforhandling for lagmannsrett i straffesaker.

§ 11. Viser det seg under hovedforhandling for Folkedomstolen at saken ikke hører under domstolens domsmyndighet, skal saken som regel likevel fremmes.

Bestemmelsen i første ledd får tilsvarende anvendelse i tilfelle hvor det etter at hovedforhandling er begynt ved herreds- eller byretten eller ved lagmannsrett, viser seg at saken hører under Folkedomstolen.

§ 12. En sak som er pådømt av Folkedomstolen kan gjenopptas etter reglene i straffeprosesslovens kap. 30.

Oslo 8 november 1940.

Justisdepartementet.

Sverre Riisnæs.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) om opphevelse av lov av 13 mai 1937 om forbud mot å bære uniform m. v. 8 novbr.

§ 1. Lov av 13 mai 1937 om forbud mot å bære uniform m. v. oppheves.

§ 2. Denne forordning trer i kraft den dagen den kunngjøres.

Oslo 8 november 1940.

Politidepartementet.

Jonas Lie.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) om forbud mot overdragelse og omregistrering av lastebiler. 8 novbr.

§ 1. Det er forbudt ved salg eller ved leie- eller fraktkontrakt av lengere varighet enn 14 dager, eller på annen måte å overdra rådigheten over lastebil som er eller har vært registrert, uten tillatelse fra transportutvalget i det politidistrikt hvor bilen er registrert eller sist var registrert.

Likeledes er det forbudt ved kjøp eller ved leie- eller fraktkontrakt av lengre varighet enn 14 dager eller på annen måte å erverve rådigheten over en lastebil som er eller har vært registrert, uten at erververen har fått seg forevist eller er meddelt transportutvalgets tillatelse.

§ 2. Lastebil som er eller har vært registrert, kan ikke registreres eller søkes registrert i et annet politidistrikt uten tillatelse fra transportutvalget i det politidistrikt hvor bilen er registrert eller sist var registrert.

§ 3. Det er forbudt ved salg eller ved leie- eller fraktkontrakt av lengre varighet enn 14 dager, eller på annen måte å overdra rådigheten over lastebil som ikke har vært registrert uten straks å melde fra til transportutvalget i det politidistrikt hvor bilen skal registreres.

§ 4. Det er forbudt å bygge om eller la ombygge lastebil til personvogn — eller omvendt — uten tillatelse av Trafikkkontoret, Forsyningsdepartementet.

§ 5. Transportutvalgets avgjørelser etter denne forordning kan av overdrager eller erverver ankes inn for Direktoratet for industriforsyning.

§ 6. Med lastebil menes enhver motorvogn, herunder registrert tilhenger til sånn, som er bestemt til å føre gods.

§ 7. Direktoratet for industriforsyning kan gi utfyllende bestemmelser.

*) Kunngj. 15 november i Lovtid. 1 nr. 19.

8 novbr. § 8. Bestemmelsene om straff og inndraging i lov av 14 mai 1917 § 8, jfr. Administrasjonsrådets vedtak av 19 september 1940, kommer til anvendelse ved overtredelse av forskriftene eller bestemmelser gitt i medhold av § 7.

§ 9. Disse forskrifter trer i kraft straks.

Oslo 8 november 1940.
Forsyningsdepartementet.
Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

8 novbr. **Forordning** *) om tillegg til forskrifter om bruk og fabrikasjon av blikk til emballasje eller til andre varer av 21 juni 1940 m. v.

I. Administrasjonsrådets forskrifter om bruk og fabrikasjon av blikk til emballasje eller til andre varer av 21 juni 1940, jfr. tilleggsforskrifter av 11 september 1940 og Forsyningsdepartementets bestemmelser om blikk av 16 september 1940, utvides til å omfatte aluminiumsblikk.

II. Forordningen trer i kraft straks.

Oslo 8 november 1940.
Forsyningsdepartementet.
Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

9 novbr. **Forordning** **) om tilsetning av smør i margarin og om avgift på margarin.

Innblandingsprosenten av smør i margarin skal fra og med 11 november 1940 og inntil videre være 8 % regnet i forhold til ferdig margarin iberegnet smør istedetfor som nå 16 %.

Samtidig bestemmes at det i det enkelte merke ikke må innblandes over 16 % og ikke under 4 %.

Videre bestemmes at det fra og med 11 november 1940 og inntil videre til anvendelse i prisreguleringsøyemed etter Prisdirektoratets nærmere bestemmelse skal svares en avgift stor 24 øre pr. kg margarin som blir innført eller tilvirket her i landet.

De hittil gjeldende regler om smørinnblanding og margarinavgift kommer for øvrig fremdeles til anvendelse.

Overtredelse av bestemmelsene er belagt med straff.

Oslo 9 november 1940.
Landbruksdepartementet.
Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 15 november i Lovtid. 1 nr. 19.
**) Kunngj. 4 desember i Lovtid. 1 nr. 22.

Forordning *) om tillegg til forskrifter om rasjonering av tekstil- og lærvarer m. v. av 17 august 1940, jfr. tilleggsforordning av 11 oktober 1940. 9 novbr.

Salg av sytråd, stoppegarn og lappesaker.

§ 1. Fra og med 15 november 1940 skal kjøp av og salg eller annen avhendelse til forbruker av sytråd, stoppegarn og lappesaker som omfattes av forskriftene om rasjonering av tekstil- og lærvarer m. v., foregå mot klipp av ekstramerker på de mel- og brødkort som er utdelt for perioden 25 november—15 desember 1940, etter følgende regler:

a. På hvert av de merker som kan benyttes, kan det leveres varer som nevnt for et samlet beløp av inntil kr. 1. Merket kan bare brukes i den måned det gjelder for.
b. Følgende merker kan benyttes og gjelder i det tidsrom som er anført:

M 21 M, i november 1940.
M 22 M, i desember 1940.
M 23 M, i januar 1941.
M 24 M, i februar 1941.
M 26 M, i mars 1941.
M 27 M, i april 1941.

c. Løse merker gjelder ikke.

§ 2. Bestemmelsen i § 1 om klipp av ekstramerker kommer ikke til anvendelse ved salg etter godkjent tekstilrasjoneringskort som gir forbrukeren rett til å kjøpe varer som nevnt.

§ 3. Forsyningsnemnda kan etter søknad på vanlig tekstilrasjoneringskort gi forbruker tillatelse til å kjøpe sytråd, stoppegarn og/eller lappesaker når han ikke med rimelighet antas å kunne greie seg med de kvanta som er nevnt i § 1. Bestemmelsene i forskriftene av 17 august 1940, jfr. tilleggsforordning av 11 oktober 1940, kommer i så fall til anvendelse.

Salg fra produsent eller grossist til forbruker.

§ 4. Administrasjonsrådets bestemmelser av 23 september 1940 § 1 om forbud mot salg fra produsent eller grossist til forbruker av varer som omfattes av forskriftene om rasjonering av tekstil- og lærvarer m. v., skal ikke gjelde salg som produsent eller grossist foretar til egne arbeidere eller funksjonærer til personlig bruk eller til bruk for familiemedlemmer av vedkommende husstand.

*) Kunngj. 15 november i Lovtid. 1 nr. 19.

9 novbr. Salg som nevnt kan bare finne sted mot rasjoneringskort. Selgeren plikter å klippe og oppbevare for kontroll de merker på rasjoneringskortet som han leverer varer på.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

§ 5. Bestemmelsene om straff og inndraging i lov nr. 5 av 14 mai 1917 § 8, jfr. Administrasjonsrådets bestemmelse av 19 september 1940, kommer til anvendelse ved overtredelse av denne forordning.

Oslo 9 november 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

9 novbr. **Forordning** (Innenriksdepartementet), hvorved det bestemmes at grensen mellom Oslo by, Oslo fylke, og Aker herred, Akershus fylke, skal gå langs Maridalsveien 227, 231 og 237 i samsvar med fremlagt plan fra Oslo reguleringsvesen av 7 desember 1939.

9 novbr. **Forordning** *) (Landbruksdepartementet) om Haugesund kommunale slaktehus.

11 novbr. **Forordning** *) (Arbeidsdepartementet) om vedtekt til bygningslovens § 93 for Drøbak.

11 novbr. **Forordning** *) (Arbeidsdepartementet) om regulering av området ved det nye veikryss på Nesbakken, Jevnaker herred, Opland fylke.

12 novbr. **Forordning** *) (Sosialdepartementet) om brigde i § 1 i vedtekta om stengingstid for utsalsstader i Øystre Slidre herad, Opland fylke.

13 novbr. **Forordning** *) (Innenriksdepartementet), hvorved bestemmes at blending skal gjennomføres fra solnedgang til soloppgang.

13 novbr. **Forordning** (Innenriksdepartementet), hvorved bestemmes at fra 1 desember 1940 blir det kommunale og geistlige inndelingsnavnet og lensmannsdistriktnavnet Vik, Nordland fylke, å endre til Sømna.

13 novbr. **Forordning** *) (Sosialdepartementet) om særlige åpnings- og lukningstider for bevertningssteder i Kongsberg.

*) Kunngj. 20 november i Lovtid. 1 nr. 20.

Forordning *) (Sosialdepartementet) om vedtekt om lukningstid for utsalgssteder i Sør-Frøya herred, Sør-Trøndelag fylke. 13 novbr.

Skrivelse fra Justisdepartementet. 13 novbr.

Til bruk i menigheten Saron, Oslo, er godkjent en vigselsformular, enslydende med den som ved kongelig resolusjon av 9 september 1927 ble godkjent for menigheten «Filadelfia», Oslo.

Forordning **) om forbud mot omsetning av saltet sauekjøtt. 14 novbr.

§ 1. Det er forbudt uten tillatelse fra Direktoratet for proviantering og rasjonering å selge eller på annen måte avstå eller levere sauekjøtt som er saltet i tønner.

Likeledes er det forbudt å kjøpe eller på annen måte erverve eller ta imot slikt kjøtt uten at leverandøren godtgjør å ha leveringstillatelse som nevnt.

Forbudet gjelder også levering til oppfylling av salgs- eller leveringsavtale inngått før denne forordning trådte i kraft.

§ 2. Direktoratet for proviantering og rasjonering får fullmakt til å gi utfyllende bestemmelser.

§ 3. Bestemmelsene om straff og inndraging i lov 14 mai 1917 § 8, jfr. Administrasjonsrådets bestemmelse av 19 september 1940, kommer til anvendelse ved overtredelse av forordningen eller av bestemmelser gitt i medhold av den.

§ 4. Forordningen trer i kraft straks.

Oslo 14 november 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

Forordning **) (Innenriksdepartementet) om at midlertidig avhjelp av husmangel gjøres gjeldende for Kristiansand samt for Odderne s og Lista herreder, Vest-Agder fylke. 14 novbr.

Forordning **) om utsettelse av valgene av forliksmenn, lagrettemenn, domsmenn, rettsvitner og skjønnsmenn. 15 novbr.

§ 1. Valgene av forliksmenn, lagrettemenn, domsmenn, rettsvitner og skjønnsmenn utsettes inntil videre.

*) Kunngj. 20 november i Lovtid. 1 nr. 20.
**) Kunngj. 28 november i Lovtid. 1 nr. 21.

15 novbr. Etter 1 januar 1941 fortsetter de nåværende forliksmenn å gjøre tjeneste, og lagrettemenn, domsmenn, rettsvitner og skjønnsmenn tas blant dem som nå står i utvalgene; jfr. dog §§ 2 og 3.

§ 2. Den konstituerte statsråd for Justisdepartementet kan uten hinder av reglene i domstollovens § 59 pålegge en forliksmann å tre tilbake fra sin stilling, og nevne opp en ny forliksmann i den fratrådtes sted.

Avgjørelser etter denne paragraf meddeles fylkesmannen og vedkommende kommunestyre.

§ 3. Den konstituerte statsråd for Justisdepartementet kan uten hinder av reglene i domstollovens § 81 treffe bestemmelse om at noen som står i utvalg av lagrettemenn, domsmenn, rettsvitner eller skjønnsmenn, skal slettes av fortegnelsen, og nevne opp nye i stedet. Han kan også nevne opp nye medlemmer av utvalgene i tillegg til dem som står der før.

Avgjørelser etter denne paragraf meddeles vedkommende domstol og manntallsfører.

§ 4. De som skal nevnes opp til forliksmenn m. v. etter §§ 2 og 3, må fylle domstollovens betingelser for valg.

§ 5. Bestemmelsen i domstollovens § 82 første ledd får ikke anvendelse i tilfelle av sletting eller oppnevning etter § 3.

§ 6. Denne forordning trer i kraft straks.

Oslo 15 november 1940.

Justisdepartementet.

Sverre Riisnæs.

R. J. Fuglesang.

15 novbr. **Forordning** *) om trygd mot arbeidsløshet.

Med hjemmel i § 3 i forordningen om de konstituerte statsråder av 28 september 1940 (Forordningstidend for de besatte norske områder s. 21) er med samtykke fra Reichskommissar for de besatte norske områder gitt følgende forordning om trygd mot arbeidsløshet:

Kapitel 1. Trygdens omfang.

§ 1. Pliktig til arbeidsløshetstrygd etter denne forordning er alle arbeidstakere som er pliktige til syketrygd etter lov om syketrygd § 1, jfr. § 2, så nær som arbeidstakere:

1. I jordbruk og virksomheter drevet som ledd i gårdens jordbruksdrift, samt fedrift.
2. I skogbruk, tømmermåling og fløting, herunder ikke arbeid ved faste sorteringslenser hvor arbeidet helt eller delvis foregår med maskiner.

*) Kunngj. 28 november i Lovtid. 1 nr. 21.

3. I sjøfart, når inntekten er større enn den alminnelige inntektsgrense for pliktig syketrygd. 15 novbr.
4. I fangst og fiske, herunder bearbeidelse av fangsten utafor riket.
5. I huslig arbeid i private heimer, på anstalter og pleieheimer og i herbergevirksomhet som ikke blir drevet med hotellbevilling etter lov av 25 juni 1935 nr. 12 kapitel I, jfr. samme lovs § 13.
6. I heimearbeid.
7. Som har hovederverv i sjølstendig virke.
8. Som arbeider som representant, agent eller selger og blir lønt etter arbeidsresultat.
9. Som bare blir lønt med fritt opphold, eller som etter reglene i syketrygdlovens § 12 hører til klasse 0.
10. Som tar del i særlige opplæringsarbeider for arbeidsløs ungdom, satt i verk av staten eller med statsstøtte.
11. Som i alminnelighet er beskjeftiget i virksomhet som ikke medfører trygdeplikt etter denne forordning, når de i et forut fastsatt tidsrom av opp til 15 uker er antatt til arbeid som ellers ville medføre trygdeplikt, forutsatt at arbeidsforholdet etter sin natur ikke vil kunne føre til lengre sysselsetting i vedkommende virksomhet enn 15 uker. Viser det seg at arbeidet varer lengre enn 15 uker, skal arbeidstakeren regnes som trygdepliktig fra den dag arbeidet begynte.

Forretningsføreren for trygdekassa avgjør i det enkelte tilfelle om det foreligger plikt til arbeidsløshetstrygd.

§ 2. Om inn- og utmelding i forhold til arbeidsløshetstrygden gjelder reglene i syketrygdloven på tilsvarende måte, så langt det ikke er gitt særlige forskrifter.

§ 3. Stønad etter denne forordning er:

1. Dagpenger.
2. Hjelp til reise og flytning.
3. Hjelp til yrkesopplæring eller annen hjelp til ny levevei.
4. Medlemmets og arbeidsgiverens del av premie til pliktig syketrygd den tid trygdede får dagpenger, jfr. nærmere regler i syketrygdloven.

§ 4. Dagpengene er for trygdet i:

Syketrygd-klasse.	Med ektefelle.	Uten ektefelle.
	Kroner	Kroner
1	0,80	0,80
2	1,40	1,00
3	2,10	1,50
4	2,80	2,00
5	3,60	2,50
6	4,00	3,00

15 novbr. Trygdet får dagpenger etter forhøyet sats bare når han forsørger ektefellen. Ektefellen anses forsørget av den trygdede også om det av forsorgsvesenet blir gitt tilskott til hans underhold, når han bor sammen med trygdede.

Trygdet får som tillegg til dagpenger kr. 0,30 pr. dag for hvert barn under 16 år som han forsørger. Dagpenger og barnetillegg må dog til sammen ikke overstige 80 % av den dagsfortjeneste som er lagt til grunn for klasseføringen i trygdekassa. Regelen i foregående ledds siste punktum gjelder på tilsvarende måte.

Dagpenger skal betales etter den klasse som trygdede har stått i det siste året. Har han skiftet klasse i året, skal han ha dagpenger etter den klasse som ligger nærmest når en sammenlikner gjennomsnittet av hans ukepremier i året med premiesatsene for de forskjellige klasser. Er premiesatsene endret i årets løp, skal nevnte gjennomsnitt regnes på grunnlag av de satser som gjelder når kravet på dagpenger blir avgjort.

Dagpenger og barnetillegg betales ikke for søndager.

§ 5. For å få dagpenger må en trygdet

1. være arbeidsfør,
2. være arbeidsløs uten egen skyld (§ 12),
3. være arbeidsvillig og ha meldt seg som arbeidssøker (§ 15),
4. ha vært arbeidsløs og meldt som arbeidssøker en viss ventetid (§ 8),
5. ha vært i trygdepliktig arbeid i en viss tid (§§ 6—7).

§ 6. Ingen trygdet kan få dagpenger før han har vært i trygdepliktig arbeid i minst 45 uker (premieuker) i løpet av de siste 4 år.

§ 7. Trygden yter dagpenger i inntil 12 uker i løpet av 12 måneder. Antallet av stønadsuker skal likevel ikke være mer enn:

a. en tredjedel av antallet av premieuker i det siste år før kravet ble satt fram, tillagt
b. en tredjedel av antallet av premieuker i forutgående 3 år, med fradrag av de stønadsuker han har hatt i de siste 4 år.

Den som har hatt dagpenger i 12 uker i løpet av 12 måneder, kan ikke igjen få dagpenger før han på nytt har vært i trygdepliktig arbeid i minst 15 uker i de siste to år før nytt krav om stønad blir satt fram.

§ 8. Ventetida etter § 5, punkt 4, er 12 dager, men bare 6 hvis trygdede forsørger ektefelle eller barn under 16 år. I ventetida regnes ikke søndager med. Ventetid løper ikke så lenge trygdede har lønn eller etterlønn, jfr. § 12, punkt 9.

Dagpenger betales ikke for dager som faller i ventetida. 15 novbr.
Får en trygdet som har dagpenger arbeid i inntil 12 dager, søndager unntatt, og blir han så igjen arbeidsløs, betales dagpenger uten ny ventetid. Får han sånt midlertidig arbeid i ventetida, forkortes den nye ventetid med det antall ventedager som gikk umiddelbart forut for det midlertidige arbeid. Stønad og arbeidsinntekt til sammen for kalenderuka må ikke komme over den høyeste stønad den trygdede ville oppnådd ved full arbeidsløshet med tillegg av en halvpart.

§ 9. For å få hjelp til reise og flytning må den trygdede på det nye sted være sikret arbeid som påregnes å bli av lengre varighet, og fylle vilkårene i § 5, punktene 1—3. Hjelpen kan ikke være høyere enn dagpenger i 4 uker, mulig barnetillegg regnet med, og må heller ikke overstige den trygdedes samlede rettigheter etter § 7, a og b. Begrensning etter § 7, første setning, gjelder ikke.

Direktoratet for arbeidsformidling og arbeidsløshetstrygd kan i særlige tilfelle fastsette at hjelpen skal gis med beløp som utgjør dagpenger og eventuelt barnetillegg for mer enn 4 uker.

§ 10. En trygdet kan få hjelp til yrkesopplæring eller få annen hjelp til ny levevei når det rår mangel på arbeidskraft i vedkommende nye yrke eller det er liten utsikt til ny sysselsetting for ham i hans tidligere yrke. Videre må det være sannsynlig at slik hjelp kan føre til varig arbeid for den trygdede.

Hjelpen kan gis med beløp opp til dagpenger for 30 uker, mulig barnetillegg medregnet, men må ikke overstige den trygdedes samlede rettigheter etter § 7, a og b.

Direktoratet fastsetter nærmere vilkår og regler for å gi slik hjelp.

§ 11. En trygdet som har kortere arbeidstid og mindre arbeidsinntekt på grunn av driftsinnskrenkning som skyldes mangel på arbeid (korttidsarbeid), kan få delvis stønad av trygden.

For å få slik stønad må den trygdede fylle vilkåret i § 6, og korttidsarbeidet må ha vart lengre enn 12 arbeidsdager.

Stønad og arbeidsinntekt tilsammen må for kalenderuka ikke komme over den grense som er satt i § 8, siste punktum. Stønaden må sammenlagt for året heller ikke overstige det beløp den trygdede kunne fått i samme år om han var helt arbeidsløs.

De nærmere regler for stønad ved korttidsarbeid blir fastsatt i forskrifter.

§ 12. Trygdet har ikke rett til arbeidsløshetsstønad når han:

15 novbr.

1. Er blitt arbeidsløs på grunn av dårlig forhold eller uten rimelig grunn har sagt opp sin plass eller sluttet sitt arbeid. Når det er gått minst 6 uker siden han ble arbeidsløs, kan lederen av arbeidsformidlingen, jfr. § 16, tilstå ham stønad når en lengre ventetid ville være urimelig.
2. Uten rimelig grunn nekter å være med i kurser for arbeidsløse satt i gang eller støttet av kommunal eller offentlig myndighet.
3. Nekter å ta arbeid som blir budt ham når arbeidsformidlingen etter forholdene finner at det høver for ham og det
   a. er lønt etter tariff eller sedvane på stedet, eller
   b. lønna er fastsatt av offentlig eller komunal myndighet og er høyere enn den stønad den trygdede har rett til etter denne forordning.
4. Er i arbeidstjeneste.
5. Har opphold i offentlig eller kommunal anstalt.
6. Oppholder seg utafor riket.
7. Er utlending som arbeider i norsk grensedistrikt, men ikke er bosatt i riket. Sjefen for Sosialdepartementet kan i slike tilfelle treffe gjensidighetsavtale med annet land om utbetaling av stønad.
8. Har alderspensjon.
9. Har lønn eller etterlønn.

§ 13. For bestemte grupper av trygdede kan det fastsettes særlige regler for premier samt stønadens høyde og varighet.

Kapitel 2. Melding om driftstinnskrenkning og om arbeidsløshet.

§ 14. Virksomhet som syselsetter minst 20 trygdepliktige, skal sende melding til arbeidsformidlingen i trygdekommunen når den vil si opp mer enn fjerdeparten av arbeidstakerne. Virksomhet som sysselsetter mer enn 100 trygdepliktige, skal gi melding når minst 25 arbeidstakere vil bli sagt opp. Meldingen skal gis når oppsigelser finner sted i slik utstrekning i løpet av 4 sammenhengende uker.

Direktoratet kan gi nærmere regler om meldingen.

§ 15. Melding som arbeidssøker skal skje til den offentlige arbeidsformidling i arbeidssøkerens bostedskommune.

Arbeidssøkeren skal møte fram personlig og minst 2 ganger om uka så lenge han er arbeidsløs. Direktoratet for arbeidsformidling og arbeidsløshetstrygd kan for enkelte kommuner eller distrikter fastsette andre regler.

Når arbeidssøkeren igjen får lønt arbeid eller det skjer endringer i grunnlaget for stønad, skal han straks og senest innen 3 dager gi melding om det slik som nevnt i første ledd.

Direktoratet kan fastsette at meldinger etter denne para- 15 novbr.
graf skal skje til arbeidsformidlingen i annen kommune enn bostedskommunen.

Direktoratet kan gi nærmere regler om meldingen.

Kapitel 3. Stønadskrav, utbetalinger m. v.

§ 16. Krav om stønad skal sendes til arbeidsformidlingen i bostedskommunen.

Formidlingen skal gi de opplysninger som har noe å si for retten til stønad og sende søknaden til trygdekassa i den kommune hvor den arbeidsløse sist sto innmeldt som pliktig til arbeidsløshetstrygd (trygdekommunen).

Trygdekassa skal gi opplysninger om kravsmannens premieuker, mottatt stønad og annet som kan ha betydning, og sende søknaden til arbeidsformidlingen i trygdekommunen. Denne avgjør kravet.

§ 17. Stønad betales av det stedlige arbeidsløshetsfond i trygdekommunen gjennom trygdekassa på stedet.

Dagpenger betales i etterskott for hver uke.

Når en trygdet som har krav på stønad bor eller oppholder seg i en annen kommune enn trygdekommunen, kan han med samtykke av arbeidsformidlingen i trygdekommunen heve sin stønad i bosteds- eller oppholdskommunen. Trygdemyndighetene i denne kommune skal i så fall føre kontroll for myndighetene i trygdekommunen.

§ 18. Arbeidsformidlingen kan bestemme at stønad helt eller delvis skal utbetales til den eller dem som en trygdet forsørger i stedet for til ham selv. Betalingen kan i tilfelle skje i forsørgedes bosteds- eller oppholdskommune.

§ 19. Gir trygdet uriktig opplysning om forhold som har noe å si for hans rett til stønad eller lar han være å gi opplysning om slike forhold, og skaffer han seg på det vis stønad som han ellers ikke ville fått, kan arbeidsformidlingen ta fra ham retten til stønad, delvis eller helt.

Arbeidsformidlingen kan bestemme at urettmessig mottatt stønad skal betales tilbake.

Kapitel 4. Premier, kommune- og statstilskott.

§ 20. En trygdet og hans arbeidsgiver skal svare ukepremie etter følgende tabell:

Syketrygdklasse	1	kr. 0,40
»	2	» 0,80
»	3	» 1,20
»	4	» 1,70
»	5	» 2,30
»	6	» 2,80

15 novbr. Av premien faller en halvdel på hver av partene.

Premien skal alltid regnes for en hel kalenderuke uansett dagen i uka da trygdeplikten begynte eller sluttet.

Når en trygdet er fritatt for å betale syketrygdpremie etter lov om syketrygd, bortfaller også premien til arbeidsløshetstrygd. Videre faller premien til arbeidsløshetstrygden bort den tid en trygdet har stønad under driftsinnskrenkning.

De uker den trygdepliktige er fritatt for premie, regnes ikke som premieuker etter §§ 6 og 7.

§ 21. Trygdekassa skal kreve inn premiene etter § 20 og holde dem skilt fra kassas øvrige midler.

Arbeidsgiveren skal betale inn hele premien for samme tid som og samtidig med syketrygdpremien. Blir premien ikke betalt ved forfall, kan det regnes rente med 6 av hundre årlig til betaling skjer.

Arbeidsgiveren har rett til å holde av i lønna den del av premien som faller på den trygdepliktige etter samme regler som for syketrygdpremien.

Når en trygdet arbeider hos flere arbeidsgivere, svarer den arbeidsgiver som betaler hans syketrygd for hele arbeidsløshetstrygdpremien uten rett til å søke sin del igjen hos noen av de andre arbeidsgivere.

Stryking av premie må godkjennes av direktoratet eller den dette gir fullmakt.

Reglene om innkreving av og utpanting for syketrygdpremie gjelder for øvrig på tilsvarende måte.

§ 22. Lar arbeidsgiveren være å gi melding etter § 2 eller betale skyldig premie, er den trygdepliktige likevel å regne som trygdet med rett til stønad som om melding var gitt og premie betalt.

§ 23. Premiene går i hver kommune til et stedlig arbeidsløshetsfond som utreder alle utgifter etter denne forordning når ikke annet er fastsatt.

Trygdekommunen skal for hvert regnskapsår betale et tilskott til fondet lik en tiendedel av de premier som er utliknet i året. Tilskottet betales med en skjønnsmessig regnet halvpart innen 4 måneder etter utløpet av første halvår av regnskapsåret, resten innen 4 måneder etter regnskapsårets slutt. Kommunen skal være fritatt for tilskott regnet av premier som gjelder tida inntil 30 juni 1942. Tilskottet for disse år betales av staten, men det kan fordeles på flere år — dog ikke ut over 6 år — etter nærmere bestemmelser for det enkelte budsjettår.

10 % av fondets inntekt (premier + kommunetilskott) skal gå til et Riksreservefond for trygden. Videre betaler sta-

ten et tilskott til Riksreservefondet som svarer til kommune- 15 novbr.
tilskottet etter første og annet punktum i foregående ledd.

§ 24. Har det stedlige arbeidsløshetsfond ikke tilstrekkelige midler til å dekke sine utgifter, skal Riksreservefondet skyte til det som mangler.

Er det nødvendig for å sikre Riksreservefondet tilstrekkelige midler, kan sjefen for Sosialdepartementet bestemme at statens tilskott for kommunene etter § 23, annet ledd, helt eller delvis skal gå inn i Riksreservefondet, og videre at stedlige fond som har midler utenom det som trenges til løpende utgifter, skal avgi en del av sine midler til Riksreservefondet.

Staten innestår for at Riksreservefondet oppfyller sine forpliktelser.

Kapitel 5. Trygdemyndigheter.

§ 25. Arbeidsløshetstrygden skal ligge under Sosialdepartementet. Den sentrale ledelse av trygden ligger hos Direktoratet for arbeidsformidling og arbeidsløshetstrygd.

Statens arbeidsløshetsråd er rådgivende organ for direktoratet i alle saker som gjelder arbeidsløshetstrygden. Rådet består av direktøren for arbeidsformidling og arbeidsløshetstrygd som formann, samt 4 medlemmer som med personlige varamenn blir oppnevnt av sjefen for Sosialdepartementet for 3 år. Av medlemmene og av varamennene skal to være målsmenn for arbeidsgiverne og to for arbeidstakerne. Hovedsammenslutninger av arbeidsgivere og arbeidstakere bør få leilighet til å foreslå medlemmer og varamenn.

Arbeidsløshetsrådet skal holde møte når direktøren kaller det sammen og ellers når departementet krever det.

Direktøren kan kalle til rådets møter målsmenn fra de forskjellige landsdeler og arbeidsgrener for å drøfte spørsmål som gjelder dets virksomhet.

Rådets medlemmer og de som direktøren kaller til møtene etter forrige ledd, skal ha et passende vederlag. På reise i rådets medfør har de krav på skyss- og kostpenger som bestemt for offentlige tjenestemenn. Staten bærer direktoratets og rådets administrasjonsutgifter.

§ 26. Direktoratet kan til gjennomføring av sine gjøremål som trygdens ledelse betjene seg av distriktskontorene for arbeidsformidling og de nemnder som er rådgivende organer for disse, jfr. forordning om arbeidsformidling av 8 oktober 1940.

§ 27. Lederen av den offentlige arbeidsformidling i kommunen er også leder av arbeidsløshetstrygden i kommunen og tar avgjerd i alle spørsmål vedkommende trygden som ikke

15 novbr. ved særlig bestemmelse er lagt til annen trygdemyndighet, jfr. § 1, siste ledd.

Rådgivende organ for arbeidsløshetstrygden i kommunen er arbeidsløshetsnemnda som består av lederen for arbeidsformidlingen som formann, og ellers av styret i trygdekassa. Er det flere trygdekasser i kommunen, utpeker sjefen for Sosialdepartementet de medlemmer av trygdekassestyrene som skal sitte i arbeidsløshetsnemnda. For kommuner der forretningsføreren ikke er ombudsmann for arbeidsformidlingen, kan sjefen for Sosialdepartementet fastsette at nemnda skal sammensettes på annen måte.

Lederen av arbeidsformidlingen kan til møter i nemnda tilkalle målsmenn for forskjellige arbeidsgrener og deler av kommunen.

Medlemmer av nemnda og målsmenn som er tilkalt etter foregående ledd, skal på reiser til møter ha skyss- og kostpenger etter nærmere regler fastsatt i forskrift.

§ 28. Sjefen for Sosialdepartementet fastsetter det vederlag som trygdekassa skal ha for arbeid og utlegg med arbeidsløshetstrygden.

Kapitel 6. Anke.

§ 29. Den som har en berettiget interesse i å få endret et vedtak om plikt til arbeidsløshetstrygd, krav på premie eller tilbakebetaling av premie, krav på stønad eller utbetaling eller tilbakebetaling av sånn, har rett til å kreve at saka blir prøvd på nytt etter følgende regler:

1. Vedtak som er fattet enten av lederen av arbeidsformidlingen eller av forretningsføreren for trygdekassa, kan kreves tatt opp til behandling i arbeidsløshetsnemnda.
2. Vedtak som er fattet etter punkt 1, kan ankes inn for lederen av distriktskontoret for arbeidsformidling. Denne skal legge saka fram for den rådgivende nemnd ved kontoret.
3. Vedtak av lederen av distriktskontor etter punkt 2 kan, når avgjerda har betydning ut over den sak det gjelder, ankes inn for Direktoratet for arbeidsformidling og arbeidsløshetstrygd. Hvis dette finner at saka har slik betydning som nevnt, skal direktoratet legge den fram for Arbeidsløshetsrådet før det treffes avgjerd.

Anken har ikke oppsettende virkning med mindre det blir bestemt av den myndighet som har saka.

Ankefristen er to uker regnet fra den dag den som anker

ble kjent med vedtaket. Når særlige grunner taler for det, kan anken bli prøvd selv om ankefristen er utløpet. 15 novbr.

§ 30. Sak som går inn under reglene i § 29, kan ikke bringes inn for de alminnelige domstoler.

Kapitel 7. Arbeidstiltak.

§ 31. Direktoratet er departementets rådgiver i saker om arbeidstiltak for å avhjelpe eller motvirke arbeidsløshet.

Direktoratet skal holde seg kjent med arbeidsmarkedet, virke for jevne arbeidsforhold, søke rede på årsaken til og omfanget av mulig arbeidsløshet og overveie å få satt i verk åtgjerder for å hindre eller bøte på arbeidsløshet. I tider med mangel på arbeidskraft skal det søke å få utsatt slike offentlige arbeider som uten skade kan vente, og få avsatt tilstrekkelige midler til dem.

Direktoratet skal etter nærmere bestemmelse av sjefen for Sosialdepartementet legge fram oversikter over arbeidsmarkedet rundt om i landet og de offentlige arbeider som kan bli satt i gang hvis det blir arbeidsløshet, og over den virkning det kan ha på arbeidsmarkedet.

§ 32. Direktoratet kan til løsning av de gjøremål som er nevnt i § 31 betjene seg av distriktskontorene for arbeidsformidling og den lokale arbeidsformidling, som hver for sitt område skal ha de samme gjøremål som etter § 31, annet ledd, er pålagt direktoratet.

§ 33. En del av arbeidsløshetstrygdens midler som ikke går med til dekning av stønad eller andre utgifter etter denne forordning, kan etter nærmere bestemmelser bli brukt til arbeidstiltak for å minske arbeidsløshet (verdiskapende arbeidsløshetshjelp).

Kapitel 8. Tilleggstrygd.

§ 34. Arbeidsledighetskasser som når denne forordning trer i kraft, er godkjent etter lov om stats- og kommunebidrag til norske arbeidsledighetskasser av 6 august 1915, kan på søknad inntil videre få tillatelse av sjefen for Sosialdepartementet til å fortsette sin virksomhet på de vilkår som er fastsatt i dette kapitel (godkjent hjelpekasse).

Godkjent hjelpekasse kan bare omfatte personer som er trygdet etter denne forordnings kapitel 1. Den kan bare yte tilleggsstønad ut over den tid som er fastsatt i kapitel 1. Tilleggsstønad kan være en eller flere av de arter som er nevnt i § 3.

Godkjent hjelpekasse har rett til å få godtgjort av staten en tredjedel av betalt tilleggsstønad.

§ 35. For at en hjelpekasse skal kunne bli godkjent, må

15 novbr. minst en halvdel av kassens inntekter skrive seg fra medlemmenes innskott. Kassens vedtekter må dessuten ha regler om:

1. At medlemmene ikke har rett til stønad før de har stått som medlem av kassa minst det siste halvår og betalt innskott minst 26 uker siden siste innmelding.
2. At stønaden ikke må være høyere enn stønaden etter kapitel 1.
3. At stønad ikke må ytes for lengre tid enn 15 uker i løpet av 12 måneder.
4. At reglene i denne forordnings § 5, 1—4, og §§ 8, 12 og 15 skal gjelde på tilsvarende måte. Ventetid kan dog falle bort når medlemmet ikke har hatt arbeid siden han hadde stønad etter kapitel 1.
5. At stønad ikke blir utbetalt før den arbeidsløse legger fram erklæring fra den trygdekasse hvor han sist sto innmeldt som pliktig til arbeidsløshetstrygd om:
   a. at han for tida har brukt opp sin rett til stønad etter kapitel 1,
   b. hvilken stønad han sist har hatt, jfr. om stønadssatsene § 4.
6. At det kan utliknes tilleggsinnskott og skje avkorting i stønaden om det fastsatte innskott ikke er stort nok.
7. At stønad ikke skal ytes noe medlem som er medlem av annen godkjent hjelpekasse.

§ 36. Godkjent hjelpekasse skal gi alle arbeidstakere innen den eller de arbeidsgrener den omfatter, adgang til å bli medlemmer på like vilkår. Arbeidstakere som ikke er med i den eller de foreninger som hjelpekassa er knyttet til, skal dog ikke ha stemmerett når det gjelder kassas vedtekter og heller ikke ha rett til å være med i styret av kassa, hvis ikke foreningen vedtar noe annet. Betaler organisasjonen kassas utgifter til administrasjon, kan den til dekning av administrasjonsutgifter legge på avgiften 10 % for arbeidstakere som ikke er med i foreningen og, hvis dette blir for lite, med samtykke av Sosialdepartementet forhøye prosenten inntil 15.

§ 37. Godkjent hjelpekasse skal føre eget regnskap. Midlene skal holdes skilt fra andre kassemidler og må bare bli brukt til å dekke det kassa selv plikter å yte. Er hjelpekassa knyttet til en forening, kan foreningens fordringshavere ikke gjøre utlegg i kassemidlene. Det kan heller ikke for medlems gjeld tas utlegg i hans krav på kassa.

§ 38. Finner noen som er eller krever å bli medlem av en hjelpekasse at kassestyrets vedtak i hans sak er i strid med gjeldende regler, kan han anke over det til direktøren for arbeidsformidling og arbeidsløshetstrygd, som skal legge

saka fram for Arbeidsløshetsrådet før han tar avgjerd. Om ankefristen gjelder § 29, siste ledd, på tilsvarende måte. 15 novbr.

§ 39. Tilsynet med hjelpekassene føres av Direktoratet for arbeidsformidling og arbeidsløshetstrygd, eller andre som får oppdrag herom, etter nærmere fastsatte forskrifter.

§ 40. Hjelpekassene skal innen 6 uker etter utløpet av hvert kvartal sende inn til direktoratet oppgaver over utbetalt stønad sammen med de opplysninger og vedlegg som til hver tid er bestemt.

Hjelpekassene skal sende utdrag av årsregnskap og årsberetning til direktoratet innen 3 måneder etter regnskapsårets slutt.

§ 41. Departementet kan frata en hjelpekasse retten til statstilskott delvis eller helt hvis kassestyret gjør brudd på bestemmelsene i dette kapitel eller kassas vedtekter, eller oppgavene i lengre tid har vært åpenbart mangelfulle.

Kapitel 9. Forskjellige forskrifter.

§ 42. Trygdemyndighetenes medlemmer og funksjonærer er pliktige til taushet om det de i medfør av stillingen får vite om private forhold. I forhold til straffelovens § 121 anses de som offentlige tjenestemenn.

Den som ikke i rett tid gir slike meldinger og opplysninger som blir krevd i forskrifter fastsatt etter § 2, eller som ved melding etter § 2 eller ved krav om stønad forsettlig gir uriktige opplysninger av vekt for retten til stønad, straffes med bøter, hvis ikke forholdet går inn under strengere straffebud. Påtale finner bare sted etter krav fra lederen av et organ for den offentlige arbeidsformidling.

Nevnte myndigheter kan også kreve påtale etter sykelovens § 75 i saker som gjelder arbeidsløshetstrygden.

§ 43. Offentlige og kommunale myndigheter plikter uten vederlag å gi trygdens organer de opplysninger som vedkommende i kraft av sin stilling sitter inne med og som er av betydning for saker etter denne forordning.

Direktoratet for arbeidsformidling og arbeidsløshetstrygd kan til bruk for saker etter denne forordning kreve forklaringer opptatt ved utenrettslig eller rettslig etterforskning.

§ 44. Premieuker som en trygdepliktig har opptjent etter lov av 24 juni 1938 om trygd mot arbeidsløshet, skal regnes som opptjente premieuker i forhold til denne forordning.

Trygdet skal regnes for å ha fylt vilkåret i § 6 hvis han i tida fra 3 juli 1939 til 4 mai 1940 har vært i arbeid som medførte trygdeplikt etter nevnte lov i minst 40 uker (premieuker).

15 novbr. § 45.

1. Denne forordning trer i kraft 18 november 1940. Stønad etter denne forordning blir dog ikke i noe tilfelle å betale for arbeidsløse dager forut for 9 desember 1940.
2. Fra 18 november 1940 oppheves lov av 24 juni 1938 om trygd mot arbeidsløshet.
3. Lov av 6 august 1915 om stats- og kommunebidrag til norske arbeidsledighetskasser blir gjeldende inntil videre, dog bare for betaling av understøttelse til slike medlemmer av statsanerkjente arbeidsledighetskasser som ennå ikke fyller stønadsvilkåret i forordningens § 6 og videre bare for understøttelse som grunner seg på premier og medlemsskap forut for 9 desember 1940.

Oslo 15 november 1940.
Sosialdepartementet.
Birger Meidell.
R. J. Fuglesang.

15 novbr. **Forordning** *) (Arbeidsdepartementet) om regulering av og bygningsvedtekter for brannstrøket i Rena bygningskommune, Hedmark fylke.

15 novbr. **Forordning** *) (Arbeidsdepartementet) om endringer i feieregulativet for Strinda brannkommune, Sør-Trøndelag fylke.

15 novbr. **Forordning** **) (Arbeidsdepartementet) om ervervsmessig person- og godsbefordring uten rute med motorvogn i Valberg herred, Nordland fylke.

16 novbr. **Forordning** **) om forbud mot å disponere over kontrakt eller part i kontrakt som norsk statsborger eller norsk selskap har på levering av skip av registreringspliktig størrelse.

§ 1. Det er forbudt uten tillatelse av Sjøfartsdepartementet — Statens skipsfartsdirektorat — eller den det gir myndighet på noen måte å disponere over eller oppgi rettighet i kontrakt eller part i kontrakt som norsk statsborger eller norsk selskap har på levering av skip av registreringspliktig størrelse fra utlandet.

§ 2. Den som forsettlig overtrer disse forskrifter eller som medvirker til det, straffes med bøter inntil kr. 100 000 eller med fengsel inntil 6 måneder eller med begge deler. På samme måte straffes forsøk.

Er overtredelsen begått under utøvelse av næring, kan

*) Kunngj. 20 november i Lovtid. 1 nr. 20.
**) Kunngj. 28 november i Lovtid. 1 nr. 21.

retten til å drive næringen fradømmes den skyldige for en 16 novbr.
tid av inntil 5 år.

Uaktsom overtredelse eller medvirkning til det straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder.

Kontrakt eller part i kontrakt som det er søkt disponert over i strid med § 1 kan inndras ved dom, også om den ikke tilhører noen skyldig. Er det ikke anledning til å inndra kontrakten eller parten i denne, kan verdien helt eller delvis inndras hos den skyldige, eller den som han har handlet på vegne av.

Inndragning etter denne paragraf er ikke straff.

Overtredelser etter denne paragraf er forseelser.

§ 3. Denne forordning trer i kraft straks.

Oslo 16 november 1940.

Sjøfartsdepartementet.

Irgens.

R. J. Fuglesang.

Rundskrivelse fra Politidepartementet til politimestrene 16 novbr.
om kinematograf- og filmforskriftene.

Departementet finner å måtte innskjerpe politiets plikt til å påse at bestemmelsene i kinematograf- og filmforskriftene av 20 februar 1939 gjennomføres og overholdes. En viser til Justis- og politidepartementets rundskrivelse av samme dato som forskriftene.

En peker på at framsyning av kinematografbilder med lett antennelig film bare kan finne sted i lokale med eget apparatrom, og både lokalet og apparatrommet må på forhånd være godkjent av politiet. Hvor bygnings- og brannloven gjelder, skal politiet også påse at bygningsråd og brannstyre har gitt godkjennelse (§ 3).

Videre henleder en oppmerksomheten på den adgang politiet har etter § 13 til å gi påbud om endringer, som finnes påkrevd, av eldre lokaler og rom. Hvor det ikke er brannstyre, skal politiet minst en gang hvert år kontrollere at de forskrifter og påbud som gjelder, blir overholdt. Finner hr. politimesteren ikke selv å kunne foreta kontrollen, må det påses at sånn blir holdt. Rapport blir å sende inn til dette departement innen utgangen av hvert år. Heri blir kort å anføre av hvem, hvor og hvorledes kontrollen er foregått, og hva det eventuelt er å bemerke.

Også lokaler som mangler eget apparatrom, kan for enkelte høve og på visse vilkår tillates brukt ved framvisning av kinematografbilder med lett antennelig film. Dette er særlig praktisk utover landsbygden. I mange tilfelle vil søknaden fra filmselskapene bli sendt til lensmennene, som ofte er be-

16 novbr. myndiget av formannskap eller kommunestyre til å avgjøre om filmen skal tillates fremvist i distriktet (jfr. lov av 25 juli 1913 nr. 4 § 1). Men uavhengig av de regler som gjelder herfor, må det innskjerpes overfor lensmennene at tillatelse bare må gis når betingelsene etter forskriftenes § 10 er til stede, og bare på de vilkår som der er nevnt (punkt 1—7). Hvis lensmannen i et slikt tilfelle ikke kjenner framsyningslokalet, må han foreta besiktigelse først for å avgjøre om lokalet er forsvarlig innredet. For videre eventuelt å kunne kontrollere om de øvrige vilkår oppfylles under forestillingen (at det f. eks. ikke inntas flere tilskuere enn 100, at de i § 7 nevnte slokningsmaterialer er til stede osv.), må lensmannen sette som vilkår for tillatelsen at han får underretning om når forestillingen skal være, dersom søkeren ikke har oppgitt dette nøyaktig allerede i søknaden.

Det må rettes anmodning til formannskap og kommunestyre om å underrette politiet (lensmannen) om gitte tillatelser, så kontroll kan iverksettes.

Forskriftene sondrer mellom 3 klasser av apparater (§ 14). Etter 1 juli 1940 har det vært forbudt å selge apparater som ikke er godkjent av Statens filmtekniske nemnd. Likeledes har eiere av eldre apparater vært forpliktet til å bringe sine apparater i samsvar med de foreskrevne fordringer innen det samme tidspunkt. Ethvert godkjent apparat skal være forsynt med et eget merke som departementet bestemmer. Det er nå utarbeidet slike godkjennelsesmerker. Disse er av messing og er ca. 2 × 3 cm med riksvåpenet i gult og rødt på blå-, grønn- og sortlakkert bunn for henholdsvis apparater av kl. A, B og C. Merkene skal settes på apparatene. For apparater av klasse C (for sikkerhetsfilm) er også Norges elektriske materiellkontrolls merke Ⓝ godtatt som tilstrekkelig og er for tiden det eneste som benyttes.

Arbeidet med godkjennelsen av apparatene ble avbrutt av krigen. Det vil snarest søkes istandbrakt en landsomfattende kontroll ved elektrisitetsvesenets tilsynsavdelinger i Oslo, Arendal, Bergen, Trondheim og Harstad. Departementet bestemmer at filmapparater av kl. A og stasjonære apparater av kl. B skal være påført godkjennelsesmerke innen 1 april 1941. Etter dette tidspunkt kan de ikke lovlig brukes uten å være godkjent. Apparater av kl. B som skal brukes av omreisende kinoer, og som altså kan tillates brukt i lokaler uten eget apparatrom, må være godkjent og påført merke allerede innen 1 januar 1941. Apparater av kl. B som nå ikke er godkjent, må derfor av eieren snarest sendes til Statens filmtekniske nemnds kontroll i Oslo lysverkers laboratorium, Hausmannsgate 16, Oslo, eller til en av de foran nevnte tilsynsavdelinger.

Til betjening av filmapparater av kl. A og B kreves god- 16 novbr.
kjente filmmaskinister med sertifikat fra Statens filmtekniske nemnd (§§ 18 og 22). En rekke sertifikatsøknader er behandlet, og sertifikatene vil om kort tid bli sendt til vedkommende maskinist. Maskinisten må — for at sertifikatet skal være gyldig — henvende seg til nærmeste politikammer eller lensmann og medbringe sertifikatet og et fotografi og få fotografiet innklebet og stemplet. For dette oppkreves ikke noe gebyr.

For en rekke maskinisters vedkommende er det først nødvendig å avholde prøve. Det vil nå bli oppnevnt særskilte prøvenemnder i Kristiansand, Bergen, Trondheim og Tromsø. I Oslo fungerer Statens filmtekniske nemnd som sånn. En forutsetter at de nødvendige prøver vil være avsluttet innen 1 april 1941. Inntil dette tidspunkt blir det derfor ikke å kreve at maskinistene er godkjent (har sertifikat) hverken for A- eller B-apparater.

Forordning *) (Handelsdepartementet) hvorved § 4, punkt 19 novbr.
3, i reglement av 22 januar 1932 for merking av hermetisk nedlagte fiskevarer endres til å lyde så:

Hvis varen er nedlagt i olje: oljesorten — eller oljesortene, hvis blandet olje er anvendt.

Brukes olje av norsk produksjon kan oljesorten betegnes som «Norsk olje» i forbindelse med angivelse av fremstillerens varemerke, som skal være godkjent av Handelsdepartementet. Betingelsen for å bruke betegnelsen «Norsk olje» er at oljen er kontrollert og godkjent av vedkommende hermetikksentral.

Skrivelse fra Justisdepartementet til en sorenskriver, 19 novbr.
hvori uttales at hvor et domssogn omfatter en by og et landdistrikt, bør domstolen betegnes N. N. byrett (skifterett, verjemålsrett osv.) når den behandler saker som vedkommer byen og ellers som N. N. herredsrett (skifterett, verjemålsrett osv.).

Forordning *) om tildeling av rasjonerte 20 novbr.
matvarer og andre særlige varesorter til syke, barn og folk med særlig krevende arbeid.

§ 1. Direktoratet for proviantering og rasjonering får fullmakt til å endre de gjeldende regler og å gi nye bestemmelser om tildeling og fastsettelse av vilkår for tildeling av rasjonerte matvarer og andre særlige varesorter til syke, barn og folk med særlig krevende arbeid, herunder også tildeling av tilleggsrasjoner.

*) Kunngj. 28 november i Lovtid. 1 nr. 21.

20 novbr. § 2. Etter innstilling fra Medisinaldirektoratet kan Direktoratet for proviantering og rasjonering bestemme at attester som en lege har skrevet ut til legitimasjon for tildeling av varer som nevnt i § 1, ikke skal kunne brukes som slik legitimasjon når vedkommende lege antas å ha misbrukt sin adgang til å skrive ut slike attester.

§ 3. Overtredelse av bestemmelser som blir gitt i medhold av forordningen medfører straff og inndraging på den måte som er bestemt i lov nr. 5 av 14 mai 1917 § 8; jfr. Administrasjonsrådets bestemmelser av 19 september 1940.

§ 4. Forordningen trer i kraft straks.

Oslo 20 november 1940.
Forsyningsdepartementet.
Øystein Ravner.
R. J. Fuglesang.

20 novbr. **Forordning** *) om bruk av dun, halvdun, fjær og kapok.

§ 1. Det er forbudt å bruke dun, halvdun, fjær, kapok eller spinnbare tekstilmaterialer av enhver art eller materiale som inneholder slik vare til stopping av sofaputer og løse puter til møblementer.

§ 2. Direktoratet for industriforsyning kan gi utfyllende forskrifter og gjøre unntak fra bestemmelsen i denne forordning.

§ 3. Overtredelse av forordningen og av forskrifter gitt med hjemmel i den medfører straff- og inndragingsansvar på den måte som er bestemt i lov av 14 mai 1917 nr. 5 § 8; jfr. Administrasjonsrådets bestemmelser av 19 september 1940.

§ 4. Denne forordning trer i kraft fra og med 21 november 1940.

Oslo 20 november 1940.
Forsyningsdepartementet.
Øystein Ravner.
R. J. Fuglesang.

20 novbr. **Forordning** *) om omsetning og produksjon av kakao, kokesjokolade og spisesjokolade.

§ 1. Det er forbudt for forhandler å selge eller på annen måte overdra til forbruker kakao og kokesjokolade, som er levert fra fabrikk eller grossist etter 20 november 1940, uten at overdragelsen skjer etter de rasjoneringsregler som blir gitt i medhold av § 2.

*) Kunngj. 28 november i Lovtid. 1 nr. 21.

Likeledes er det forbudt for fabrikk eller grossist å selge 20 novbr.
eller på annen måte overdra til forbruker slike varer etter den nevnte datum. Ved levering av kakao og kokesjokolade til forhandler plikter leverandøren skriftlig og på betryggende måte å gjøre mottakeren kjent med forbudet og at varen er avsendt etter den nevnte datum.

§ 2. Fra den tid Direktoratet for proviantering og rasjonering bestemmer skal kakao og kokesjokolade være undergitt rasjonering etter forskrifter som gis av direktoratet.

§ 3. Framstilling av kakao, kokesjokolade og spisesjokolade kan bare foregå etter tillatelse fra Direktoratet for proviantering og rasjonering.

Fordelingen av produksjonen av de nevnte varer på de enkelte bedrifter foretas av direktoratet etter samråd med sjokoladefabrikkenes produksjonsutvalg.

§ 4. Direktoratet for proviantering og rasjonering kan dispensere fra forbudet i § 1 og sette vilkår for å gi tillatelse etter § 3.

§ 5. Overtredelse av bestemmelser som blir gitt i medhold av forordningen kan medføre straff og inndraging på den måte som er bestemt i lov nr. 5 av 14 mai 1917 § 8, jfr. Administrasjonsrådets bestemmelser av 19 september 1940.

§ 6. Forordningen trer i kraft straks.

Oslo 20 november 1940.
Forsyningsdepartementet.
Øystein Ravner.
R. J. Fuglesang.

Forordning *) om forandring i forskriftene 20 novbr.
om omsetning av norsk ull og om fremstilling av produkter av ull, bomull og cellull.

I. Forskrifter om omsetning av norsk ull og om fremstilling av produkter av ull, bomull og cellull, vedtatt av Administrasjonsrådet 23 juli 1940 kap. IV, post 5, skal heretter lyde slik:

5. Forutsatt at tilførslene av cellull til landet gjør det mulig, skal spinneriene blande inn minst 25 % cellull i alt garn som fremstilles. Innblandingsprosenten må for den enkelte bedrift gjennomsnittlig ikke være lavere enn 33 %.

II. Denne forordning trer i kraft fra og med 21 november 1940.

Oslo 20 november 1940.
Forsyningsdepartementet.
Øystein Ravner.
R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 28 november i Lovtid. 1 nr. 21.

21 novbr. **Forordning** *) om omsetningen av pelsdyrskinn.

§ 1. Omsetning av rå uberedte skinn av platinarev, sølvrev, blårev og mink fra produsent kan bare foregå gjennom Norges Sølvrevavlslags og Norges Platinarevavlslags salgsorganisasjoner i Norge, gjennom A/S Oslo Skinnauksjoner, gjennom autoriserte norske pelsskinngrossister og kommisjonsfirmaer og direkte gjennom utenlandske auksjoner eller ved autoriserte representanter for disse i Norge.

Unntatt herfra er salg fra produsent direkte til personlig forbruker.

Kjøp eller tinging av skinn fra produsent kan de autoriserte firmaer bare foreta på deres faste forretningssted.

Autorisasjon meddeles av Landbruksdepartementet.

§ 2. Landbruksdepartementet kan fastsette nærmere vilkår for retten til å oppnå autorisasjon. Herunder kan bestemmes at norske pelsskinngrossister og kommisjonsfirmaer skal være forpliktet til å dekke en viss andel av sitt kjøp av hvert av de pelsskinnslag disse regler omfatter, gjennom Norges Sølvrevavlslags og Norges Platinarevavlslags salgsorganisasjoner i Norge og A/S Oslo Skinnauksjoner.

§ 3. Det er forbudt å utføre rå uberedte skinn av platinarev (herunder Hovbrender-platinarev), sølvrev, blårev og mink, med mindre det forelegges tollvesenet kvittering for at de i § 4 nevnte eksportavgifter er betalt.

§ 4. Eksportavgifta fastsettes til:

Kr.	1	pr.	skinn av	platinarev (herunder Hovbrender-platinarev)
»	0,40	»	»	sølvrev
»	0,40	»	»	blårev
»	0,20	»	»	mink.

Avgifta innbetales til Omsetningsrådet, Oslo, som gir kvittering som nevnt i § 3.

§ 5. De innkomne avgiftsmidler skal med fradrag av utgiftene ved innkrevning og kontroll gjennom vedkommende oppdretterorganisasjon nyttes til tiltak av almen betydning til fremme av pelsdyravlen og omsetningen av pelsdyrskinn.

§ 6. Oppdretterorganisasjonene avlegger årlig innberetning og regnskap for bruken av avgiftsmidler til Omsetningsrådet som fører tilsyn med at midlene blir brukt i samsvar med formålet.

§ 7. Departementet kan gi nærmere bestemmelser til

*) Kunngj. 4 desember i Lovtid. 1 nr. 22.

gjennomføring av forordningen, herunder om kontrollen med at bestemmelsene overholdes. 21 novbr.

De som antas til å føre denne kontroll, har adgang til når som helst å foreta ettersyn i alle bygninger og lokaler som nyttes av de firmaer som selger, kjøper eller eksporterer skinn og har adgang til å undersøke alle firmaets forretningsbøker og forretningspapirer og til å la oppta beholdning av skinn.

§ 8. Brott mot denne forordning eller mot bestemmelser gitt etter den straffes med bøter inntil kr. 50 000 eller fengsel inntil 3 måneder eller med begge disse straffer.

På samme måten straffes forsøk.

§ 9. Disse bestemmelser trer i kraft straks.

Pelsskinngrossister, kommisjonsfirmaer og representanter for utenlandske auksjoner som nå driver kjøp eller tinging av de pelsskinnslag denne forordning omfatter, kan uten autorisasjon fortsette virksomheten på sitt faste forretningssted til departementet har behandlet søknad om autorisasjon, men likevel ikke utover 7 desember 1940. Søknad om autorisasjon må innsendes straks.

Oslo 21 november 1940.

Landbruksdepartementet.

Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) om norsk idretts organisasjon. 21 novbr.

Med samtykke fra Der Reichskommissar für die besetzten norwegischen Gebiete og med hjemmel i forordning av 28 september 1940 om de konstituerte statsråder, § 3 annet ledd, fastsettes følgende:

§ 1. Det opprettes et Norges idrettsforbund som fellesorganisasjon for norsk idrett.

Departementet for arbeidstjeneste og idrett fastsetter forbundslov for Idrettsforbundet.

§ 2. Norges landsforbund for idrett og Arbeidernes idrettsforbund oppløses; Idrettsforbundet overtar de nevnte forbunds arbeid og oppgaver og deres eiendom etter at gjelden er betalt.

De inntil nå eksisterende særforbund, kretser og distriktslags funksjoner og eiendom overtas av Idrettsforbundet, eiendommen etter at gjelden er betalt. I de tilfelle hvor gjelden er større enn verdien av eiendelene, vil departementet avgjøre om underskuddet skal dekkes av Idrettsforbundet.

*) Kunngj. 4 desember i Lovtid. 1 nr. 22.

21 novbr. De midler som Idrettsforbundet overtar, skal brukes til idrettsformål etter nærmere bestemmelse av Departementet for arbeidstjeneste og idrett.

§ 3. Alle norske idrettslag og alle sammenslutninger med idrettslige formål som ikke går inn under § 2, blir herved tilsluttet Norges idrettsforbund med plikt til å følge forbundslovene. Lagene beholder sin organisasjonsform og fortsetter sin virksomhet som før, og kan ikke oppløses uten samtykke fra departementet.

§ 4. Denne forordning trer i kraft straks.

Oslo 21 november 1940.

Departementet for arbeidstjeneste og idrett.

Axel Stang.

R. J. Fuglesang.

22 novbr. **Forordning** *) om dispensasjon fra bestemmelsene i § 3 i lov av 25 april 1907 nr. 2 om tilveiebringelse av oppgaver til den offisielle statistikk.

Bestemmelsene i § 3 i lov av 25 april 1907 nr. 2 om tilveiebringelse av oppgaver til den offisielle statistikk skal ikke være til hinder for at Statistisk sentralbyrå kan gi jordstyrene en avskrift av de oppgaver i skjemaene for jordbrukstellingen 1939 som viser arealets fordeling på de enkelte vekster for hvert bruk. Jordstyrene skal behandle disse oppgaver konfidentielt. Oppgavene for de enkelte bruk må ikke meddeles til andre myndigheter eller andre personer enn den bruker oppgaven gjelder.

Oslo 22 november 1940.

Finans- og tolldepartementet.

E. Sandberg.

R. J. Fuglesang.

22 novbr. **Forordning** **) (Sosialdepartementet) om vedtekt om stengingstid for utsalsstader i Leirfjord herad, Nordland fylke.

22 novbr. **Forordning** *) (Arbeidsdepartementet) om innskrenkende bestemmelser for ervervsmessig personbefordring med motorvogn innen Åsnes hovedsogn samt Gjesåsen sogn i Åsnes herred, Hedmark fylke.

*) Kunngj. 4 desember i Lovtid. 1 nr. 22.
**) Kunngj. 28 november i Lovtid. 1 nr. 21.

Forordning*) om rasjonering av White Spirit. 23 novbr.

§ 1. *Salgs- og kjøpeforbud.* Det er forbudt forhandler å selge eller på annen måte levere White Spirit uten tillatelse av Direktoratet for industriforsyning. Forhandler kan dog uten slik tillatelse selge til kjøper som var kunde hos selgeren ved denne forordnings ikrafttreden inntil 25 % av kundens normale månedlige forbruk. Det er forbudt uten tillatelse fra direktoratet å kjøpe eller på annen måte erverve mer enn dette kvantum.

Ved hvert månedsskifte skal forhandleren sende melding til direktoratet med opplysning om kjøpernes navn og det kvantum som hver enkelt har fått utlevert i måneden.

§ 2. *Bruksforbud.* Det er forbudt å bruke White Spirit i annen virksomhet enn håndverk og industri. Til transportvirksomhet, motordrift eller koking må White Spirit overhodet ikke benyttes.

§ 3. *Reguleringsbestemmelser.* Direktoratet for industriforsyning kan kreve at forhandler skal avstå White Spirit til annen forhandler når almene hensyn krever det.

§ 4. *Dispensasjon m. v.* Direktoratet for industriforsyning kan gjøre unntak fra forordningen og gi utfyllende bestemmelser.

§ 5. *Straff og inndraging.* Bestemmelsene om straff og inndraging i lov av 14 mai 1917 nr. 5 § 8, jfr. Administrasjonsrådets vedtak av 19 september 1940, kommer til anvendelse ved overtredelse av forordningen eller bestemmelser gitt i medhold av § 4.

§ 6. *Ikrafttreden.* Denne forordning trer i kraft fra 25 november 1940. Samtidig oppheves Administrasjonsrådets vedtak av 28 mai 1940.

Oslo 23 november 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) (Landbruksdepartementet) om tillatelse til å bruke gift til fangst av rovdyr i Gildeskål herred, Nordland fylke. 23 novbr.

Forordning *) (Arbeidsdepartementet) om at det område av Ogndal herred, Nord-Trøndelag fylke, som aktes innlemmet i Steinkjer ladested skal være undergitt lov om bygningsvesenet samt at området skal være underlagt Steinkjer bygningsmyndigheter og bystyre i bygningsvesenets anliggender. 23 novbr.

*) Kunngj. 4 desember i Lovtid. 1 nr. 22.

23 novbr. **Forordning** *) (Forsyningsdepartementet) om forandring i forskriftene av 25 september 1940 om rasjonering og omsetning av mel, brød m. v.

25 novbr. **Forordning** *) (Arbeidsdepartementet) om regulering av og bygningsvedtekter for gnr. 25, bnr. 7, Nøsted i Skoger herred, Vestfold fylke.

25 novbr. **Rundskrivelse** fra Innenriksdepartementet til fylkesmennene om legers skyssgodtgjørelse m. v.

I.

Departementet har mottatt forslag om, at distriktslegene i sine skyssregninger skal kunne føre opp utlegg til telefonsamtaler med de syke, for om mulig å unngå å foreta reise. Det er fremholdt, at staten på denne måte antagelig vil kunne spare atskillig i skyssutgifter.

Departementet har vedtatt forslaget, og distriktslegene kan derfor heretter i sine skyssregninger ta med slike utlegg. Det er imidlertid bare de utlegg distriktslegene har til de enkelte telefonsamtaler, som kan føres opp, ikke også noe av utgiftene ved å holde telefon. Utlegg til telefonsamtaler med pasienter som bor nærmere enn 3 km, kan ikke føres opp.

Ordningen gjelder bare reiser for staten — altså ikke for trygdekasser, kommuner m. v. — og av reisene for staten bare dem som foretas for medisinalvesenet. Den omfatter imidlertid ikke bare reiser til fattige syke, men alle reiser som medisinalvesenet betaler skyssgodtgjørelse for, når samtalene skjer for om mulig å spare skyssutgifter, og dette må opplyses i regningene. Det er selvsagt ikke nødvendig, at samtalen er ført med den syke selv.

Departementet er oppmerksom på, at resultatet av en telefonsamtale kan bli, at distriktslegen finner det nødvendig å reise, slik at staten får å betale utlegget til telefon i tillegg til skyssgodtgjørelsen. Men stort sett skulle en anta, at ordningen — som gjelder forsøksvis og inntil videre — vil kunne medføre noen besparelse.

I de tilfelle resultatet av telefonsamtalen blir, at distriktslegen finner det unødvendig å reise, må han likevel føre tilfellet opp i skyssregningen i fortløpende orden med de tilfelle, da reise er foretatt, og gi de samme opplysninger og skaffe de samme vitnemål som ellers. Den eneste forskjell blir, at intet føres opp under rubrikkene for skyss, men istedet i en rubrikk for seg utlegget til telefon med opplysning om

*) Kunngj. 4 desember i Lovtid. 1 nr. 22.

hva telefonsamtalen gjaldt. Det siste er nødvendig også av 25 novbr.
den grunn, at skyssregulativet gir adgang til å føre opp telefonutgifter som er nødvendige av hensyn til skyssen.

Foruten distriktslegene kan også andre leger, som ville hatt krav på skyssgodtgjørelse av staten for reise, føre opp telefonutlegg som nevnt.

II.

Som uttalt i departementets rundskrivelse av 20 januar 1925 kan fattigvesenet rekvirere legen i sykebesøk på det offentliges kostnad, bare i tilfelle den syke selv eller hans forsørgelsespliktige ikke evner å betale. De som oppebærer alderstrygd anses ikke som trengende legehjelp i henhold til fattigloven i og med at de oppebærer slik pensjon. Skal utgiftene til legehjelp for dem utres av det offentlige, kreves vanlig rekvisisjon fra fattigveseneet, og den kan bare gis hvis de anses trengende.

Kan den syke (eller hans forsørgelsespliktige) bare utre en del av utgiftene, må disse fordeles mellom kommune og stat i forhold til hva kommunen betaler i kostgodtgjørelse og medisin og staten i skyssgodtgjørelse. Kan den syke senere betale noe tilbake av disse utgifter, må beløpet fordeles forholdsmessig mellom kommune og stat.

I foran nevnte rundskrivelse gjorde departementet også oppmerksom på, at det har forekommet, at lege er hentet i sykebesøk på offentlig kostnad ofte langveis fra, uaktet det ingen rimelig grunn var til å hente ham, og at det offentlige derved er blitt påført unødig skyss- og kostgodtgjørelse, og legen betydelig tidsspille. En ba derfor fattigstyrene påse, at det ikke skjer misbruk for så vidt. Departementet minner fattigstyrene om dette, da en også senere har fått klage over, at det er skjedd misbruk. En gjør også oppmerksom på, at kan den syke uten skade reise til legen, må denne ikke hentes på offentlig kostnad. Finner legen det klart, at det ingen rimelig grunn var til å hente ham, bør han underrette vedkommende fattigstyre herom. Ved gjentatte besøk skal nærmere forklaring gis om sykdommens art m. v.

III.

Skyssgodtgjørelsen til faste kontordager utgjør en vesentlig del av statens utlegg til legeskyss.

Etter hvert som kommunikasjonene er blitt bedret, skulle en anta, at det kan være kontordager som ikke lenger er nødvendige. Det kan også være kontordager, til hvilke frammøte av andre grunner er avtatt så meget, at det ikke lenger er rimelig å opprettholde dem. En ber distriktslegene være oppmerksom herpå, og i tilfelle gjøre henvendelse til vedkom-

25 novbr. mende herredstyre med forslag om å sløyfe slike kontordager eller innskrenke dem. Saka sendes gjennom fylket til departementet, som har avgjørelsen i henhold til § 6 i lov om offentlige legeforretninger av 26 juli 1912.

IV.

Fylkeslegen og hr. fylkesmannen anmodes om ved den foreløpige revisjon av skyssregningene å være oppmerksom på, om det er skyssregninger som sammenlignet med regningene fra de andre leger synes uforholdsmessig høye, og i tilfelle ved henvendelse til vedkommende lege eller fattigstyre søke å få utgiftene ned.

V.

I Sosialdepartementets rundskrivelse av 24 februar 1922, jfr. rundskrivelse av 20 januar 1925 og 25 juni 1928 er det gitt en oversikt over de tilfelle da statens medisinalvesen betaler skyssgodtgjørelse. Se videre rundskrivelse av 18 september 1928 (om fordeling), rundskrivelse av 20 april 1931 (vedkommende faste kontordagsreiser), rundskrivelse av 5 april 1938 (vedkommende skyssgodtgjørelse til stedfortreder), rundskrivelse av 10 november 1938 (familieundersøkelser), rundskrivelse av 10 juni 1939 (om halv skyssgodtgjørelse for skolebarnsundersøkelser) og rundskrivelse av 20 juli 1939 (vedkommende reiser til blinde og vanføre).

VI.

Riksrevisjonen har innskjerpet, at de offentlige leger må sette seg inn i og nøye følge rundskrivelser og bestemmelser som er sendt dem.

Rundskrivelsene m. v. må oppbevares samlet. Mangler noen rundskrivelse i legens arkiv, vil den kunne fås ved henvendelse til Innenriksdepartementets 2 medisinalkontor.

Rundskrivelser og andre skrivelser av interesse for øvrig til og med 1935 i «Norsk Medisinallovgivning».

I en del tilfelle skal legene sende særskilte reiseregninger til vedkommende departement gjennom fylket, således for reiser i anledning av tilsyn med pleiebarn (Sosialdepartementets 3 sosialkontor), for tilsynsreiser til blinde og vanføre som er tilstått understøttelse i henhold til lov om tilsyn med blinde og vanføre av 16 juli 1936 (Sosialdepartementets 2 trygdekontor), for reiser i henhold til lov om vanføre av 19 juni 1936 (Innenriksdepartementets 3 medisinalkontor), for reise til møte i bygningsråd (Arbeidsdepartementets bygningskontor).

VII. 25 novbr.

Riksrevisjonen har innskjerpet, at legene når de setter opp sine skyssregninger nøye må følge skyssregulativet. Dette er inntatt i Norsk lovtidend 1 avdeling, som de offentlige leger får tilsendt. Gjeldende regulativ er av 23 juli 1926 med endringer av 8 juli 1927, 13 juni 1930, 26 juni 1931, 30 juni 1932, 29 mai 1936, 3 juni 1938 og 25 september 1940.

Riksrevisjonen har også uttalt, at det er ønskelig, at legene bruker skjema til sine reiseregninger.

Rundskrivelse fra Innenriksdepartementet. 25 novbr.

Om fordeling av skyssgodtgjørelse mellom staten og trygdekassen.

Regler og tariffer for lege-, tannlege- og jordmorhjelp til syketrygdede av 15 desember 1939 bestemmer i litra E, punkt 7, om fordeling av skyssgodtgjørelsen:

«Når legen på en og samme reise har foretatt sykebesøk for trygdekasse og reise for hvilken han har krav på skyssgodtgjørelse av det offentlige, blir skyssgodtgjørelse å fordele på de forskjellige forretninger med en like part på hver forretning. Dog må ved slik fordeling kassen ikke belastes større utgift enn om det var foretatt særskilt reise.»

Det er den samlede skyssgodtgjørelse for hele reisen som skal fordeles. Fordeling av kostgodtgjørelsen mellom trygdekassen og staten blir det ikke spørsmål om, da trygdekassen ikke betaler kostgodtgjørelse.

Ifølge punkt 6 i samme litra betaler trygdekassen bare skyssgodtgjørelse for selve avstiget, dersom sykebesøket skjer leilighetsvis etter en under en reise mottatt rekvisisjon. Blir derimot legen på reise for trygdekassen kalt i sykebesøk eller annen forretning som det offentlige skal betale skyssgodtgjørelse for, blir skyssgodtgjørelsen å fordele på vanlig måte mellom trygdekassen og staten.

Skjer sykebesøket under fast kontordagsreise, betaler kassen skyssgodtgjørelse for det antall km som legen reiser ekstra i anledning av sykebesøket.

Det er antatt, at hver syk som tilses regnes som en forretning, selv om det gjelder syke i samme husstand.

Legene må i sine skyssregninger til trygdekassen og det offentlige opplyse på hvilken måte fordelingen er foretatt. Regningene må forsynes med vitnemål om, at det ikke har latt seg gjøre å forene reiser for det offentlige og trygdekassen (herunder mantallstrygden og fiskerilegetjeneste) i større utstrekning enn skjedd, og at fordeling er foretatt mellom trygdekassen og det offentlige i de tilfelle legen på samme reise har utført forretning for trygdekassen og det offent-

25 novbr. lige. Slik erklæring må gis også i særskilte regninger, f. eks. for reiser i anledning av tilsyn med pleiebarn og av blinde og vanføre. Når unntaksvis privatleger sender regning over skyssgodtgjørelse på staten, må samme vitnemål gis.

26 novbr. **Forordning** *) om transport med lastebiler.

§ 1. Transportutvalget kan bestemme at eier, besitter eller bruker av lastebil, som er registrert i politidistriktet eller som beror der, skal anmelde bilen til utvalget eller til den dette gir fullmakt.

Når transportutvalget bestemmer det, plikter eier, besitter eller bruker å gi utvalget eller den dette gir fullmakt, opplysninger om rådighetsforhold, lasteevne, trekk-kraft, drivstofforbruk og andre omstendigheter som kan ha betydning for bilens utnyttelse og transportkapasitet.

§ 2. Transportutvalget kan bestemme at lastebilfører som kjører innen eller fra politidistriktet, skal transportere de varer som utvalget eller den dette bemyndiger, gir anvisning på.

Transportutvalget kan også treffe bestemmelse om at bilføreren ved kjøring ut av politidistriktet skal ta med returlast etter anvisning av utvalget eller den dette gir fullmakt.

§ 3. Transportutvalget kan bestemme:

1. Enhver som vil sende last med bil innen eller fra politidistriktet, skal anmelde lasten på forhånd til utvalget eller til den dette gir fullmakt.
2. Enhver som har last å sende eller som venter å motta last, plikter å gi opplysninger til utvalget eller til den dette gir fullmakt om nåværende og fremtidig transportbehov.

§ 4. Transportutvalget kan bestemme at eier av lastebil eller den som utfører transporten, skal betale avgift til dekning av omkostningene med transportformidlingen. Transportutvalget fastsetter avgiften til en bestemt prosent av kjøreprisen (innkjørt bruttobeløp).

§ 5. Direktoratet for industriforsyning kan gi utfyllende og supplerende bestemmelser.

§ 6. Bestemmelser av transportutvalget i medhold av §§ 1—4 er ikke gyldige før de er godkjent av Direktoratet for industriforsyning. Direktoratet kan når som helst endre eller oppheve de bestemmelser det har godkjent.

§ 7. Transportutvalgene skal overta regulering og kontroll med kjøreprisene etter nærmere bestemmelser av Prisdirektoratet.

*) Kunngj. 4 desember i Lovtid. 1 nr. 22.

§ 8. Overtredelse av bestemmelser som gis i medhold av §§ 1—4, straffes med bøter eller fengsel i inntil 6 måneder eller med begge deler. 26 novbr.

§ 9. Administrasjonsrådets forskrifter om transport med lastebiler av 28 august 1940 oppheves. Bestemmelser som er gitt i medhold av forskriftene, skal gjelde inntil de blir opphevet eller endret ved bestemmelser etter denne forordning.

Oslo 26 november 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) om endringer i bestemmelsene av 12 september 1940 om rasjonering av såpe. 26 novbr.

§ 1. I Forsyningsdepartementets bestemmelser av 12 september 1940 gjøres følgende endringer:

Punkt 1 tredje avsnitt, skal lyde:

«Unntatt fra rasjoneringen er:

a. Vaskemidler som inneholder inntil 5 % fettsyrer. Vaskemidler som hovedsakelig består av en oppløsning eller emulsjon av såpe er dog i alle tilfelle undergitt rasjonering.
b. Medisinske såper som selges fra apotek.»

Punkt 6, annet avsnitt, utgår.

§ 2. Overtredelse av bestemmelsene under § 1, av Forsyningsdepartementets bestemmelser av 12 september 1940 og av bestemmelser gitt i medhold herav fører med seg straff og inndragning på den måte som er bestemt i lov nr. 5 av 14 mai 1917, jfr. bestemmelse av 19 september 1940.

§ 3. Forordningen trer i kraft straks.

Oslo 26 november 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) om omsetning og produksjon av kaffetilsetninger og kaffeerstatninger. 27 novbr.

§ 1. Det er forbudt for forhandler å selge eller på annen måte overdra til forbruker varer som er bestemt til kaffetilsetning eller kaffeerstatning og som er levert fra produsent eller grossist etter 29 november 1940, uten at overdragelsen

*) Kunngj. 4 desember i Lovtid. 1 nr. 22.

27 novbr. skjer etter de rasjoneringsregler som blir gitt i medhold av § 2.

Likeledes er det forbudt for produsent eller grossist å selge eller på annen måte overdra til forbruker slike varer etter den nevnte datum. Ved levering av kaffetilsetning eller kaffeerstatning til forhandler plikter leverandøren skriftlig og på betryggende måte å gjøre mottakeren kjent med forbudet og at varen er avsendt etter den nevnte datum.

§ 2. Fra den tid Direktoratet for proviantering og rasjonering bestemmer skal varer som er bestemt til kaffetilsetning eller kaffeerstatning være undergitt rasjonering etter forskrifter som gis av Direktoratet for proviantering og rasjonering.

§ 3. Framstilling av kaffetilsetninger og kaffeerstatninger kan bare foregå etter tillatelse fra Direktoratet for proviantering og rasjonering.

§ 4. Direktoratet for proviantering og rasjonering kan dispensere fra forbudet i § 1 og sette vilkår for å gi tillatelse etter § 3.

§ 5. Overtredelse av bestemmelser som blir gitt i medhold av denne forordning kan medføre straff og inndragning på den måte som er bestemt i lov nr. 5 av 14 mai 1917 § 8, jfr. Administrasjonsrådets bestemmelser av 19 september d. å.

§ 6. Forordningen trer i kraft straks.

Oslo 27 november 1940.
Forsyningsdepartementet.
Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

27 novbr. **Forordning** *) (Politidepartementet), hvorved § 3, avsnitt b, i bestemmelsene om apparater til framsyning av kinematografbilder av 20 februar 1939 endres til å lyde så:

§ 3, b. Den filmen som er i apparatet, må være sluttet inne i ildsikkert magasin. Apparatet må ikke kunne settes i drift uten at den øvre magasindør er lukket. Statens filmtekniske nemnd kan dog gjøre unntak fra denne bestemmelse, såfremt tilstrekkelige sikkerhetsåtgjerder er til stede for øvrig. Åpningene i magasinet til innsetting og uttaking av filmen må ha munnstykker med dobbelte tettsluttende slokkingsvalser eller annen like god anordning.

*) Kunngj. 4 desember i Lovtid. 1 nr. 22.

Forordning *) (Sosialdepartementet), hvorved fastsettes: 27 novbr.
Forskrifter nr. 1 om trygd mot arbeidsløshet.

I. Regler for inn- og utmelding av trygdede.

1. Syketrygdlovens regler om inn- og utmelding gjelder på tilsvarende måte når intet annet følger av bestemmelsene i punkt 2, 3 og 4 nedafor.
2. Arbeidsgiveren skal melde en arbeidstaker som blir eller kan bli pliktig til trygd mot arbeidsløshet til arbeidsstedets trygdekasse, jfr. syketrygdlovens § 7, også om arbeidstakeren oppfyller plikten til syketrygd:
   a. ved frivillig medlemskap,
   b. ved medlemskap av syketrygden for fiskere (manntallstrygden), eller
   c. ved medlemskap av godkjent sykekasse, jernbanesykekasse eller vikarkasse.

   Når plikten til arbeidsløshetstrygd slutter, skal arbeidsgiveren sende utmelding til arbeidsstedets trygdekasse.
3. Skifter en arbeidstaker yrke eller lønn hos samme arbeidsgiver og er eller kan dette være av betydning for plikten til trygd mot arbeidsløshet, jfr. forordning om trygd mot arbeidsløshet § 1, skal arbeidsgiveren melde endringen til trygdekassa på arbeidsstedet innen en uke.
4. Arbeidsgivers inn- og utmelding til trygdekasse av arbeidstakere som går inn under forordning om trygd mot arbeidsløshet, skal skje skriftlig så vidt mulig felles for syketrygd og arbeidsløshetstrygd og på skjema fastsatt av sjefen for Sosialdepartementet. Det samme skal gjelde arbeidsgivers melding om endring i yrke eller lønn (jfr. punkt 3 ovafor og syketrygdlovens § 7, punkt 9).

II. Betaling av stønad ved driftsinnskrenkning.

1. En trygdet får delvis dagpenger med eventuelt barnetillegg når han har kortere arbeidstid enn vanlig og tilsvarende mindre arbeidsinntekt på grunn av driftsinnskrenkning som skyldes mangel på arbeid (korttidsarbeid).

   Stønad betales bare til trygdede som vanlig har full sysselsetting i vedkommende bedrift.

   Stønad betales ikke når driftsinnskrenkningen skyldes en regelmessig tilbakevendende arbeidsmangel (sesonginnskrenkning).
2. For å få stønad ved korttidsarbeid må en trygdet fylle

*) Kunngj. 4 desember i Lovtid. 1 nr. 22.

27 novbr. vilkåret i forordningen om trygd mot arbeidsløshet § 6, jfr. § 44. Slik stønad skal ikke betales for de 12 første dager under korttidsarbeidet, søndager ikke medregnet. Videre må den tapte arbeidstid for den trygdede sammenlagt svare minst til ventetida for ham etter forordningens § 8.

3. Stønad og arbeidsinntekt (tilfeldig arbeidsinntekt regnet med) må for kalenderuka ikke komme over
   a. den høyeste stønad den trygdede ville oppnådd for full arbeidsløshet med tillegg av en halvpart — og heller ikke over
   b. 80 % av den inntekt som er lagt til grunn ved klasseføringen.

   Direktoratet for arbeidsformidling og arbeidsløshetstrygd kan gjøre mindre avvik fra disse begrensninger ved fastsetting av stønadstabeller.
4. Blir det ved driftsinnskrenkning gjennomført regelmessig ombytte slik at de trygdede har arbeid vekselvis, eller blir det arbeidet fullt noen dager med hel stans andre dager, skal en ved utregning etter punkt 3 legge til grunn den gjennomsnittlige ukefortjeneste i perioden (arbeids- og ledighetsperiode sammenlagt).
5. Stønaden ved korttidsarbeid må sammenlagt for året ikke overstige det beløp den trygdede kunne fått i samme år om han var helt arbeidsløs. Delvis stønad blir i forhold til reglene i forordningen om trygd mot arbeidsløshet § 7 å regne om i tilsvarende kortere tid for full stønad.
6. Stønad må ikke gis før det gjennom arbeidsformidlingen er brakt på det rene at den trygdede ikke kan skaffes supplerende eller fullt arbeid som passer for ham i kommunen eller de kommuner som hører til samme arbeidsdistrikt. Heller ikke må stønad gis dersom den trygdede kan skaffes varig arbeid i sitt fag i andre deler av landet.
7. Lederen for arbeidsformidlingen i trygdekommunen kan innen rammen av forordning om trygd mot arbeidsløshet § 15 pålegge trygdet som mottar delvis stønad, strengere meldeplikt enn den som ellers gjelder i kommunen.
8. Arbeidsgiveren skal innen 1 uke gi melding til arbeidsløshetstrygden i kommunen om grunnen til korttidsarbeidet, hvilke personer det omfatter, hvorledes korttidsarbeidet vil bli gjennomført, reduksjon av arbeidsfortjenesten og hvor lenge innskrenkningen antas å vare.

III. Om møte i arbeidsløshetsnemnda, melding om avgjerd m. v.

1. Formannen i nemnda fastsetter tid og sted for møte og sørger for at medlemmer eller i tilfelle forfall varamenn

blir innkalt. Innkallingen bør inneholde opplysning om de saker som skal behandles. 27 novbr.

Medlemmene av nemnda og eventuelt tilkalte målsmenn skal ha høve til å gjøre seg kjent med saksdokumentene før møtet.

Er ikke forretningsføreren i trygdekassa leder av arbeidsformidlingen i kommunen, skal han varsles til møtene. Forretningsføreren plikter å møte fram hvis det på møtet skal behandles noen sak om plikt til trygd mot arbeidsløshet, se neste punkt.

2. Formannen leder forhandlingene. Gjelder saka spørsmål om trygdeplikt etter forordning om trygd mot arbeidsløshet § 1, trer forretningsføreren i trygdekassa inn som formann.

Behandling i nemnda er gyldig når tjenestegjørende formann og minst to medlemmer hvorav en representant for arbeidstakerne og en for arbeidsgiverne er til stede.

3. Formannen sørger for at det blir ført møtebok, som skal inneholde opplysninger om hvilke medlemmer og målsmenn møter, de saker som er behandlet, de framlegg som er gjort, og mulig avgjerd som formannen tar i møtet, se neste punkt.

Ved slutten av møtet skal det som er ført inn leses opp. Alle medlemmer skriver under møteboka.

4. Når det har vært fore saker som er gjenstand for anke, skal formannen snarest mulig og senest innen 2 dager ta avgjerd i saka, og sende skriftlig melding om avgjerda til den som denne gjelder med opplysning om adgangen til anke og fristen for anke, jfr. forordningens § 29.
5. Medlemmer av arbeidsløshetsnemndene og målsmenn kan med godkjenning av direktoratet få godtgjort utlegg til skyss på billigste måte når reiselengden fram og tilbake overstiger 20 km. Direktoratet kan også samtykke i dekning av utlegg til kost når fraværet ved slik reise er minst 10 timer.
6. Såfremt forretningsføreren i trygdekassa ikke skjøtter arbeidsformidlingen i kommunen, skal han sende melding til formidlingen når han under tvil har tatt avgjerd som går ut på at det ikke foreligger plikt til arbeidsløshetstrygd.

IV. Om styre for og forvaltning av de stedlige arbeidsløshetsfond.

1. Lederen for arbeidsløshetstrygden i kommunen skal være styrer av det stedlige arbeidsløshetsfond.
2. Fondets kassebeholdning skal i alminnelighet ikke være

27 novbr.

større enn nødvendig for å dekke de utgifter som fondet sannsynlig vil få i løpet av nærmeste uke. Midler ut over dette beløp skal settes i bank. Direktoratet kan for det enkelte fond påby at midlene skal deles på flere banker, eller at det gjøres andre endringer i plaseringen.

3. Bankbeholdning ut over det en antar vil bli brukt i løpet av nærmeste 6 måneder, kan settes i norske stats- eller statsgaranterte obligasjoner.

   Direktoratet kan gi nærmere direktiver for plasering av midler i slike obligasjoner.

4. Fondets styrer skal i alminnelighet unngå å selge fondets obligasjoner, men skal i tilfelle søke å få tatt opp midlertidige lån på dem i bank eller i Riksreservefondet.

   Salg av obligasjoner krever samtykke av direktøren for arbeidsløshetstrygden.

5. Får det stedlige arbeidsløshetsfond i løpet av et regnskapsår utilstrekkelige midler til å greie stønads- og administrasjonsutgifter, kan fondet få midlertidig lån av Riksreservefondet. Søknad om midlertidige lån sendes direktoratet med de oppgaver og opplysninger direktøren for arbeidsløshetstrygden bestemmer.

   Lån eller deler av lån som ikke blir avregnet etter punkt 6, skal i alminnelighet være betalt tilbake innen 1 år etter regnskapsårets slutt.

6. Tilskott fra Riksreservefondet etter forordning om trygd mot arbeidsløshet § 24, første ledd, betales etter utgangen av hvert regnskapsår. Mulig lån etter punkt 5 avregnes i tilskottet.

V. Om regnskap, kontroll m. v. for de stedlige arbeidsløshetsfond.

1. Trygdekassa fører regnskapet for det stedlige arbeidsløshetsfond.
2. Arbeidsløshetsfondet har samme regnskapsår som syketrygden, se lov om syketrygd § 38, 1. Kassaboka skal ikke holdes åpen for posteringer utover den dagen da regnskapsåret slutter.

   I regnskapsoppgjøret skal inntekts- og utgiftsrestanser til arbeidsløshetsfondet tas med etter samme prinsipper som i regnskapsoppgjøret for syketrygden.

   Rikstrygdeverket gir nærmere regler for regnskapsføringen (jfr. lov om syketrygd § 38, 3).

3. Fristene for regnskapsavlegging, revisjon og innsending er som for syketrygden, se lov om syketrygd § 38, 4 og 5.

   Formannen skal innen 3 måneder etter at regnskapsåret er slutt legge fram for arbeidsløshetsnemnda utdrag av regnskapet for det stedlige arbeidsløshetsfond. Et

eksemplar av regnskapsutdraget sendes til direktoratet og et til Rikstrygdeverket sammen med regnskapsutdraget for syketrygden. 27 novbr.

Sosialdepartementet fastsetter skjema for regnskapsutdrag etter forslag fra Rikstrygdeverket.

4. Revisor for trygdekassa reviderer arbeidsløshetsfondets regnskap etter fastsatt instruks.
5. Rikstrygdeverkets inspektører er inspektører også for arbeidsløshetstrygden. Rikstrygdeverket sender avskrift av inspeksjonsmeldingene til distriktskontoret for arbeidsformidling og til direktoratet.
6. Rikstrygdeverket foretar sluttkontrollen av regnskapet for arbeidsløshetsfondet. Melding om regnskapsgjennomgåingen skal sendes direktoratet.

I tilfelle av tvist om godkjenning av et regnskap eller enkelte deler av dette, tar direktøren for arbeidsformidlingen og arbeidsløshetstrygden endelig avgjerd.

VI. Statistiske oppgaver.

1. For hvert stønadstilfelle i arbeidsløshetstrygden skal trygdekassene fylle ut et utbetalingskort. Skjema for utbetalingskort fastsettes av direktoratet.

Kortene for de stønadstilfelle som er avsluttet i kvartalet skal — etter at innholdet summarisk er ført over på vedkommende medlemskort — sendes inn til direktoratet innen 2 uker etter at kvartalet er slutt.

2. Trygdekassa skal utarbeide årlig medlemsoppgave for arbeidsløshetstrygden i kommunen. Oppgaven skal sendes inn til Rikstrygdeverket sammen med arbeidsløshetsfondets årsregnskap. Skjema for medlemsoppgaven fastsettes av direktoratet etter samråd med Rikstrygdeverket.
3. Trygdekassa skal gi oppgave over arbeidsløshetsfondets stilling ved utgangen av hver måned. Oppgavene sendes i to eksemplarer til distriktskontoret (fylkesmannen, avd. arbeidstiltak) innen to hverdager etter at måneden er slutt.
4. Den månedlige arbeidsmelding (til sysselsettingsstatistikken) sendes i to eksemplarer til distriktskontoret (fylkesmannen, avd. arbeidstiltak) innen to hverdager etter at måneden er slutt, jfr. forskrifter om arbeidsformidling av 8 oktober 1940, punkt 6.
5. For øvrig utarbeider og sender trygdekassene de oppgaver og opplysninger om arbeidsløshetstrygdede, stø-

27 novbr. nadstilfelle, fondets økonomiske stilling og utsikter m. v. som direktoratet bestemmer.

6. Rikstrygdeverket utarbeider arbeidsløshetstrygdens regnskaps- og medlemsstatistikk i samråd med direktoratet.

VII. Overgangsregel.

Direktoratet for arbeidsformidling og arbeidsløshetstrygd kan inntil videre ta opp til endelig avgjerd ankesak som etter § 29, punkt 2, i forordningen om trygd mot arbeidsløshet hører inn under distriktskontoret for arbeidsformidling.

27 novbr. **Forordning** *) (Landbruksdepartementet), hvorved bestemmes at lov nr. 15 av 9 juni 1939 om endring i lov av 4 juli 1919 om innskrenking i adgangen til å slippe hingster, graokser, geitebukker og graværer på beite, settes i kraft fra 1 januar 1941.

28 novbr. **Forordning** *) (Landbruksdepartementet), hvorved fastsettes:

Tilleggsbestemmelser til forskriftene av 12 september 1940 om trikinose.

§ 1. I fylkene Østfold, Akershus, Hedmark, Opland, Buskerud og Vestfold pålegges det eiere eller besittere av pelsdyr i fangenskap ved pelsingen høsten og vinteren 1940—41 å sende stedets distriktsdyrlege materiale av hvert kadaver av pelsdyr til undersøkelse for trikinose. Det tas en prøve av en sukkerbits størrelse enten av mellomgulvet, av tyggemusklene eller hele strupehodet. Distriktsdyrlegene kan tilsies til å ta prøvene eller plikter å gi nærmere veiledning herom og skal samle og sende materialet, merket for hver pelsdyrfarm, til Norges veterinærhøgskole, Instituttet for næringsmiddelkontroll, hygiene og rettsmedisin.

§ 2. I hele riket pålegges det eiere eller besittere av pelsdyr i fangenskap:

a. Helt å gjennomkoke — i minst 2½ time — alle skrotter og organer av pelsdyr som brukes til mat for dyr. Hvis skrotter og organer ikke brukes til slik mat skal de straks brennes.
b. Å iverksette utryddelse av rotter i og omkring pelsdyrfarmen.

§ 3. Fra en grisebesetning som er å anse som smittet av trikinose er det i hele riket, med unntak av de 3 nordligste fylker, forbudt å bruke i egen husholdning som mat for folk eller som mat for dyr flesk, kjøtt, organer og tilberedte kjøtt- og fleskevarer som helt eller delvis stammer fra griser som

*) Kunngj. 4 desember i Lovtid. 1 nr. 22.

heretter slaktes, med mindre slaktet som varene stammer fra er trikinundersøkt i samsvar med § 4 i Landbruksdepartementets forskrifter om trikinose av 12 september 1940. 29 novbr.

§ 4. Veterinærdirektøren bemyndiges til å gi nærmere regler om gjennomføringen av denne forordning og til å dispensere fra den.

§ 5. Denne forordning trer i kraft 2 desember 1940.

§ 6. Overtredelse av forordningen og de bestemmelser som gis i medhold av den, er straffbar etter § 27 i lov av 14 juli 1894 med tilleggslover om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer og straffelovens §§ 339 og 357.

Forordning *) om skjønn i forbindelse med visse tiltak som berører fast eiendom. 29 novbr.

§ 1. Krever tysk myndighet avstått rådighet over fast eiendom, kan eieren begjære skjønn over verdien av det som blir tatt.

Fører tysk tiltak ellers med seg skade på fast eiendom, kan eieren begjære skjønn over skaden. Dette gjelder ikke skade som skyldes krigshandling.

Skjønn kan også begjæres av Innenriksdepartementet.

For slike skjønn som bare er veiledende, gjelder bestemmelsene i skjønnsloven av 1 juni 1917 med de endringer som følger av denne forordning eller annen særskilt bestemmelse.

§ 2. Begjæres skjønn av annen enn Innenriksdepartementet, behandles ingen som motpart, men herreds- eller byretten skal underrette departementet om begjæringen. Departementet har rett til å opptre i saken og kan nedlegge påstander, føre bevis og annet.

§ 3. Antallet av skjønnsmenn skal være to. Utskytning finner ikke sted.

Forretningen berammes med en frist som fastsettes etter samråd med departementet (Sentralkontoret). Skjønnsbegjæringen meddeles saksøkte og partene innkalles på den måte bestyreren bestemmer. Når omstendighetene gjør det ønskelig, kan bestyreren også bestemme at forretningen skal fremmes uten varsel til saksøkte.

§ 4. Blir det krevd skal verdsettelse foretas særskilt for bygninger, jord, skog og særlige tinglige rettigheter m. v.

Krever Innenriksdepartementet eller eier det, skal skjønnet istedenfor verdien eller skaden taksere det årlige avsavn.

Skjønnet kan også forlanges avgitt under den forutsetning at skadelidte får annen bygning, jord, skog eller lignende som hel eller delvis erstatning.

*) Kunngj. 16 desember i Lovtid. 1 nr. 23.

29 novbr. Skjønnet kan forlanges avgitt alternativt etter § 1 eller nærværende paragrafs annet ledd.

§ 5. Overskjønn kan ikke forlanges.

§ 6. Statskassen bærer de utgifter som etter lovgivningen er forbundet med skjønnssaken. Utgifter til juridisk bistand erstattes ikke.

Skjønnet kan pålegge den private rekvirent helt eller delvis å bære omkostningene, dersom skjønnet finner at det på grunn av sakens ubetydelighet eller av andre særlige grunner var urimelig å begjære skjønn.

§ 7. Denne forordning trer i kraft straks.

Oslo 29 november 1940.

Innenriksdepartementet.

Hagelin.

R. J. Fuglesang.

29 novbr. **Forordning** *) (Handelsdepartementet), hvorved fastsettes:

Vedtekter for Norges clearinginstitutt.

§ 1. Norges clearinginstitutt skal ha sitt sete i Oslo.

§ 2. Clearinginstituttet har til oppgave å foreta de rettshandler og andre forføyninger som i henhold til clearing- og bankavregningsavtaler påligger det ved avregning av betalingsforpliktelser, samt å vareta de rettigheter som tilkommer det like overfor utenlandske clearinginstitusjoner og nasjonalbanker.

Clearinginstituttet skal føre de enkelte clearingkonti, foreta overførsler og avregninger og forvalte de beløp som blir innbetalt til instituttet for regning av utenlandske clearinginstitusjoner og nasjonalbanker.

De konti som føres i Clearinginstituttet, forrentes ikke. Instituttet har rett til å oppkreve et clearinggebyr til dekning av sine omkostninger. Gebyrets størrelse fastsettes av Handelsdepartementet.

§ 3. Det i forordningen om opprettelse av Norges clearinginstitutt av 6 november 1940 nevnte Clearingråd oppnevnes av Handelsdepartementet, som bestemmer medlemmenes antall. Clearinginstituttets direktør har å forelegge for Clearingrådet alle clearingtekniske og andre spørsmål av prinsipiell art og skal holde Clearingrådet underrettet om instituttets arbeid, de forskjellige clearingers stilling m. v.

§ 4. Til å overvåke Clearinginstituttets forretninger oppnevner Handelsdepartementet blant Clearingrådets medlem-

*) Kunngj. 16 desember i Lovtid. 1 nr. 23.

mer et utvalg på 3 personer. Instituttets daglige virksomhet 29 novbr.
ledes av en direktør med bistand av to kontorsjefer.

Clearinginstituttets direktør og kontorsjefer ansettes av Handelsdepartementet, som utferdiger instrukser for dem. De øvrige funksjonærer ansettes av direktøren sammen med det foran nevnte kontrollutvalg. Disse ansettelser må godtas av Handelsdepartementet. Funksjonærenes lønn må godkjennes av Finansdepartementet.

§ 5. Clearinginstituttet forpliktes rettslig ved underskrift av en av de dertil berettigede funksjonærer sammen med en kontrasignatur, overensstemmende med Handelsdepartementets bestemmelse.

§ 6. Regnskapsåret løper fra 1 juli—30 juni. Ved utløpet av hvert kvartal skal instituttet sette opp en regnskapsoversikt, og ved regnskapsårets slutt et avsluttet årsregnskap med beretning om årets virksomhet. Revidert regnskap og beretning innsendes til Handelsdepartementet.

§ 7. Clearinginstituttets oppløsning skjer gjennom forordning av Handelsdepartementet. Den formue instituttet måtte ha ved oppløsningen, inngår i statskassen.

§ 8. Denne forordning trer i kraft straks.

Forordning (Innenriksdepartementet), hvorved den kom- 30 novbr.
munale inndelingsgrensen mellom U v d a l o g N o r e herreder, Buskerud fylke, fastsettes således:

Herredsgrensen mellom Uvdal og Nore herreder begynner, regnet sørfra, i Lufsjaa i sammenstøtet med fylkesgrensen Telemark—Buskerud. Fra nordligste vik på vannet går grensen i nord-østlig retning over l. Lufsjøen 1214 slik at den største del av vannet blir liggende i Uvdal, og videre til et delemerke ca. 90 m sønnafor det mest markerte skar i Snogrøve. Videre går grensen omtrent i samme retning til Veavassoset, idet den støtter seg til følgende grensemerker:

1) Hugget x i — og opplagte steiner på en stor stein sønnenfor nedre del av Snogrøve omtrent i skogkanten.

2) Hugget x i — og opplagte steiner på berg ca. 250 m fra Veavassoset og ca. 100 m sønnenfor liten myrkulp.

Fra Veavassoset går grensen rettlinjet til toppen av Skjenhovd (1019) og videre i rett linje og i mer nordlig retning til toppen av Birgitshøvde, idet den passerer Svartevasselva ved Kuvad.

Fra Birgitshøvde fortsetter grensen i samme retning ut i Fønnebøfjorden som den videre følger midtfjords østover til Uvdalselvi, og videre langs denne elvs djupål inntil sammenløpet med Smådøla.

30 novbr. Grensen følger Smådøla til ca. 200 m nedenfor denne elvs sammenløp med Solheimsbekken. Herfra følger grensen et gjerde ca. 250 m fram til Solheimsbekken, hvis hovedløp danner grensen til et bekkedele ca. 300 m nord-nordøst for søre Solheimsroi seter.

Fra dette bekkesammenløp følger grensen ryggen av høydedraget vest Solheimsskaret til toppen av Solheimsskarnatten (også benevnt Skriunattin), hvorfra den følger ryggen nordenfor natten etter vannskillet opp til toppen av Heisnatten 1202 hvor varde er oppsatt. Grensen går videre i rett linje til en varde i nordhelling av Heisnatten, videre omtrent samme retning til varde ved Gutusetbekken ca. 70 m nedenfor det sted hvor stien til Sjåbuseter—Skåleseter går over bekken. Herfra følger grensen Gutusetbekken ned til Tunhøvdfjorden som den følger midtfjords nordover til et punkt øst for Neskulten. Her bøyer grensen sør-sørvest og går rettlinjet over Neskulten 841 til trigonometrisk varde på Sveinsnuten 1155, videre i retning sørvest i rett linje til Storbekkens utløp fra Gamskartj. 1089, herfra rettlinjet i nordvestlig retning til Voggehovde 1135, videre i mer nordlig retning til Farhølbekken, som den treffer ca. 400 m ovenfor dens utløp i Tunhøvdfjorden regnet etter oppdemmet vannstand. Grensen følger videre Farhølbekken ned i Tunhøvdfjorden til en høl, som kalles Farhøl, hvorfra den følger djupålen til Torkelsbuoset, og videre nordre bredd til Storodden forbi Torkelsbuoset, ca. 600 m nord-nordvest ø. gård Torkelsbuoset. Herfra følger grensen Pålsbufjordens midtlinje til rett ut for Åsodden, hvor den vinkler inn til land og følger nord-østre bredd av Pollen helt fram til utløpsosen fra Røyrtjernene, dog således at Storholmen blir liggende i Nore.

Grensen går videre midt etter Røyrtjernene og etter Rambergåi til ca. 250 m nedenfor Rambergvatnets utløpsos. Her bøyer grensen nord-vestover til en homp i Halldalsokslis sørøstskråning, og fortsetter i noe mer vestlig retning over høyde 1057 og støter i høyde 1066 sammen med herredsgrensen mot Ål.

De i grensebeskrivelsen understrekne navn og anførte høydetall er å finne på gradteigskartene: Dagali, Tunhovd og Nore, samtlige av trykk 1938.

2 desbr. **Forordning** *) om gjennomføring av arbeidstiltak i kampen mot arbeidsløsheten.

Med hjemmel i § 3 i forordningen om de konstituerte statsråder av 28 september 1940 (Forordningstidend for de

*) Kunngj. 16 desember i Lovtid. 1 nr. 23.

besatte norske områder s. 21) er med samtykke fra Reichs- 2 desbr.
kommissar for de besatte norske områder gitt følgende forordning:

§ 1. Til gjennomføring av særlige arbeidstiltak og for å bekjempe arbeidsløsheten kan for inneværende termin 1940—41 av statsmidler nyttes inntil 40 mill. kroner.

Midlene kan nyttes til arbeider for statens regning eller til arbeider for regning av fylker, kommuner eller private, herunder samfunnsnyttige foreninger, når arbeidene er egnet for formålet. I første rekke kommer arbeider som utføres for kommunenes regning.

Støtte kan gis som tilskott, lån, garantier e. l.

Framstilling av handelsvarer eller utføring av slike arbeider som vil føre med seg konkurranse med private bør som regel ikke komme i betraktning.

§ 2. Hensikten med disse arbeidstiltak med statsstøtte er først og framst å holde vinterarbeidsløsheten nede og dernest systematisk å bekjempe arbeidsløsheten. Ved gjennomføringen av arbeidstiltakene må det settes slike vilkår for støtte til de arbeider som blir utført av private eller entreprenører, at en eventuell fortjeneste for den som står for arbeidet blir holdt innen en sterkt begrenset ramme.

Arbeidet må i størst mulig utstrekning bli utført med menneskelig arbeidskraft, såfremt ikke særlige grunner tilsier bruk av maskiner eller hester og såfremt ikke bruken av menneskelig arbeidskraft i det enkelte tilfelle medfører en uforholdsmessig fordyrelse.

Det må i størst mulig utstrekning nyttes norske råstoffer og materialer når disse kan skaffes eller står til rådighet i en form som er tjenlig for formålet.

§ 3. Bare slike arbeider bør komme i betraktning som er egnet til å øke sysselsettingen av arbeidsløse og som tjener til å fremme samfunnsøkonomien.

Når det gjelder arbeid ved anlegg for samferdsel, bør anlegget tjene til å fremme en bedre og sikrere samferdsel eller være istandsettingsarbeid, ombyggingsarbeid eller fullføringsarbeid som bringer en verdiøkning eller som hindrer en eventuell verdireduksjon og som tjener til å redusere den arbeidsløshet som vinteren kan føre med seg.

§ 4. I de arbeider det her gjelder skal i regelen bare sysselsettes personer, og i første rekke forsørgere, som er blitt arbeidsløse uten egen skyld, og som forgjeves har meldt seg ved den offentlige arbeidsformidling for å få arbeid, og som ikke på annen måte kan skaffe seg det nødvendige til livsopphold.

Forordningen om arbeidsformidling av 8 oktober 1940 og

2 desbr. vedkommende forskrifter finner tilsvarende anvendelse på de arbeider det her gjelder.

§ 5. Som statsarbeider kommer i betraktning anlegg som helt eller vesentlig til vanlig blir å bekoste av staten og som antas å komme opp på et framtidig statsbudsjett. Det er følgende arbeider: Hovedveier, bygdeveier (også sjøbygdeveier) med statstilskott, bruer, havnearbeider, fyr- og merkearbeider, vannfall- og elektrisitetsarbeider, forbygnings- og senkningsarbeider, jernbanearbeider, bygging av ishus, fryse- og kjøleanlegg, offentlige bergverksarbeider o. l.

I første rekke skal komme i betraktning nyanlegg og større utbedringsarbeider. Også istandsettings- og kompletteringsarbeider på statens bygninger kan komme i betraktning.

§ 6. Som kommunearbeider (også fylke) kommer i betraktning arbeider som til vanlig utføres helt eller delvis for kommunale midler, og som utføres uten annet statstilskott.

I første rekke skal komme i betraktning nyanlegg og større utbedringsarbeider, som f. eks. gate- og veiarbeider, skogkulturarbeider av enhver art, grunnforbedringsarbeider, grøfte- og ryddingsarbeider, oppryddingsarbeider i de ødelagte strøk. Også istandsettings- og kompletteringsarbeider på kommunale boliger og bygg kan komme i betraktning.

§ 7. Som private arbeider, herunder arbeider utført av samfunnsnyttige foreninger, kan følgende arbeider komme i betraktning: Bygging av grendeveier, grøftnings- og oppryddingsarbeider, hvortil det ikke på annen måte blir ytt stats- eller kommunetilskott eller godtgjørelse gjennom noen trygdeinnretning.

Under samme forutsetning kommer i betraktning nybygg av egne hjem og uthus på landet, særlig for land- og skogbruksbefolkningen.

Videre kommer i betraktning deling eller ombygging av hus, såfremt det derved oppnås nye beboelsesrom for andre personer, likeledes kommer i betraktning istandsettings- og kompletteringsarbeider på våningshus og uthus.

§ 8. For de ekstraordinære arbeider som innenfor rammen av denne forordning blir satt i gang i kommuner (og fylker) yter staten støtte slik:

a. For gate- og veiarbeider, grunnforbedringsarbeider, skogkulturarbeider, utvidelsesarbeider, oppryddingsarbeider m. v., et tilskott på inntil kr. 2 pr. dag (8 timer) for hver beskjeftiget person som er tatt ut blant arbeidsløse gjennom den offentlige arbeidsformidling.
b. For istandsettelses- og kompletteringsarbeider ved kommunale byggearbeider, som tilsammen medfører utgifter

på mer enn kr. 1 000 gis et tilskott på inntil 30 % av de 2 desbr.
medgåtte lønningsbeløp.

I særlige tilfelle hvor det dreier seg om finansielt meget vanskelig stilte kommuner med meget stor arbeidsløshet, kan tilskottet forhøyes til: for a. inntil kr. 3 og for b. inntil 40 %.

§ 9. For private arbeider, herunder arbeider utført av samfunnsnyttige foreninger, kan staten yte støtte slik:

a. For bygging av grendeveier, grøfte- og oppryddingsarbeider m. v. opp til kr. 2 pr. dag (8 timer) for hver beskjeftiget person som er tatt ut blant arbeidsløse gjennom den offentlige arbeidsformidling.
b. For nybygg og fullføring av egne hjem og uthus på landet tilstås pantelån stort inntil kr. 1 500, som blir å tilbakebetale og forrente etter to år med 1/10 årlig og med 3 % rente p. å. Lånet må ligge innenfor 90 % av offentlig verditakst. For tinglysing eller andre offentlige forretninger i samband med slike lån betales ikke gebyr til statskassen.
c. For arbeider med deling eller ombygging av leiligheter, og for utvidelses- og istandsettingsarbeider som i alt medfører utgifter på mer enn kr. 500, og i særlige tilfelle mer enn kr. 200, kan gis et tilskott på inntil 30 % av de medgåtte lønningsbeløp.

§ 10. For de stats- og kommunearbeider (også fylke) som er omhandlet foran og som utføres av arbeidsløse, må lønnen ikke overstige 80 % av normallønnen for lignende arbeid i tilsvarende yrke, dog som regel ikke under kr. 4,50 pr. dag (8 timer)i daglønn for timelønt arbeid, og i akkord ikke under kr. 6 og som regel ikke over kr. 9 pr. dag (8 timer). Innenfor denne ramme blir lønnsvilkårene å fastsette i forhold til de lokale leveomkostninger og forsørgelsesbyrde, etter nærmere regler av Direktoratet for arbeidsformidling og arbeidsløshetstrygd.

§ 11. Statsstøtte blir kun ytt i det omfang som de dertil tilståtte midler gir adgang til og etter vilkår og regler som blir nærmere fastsatt. Ingen har rettskrav på å få støtte av statsmidler.

Sjefen for Sosialdepartementet eller den han gir fullmakt til, tar avgjerd i saker som gjelder denne forordning.

§ 12. Den som tilsetter kvinnelig hushjelp uten tidligere å ha sysselsatt noen sånn, eller som tilsetter flere enn før og derved bidrar til å minske arbeidsløsheten blant kvinner, tilståes en skattelettelse.

Nærmere regler om dette blir fastsatt av sjefen for Finansdepartementet ved særskilt forordning.

§ 13. Sjefen for Sosialdepartementet kan stille en del av

2 desbr. de midler som er nevnt i § 1 til rådvelde for særlige tiltak når den virksomhet disse utøver på en effektiv måte motvirker arbeidsløshet. Han kan herunder samtykke i de lempninger i denne forordning og for øvrig sette slike vilkår som en effektiv bekjempelse av arbeidsløsheten gjør formålstjenlig.

Nærmere regler om gjennomføringen av denne forordning, herunder bl. a. om kontroll, blir gitt i særlige forskrifter av sjefen for Sosialdepartementet.

Oslo 2 desember 1940.

Sosialdepartementet.

Birger Meidell.

R. J. Fuglesang.

2 desbr. **Forordning** *) om autorisasjon av forhandlere av generatorved og generatortrekull og om godkjenning av utsalgssteder for sånt generatorbrensel.

§ 1. Det er forbudt å selge eller på annen måte å avstå eller levere generatorved eller generatortrekull til forbruker uten at forhandler og utsalgssted er godkjent av Statens gassgeneratornemnd.

Det er forbudt å kjøpe eller på annen måte å erverve generatorved eller generatortrekull fra forhandler eller utsalgssted som ikke har slik godkjenning.

Salg og kjøp mellom produsent og forbruker kan dog finne sted, når vedkommende produsent har samtykke fra Statens gassgeneratornemnd til sånt salg.

§ 2. Statens gassgeneratornemnd kan sette vilkår for å godkjenne forhandler eller utsalgssted eller for å tillate fortsatt drift, eller gi pålegg etter nemndas skjønn for å sikre en tilfredsstillende omsetning av generatorved eller generatortrekull.

Utsalgssteder for generatorved eller generatortrekull skal bære et standardisert skilt, hvis tekst, form og farge blir å fastsette av Statens gassgeneratornemnd.

Utsalgsstedene skal ha justert hektolitermål slik at kunden selv kan kontrollere målene.

På lett synlig sted skal det henges opp plakat som inneholder de fastsatte kvalitetskrav for generatorved og generatortrekull.

§ 3. Forhandlerne må til enhver tid finne seg i den kontroll som Statens gassgeneratornemnd bestemmer.

Statens gassgeneratornemnd kan inndra gitt godkjenning

*) Kunngj. 16 desember i Lovtid. 1 nr. 23.

hvis nemnda finner at forhandler ikke overholder fastsatte 2 desbr.
vilkår eller pålegg eller for øvrig viser seg uskikket til å forestå salget, eller at utsalgssted er utilfredsstillende.

§ 4. Statens gassgeneratornemnd kan gi utfyllende bestemmelser og gjøre unntak fra bestemmelsene i forordningen.

§ 5. Bestemmelsene om straff og inndragning i lov av 14 mai 1917 § 8, jfr. Administrasjonsrådets vedtak av 19 september 1940, kommer til anvendelse ved overtredelse av denne forordning eller av forskrifter gitt i medhold av forordningen.

§ 6. Denne forordning trer i kraft i hvert av landets fylker fra det tidspunkt Statens gassgeneratornemnd bestemmer at forordningen skal gjelde for fylket.

For forhandlere som ved ikrafttredelsen av forordningen allerede driver slik omsetning som nevnt, kreves godkjenning ikke før 30 dager regnet fra ikrafttredelsen.

Oslo 2 desember 1940.
Forsyningsdepartementet.
Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) (Handelsdepartementet) om forandring 2 desbr.
av første ledd i de ved kongelig resolusjon av 27 januar 1933 fastsatte bestemmelser om meddelelse, varighet og opphør av bevilling til innen Kongsberg kommune å utføre rørleggerarbeider som har forbindelse med innretninger tilhørende Kongsberg vann- og kloakkvesen.

Forordning (Innenriksdepartementet), hvorved den kom- 3 desbr.
munale inndelingsgrensa mellom Vikøy og Øystese sokn i Kvam herad, Hordaland fylke, vert fastsett såleis:

Grensa tek til i Ytre Samlafjorden 3 km sør for Kvamsøya, går mot nordvest og når stranda 500 m vest-sørvest for Børveneset og går vidare med nordvestleg hovudleid opp til Vikelvi etter oppmerkt eigedomsgrense mellom garden Børve i Øystese og nabogardane i Vikøy. Grensa går vidare mot nordvest etter Vikelvi, til ein møter grensa for garden Åsheim i Vikøy, forlet her elva, går først eit stykke mot nord, so mot vest og deretter mot sør og attende til elva, med di grensa her går etter eigedomsgrensa for Åsheim. Grensa går vidare mot vest etter Vikelvi til orfallsosen i Vetlevatnet, går så

*) Kunngj. 16 desember i Lovtid. 1 nr. 23.

2 desbr. etter oppmerkt eigedomsgrense nordvestover til den stad der elva frå vatnet Kalderas renn ut i Alkleivselvi, vidare etter elva opp i Kalderas, går gjennom dette vatnet og etter elva opp i Myklevatnet. Grensa går så nordvestover gjennom søraustre bukt i Myklavatnet, bøyger mot nordaust og går inn gjennom Gråursvike. Omlag 150 m vest for inste botnen i Gråursvike går grensa med nordvestleg hovudleid opp til Fuglafjellet, 1334 m o. h., etter aust- og nordgrensa for sameiget Vatnadalen. Grensa går under dette i bein line frå Gråursvike mot nord-nordvest over Gråtind 1104 til toppen 1094 m o. h. i fjellet Odne og derfrå i bein line mot vestnordvest til Fuglafjellet. Her tek grensa nordvestleg leid og går i bein line omlag 1500 m til ei høgd på fjellet søraust for Frestadvatnet. Høgda ligg 550 m sørvest for toppen 1061 m o. h. på same fjellet. På ovannemnde høgd bøyger grensa mot nord, går i bein line ned til og over nordaustre bukt i Frestadvatnet, skjer nordbredden av vatnet i det vesle neset som ligg 550 m søraust for den stad der Nordelvi renn ut i vatnet og går i bein line nordover opp til orfallsosen i nedre Søievatn. Herfrå går grensa nordover til Kjerringfjellet etter ei line som er fastsett og merkt i marka av utskiftingsretten i Hardanger ved grensegangsforretning 3 august 1937. Grensa går i bein line frå osen i Søievatnet til grensemerke på bergstupet på nordkanten av Djupetjørn og vidare i bein line til grensemerke på Kjerringfjellet.

Dei namn og høgdetall som er nemnde i grenseskildringa, står på kart 1 : 50 000 over Bergsdalen—Kvamskogen, utgåve 1937.

2 desbr. **Forordning** (Innenriksdepartementet), hvorved den kommunale inndelingsgrensa mellom Vestnes og Tresfjord herader, Møre og Romsdal fylke, vert fastsett såleis:

Grensa tek til på fjellet Vargulen og går nordaustover etter vasskilet på nordsida av Skorgedalen over Kjølen, Middagsfjellet, Trolltind, Ysttind og Stortind. Her tek grensa søraustleg og austleg leid og går — framleis etter vasskilet — nedover til ein møter oppmerkt grense mellom motstøytande eigedomar i begge herad. Grensa går så etter desse eigedomsgrenser ned til Tresfjorden, går mot nordaust over denne, går i land mellom gardane Krokset og Vestnes og Helset i Tresfjord, går etter grensa mellom desse gardane mot aust opp på nordre del av Helsetnakken, bøyger mot sør og deretter mot aust etter høgste rygg på Helsetnakken til ein møter grensa mot Veøy herad.

Dei her nemnde namn står på Norges geografiske opp- 2 desbr.
målings originalkart 40 B, rutemilene 11 og 12 og 41 B, mil 9 frå 1870—72.

Forordning *) om behandling av gummi til 3 desbr.
motorvogner.

§ 1. *Definisjon.* Med motorvogn forstås i denne forordning det samme som bestemt i lov om motorvogner av 20 februar 1926 nr. 2 § 1, og med gummi det samme som i nevnte lov § 22, annet ledd, er bestemt om automobilgummiringer.

§ 2. *Behandling av vognen, belastning og fart.* Eier eller kjører av motorvogn plikter å behandle gummien slik at den varer lengst mulig.

Vognens belastning skal avpasses etter gummiens fastsatte, normale bæreevne.

Vognens fart skal avpasses med sikte på å unngå urimelig eller unødig slitasje. Ved kjøring på dårlig vei settes farten ned så langt forholdene tilsier. I svinger, ved igangsetting, bremsing og stans skal kjøringen tilpasses slik at gummien ikke unødig slurer mot underlaget.

§ 3. *Montering, felgdimensjoner og lufttrykk.* Eier eller kjører av motorvogn plikter å gjøre seg kjent med de regler for lufttrykket i ringene som bilringfabrikkene har oppstilt, og skal sørge for at trykket ikke synker under det anbefalte minimum.

Ved bruk av tvillingringer skal de minst slitte ringer alltid være montert ytterst.

Eier eller kjører plikter å gjøre seg kjent med de felgdimensjoner bilringfabrikkene har anbefalt for de ulike gummidimensjoner, og skal sørge for at de felgene vognen er utstyrt med, holder de anbefalte mål.

§ 4. *Parkering og bortsetting.* Ved lengre tids parkering av vognen bør det så vidt mulig sørges for at dekkene ikke utsettes for sterkt, direkte sollys. Reservehjul skal alltid holdes tildekket.

Ved lengre tids bortsetting skal vognen oppjekkes så dekkene står fritt. De skal herunder holdes oppumpet til halvparten av vanlig lufttrykk.

§ 5. *Vedlikehold og utbedring av skader.* Enhver skade i ringene som det er mulig vil utvikle seg ved fortsatt kjøring, skal straks repareres. Kjøring med løse innlegg er forbudt (unntatt særlige slangebeskyttere i sammenhengende ring).

*) Kunngj. 16 desember i Lovtid. 1 nr. 23.

3 desbr. Så snart et dekk er slitt så meget at cordlagene (herunder støtfordelerlag) blir synlige, skal eieren sørge for at det straks blir avmontert og pålagt ny bane, hvis dekket for øvrig egner seg til banepålegging. Dette skal også gjøres, om banepålagt dekk etter forholdene ikke vil egne seg for den kjøring dekket har vært brukt i. I slike tilfeller kommer bestemmelsene i rundkrivelse nr. 22 av 8 august 1940 om innlevering av gummi til forhandler for videresalg etter bilsakkyndiges anvisning til anvendelse.

Ved omlegging av ringene skal felgene renses for rust og om nødvendig males. Er en felg skadet, skal den straks settes i stand.

Gal forhjulsstilling, bøyd bakaksel, ujevnt virkende bremser eller andre feil ved vognen som kan virke til øket slitasje av dekkene, skal straks rettes.

§ 6. *Utfyllende bestemmelser.* Direktoratet for industriforsyning kan gi utfyllende bestemmelser.

§ 7. *Straff og inndraging.* Bestemmelsene om straff og inndraging i lov av 14 mai 1917 nr. 5 § 8, jfr. Administrasjonsrådets vedtak av 19 september 1940, kommer til anvendelse ved overtredelse av forordningen eller bestemmelser gitt i medhold av den.

§ 8. Forordningen trer i kraft straks.

Oslo 3 desember 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

3 desbr. **Forordning** *) (Forsyningsdepartementet), hvorved fastsettes:

Tilleggsbestemmelser til forskriftene om rasjonering av gummiringer til bruk for motorkjøretøyer, dekk og slanger.

§ 1. Eier av motorvogn med kjøretillatelse skal etter nærmere kunngjøring fra den bilsakkyndige sørge for å få innført i vognkortet fabrikasjonsnumrene på de dekk (inklusive tillatt reservedekk), som vognen (vognene) er utstyrt med.

§ 2. Eier av nye eller brukte lastebildekk, bussdekk eller slanger, som ikke er i bruk eller has som tillatt reservegummi til vogner med kjøretillatelse, skal straks og senest innen 4 uker etter denne forordnings kunngjøring, tilby slik gummi til en av Direktoratet for industriforsyning godkjent bil-

*) Kunngj. 16 desember i Lovtid. 1 nr. 23.

gummiforhandler i det distrikt hvor vognen er registrert. 3 desbr.
Dekk og slanger som trenger reparasjon før de tas i bruk, skal tilbys til en forhandler som også er vulkanisør.

Kan ingen forhandler i en tilbudspliktigs distrikt overta tilbudt gummi skal bileieren, senest innen 5 uker etter forordningens kunngjøring, sende inn melding om tilbudspliktig gummi til Direktoratet for industriforsyning som oppgir hvem bileieren kan tilby gummien til.

§ 3. Forhandler som har overtatt bilgummi etter denne forordning skal rapportere dette til Direktoratet for industriforsyning i første månedlige bilgummioppgave.

§ 4. Utlevering til forbruker av nye eller brukte lastebildekk, bussdekk eller slanger kan først finne sted etter at anvisningen fra den bilsakkyndige er forelagt for og frigitt av Direktoratet for industriforsyning.

§ 5. Direktoratet for industriforsyning kan gjøre unntak fra forskriftene i denne forordning og gi utfyllende bestemmelser.

§ 6. Straffe- og inndragingsreglene i § 8 i lov nr. 5 av 14 mai 1917, jfr. bestemmelsene av 19 september 1940, kommer til anvendelse ved overtredelse av denne forordning eller av bestemmelser gitt i medhold av forordningen.

§ 7. Denne forordning trer i kraft straks.

Forordning *) om endringer i de gjeldende bestemmelser om tollavgifter. 4 desbr.

Nedennevnte tollforandringer gjøres gjeldende fra og med 16 desember 1940:

Lin, hamp, manillahamp, aloëhamp, jute og desslike spinnestoffer, papirgarn samt arbeider derav:

— —

4. jute i spunnet arbeid samt papirgarn:

— —

Anm. Polert og appretert hyssing av jute fortolles som de tilsvarende varer av lin eller hamp. Tara for osv. (som nå).

— —

9. tøyer, blekte og ublekte (hvorunder seilduk) — jute og papirgarnvarer unntatt — hvorav en halv meter i kvadrat veier 110 gr eller mer ..... 1 kg kr. 0,10

16. andre varer av ovennevnte spinnestoffer eller papirgarn:

— —

b. av jute eller papirgarn:

— —

*) Kunngj. 27 desember i Lovtid. 1 nr. 24.

4 desbr. Anm. 2. Varer av de her nevnte spinnestoffer eller papirgarn i forbindelse med bomull fortolles som bomullsvarer; i forbindelse med ull som ullvarer; i forbindelse med silke som silkevarer. Varer av jute eller papirgarn i forbindelse med lin, hamp og deslike spinnestoffer som lin.

Metaller:

— —

II. i arbeide:

— —

C. av jern:

— —

1. b. annet stål, stang- og boltjern over 10 mm i største dimensjon av tverrsnittet, flattjern over 3 mm's tykkelse og inntil 150 mm's bredde samt sveiset armeringsnett ..... 100 kg kr. 1

Papir og papp samt arbeider derav:

— —

4. a. smergel-, glass-, sand- og annet slipe- og polerpapir, også tilskåret, utstanset eller på annen måte tilformet ..... 1 kg kr. 0,04

Sekker (til innpakning av varer):

a. av jute, hamp og papirgarn ..... 1 kg kr. 0,20

Tøyer:

1. spartlede, malte, lakkerte, fernisserte, med gummielastikum, guttaperka eller olje gjennomtrukne eller bearbeidede varer; likeledes tøy overgytt med papirmasse:

a. smergel-, glass-, sand-, samt annet slipe- og polerlerret og lignende, også tilskåret, utstanset, formet, sydd eller på annen måte sammenføyd .... 1 kg kr. 0,20.

Oslo 4 desember 1940.

Finans- og tolldepartementet.

E. Sandberg.

R. J. Fuglesang.

4 desbr. **Forordning** *) (Innenriksdepartementet), hvorved det etter lov nr. 3 av 10 juli 1936 om sivilt luftvern § 1 bestemmes at de ansvarshavende med stedfortredere skal være pliktige til å innfinne seg til instruksjonsmøter etter innkallelse innrykket i stedets aviser. Overtredelse av denne bestemmelse straffes i medhold av lov nr. 3 av 10 juli 1936 § 3 med bøter eller med fengsel i inntil 6 måneder.

*) Kunngj. 16 desember i Lovtid. 1 nr. 23.

Forordning *) (Sosialdepartementet) om brigde i § 3 i den vedtekta som gjeld om stengingstid for utsalsstader i Bruvik herad, Hordaland fylke. 4 desbr.

Forordning *) om tillegg til lovgivningen om aldersgrenser. 5 desbr.

Med samtykke fra Der Reichskommissar für die besetzten norwegischen Gebiete og med hjemmel i Reichskommissars forordning av 28 september 1940 § 3 annet ledd samt i samråd med de øvrige konstituerte statsråder fastsettes følgende:

§ 1. Den alder da en tjenestemann i statens eller kommunens tjeneste plikter å gå av fra sin stilling fastsettes til 65 år, for så vidt det ikke for stillingen er fastsatt en lavere aldersgrense.

Bestemmelsen får også anvendelse på tjenestemenn som er ansatt før denne forordnings ikrafttreden.

§ 2. Fratreden på grunn av § 1 skjer ikke før vedkommende konstituerte statsråd i det enkelte tilfelle har truffet beslutning herom.

Blir det ikke truffet slik beslutning før tjenestemannen har fylt den alder som ellers er fastsatt som aldersgrense for stillingen, skal fratredelse skje på sistnevnte tidspunkt, hvis ikke motsatt bestemmelse blir truffet.

§ 3. Ved beregningen av de ytelser som er omhandlet i lov om Statens pensjonskasse av 28 juli 1921 § 12, 1 b, § 13, 2 a første ledd og § 17, 1 a og b og dertil svarende bestemmelser i andre pensjonslover kan det med vedkommende statsråds samtykke ses bort fra bestemmelsen i § 1. Det samme gjelder med hensyn til utbetaling av oppsatt alderdomspensjon (§ 12 nr. 3).

Tjenestemenn som omfattes av denne forordning kan med vedkommende statsråds samtykke gis samme pensjon som vedkommende pensjonskasse ville ha ytet dersom de var gått av ved den opprinnelig fastsatte aldersgrense. Kassens økede utgifter i anledning herav refunderes av statskassen.

Oslo 5 desember 1940.

Sosialdepartementet.

Birger Meidell.

R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 16 desember i Lovtid. 1 nr. 23.

5 desbr. **Forordning** *) (Innenriksdepartementet), hvorved fastsettes:

Forskrifter for utgassing av skip med blåsyregass som middel til å utrydde rotter, veggedyr, kakerlakker m. v.

Alminnelige bestemmelser, anmeldelse, underretning til havnemyndighet og andre skip.

§ 1. Utgassing av skip kan foretas bare av personer som er godkjent til det av medisinaldirektøren. Godkjennelsen kan tilbakekalles når han finner grunn til det.

§ 2. Tillatelse til utgassing må for hvert tilfelle være innhentet fra helserådets ordfører innen utgassingen påbegynnes. Hvor det vil ta for lang tid å innhente tillatelsen skriftlig, kan den innhentes pr. telefon, men der må da samtidig sendes skriftlig (eventuelt telegrafisk) anmodning om tillatelse, og tillatelsen må bekreftes skriftlig (eventuelt telegrafisk). Den skriftlige (eventuelt telegrafiske) bekreftelse av tillatelsen må være mottatt innen skipet settes under gass.

I tilfelle tillatelse til utgassing nektes kan avgjørelsen innankes for Innenriksdepartementet.

§ 3. I enhver utgassing skal der, foruten skipsvakten, delta minst 2 mann, hvorav den ene skal være godkjent som leder av utgassing av skip med blåsyregass, mens den annen (de andre) skal være godkjent som assistent ved utgassing av skip med blåsyregass. Alle skal ha godkjennelsesbeviset med seg.

Lederen og minst 1 godkjent utgassingsassistent skal være til stede:

1) Fra det øyeblikk åpningen av boksene med blåsyre oppsuget i porøst materiale, resp. ombæringen av cyannatriumen, begynner og til alle rom som skal utgasses er satt under gass og forsvarlig lukket, resp. låst.
2) Fra utluftningen skal begynne og til alle dører, vinduer, lysventiler og ventilasjonsåpninger i rom som har vært satt under gass, er åpnet.

Foruten disse kan der delta som assistent ved utgassingen 1 person som skal utdannes til utgassingsassistent; lederen skal på forhånd ha instruert denne nøye i de forsiktighetsregler han må iaktta, og i faren ved blåsyregassen, samt forvisse seg om at han har øvelse i bruken av gassmaske, resp. i bruken av annen beskyttelsesinnretning mot blåsyregass, og om at lærlingens gassmaske passer, om sånn brukes.

Andre enn de foran nevnte (skipsvakten iberegnet) og eventuelt personer som for helserådet eller andre offentlige

*) Kunngj. 3 februar i Lovtid. 1 nr. 4 for 1941.

myndigheter skal kontrollere utgassingen, må ikke komme om- 5 desbr.
bord fra skipet er evakuert, og til det er foreløpig frigitt.

§ 4. Såvel ledelsen av som ansvaret for utgassingen påligger utgassingslederen. Han skal således påse at bestemmelsene i §§ 1—14 er oppfylt før utgassingen påbegynnes, overvåke forberedelsene til utvikling av blåsyregassen (åpningen av boksene med blåsyre oppsuget i porøst materiale og utstrøingen av dette, resp. avveiningen av cyannatrium, avmålingen av svovelsyre, blandingen av denne med vann og overføringen av cyannatrium til karene med svovelsyre), overvåke vaktholdet, utføre kontrollen før frigivelsen og ellers påse at bestemmelsene overholdes.

Det øvrige arbeid med utgassingen og forberedelsene til denne samt selve vaktholdet fra skipet er satt under gass til det er foreløpig frigitt, skal utføres av utgassingslederen eller godkjent utgassingsassistent.

Det forberedende arbeid med pålegning av luker på overdekket og dekning av disse med presenninger, avtaing av luker i mellomdekk, tetning av ventilasjonsåpninger osv. kan utføres av andre, men utgassingslederen må kontrollere at alt er riktig utført.

§ 5. Ved utgassing med blåsyregass bør skipet helst ligge ute på havnen eller i opplag. Hvis dette vil medføre større vansker eller omkostninger, kan utgassing foretas om skipet ligger ved kai, i dokk eller ved verksted. I så tilfelle må vedkommende havnemyndighet, resp. dokkens eller verkstedets leder, underrettes om at utgassing skal foretas og gjøres oppmerksom på bestemmelsene i § 17 i disse forskrifter.

Hvis annet skip ligger langs det skip som skal utgasses i mindre avstand enn 5 m, må skipets befalhavende underrettes om, at skipets dører, lysventiler og andre ventiler må holdes lukket de første 2 timer av utluftningen, hvis ikke vindforholdene tillater det motsatte (jfr. § 17).

§ 6. Ved enhver utgassing skal fra det tidspunkt boksene med blåsyre oppsuget i porøst materiale, resp. posene med cyannatrium, bringes ombord, alt nødvendig utstyr for utgassing være til stede. Til nødvendig utstyr hører surstoffapparat for kunstig åndedrett med surstoffbeholder og reservesurstoffbeholder, samaritankasse med alle nødvendige forbindingssaker og et par ampuller med steril 1 % oppløsning av lobelinklorhydrat og steril sprøyte til innsprøytning av lobelinen, de nødvendige saker til gassrestprøven med fargekart samt det nødvendige antall gassmasker med innsats for blåsyregass, eller andre av medisinaldirektøren godkjente beskyttelsesinnretninger mot blåsyregass, med reserveinnsatser og reservedugglass. Av gassmasker, resp. godkjente be-

5 desbr. skyttelsesinnretninger, skal der foruten 1 til hver av utgassingsmannskapet være minst 1 i reserve.

Ved utgassing av lasterom o. l. skal man dessuten alltid ha med et bredt, sterkt belte, som kan spennes rundt livet på en mann. Beltet skal være forsynt med en sterk krok, så man ved ulykkestilfelle kan heise vedkommende opp etter dette.

Ampullene med lobelinoppløsningen skal ombyttes hvert år, så de ikke er over 1 år gamle. Utgassingslederen skal på esken med lobelinampullene tydelig anmerke, når lobelinen er kjøpt, og når den må utskiftes.

De saker som trenges til den foreløpige behandling ved ulykkestilfelle (apparat for kunstig åndedrett med surstoffbeholder, samaritankasse med det påbudte innhold, belte til oppheisning) og et par gassmasker eller andre godkjente beskyttelsesinnretninger mot blåsyregass skal oppbevares på et lett tilgjengelig sted, inntil skipet er endelig frigitt.

Lederen av utgassingen skal før utgassingen begynner forvisse seg om, at det her nevnte materiell til beskyttelse mot og hjelp ved forgiftning er til stede i fullt brukbar stand. Spesielt skal han forvisse seg om, at gassmaskene, resp. de andre beskyttelsesinnretninger, er i full stand og at innsatsene ikke er for gamle eller for meget brukte, samt at der er nok surstoff på surstoffapparatets beholder; likeledes skal han forvisse seg om, at reagensene til gassrestprøven er i fullt brukbar stand.

Evakuering av skipet samt forberedelse til utgassing.

§ 7. Når et skip skal utgasses, må det først underkastes en besiktigelse. Denne foretas av utgassingslederen sammen med en representant for rederiet eller en av skipets offiserer. Ved denne besiktigelse skal:

1. Fastslås om skipet kan utgasses. Hvis det er tilfelle,
2. bestemmes størrelsen av de rom som skal utgasses.
3. Deretter gjennomgås med en av skipets offiserer de forholdsregler som skal treffes fra skipets side før utgassingen.

Disse forholdsregler er:

a) Som skipsvakt stiller skipet til disposisjon 1 pålitelig mann, fortrinsvis en av skipets offiserer, båtsmannen eller tømmermannen.
b) Alle ventiler, ventilasjonsåpninger og lysventiler tettes og ventilasjonen avstenges.
c) Kjettinghuller til kjettingkassen tilstoppes godt.
d) Løygatt, innkledninger av peilerør og øvrige innkledninger åpnes.
e) Luker i mellomdekk avtas, luker på overdekk legges på og dekkes med presenninger, og skalkekiler leg-

ges klar. Hvis utgassingslederen ønsker det kan hver annen lem i lukene på overdekket legges ovenpå den neste, når lukene dekkes med et dobbelt lag gode presenninger, som kan kiles godt fast. 5 desbr.

f) Væsker og særlig vannholdige fødemidler som syltetøy o. l., som ikke er oppbevart på lufttett lukkede beholdere, smør og fett uten pakning, samt levende planter og fotografiske plater og film fjernes.

g) Madrasser og løse stoppede seter i sofaer o. l. settes på høykant, skap åpnes, og skuffer trekkes noe ut.

h) Minst 1 time før utgassingen skal begynne må alle personer unntatt skipsvakten og utgassingspersonalet gå fraborde. Vakthavende offiser gir utgassingslederen beskjed om evakueringen, når denne er foregått. Samtidig med evakueringen heises giftflagg, og etter endt evakuering avsperres fallrepet, resp. landgangen, og advarselsplakater settes opp ved fallrepet, resp. ved landgangen, og på kaien. Plakatene må holdes opplyst, når der ikke er godt dagslys.

i) Skipsvakten pålegges hele tiden å oppholde seg på dekk eller kai, ved fallrepet eller landgangen, og å passe på at uvedkommende ikke kommer ombord fra skipet er meldt evakuert og til det er endelig frigitt (jfr. pkt. 4, litra e).

j) Skorstenen fra kabyssen tettes og fyren slukkes.

k) Ingen må sove ombord før skipet er endelig frigitt.

l) Der må sørges for at der eventuelt kan bli hengt opp vindsekker.

m) Nøkler til alle skipets rom må være ombord og til disposisjon for utgassingsvakten.

n) Skipslanterner skal settes ferdig til bruk på et sted, som ikke skal stå under gass.

4. Deretter gjennomgås med vedkommende skipsoffiser, hva der må foretas og iakttas fra skipets side etter den foreløpige frigivelse.

Dette er:

a) Opphold i utgassede rom er tillatt bare når alle vinduer, ventiler og dører er åpne. Å sove eller legge seg ned i utgassede rom før skipet er endelig frigitt, er forbudt.

b) Samtlige ventiler, lysventiler, vinduer og dører må mest mulig stå åpne.

c) Alle madrasser, tepper, sengklær, puter, stoppede saker og klær tas ut i fri luft, hvis været tillater det, og ellers til et stort, godt ventilert og helst oppvarmet rom, bankes og luftes godt.

5 desbr.

d) Ved fuktig og kjølig vær må alle beboelsesrom såvidt mulig oppvarmes godt. Hvis dette ikke gjøres, vil luftningen av rommene ta meget lengre tid.

e) Ingen andre enn utgassingspersonalet, skipets besetning og andre, som har nødvendig arbeid ombord, tillates å komme ombord før skipet er endelig frigitt. Ingen besøkende, herunder innbefattet slektninger, må komme ombord før skipet er endelig frigitt.

Vedkommende skipsoffiser får utlevert minst 1 eksemplar av «Forholdsregler for skipsbefalet ved utgassing av skip med blåsyregass» og skal i en dertil bestemt bok med sin underskrift erkjenne, at han har mottatt reglene, satt seg inn i dem, og at han vil sørge for at de overholdes. Boka oppbevares av lederen av utgassingen.

§ 8. På grunnlag av størrelsen av de rom, som skal utgasses, beregnes den mengde blåsyre som trenges for de forskjellige rom. For amerikansk sertifikat trenges for lasterom 2,4 kg HCN pr. 1 000 m^3 rom, og innvirkningstiden må være minst 2 timer. Hvor det gjelder utryddelse av veggedyr, kakerlakker og lignende brukes 4,8 kg HCN pr. 1 000 m^3, og innvirkningstiden må være minst 6 timer.

Til fremstilling av 1 kg HCN beregnes ved bruk av cyannatrium og svovelsyre 2,15 kg teknisk ren cyannatrium (omkring 125 % KCN) eller tilsvarende mengde av annet cyanid, 2 liter (= 3,7 kg) konsentrert svovelsyre (66° Baumé) og 6 liter vann. Ved fremstillingen av blåsyregassen av cyannatrium og svovelsyre skal brukes tette solide kar av syrefast materiale, som ikke går lett itu ved støt, og som rommer minst det 4-dobbelte av den vannmengde som brukes.

I lasterom og andre rom, hvor karene kan heises ned og opp uten å støte mot noe, brukes kar forsynt med 3 solide hanker med solid tau, anbragt således at karet kan heises ned og opp uten at det vipper.

I andre rom brukes kar forsynt med solide hanker, så de lett kan bæres, og med tettsluttende lokk som kan festes godt, slik at innholdet ikke renner raskt ut selv om karet velter. Brukes emaljerte kar, må den innvendige emalje være helt tett.

Før utgassingen begynner, bringes alle kar på plass, den bestemte mengde vann fylles i dem, og den bestemte mengde svovelsyre avmåles og stilles ved siden av karet. Karene kan bringes på plass, og vannet fylles i dem, før skipet evakueres; derimot må svovelsyren ikke stilles ved siden av karene før skipet er evakuert. Karene må settes på et godt underlag av papir, som må rekke atskillig utafor karene til alle sider for å beskytte mot skade ved sprut av syren.

Den mengde cyannatrium (eller annet cyanid), som er

bestemt for hvert kar, avveies for seg, helst på lagerstedet, 5 desbr.
innpakkes i en solid papirpose eller i papir, og hver porsjon legges for seg i en liten pose av gas, som ombindes med en hyssing og oppbevares godt nedlåst i en kiste e. l., inntil de skal fordeles rundt om i skipet.

Under avveiningen og innpakkingen av cyannatriumen skal der brukes gummihansker, så cyannatriumen ikke berøres med bare hender; like etter innpakkingen vaskes hendene med hanskene på.

§ 9. Materialene til utviklingen av blåsyregassen (blåsyre oppsuget i porøst materiale, resp. cyannatriumen) skal først bringes ombord ved begynnelsen av utgassingsarbeidet. Skulle det imidlertid av en eller annen grunn være nødvendig å bringe dem ombord før, må de oppbevares under lås. Oppbevaringen skjer da best i rommet for rormaskineriet.

§ 10. I god tid før, helst dagen før utgassingen skal foregå, skal der ved fallrepet eller landgangen oppstilles en tavle med underretning om, når utgassingen skal foregå, og om hvilket tidspunkt alle med unntagelse av skipsvakten, den i § 12 nevnte representant for befalet samt utgassingspersonalet skal ha forlatt skipet.

§ 11. I god tid før utgassingen skal foretas, begynner tetningsarbeidet, som utføres av utgassingspersonalet. Samtidig undersøker utgassingslederen om alle forberedelser, som skulle gjøres av skipsmannskapet, er tilfredsstillende utført. Utgassingslederen må passe på å få utlevert nøkler til alle låsbare rom, så alle dører kan åpnes, og at alle skapdører i rom, som skal utgasses, står åpne.

§ 12. Etter at hele skipet er evakuert for folk, så bare skipsvakten og utgassingspersonalet samt en representant for befalet er igjen ombord, går utgassingslederen sammen med representanten for befalet gjennom hele skipet og overbeviser seg om, at der ikke er noen andre igjen ombord, og at alle forberedelser er tilfredsstillende utført. Representanten for befalet forlater deretter skipet.

§ 13. Når der til utgassingen skal brukes blåsyre oppsuget i porøst materiale, kan de andre av utgassingspersonalet, mens utgassingslederen foretar denne kontrollgang, åpne boksene med utgassingsmidlet og forsyne disse med lufttette gummihetter. Dette må foretas ute på dekket, og der må heretter alltid være en av utgassingsmannskapet som vakt ved de åpnede bokser. Hvis der skal utgasses bare lasterom eller forholdsvis få rom i et skip, kan åpningen av boksene foretas etterhvert som rommene skal settes under gass.

§ 14. Når utgassingslederen har forvisset seg om, at ingen uvedkommende er igjen ombord, blir boksene med blå-

5 desbr. syre oppsuget i porøst materiale, resp. posene med cyannatrium, båret rundt og fordelt i de forskjellige rom. Ved siden av hver boks blir der, hvis der skal brukes blåsyre oppsuget i porøst materiale, lagt et stort papir, hvorpå pulveret skal helles ut. I de rom hvor der er tepper eller linoleum på gulvet må dessuten under papiret legges rene sekker e. l. for å hindre, at teppene eller linoleumen skal angripes av blåsyren. Hvis blåsyregassen skal utvikles av cyannatrium og svovelsyre, skal den avmålte mengde svovelsyre nå langsomt og under omrøring tilsettes karene. Hvis karet skal heises ned, kan tilsetningen av svovelsyre til karet foregå før karet heises ned.

Utgassing, utluftning og frigivelse.

§ 15. Når utgassingslederen er ferdig med sin kontrollgang, og boksene med det blåsyreholdige materiale, resp. posene med cyannatrium, er fordelt i de forskjellige rom, samles samtlige av utgassingspersonalet på dekk, og utgassingslederen forvisser seg om, at skipsvakten er til stede. Deretter kan utstrøingen av det blåsyreholdige materiale, resp. overføringen av posene med cyannatrium i karene, begynne. Under dette må samtlige medlemmer av utgassingspersonalet følges, og før utstrøingen av det blåsyreholdige materiale, resp. overføringen av cyannatriumen, foretas i de forskjellige rom, må utgassingslederen atter overbevise seg om, at der ikke er noen uvedkommende igjen i rommet. Utstrøingen, resp. overføringen i de forskjellige rom, foretas i sånn rekkefølge, at man ikke, når man går ut av et rom, må gå gjennom et rom, hvor blåsyreutviklingen allerede er i gang. Ved utgassing av lasterom strøs det blåsyreholdige materiale ut, resp. fires posene med cyannatrium fra dekket ned i karene.

Etter hvert som blåsyreutviklingen er satt i gang, låses de utvendige dører, klebes igjen og forsynes med advarselsplakater; dører mellom rom som skal utgasses, settes åpne. På lasterommene legges lukene på og dekkes med presenning som festes med kiler. Hvis utgassingen foretas under sterk vind, skal presenningene skalkes som for høy sjø.

Plakatene skal være trykt på gult papir, minst 30 × 20 cm stort, ha påtrykt et dødningehode (det offisielle giftmerke) og følgende tekst trykt med store tydelige bokstaver:

A d g a n g f o r b u d t
L i v s f a r e
G i f t i g g a s s
P o i s o n o u s g a s

§ 16. Etter innvirkningstiden blir alle rom luftet. Man fjerner først alle luker, åpner ventilatorene, og åpner alle

dører som fører inn til de deler av skipet som står under gass. 5 desbr
Når tilstrekkelig av blåsyregassen er luftet ut, går utgassingspersonalet inn i de utgassede rom og åpner alle innvendige dører, alle vinduer, lysventiler og innvendige ventilasjonsåpninger. Ved dette arbeid skal alltid minst 2 mann følges. Åpningen av de innvendige dører, vinduer, lysventiler osv. i de forskjellige rom skal skje i motsatt rekkefølge av den som ble fulgt ved utviklingen av blåsyregassen. For at utluftingen skal foregå så hurtig som mulig er det hensiktsmessig at rommene oppvarmes og kunstig ventilasjon settes i gang. Før dette kan skje, må utgassingslederen imidlertid ha overbevist seg om, at maskinrommet er så fritt for blåsyregass, at man uten fare kan oppholde seg i det. Lysmaskinen bør også settes i gang så snart som mulig.

Under den første tid av luftningen skal dører og andre åpninger inn til de ikke utgassede deler av skipet holdes lukket, så der er minst mulig adgang for blåsyregassen til å trenge inn i disse. Når det meste av blåsyregassen er luftet ut av de utgassede rom, settes dører og andre åpninger til også de andre rom mest mulig åpne, for at blåsyregassen som kan ha trengt inn i disse rom kan bli luftet ut.

Så snart skipet er noenlunde fritt for blåsyregass, begynner man å fjerne restene etter blåsyregassutviklingen.

Hvis der er brukt blåsyre oppsuget i porøst materiale, feies restene sammen og kastes i sjøen.

Hvis der er brukt cyannatrium og svovelsyre, heises utviklingskarene forsiktig opp fra lasterom og fra andre rom, hvor dette kan gjøres; fra de andre rom bæres de forsiktig ut etter at lokkene er satt på og festet godt. Hvis havnestyret (hvor intet sånt finnes, helserådet) tillater det, kan innholdet av utviklingskarene styrtes i sjøen uten å være «nøytralisert», i motsatt fall skal innholdet «nøytraliseres» før det styrtes i sjøen.

Til «nøytraliseringen» brukes for hver liter svovelsyre:
0,8 kg brent kalk utrørt i 3 l vann og
0,15 kg jernvitriol oppløst i 0,3 l vann.

Under omrøring tilsettes først kalkmelken og deretter jernvitriol-oppløsningen, hvoretter det står minst ¼ time før det styrtes i sjøen.

§ 17. Hvis der ligger noe skip langs det skip som utgasses, i mindre avstand fra dette enn 5 m, skal alle dører, lysventiler og andre ventiler på dette skip lukkes før utluftningen begynner, og holdes lukket de første 2 timer av utluftningen. Hvis der blåser en frisk stø vind under utluftningen, gjelder denne bestemmelse ikke for skip som ligger til lovart for det skip som utluftes. Ligger det skip som utgasses ved kai eller i

5 desbr. dokk, skal utgassingslederen, når han finner det påkrevd, forby andre enn utgassingspersonalet å oppholde seg på kaien, resp. i dokken nærmere skipet enn han finner det forsvarlig.

§ 18. Frigivelse kan, når andre rom enn lasterom o. l. er utgasset, foretas først dagen etter utgassingen. Skipet frigis først foreløpig, hvilket i alminnelighet kan gjøres om morgenen dagen etter utgassingen. Den foreløpige frigivelse foretas av utgassingslederen alene, hvis ikke annerledes er bestemt av helserådet. Innen skipet frigis foreløpig skal utgassingslederen ha overbevist seg om, at der ikke noe sted i skipet er så stor konsentrasjon av blåsyregass, at det kan medføre noen fare å oppholde seg der, når alle dører, ventiler osv. står åpne (jfr. § 23). Når skipet er frigitt foreløpig tas giftflagget ned, og mannskapet og andre som har arbeid ombord, får lov til å gå ombord. Skipsvakten må fremdeles stå ved fallrepet eller landgangen og passe på at ingen uvedkommende kommer ombord (jfr. «Veiledning for skipsbesetningen og andre som kommer ombord til nødvendig arbeid», pkt. 6).

Skipsvakten skal gi hver enkelt av besetningen og andre som kommer ombord, fordi de har nødvendig arbeid der, etter hvert som de kommer ombord, et eksemplar av «Veiledning etter utført blåsyre-utgassing for skipsbesetningen og andre som kommer ombord til nødvendig arbeid», og gjøre dem oppmerksom på, at de må lese den ordentlig igjennom. Skipsvakten skal videre gjøre besetningen og de andre oppmerksom på de anbrakte plakater.

Under den foreløpige frigivelse skal på en rekke steder, bl. a. ved alle nedganger, i mannskapsrommene og i maskinrom, være hengt opp eller slått (klistret) opp plakater med følgende tekst trykt med tydelige bokstaver på grønt papir, minst 30 × 20 cm stort:

«Advarsel.

På grunn av blåsyregassens farlighet er dette skip bare foreløpig frigitt fra kl. ....

Det er derfor forbudt å oppholde seg i lasterom uten at lukene er fullstendig åpne, og i andre rom uten at så vel dører som vinduer og ventiler står åpne.

Det er absolutt forbudt å sove ombord eller å legge seg ned for å hvile noe sted i dette skip.

Hvis man under oppholdet ombord merker at man begynner å føle seg svimmel eller får susen for ørene, hodepine, følelse av kvalme, hjerteklapp, eller at man ikke befinner seg vel, må man straks forlate rommet og gå ut i fri luft samt melde det til vakten.»

§ 19. Hvis noen under den foreløpige frigivelse skulle få mer enn ganske lette og hurtig forbigående tegn på mulig blå-

syreforgiftning, skal skipet straks rømmes, og den foreløpige frigivelse avbrytes. Utgassingslederen underrettes straks, og skipet må ikke frigis igjen, før utgassingslederen har undersøkt forholdet og funnet at skipet igjen kan frigis foreløpig. 5 desbr.

§ 20. Snarest mulig etter at skipet er frigitt foreløpig, skal alle madrasser, sengklær, puter og andre løse, stoppede gjenstander samt klær i de utgassede rom bæres ut i fri luft, hvis været tillater det, og ellers til et stort, godt ventilert og helst oppvarmet rom, og bankes og luftes godt.

§ 21. Under undersøkelsen av om skipet kan frigis foreløpig skal utgassingslederen se etter om der finnes døde rotter. Finnes sånne i større antall, skal helserådet underrettes.

§ 22. Den endelige frigivelse kan tidligst skje 6 timer etter den foreløpige frigivelse.

Før man undersøker om beboelsesrom (mannskapsrom, lugarer, kahytter, salonger o. l.) kan frigis endelig, skal alle madrasser, sengklær, tepper, puter osv. bringes tilbake i de rom hvor de hører til. Alle dører, ventiler og andre åpninger lukkes derpå, og rommene står lukket og uten ventilasjon minst 1 time, hvoretter der undersøkes om rommene kan frigis endelig. Hvis været er kjølig, bør rommene om mulig oppvarmes godt i denne tid.

Den endelige frigivelse foretas av utgassingslederen sammen med helserådets ordfører eller en av helserådets ordfører godkjent representant (eller hvis helserådet tillater det, av utgassingslederen alene). I unntakstilfelle hvor det vil falle urimelig kostbart at utgassingslederen må vente til skipet kan frigis endelig, kan den endelige frigivelse foretas av helserådets ordfører eller en av ham dertil godkjent representant, uten at utgassingslederen er til stede ved undersøkelsen. Utgassingslederen skal i slike tilfelle stille de nødvendige saker til disposisjon, og om nødvendig gi vedkommende tilstrekkelig undervisning i hvordan gassrestprøven foretas og bedømmes. Hvis helserådets ordfører finner grunn til det, kan han i slike tilfelle også forlange, at en godkjent utgassingsassistent blir tilbake på skipet til det er endelig frigitt. Erklæring om at skipet er endelig frigitt og tidspunktet for dette innføres i utgassingslederens journal undertegnet av de (den) som har foretatt frigivelsen, liksom der skal sendes helserådet erklæring om at skipet er endelig frigitt, med angivelse av tidspunkt for dette undertegnet av de (den) som har foretatt frigivelsen.

Enhver frigivelse (foreløpig eller endelig) skal være basert på en nøyaktig undersøkelse av hele skipet med gassrestprøven.

Til påvisning av blåsyregass (gassrestprøven) brukes:

Oppløsning I: En oppløsning av kobberacetat (3,00 g

5 desbr. krystallisert kjemisk rent kobberacetat oppløst uten oppvarming i 1 liter destillert vann).

Oppløsning II: En oppløsning av benzidinacetat (2,00 g kjemisk rent benzidinacetat oppløst i 1 liter destillert vann, eller 1,50 g kjemisk ren benzidin tilsatt 16,5 cm^3 1 n eddiksyre og oppløst med destillert vann til 1 liter. Oppløsningen filtreres og skal deretter være fargeløs; den skal oppbevares i flaske av mørkt glass med gummikork eller godt innslepet glasskork. Hvis oppløsningen ved oppbevaring blir noe farget, men ved filtrering atter blir fargeløs, kan den brukes etter filtrering).

1 blandesylinder av glass med inndeling og med gummikork eller glasskork.

1 fargekart *).

Strimler av godt filtrerpapir.

Et par glass med god kork til oppbevaring av de fuktede filtrerpapirstrimler.

Prøven utføres sånn: I blandesylinderen avmåles et passe volum av oppløsning II, der tilsettes et like volum av oppløsning I og det blandes godt. (Den erholdte væske skal være svakt grønngul, ikke blåfarget; da blandingen holder seg brukbar bare kort tid, bør den blandes hver gang (dag) den skal brukes). Kort før prøven skal gjøres dyppes et passe antall filtrerpapirstrimler i blandingen så halvparten av strimlene blir gjennomfuktet, og strimlene legges så i de til oppbevaring av strimlene bestemte glass og korken settes godt i.

Når prøven skal utføres tas for hver prøve en fuktet filtrerpapirstrimmel opp av glasset og beveges sakte i luften, resp. like over eller mellom de gjenstander som skal undersøkes. Ved tilstedeværelse av blåsyre farges den fuktede del av papiret blått.

§ 23. For at skipet skal kunne frigis foreløpig, må der ikke noe sted ved gassrestprøven bli sterkere blåfarging av papiret i løpet av 10 sekunder enn svarende til den mellomste av de på fargekartet trykte farger.

For at skipet skal kunne frigis endelig, må der ikke noe sted bli sterkere blåfarging av papiret i løpet av 10 sekunder enn svarende til den svakeste av de på fargekartet trykte farger. (Jfr. dog bestemmelsene i § 24, 2net avsnitt og § 26, 2net avsnitt.)

Man skal ved undersøkelsen særlig ha oppmerksomheten henvendt på kroker og hjørner, skap og kott og andre steder

---

*) Fargekartet finnes i «Schädlingsbekämpfung mit hochgiftigen Stoffen. Heft I Blausäure» av prof. dr. Otto Lents og dr. Ludvig Gassner, forlag Richard Schoetz, Berlin, og fås også særskilt fra Norsk Utgassing Co. A/S, Oslo.

som er vanskelige å lufte, samt på madrasser, sengklær, stop- 5 desbr.
pede gjenstander o. l.

§ 24. Har utgassingen bare omfattet lasterom og proviantrom, kan skipet frigis foreløpig etter minst 2 timer etter at den siste luke er åpnet, når utgassingslederen har overbevist seg om, at både de utgassede og de ikke utgassede rom er tilstrekkelig fri for blåsyregass.

Den endelige frigivelse av skipet kan også i dette tilfelle tidligst skje 6 timer etter den foreløpige frigivelse, jfr. § 22. Dog kan lugarer og lignende rom som ikke er utgasset, frigis endelig så snart man etter skipets foreløpige frigivelse har overbevist seg om at de er tilstrekkelig fri for blåsyregass.

§ 25. Når lufttemperaturen er lav, spesielt når været er stille og luften er meget fuktig, må man, hvis der ikke sørges for god oppvarming og/eller kunstig ventilasjon, være oppmerksom på at luftningen vil ta lang tid både før den foreløpige og før den endelige frigivelse.

Hvis det viser seg, at der er kondensert vann på veggene i skipsrommene (veggene er fuktige) skal man, etter at man ved den vanlige prøve har så svak reaksjon at rommet skulle kunne frigis endelig, lukke rommet (dekke lukeåpningen etc. som ved utgassingen) og la det stå lukket i 6 timer, og først frigi rommet endelig når man ved undersøkelse etter at det har stått lukket i denne tid ikke får sterkere reaksjon enn bestemt for endelig frigivelse (jfr. § 23).

§ 26. Skulle det ved undersøkelsen for den endelige frigivelse være noe rom (skap, kott, skipskiste eller lign.) som man ikke kan komme inn i, må skipet ikke frigis endelig før man har skaffet seg adgang til rommet og ved gassrestprøven har overbevist seg om at rommet er tilstrekkelig fritt for blåsyregass. (Jfr. § 23.)

Skulle det ved undersøkelsen for den endelige frigivelse vise seg at det i ett eller i få rom (eller skap, skipskiste eller lign.) er så meget blåsyre at rommet ikke kan frigis endelig, kan skipet frigis endelig med unntak av dette (disse) rom. Slik delvis frigivelse av skipet må bare finne sted i unntakstilfelle, når det vil være til stor ulempe ikke å få endelig frigitt noe av skipet, og hvor delvis frigivelse kan skje uten fare.

Det må ikke tillates noen å sove i de rom som ved den delvise frigivelse ikke endelig er frigitt, før disse igjen er luftet grundig, og det ved fornyet undersøkelse er funnet at rommet er tilstrekkelig fritt for blåsyregass (jfr. § 23).

Under ingen omstendighet må skipet avgå før hele skipet er endelig frigitt.

5 desbr. *Vakthold og bruk av gassmaske eller annen av medisinaldirektøren godkjent beskyttelsesinnretning.*

§ 27. Vaktholdet utføres foruten av den av skipet avgitte skipsvakt (jfr. § 7, pkt. 3 a) av minst 1 godkjent utgassingsassistent (utgassingsvakten).

Fra det tidspunkt at vedkommende skipsoffiser har meldt at skipet er evakuert (jfr. § 7, pkt. 3 h) og til skipet er endelig frigitt, skal skipsvakten påse at ingen uvedkommende kommer ombord i skipet. Han skal derfor den hele tid oppholde seg på dekket like ved fallrepet eller landgangen eller på kaien ved landgangen.

Fra det tidspunkt boksene med blåsyre oppsuget i porøst materiale er åpnet, skal en av utgassingspersonalet holde vakt ved disse.

Fra skipet er satt under gass og til det er foreløpig frigitt, og madrasser, sengklær osv. er bragt ut i fri luft, eller hvis været ikke tillater dette, de er bragt inn i det rom hvor de skal luftes og bankes godt, skal der være minst 1 godkjent utgassingsassistent ombord. Denne utgassingsvakt skal passe på at ikke noen går inn i rom som står under gass eller som er under utluftning, men ennå ikke er frigitt foreløpig.

§ 28. Gassmaske med innsats for blåsyregass eller annen beskyttelsesinnretning, alt med konstruksjon godkjent av medisinaldirektøren, skal brukes:

1. Under åpningen av bokser med blåsyre oppsuget i porøst materiale.
2. Fra det øyeblikk utstrøingen av blåsyre oppsuget i porøst materiale, resp. overføringen av cyannatriumen i karene med svovelsyre begynner, og til man er kommet ut i fri luft.
3. Når man åpner dører osv. utenfra ved begynnelsen av utluftningen, og når man går inn i noe rom som er utgasset, for å åpne vinduer, ventiler osv. for utluftningen. Likeledes når man går ned i lasterom, maskinrom eller lignende rom før vedkommende rom er foreløpig frigitt, altså også når man går ned for å undersøke om de kan frigis foreløpig.
4. Hvis man må gå inn i noe rom mens det står under gass eller i den første time etter at utluftningen er begynt.
5. Likeledes hvis man senere under utluftningen, før skipet er foreløpig frigitt, går inn i noe rom. Hvis utgassingslederen har erklært at det ikke er nødvendig å ha påsatt gasmaske eller annen beskyttelsesinnretning når man går inn i vedkommende rom, er det tilstrekkelig å bære gassmasken på seg ferdig til bruk.

6. Under utbæringen av de ikke nøytraliserte rester etter blåsyreutvikling med svovelsyre og cyannatrium og under nøytraliseringen av disse. Hvis bæringen eller nøytraliseringen foregår i fri luft, er det ikke nødvendig å ha gassmasken eller annen beskyttelsesinnretning påsatt under den del av arbeidet som foregår i fri luft, men man skal bære den på seg ferdig til bruk. 5 desbr.

§ 29. Man skal bære gassmaske med innsats for blåsyregass eller annen godkjent beskyttelsesinnretning mot blåsyregass på seg, men behøver ikke å ha den påsatt:

1. Under avveiningen av og innpakkingen av cyannatriumen.
2. Under fordelingen av boksene med blåsyre oppsuget i porøst materiale, resp. av posene med cyannatrium, rundt om i skipet.
3. Under bæring eller annen håndtering i fri luft av karene med de ikke nøytraliserte rester av blåsyreutvikling med svovelsyre og cyannatrium.

Forholdsregler ved forgiftning.

§ 30. Ved forgiftningstilfelle skal den som er forgiftet hurtigst mulig bringes ut i frisk luft. Hvis der foruten den (de) som er forgiftet bare er 1 mann for hver som er forgiftet til stede, tilkalles den nærmeste hjelp som er å få.

Ved lettere forgiftningstilfelle underretter man straks en læge og begynner å gå fram og tilbake med den som er forgiftet, inntil illebefinnendet har gitt seg, idet man på hver side støtter ham.

Ved alvorligere forgiftningstilfelle underretter man straks sykehuset, eller hvor der ikke finnes sykehus tilstrekkelig nær, en lege. Man løsner på klærne så de ikke hindrer åndedrettet eller blodomløpet, og lar den som er forgiftet innånde surstoff fra surstoffapparatet. Hvis den som er forgiftet ikke puster eller puster dårlig, begynner man straks med kunstig åndedrett, idet man samtidig anvender surstoffapparatet. Lykkes det ikke på denne måte å få åndedrettet i gang, kan utgassingslederen gi en innsprøytning med 0,01 g lobelin. Når legen kommer til stede, skal han underrettes om at der er gitt sånn innsprøytning, og når den fant sted.

Utgassingslederens ansvar, om journalføring og forskjellig.

§ 31. Utgassingslederen har ansvaret for at samtlige som deltar i utgassingen kjenner til hvordan forgiftningstilfelle behandles, og hvordan surstoffapparatet brukes. Dette gjelder dog ikke den som uten å være godkjent utgassingsassistent deltar i utgassingen for å utdannes til assistent. Han har vi-

5 desbr. dere ansvaret for og skal kontrollere at alle bestemmelser i disse forskrifter følges nøye (jfr. § 4).

§ 32. Alle som er godkjent til å lede utgassing med blåsyregass skal føre en av medisinaldirektøren autorisert protokoll. I denne skal innføres de foretatte utgassinger med angivelse av tid og sted for utgassingen, skipets navn, arten og størrelsen av de utgassede rom, og arten og mengden av anvendt stoff med tilføyelse av dettes handelsnavn. I samme protokoll skal innføres tidspunktet for den foreløpige frigivelse, erklæring om den endelige frigivelse av skipet med tidspunktet for dette, undertegnet av de (den) som har foretatt frigivelsen, samt navnet på den utgassingsassistent (de utgassingsassistenter) som har deltatt i utgassingen, og i tilfelle navnet på den som har deltatt i utgassingen for å utdannes til utgassingsassistent.

På forlangende skal journalen fremlegges for medisinaldirektøren, vedkommende politifunksjonær eller helserådsfunksjonær til gjennomsyn.

§ 33. Overtredelse av disse forskrifter som må følges nøye, er straffbar.

§ 34. De ved Sosialdepartementets rundskrivelse av 2 januar 1932 og 4 juli 1933 (tillegg) utferdigede forskrifter for utgassing av skip med blåsyregass oppheves.

5 desbr. **Forordning** *) (Innenriksdepartementet), hvorved fastsettes:

Forskrifter for utgassing av drivhus og lignende rom med blåsyregass ved kalsiumcyanidholdige pulver til bekjempelse av utøy.

Gartnere som er kjent som pålitelige personer og som har fått undervisning i utgassing av drivhus og lignende rom med blåsyregass ved hjelp av kalsiumcyanidholdige pulver, og som er bekjent med de farer bruken av midlene kan forårsake, kan godkjennes av helserådet til å foreta sånn utgassing. Foruten gartnere kan, når der er behov for det, godkjennes også andre personer som oppfyller de nevnte betingelser. Undervisningen må være gitt av noen som medisinaldirektøren har godkjent til å undervise i sånn utgassing. I tilfelle godkjennelse nektes kan saken innankes for medisinaldirektøren.

For utgassing og behandling av de hertil bestemte kjemikalier gjelder følgende regler som nøye må følges:

1. Kalsiumcyanidholdige stoffer (cyanogasspulver o. l.) som er utlevert til bekjempelse av utøy i drivhus og lignende rom, må ikke anvendes til utgassing av rom som brukes til stadig oppholdssted for mennesker eller dyr.

*) Kunngj. 3 februar i Lovtid. 1 nr. 4 for 1941.

2. Det er forbudt å utgasse med blåsyre på den i disse for- 5 desbr.
skrifter angitte måte drivhus og lignende som står i direkte forbindelse med beboelsesrom.
3. Hvis drivhus eller lignende rom står i direkte forbindelse med oppholdsrom for dyr, må dyra fjernes før utgassingen begynner. Dyra må ikke flyttes inn igjen før rommet (rommene) er godt luftet, etter at utgassingen er ferdig.
4. Under alt arbeid med de kalsiumcyanidholdige stoffer skal utgassingspersonalet for å beskytte seg mot blåsyre bruke gassmaske eller munnstykke og neseklemme, alt av konstruksjon godkjent av medisinaldirektøren. Gassmasken og munnstykket skal ha innsats for blåsyregass. De skal bruke sånn også når de går inn i rom som er under utgassing eller skal utluftes etter endt utgassing.
5. Kalsiumcyanidholdige stoffer (cyanogasspulver o. l.) må bare utleveres i lukkede gasstette originalbokser, hvis innhold pr. boks ikke må overstige 0,8 kg kalsiumcyanid (2 kg cyanogasspulver) og bare til personer som er berettiget til å forskrive disse stoffer.
6. Kalsiumcyanidholdige stoffer må bare lagres i gasstette lukkede originalbokser i avlåste kolde, tørre og godt ventilerte rom som ikke støter direkte opp til beboelsesrom. Å holde kalsiumcyanidholdige stoffer lagret i upakket løs tilstand eller i ikke tette bokser e. l. er forbudt.
7. Etter at det (de) rom som skal utgasses er oppmålt, og den mengde kalsiumcyanidholdig stoff som skal brukes er beregnet, veies dette av på en apotekervekt (skålvekt) eller annen av helserådets ordfører godkjent vekt og fylles i en strødåse, eller pulveret måles av i en gradert strødåse av et av helserådets ordfører godkjent fabrikat; strødåsen må ha gjennomsiktige vegger, og graderingen skal angi vekta og innhold av pulver når dette er godt sammenrystet, liksom der på dåsen må være angitt tydelig, og således at det ikke kan gå av, for hvilket pulver dåsen er gradert, og der må til sånn avmåling bare brukes strødåser som er gradert for den pulversort som anvendes ved utgassingen. Stoffet strøs på gulvet i det (de) rom som skal utgasses, eller hvis dette ikke er tørt, på bretter som er lagt på gulvet. Etter utstrøingen låses alle innganger til det (de) rom som utgasses, og til rom som står i direkte forbindelse med dette, og der opphenges giftplakater på dørene, som holdes låst til rommene er utluftet etter endt utgassing.

Plakatene skal være trykt på gult papir, minst 30 × 20 cm stort, ha påtrykt et dødningehode (det offisielle gift-

5 desbr. merke) og følgende tekst trykt med store tydelige bokstaver:

Adgang forbudt
Livsfare
Giftig gass

8. Til utgassing må i alminnelighet ikke brukes mer stoff enn svarende til 24 g kalsiumcyanid (60 g cyanogasspulver) pr. 100 m³. Da enkelte arter utøy er mer motstandsdyktig mot blåsyregass, kan det undertiden være nødvendig å bruke mer. I så tilfelle kan helserådet gi tillatelse til at der brukes stoff svarende til inntil 48 g kalsiumcyanid (120 g cyanogasspulver) pr. 100 m³. Tillatelsen skal i tilfelle gjelde til den blir spesielt tilbakekalt, men ny tillatelse må innhentes hvis vedkommende roms forbindelse med andre rom forandres.

Når der brukes mer stoff enn svarende til 24 g kalsiumcyanid (60 g cyanogasspulver) pr. 100 m³, skal der både ved utstrøingen av pulveret og ved åpningen for utluftning, samt hvis man ellers må gå inn i rommet før det er utluftet, være til stede 2 personer som er godkjent til å foreta utgassing av drivhus med blåsyregass, som begge må ha påsatt godkjent beskyttelsesinnretning mot blåsyregass.

9. Det er også tillatt å utgasse mistbenker samt frukttrær, bærbusker o. l. på friland med blåsyregass ved hjelp av kalsiumcyanidholdige pulver, når utgassingen foretas av personer som er godkjent til å foreta utgassing av drivhus og lignende rom, og de foran angitte forsiktighetsregler ved oppbevaring og behandling av stoffet iakttas.

10. Det er likeledes tillatt til vekststimulering av planter og til modning av frukt å behandle planter og frukt med blåsyregass i dertil innrettede kasser av inntil 6 m³ størrelse. Behandlingen må bare foregå på åpen mark i minst 5 m avstand fra bygninger hvor mennesker eller dyr oppholder seg, og må bare foretas av personer som er godkjent til å foreta utgassing av drivhus og lignende rom. Til utviklingen av blåsyregass må bare brukes kalsiumcyanidholdige pulver (cyanogasspulver o. l.), som kan brukes i en mengde svarende til inntil 16 g kalsiumcyanid (40 g cyanogasspulver) pr. m³, og de foran angitte forsiktighetsregler ved oppbevaring og behandling av stoffet må iakttas.

11. Alle som er godkjent til å foreta utgassing av drivhus og lignende rom med blåsyre skal føre en av medisinaldirektøren autorisert bok, i hvilken de foretatte utgassinger innføres med opplysning om tid og sted for utgassingen,

arten og størrelsen av det utgassede rom, mengden av anvendt stoff med tilføyelse av dettes handelsnavn, samt navnet på de personer som foretar utgassingen. På forlangende skal boka fremlegges for medisinaldirektøren, vedkommende politifunksjonær eller helserådsfunksjonær til gjennomsyn. 5 desbr.

12. Overtredelse av disse forskrifter, som nøye må følges, er straffbar.
13. Disse forskrifter gjelder bare når utgassingen foretas med kalsiumcyanidholdige pulver.
14. De ved Sosialdepartementets rundskrivelse av 2 januar 1932 utferdigede forskrifter for utgassing av drivhus og lignende rom med kalsiumcyanidholdige pulver oppheves.

Forordning*) om forandring av lov av 24 juni 1932 om tønner for saltet sild, brisling og annen fisk samt rogn og agnskjell. 6 desbr.

§ 1. I lov av 24 juni 1932 om tønner for saltet sild, brisling og annen fisk samt rogn og agnskjell oppheves § 14, annet ledd.

§ 2. Som nytt § 14, annet ledd, i den i § 1 nevnte lov fastsettes:

«Fiskeridirektøren kan under særegne forhold dispensere fra bestemmelsene i denne lovs §§ 2, 3, 7 og 9, dog slik at det ikke må tillates anvendt tønner som ikke anses fullt forsvarlige ved tilvirkning og eksport.»

§ 3. Denne forordning trer i kraft straks.

Oslo 6 desember 1940.

Handelsdepartementet.

S. Johannessen.

R. J. Fuglesang.

Forordning **) om plikt til å avstå varer eller andre gjenstander. 6 desbr.

§ 1. Når Forsyningsdepartementet av almene hensyn krever det, plikter enhver å avstå varer eller andre gjenstander til den departementet bestemmer.

Erstatning fastsettes ikke ved skjønn, men skal beregnes i samsvar med de prisreguleringsbestemmelser som gjelder ved avståingen. Avståing kan bare kreves gjennomført mot kon-

*) Kunngj. 17 januar i Lovtid. 1 nr. 2 for 1941.
**) Kunngj. 16 desember i Lovtid. 1 nr. 23.

6 desbr. tant betaling av erstatningen eller mot betryggende sikkerhet for betaling.

Avståing kan om nødvendig gjennomføres ved hjelp av politiet.

§ 2. Forordningen trer i kraft straks.

Oslo 6 desember 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

6 desbr. **Forordning** *) (Landbruksdepartementet) om at hund skal holdes i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter i Sør-Fron herred, Opland fylke.

9 desbr. **Forordning** *) (Innenriksdepartementet) om regulering av gesimshøyder, indre byggelinjer og innkjørsler i området begrenset av Bispealmenningen — Østervågkaien — sjøen — Skansegata—Nedre Holmegate—Østervåg—Nygata og bygningsvedtekter for samme område i Stavanger.

9 desbr. **Forordning** *) (Innenriksdepartementet) om regulering av og bygningsvedtekter for strøket Strømvig—Ramsvig mellom Østre Ring og sjøen i Stavanger.

9 desbr. **Forordning** *) (Innenriksdepartementet) om at midlertidig avhjelp av husmangel gjøres gjeldende for Steinkjer, Sparbu, Egge, og Ogndal herreder, Nord-Trøndelag fylke.

9 desbr. **Forordning** **) (Landbruksdepartementet) om forbud mot å bruke kastenot og drivgarn til fangst av laks og sjøaure i Namsen og Sandøla elver i Namdal fiskeridistrikt, Nord-Trøndelag fylke.

10 desbr. **Forordning** **) om rasjonering av mineraloljer.

Kap. I.

§ 1. *Forordningens omfang.* Med mineralolje menes i denne forordning følgende mineraloljer og fett:

1. Bensin.
2. Solarolje (fyringsolje nr. 1).
3. Dieselolje (fyringsolje nr. 2).
4. Fyringsolje nr. 3.

*) Kunngj. 16 desember i Lovtid. 1 nr. 23.
**) Kunngj. 27 desember i Lovtid. 1 nr. 24.

5. Smøreoljer, nye, regenererte og brukte, herunder trans-10 desbr.
formatorolje.
6. Smørefett.

Forordningen gjelder dog ikke:

1. Teknisk bensin (white spirit, dilutin, varnolin, songajol).
2. Petroleum.

Kap. II.

§ 2. *Salg til forbruker. Kjøps- og bruksforbud.* Det er forbudt i noen form å avstå, motta eller bruke mineralolje hvis det ikke foreligger slik kjøps- eller brukstillatelse til forbruker som i denne forordning bestemt.

§ 3. *Kjøps- og brukstillatelse til forbruker.* Tillatelse til kjøp eller annet erverv av mineralolje til forbruker gis gjennom utstedelse av rasjoneringskort. I unntakstilfelle kan Direktoratet for industriforsyning eller den dette bemyndiger tilvise forbruker mineralolje uten kort. Rasjoneringskort eller tilvising gis for et bestemt tidsrom og kvantum og gir forbrukeren rett til å bruke det tilståtte kvantum i den tid og på de vilkår som er bestemt.

Tillatelse til bruk av mineralolje som ikke er forbrukt i den fastsatte tid eller som ikke er ervervet gjennom kjøpekort eller tilvising, gir rasjoneringsmyndighetene gjennom brukstillatelse.

§ 4. *Retten til å gi kjøps- og brukstillatelse til forbruker.* Søknad om å få rasjoneringskort eller brukstillatelse sendes til transportutvalget i vedkommende distrikt, eller når det gjelder annen mineralolje til fiske og fangst på sjøen enn bensin, til oljenemnda i kommunen. Utvalget eller nemnda avgjør søknaden hvis ikke Direktoratet for industriforsyning har bestemt noe annet. Søknad om mineralolje til bruk for norske personer eller firmaer som er beskjeftiget i tysk tjeneste, til bruk i denne tjeneste, skal også sendes til transportutvalget, men først etter at erklæring foreligger fra Wehrmachtsauftraggeber og Standortältester eller av Bauleitung, hvis det gjelder flygevåpenets byggearbeider.

I samsvar med rasjoneringsmyndighetenes vedtak utsteder politiet i by eller lensmenn på landet rasjoneringskort for kjøp, eller legitimasjon for tillatelse til bruk.

Rasjoneringsmyndighet som gir kjøps- eller brukstillatelse til mineralolje, kan sette vilkår og gi pålegg som er skikket til å sikre at den anvendte mineralolje gir så stor nytte som mulig.

§ 5. *Mineralolje til tyske myndigheter.* Ved levering av mineralolje til tyske myndigheter erstattes kjøps- og brukstillatelse (tilvising eller rasjoneringskort) av Wehrmachtskredit-

10 desbr. scheine eller Wehrmachtsauslieferungscheine for den tyske vernemakt og av Behördenkreditscheine eller Behördenauslieferungscheine for de tyske sivile myndigheter eller det tyske politi.

§ 6. *Rasjoneringskort m. v.* Kjøps- eller brukstillatelse, rasjoneringskort eller tilvising kan ikke overdras.

Rasjoneringskort gjelder for det bestemte tidsrom det er utstedt for og 2 uker etter utløpet av dette.

Den som selger eller på annen måte leverer mineralolje til forbruker, skal klippe merker av kjøpekortet for det som er levert eller motta tilvising. Levering mot løse merker er forbudt.

Kap III.

§ 7. *Levering til forhandler.* Det er forbudt å selge eller på annen måte levere mineralolje til forhandler for videre avståelse hvis ikke forhandleren samtidig leverer merker etter § 6, siste ledd, eller tilvising for det kvantum som blir tatt imot.

Kap. IV.

§ 8. *Kjøretillatelse.* Det er forbudt å bruke motorkjøretøy uten kjøretillatelse av Direktoratet for industriforsyning eller den som dette gir myndighet. Kjøretillatelse er nødvendig også ved bruk av urasjonert brensel. På bil må kjøretillatelsen være anbrakt på frontglasset.

§ 9. *Kjørebok.* Kjøretillatelse kan gjøres betinget av at det også føres kjørebok. Direktoratet for industriforsyning eller den som dette bemyndiger, gir nærmere forskrifter om kjørebokens innhold og hvordan den skal føres. Den som har fått pålegg om å ha kjørebok, skal også ha den med seg under kjøring i den stand forskriftene krever.

Kap. V.

§ 10. *Omgjøring av kjøps- og brukstillatelse.* Den rasjoneringsmyndighet som har gitt kjøps- eller brukstillatelse, kan helt eller delvis omgjøre denne, når den finner at grunnlaget for tildelingen ikke lenger er til stede. Dette gjelder således når de opplysninger tildelingen bygger på, viser seg å ha vært uriktige eller forutsetningene for tildelingen har endret seg vesentlig.

I forbindelse med omgjøringen kan rasjoneringsmyndigheten bestemme at rasjoneringskort, tilvising, brukstillatelse eller kjøretillatelse skal leveres tilbake og mineraloljen avgis til den myndigheten bestemmer. Bestemmelsen kan om nødvendig gjennomføres ved politiets hjelp.

Bestemmelse som nevnt i de to foregående ledd, kan

ankes inn for Forsyningsdepartementet eller den det bemyn- 10 desbr.
diger. Bestemmelsen gjelder til ankeinstansens avgjørelse foreligger.

§ 11. *Dispensasjon m. v.* Direktoratet for industriforsyning kan gjøre unntak fra bestemmelsene i denne forordning eller gi utfyllende bestemmelser.

§ 12. *Straff- og inndraging.*

1. Overtredelse av noen forskrift eller bestemmelse som er gitt i denne forordning eller i medhold av forordningen, medfører straff og inndraging på den måte som er bestemt i lov nr. 5 av 14 mai 1917 § 8, jfr. Administrasjonsrådets vedtak av 19 september 1940.

2. Hvis noen med skjellig grunn mistenkes for overtredelse som nevnt i denne paragraf, kan kjøretillatelsen og mineraloljen, selv om den ikke tilhører den mistenkte, inndras av politiet til straffesaken er endelig avgjort.

§ 13. *Ikrafttreden m. v.* Denne forordning trer i kraft 1 januar 1941.

Fra samme dag oppheves:

Administrasjonsrådets forskrifter om rasjonering av bensin i skrivelse av 26 april 1940 (rundskrivelse nr. 6).

Administrasjonsrådets forskrifter om rasjonering av smøreoljer av 27 april 1940 (rundskrivelse nr. 7).

Administrasjonsrådets forskrifter av 8 og 10 juni 1940 om rasjonering av brenseloljer (rundskrivelse nr. 11 og 8).

Administrasjonsrådets tilleggsforskrifter om rasjonering av bensin og smøreoljer av 27 mai 1940 (rundskrivelse nr. 10).

Bestemmelser av 18 juni og 13 august 1940 om utlevering av bensin til norske personer som arbeider for tyske militære myndigheter (rundskrivelse nr. 13 med tillegg).

Administrasjonsrådets bestemmelse av 10 juli 1940 om vilkår for kjøretillatelser under brennstoff- og smøreoljerasjoneringen (inntatt i rundskrivelse nr. 17).

Forsyningsdepartementets bestemmelser av 9 juli 1940 om kjøretillatelser ved prøvekjøring m. v. (rundskrivelse nr. 18).

Bestemmelser av 22 august 1940 om kjøretillatelser for norske biler i tysk tjeneste (rundskrivelse nr. 23).

Forsyningsdepartementets bestemmelser av 31 august 1940 om tildeling av mineraloljer til ferskfisktransport.

Bestemmelser om statistikk av 22 august 1940 (rundskrivelse nr. 24).

Bestemmelser av 30 august 1940 om oppgaveplikt m. v. for private brenseloljelagere (rundskrivelse nr. 28).

Bestemmelse om brenseloljekort av 10 oktober 1940 (rundskrivelse nr. 33).

10 desbr. Forsyningsdepartementets forskrifter av 10 september 1940 om kjøretillatelse m. v. (rundskrivelse nr. 34).

Bestemmelse av 13 september 1940 om statistikk (rundskrivelse nr. 36).

Bestemmelse av 7 november 1940 om mineraloljer til norske firmaer som arbeider i oppdrag for de tyske myndigheter (rundskrivelse nr. 56).

§ 2, § 7, post 3 og første punktum i post 4, og § 8, annet ledd, i Forsyningsdepartementets forskrifter om rasjonering av mineralolje til fiske og fangst av 15 og 28 august 1940.

Oslo 10 desember 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

10 desbr. **Forordning** *) (Innenriksdepartementet) om regulering av og bygningsvedtekter for kvartalet mellom Nytorget—Kongsteinsgata—Brødregata og Bergjelandsgata i Stavanger.

10 desbr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Det Erichsenske legat, opprettet av frøken Paula Erichsen til minne om hennes besteforeldre kaptein Paul Erichsen og hustru» til understøttelse av gamle sjømenn av alle grader.

11 desbr. **Forordning** *) om handelsrett for Universitetets studentkontor.

Universitetets studentkontor skal inntil videre ha rett til uten hinder av handelslovens bestemmelser å selge til Universitetets institusjoner og lærere samt til personer som er innskrevet som studerende ved et fakultet eller studerer for å melde seg til en eksamen ved Universitetet, jfr. lov nr. 9 av 16 juni 1939 om «Studentsamskipnaden i Oslo»:

1) Trykte bøker eller skrifter, ubrukte og brukte,
2) skrive- og tegnesaker, laboratoriefrakker, dokumentmapper, fyllepener og annet studiemateriell av lignende slag.

De varer som er nevnt under punkt 1, kan studentkontoret også selge til bokhandlere.

For handelsvirksomheten må det føres bøker overensstemmende med §§ 33—38 i lov om handelsnæring av 8 mars

*) Kunngj. 27 desember i Lovtid. 1 nr. 24.
*) Kunngj. 8 januar i Lovtid. 1 nr. 1 for 1941.

1935 og den må ledes av en bestyrer som ved slikt vitnesbyrd 11 desbr.
som er nevnt i samme lovs § 16, punkt 2, godtgjør at han
har fornøden kyndighet i bokholderi og handelsregning.

Oslo 11 desember 1940.

Departementet for handel, industri, håndverk og fiskeri.

S. Johannessen.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) (Landbruksdepartementet) om at det 11 desbr.
er tillatt i tiden fra og med 1 november til utgangen av april
måned å bruke gift til fangst av rovdyr i den del av Sørfold herred, Nordland fylke, som ligger på østsiden av Foldenfjord begrenset fra og med Kobbvatnet i nord til og med Tørfjorden, Fagerbakk i syd.

Forordning *) (Forsyningsdepartementet), hvorved fast- 11 desbr.
settes tillegg til forskrifter om rasjonering av tekstil- og lærvarer m. v. av 17 august 1940; jfr. tilleggsbestemmelser av 23 september 1940 og forordning av 11 oktober og 9 november 1940.

§ 1. Fra og med 16 til og med 24 desember 1940 er følgende varer unntatt fra rasjoneringsbestemmelsene:

Ferdige kjoler, bluser og skjørt av silke og kunstsilke (ikke undertøy).
Vanter, skjerf og sjal.
Fløylsbånd og silkebånd.

Mot klipp av merkene D 1, D 2, D 3 og D 4 på de mel- og brødkort som gjelder for tiden 30 desember 1940 til 26 januar 1941, kan det på hvert merke fra og med 16 til og med 24 desember 1940 selges og kjøpes:

Ett par tøfler	eller
en slåbrok (morgenkjole)	»
en badekåpe	»
en røkejakke	»
en genser (pullover)	»
en lusekofte	»
en golfjakke	»
en sengehygge	»
ett par sportsstrømper	»
ett par våtter.	

Løse merker gjelder ikke.

Medlemmer av anstalthusholdninger som ikke har fått utlevert mel- og brødkort, kan av anstaltens ansvarshavende

*) Kunngj. 27 desember i Lovtid. 1 nr. 24.

11 desbr. få utstedt inntil fire anvisninger, som gir samme rett som hvert av merkene D 1, D 2, D 3 og D 4. Anvisningene skal lyde på vedkommende kjøpers navn og være forsynt med anstaltens stempel og undertegnet av anstaltens ansvarshavende. Anvisningene skal påføres det tidsrom som de gjelder for (16—24 desember 1940).

§ 2. Direktoratet for industriforsyning kan gjøre unntak og gi nærmere bestemmelser om rasjonering av tekstil- og lærvarer m. v.

§ 3. Bestemmelsene om straff og inndraging i lov nr. 5 av 14 mai 1917 § 8, jfr. Administrasjonsrådets vedtak av 19 september 1940, kommer til anvendelse ved overtredelse av denne forordning eller av bestemmelser som gis i medhold av § 2.

§ 4. § 2 siste ledd og § 3 i forskrifter av 17 august 1940 om rasjonering av tekstil- og lærvarer m. v. og § 1 siste ledd og § 2 i tilleggsbestemmelser til forskriftene av 23 september 1940 oppheves.

12 desbr. **Forordning** *) om håndhevelsen av prislovgivningen.

Kap. 1. Priskontroll m. v.

§ 1. I hvert politidistrikt skal ledelsen av kontrollen med at prisreguleringsbestemmelsene overholdes og av etterforskningen i prissaker legges til en særskilt politiembetsmann. Han skal ha til rådighet et tilstrekkelig antall underordnede polititjenestemenn. Fylkesmannen kan bestemme at en politiembetsmann skal ha myndighet i flere politidistrikter.

Kontrollnemndene i kommunene skal i sitt kontrollarbeid stå under ledelse av det lokale politi etter de nærmere bestemmelser som treffes av vedkommende politiembetsmann innenfor rammen av de forskrifter som til enhver tid er gitt av Prisdirektoratet.

For hvert fylke skal opprettes en reisende politiinspeksjon som skal stå under ledelse av fylkesmannen eller den han bestemmer. Det kan opprettes felles inspeksjon for Oslo og Akershus fylker og for Bergen og Hordaland fylker.

§ 2. Politiet har foruten retten etter § 5 også rett til under kontrollen med overholdelsen av prisreguleringsbestemmelsene å kreve opplysninger og foreta granskning og besiktigelser i samsvar med de regler som er fastsatt for kontrollnemndene i § 11, første, annet og fjerde ledd, i anordningen av 12 september 1940 om prisregulering. Bestemmelsene om taushetsplikt i samme anordnings § 12 og om straff

*) Kunngj. 27 desember i Lovtid. 1 nr. 24.

for overtredelse i anordningens § 14 får tilsvarende an- 12 desbr.
vendelse.

§ 3. Fylkesmennene skal føre tilsyn med overholdelsen av prisreguleringsbestemmelsene i sine distrikter og kan i dette øyemed gi pålegg til kontrollnemndene og politiet.

Prisdirektoratet kan gi fylkesmennene og politiet instruksjoner om deres priskontrollvirksomhet.

Fylkesmennene skal også delta i prisreguleringen i den utstrekning og etter de regler som Prisdirektoratet fastsetter.

Fylkesmennene har rett til å kreve opplysninger og foreta granskning og besiktigelser i samsvar med de regler som er fastsatt for kontrollnemndene i § 11, første, annet og fjerde ledd, i anordningen av 12 september 1940 om prisregulering. Bestemmelsene om taushetsplikt i samme anordnings § 12 og om straff for overtredelse i anordningens § 14 får tilsvarende anvendelse.

§ 4. Dersom en skatteinspektør under sitt arbeid får kjennskap til eller får skjellig grunn til å tro at noen ervervsdrivende har overtrådt en prisreguleringsbestemmelse, skal han melde det til politiet. Avskrift av meldingen skal han sende til fylkesmannen.

Kap. 2. Rettergangsmåten i prissaker.

§ 5. De i § 1, første punktum, nevnte politiembetsmenn skal ha rett til selvstendig å utferdige forelegg og reise tiltale og treffe slike andre tiltak som er nødvendige ledd i etterforskningen og straffeforfølgningen.

§ 6. Reglene i § 2 gjelder også under politiets etterforskning i prissaker, dog så at den som det er reist tiltale eller utferdiget forelegg mot eller som er pågrepet eller fengslet, ikke plikter å gi forklaring, og heller ikke de som står i slikt forhold til ham som nevnt i straffeprosesslovens § 176.

Forklaringer som er gitt til politiet, kan brukes til bevis for retten i en prissak, når retten finner det ubetenkelig.

§ 7. Påtalen i prissaker hører under den i straffeprosesslovens åttende kapitel bestemte påtalemyndighet.

Prisdirektoratet og vedkommende fylkesmann kan dog kreve at nærmeste overordnede påtaletjenestemann i henhold til straffeprosesslovens § 91 omgjør en beslutning av underordnet myndighet om å unnlate eller frafalle forfølgning i en prissak.

De kan likeledes kreve at forelegg eller rettsavgjørelse i en prissak blir påanket av påtalemyndigheten.

De fylkesmenn som har fått særskilt bemyndigelse fra Justisdepartementet, kan gi politiet pålegg om å utferdige

12 desbr. forelegg i bestemte prissaker, eller selv utferdige slike forelegg.

Påtalemyndighetens representant skal varsle Prisdirektoratet og vedkommende fylkesmann til rettsmøter i prissaker. Prisdirektøren og fylkesmannen har rett til å møte i saken, selv eller ved noen av sine tjenestemenn. Varsel til Prisdirektoratet i herreds- og byrettssaker sendes bare når saken er særlig viktig.

§ 8. I prissaker skal forelegg anses vedtatt såfremt siktede ikke ved forkynnelsen eller innen tre dager etter han har fått kunnskap om forelegget, har gitt uttrykkelig melding om at han ikke vedtar forelegget. Slik melding kan gis til den myndighet og på den måte som er omhandlet i straffeprosesslovens § 290.

Ved oversitting av fristen gjelder reglene i straffeprosesslovens § 384.

Forelegget skal inneholde opplysning om reglene i første ledd, og ved forkynnelsen skal siktede gjøres særskilt oppmerksom på dem.

§ 9. Forelegg i prissaker kan også gå ut på tidsbegrenset tap av retten til å drive en ervervsvirksomhet, når overtredelsen er begått under utøving av ervervsvirksomheten.

§ 10. Når politiet utferdiger forelegg i en prissak, skal det straks sende avskrift av forelegget til fylkesmannen, statsadvokaten og Prisdirektoratet. Når fylkesmannen selv utferdiger slikt forelegg, sender han avskrift til statsadvokaten og Prisdirektoratet.

Den overordnede påtalemyndighet kan oppheve et vedtatt forelegg og bestemme at saken skal innbringes for herreds- eller byretten. Meddelelse herom må være forkynt for siktede innen fire uker etter vedtagelsen av forelegget. Den som har utferdiget forelegget, kan ikke føre saken for retten uten etter særskilt pålegg fra overordnet påtalemyndighet.

§ 11. Herreds- og byrettens forretninger med prissaker skal styres av særskilte dommere. Når det finnes påkrevd, vil Justisdepartementet bestemme at en slik dommer skal ha prissakene for flere domssogn eller bestemme at det i et domssogn skal være flere prisdommere.

§ 12. Når herreds- eller byretten behandler prissaker, tilkalles ikke domsmenn.

Når det avsies dom eller kjennelse i en prissak i herreds- eller byretten, skal utskrift straks sendes til statsadvokaten, fylkesmannen og Prisdirektoratet.

§ 13. Det opprettes en særskilt lagmannsrett for hele riket til å behandle anke og kjæremål over herreds- og by-

rettenes avgjørelser i prissaker samt anke over forelegg i slike saker. 12 desbr.

Prislagmannsretten skal bestå av en lagmann og to andre dommere. Det oppnevnes varamenn. Alle dommere i prislagmannsretten skal fylle de krav som gjelder for høgsterettsdommere. De skal være fast utnevnte embetsdommere, enten således at de utnevnes til embete i prislagmannsretten eller således at embetsdommere ved andre domstoler konstitueres til dommere i prislagmannsretten med eller uten tjenestefrihet fra sitt faste dommerembete. Prislagmannsretten har sitt sete i Oslo, men den kan holde rettsmøter også på andre steder i Norge. Bestemmelsene i domstollovens § 18, tredje ledd, gjelder ikke for den.

§ 14. Når prissaker behandles av lagmannsrett, tilkalles ikke lagrettemenn i noe tilfelle.

Prissaker kan ikke bringes inn for lagmannsretten som første instans.

Samtykke etter straffeprosesslovens § 400, annet ledd, til fornyet behandling ved lagmannsrett kan ikke gis.

§ 15. Den i straffeprosesslovens § 382, annet ledd, nevnte frist skal i prissaker være fire uker.

Tiltaltes erklæring om anke til lagmannsrett må skje innen syv dager etter domsavsigelsen, eller om han ikke var til stede ved den, etter forkynnelsen av dommen.

Anken kan bare grunnes på feil i saksbehandlingen eller lovanvendelsen eller på utmålingen av straff eller inndragning. Når tiltalte er dømt til ubetinget fengselsstraff eller ubetinget tap for over tre måneder av retten til å drive en ervervsvirksomhet eller ubetinget bøtestraff på 100 000 kroner eller mer, kan han anke fritt over avgjørelsen av skyldspørsmålet, når Prisdirektoratet gir samtykke til det.

Kjæremålsfristen er sju dager.

§ 16. For prislagmannsretten føres saken av den politiembetsmenn som har ført saken for herreds- eller byretten eller av en annen embetsmann ved påtalemyndigheten eller av en særskilt aktor etter nærmere bestemmelse av Riksadvokaten.

Saksbehandlingen foregår etter straffeprosesslovens regler om anke til Høgsterett, når ikke annet følger av bestemmelsene i denne forordning.

I lagmannsretten kan etter bestemmelse av retten mottas forklaring av tiltalte og foretas avhøring av vitner og sakkyndige umiddelbart for den dømmende rett, og retten kan foreta granskning med eller uten åstedsbefaring.

Lagmannsretten skal, når den ikke avviser eller forkaster anken, så vidt mulig selv avsi dom i saken og ikke vise den til ny behandling av herreds- eller byretten.

12 desbr. § 17. Mot prislagmannsrettens avgjørelser kan ikke anvendes kjæremål.

Dens dommer i ankesaker og dens kjennelser om å forkaste anke kan påankes til Høgsterett såfremt tiltalte etter avgjørelsen er dømt til ubetinget fengselsstraff eller ubetinget tap for over tre måneder av retten til å drive en ervervsvirksomhet eller ubetinget bøtestraff på 100 000 kroner eller mer. Lagmannsrettens avgjørelse kan dog alltid påankes til Høgsterett når Prisdirektoratet har gitt samtykke til det.

Reglene i § 15, annet og tredje punktum, og i § 16, første og fjerde ledd, får tilsvarende anvendelse.

Når det avsis dom eller kjennelse i en prissak i lagmannsretten eller i Høgsterett, skal utskrift straks sendes til Prisdirektoratet.

§ 18. Saksbehandlingen i prissaker skal påskyndes mest mulig. I herreds- eller byretten skal avgjørelse i alminnelighet være truffet innen 7 dager og i lagmannsretten innen 14 dager etter at saken er kommet inn for retten. I Høgsterett skal prissaker behandles utenfor tur, og avgjørelse skal i alminnelighet være truffet innen 3 uker etter at saken er kommet inn for retten.

Blir disse frister oversittet, skal rettsboken inneholde opplysning om grunnen.

§ 19. Hvis noen på grunn av overtredelse av prisforskrifter har fått retten til å drive ervervsvirksomhet suspendert (jfr. anordning av 12 september 1940 § 14), kan politiet ved oppslag på eller ved hans forretningssted kunngjøre at forretningen er påbudt stengt på grunn av overtredelse av prisforskrifter, samt hvor lenge den påbudte stengning skal vare.

§ 20. At den domfelte i en prissak har søkt om benådning, stanser ikke fullbyrdelsen av straffen med mindre det særskilt blir bestemt av Justisdepartementet eller av den påtalemyndighet som søknaden sendes inn gjennom.

Kap. 3. Alminnelige bestemmelser.

§ 21. Med prissaker forstås i denne forordning straffesaker om overtredelse av bestemmelser som er gitt i eller i medhold av trustloven eller provisorisk anordning om prisregulering av 22 september 1939 eller anordning om prisregulering av 12 september 1940 eller forordninger om prisregulering som senere måtte bli gitt.

§ 22. Denne forordning trer i kraft 1 januar 1941. Fra samme tidspunkt oppheves den midlertidige forordning av 16 oktober 1940 om domsmenn i visse straffesaker.

Hvis det før ikrafttredelsen av denne forordning er er- 12 desbr.
klært anke over herreds- eller byrettsdom i prissak og anken ikke er avgjort, går anken til Høgsteretts kjæremålsutvalg og eventuelt til Høgsterett. Er det før ikrafttredelsen gitt samtykke til ny behandling ved lagmannsrett, blir saken å behandle ved lagmannsretten, dog uten lagrette (jfr. § 14, første ledd) og således at retten selv avgjør skyldspørsmålet.

Anke som er erklært før ikrafttredelsen, går til prislagmannsretten såfremt ankeerklæringen ikke er innsendt til Høgsteretts kjæremålsutvalg før det nevnte tidspunkt. Det samme gjelder kjæremål i herreds- og byrettssaker når kjæremålserklæringen ikke er innsendt til vedkommende lagmannsrett.

Oslo 12 desember 1940.

Justisdepartementet.

Sverre Riisnæs.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) (Innenriksdepartementet) om bygnings- 12 desbr.
vedtekter for Skjeberg bygnings- og brannkommune, Østfold fylke.

Forordning **) (Innenriksdepartementet) om nye almin- 12 desbr.
nelige helseforskrifter, epidemiforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkuløse syke skifter bopel, for Hammerfest.

Forordning *) om utenrettslig etterforsk- 13 desbr.
ning.

§ 1. Påtalemyndigheten kan under etterforskningen pålegge personer å møte og avgi forklaring for påtalemyndigheten eller politiet.

§ 2. Ved avhøring for påtalemyndigheten eller politiet får reglene i straffeprosesslovens kap. 15 om vitner tilsvarende anvendelse, idet påtalemyndigheten trer i stedet for retten. Dog kan beslutning som omhandlet i straffeprosesslovens § 180, annet ledd, annet punktum bare treffes av Politidepartementet.

Grensene for møteplikten skal være de samme som for vitner ved herreds- eller byretten utenfor hovedforhandlingen.

Edfesting finner ikke sted.

§ 3. I særlige tilfelle kan Politidepartementet tillate at påtalemyndigheten eller politiet mottar forklaring om forhold som nevnt i straffeprosesslovens § 178, såfremt departementet finner at det av hensyn til viktige statsinteresser er nødvendig

*) Kunngj. 27 desember i Lovtid. 1 nr. 24.
**) Kunngj. 28 januar i Lovtid. 1 nr. 3 for 1941.

13 desbr. at forklaring blir avgitt, selv om den som har krav på hemmeligholdelse nekter å samtykke.

Politidepartementet kan også i særlige tilfelle gi tillatelse som nevnt i straffeprosesslovens § 180, første ledd, såfremt departementet finner at det av hensyn til viktige statsinteresser er nødvendig at forklaring blir avgitt.

§ 4. Forklaring som avgis i medhold av § 2, annet punktum, eller § 3 kan bare mottas av en politiembetsmann eller en høyere tjenestemann i påtalemyndigheten. Forklaringen skal i så fall nedtegnes på særskilt dokument. Den må ikke meddeles videre i større utstrekning enn nødvendig av hensyn til etterforskningen. De som får kjennskap til forklaringen, plikter å bevare taushet om den. Dog kan Politidepartementet når viktige statsinteresser finnes å tilsi det, bestemme at forklaringen skal offentliggjøres.

§ 5. Den som rettsstridig nekter å avgi forklaring som foran omhandlet kan etter beslutning av Politidepartementet holdes i fengslig forvaring inntil han avgir forklaring. Dog skal i intet tilfelle i samme sak eller i annen sak angående samme gjenstand noen holdes i fengsel i et tidsrom utover 3 måneder.

§ 6. Personer som etter innkalling foretar reise for å gi forklaring for påtalemyndigheten eller politiet, tilkommer skyss- og kostpenger som bestemt for vitner.

§ 7. Denne forordning trer i kraft straks.

Oslo 13 desember 1940.

Politidepartementet.

Jonas Lie.

R. J. Fuglesang.

13 des br. **Forordning** *) om forbud mot utførsel av ved fra Møre og Romsdal fylke.

§ 1. Det er inntil videre forbudt å føre ved ut fra Møre og Romsdal fylke uten tillatelse fra Møre og Romsdal fylkesforsyningsnemnd. Dette gjelder også levering til oppfyllelse av salgs- eller leveringsavtale, inngått før denne forordning trådte i kraft.

§ 2. Overtredelse kan medføre straff og inndragning på den måte som er bestemt i lov nr. 5 av 14 mai 1917 § 8; jfr. Administrasjonsrådets bestemmelser av 19 september 1940.

§ 3. Forordningen trer i kraft straks.

Oslo 13 desember 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 27 desember i Lovtid. 1 nr. 24.

Forordning (Innenriksdepartementet). 13 desbr.

I. På de vilkår som er nevnt under II utskilles av Kistrand jordmordistrikt, Finnmark fylke, et nytt distrikt, nemlig Børselv jordmordistrikt, som skal omfatte austsiden av Porsangerfjorden — St. Tamsø-kjæs til Surbukt. Grensen mellom Kistrand og Børselv jordmordistrikter skal være midtfjords i Porsangerfjorden. Børselv grenser mot nord til Kjelvik kommune, i aust mot Lebesby og i sør til forliksdistriktets grense ved Roddenes.

II. Jordmoren i Børselv distrikt skal mot særskilt og av departementet godkjent godtgjøring tillike inntil videre være helsesøster.

Delingen trer i kraft tidligst fra 1 januar 1941 eller fra den tid særskilt jordmor ansettes i det nye distrikt.

Forordning *) (Landbruksdepartementet). 13 desbr.

Bruk av fangstinnretninger for tiur, røy, orrfugl, jerpe, ryper og hare vinteren 1940—41 er forbudt. Dog er det i tiden inntil utgangen av februar 1941 tillatt å bruke snarer til fangst av ryper i nedennevnte områder:

I Fyresdal, Mo, Vinje, Rauland og Hjartdal kommuner i Telemark fylke. I Bygland, Hylestad, Valle og Bykle kommuner i Aust-Agder fylke. I Åseral, Eiken, Fjotland, Tonstad og Øvre Sirdal kommuner i Vest-Agder fylke. I Nordli, Sørli og Røyrvik kommuner i Nord-Trøndelag fylke samt i hele Nordland, Troms og Finnmark fylker.

Forordning *) (Landbruksdepartementet) om at i tida frå og med 1 november og til utgangen av april månad er det til så lenge tillete å bruka gift til fangst av rovdyr i Åsane, Alversund, Askøy, Austevoll, Bremnes, Bruvik, Fitjar, Fjell, Fjelberg, Fusa, Granvin, Hamre, Haus, Herdla, Hordabø, Manger, Meland, Skånevik, Strandvik, Sæbø, Valestrand, Varaldsøy, Vikebygd, Vossestrand og Ølen herad, Hordaland fylke. 13 desbr.

Forordning **) (Arbeidsdepartementet), hvorved fastsettes endringer i de innskrenkende bestemmelser for ervervsmessig godstransport med motorvogn. 13 desbr.

Følgende bestemmes som gjeldende inntil videre:

*) Kunngj. 27 desember i Lovtid. 1 nr. 24.
**) Kunngj. 8 januar i Lovtid. 1 nr. 1 for 1941.

13 desbr. I områder hvor ervervsmessig lastebilkjøring uten rute er undergitt bevillingstvang, kan midlertidig tillatelse til slik kjøring gis av vedkommende politimester for enkelt gang selv om det største antall bevillinger som er fastsatt i henhold til vedkommende innskrenkende bestemmelser derved overskrides. Politimesteren kan ved meddelelse av slik tillatelse for enkelt gang eller enkelte turer også for øvrig dispensere fra forskrifter fastsatt i de innskrenkende bestemmelser eller gitt med hjemmel i disse.

Videre kan politimesteren gi dispensasjon for noe mer omfattende kjøring som krever mer enn noen få turer etter å ha innhentet uttalelse fra overingeniøren for veivesenet i vedkommende fylke.

Disse bestemmelser trer i kraft straks.

14 desbr. **Forordning** *) om full lønnsutbetaling til timelønte arbeidere i jule- og nyårshelga 1940—41.

§ 1. Bedrift som betaler sine timelønte arbeidere lønn som for full arbeidsveke i jule- og nyårshelga 1940—41 og som ikke ved avtale er bundet til å gjøre dette, kan i tida fra 16 desember 1940—15 februar 1941 uten ekstra betaling forlenge den alminnelige arbeidstid med sammenlagt den arbeidstid som går tapt ved de nevnte helgedager.

§ 2. Arbeidsgiver som nytter adgangen etter § 1 skal snarest mulig ved oppslag i bedriften gjøre arbeidsstokken kjent med hvordan den tapte arbeidstid skal opparbeides.

§ 3. Denne forordning trer i kraft straks.

Oslo 14 desember 1940.

Sosialdepartementet.

Birger Meidell.

R. J. Fuglesang.

14 desbr. **Forordning** *) (Sosialdepartementet) om at den som i Drøbak by gjør seg en næring av å drive herberge, derunder gjestgiveri og pensjonsvirksomhet eller bevertning med mat og drikke, fra 1 februar 1941 å regne skal ha bevilling.

16 desbr. **Forordning** **) om den kommunale skoleforvaltning.

§ 1. I de fylkes-, by-, herreds- og skolekommuner hvor det finnes påkrevd, kan det oppnevnes andre til å utføre gjøremål som hører under fylkesskolestyret, skolestyret, skolestyre-

*) Kunngj. 27 desember i Lovtid. 1 nr. 24.
**) Kunngj. 17 januar i Lovtid. 1 nr. 2 for 1941.

formannen eller nemd, utvalg eller råd som er ordnet eller valt i henhold til lov om folkeskolen på landet av 16 juli 1936 med tilleggslov eller lov om folkeskolen i kjøpstedene av samme dag. For disse personers virkeområde kan det gis tjenesteinstruks og likeledes de nødvendige forskrifter for øvrig som oppdraget til disse personer krever. 16 desbr.

De avgjørelser som er nevnt i foregående ledd treffes av Kirke- og undervisningsdepartementet.

§ 2. Denne forordning trer i kraft 1 januar 1941.

Oslo 16 desember 1940.

Kirke- og undervisningsdepartementet.

R. S. Skancke.

R. J. Fuglesang.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 16 desbr.

Tiltale i saker som hører under Folkedomstolen.

Den konstituerte statsråd for Justisdepartementet har 2 desember 1940 gjort sånt vedtak:

«I samsvar med forordning om Folkedomstolen av 8 november d. å. § 9, 1ste ledd, bestemmer jeg herved at tiltale i saker som hører under Folkedomstolen inntil videre skal besluttes av embetsmenn ved Utrykningspolitiet.

Det skal senere bli bestemt hvem som skal utføre sakene i retten.»

Forordning *) (Landbruksdepartementet). 17 desbr.

I det ved kongelig resolusjon av 29 april 1938 fastsatte reglement for Driftskredittkassen for mindre jordbrukere skal § 7, siste avsnitt, heretter lyde så:

Lån må ikke betales ut før styret har innvilget låne-søknaden. Lån som etter det oppgitte formål, den stilte sikkerhet og forholdene i det hele utvilsomt ville blitt innvilget av styret, kan dog innvilges av et styremedlem og kontorsjefen i fellesskap, når laget har vært i virksomhet noen tid og har vist god forretningsførsel. Også til nye lag kan lån innvilges under de nevnte vilkår, hvis utbetalingen av lånet ikke uten skade kan utstå. Melding om lån som er innvilget utenom styremøte, må legges fram på første påfølgende styremøte, og styret må gi uttalelse om lånet.

*) Kunngj. 8 januar i Lovtid. 1 nr. 1 for 1941.

18 desbr. **Forordning** *) (Innenriksdepartementet) om en tilføyelse i vedtekten til bygningslovens § 26 for Dokka bygningskommune, Opland fylke.

18 desbr. **Forordning** **) (Landbruksdepartementet), hvorved stadfestes vedtekter for anvendelse av § 55 i lov av 22 juni 1928 om ordning av visse jordspørsmål overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Modum herred, Buskerud fylke.

18 desbr. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet til fylkesmennene. Godtgjørelse som offentlig forsvarer.

Justisdepartementet har i brev til en sorenskriver uttalt:

«En fast offentlig forsvarer ved den rett som behandler en straffesak, antas ikke å ha adgang til å beregne seg noen særskilt godtgjørelse av siktede eller tiltalte ved siden av det salær som blir tilkjent ham av statskassen.»

Departementet har videre som svar på en forespørsel uttalt at den samme regel antas å gjelde også hvor en tredjemann tilbyr å betale den faste offentlige forsvarer salær i tillegg til det salær retten har tilkjent ham for hans arbeid.

19 desbr. **Forordning** **) om midlertidig tillegg til lov om innførsel og omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl av 5 april 1927 med senere tilleggslover.

De brennevinsavstemninger som etter § 3 i loven skulle holdes i året 1940, blir utsatt inntil videre.

I de byene som nå har omsetning av brennevin skal bystyret gi bevilling til fortsatt omsetning i samsvar med § 2 i loven, uansett om det er satt fram krav om brennevinsavstemning i byen i 1940. I sistnevnte tilfelle gjelder bevillingen bare inntil videre.

Denne forordning trer i kraft straks.

Oslo 19 desember 1940.

Sosialdepartementet.

Birger Meidell.

R. J. Fuglesang.

19 desbr. **Forordning****) om krigsrisikoansvar for skip i opplag og om utvidelse av det fartsområdet der Statens krigskaskoforsikring bærer krigsrisikoansvaret.

§ 1. Statens krigskaskoforsikring bemyndiges til å overta krigsrisikoansvaret for norske registreringspliktige skip som går i opplag, og som umiddelbart før opplaget tar sin

*) Kunngj. 27 desember i Lovtid. 1 nr. 24.
**) Kunngj. 8 januar i Lovtid. 1 nr. 1 for 1941.

begynnelse, har vært dekket i Statens krigskaskoforsikring. 19 desbr.
Videre bemyndiges Statens krigskaskoforsikring til, med samtykke av Sjøfartsdepartementet, Statens skipsfartsdirektorat, å overta samme ansvar for skip som ikke er dekket i Statens krigskaskoforsikring idet de går i opplag.

§ 2. Statens krigskaskoforsikring bemyndiges til å fastsette reglene for opplagsforsikringen.

§ 3. Det fartsområdet som er nevnt i § 1 i Administrasjonsrådets vedtak av 28 mai 1940 om ansvar for krigsskade på handelsskip, og som ved Administrasjonsrådets vedtak av 28 august 1940 ble utvidet til også å omfatte havnene Delfzijl i Nederland og Petsamo i Finnland, utvides til også å omfatte havner i Nederland og Belgia.

Oslo 19 desember 1940.

Sjøfartsdepartementet.

Irgens.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) om adgang for Direktoratet for industriforsyning til å gi bestemmelser om opprettelse og utvidelse av bedrifter m. v. 19 desbr. 32270

§ 1.

A. Når hensynet til produksjon og omsetning og herunder særlig hensynet til landets forsyninger gjør det nødvendig, kan Direktoratet for industriforsyning innenfor de områder av næringslivet som behandles av dette, forby:
   1) Opprettelse av nye bedrifter og foretagender,
   2) utvidelse av bestående bedrifters tekniske omfang,
   3) utvidelse av bestående foretagenders økonomiske omfang.

B. Direktoratet for industriforsyning kan enn videre i sin alminnelighet eller i enkelttilfelle regulere omfanget av bestående bedrifters produksjon.

§ 2.

A. Direktoratet for industriforsyning eller andre institusjoner som Direktoratet for industriforsyning bemyndiger til det kan gi dispensasjon fra forbud utstedt i henhold til § 1.

B. Dispensasjonen kan gjøres avhengig av betingelser eller påbud.

§ 3. Direktoratet for industriforsyning kan gi nærmere forskrifter til gjennomføring av forordningen.

*) Kunngj. 8 januar i Lovtid. 1 nr. 1 for 1941.

19 desbr. § 4. Skader som påføres bedrifter eller foretagender som følge av bestemmelser truffet i henhold til denne forordning medfører ingen rett til erstatning.

§ 5. Bestemmelsene i forordningen gjør ingen endring i gjeldende forskrifter om konsesjonsplikt.

§ 6. Overtredelse av forordningen eller av forskrifter gitt i medhold av den, medfører straff og inndragningsansvar som bestemt i lov av 14 mai 1917 nr. 5 § 8, jfr. Administrasjonsrådets bestemmelse av 19 september 1940.

Oslo 19 desember 1940.

Departementet for handel, industri, håndverk og fiskeri.
S. Johannessen.

Forsyningsdepartementet.
Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

20 desbr. **Forordning** *) om endring av og tillegg til trafikkreglene av 27 mai 1938.

I de ved kongelig resolusjon av 27 mai 1938 gitte alminnelige regler med endring ved kongelig resolusjon av 29 juli 1938 gjøres følgende forandringer:

§ 9. Punkt 1 og 4 skal heretter lyde:

1. Kjører — herunder også fører av sporvogn — skal ved tegn tilkjennegi når og hvorledes han vil foreta forandring av sin kjøreretning, kjøre over i den andre siden av veien eller stanse.
4. For svinging til høyre (henholdsvis til venstre) gis tegn ved at høyre (henholdsvis venstre) arm strekkes vannrett ut. På motorkjøretøy kan tegn for svinging gis ved mekanisk eller elektrisk retningsviser. Sporvogn skal ha retningsvisere av type som veidirektøren har godkjent.

Når sporvogn eller motorkjøretøy er utstyrt med retningsvisere, har kjøreren (føreren av sporvogn) plikt til å bruke disse.

§ 20. I punkt 3 tilføyes (ikke nytt avsnitt):

Sluttede avdelinger av militære, politi eller arbeidstjenesten må kun avbrytes eller stanses av politiet eller av brannvesenets vogner under utrykning.

§ 21. Som nytt punkt 3 settes inn:

3. Det er forbudt for syklister under kjøringen å slippe styret eller å ta føttene vekk fra pedalene.

§ 37. Punkt 2 og 5 skal heretter lyde:

2. I mørke eller i tykk tåke (skodde) skal kjøretøy med hest eller annet trekkdyr ha hvite eller gullige lykter som sett

*) Kunngj. 17 januar i Lovtid. 1 nr. 2 for 1941.

forfra angir kjøretøyets sidebegrensning og dessuten rødt lys eller refleksglass som sett bakfra angir dets bakpart. 20 desbr.

Lykter som angir sidebegrensningen, må ikke anbringes under kjøretøyet.

5. Håndkjerre skal ha rødt refleksglass bak. Under kjøring når det er mørkt, skal håndkjerre trekkes — ikke skyves.

§ 38 skal heretter lyde:

Sykkel skal ha hurtigvirkende bremse, signalklokke i god stand og hvitmalt bakskjerm samt rødt baklys eller rødt refleksglass bak. Har sykkelen bare en bremse skal dette være bakhjulsbremse.

§ 46. I punkt 1 tilføyes (ikke nytt avsnitt):

Det er forbudt å øve hærverk på veiskilter, varselsskilter og signaler for regulering av ferdselen på gater og veier.

Videre bestemmes:

Departementet treffer bestemmelse om fra hvilket tidspunkt sporvogner skal ha retningsvisere. Fra dette tidspunkt trer bestemmelsen om plikt for fører av sporvogn til å gi tegn etter § 9 i kraft.

Sykkel må være utstyrt med rødt baklys eller rødt refleksglass og håndkjerre med rødt refleksglass senest 1 februar 1941.

Kjøretøy med hest eller annet trekkdyr må være utstyrt med lys eller refleksglass etter § 37, punkt 2, senest 1 februar 1941.

Så lenge sidebegrensningen av kjøretøy med hest eller annet trekkdyr ikke er angitt ved hvite eller gullige lykter, skal sidebegrensningen være angitt forover ved hvite eller gullige refleksglass.

For øvrig trer de foran anførte endringer i kraft straks.

Oslo 20 desember 1940.

Arbeidsdepartementet.

Tormod Hustad.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) om adgang for medisinske studenter til å studere ved utenlandske universiteter. 20 desbr.

§ 1. Medisinske studerende som har gjennomgått 1ste avdeling av medisinsk embetseksamen, men som på grunn av plassmangel ved universitetsklinikkene i Oslo ikke har kunnet påbegynne 2nen avdeling, gis adgang til å utføre den kliniske tjeneste og å gjennomgå undervisningen i de tilsvarende teoretiske fag ved bestemte utenlandske universiteter.

§ 2. Studium ved de i § 1 nevnte universiteter regnes likeverdig med studium av samme utstrekning og med til-

*) Kunngj. 17 januar i Lovtid. 1 nr. 2 for 1941.

20 desbr. svarende disipliner ved Universitetet i Oslo men embetseksamen blir å avlegge ved Universitetet i Oslo.

§ 3. Kirke- og undervisningsdepartementet bestemmer ved hvilke utenlandske universiteter de medisinske studenter har anledning til å studere, samt gir nærmere regler for omfanget av studiet innenfor de enkelte fag.

Til å formidle denne ordning oppnevner Kirke- og undervisningsdepartementet et sakkyndig utvalg.

§ 4. Den i det foregående omhandlede adgang gjelder fra 1 januar 1941. Forordningen trer i kraft straks.

Oslo 20 desember 1940.

Kirke- og undervisningsdepartementet.

R. S. Skancke.

R. J. Fuglesang.

20 desbr. **Forordning** *) vedkommende midlertidig omsetningsavgift til statskassen.

I.

§ 1 litra b, § 2 og § 3 i Administrasjonsrådets vedtak av 29 august 1940 om tillegg til Administrasjonsrådets vedtak av 20 august 1940 om midlertidig omsetningsavgift til statskassen fra 1 september 1940 oppheves fra 1 januar 1941.

Finans- og tolldepartementet kan bestemme at avgift ved salg direkte til forbruker av andre produkter fra eget gårdsbruk, husdyrhold og hagebruk enn melk og fløte skal kreves opp av det organ som tillegges offentlig kontroll med omsetningen av vedkommende varesort.

II.

§ 4 litra j i Administrasjonsrådets vedtak av 20 august 1940 oppheves fra 1 januar 1941.

Fra samme tidspunkt er salg av fisk (fersk, saltet, røket, tørket eller lutet), kval, springer og skalldyr som selgeren selv har fanget, gjenstand for avgiftsplikt etter Administrasjonsrådets vedtak av 20 august 1940, når det skjer fra fast utsalgssted eller på torg. Salg ved annen omførsel enn torgsalg er unntatt fra avgiftsplikt med mindre Finans- og tolldepartementet treffer særlig bestemmelse i det enkelte tilfelle.

III.

Fra 1 januar 1941 senkes minstegrensen for avgiftspliktig omsetning fra kr. 400 til kr. 300 pr. termin.

Oslo 20 desember 1940.

Finans- og tolldepartementet.

E. Sandberg.

R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 8 januar i Lovtid. 1 nr. 1 for 1941.

Forordning*) om rasjonering av såpe. 20 desbr.

Kapitel I.

§ 1. *Forordningens omfang.* Med såpe menes i denne forordning vaskemiddel som inneholder såpe fremstillet av fett eller fettsyrer eller begge deler.

Unntatt fra bestemmelsene i §§ 2—8 er:

a) Vaskemiddel som inneholder inntil 3 % fettsyre. Vaskemiddel som hovedsakelig består av en oppløsning eller emulsjon av såpe omfattes i alle tilfelle av forordningens bestemmelser.

b) Medisinske såper som selges fra apotek.

Det er forbudt å selge vaskemidler som ikke inneholder fettsyre eller som ikke inneholder mer enn inntil 3 % fettsyre under betegnelsene «såpe», «såpepulver» eller «vaskepulver» eller betegnelser hvori disse ord forekommer.

Kapitel II.

§ 2. *Salg til forbruker.* Det er forbudt i noen form å avstå eller erverve såpe hvis det ikke foreligger slik kjøpetillatelse som bestemt i denne forordning.

§ 3. *Kjøpetillatelse til forbruker.* Tillatelse til kjøp eller annet erverv av såpe til forbruker gis gjennom utstedelse av rasjoneringskort, tilleggskort eller anvisning.

§ 4. *Rasjoneringskort til forbruker.* Rasjoneringskort for såpe skal leveres til personer som bor i privathusholdninger eller fast i hotell, pensjonat eller annet herberge.

Rasjoneringskortet leveres av forsyningsnemnda på vedkommendes bopel for et bestemt tidsrom og kvantum i samsvar med de forskrifter som Direktoratet for proviantering og rasjonering til enhver tid gir.

§ 5. *Tilleggskort til forbruker.* Tilleggskort for såpe kan etter forbrukerens søknad utstedes til lege, sykepleier, barn eller personer som på grunn av sykdom eller legemsmangel har øket behov for såpe. § 4, annet ledd, har tilsvarende anvendelse.

§ 6. *Anvisning til forbruker.* Anvisning for såpe utstedes til anstalthusholdninger for de personer som bor der. Disse personer skal ikke ha rasjoneringskort eller tilleggskort. § 4, annet ledd, har tilsvarende anvendelse.

Anvisning kan også utstedes til andre virksomheter som trenger såpe i sin produksjon i samsvar med de forskrifter som Direktoratet for proviantering og rasjonering til enhver tid gir.

---

*) Kunngj. 8 januar i Lovtid. 1 nr. 1 for 1941.

20 desbr. Direktoratet kan selv utstede anvisninger.

Anvisning gis for bruk av såpe til et bestemt formål, og det er forbudt å anvende den anviste såpe til annet bruk eller overdra den.

§ 7. *Kontrollbestemmelser.* Den som selger eller på annen måte leverer såpe til forbruker, skal klippe merker av rasjoneringskort eller tilleggskort for det som er levert, eller motta anvisning. Levering mot løse merker er forbudt. De mottatte merker skal leveres til forsyningsnemnda for ombytning med anvisninger for nye innkjøp.

Det er forbudt å selge eller kjøpe eller på annen måte overdra eller erverve rasjoneringskort og tilleggskort eller anvisning uten gjennom samtidig levering av varen.

Kapitel III.

§ 8. *Salg til forhandler.* Det er forbudt å selge eller på annen måte levere såpe til forhandler for videre avståelse hvis ikke forhandleren samtidig leverer anvisninger for det samme kvantum som blir tatt imot.

Kapitel IV.

§ 9. *Dispensasjon m. v.* Direktoratet for proviantering og rasjonering kan gi utfyllende forskrifter og gjøre unntak fra forordningen.

§ 10. *Regulering m. v. av såpeproduksjonen.* Direktoratet for proviantering og rasjonering kan gi forskrifter om regulering av og kontroll med produksjon og omsetning av såpe.

§ 11. *Straff og inndraging.* Overtredelse av noen forskrift eller bestemmelse som er gitt i denne forordning eller i medhold av forordningen, medfører straff og inndraging på den måte som er bestemt i lov nr. 5 av 14 mai 1917 § 8, jfr. Administrasjonsrådets vedtak av 19 september 1940.

§ 12. *Ikrafttreden.* Denne forordning trer i kraft 1 januar 1941.

Fra samme dag oppheves:

1) Administrasjonsrådets vedtak av 11 september 1940.
2) Forsyningsdepartementets forskrifter av 12 september 1940.
3) Forordning av 26 november 1940.

Oslo 20 desember 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) (Landbruksdepartementet), hvorved Landbruksdepartementet garanterer minstepriser for rotvekst- og hagefrø som er avla på godkjente arealer, tilsådd hausten 1940 eller tilplantet våren 1941. 20 desbr.

Garantien omfatter følgende frøslag og med følgende minstepriser som gjelder ved levering til forhandler:

1.	Sukker-, pill- og marg-ert	kr. 2,50	pr. kg
2.	Dvergbønner	» 4	» »
3.	Stangbønner	» 6,50	» »
4.	Kålrot, Bangholm	» 3	» »
5.	» Trondheimsk og Hylla	» 4	» »
6.	Fôrnepe (turnips), Bortfelder	» 2,50	» »
7.	» » Dales Hybrid	» 3	» »
8.	Kvit mainepe	» 3	» »
9.	Fôrbete, Barres	» 3	» »
10.	Gulrot	» 15	» »
11.	Hodekål, vinterkål	» 30	» »
12.	» tidlig, samt spisskål	» 25	» »
13.	Spinat	» 2	» »

Frøet må være av god kvalitet, være renset, ha normal spireevne og ellers fylle de krav som er satt i gjeldende føresegner.

Når det gjelder avl av gulrotfrø, garanteres dessuten at dyrkeren, såfremt avlen slår feil, skal få en erstatning svarende til verdien av en vanlig potetavling på samme areal og i samme distrikt. Vilkåret for slik erstatning er at grunnen til at avlen slår feil er inntruffet etter Jonsok 1941, og at det ikke kan legges dyrkeren noe til last.

Minsteprisen og erstatningen for feilslått avl gjelder bare for frø som er avla på arealer som på forhånd er godkjent av statens frøkonsulent, eller den han gir fullmakt.

Den som vil gjøre seg nytte av denne ordning, må derfor vende seg til frøkonsulenten, adresse Statens kornforretning, Oslo, som er overdratt den nærmere gjennomføring av ordninga.

Mulig tap for staten ved garantien for de heromhandlede minstepriser blir å dekke av bevilgningen under kap. 638, post 3, Til økning av matproduksjonen.

Forordning *) om utbygging av Folkedomstolen. 21 desbr.

§ 1. Straffesaker som gjelder overtredelser av straffelovens kapitler 8—10, 12, 13 eller 34, kan påtalemyndigheten bringe inn for Folkedomstolen istedenfor for de alminnelige

*) Kunngj. 8 januar i Lovtid. 1 nr. 1 for 1941.

21 desbr. domstoler. Det samme gjelder andre straffesaker, når påtalemyndigheten finner at særlige grunner taler for at saken behandles av Folkedomstolen.

§ 2. Spørsmålet om en sak skal bringes inn for Folkedomstolen etter § 1, avgjøres av riksadvokaten.

Tiltalebeslutning utferdiges i tilfelle av riksadvokaten eller etter hans ordre av den tjenestemann som er nevnt i den norske forordning om Folkedomstolen av 8 november 1940 § 9 første ledd.

Finner en tjenestemann i påtalemyndigheten som ikke selv kan beslutte tiltale ved Folkedomstolen, at det kan bli spørsmål om å bringe en sak inn for denne domstol, skal saken forelegges for riksadvokaten.

§ 3. Folkedomstolens formann kalles lagmann og meddommerne lagdommere.

Meddommerne må ha de samme egenskaper som for høyesterettsdommere bestemt.

Ved behandlingen av saker om straffbare handlinger som etter den norske borgerlige straffelov er forbrytelser, deltar foruten formannen og meddommerne også to domsmenn. Reglene i forordning om Folkedomstolen av 8 november 1940 §§ 4—8 skal gjelde for slike domsmenn men ikke for de meddommere som er nevnt i denne paragrafs første og annet ledd.

§ 4. Denne forordning trer i kraft straks.

Straffesaker hvor hovedforhandling ved de alminnelige domstoler er berammet før denne forordnings ikrafttreden, behandles og avgjøres etter de regler som har gjeldt hittil.

Oslo 21 desember 1940.

Justisdepartementet.

Sverre Riisnæs.

R. J. Fuglesang.

21 desbr. **Forordning***) om endringer i kommunelovene av 10 juni 1938.

I.

Kommunelovene av 10 juni 1938 vedblir å gjelde i den utstrekning de ikke er endret ved bestemmelsene i denne forordnings avsnitt II.

II.

Kapitel 1. Styret i herreds-, sogne- og bykommunene.

§ 1. I hver herreds- og bykommune skal det som leder av kommunen være en ordfører med formenn som rådgivere.

Består herredet av flere sogn, skal formennene også være rådgivere i sognekommunale saker.

*) Kunngj. 8 januar i Lovtid. 1 nr. 1 for 1941.

§ 2. Tallet av formenn fastsettes av fylkesmannen. Tallet 21 desbr.
skal være fra ⅓—½ av de medlemstall som de nåværende herreds- og bystyrer har etter kommunelovenes § 4, dog ikke under 6.

§ 3. Til ordfører og formann kan den oppnevnes som har statsborgerlig stemmerett etter grunnlovens § 50, jfr. § 53, uten at stemmeretten er suspendert etter grunnlovens § 52 og som — når vedkommende ikke er rådmann eller kontorsjef i kommunen — det siste år har bodd og fremdeles bor i herreds- eller bykommunen.

Oppnevnes til ordfører kan også den som ikke fyller det bostedsvilkår som er satt i foregående ledd.

Utelukket fra oppnevning er fylkesmannen, N. S. fylkesfører, den som har regnskap å avlegge til kommunen — unntatt lensmenn — og den som reviderer kommunale regnskaper.

Den som blir oppnevnt til ordfører eller formann i sin kommune, kan ikke avslå, med mindre han:

a. ved oppnevningen har fylt 65 år,
b. har rett til å kreve seg fritatt etter bestemmelser i særlover,
c. påberoper seg svakelighet eller annen hindring som fylkesmannen godkjenner.

Den som krever seg fritatt, må sette kravet fram skriftlig for fylkesmannen innen 8 dager etter at han er spurt eller dersom han ikke er spurt på forhånd, innen 8 dager etter at han har fått melding om oppnevningen. Gjør han ikke det, har han tapt retten til å kreve seg fritatt. Avslag kan av vedkommende bringes inn for Innenriksdepartementet til endelig avgjørelse innen 8 dager etter at han har fått melding om dette.

§ 4. Ordfører med varaordfører oppnevnes av departementet. Varaordføreren trer i ordførerens sted, når denne ikke kan gjøre tjeneste. Han har ellers samme rettigheter og plikter som en formann.

Deretter oppnevner fylkesmannen i samråd med N. S. fylkesfører og ordføreren formennene. For hver formann oppnevnes en varaformann. Blir fylkesmannen ikke enig med fylkesføreren, skal fylkesmannen bringe saken inn for departementet til endelig avgjørelse.

Oppnevningen gjelder inntil videre, dog ikke ut over 2 år.

§ 5. Taper en ordfører eller formann sin statsborgerlige stemmerett etter grunnlovens § 53, mister han samtidig vervet. Det samme gjelder den som flytter ut av kommunen; for ordførerens vedkommende med mindre departementet bestemmer noe annet i det enkelte tilfelle. Likeledes mister den vervet som kommer i slik stilling som nevnt i § 3, tredje ledd.

21 desbr. Den hvis statsborgerlige stemmerett blir suspendert, trer ut for den tid suspensjonen varer.

Den som er oppnevnt kan endelig eller midlertidig fritas fra sitt verv etter reglene i § 3, fjerde ledd, bokstav c.

Når en ordfører eller formann dør, eller får varig eller midlertidig forfall, rykker henholdsvis varaordføreren og varaformannen opp. Dersom fylkesmannen anser det for nødvendig, oppnevnes ny varaordfører eller varaformann etter reglene i § 4.

Kapitel 2. Formene for ordførerens og formennenes virksomhet.

§ 6. Når ordføreren gjør vedtak uten å legge saken fram for formennene og denne er av den art at vedtaket etter kommunelovene måtte gjøres av herreds-, sogne- eller bystyret eller av formannskapet, skal han føre vedtaket inn i bok, godkjent av fylkesmannen.

§ 7. Når en sak blir lagt fram for formennene etter reglene i § 11, gjør ordføreren sitt vedtak i saken i møte med disse.

Hvis departementet eller fylkesmannen krever det, må saken på ny legges fram for formennene. Det samme gjelder, når ordføreren etter møtet finner at vedtaket reelt bør endres og saken er av den art at den etter reglene i § 11 må legges fram for disse. Også nytt vedtak gjøres i møte.

§ 8. Ordføreren fastsetter tid og sted for møter med formennene.

Møte må også holdes når departementet eller fylkesmannen krever det.

For innkalling og dokumentutlegging gjelder reglene i landkommuneloven § 12, annet ledd, bykommuneloven § 11, annet ledd. Kan en formann ikke møte, må han uten opphold melde fra om dette og varaformannen innkalles.

Ordføreren avgjør om ombuds- eller tjenestemann i kommunen skal — og om andre kan — være til stede på møtet for å gi utredninger eller svare på forespørsler.

På møtet må minst halvdelen av formennene være til stede. Møtene holdes for åpne dører; dog kan en sak behandles for lukte dører når ordføreren bestemmer det eller departementet eller fylkesmannen krever det.

Etter at de saker som er nevnt i innkallingen er behandlet, har hver formann høve til å bringe på bane sak som er i kommunens interesse og som er av den art at den skulle legges fram for formennene. Saken bør være anmeldt på forhånd. Ordføreren kan bestemme at også en sak som ikke er nevnt i innkallingen, avgjøres i møtet.

Ordføreren eller den han bestemmer legger saken fram for formennene. Disse er pliktige til å uttale seg; men ordføreren gjør vedtaket eter eget omdømme. Er en formann uenig i det vedtak ordføreren gjør, plikter han å si fra og kreve sin mening bokført; gjør han ikke det, anses han som enig med ordføreren og medansvarlig for vedtaket. Stemmegivning finner ikke sted. 21 desbr.

Kapitel 3. Ordførerens og formennenes virkeområde.

§ 9. Ordføreren representerer kommunen og leder dens forvaltning under fullt personlig ansvar.

§ 10. Ordføreren har — foruten de gjøremål kommunelovene legger til ham — den myndighet og de plikter som kommunelovene la til herreds-, sogne- eller bystyret og til formannskapet, dersom annet ikke er bestemt.

Ordføreren sender fylkesmannen utskrift av den bok som føres for møter med formennene, av den bok han fører etter § 6, første ledd, og de øvrige utskrifter han etter kommunelovene skal sende inn.

§ 11. Ordføreren skal legge fram for formennene de saker som etter kommunelovene avgjøres av herreds- eller bystyret og hvor avgjørelsen ikke kunne overdras til formannskapet; er det ikke tid til å legge slik sak fram uten å utsette berettigede hensyn for å bli tilsidesatt, skal han i første møte etter at vedtak i saken er gjort, gjøre formennene kjent med dette. Likeså skal han legge fram en sak når departementet eller fylkesmannen krever det.

Det som er bestemt i foregående ledd får tilsvarende anvendelse når det gjelder sognekommunale saker. Framlegging er likevel ikke nødvendig, når det gjelder sak som herredstyret etter landkommuneloven ville ha kunnet overdra til formannskapet å gjøre vedtak i, dersom det hadde vært en herredskommunal sak.

Kapitel 4. Overdragelse av myndighet og plikter.

§ 12. Ordføreren kan i de tilfelle hvor kommunelovene ga adgang til å opprette faste utvalg, styrer og råd, oppnevne assisterende nemnd på flere personer med varamenn og overdra til dem den myndighet som kommunelovene ga adgang til å overdra til formannskapet. Ansettelse av administrasjonssjef kan dog ikke overdras.

Oppnevningen gjelder inntil videre, dog ikke ut over to år.

Med omsyn til rett og plikt til å ta mot oppnevning gjelder reglene i § 3 om formenn tilsvarende. Kommunens tjenestemenn plikter dog alltid å ta mot oppnevning.

Ordføreren fastsetter instruks for nemnda i samsvar med prinsippene i denne forordning.

21 desbr. § 13. Løser flere kommuner i fellesskap en kommunal oppgave, kan fylkesmannen gi ordføreren i en av kommunene i oppdrag å styre virksomheten og kan nevne opp varamann og rådgivere for ham.

Bestemmelsene i § 12 tredje, fjerde og femte ledd, får tilsvarende anvendelse. Gjelder det kommuner som ligger i forskjellige fylker, treffer departementet disse avgjørelser.

§ 14. Reglene i § 34 i kommunelovene gjelder dem som oppnevnes etter §§ 12 og 13 i denne forordning.

Kapitel 5. Særskilte bestemmelser om ordførere.

§ 15. Hvis ikke rådmann eller kontorsjef i kommunen oppnevnes til ordfører, fastsetter fylkesmannen den godtgjørelse ordføreren skal ha i samsvar med reglene i landkommunelovens § 50, første og annet ledd, og bykommunelovens § 48, første ledd.

Kapitel 6. Statens alminnelige tilsyn med herreds-, by- og sognekommunenes forvaltning.

§ 16. Vedtak i sak som etter § 11 skal legges fram for formennene, blir først gyldig når fylkesmannen har godkjent det. Det samme gjelder vedtak i sak som skulle vært lagt fram for formennene, men som ordføreren likevel har avgjort fordi det ikke var tid til å rådføre seg med dem.

Kapitel 7. Styret i fylkeskommunene.

§ 17. Fylkesmannen representerer fylkeskommunen og leder dens forvaltning under fullt personlig ansvar. Han gjør vedtak i de saker som landkommuneloven la til fylkesutvalget og fylkestinget. Denne forordnings § 7 får tilsvarende anvendelse.

§ 18. I hvert fylke skal det være 4 fylkesformenn, hver med varamann.

De oppnevnes av departementet blant personer som er bosatt i fylkeskommunen. § 3 får tilsvarende anvendelse. Oppnevningen gjelder inntil videre, dog ikke ut over to år.

§ 19. Fylkesmannen skal legge fram for fylkesformennene de saker som etter landkommuneloven skal legges fram for fylkesutvalget.

Fylkesmannen innkaller til møte når dette er påbudt i lov eller fylkesmannen finner det ønskelig. På møtet må minst 3 formenn være til stede. Reglene i § 8, siste ledd, får tilsvarende anvendelse.

§ 20. Fylkesmannen innkaller minst en gang årlig ordførerne i fylkets herredskommuner og fylkesformennene til fylkesting. Fylkesmannen kan også innkalle andre til fylkestinget til å gi utredninger eller svare på forespørsler.

Fylkesmannen legger fram de saker som etter landkom- 21 desbr.
muneloven skal legges fram for fylkestinget.

Reglene i § 8, femte, sjette og siste ledd, får tilsvarende anvendelse.

§ 21. Bestemmelsene i landkommuneloven § 60 nr. 1—7 gjelder tilsvarende for fylkeskommuner.

Kapitel 8.

§ 22. Denne forordning trer i kraft 1 januar 1941.

Fylkesmannen skal straks oppnevne midlertidig ordfører i de kommuner som 1 januar 1941 ikke har fått oppnevnt ordfører etter § 4. Den ordfører som fylkesmannen oppnevner, gjør tjeneste inntil oppnevning er foretatt etter § 4.

Innenriksdepartementet.

Oslo 21 desember 1940.

Hagelin.

R. J. Fuglesang.

Forordning*) om omsetning av rotvekstfrø 21 desbr.
m. v.

Forordning av 8 oktober 1940 om forbud mot å omsette frø av kålrot m. v. oppheves og avløses av følgende regler:

§ 1. Salg av frø av kålrot, nepe (turnips), forbete, formargkål og gulrot må bare finne sted på den måte som disse regler bestemmer.

Salg fra grossist til forhandler.

§ 2. Salg fra grossist til forhandler kan skje uten tilvisning, men mot kvittering.

§ 3. Engrosforhandleren påser at hver forhandler blir tildelt rimelige frømengder i forhold til tidligere års innkjøp fra firmaet. Når Landbruksdepartementet forlanger det, skal engrosforhandlerne sende inn oppgave over hvor meget av de enkelte frøslag som er solgt til hvert fylke.

§ 4. Detaljforhandleren skal snarest mulig sende oppgave til sin forretningsforbindelse over sitt behov av rotvekstfrø for 1941. Samtidig plikter detaljforhandleren å oppgi sine beholdninger av nevnte frøslag.

Salg fra forhandler til forbruker.

§ 5. Uten særskilt tilvisning kan bare følgende frømengder selges til forbrukere:

Porsjoner på inntil 20 gram frø av kålrot, nepe (turnips) og gulrot.

*) Kunngj. 8 januar i Lovtid. 1 nr. 1 for 1941.

21 desbr. Forhandlerne plikter å føre oppsyn med at ingen forbruker misbruker denne adgang til frøkjøp.

§ 6. Alt salg av større mengder kan bare skje etter tilvisning på dertil bestemt skjema fra jordstyret (eventuelt ved forsyningsnemnda) i den kommune hvor produsenten bor.

§ 7. Jordstyret (eventuelt ved forsyningsnemnda) kan tilvise produsenten følgende frømengder pr. dekar:

Kålrot	0,5 kg
Nepe (turnips)	0,5 »
Forbete	2 »
Formargkål	0,6 »
Gulrot	0,5 »

Ved tilvisning trekker jordstyret produsentens beholdning fra det beregnede frøbehov.

§ 8. Hvor jordstyret treffer avtale med habile folk om å tiltrekke kålrot- og forbeteplanter for salg til utplantning, kan vedkommende etter søknad til jordstyret få tilvist inntil 5 gram kålrot- og 25 gram forbetefrø pr. m^2, som tilsås for sånn tiltrekning av planter til salg.

§ 9. Forhandlere av rotvekstfrø plikter når frøet er uttatt — eller seinest 1 juli 1941 — å sende inn til Landbruksdepartementet de mottatte tilvisninger på rotvekstfrø. Tilvisningen skal være påført firmanavn, dato og frømengder som er utlevert.

§ 10. Produksjonsdirektoratet i Landbruksdepartementet kan gi nærmere bestemmelser til gjennomføringen av disse regler og kan etter søknad dispensere fra dem.

§ 11. Bestemmelsene om straff og inndragning i lov av 14 mai 1917 § 8 kommer til anvendelse ved overtredelse av denne forordning eller av forskrifter gitt i medhold av den.

§ 12. Denne forordning trer i kraft 1 januar 1941.

Oslo 21 desember 1940.

Landbruksdepartementet.

Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

23 desbr. **Forordning** *) om forandring i midlertidig lov om utførsel av vintersild av 1 februar 1936.

I.

I midlertidig lov av 1 februar 1936 om utførsel av vintersild skal §§ 1 og 5 heretter lyde således:

§ 1. Det er forbudt å utføre fersk og saltet vintersild

*) Kunngj. 17 januar i Lovtid. 1 nr. 2 for 1941.

(stor- og vårsild) med mindre silden er bestemt til sånn ut- 23 desbr.
førsel av fiskeorganisasjonen Noregs sildesalslag. Organisasjonens vedtekter må til enhver tid være godkjent av Handelsdepartementet.

Forbudet gjelder for fersk vintersild til 30 juni 1941 og for saltet vintersild til utgangen av 1941.

§ 5. Ved utførsel skal det forelegges tollvesenet bevitnelse fra Noregs sildesalslag for at silden er bestemt til utførsel som vintersild.

II.

§ 7 oppheves.

Oslo 23 desember 1940.

Handelsdepartementet.

S. Johannessen.

R. J. Fuglesang.

Forordning*) om dispensasjon fra forbudet 23 desbr.
mot å fiske med snurpenot om natten under vintersildfiskeriene; jfr. § 31 A i lov av 25 juni 1937 om sild- og brislingfiskeriene.

§ 1. Under vintersildfiskeriene i sesongen 1940—41 skal det på strekningen Selbjørnsfjorden—Jærens rev være tillatt for snurpenotfiskere å søke etter sild og å fiske med snurpenot også i tiden fra 2 timer etter solnedgang til 3 timer før soloppgang utenfor en grenselinje som trekkes opp slik:

Fra Slotterø fyr til vestpynten av Kvitingen (beliggende på 59°52,9′ N.br. og 5°2,5′ O.lg.) — derfra til Terneskjær (beliggende på 59°48,0′ N.br. og 5°3,0′ O.lg.) — derfra til Boaskjær (beliggende på 59°38,5′ N.br. og 5°4,8′ O.lg.) — derfra til Bømmelbåt (beliggende på 59°32,1′ N.br. og 5°3,0′ O.lg.) — derfra til nordvestligste pynt av Utsira (beliggende på 59°18,63′ N.br. og 4°51,75′ O.lg.) — derfra til vestligste pynt av Utsira (beliggende på 59°18,4′ N.br. og 4°51,55′ O.lg.) — derfra til vestligste pynt av Spannholmene (beliggende på 59°17,0′ N.br. og 4°50,9′ O.lg.) — derfra til Lausungen (beliggende på 59°16,3′ N.br. og 4°51,2′ O.lg.) — derfra til Svelje-skjær (beliggende på 59°8,4′ N.br. og 5°10,9′ O.lg.) — derfra til vestligste tørrskjær ved Imsa (beliggende på 59°0,45′ N.br. og 5°22,25′ O.lg.) og derfra til et punkt beliggende 4 nautiske mil rettvisende vest av Jærens rev (beliggende på 58°45,0′ N.br. og 5°25,6′ O.lg.). Samme tillatelse gjelder for snurpenotfiske på strekningen Stad til Selbjørnsfjorden regnet fra Buholmene lykt til en linje rettvisende øst—vest gjennom Slotterø fyr.

*) Kunngj. 17 januar i Lovtid. 1 nr. 2 for 1941.

23 desbr. § 2. Unntatt fra denne bestemmelse er alle settegarnsfelter for sild og torsk hvor redskaper står ute.

§ 3. Fiskeridirektøren bemyndiges til å gi snurpenotfiskere adgang til å fiske i tiden mellom 2 timer etter solnedgang og 3 timer før soloppgang på det sted hvor de ligger forankret. Tillatelsen kan gis for begrensede områder av fiskefeltet.

§ 4. Disse bestemmelser trer i kraft 3 døgn etter at kunngjørelse er utferdiget.

Oslo 23 desember 1940.

Handelsdepartementet.

S. Johannessen.

R. J. Fuglesang.

23 desbr. **Forordning** *) om forbud mot snurpenotfiske på særlig viktige kastevåger og i trange fjorder og sund hvor det er sildeinnsig under vintersildfisket.

§ 1. I det tidsrom, på de områder og innenfor de grenser som angis nedenfor, skal det være forbudt å bruke snurpenot til snurping, når det er landnotlag til stede. Oppsnurpet sildefangst skal det dog være tillatt å slepe inn på fredet område for låssetning:

I Sogn og Fjordane fylke i tiden fra 20 desember 1940 til 25 mars 1941 (fra kl. 0 20 desember 1940 til kl. 24 25 mars 1941):

1. *Bremangerpollen* (kart nr. 27).

Innenfor en rett linje fra jernsøyle på Indre Grotle til jernsøyle nærmest Nåvene.

2. *Fugleosen med tilliggende felt i Batalden* (kart nr. 27 og 26).

Området innenfor en rett linje fra sydpynten av Rusø til Værholmen lykt og derfra rett linje gjennom jernstaken til Fanø, videre innenfor en rett linje fra vestre pynt av innløpet til Kvernhusvågen på Fanø til vestpynten av Teisthalsen. Området begrenses videre av rette linjer tvers over smaleste del av sundene mellom Teisthalsen og Skorpen og mellom Skorpen og Vevlungen.

3. *Melværsund og Værøyosen* (kart nr. 25).

Området innenfor en rett linje fra Blesundskjær over Drogeskjær til nordpynten av Smelboskjær, derfra videre en rett linje til Håskjæret varde og videre en rett linje til østpynten av Nordnesholmen. I syd begrenses området av en rett

*) Kunngj. 17 januar i Lovtid. 1 nr. 2 for 1941.

linje fra sydpynten av Nyrevågholmen til pynten tvers over Melværsundet. 23 desbr.

4. *Gjørøvik (Bulandet)* (kart nr. 25).

Innenfor en rett linje fra nordpynten av Lakseskjæret til Gyrines.

5. *Langøysund—Olderkalven* (kart nr. 25).

Området begrenses i vest av en rett linje fra vestpynten av Langø til nordpynten av Gildreholmen, derfra en rett linje til vestpynten av Kjendholmen og videre en rett linje fra sydpynten av Kjendholmen til nærmeste pynt på Olderøen. I nordost begrenses området av en rett linje trukket tvers over Langøsundet fra nordpynten av Olderkalv til Langø. I sydost av en linje trukket tvers over smaleste del av sundet mellom Olderkalv og Olderøen.

6. *Lågøyvågen* (kart nr. 25).

Innenfor en rett linje fra nordpynten av Egholmen over jernsøyle på Sandholmboen til nærmeste vestlige pynt av Lågø.

7. *Kolgrov* (kart nr. 24).

Området innenfor en rett linje fra Meviknes til varden, derfra en rett linje til Dragskjær, derfra en rett linje til Legø lykt og videre en rett linje over sydpynten av Lyngø til land.

8. *Koksøy* (kart nr. 24).

Området innenfor en rett linje fra holmen vest for Grønø over Småkråkene til nordvestpynten av Koksø, herfra en rett linje gjennom østligste pynt av Grimsholmen til Bårø. I øst begrenses området av en linje fra Grimenøs nordostpynt til sydostpynten av Koksø ytterst i Kokssundet.

9. *Byrknesøyene (ytre)* (kart nr. 24).

Området innenfor en rett linje fra Åskaboen til nordpynten av Sandholmen, videre fra østpynten av Sandholmen til Storjohansø. I syd innenfor en linje fra Lillebeist over Dyreskjær til Røvlenapene.

I Hordaland fylke i tiden fra 20 desember 1940 til 20 mars 1941: (Fra kl. 0 20 desember 1940 til kl. 24 20 mars 1941):

10. *Kløfta—Makrellvåg* (kart nr. 23).

Innenfor en rett linje fra sydvestpynten av Børilden langs østsiden av Kalven til Fosenøy. På østsiden begrenses området av en linje fra sydostpynten av Børilden langs østsiden av Ærholmen til Fosenøy.

11. *Algrøysanden* (kart nr. 22).

Området innenfor en rett linje fra Tendskjær til Flatskjær, derfra videre en rett linje langs østpynten av Kjendøen til Kårviknes på Algrøy. I øst begrenses området av en rett linje tvers over sundet vestenfor Knutholmen.

23 desbr. 12. *Vestre Møksterνåg* (kart nr. 21).

Innenfor en rett linje fra Rørvikskaget i vestlig retning over vågen til ytterste pynt på vestsiden.

13. *Lindøyosen* (kart nr. 19).

Innenfor en rett linje fra Johanhammeren (ca. 500 meter innenfor Odnenæs) O. S. O. til nærmeste pynt på Lindøen.

14. *Grutlefjord* (kart nr. 19).

Innenfor en rett linje fra Bekkeneset til pynten på nordsiden av innløpet til Grutlefjorden.

15. *Vestbøstadνåg* (kart nr. 19).

Innenfor en rett linje fra pynt til pynt ytterst i innløpet til Vestbøstadvågen.

16. *Bømmelhavn og Grotvik* (kart nr. 19).

Innenfor en rett linje fra Fliistangen langs yttersiden av Havneholmen til sydpynten av østre innløp til Bømmelhavn.

17. *Langevåg* (kart nr. 19).

Innenfor en rett linje fra Uretangsflua til Rundøtåen.

18. *Verlandsνåg* (kart nr. 19).

Innenfor en linje fra Rundøtåen til nordre Hågardsholmen, derfra til Hattsteinen.

I Rogaland fylke i tiden fra 1 februar til 20 mars 1941. (Fra kl. 0 1 februar 1941 til kl. 24 20 mars 1941):

19. *Sælen—Vågavåg* (kart nr. 17).

Området innenfor en rett linje fra Krokneset på Fosenøy til Smørstakk lykt, videre en rett linje fra sydpynten av Smørstakk til sydpynten av Lauvøy.

Mot øst begrenses området av en rett linje fra nordpynten av Sauvøy til nærmeste pynt mot nord.

20. *Trosnavåg* (kart nr. 17).

Innenfor en rett linje fra Trosnavågneset over vestkanten av Skruholmen og videre til lands.

21. *Grønnestadνåg* (kart nr. 17).

Innenfor en rett linje fra varden til Nebbeskjær.

22. *Indre Røksund* (kart nr. 18).

Innenfor en linje fra Lindøytåna til nærmeste pynt mot nordvest.

23. *Høvåg* (kart nr. 18).

Innenfor en linje fra nordpynten av Kråkholmen til sydpynten av Straumholmen og videre fra østpynten av Straumholmen til østpynten av Høvring.

24. *Aurvik (Kvitsøy)* (kart nr. 17).

Innenfor en linje fra nordpynten av Nordholmen til ytterste pynt på østsiden.

25. *Vedavåg* (kart nr. 17).

Området innenfor en linje fra Vedavåg lykt til båken på andre siden av vågen.

26. *Nordvikvågen* (kart nr. 17). 23 desbr.

Innenfor en linje fra Perleneset på vestsiden til ytterste pynt på østsiden av vågen.

§ 2. Overtredelse straffes med bøter.

§ 3. Disse bestemmelser trer i kraft straks.

Oslo 23 desember 1940.

Handelsdepartementet.

S. Johannessen.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) om midlertidig opphevelse av forbudet mot å fiske på søn- og helligdager under vintersildfiskeriene. 23 desbr.

§ 1. Bestemmelsene om helligdagsfredning i § 60 i lov av 25 juni 1937 om sild- og brislingfiskeriene skal ikke gjøres gjeldende under vintersildfiskeriene i sesongen 1940—41.

I nevnte sildesesong skal det forsåvidt det ikke måtte stride mot andre bestemmelser i loven om sild- og brislingfiskeriene, være tillatt for alle som ønsker det å fiske, sette ut og ta opp redskaper samt ta opp sild også på søn- og helligdager.

§ 2. Den som vegrer seg for å delta i fisket eller arbeide på søn- og helligdager, skal ikke av denne grunn kunne fratas sin plass.

§ 3. Disse bestemmelser trer i kraft straks.

Oslo 23 desember 1940.

Handelsdepartementet.

S. Johannessen.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) om gassgeneratoranlegg for drift av motorvogn. 23 desbr.

Nærværende forordning gjelder framstilling og bruk av gassgeneratorer og andre innretninger for drift av motorvogn med ved, trekull, acetylen, lysgass og andre drivstoffer som erstatter bensin eller solarolje.

§ 1. *Konstruksjon og montering.* Gassgenerator som registreres til bruk på biler skal være av type som Statens gassgeneratornemnd har godkjent. Acetylengenerator («karbidgenerator») skal derhos være godkjent av Sprengstoffinspeksjonen.

Gassgeneratoranlegg skal i den utstrekning det er gjørlig

*) Kunngj. 17 januar i Lovtid. 1 nr. 2 for 1941.

23 desbr. være solid festet til vognens ramme (ikke til karosseriets deler).

Luftinntaket til generatoren skal være stengt med godkjent ventil.

Generatoranlegg skal være tett i alle sammenføyninger m. v., særlig gjelder dette alle luker og lokk.

Generatoren (generatorovnen) må ikke anbringes i førerhus eller i varerom uten at den i tilfelle er helt innbygget i et særskilt rom med eget avtrekk.

Golvet i førerhuset (vognen) må være tett og huller for pedalene må være hensiktsmessig tildekket så åpningene blir minst mulige.

Følgende anordninger for gassutløpet fra startviften godkjennes inntil videre:

1. Gassutløpet føres rett fram gjennom forskjermen.
2. Gassutløpet føres bakover og oppover bak førerhuset til fri høyde over dettes tak.
3. Gassutløpet føres rett bakut i hele bilens lengde.
4. For lastebiler og varebiler kan gassutløpet føres bakover forbi førerhuset og rett ut til siden.

Treverk må ikke på noe punkt komme generatorovnen nærmere enn 3 cm. Alt treverk i en avstand fra generatorovnen inntil 15 cm skal være beslått med jernplate minst 0,7 mm tykk.

Bensinbeholder må anbringes så fjernt som mulig fra generatorovnen.

Vogner som er registrert med trekull- eller vedfyrt gassgenerator skal på innsiden av frontglasset ha oppklebet Gassgeneratornemndas *advarsel.*

§ 2. *Garasje.* Motorvogn med generator for ved eller trekull må ikke, når generatorinnholdet er glødende, settes inn i bygning med mindre rommet er utført som garasje overensstemmende med de forskrifter som på vedkommende sted er fastsatt for garasje for bensindrevet bil. Den må heller ikke has i garasje sammen med bensin- eller acetylendrevne vogner, vogner med flasker for komprimert brenselsgass eller med lysgassballong. Heller ikke må den settes så nær bygninger, høystakker, vedopplag eller lignende at en brann i vognen lett vil kunne forplante seg til disse.

I garasjer for gassgeneratordrevne biler og i verksteder hvor sånne repareres, skal Gassgeneratornemndas store advarselsplakat være anbrakt på et iøynefallende sted.

§ 3. *Starting.* Gassgenerator må ikke, selv om dører og vinduer står åpne, fyres opp i garasje eller i annet lukket rom, med mindre ekshaustrøret og utløpet fra start-

viften er ført ut i friluft. Oppfyring må heller ikke skje i 23 desbr.
nærheten av lett antendelige saker.

Mens startviften arbeider, bør føreren ikke sitte i førerhuset. Vinduene skal være åpne.

§ 4. *Kjøring.* Med motorvogn med generator for ved eller trekull bør ikke befordres eksplosive stoffer, bensin eller andre ildsfarlige væsker. Tomme bensinfat og lignende må heller ikke befordres, med mindre de er reingjort på en sånn måte, at væskedamp ikke er til stede, eller spunsskruen er trukket til forsvarlig med nøkkel.

Oppfyrt generatorbil må ikke kjøres inn på område hvor røyking og bruk av ild er forbudt. På bensinstasjoner må sånn bil ikke komme nærmere bensinpumpen enn 6 meter.

Lett antendelige varer, for eksempel høy som befordres, skal være tildekket med presenning og må ikke komme nærmere generatorovnen enn 15 cm med mindre det mellom lasset og ovnen er anbrakt en skjerm av ikke brennbart materiale.

Ved påfylling av brensel må det påses at biter ikke faller ved siden av og klemmer seg fast mellom generatoren og karosseriet.

Aske og sot fra generatoranlegget må ikke legges igjen på veien eller på steder hvor sånn henlegging er forbudt.

§ 5. *Stell og vedlikehold.* Når generatoranlegget reingjøres, skal aske og forbrenningsrester behandles med forsiktighet så det ikke oppstår fare for brann.

Når generatoren er varm, må lokk og luker ikke åpnes mens vognen står i lukket rom eller i nærheten av lett antennelige saker.

Kalk og kalkslam fra acetylengeneratorer må ikke tømmes i kloakksluk. Vann fra acetylengenerator må bare tømmes i kloakksluk hvor det er gitt særskilt tillatelse til at sånn tømming kan finne sted. På steder hvor acetylengeneratorer jevnlig reingjøres, skal det være til stede en jernkasse med lokk hvor kalk og kalkslam oppbevares inntil det hensiktsmessig kan fjernes. Fortrinnsvis bør kalkslammet og vannet sendes direkte ut i sjøen, i en elv eller ut på et jorde eller annen åpen plass med rikelig avstand til bebyggelse.

Når acetylengenerator reingjøres, må man særlig være oppmerksom på at gassen er eksplosiv. Man må derfor under dette arbeid ha beskyttelsesbriller og dessuten omhyggelig sørge for at antenning ikke kan finne sted.

Acetylengenerator skal tømmes for vann og kalkslam samt spyles rein for hver gang karbid påfylles; eksplosjonsfaren ved tømming oppstår vesentlig ved at denne forskrift ikke følges.

§ 6. *Forgiftning.* Gassen fra ved- eller trekullfyrte

23 desbr. generatorer inneholder en betydelig del kulloksyd (kullos) og er derfor ytterst giftig. Selv en lett forgiftning som i første rekke medfører hodepine og tretthet, er alvorlig sett fra et ferdselsmessig synspunkt. Lengre tids innånding av luft som inneholder selv en ubetydelig mengde generatorgass kan medføre døden.

Generatoren må derfor som nevnt ikke fyres opp i garasje eller lukket rom, selv om dører og vinduer står åpne.

Generatoranleggets lokk og luker må alltid åpnes med forsiktighet. Sånn åpning skal ikke finne sted i lukket rom.

Føreren og andre som oppholder seg i nærheten av en vogn med generatoren tendt, må være varsomme så de ikke kommer til å innånde generatorgass, for eksempel når startviften går.

Straff for overtredelse.

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forordnings §§ 1—5 straffes med bøter eller med fengsel inntil 3 måneder, hvis ikke forholdet rammes av en strengere straffebestemmelse. Det samme gjelder medvirkning til slik overtredelse.

Oslo 23 desember 1940.

Arbeidsdepartementet.

Tormod Hustad.

R. J. Fuglesang.

23 desbr. **Forordning** *) om rasjonering av tekstil- og lærvarer m. v.

§ 1. *Opphevelse av gjeldende bestemmelser om tekstil- og lærvarerasjonering.* Fra og med 25 desember 1940 trer den nå gjeldende rasjoneringsordning for tekstil- og lærvarer ut av kraft og følgende forskrifter og forordninger oppheves:

1. Forskrifter om rasjonering av tekstil- og lærvarer m. v. av 17 august 1940.
2. Bestemmelser i forbindelse med forskriftene av 30 august 1940, punkt 1 og 3.
3. Tilleggsbestemmelser til forskriftene av 23 september 1940.
4. Forordning om tillegg til forskriftene av 11 oktober 1940.
5. Forordning om tillegg til forskriftene av 9 november 1940.
6. Forordning om tillegg til forskriftene av 11 desember 1940.

§ 2. *Ny rasjoneringsordning.* Fra og med 25 desember

*) Kunngj. 8 januar i Lovtid. 1 nr. 1 for 1941.

1940 er det forbudt å selge eller på annen måte avhende til 23 desbr.
forbruker varer som nevnt under punkt a og b i denne paragraf, uten mot samtidig klipp av merker på rasjoneringskort (bekledningskort) eller mot slik anvisning som Direktoratet for industriforsyning bestemmer.

Det er forbudt å overdra rasjoneringskort eller anvisninger. Løse merker gjelder ikke.

Forbudet mot salg uten rasjoneringskort eller anvisning gjelder bare omsetning av ikke brukte ting og omfatter:

a) Alle slags bekledningsgjenstander, skotøy og utstyrsvarer som helt eller delvis er forarbeidet av naturlige eller kunstige tekstil-, lær-, skinn- og gummimaterialer,
b) garn, stoffer og andre materialer som er egnet til fremstilling av de varer som er nevnt under a, dog unntatt rene råvarer som ikke er bearbeidet.

§ 3. *Salg fra produsent eller grossist til forbruker.* Det er forbudt for produsent eller grossist å selge eller på annen måte avhende til forbruker tekstil-, lær-, skinn- og gummivarer som omfattes av rasjoneringen. Likeledes er det forbudt for handlende å utstede rekvisisjoner til forbruker for kjøp hos grossist eller produsent.

§ 4. *Kjøpsforbud.* Det er forbudt forbruker å kjøpe eller på annen måte erverve tekstil-, lær-, skinn- og gummivarer i strid med forbudet i §§ 2 og 3.

§ 5. *Forbruker.* Som forbruker regnes ikke systuer, skreddere, skomakere, hjemmeveverier og hjemmestrikkerier og andre som kjøper vedkommende vare til videre bearbeidelse med henblikk på salg av den ferdig bearbeidede vare.

§ 6. *Dispensasjon m. v.* Direktoratet for industriforsyning kan gjøre unntak fra bestemmelsene i forordningen og gi nærmere forskrifter til gjennomføring av den, herunder også fastsette overgangsbestemmelser for effektuering av bestillinger foretatt på grunnlag av tidligere godkjente rasjoneringskort.

§ 7. *Straff og inndraging.* Bestemmelsene om straff og inndraging i lov nr. 5 av 14 mai 1917, jfr. Administrasjonsrådets bestemmelse av 19 september 1940, kommer til anvendelse ved overtredelse av denne forordning eller av forskrifter og bestemmelser gitt i medhold av § 6.

Oslo 23 desember 1940.
Forsyningsdepartementet.
Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

23 desbr. **Forordning** *) om lukningspåbud og vareopptelling i samband med tekstilrasjoneringen.

§ 1. Forretninger som helt eller delvis selger til forbruker bekledningsgjenstander, skotøy og utstyrsvarer og materialer til slike varer, skal holdes lukket for salg fra og med fredag 27 desember 1940 til og med lørdag 4 januar 1941.

Politiet (lensmannen) kan tillate at forretninger som omfattes av lukningspåbudet, holdes åpne for salg når de også forhandler andre varer og det er nødvendig for forsyningen med livsfornødenheter at forretningen er åpen. Det er i tilfelle forbudt å selge eller på annen måte avhende de varer som er nevnt i 1 ledd. Politiet (lensmannen) setter de vilkår og øver den kontroll som er nødvendig til gjennomføring av salgsforbudet.

§ 2. Produsenter og forhandlere av varer som nevnt i § 1, 1 ledd (herunder fabrikker, systuer, skreddere og skomakere) skal foreta opptelling av varebehodningen pr. 31 desember 1940.

Vareopptellingen skal foregå etter regler som Direktoratet for industriforsyning gir.

Oppgave over varebeholdningen skal snaret mulig sendes til Statistisk sentralbyrå på skjema som fås utlevert på alle landets poststeder.

§ 3. Bestemmelsen om straff og inndraging i lov av 14 mai 1917 nr. 5 § 8, jfr. Administrasjonsrådets bestemmelser av 19 september 1940, kommer til anvendelse ved overtredelse av denne forordning eller av de regler Direktoratet for industriforsyning gir i medhold av § 2.

Oslo 23 desember 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

23 desbr. **Forordning** *) om omsetning av fiskeredskaper og tauverk til fiskefartøyer og fiskebåter.

§ 1. Det er forbudt å selge eller på annen måte avstå til forbruker tauverk til fiskefartøyer eller fiskebåter samt fiskeredskaper — herunder også materialer til fiskeredskaper — når tauverket eller redskapene helt eller delvis er fremstillet av bomull, hamp, manila, sisal og kokos, — uten at forbrukeren har slik kjøpetillatelse som Fiskeridirektøren bestemmer, jfr. § 2. Likeledes er det forbudt å kjøpe eller

*) Kunngj. 8 januar i Lovtid. 1 nr. 1 for 1941.

på annen måte motta tauverk, fiskeredskaper eller materialer 23 desbr.
som nevnt uten slik tillatelse.

Fra forbudet unntas omsetning av redskaper og nødvendig tauverk til ferskvannsfiske.

§ 2. Fiskeridirektøren kan gi nærmere forskrifter til gjennomføring av bestemmelsene i § 1 og gjøre unntak fra bestemmelsene.

§ 3. Overtredelse av forordningen eller av bestemmelser gitt i medhold av § 2, medfører straff og inndragingsansvar som bestemt i lov av 14 mai 1917 nr. 5 § 8, jfr. Administrasjonsrådets vedtak av 19 september 1940.

§ 4. Denne forordning trer i kraft fra og med 1 januar 1941.

Oslo 23 desember 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) om forbud mot salg og forsen- 23 desbr.
delse av halm fra Trøndelagsfylkene til andre distrikter.

§ 1. Det er forbudt uten samtykke av Direktoratet for proviantering og rasjonering å selge eller å sende halm ut fra Sør-Trøndelag eller fra Nord-Trøndelag fylke til andre distrikter eller å levere eller ta imot halm for slik forsendelse. Dette gjelder også levering og forsendelse til oppfylling av salgs- eller leveringsavtale som allerede måtte være inngått.

§ 2. Direktoratet for proviantering og rasjonering får fullmakt til å gi utfyllende regler og til å gjøre unntak.

§ 3. Overtredelse av forordningen og bestemmelser som gis i medhold av den fører med seg straff og inndragingsansvar på den måte som bestemt i lov av 14 mai 1917 nr. 5 § 8, jfr. Administrasjonsrådets bestemmelse av 19 september 1940.

§ 4. Forordningen trer i kraft straks.

Oslo 23 desember 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) (Politidepartementet) om endring av 23 desbr.
§ 17, 1 ledd, i politivedtektene for Drammen.

Forordning *) (Sosialdepartementet) om midlertidig 23 desbr.
tillegg til § 4 i vedtekten om lukningstid for utsalgssteder i Oslo.

*) Kunngj. 8 januar i Lovtid. 1 nr. 1 for 1941.

23 desbr. **Forordning** *) (Handelsdepartementet), hvoretter de bestemmelser som Handelsdepartementet i forskrifter av 22 desember 1939 og i skrivelse til Fiskeridirektøren av 3 januar 1940 har truffet angående omsetning av agnskjell under torskefiskeriene, også skal gjelde for omsetning av akker.

24 desbr. **Forordning** *) om forandring i selskapslovgivningen.

I.

Lov av 8 april 1938 om forandring i aksjeloven, avsnitt II, tredje ledd, skal lyde:

De nye bestemmelser i § 36, siste ledd, skal ikke gjelde for det regnskapsår som løper ved lovens ikrafttreden og for det derpå følgende regnskapsår. For de neste 3 regnskapsår er det tilstrekkelig at det er avsatt henholdsvis 1/4, 2/4 og 3/4 av det som er foreskrevet i de nevnte bestemmelser.

II.

Lov av 8 april 1938 om forandring i skipsaksjeloven, avsnitt II, tredje ledd, skal lyde:

De nye bestemmelser i § 36, siste ledd, skal ikke gjelde for det regnskapsår som løper ved lovens ikrafttreden og for det derpå følgende regnskapsår. For de neste 3 regnskapsår er det tilstrekkelig at det er avsatt henholdsvis 1/4, 2/4 og 3/4 av det som er foreskrevet i de nevnte bestemmelser.

III.

Lov av 8 april 1938 om opplegging av reservefond m. v. i selskaper, avsnitt II, tredje ledd, skal lyde:

Bestemmelsen i § 4 skal ikke gjelde for det regnskapsår som løper ved lovens ikrafttreden og for det derpå følgende regnskapsår. For de neste 3 regnskapsår er det tilstrekkelig at det er avsatt henholdsvis 1/4, 2/4 og 3/4 av det som er foreskrevet i § 4.

Oslo 24 desember 1940.

Justisdepartementet.

Sverre Riisnæs.

R. J. Fuglesang.

24 desbr. **Forordning** *) om omsetning av ost av norsk produksjon.

§ 1. *Salg fra produsent av gårds- og seterost.* Det er forbudt for produsent av gårds- og seterost å selge eller på annen

*) Kunngj. 8 januar i Lovtid. 1 nr. 1 for 1941.

måte avstå ost til andre enn ostelag som er godkjent av Land- 24 desbr.
bruksdepartementet, til meieri, til Norske Meieriers Eksportlag eller til andre som har tillatelse fra Direktoratet for proviantering og rasjonering til å kjøpe gårds- og seterost fra produsent.

Unntatt fra forbudet er salg eller annen avståelse av ost til forbruker bosatt i produsentens egen kommune når mengden ikke overstiger hva det er rimelig for å dekke forbrukerens eget behov. Likeledes er levering til oppfylling av kårforpliktelser unntatt fra forbudet.

§ 2. *Salg fra meierier, ysterier og ostelag.* Meierier, ysterier og ostelag kan bare selge eller på annen måte avstå ost til:

A. Forbrukere, detaljister, meierier, ysterier og godkjente ostelag innen selgerens naturlige omsetningsdistrikt. Ved salg til andre forbrukere enn anstalthusholdninger og bevertningssteder gjelder reglene i § 5, 2net ledd.
B. Norske Meieriers Eksportlag eller
C. grossist som Direktoratet for proviantering og rasjonering eller den det bemyndiger har gitt kjøpetillatelse.

Direktoratet for proviantering og rasjonering eller den det bemyndiger kan fastsette grensene for de enkelte meieriers, ysteriers og ostelags omsetningsdistrikt og treffe bestemmelser om regulering av deres omsetning. Salg til forbruker må ikke overstige hva som er rimelig for å dekke forbrukerens eget behov.

§ 3. *Salg fra Norske Meieriers Eksportlag.* Norske Meieriers Eksportlag kan bare levere ost til:

A. Produsent av smelteost, eskeost og lignende,
B. grossist som er godkjent av Direktoratet for proviantering og rasjonering,
C. detaljist,
D. sykehus og annen anstalthusholdning, bevertningssted og lignende innretning,
E. meierier og ysterier.

§ 4. *Salg fra grossist.* Det er forbudt for grossist uten etter tillatelse fra Direktoratet for proviantering og rasjonering eller den det bemyndiger å selge eller på annen måte levere ost til andre enn detaljist, sykehus og annen anstalthusholdning, bevertningssted og lignende innretning, som han regelmessig har levert ost til.

§ 5. *Salg fra detaljist.* Salg fra detaljist til forbruker må ikke overstige hva som er rimelig for å dekke forbrukerens eget behov.

Det er forbudt for detaljist å sende eller levere ost for forsendelse til kjøper utenom detaljistens naturlige omset-

24 desbr. ningsdistrikt. Omfatter dette flere kommuner kan fylkesforsyningsnemnda fastsette grensene for det.

§ 6. *Smelteost, eskeost og pultost m. v.* Produsent av smelteost, eskeost, pultost og lignende skal gi melding om virksomheten til Direktoratet for proviantering og rasjonering. Direktoratet eller den det bemyndiger kan gi bestemmelser om regulering av produksjonen og omsetningen. Plikten til å gi melding om virksomheten gjelder ikke for melkeprodusent og meieri som produserer pultost.

§ 7. *Kjøp av ost.* Kjøp eller annen ervervelse av ost i strid med bestemmelsene i forordningen er forbudt.

§ 8. *Dispensasjon m. v.* Direktoratet for proviantering og rasjonering kan gjøre unntak fra forordningen og gi nærmere forskrifter om omsetning av ost.

§ 9. *Straff og inndraging.* Overtredelse av forordningen eller av bestemmelser gitt i medhold av den, medfører straff og inndragingsansvar som bestemt i lov av 14 mai 1917 nr. 5 § 8, jfr. Administrasjonsrådets vedtak av 19 september 1940.

§ 10. *Ikrafttredelse.* Forordningen trer i kraft fra 1 januar 1941.

Oslo 24 desember 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

24 desbr. **Forordning** *) (Sosialdepartementet), hvorved § 8 i de ved kongelig resolusjon av 10 juli 1936 fastsatte forskrifter om opprettholdelse av orden, sunnhet og godt stell og til forebyggelse av misbruk i hoteller, andre herberger og bevertninger endres til å lyde så:

§ 8. Politiet (politimesteren eller lensmannen) kan når særlige grunner foreligger gi bevertningssted som ikke har bevilling til skjenking av rusdrikk, tillatelse til å lukke senere eller åpne tidligere enn til de åpnings- og lukningstider som gjelder i kommunen.

For bevertningssted som har bevilling til skjenking av rusdrikk, er det kommunestyret eller — med fullmakt fra dette — formannskapet som kan gi slik alminnelig tillatelse, etterat politiets uttalelse er innhentet. For enkelt leilighet kan politiet tillate at et slikt bevertningssted lukker senere eller åpner tidligere.

Enhver tillatelse etter denne paragraf kan når som helst og uten varsel kalles tilbake.

*) Kunngj. 8 januar i Lovtid. 1 nr. 1 for 1941.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til prisdommerne 24 desbr.
om prisdomstolene.

Justisdepartementet har 12 desember 1940 gitt en forordning om håndhevelsen av prislovgivningen. Etter forordningens § 11 skal herreds- og byrettens forretninger med prissaker styres av særskilte dommere. Justisdepartementet kan bestemme at en slik dommer skal ha prissaker for flere domssogn eller bestemme at det i et domssogn skal være flere prisdommere når dette finnes påkrevd.

I henhold til dette har Justisdepartementet oppnevnt særskilte prisdommere, som hovedregel én for hvert fylke. For Oslo og Akershus og Bergen og Hordaland fylker er det oppnevnt felles prisdommer. I Nordland fylke er det oppnevnt 3 prisdommere.

Forordningens § 13 bestemmer at det skal opprettes en særskilt lagmannsrett for hele riket til å behandle anke og kjæremål over herreds- og byrettenes avgjørelser i prissaker, samt anke over forelegg i slike saker. Prislagmannsretten skal ha sitt sete i Oslo, men kan holde rettsmøter også på andre steder i Norge. Ordningen med særskilte lagmannsting gjelder ikke for prislagmannsretten.

De saker som skal behandles av de nye prisdommere er prissakene. I forordningens § 21 er det gitt bestemmelser om hva der skal forstås med prissaker. Prissaker er straffesaker om overtredelse av bestemmelser som er gitt i eller i medhold av trustloven eller provisorisk anordning om prisregulering av 22 september 1939 eller anordning om prisregulering av 12 september 1940 eller forordninger om prisregulering som senere måtte bli gitt.

Det er de nå foreliggende ekstraordinære forhold som har ført til at en har funnet å burde overføre behandlingen av prissakene til særskilte dommere. Håndhevelsen av prisbestemmelsene er i dag en samfunnsoppgave av største betydning. Justisdepartementet vil om disse spørsmål henvise til følgende bemerkninger som Prisdirektoratet har tatt inn i en rundskrivelse til fylkesmenn, politimestere og kontrollnemnder 18 desember 1940:

..... Disse forskjellige grupper av generelle forskrifter og de spesialbestemmelser som prismyndighetene har gitt, må ses på bakgrunn av den krisesituasjon som vårt land nå er i. Landets inntekter av skipsfart og av eksport er skåret vesentlig ned, samtidig med at avsperringen hindrer tilstrekkelige tilførsler av forbruksvarer og av råvarer. Produksjonen er derfor i mange ervervsgrener gått tilbake og er også blitt fordyret, dels ved overgang til andre råvarer, dels gjennom økte transportomkostninger og krigsrisikopremier m. v. Til dette kommer de store ekstraordinære krav til statens finanser. Det er innlysende at det under disse forhold ikke er mulig

24 desbr. i denne tid å holde den alminnelige levestandard oppe på det samme nivå som før. Situasjonen kan også utløse sterke tendenser til alminnelig inflasjon dersom en ikke er oppmerksom på faren og i tide treffer de nødvendige tiltak for å avverge den. Det kan bare skje ved at alle er med på å bære det trykk som krisetiden fører med seg og at alle krefter settes inn på å opprettholde et så stabilt prisnivå som mulig. Ut fra dette syn er prisreguleringen bygd opp.

Prismyndighetenes første og selvfølgelige oppgave er å forhindre alle former for urimelig prisberegning. I en tid da den alminnelige levestandard må skjæres ned, er det en langt mer graverende forbrytelse enn under normale forhold at enkelte personer eller grupper gjennom overdrevne priskrav søker å skaffe seg økte innkomster på andres bekostning. Mer enn noensinne gjelder det nå å vise samfunnssolidaritet. I klasse med dem som beregner urimelige priser står de som innlater seg på unødvendig mellomhandel eller annen mislig omsetningsvirksomhet. Alle den slags forsøk på å utnytte krisetilholdene til egen vinning er samfunnsfarlige forbrytelser som må slås ned med hård hand .....

For at prisreguleringen skal bli effektiv er det ikke nok at det fastsettes rasjonelle reguleringsbestemmelser. En må også sørge for at bestemmelsene blir etterlevd. Slapphet her vil ha de farligste konsekvenser for hele samfunnet. En må huske på at det er sterke tendenser til overtredelse. Det er knapphet på mange varer, og det er nok av dem som for å dekke seg vil betale høyere priser enn lovlig. Det er også mange som i denne tid vil søke å utnytte situasjonen ved å drive ulovlig oppkjøps- eller mellommannsvirksomhet eller innlate seg på forbudte spekulasjoner. Ser en først gjennom fingrene med slike overtredelser eller tar en for lett på dem, vil respekten for prisbestemmelsene svekkes, og hele prisreguleringen bli undergravd. Det vil igjen si at en åpner døren for en inflasjon som vanskelig lar seg stanse. Det er derfor av samfunnsmessige grunner tvingende nødvendig her å gå skarpt fram. Det må føres en effektiv kontroll med sikte på å bringe flest mulige overtredelser fram i dagens lys. De straffer som ilegges må være så strenge at de virker avskrekkende. Og sist men ikke minst må straffeforfølgningen i prissaker foregå hurtig slik at represjonen kommer tidsnok til å hindre at uvesenet brer seg ..... Det er etter prisdirektoratets mening av samfunnsmessige grunner tvingende nødvendig å idømme strenge straffer for prisovertredelser. Dette er også kommet til uttrykk i anordningen om prisregulering av 12 september 1940 som i vesentlig grad har skjerpet de tidligere gjeldende straffebestemmelser. I tilslutning til det vil Prisdirektoratet vise til Oslo byretts dom av 27 juni 1940. Byretten idømte her en grossist betinget fengselsstraff, kr. 3 000 i bot og kr. 1 250 i inndraging for å ha solgt poteter til høyere pris enn lovlig. I premissene uttalte retten blant annet:

«Med hensyn til straffutmålingen skal retten bemerke at den finner at samfunnsmessige hensyn tilsir at det i de tider som nå råder må reageres kraftig fra domstolenes side overfor overtredelse av prisforskriftene. Det er en absolutt samfunnsplikt for enhver handlende og forretningsdrivende å overholde disse forskrifter absolutt og til punkt og prikke. Samfunnet kan ikke finne seg i noen utglidning i disse forhold

som kan føre til at hele det viktige priskontrollsystem faller sammen, eller skades. Selve straffebestemmelsen i § 9 i den provisoriske anordning av 22 september 1939 viser at lovgiverne har ansett slike overtredelser som det her er tale om for meget alvorlige og graverende. Straffen er satt til bøter opp til kr. 100 000 eller fengsel opptil 3 måneder eller begge deler.» 24 desbr.

Saken ble innbrakt for Høyesterett som skjerpet straffen til ubetinget fengselsstraff. Av Høyesteretts begrunnelse hitsettes:

«Byrettens straffutmåling kan synes streng. Men jeg må gi påtalemyndigheten medhold i at det er av den største samfunnsmessige betydning at prisforskriftene nøye overholdes. Det er nødvendig at det reageres med strenge straffer. De generalpreventive hensyn gjør seg her gjeldende med særlig styrke. Jeg finner derfor at bestemmelsen om utsettelse med fullbyrdelsen av fengselsstraffen etter straffelovens §§ 52 flg. ikke bør opprettholdes.»

Disse avgjørelser er som det ses truffet på grunnlag av den tidligere provisoriske anordning om prisregulering av 22 september 1939. Behovet for strengere straffutmåling er som før nevnt ytterligere understreket gjennom den kraftige skjerpning av straffene som er fastsatt ved den nye anordning av 12 september 1940. Kravet om at avgjørelsene skal være rettferdige må selvsagt opprettholdes uavkortet også på disse områder. Det kan derfor være grunn til å ta lempelig på overtredelser som er uaktsomme eller der det ellers foreligger særlig formildende omstendigheter. Men når det gjelder overtredelser som er gjort med vitende og vilje og særlig når det er tale om utpregede vinningsforbrytelser er det i fullt samsvar også med rettferdighet at det av samfunnsmessige grunner slås hardt til.

Justisdepartementet kan i alt vesentlig erklære seg enig i disse betraktninger.

For saksbehandlingen ved prisdomstolene gjelder som hovedregel de alminnelige regler i domstolsloven og straffeprosessloven. For å oppnå en effektiv og hurtig saksbehandling er det dog i forordningen gitt en del særregler om saksbehandlingen.

Påtalen i prissaker hører som hovedregel under den ordinære påtalemyndighet, jfr. straffeprosesslovens 8de kap. I forordningens § 1 er det imidlertid bestemt at ledelsen av priskontrollen og etterforskningen i prissaker skal legges til en særskilt politiembetsmann i hvert politidistrikt. Denne embetsmann har rett til selvstendig å utferdige forelegg, reise tiltale og treffe slike andre tiltak som er nødvendige ledd i etterforskningen og straffeforfølgningen. Dessuten kan en fylkesmann etter særskilt bemyndigelse fra Justisdepartementet utferdige forelegg i prissaker, jfr. § 7, 4de ledd. Det er gitt særregler om adgangen til å innbringe de avgjørelser som treffes av påtalemyndighetens embetsmenn for overordnet påtalemyndighet. I denne forbindelse vil en gjøre oppmerk-

24 besdr. som på regelen i forordningens § 10, 2net ledd, hvoretter en overordnet påtalemyndighet kan oppheve et vedtatt forelegg og bestemme at saken skal bringes inn for herreds- og byretten. I det hele er reglene for forelegg i prissaker blitt vesentlig endret gjennom forordningens §§ 5—10. Et forelegg i prissak skal anses vedtatt såfremt siktede ikke ved forkynnelsen eller innen 3 dager etter at han har fått kunnskap om forelegget, har gitt uttrykkelig melding om at han ikke vedtar forelegget. Forelegg i prissaker kan foruten det som er nevnt i straffeprosesslovens § 288, også omfatte tidsbegrenset tap av retten til å drive ervervsvirksomhet når overtredelsen er begått under utøving av slik virksomhet.

For herreds- og byrettens saksbehandling i prissaker er det gitt sterkt påskyndende regler i forordningens § 18. Således skal en prissak regelmessig være avgjort innen 7 dager etter at den er kommet inn til retten. Hvor fristen oversittes, skal grunnen hertil anføres i rettsboken. I prissaker skal retten i herreds- og byrettssaker alltid settes uten domsmenn. I samsvar med domstolslovens § 31 a) skal det alltid tilkalles et rettsvitne. Vedkommende statsadvokat, fylkesmann og Prisdirektoratet skal i enhver prissak ha utskrift av rettens dom eller kjennelse. Grunnen til dette er at disse myndigheter skal ha adgang til å følge med i de avgjørelser som treffes, og at de som politiets overordnede i prissaker skal kunne gi pålegg om anke. Av disse grunner bør anførslene om tiltaltes personalia gjøres så omfattende som mulig i selve dommen. Således bør det alltid gjøres anførsel om formue og inntekt, forsørgelsesbyrde m. v. hvor dommen går ut på formuesstraff, idet det derved blir lettere å gjøre seg opp en mening om formuesstraffens størrelse.

Det er åpnet adgang til å benytte politirapporter som bevis for retten i en prissak, når retten finner det ubetenkelig, jfr. § 6, 2net ledd. Prisdommerne bør utvise en viss forsiktighet i benyttelse av denne adgang. Det bør således legges vekt på hvem rapporten er forfattet av. Er den skrevet av en politiembetsmann eller en erfaren kyndig betjent, vil en lettere kunne bruke rapporten som bevis enn hvor den er skrevet av underordnede politifolk med mindre erfaring.

Ordningen av rettsmidlene i prissaker avviker meget sterkt fra den vanlige rettsmiddelsordning i straffesaker, jfr. forordningens §§ 13—18. Tiltaltes erklæring om anke til lagmannsrett må skje innen 7 dager fra domsavsigelsen eller, om han ikke har vært til stede ved den, etter forkynnelsen av dommen. Påtalemyndigheten har en ankefrist på 4 uker etter at den har fått meddelelse om tiltaltes erklæring om han vedtar dommen eller ikke, eller etter at ankefristen for tiltalte

er utløpet. Anken går til prislagmannsretten og kan regel- 24 desbr.
messig bare grunnes på feil i saksbehandlingen eller lovanvendelsen, eller på utmåling av straff eller inndraging. Med Prisdirektoratets samtykke kan tiltalte anke over avgjørelsen av skyldspørsmålet uten at anken grunnes på lovanvendelsen, når han er dømt enten til ubetinget fengselsstraff eller til ubetinget tap for over 3 måneder av retten til å drive ervervsvirksomhet eller ubetinget bøtestraff på kr. 100 000 eller mer.

Kjæremål i prissaker går også til prislagmannsretten. Kjæremålsfristen er 7 dager så vel for påtalemyndigheten som for tiltalte.

Det bør alltid påses at domfelte enten ved dommens avlesning i retten eller ved forkynnelsen blir gjort kjent med reglene for anke og kjæremål samt fristene for anvendelse av rettsmidler, jfr. straffeprosesslovens § 366, jfr. §§ 364—65.

Saksbehandlingen i prislagmannsretten foregår i alt vesentlig etter reglene om anke til Høyesterett. Lagmannsretten settes uten lagrette. Den kan bestemme at retten skal motta forklaring av tiltalte og foreta avhøring av vitner og sakkyndige umiddelbart for den dømmende rett. Den kan selv foreta granskning. Hvor det er mulig avsier lagmannsretten selv dom i saken, når den ikke avviser eller forkaster anken.

Prislagmannsrettens avgjørelse kan ikke angripes ved kjæremål, men kan betingelsesvis bringes inn for Høyesterett.

De spesielle utgifter som er forbundet med prisdomstolenes virke, skal føres opp under et særskilt kapitel i statsbudsjettet, kap. 323. Dette kapitel har følgende poster:

1. *Godtgjørelse til prisdommere m. v.* Under denne post er bl. a. regnet med godtgjørelse til dommerfullmektiger for konstitusjoner og utgifter til ekstraordinær assistanse av hjelpedommere eller dommerfullmektiger. Justisdepartementet vil etter søknad treffe bestemmelser om ekstrahjelp ved de embeter hvor det blir påkrevd.
2. *Reiseutgifter* til dommere, protokollfører, vitner, sakkyndige m. v.
3. *Ymse.* Under denne post har en regnet med utgifter til porto, telefon, papir m. v.

Prisdommerne vil få en fast daggodtgjørelse for sitt arbeid. Denne godtgjørelse skal inkludere betaling for forberedende arbeid og er satt til kr. 30 pr. rettsdag for prisdommerne ved herreds- og byrettene. Unntatt fra denne ordning er prisdommerne i Oslo og Bergen. Disse vil få et tillegg stort kr. 900 pr. år til sin dommerlønn, idet en regner med at prissakene ved disse retter helt ut vil legge beslag på en dommers tid. Godtgjørelsen til medlemmene av prislagmannsretten er satt til kr. 50 pr. rettsdag for formannen og kr. 30

24 desbr. for meddommerne, forberedende arbeid inkludert. Til godtgjørelsen kommer skyss- og kostgodtgjørelse etter vanlig regulativ. Finansdepartementet har godkjent disse satser med forbehold om å ta opp spørsmål om å nedsette daggodtgjørelsen såfremt det viser seg at inntektene ved behandling av prissaker for den enkelte dommer får et uforholdsmessig omfang.

Når dommerfullmektigen under prisdommerens fravær styrer embetet, skal han få godtgjøring etter de samme regler som når dommeren er fraværende for å gjøre tjeneste som meddommer ved lagmannsretten.

Godtgjørelsen til prisdommerne og dommerfullmektigene vil inntil videre bli anvist av Justisdepartementet etter regning. De øvrige utgifter som er forbundet med prissakene, skal utbetales av kassen ved vedkommende prisdommers eget embete. Utgiftene blir å postere i kassejournalen under en særskilt rubrikk, eller hvis det ikke er plass til noen slik rubrikk i kassejournalen, under rubrikken diverse hovedbokkonti. I de kvartalsvise kasserapporter posteres de samlede utgifter vedrørende prisdommervirksomheten under kap. 323.

En har gått ut fra at prisdommerne stort sett vil kunne greie seg med det papir og de skjemaer som allerede finnes ved dommerkontorene. Det bør anskaffes en særskilt sakliste for prissakene, og hvor det er nødvendig et stempel. Saklisten kan bestilles fra Statens trykningskommissær. Departementet antar at den ordinære sakliste for straffesaker vil være den mest hensiktsmessige.

Rettsmøter bør i størst mulig utstrekning søkes holdt på de faste rettssteder. Som protokollførere bør søkes benyttet en funksjonær ved dommerkontoret i det domssogn hvor saken etter vanlige vernetingsregler hører hjemme.

Prisdomstolene i første instans er ikke egentlig særdomstoler, men en del av herreds- og byrettens forretninger er skilt ut og tillagt særlige dommere. Dette kommer til uttrykk bl. a. i betegnelsen av retten. Det skal f. eks. ikke hete prisdomstolen i Østfold, men Rakkestad prisrett, hvor saken etter vernetingsreglene hører hjemme i Rakkestad, Tune prisrett osv.

Forordningen om håndhevelsen av prislovgivningen trer i kraft allerede fra 1 januar 1941. De prissaker som ved ikrafttredelsen er kommet inn til vedkommende herreds- og byrett og allerede er berammet, skal fremmes til dom ved vedkommende rett. Saker som ikke er berammet blir straks oversendt vedkommende prisdommer til behandling.

Forat prisdommerne skal kunne holde seg à jour med de prisbestemmelser som til enhver tid blir gitt, er det nødvendig at de abonnerer på Pristidende som kan bestilles hos

Grøndahl & Søn, Munkedamsveien nr. 35, Oslo. De allerede utkomne nummer bør anskaffes. Likeså bør prisdommerne skaffe seg de nummer av bladet Trustkontrollen som er kommet ut etter 20 august 1939. 24 desbr.

Forordning *) (Sosialdepartementet), hvorved den i forordning om arbeidsformidling av 8 oktober 1940 § 5 fastsatte frist forlenges til 31 mars 1941. 27 desbr.

Forordning **) (Handelsdepartementet), hvorved fastsettes bestemmelser for omsetning av råfisk. 28 desbr.

§ 1. Følgende fiskesorter må for å kunne tilvirkes, omsettes eller utføres, være kjøpt gjennom fiskerorganisasjonen Norges Råfisklag:

1. Torsk, sei og hyse med biprodukter fanget på kyststrekningen fra og med Finnmark til og med Sogn og Fjordane eller i fjerne farvann.
2. Lange, brosme, flyndre, blåkveite, steinbit, pigghå og uer fanget på kyststrekningen fra og med Finnmark til og med Nordmøre eller i fjerne farvann.

Denne bestemmelse gjelder ikke fisk som omsettes levende.

Bestemmelsene i nærværende paragraf skal ikke være til hinder for at fiskere eller produksjonslag av fiskere tilvirker egen (lagets medlemmers) fangst. For omsetning eller utførsel av denne fisk kreves dog samtykke av Norges Råfisklag.

§ 2. Norges Råfisklag kan dispensere fra bestemmelsene i § 1.

§ 3. Norges Råfisklags vedtekter skal til enhver tid være godkjent av Handelsdepartementet.

Handelsdepartementet eller den som det bemyndiger til det fastsetter bestemmelser om kontroll og om gjennomføring av bestemmelsene i nærværende forordning.

§ 4. Norges Råfisklags virksomhet og regnskaper underkastes den kontroll og revisjon som Handelsdepartementet bestemmer.

§ 5. Klager over lagets virksomhet fra andre enn fiskere kan innbringes for en appellinstans hvis sammensetning og virkeområde fastsettes av Handelsdepartementet.

§ 6. Overtredelse av denne forordning eller bestemmelser utferdiget i medhold av § 3 straffes med bøter. På samme måte straffes medvirkning til eller forsøk på sånn overtredelse.

§ 7. Denne forordning trer i kraft 1 januar 1941 og gjelder inntil videre.

*) Kunngj. 8 januar i Lovtid. 1 nr. 1 for 1941.
**) Kunngj. 17 januar i Lovtid. 1 nr. 2 for 1941.

28 desbr. **Forordning** *) (Handelsdepartementet) om vedtekt om salgstider for handel fra offentlige steder, portrom m. v. i Stokke herred, Vestfold fylke.

Vedtekten trer i stedet for den under 21 juni 1939 stadfestede vedtekt.

30 desbr. **Forordning** *) om forandring i Forsyningsdepartementets forskrifter av 25 september 1940 om rasjonering og omsetning av mel, brød m. v.

I. I Forsyningsdepartementets forskrifter av 25 september 1940 om rasjonering og omsetning av mel, brød m. v. gjøres følgende forandringer:

1. Punkt 4, annet ledd, skal lyde:

Ved framstilling av annet bakverk enn kjeks, wienerbrød og konditorvarer er det forbudt å blande inn i deigen finsiktet hvetemel med mindre varen selges mot klipp av merker med rødt trykk eller mot anvisning på mykt eller hardt brød av finsiktet hvetemel.

2. Punkt 7, første ledd, skal lyde:

Barn som er født i 1939 eller senere og syke som ved legeattest legitimerer at de av helseomsyn trenger finsiktet hvetemel eller brød av slikt mel, kan i stedet for de vanlige rasjoneringskort få tildelt særskilte rasjoneringskort.

3. Punkt 8 skal lyde:

Mot klipp av merker med sort trykk fås kjøpt:

Enten: 50 gram mel (unntatt finsiktet hvetemel og barnemel), gryn (unntatt semulegryn), erter, bønner, ris, makaroni, japansk ris, gylne havrenøtter, fylkesflokker, corn flakes, shredded wheat og lignende produkter.

Eller: 40 gram hardt bakverk (skonrokker, kavringer, kjeks, flatbrød, knekkebrød m. v.), men ikke hvis framstilt av finsiktet hvetemel.

Kjeks kan dog fås kjøpt mot klipp av merker med sort trykk selv om den er framstilt av finsiktet hvetemel.

Eller: 65 gram mykt bakverk (herunder også hveteboller, julekake, vafler, lefse og lignende), men ikke hvis framstilt av finsiktet hvetemel.

Eller: 2 stykker smørbrød (brød av grovt mel).

Eller: Bløt kake, fylt kake og lignende til en vekt av ca. 200 gram.

Eller: Kake som inneholder fett og sukker, men ikke mel (så som makroner, marengs, kransekake m. v.) samt honningkake og lignende til en vekt av ca. 80 gram.

Eller: Annen kake og wienerbrød til en vekt av ca. 65 gram.

*) Kunngj. 17 januar i Lovtid. 1 nr. 2 for 1941.

De varer som er nevnt i de 3 siste grupper, kan selges mot klipp av merker med sort trykk selv om de er framstilt av finsiktet hvetemel. 30 desbr.

4. Punkt 9 skal lyde:

Mot klipp av et merke med rødt trykk fås kjøpt:
Enten: De samme varer som kan fås kjøpt mot merker med sort trykk.
Eller: 50 gram finsiktet hvetemel, semulegryn eller barnemel.
Eller: 40 gram hardt bakverk, framstilt av finsiktet hvetemel.
Eller: 65 gram mykt bakverk (herunder også hveteboller, julekake, vafler, lefse og lignende) av finsiktet hvetemel.
Eller: 2 stykker smørbrød (brød av finsiktet hvetemel).

5. Punkt 16, fjerde ledd, skal lyde:

Etter nærmere regler som gis av Direktoratet for proviantering og rasjonering kan disse bedrifter mot innlevering til forsyningsnemnda av løse merker få anvisning på mel, sukker og fett til bakning, men ikke til matlagning.

6. Punkt 17 skal lyde:

Bakerier, konditorier, kjeksfabrikker, flatbrødfabrikker og knekkebrødfabrikker kan bare få kjøpe inn mel, sukker og fett mot anvisning fra forsyningsnemnda.

Direktoratet for proviantering og rasjonering gir regler for anvisning og bruk av nevnte varer.

7. Punkt 24 skal lyde:

Overtredelse av forskriftene eller av bestemmelser gitt i medhold av dem kan medføre straff og inndraging på den måte som er bestemt i lov nr. 5 av 14 mai 1917 § 8, jfr. Administrasjonsrådets bestemmelser av 19 september 1940.

II. Denne forordning trer i kraft fra og med 1 januar 1941.

Oslo 30 desember 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

Forordning *) om lagerbokføring for beholdninger av jern-halvfabrikata, valseverks- og støperiprodukter. 30 desbr.

§ 1. Den som pr. måned framstiller, bruker, forarbeider, forhandler, eller som har på lager for seg eller andre, eller som lagrer hos andre mer enn tilsammen 3 tonn jern-halvfabri-

*) Kunngj. 17 januar i Lovtid. 1 nr. 2 for 1941.

30 desbr. kata, valseverks- eller støperiprodukter, skal føre særskilt lagerbok fortløpende fra 1 januar 1941. De mengder som er skaffet for inneværende ordres, er også underkastet denne plikt for lagerbokføring.

§ 2. Direktoratet for industriforsyning gir nærmere forskrifter om hvilke materialer plikten til å føre lagerbok skal gjelde for, hvordan og av hvem lagerboken skal føres og andre utfyllende bestemmelser. Direktoratet kan gjøre unntak fra påbudet i § 1.

§ 3. Overtredelse av bestemmelser i denne forordning eller bestemmelser som er gitt i medhold av § 2, medfører straff og inndraging på den måte som er bestemt i lov nr. 5 av 14 mai 1917 § 8, jfr. Administrasjonsrådets vedtak av 19 september 1940.

§ 4. Denne forordning trer i kraft 1 januar 1941.

Oslo 30 desember 1940.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

30 desbr. **Forordning** *) (Finansdepartementet).

I. I Regler om gjennomførelse av skattetrekk, fastsatt ved kongelig resolusjon av 29 mai 1936, skal § 20 heretter lyde så:

Melding sendes ikke for innehavere av bistillinger, når bistillingen ikke gir eller antas å ville gi innehaveren en årsinntekt utover kr. 200.

II. Denne forordning trer i kraft straks.

*) Kunngj. 17 januar i Lovtid. 1 nr. 2 for 1941.

Tillegg.*)

1938

Overenskomst **) mellom Norge og Det tyske rike om tollbehandlingen av norske kippered herrings (kippers) med tilhørende note. 1 juni.

1939

Avtale ***) om tollfrihet for turistreklamemateriell mellom Norge og Frankrike, Paris 19 august 1939. 19 aug.

Avtale †) om tollfrihet for turistreklamemateriell mellom Norge og Tyskland, Berlin 24 august 1939. 24 aug.

Avtale ††) om tollfrihet for turistreklamemateriell mellom Norge og Danmark, København 21—29 august 1939. 21 aug. 29 aug.

Avtale †††) om tollfrihet for turistreklamemateriell mellom Norge og Sveits, Bern 23 november—27 desember 1939. 23 novbr. 27 desbr.

1940

Avtale [1]) om tollfrihet for turistreklamemateriell mellom Norge og Belgia, Brussel 27 februar 1940. 27 febr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en fylkesmann, hvori uttales at det ikke antas å være noe til hinder for at det velges personlige varamenn for ligningsrådets medlemmer; jfr. departementets skrivelse av 22 januar 1938. Det er ikke adgang til å velge 2 varamenn for hvert medlem; jfr. landskattelovens § 69, byskattelovens § 62, første ledds tredje punktum. 8 april.

*) Det her inntatte har til dels foreligget for sent for redaksjonen til å kunne innordnes etter datum under oppsetningen av det foregående.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1940 s. 5.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1940 s. 8.
†) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1940 s. 12.
††) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1940 s. 15.
†††) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1940 s. 17.
[1]) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1940 s. 24.

10 juli. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Fru Marthine Josefine Warlos legat til Østlandske blindeforbund», opprettet ved testament av 30 januar 1939.

18 juli. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på det ved fru Christine Lindtner-Persens gavebrev av 15 januar 1921 opprettede «Andreas og Severine Lindtners legat for gamle sjømenn» i Stavanger.

7 sept. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Legatet etter Ole Stensplass» til klær til fattige skolebarn i Plassen krets, Alvdal, opprettet ved testament av 8 mars 1931.

11 sept. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på det ved verkseier August Erichsens gavebrev av 18 oktober 1910 opprettede «Frøken Ingrid Erichsens legat for trengende blinde».

11 sept. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Brandbu helsefond» til forebyggelse og bekjempelse av sykdommer.

11 sept. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på stiftelsen «Christine Leighs rekonvalescenthjem», Sogndal i Sogn, opprettet ved fru Louise Rønnebergs testamenter av 20 november 1908 og 20 november 1914.

11 sept. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på det ved ingeniør Christian Horrebow Homans testament av 8 april 1932 opprettede «Legat til Henrik Homans minne» til reisestipendier for studenter immatrikulert ved Norges tekniske høgskole.

12 sept. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Lensmann Chr. Finbaks legat» til hjelp for verdige trengende i Korgen herred, opprettet ved gavebrev av 13 desember 1938.

12 sept. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Kurvmaker F. Møller og hustru Janiche Henriette Møllers legat» til mindre godt økonomisk stillede handlende eller håndverkere i Bergen eller enker etter sånne, opprettet ved frøken Dorothea Marie Møller og frøken Betzy Mathilde Møllers testamenter av 27 oktober 1938.

19 sept. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Bankkasserer Jul. Pedersens legat for blinde» opprettet ved testament av 6 juli 1935 med tillegg av 6 desember 1938.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på det ved Gesine Kristine Olsens testament av 22 mars 1922 opprettede «Ole Johan og Gesine K. Olsen Løvolds legat» til eldre trengende sjømenn og sjømenns enker i Barbu, Arendal. 24 sept.

Rundskrivelse fra Politidepartementet til fylkesmennene, hvori det — under henvisning til Administrasjonsrådets bestemmelse av 23 september 1940 om utgiftene til det sivile luftvern — gjøres oppmerksom på at ledelsen av det sivile luftvern — som før — hører under politiet. Politimestrene vil fremdeles ha å sørge for at det sivile luftverns beredskap opprettholdes på samme nivå som før. Det trufne vedtak om overføring av utgiftene til kommunene må ikke føre til innskrenkninger som går ut over den effektivitet det sivile luftvern etter forholdene til enhver tid må ha. 28 sept.

Utgifter til forsterkning av politistyrken, kontorpersonalet m. v. og til hjelpepolitiet skal fortsatt betales av staten. Utgifter til anskaffelser m. v. som er besluttet før 1 oktober 1940 betales likeledes av staten, hvis utgiftene etter de hittil gjeldende regler ville ha vært en statsutgift.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Nils Olsen Bakkes legat til trengende i Bergsgård skolekrets i Ål herred», skipa ved testament av 26 oktober 1937. 6 novbr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Fondet til barns bekledning», opprettet av Foreningen til barns bekledning, Oslo. 6 novbr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Pauline og Even Halvorsens legat for trengende ungdom som ønsker å gå på enten Fjell-Haug bibelskole eller Indremisjonsselskapets bibelskole i Oslo» opprettet ved testament av 26 april 1937. 19 novbr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Skomakermester Petter Johannesens legat av Spydeberg» til hjelp for verdige trengende i Spydeberg, opprettet ved testament av 14 desember 1921. 30 novbr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Frøknene Elise og Christiane Christiansens legat» til stipendier for Horten folkeskoles lærerpersonale, opprettet ved testament av 29 oktober 1939. 10 desbr.

30 desbr. **Rundskrivelse** fra Handelsdepartementet til samtlige fylkesmenn.

Varebytte- og betalingsordninger mellom Norge og Belgia og mellom Norge og Nederland.

Det er nå truffet ordninger vedrørende betalingsforholdet mellom Norge og Belgia og mellom Norge og Nederland og i tilknytning til disse en ordning vedrørende det norsk-belgiske varebytte, gjeldende til utgangen av april 1941, og en ordning vedrørende det norsk-nederlandske varebytte, gjeldende til utgangen av mai 1941.

Varebyttet skal etter ordningene skje på grunnlag av lister over varer, som Norge og de nevnte land ønsker innført fra hinannen. Eksport og import er avhengig av vanlig lisens.

Alle betalinger mellom Norge og de nevnte land skal skje over clearing, slik at betaling fra norsk side går gjennom Norges clearinginstitutt, Oslo, og fra belgisk og nederlandsk side henholdsvis gjennom Emisjonsbanken i Brussel og gjennom det nederlandske clearinginstitutt i Haag.

Nærmere enkeltheter om ordningene vil bli gitt i meldinger fra Norges clearinginstitutt til bankene.

Depotbiblioteket
h080 19 649

Norsk
Lovtidend
2den Avdeling

1940

Kontoret for
Bygnings-Reguleri
og Brandvæsen